ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Εφαρμογή του Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ ΣΚΟΠΟΣ	
Άρθρο 1	Σκοπός
ΒΙΒΛΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΙΑΛΟΓΗΣ, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΣΥΛΟΥ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΧΗΣ, ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	
ΜΕΡΟΣ Α΄ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2024/1356 ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΙΑΛΟΓΗΣ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΣΥΝΟΡΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ (ΕΚ) 767/2008, (ΕΕ) 2017/2226, (ΕΕ) 2018/1240 ΚΑΙ (ΕΕ) 2019/817	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ	
Άρθρο 2	Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής
Άρθρο 3	Καθορισμός αρχών ελέγχου διαλογής
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΙΑΛΟΓΗΣ	
Άρθρο 4	Σημεία ελέγχου διαλογής
Άρθρο 5	Παραμονή και περιορισμός ελευθερίας κατά τον έλεγχο διαλογής
Άρθρο 6	Ενημέρωση κατά τον έλεγχο διαλογής
Άρθρο 7	Έλεγχος ασφαλείας
Άρθρο 8	Καταχώριση προσωπικών στοιχείων και λήψη βιομετρικών δεδομένων
Άρθρο 9	Προκαταρκτικός ιατρικός έλεγχος και έλεγχος ευαλωτότητας
Άρθρο 10	Συμπλήρωση του εγγράφου ελέγχου διαλογής
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΙΑΛΟΓΗΣ	
Άρθρο 11	Παραπομπή σε διαδικασία υπαγωγής σε καθεστώς διεθνούς προστασίας
Άρθρο 12	Παραπομπή σε διαδικασία επιστροφής
Άρθρο 13	Συνθήκες κατά τον έλεγχο διαλογής
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 14	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2024/1346 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΩΝ ΑΙΤΟΥΝΤΩΝ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΣΚΟΠΟΣ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	
Άρθρο 15	Σκοπός
Άρθρο 16	Αντικείμενο (Άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

Άρθρο 17	Ορισμοί (Άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
Άρθρο 18	Πεδίο εφαρμογής (Άρθρο 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ	
Άρθρο 19	Ενημέρωση (Άρθρο 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
Άρθρο 20	Δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία και ταξιδιωτικά έγγραφα (Άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
Άρθρο 21	Οργάνωση του συστήματος υποδοχής (Άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
Άρθρο 22	Κατανομή αιτούντων σε μια γεωγραφική περιοχή (Άρθρο 8 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
Άρθρο 23	Περιορισμός της ελεύθερης κυκλοφορίας (Άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
Άρθρο 24	Κράτηση των αιτούντων (Άρθρο 10 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
Άρθρο 25	Εγγυήσεις για κρατούμενους αιτούντες (Άρθρο 11 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
Άρθρο 26	Συνθήκες κράτησης των αιτούντων (Άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
Άρθρο 27	Κράτηση αιτούντων με ειδικές ανάγκες υποδοχής (Άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
Άρθρο 28	Οικογένειες (Άρθρο 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
Άρθρο 29	Ιατρικές εξετάσεις (Άρθρο 15 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
Άρθρο 30	Σχολική φοίτηση και εκπαίδευση των ανηλίκων (Άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
Άρθρο 31	Μαθήματα γλωσσών και επαγγελματική κατάρτιση (Άρθρο 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
Άρθρο 32	Απασχόληση (Άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
Άρθρο 33	Γενικοί κανόνες για τις υλικές συνθήκες υποδοχής και την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη (Άρθρο 19 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
Άρθρο 34	Ρυθμίσεις για τις υλικές συνθήκες υποδοχής (Άρθρο 20 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
Άρθρο 35	Συνθήκες υποδοχής σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο στο οποίο υποχρεούται να βρίσκεται ο αιτών (Άρθρο 21 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
Άρθρο 36	Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη (Άρθρο 22 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ Ή ΔΙΑΚΟΠΗ ΥΛΙΚΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΥΠΟΔΟΧΗΣ	
Άρθρο 37	Περιορισμός ή διακοπή των υλικών συνθηκών υποδοχής (Άρθρο 23 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΙΤΟΥΝΤΕΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ	
Άρθρο 38	Αιτούντες με ειδικές ανάγκες υποδοχής και αξιολόγηση των ειδικών αναγκών υποδοχής (Άρθρα 24 και 25 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
Άρθρο 39	Ανήλικοι (Άρθρο 26 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
Άρθρο 40	Ασυνόδευτοι και χωρισμένοι ανήλικοι (Άρθρο 27 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
Άρθρο 41	Θύματα βασανιστηρίων και βίας (Άρθρο 28 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΠΡΟΣΦΥΓΗ	
Άρθρο 42	Προσφυγές (Άρθρο 29 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ	
Άρθρο 43	Αρμόδιες αρχές (Άρθρο 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
Άρθρο 44	Σύστημα προσανατολισμού, παρακολούθησης και ελέγχου (Άρθρο 31 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

Άρθρο 45	Σχεδιασμός μέτρων έκτακτης ανάγκης (Άρθρο 32 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
Άρθρο 46	Προσωπικό και πόροι (Άρθρο 33 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)
Άρθρο 47	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	
Άρθρο 48	Αντικείμενο
Άρθρο 49	Πεδίο εφαρμογής
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	
Άρθρο 50	Ορισμοί
Άρθρο 51	Εθνική Στρατηγική για την Προστασία των Ασυνόδευτων Ανηλίκων
Άρθρο 52	Γενικές αρχές
Άρθρο 53	Αρμόδια αρχή για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων
Άρθρο 54	Φορείς παροχής υπηρεσιών προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων
Άρθρο 55	Προσωπικό φορέων παροχής υπηρεσιών προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ	
Άρθρο 56	Λειτουργίες της επιτροπείας ασυνόδευτων ανηλίκων
Άρθρο 57	Επιμέλεια ασυνόδευτου ανηλίκου
Άρθρο 58	Εκπροσώπηση σε θέματα προσωπικής κατάστασης
Άρθρο 59	Συνδρομή σε περιουσιακά θέματα
Άρθρο 60	Αρμόδια αρχή και όργανα της επιτροπείας ασυνόδευτων ανηλίκων
Άρθρο 61	Φορείς παροχής υπηρεσιών επιτροπείας
Άρθρο 62	Πόροι χρηματοδότησης
Άρθρο 63	Αναγγελία κατάστασης επιτροπείας
Άρθρο 64	Διαδικασία ορισμού επιτρόπου
Άρθρο 65	Λήξη επιτροπείας
Άρθρο 66	Εντεταλμένος επιτροπείας
Άρθρο 67	Συντονισμός και επίβλεψη εντεταλμένων επιτροπείας
Άρθρο 68	Σύγκρουση συμφερόντων
Άρθρο 69	Παύση επιτρόπου και εντεταλμένου επιτροπείας
Άρθρο 70	Ευθύνη επιτρόπου και εντεταλμένου επιτροπείας
Άρθρο 71	Σύσταση, συγκρότηση, αρμοδιότητες και λειτουργία Συμβουλίου Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων
Άρθρο 72	Προσωρινός εκπρόσωπος ασυνόδευτου ανηλίκου
Άρθρο 73	Διαδικασία εποπτείας και ελέγχου
Άρθρο 74	Υποβολή αναφορών
Άρθρο 75	Διαδικασία υποβολής και διαχείρισης παραπόνων
Άρθρο 76	Κατάρτιση και επιμόρφωση
Άρθρο 77	Κατευθυντήριες γραμμές και πρότυπες διαδικασίες

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΠΛΑΙΣΙΟ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ	
Άρθρο 78	Πλαίσιο φιλοξενίας
Άρθρο 79	Φορείς λειτουργίας Δομών Μακροχρόνιας και Επείγουσας Φιλοξενίας
Άρθρο 80	Κέντρα Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων
Άρθρο 81	Εποπτευόμενα Διαμερίσματα Ημιαυτόνομης Διαβίωσης
Άρθρο 82	Λειτουργία ασφαλών ζωνών για ασυνόδευτους ανηλίκους
Άρθρο 83	Αρμόδια αρχή διαχείρισης αιτημάτων στέγασης
Άρθρο 84	Διαδικασία διαχείρισης αιτημάτων στέγασης
Άρθρο 85	Διαδικασία εποπτείας και αξιολόγησης των πλαισίων φιλοξενίας
Άρθρο 86	Χωρισμένοι από την οικογένειά τους ανήλικοι
Άρθρο 87	Συνεργασία του ασκούντος την καθημερινή φροντίδα με τον επίτροπο
Άρθρο 88	Εθνικός Μηχανισμός Επείγουσας Ανταπόκρισης
Άρθρο 89	Φορείς και διαδικασίες παροχής υπηρεσιών συνοδείας ασυνόδευτων ανηλίκων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ	
Άρθρο 90	Εθνικό Μητρώο Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΒΕΛΤΙΣΤΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ	
Άρθρο 91	Αξιολόγηση και καθορισμός του βέλτιστου συμφέροντος των ανηλίκων
Άρθρο 92	Ψηφιακή πλατφόρμα καταχώρισης της αξιολόγησης του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 93	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Δ΄ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2024/1348 ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΚΟΙΝΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2013/32/ΕΕ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 94	Αντικείμενο
Άρθρο 95	Καθορισμός αρμόδιων αρχών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ	
Άρθρο 96	Γενικές εγγυήσεις για τους αιτούντες διεθνή προστασία
Άρθρο 97	Υποχρεώσεις των αιτούντων
Άρθρο 98	Εξαίρεση από το δικαίωμα παραμονής κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας
Άρθρο 99	Συνέντευξη επί του παραδεκτού και επί της ουσίας
Άρθρο 100	Προϋποθέσεις προσωπικής συνέντευξης
Άρθρο 101	Έκθεση και καταγραφή των προσωπικών συνεντεύξεων
Άρθρο 102	Νομική καθοδήγηση στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας
Άρθρο 103	Νομική συνδρομή και εκπροσώπηση
Άρθρο 104	Αξιολόγηση της ανάγκης για ειδικές διαδικαστικές εγγυήσεις
Άρθρο 105	Ειδικές εγγυήσεις για ασυνόδευτους ανήλικους

Άρθρο 106	Ιατρική εξέταση
Άρθρο 107	Εκτίμηση ηλικίας ανηλίκων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	
Άρθρο 108	Υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας
Άρθρο 109	Καταχώριση αιτήσεων διεθνούς προστασίας
Άρθρο 110	Κατάθεση αίτησης διεθνούς προστασίας
Άρθρο 111	Στοιχεία ταυτότητας αιτούντων
Άρθρο 112	Έγγραφα που παρέχονται στον αιτούντα
Άρθρο 113	Πρόσβαση στη διαδικασία σε εγκαταστάσεις κράτησης και σημεία διέλευσης των συνόρων
Άρθρο 114	Μητρώο Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων και Μητρώο Μελών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων
Άρθρο 115	Αιτήσεις εξ ονόματος ενηλίκων χωρίς δικαιοπρακτική ικανότητα
Άρθρο 116	Αιτήσεις εξ ονόματος συνοδευόμενων ανηλίκων
Άρθρο 117	Αιτήσεις ασυνόδευτων ανηλίκων
Άρθρο 118	Εξέταση των αιτήσεων
Άρθρο 119	Διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης
Άρθρο 120	Αιτιολογία και επίδοση αποφάσεων και άλλων διαδικαστικών εγγράφων
Άρθρο 121	Απόρριψη αίτησης και έκδοση απόφασης επιστροφής
Άρθρο 122	Απόφαση επί του παραδεκτού της αίτησης
Άρθρο 123	Απόφαση επί της ουσίας της αίτησης
Άρθρο 124	Παραίτηση από την αίτηση
Άρθρο 125	Σιωπηρή ανάκληση αιτήσεων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	
Άρθρο 126	Ταχεία διαδικασία εξέτασης
Άρθρο 127	Διαδικασία ασύλου στα σύνορα
Άρθρο 128	Προθεσμίες στη διαδικασία ασύλου στα σύνορα
Άρθρο 129	Τοποθεσίες για τη διεξαγωγή της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα
Άρθρο 130	Επαρκής ικανότητα και ετήσιος μέγιστος αριθμός αιτήσεων
Άρθρο 131	Μεταγενέστερες αιτήσεις
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΧΩΡΕΣ	
Άρθρο 132	Χαρακτηρισμός τρίτων χωρών ως ασφαλών τρίτων χωρών ή ασφαλών χωρών καταγωγής σε εθνικό επίπεδο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	
Άρθρο 133	Ανάκληση καθεστώτος διεθνούς προστασίας
Άρθρο 134	Διαδικαστικοί κανόνες για την ανάκληση καθεστώτος διεθνούς προστασίας
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ	
Άρθρο 135	Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής
Άρθρο 136	Ανασταλτικό αποτέλεσμα προσφυγής

Άρθρο 137	Κατάθεση προσφυγής
Άρθρο 138	Προσδιορισμός συζήτησης της προσφυγής
Άρθρο 139	Έκθεμα
Άρθρο 140	Συζήτηση προσφυγής
Άρθρο 141	Αναβολή της συζήτησης
Άρθρο 142	Υπομνήματα
Άρθρο 143	Παραίτηση από την προσφυγή
Άρθρο 144	Αναπομπή στον πρώτο βαθμό
Άρθρο 145	Διάρκεια διαδικασίας προσφυγής
Άρθρο 146	Υπογραφή, διόρθωση και επίδοση απόφασης
Άρθρο 147	Διακοπή υλικών συνθηκών υποδοχής
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	
Άρθρο 148	Αίτηση ακύρωσης
Άρθρο 149	Προθεσμία
Άρθρο 150	Προσδιορισμός αίτησης ακύρωσης
Άρθρο 151	Έκδοση απόφασης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 152	Συνεργασία
Άρθρο 153	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Ε΄ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2024/1349 ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΣΤΑ ΣΥΝΟΡΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2021/1148	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 154	Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής
Άρθρο 155	Αρμόδιες αρχές
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΣΤΑ ΣΥΝΟΡΑ	
Άρθρο 156	Διαδικασία επιστροφής στα σύνορα
Άρθρο 157	Κράτηση
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΕΙΣ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΡΙΣΗΣ	
Άρθρο 158	Εφαρμογή παρεκκλίσεων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 159	Κόμβοι επιστροφής (Return Hubs)
ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2024/1347 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΄Η ΑΝΙΘΑΓΕΝΩΝ ΩΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΓΙΑ ΕΝΑ ΕΝΙΑΙΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΄Η ΓΙΑ ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥΝΤΑΙ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2003/109/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2011/95/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 160	Αντικείμενο
Άρθρο 161	Αρμόδιες αρχές
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	
Άρθρο 162	Αποκλεισμός από το καθεστώς πρόσφυγα
Άρθρο 163	Ανάκληση καθεστώτος πρόσφυγα
Άρθρο 164	Καθεστώς επικουρικής προστασίας
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	
Άρθρο 165	Έγγραφα και πιστοποιητικά
Άρθρο 166	Ενημέρωση δικαιούχων διεθνούς προστασίας
Άρθρο 167	Διατήρηση της οικογενειακής ενότητας
Άρθρο 168	Άδειες διαμονής
Άρθρο 169	Ταξιδιωτικά έγγραφα
Άρθρο 170	Ελεύθερη κυκλοφορία
Άρθρο 171	Πρόσβαση στην απασχόληση
Άρθρο 172	Πρόσβαση στην εκπαίδευση
Άρθρο 173	Πρόσβαση σε διαδικασίες για την αναγνώριση τίτλων
Άρθρο 174	Κοινωνική αρωγή δικαιούχων διεθνούς προστασίας
Άρθρο 175	Πρόσβαση σε μέτρα ένταξης
Άρθρο 176	Ασυνόδευτοι ανήλικοι
Άρθρο 177	Συνεργασία
Άρθρο 178	Υποχρέωση εχεμύθειας
Άρθρο 179	Προϋποθέσεις απόκτησης του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος - Τροποποίηση άρθρου 144 Κώδικα Μετανάστευσης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 180	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Ζ΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 181	Αντικείμενο
Άρθρο 182	Ορισμοί (Άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)
Άρθρο 183	Γενικές ρυθμίσεις προσωρινής προστασίας (Άρθρο 3 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	
Άρθρο 184	Διάρκεια προσωρινής προστασίας (Άρθρο 4 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)
Άρθρο 185	Διαπίστωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων (Άρθρο 5 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)
Άρθρο 186	Λήξη προσωρινής προστασίας (Άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)
Άρθρο 187	Επέκταση της προσωρινής προστασίας (Άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	
Άρθρο 188	Άδεια διαμονής (Άρθρο 8 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)
Άρθρο 189	Ενημέρωση δικαιούχων προσωρινής προστασίας (Άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)
Άρθρο 190	Καταχώριση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (Άρθρο 10 Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)
Άρθρο 191	Επανεισδοχή δικαιούχων προσωρινής προστασίας (Άρθρο 11 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)
Άρθρο 192	Εργασία και επαγγελματική κατάρτιση (Άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)
Άρθρο 193	Κέντρα φιλοξενίας, κοινωνική βοήθεια και ιατρική περίθαλψη (Άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)
Άρθρο 194	Εκπαίδευση (Άρθρο 14 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)
Άρθρο 195	Διατήρηση της οικογενειακής ενότητας (Άρθρο 15 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)
Άρθρο 196	Ασυνόδευτοι και χωρισμένοι ανήλικοι (Άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	
Άρθρο 197	Υποβολή αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας (Άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)
Άρθρο 198	Υπεύθυνο κράτος μέλος (Άρθρο 18 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)
Άρθρο 199	Σχέση με καθεστώς διεθνούς προστασίας (Άρθρο 19 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΜΕΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	
Άρθρο 200	Εφαρμογή εθνικής νομοθεσίας περί αλλοδαπών (Άρθρο 20 της Οδηγίας)
Άρθρο 201	Εκούσιος επαναπατρισμός (Άρθρο 21 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)
Άρθρο 202	Αναγκαστικός επαναπατρισμός (Παρ. 1 του άρθρου 22 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)
Άρθρο 203	Αναστολή αναγκαστικού επαναπατρισμού (Παρ. 2 του άρθρου 22 και άρθρο 23 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ	
Άρθρο 204	Καθορισμός δυνατοτήτων υποδοχής (Άρθρο 25 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)
Άρθρο 205	Μεταφορά δικαιούχων προσωρινής προστασίας (Παρ. 1 έως 4 του άρθρου 26 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)
Άρθρο 206	Άδεια διέλευσης (Παρ. 5 του άρθρου 26 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	
Άρθρο 207	Εθνικό σημείο επαφής (Άρθρο 27 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 208	Ρήτρες αποκλεισμού από την προσωρινή προστασία (Άρθρο 28 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)
Άρθρο 209	Αποφάσεις - προσφυγές - δικαστική προστασία (Άρθρο 29 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)
Άρθρο 210	Ενημέρωση Επιτροπής (Άρθρο 31 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)
Άρθρο 211	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
ΒΙΒΛΙΟ ΤΡΙΤΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ, ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ, ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑ EURODAC	

ΜΕΡΟΣ Α΄ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2024/1351 ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΑΣΥΛΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ (ΕΕ) 2021/1147 ΚΑΙ (ΕΕ) 2021/1060 ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 604/2013	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 212	Αντικείμενο
Άρθρο 213	Αρμόδιες αρχές
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΚΟΙΝΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΑΣΥΛΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ	
Άρθρο 214	Εθνική Στρατηγική για τη Διαχείριση του Ασύλου και της Μετανάστευσης
Άρθρο 215	Ετήσια Ευρωπαϊκή Έκθεση για τη Μετανάστευση και το Άσυλο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΜΕΛΟΥΣ	
Άρθρο 216	Πρόσβαση στη διαδικασία εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας
Άρθρο 217	Υποχρεώσεις του αιτούντος και συνέπειες μη συμμόρφωσης
Άρθρο 218	Δικαίωμα ενημέρωσης
Άρθρο 219	Δικαίωμα νομικής καθοδήγησης
Άρθρο 220	Προσωπική συνέντευξη
Άρθρο 221	Εγγυήσεις για ανηλίκους
Άρθρο 222	Διαδικασία για τα αιτήματα αναδοχής στη συνοριακή διαδικασία
Άρθρο 223	Επίδοση της απόφασης μεταφοράς
Άρθρο 224	Προσφυγές
Άρθρο 225	Κράτηση
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ	
Άρθρο 226	Μηχανισμός αλληλεγγύης
Άρθρο 227	Έλεγχος ασφαλείας στο πλαίσιο της διαδικασίας μετεγκατάστασης
Άρθρο 228	Διαδικασία μετεγκατάστασης
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2024/1359 ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΒΙΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΣΥΛΟΥ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2021/1147	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 229	Αντικείμενο
Άρθρο 230	Αρμόδια αρχή
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΡΙΣΗΣ Ή ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΒΙΑΣ	
Άρθρο 231	Αναγνώριση, παράταση και κατάργηση της κατάστασης κρίσης ή ανωτέρας βίας
Άρθρο 232	Ενεργοποίηση των μέτρων αλληλεγγύης και στήριξης και παρεκκλίσεις
Άρθρο 233	Ενημέρωση των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών
Άρθρο 234	Πρόσβαση σε εγκαταστάσεις κράτησης ή σε σημεία διέλευσης των συνόρων
Άρθρο 235	Ταχεία διαδικασία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 236	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2024/1350 ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΙΣΔΟΧΗ ΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2021/1147	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 237	Αντικείμενο
Άρθρο 238	Αρμόδια αρχή
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΣΔΟΧΗΣ	
Άρθρο 239	Σχέδιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την επανεγκατάσταση και την εισδοχή για ανθρωπιστικούς λόγους - Εθνική συμμετοχή - Εφαρμογή της διαδικασίας εισδοχής
Άρθρο 240	Επιχειρησιακή συνεργασία
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 241	Εξουσιοδοτική διάταξη
ΜΕΡΟΣ Δ΄ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2024/1358 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 14ΗΣ ΜΑΪΟΥ 2024 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΤΟΥ «EURODAC» ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΠΑΡΑΒΟΛΗ ΒΙΟΜΕΤΡΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΑ ΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ (ΕΕ) 2024/1351 ΚΑΙ (ΕΕ) 2024/1350 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ Η ΟΔΗΓΙΑ 2001/55/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΝΑ ΤΑΥΤΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΠΑΡΑΝΟΜΩΣ ΔΙΑΜΕΝΟΝΤΕΣ ΥΠΗΚΟΟΙ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΙΘΑΓΕΝΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΠΑΡΑΒΟΛΗΣ ΜΕ ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ EURODAC ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΟΥΝ ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ Η ΕΥΡΩΠΟΛ ΓΙΑ ΣΚΟΠΟΥΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ, ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ (ΕΕ) 2018/1240 ΚΑΙ (ΕΕ) 2019/818 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 603/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 242	Αντικείμενο
Άρθρο 243	Ενιαίο Εθνικό Σημείο Πρόσβασης
Άρθρο 244	Εντεταλμένη αρχή και επιχειρησιακές μονάδες για σκοπούς επιβολής του νόμου
Άρθρο 245	Αρχή ελέγχου για αιτήματα πρόσβασης στο Eurodac για σκοπούς επιβολής του νόμου
Άρθρο 246	Αρμόδιες αρχές και οργανικές μονάδες για σκοπούς εφαρμογής του Eurodac
Άρθρο 247	Εθνικά διοικητικά μέτρα για τη λήψη βιομετρικών δεδομένων
Άρθρο 248	Ειδικές διατάξεις για ανηλίκους
Άρθρο 249	Διαχείριση σοβαρών τεχνικών προβλημάτων κατά τη συλλογή και διαβίβαση βιομετρικών δεδομένων
Άρθρο 250	Παρέκκλιση από τις προθεσμίες λόγω αιφνίδιας εισροής
Άρθρο 251	Δικαίωμα πληροφόρησης
Άρθρο 252	Διαχείριση αιτημάτων υποκειμένων δεδομένων στο πλαίσιο του Eurodac

Άρθρο 253	Διενέργεια αντιπαραβολών, διαβίβαση αποτελεσμάτων και ευθύνη επεξεργασίας
Άρθρο 254	Γνωστοποίηση εντεταλμένων αρχών και αρχής ελέγχου
Άρθρο 255	Εποπτεία της επεξεργασίας δεδομένων Eurodac
Άρθρο 256	Ασφάλεια δεδομένων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 257	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
ΒΙΒΛΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ - ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	
Άρθρο 258	Ειδική ρύθμιση για μέτρα δέουσας επιμέλειας αιτούντων διεθνή προστασία
Άρθρο 259	Παράταση εκτελεστικών συμβάσεων παροχής υπηρεσιών Διαχείρισης Εγκαταστάσεων (Facilities Management) του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου
Άρθρο 260	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 261	Μεταβατικές διατάξεις
Άρθρο 262	Καταργούμενες διατάξεις
ΒΙΒΛΙΟ ΠΕΜΠΤΟ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	
Άρθρο 263	Έναρξη ισχύος

ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ
ΣΚΟΠΟΣ

Άρθρο 1
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι:

1. Η διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου, αποτελεσματικού και δίκαιου συστήματος διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο και η θέσπιση των αναγκαίων μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΕ) 2024/1356, 2024/1348, 2024/1349, 2024/1347, 2024/1351, 2024/1358, 2024/1350 και 2024/1359,

2. η ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Μαΐου 2024 σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (L της 22.5.2024),

3. η αναμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου με σκοπό την πλήρη ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55 του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2001, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών, όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων (L 212 της 7.8.2001),

4. η αναμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων.

ΒΙΒΛΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΙΑΛΟΓΗΣ, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΣΥΛΟΥ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΧΗΣ, ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2024/1356 ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΙΑΛΟΓΗΣ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΣΥΝΟΡΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ (ΕΚ) 767/2008, (ΕΕ) 2017/2226, (ΕΕ) 2018/1240 ΚΑΙ (ΕΕ) 2019/817

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 2
Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Στο παρόν Μέρος θεσπίζονται μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη θέσπιση ελέγχου διαλογής υπηκόων τρίτων χωρών στα εξωτερικά σύνορα και για την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΚ) 767/2008, (ΕΕ) 2017/2226, (ΕΕ) 2018/1240 και (ΕΕ) 2019/817 (L της 22.5.2024).
2. Το παρόν Μέρος εφαρμόζεται στους υπηκόους τρίτων χωρών και στους ανιθαγενείς που πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις παρ. 1 έως 3 του άρθρου 5 και στην παρ. 1 του άρθρου 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356.
3. Κατ' εξαίρεση, ο έλεγχος διαλογής δεν διενεργείται εάν υπήκοος τρίτης χώρας που διαμένει παράνομα στη χώρα επιστραφεί, αμέσως μετά τη σύλληψη, σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει διμερών συμφωνιών ή ρυθμίσεων ή δυνάμει διμερούς πλαισίου συνεργασίας. Στην περίπτωση αυτή, ο έλεγχος διαλογής διενεργείται από το κράτος μέλος στο οποίο έχει επιστραφεί ο συγκεκριμένος υπήκοος τρίτης χώρας.
4. Υπήκοος τρίτης χώρας που πληροί τις προϋποθέσεις της παρ. 2 αλλά εκκρεμεί ποινική δίωξη σε βάρος του και κρατείται, πλην των περιπτώσεων του άρθρου 83 του ν. 3386/2005 (Α΄ 212), περί παράνομης εισόδου, εξόδου και παραμονής στη χώρα, ή υπόκειται σε διαδικασία έκδοσης, δεν υπάγεται στον έλεγχο διαλογής.
5. Ο έλεγχος διαλογής διακόπτεται όταν οι υπήκοοι τρίτων χωρών εγκαταλείπουν τη χώρα, με προορισμό τη χώρα καταγωγής τους ή τη χώρα διαμονής ή άλλη τρίτη χώρα στην οποία αποφασίζουν εκούσια να επιστρέψουν και όπου η επιστροφή των εν λόγω υπηκόων τρίτων χωρών γίνεται αποδεκτή.
6. Στις περιπτώσεις των παρ. 3 έως 5, εφόσον ο έλεγχος διαλογής είχε ήδη εκκινήσει, συμπληρώνεται το έγγραφο του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356 με τα διαθέσιμα στοιχεία, με αναφορά των περιστάσεων που οδήγησαν στη διακοπή, τον τερματισμό ή τη μη διενέργεια του ελέγχου διαλογής.

Άρθρο 3
Καθορισμός αρχών ελέγχου διαλογής

1. Η Ελληνική Αστυνομία (εφεξής: «ΕΛ.ΑΣ.») είναι η αρμόδια αρχή ελέγχου διαλογής για την εξακρίβωση ή επαλήθευση ταυτότητας και τη διενέργεια των ελέγχων ασφαλείας, που προβλέπονται στα άρθρα 14, 15 και 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356, αντίστοιχα.
2. Για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της παρ. 1, η ΕΛ.ΑΣ. συνεργάζεται με:
α) την Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου,

β) κάθε άλλη κατά περίπτωση αρμόδια εθνική αρχή, διεθνείς οργανισμούς, τον Οργανισμό Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (FRONTEX) και τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, όπου απαιτείται.

3. Εκτός των αρμοδιοτήτων της ΕΛ.ΑΣ. κατά την παρ. 1, η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης της Γενικής Γραμματείας Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου είναι η αρμόδια αρχή Ελέγχου Διαλογής για τη διενέργεια όλων των υπόλοιπων επιμέρους σταδίων του ελέγχου διαλογής.

4. Κατά τη διενέργεια του ελέγχου διαλογής της παρ. 3, η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης συνεργάζεται με:

α) την Υπηρεσία Ασύλου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου για την παραπομπή στην κατάλληλη διαδικασία διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356,

β) τη Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου για τον ορισμό προσωρινού εκπροσώπου ή εκπροσώπου στους ασυνόδευτους ανηλίκους και γενικά την παροχή περαιτέρω υποστήριξης στα ευάλωτα πρόσωπα,

γ) την ΕΛ.ΑΣ. και το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή, καθώς και κάθε άλλη κατά περίπτωση αρμόδια εθνική Αρχή, διεθνείς οργανισμούς και όργανα ή υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο και η FRONTEX.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΙΑΛΟΓΗΣ

Άρθρο 4
Σημεία ελέγχου διαλογής

1. Τα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης (Κ.Υ.Τ.) και οι Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές (Κ.Ε.Δ.) της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, καθώς και οι Κινητές Μονάδες Καταγραφής και Συντονισμού Μετακινήσεων (Κ.Μ.Κ.Σ.Μ.), που λειτουργούν στα εξωτερικά σύνορα ή πλησίον αυτών ή εναλλακτικά σε άλλες τοποθεσίες εντός της επικράτειας, ορίζονται ως σημεία ελέγχου διαλογής και λειτουργούν σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356.

2. Η διοικητική εποπτεία των Κ.Υ.Τ., των Κ.Ε.Δ. και των Κ.Μ.Κ.Σ.Μ. ανήκει στη Διεύθυνση Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης και Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης της Γενικής Γραμματείας Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, η οποία έχει την ευθύνη για τον συντονισμό των αρμόδιων υπηρεσιών.

3. Τα πρόσωπα που υπάγονται σε έλεγχο διαλογής οδηγούνται αμελλητί με ευθύνη των αστυνομικών ή λιμενικών αρχών που επιλαμβάνονται αρμοδίως, στα ορισμένα σημεία ελέγχου διαλογής που υποδεικνύονται από τον Διοικητή της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης. Όταν άστεγοι ασυνόδευτοι ανήλικοι ή ανήλικοι που διαβιούν σε επισφαλείς συνθήκες εντοπίζονται από τον Εθνικό Μηχανισμό Επείγουσας Ανταπόκρισης (εφεξής: «Ε.Μ.Ε.Α.») της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, και κατόπιν ελέγχου των στοιχείων τους, προκύπτει ότι δεν έχουν υπαχθεί σε διαδικασίες ελέγχου διαλογής, μεταφέρονται με μέριμνα του Ε.Μ.Ε.Α. στα σημεία ελέγχου διαλογής.

Άρθρο 5
Παραμονή και περιορισμός ελευθερίας κατά τον έλεγχο διαλογής

1. Τα πρόσωπα που υπάγονται σε έλεγχο διαλογής παραμένουν στη διάθεση των αρμόδιων αρχών, προκειμένου να διασφαλισθεί η ολοκλήρωση του ελέγχου.

Ειδικότερα:
α) εφόσον τα πρόσωπα έχουν εκφράσει πρόθεση υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας, επιβάλλεται περιορισμός της ελεύθερης κυκλοφορίας ή κράτηση, σύμφωνα με τα άρθρα 23 και 24, για τον χρόνο διενέργειας του ελέγχου διαλογής,
β) εφόσον δεν έχουν εκφράσει πρόθεση υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας, τα πρόσωπα υπόκεινται, για τον χρόνο διενέργειας του ελέγχου διαλογής, είτε σε κράτηση σε Προαναχωρησιακά Κέντρα Κράτησης Αλλοδαπών (ΠΡΟ.ΚΕ.Κ.Α.), είτε σε εναλλακτικά της κράτησης μέτρα, τα οποία επιβάλλονται με απόφαση της ΕΛ.ΑΣ. σύμφωνα με τα άρθρα 16 έως 19 του ν. 5226/2025 (Α΄ 154).
2. Εφόσον τα πρόσωπα κρατούνται ήδη σε ΠΡΟ.ΚΕ.Κ.Α., κατά την παρ. 1, οι διαδικασίες του ελέγχου διαλογής εξακολουθούν να διενεργούνται αποκλειστικά στα σημεία ελέγχου διαλογής της παρ. 1 του άρθρου 4.
3. Εφόσον λαμβάνουν χώρα στο πλαίσιο ελέγχου διαλογής, η παραμονή σε καθορισμένο σημείο ελέγχου διαλογής εντός της επικράτειας, η κράτηση ή η οποιαδήποτε μετακίνηση ή μεταγωγή των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών κατά τη διάρκεια του ελέγχου διαλογής, καθώς και η άσκηση ποινικής δίωξης για τα αδικήματα του άρθρου 27 του ν. 5226/2025, δεν συνιστούν νόμιμη είσοδο των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών στην ελληνική επικράτεια ούτε θεμελιώνεται δικαίωμα νόμιμης παραμονής.
4. Ο Διοικητής της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, εξαιρετικώς, λόγω αύξησης αφίξεων ή για την προσήκουσα ολοκλήρωση των διαδικασιών των άρθρων 6 έως 13 και ιδίως σε περίπτωση προσώπων που έχουν ειδικές ανάγκες υποδοχής, με απόφασή του δύναται να παραπέμπει τον υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή σε σημεία ελέγχου διαλογής εντός της υπόλοιπης επικράτειας. Εφόσον λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο ελέγχου διαλογής, η μετακίνηση στο πλαίσιο του παρόντος άρθρου δεν συνιστά νόμιμη είσοδο στην ελληνική επικράτεια.

Άρθρο 6
Ενημέρωση κατά τον έλεγχο διαλογής

1. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που υπόκεινται σε έλεγχο διαλογής, ενημερώνονται άμεσα από το Κλιμάκιο Ενημέρωσης του Κέντρου Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή της Κλειστής Ελεγχόμενης Δομής ή της Κινητής Μονάδας Καταγραφής και Συντονισμού Μετακινήσεων, σε γλώσσα που κατανοούν ή ευλόγως θεωρείται ότι κατανοούν, συμπεριλαμβανόμενης της νοηματικής γλώσσας, για τα στοιχεία του άρθρου 11 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356, είτε με έντυπο, είτε με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο, συμπεριλαμβανομένων των οπτικοακουστικών και άλλων ηλεκτρονικών μέσων, προσαρμοσμένων στις ανάγκες των υπηκόων τρίτων χωρών ή των ανιθαγενών. Για την υποστήριξη της παρεχόμενης ενημέρωσης, δύναται να λειτουργεί εντός των σημείων ελέγχου διαλογής ειδικό σημείο ενημέρωσης.
2. Τα μέσα και οι μέθοδοι ενημέρωσης των ασυνόδευτων ανηλίκων ή άλλων ευάλωτων προσώπων διαμορφώνονται σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας. Ιδίως για τους ανηλίκους, λαμβάνεται μέριμνα ώστε το υλικό και το περιεχόμενο της ενημέρωσης να είναι φιλικά προς τα παιδιά και προσαρμοσμένα στην ηλικία, την ωριμότητα, τη γλωσσική ικανότητα και τις ειδικές ανάγκες τους. Η ενημέρωση παρέχεται από ειδικώς εκπαιδευμένο προσωπικό, σε περιβάλλον που διασφαλίζει την προστασία, την ασφάλεια και την ψυχοκοινωνική ευημερία του ανηλίκου, επιτρέπει την ουσιαστική κατανόηση των πληροφοριών και των δικαιωμάτων του και με τη συμμετοχή του ενήλικου μέλους οικογένειας ή του προσωρινού εκπροσώπου ή του εκπροσώπου των ανηλίκων.
3. Οι αρμόδιες αρχές ελέγχου διαλογής δύνανται να αναθέτουν στην Ύπατη Αρμοστεία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες ή σε άλλους κατά περίπτωση διεθνείς οργανισμούς και συνεργαζόμενους φορείς την παροχή πληροφοριών στους υπαγόμενους στον έλεγχο διαλογής, ανάλογα με την εντολή και τις αρμοδιότητες του κάθε οργανισμού.

Άρθρο 7
Έλεγχος ασφαλείας

1. Ο έλεγχος ασφαλείας διενεργείται από την ΕΛ.ΑΣ. σύμφωνα με τα άρθρα 15 και 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356 και την εθνική νομοθεσία.
2. Κατά την άφιξη στο σημείο ελέγχου διαλογής διενεργούνται υποχρεωτικά σωματική έρευνα και έλεγχος αντικειμένων από την ΕΛ.ΑΣ.. Η σωματική έρευνα διεξάγεται από πρόσωπο ιδίου φύλου με το ελεγχόμενο πρόσωπο, τηρουμένων των αρχών της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και με σεβασμό στη σωματική και ψυχολογική ακεραιότητα των προσώπων. Η έρευνα προσωπικών αντικειμένων ή αποσκευών πραγματοποιείται παρουσία του ελεγχόμενου προσώπου. Στην περίπτωση ανηλίκων, η σωματική έρευνα διενεργείται παρουσία ενήλικου μέλους της οικογένειάς τους, κατά το άρθρο 17 του παρόντος, ή, εάν είναι ασυνόδευτοι, παρουσία του προσωρινού εκπροσώπου ή του εκπροσώπου, σύμφωνα με τις εγγυήσεις του άρθρου 13 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356.
3. Εκτός από τις ενωσιακές βάσεις δεδομένων της παρ. 2 του άρθρου 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356, οι αρμόδιες αρχές δύνανται να πραγματοποιούν αναζητήσεις και σε σχετικές εθνικές βάσεις δεδομένων.
4. Εφόσον, κατά τον έλεγχο ασφαλείας, προκύψει ότι το ελεγχόμενο πρόσωπο ενδέχεται να συνιστά απειλή για την εσωτερική ασφάλεια, η αρμόδια αστυνομική αρχή καταχωρίζει το σχετικό εύρημα στο έντυπο ελέγχου διαλογής του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356 και προβαίνει στις προβλεπόμενες από τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α΄ 96) ενέργειες, συμπεριλαμβανομένης της περαιτέρω διερεύνησης και, εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, της επιβολής μέτρων, όπως η κράτηση.
5. Κατά την εφαρμογή των άρθρων 7 και 8, όταν υποβάλλεται αίτηση διεθνούς προστασίας στα συνοριακά σημεία διέλευσης, οι αρμόδιες αρχές ελέγχου διαλογής συνεκτιμούν τα στοιχεία που έχουν προκύψει από τους διενεργούμενους συνοριακούς ελέγχους, στο μέτρο που αυτά είναι συναφή και επαρκή για τους σκοπούς της διαδικασίας, ώστε να διασφαλίζεται η αποφυγή επαναληπτικών ελέγχων.
6. Σε κάθε περίπτωση, διασφαλίζεται η προστασία των προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (L 119 της 4.5.2016), όπου αυτός εφαρμόζεται, και, ιδίως για επεξεργασίες που πραγματοποιούνται από αρμόδιες αρχές για σκοπούς πρόληψης, διερεύνησης, διαπίστωσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή διασφάλισης της δημόσιας και εθνικής ασφάλειας, σύμφωνα με τον ν. 4624/2019 (Α΄ 137), τηρουμένων των αρχών της αναγκαιότητας, της αναλογικότητας και της ελαχιστοποίησης των δεδομένων.

Άρθρο 8
Καταχώριση προσωπικών στοιχείων και λήψη βιομετρικών δεδομένων

1. Η ΕΛ.ΑΣ., με τη συνδρομή αξιωματικών του Οργανισμού Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (FRONTEX) και προσωπικού της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, όπου απαιτείται, προβαίνει σε επαλήθευση ή εξακρίβωση των στοιχείων ταυτότητας και ιθαγένειας και στη λήψη και καταχώριση των βιομετρικών δεδομένων των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356 και τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1358 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, σχετικά με τη θέσπιση του «Eurodac» για την αντιπαραβολή βιομετρικών δεδομένων προκειμένου να εφαρμόζονται αποτελεσματικά οι κανονισμοί (ΕΕ) 2024/1351 και (ΕΕ) 2024/1350 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και η οδηγία 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου και να

ταυτοποιούνται οι παρανόμως διαμένοντες υπήκοοι τρίτων χωρών και οι ανιθαγενείς και σχετικά με αιτήσεις αντιπαραβολής με τα δεδομένα Eurodac που υποβάλλουν οι αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών και η Ευρωπόλ για σκοπούς επιβολής του νόμου, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2018/1240 και (ΕΕ) 2019/818 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 603/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L της 22.5.2024). Η λήψη βιομετρικών δεδομένων με σκοπό τόσο την εξακρίβωση ή την επαλήθευση της ταυτότητας όσο και την καταχώριση, πραγματοποιείται άπαξ στο πλαίσιο του ελέγχου διαλογής.

2. Τα στοιχεία που προκύπτουν από την επαλήθευση της ταυτότητας και της ιθαγένειας καταχωρίζονται στο έντυπο ελέγχου διαλογής του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356. Όταν η επαλήθευση της ταυτότητας ή της ιθαγένειας δεν είναι δυνατή με κανέναν από τους τρόπους που προβλέπονται στα άρθρα 14 και 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356 κατά το στάδιο του ελέγχου διαλογής, καταχωρίζονται τα στοιχεία που εξακριβώνονται από το σύνολο των ελέγχων στις βάσεις δεδομένων, τα προσκομιζόμενα έγγραφα και τις δηλώσεις του ενδιαφερόμενου. Σε περίπτωση αμφιβολίας για την ταυτότητα ή την ιθαγένεια, αυτό καταγράφεται στο έντυπο ελέγχου διαλογής και η περαιτέρω διερεύνηση διενεργείται στο πλαίσιο της επακόλουθης διαδικασίας διεθνούς προστασίας ή της διαδικασίας επιστροφής, κατά περίπτωση.

3. Η λήψη και καταχώριση βιομετρικών δεδομένων που αφορά ανηλίκους γίνεται παρουσία μέλους της οικογένειάς τους ή, στην περίπτωση ασυνόδευτων ανηλίκων, προσωρινού εκπροσώπου ή εκπροσώπου, σύμφωνα με τις εγγυήσεις του άρθρου 13 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356.

Η εξακρίβωση ταυτότητας υπηκόων τρίτων χωρών που διενεργείται από τις αρμόδιες αρχές στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου, για τη διαπίστωση του νόμιμου ή μη χαρακτήρα της παραμονής τους, ή την αξιολόγηση πιθανών απειλών για την εσωτερική ασφάλεια δεν συνιστά έλεγχο διαλογής κατά την έννοια του παρόντος.

4. Οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν την προστασία των προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679, όπου αυτός εφαρμόζεται, ειδικά όταν η επεξεργασία πραγματοποιείται από αρμόδιες αρχές για σκοπούς ελέγχου συνόρων, μετανάστευσης, πρόληψης ή αξιολόγησης απειλών κατά της δημόσιας και εσωτερικής ασφάλειας, σύμφωνα με τον ν. 4624/2019 (Α΄ 137), τηρουμένων των αρχών της αναγκαιότητας, της αναλογικότητας και της ελαχιστοποίησης των δεδομένων.

Άρθρο 9

Προκαταρκτικός ιατρικός έλεγχος και έλεγχος ευαλωτότητας

1. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών και οι ανιθαγενείς που υποβάλλονται στον έλεγχο διαλογής έχουν πρόσβαση σε επείγουσα υγειονομική περίθαλψη και στην απαραίτητη θεραπευτική αγωγή. Το Κλιμάκιο Ιατρικού Ελέγχου και Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης, που λειτουργεί εντός του καθορισμένου σημείου ελέγχου διαλογής, διεξάγει τον προβλεπόμενο προκαταρκτικό ιατρικό έλεγχο των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356 και τις σχετικές έγγραφες οδηγίες των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας για την πρόληψη μετάδοσης νοσημάτων, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας και τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας. Κατά τον ως άνω έλεγχο, το ιατρικό προσωπικό λαμβάνει, κατόπιν συναίνεσης, ιατρικό ιστορικό, παραλαμβάνει τυχόν ιατρικά έγγραφα που έχει στη διάθεσή του ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής και δημιουργεί ιατρικό φάκελο για κάθε εξεταζόμενο πρόσωπο για σκοπούς παροχής ιατρικής φροντίδας, αξιολόγησης της κατάστασης υγείας και εντοπισμού τυχόν ευαλωτότητας, ο οποίος τηρείται και διαβιβάζεται μόνο μεταξύ ιατρικού προσωπικού και δεν κοινοποιείται σε τρίτους, πλην όμως αναρτάται στο Ενιαίο Πληροφοριακό Σύστημα Υποδοχής και Ασύλου «ΑΛΚΥΟΝΗ 2» (εφεξής: «ΑΛΚΥΟΝΗ 2»). Η πρόσβαση στα καταχωριζόμενα στοιχεία στο ΑΛΚΥΟΝΗ 2 παρέχεται κατ’ εξαίρεση και σύμφωνα με τις πολιτικές ασφάλειας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, αποκλειστικά σε εξουσιοδοτημένο προσωπικό, υπό διαβαθμισμένα δικαιώματα πρόσβασης,

ανάλογα με τον ρόλο αυτού και την εκάστοτε υπηρεσιακή ανάγκη. Η επεξεργασία των ανωτέρω δεδομένων διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 13 περί ιατρικού απορρήτου και το άρθρο 14 περί τήρησης ιατρικού αρχείου του ν. 3418/2005 (Α΄ 287), τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και τον ν. 4624/2019 (Α΄ 137), καθώς και με την εφαρμογή κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένης της καταγραφής πρόσβασης και ενεργειών (audit logs).

2. Στη συνέχεια, διεξάγεται προκαταρκτικός έλεγχος ευαλωτότητας του υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς από το Κλιμάκιο Ιατρικού Ελέγχου και Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης του εκάστοτε σημείου ελέγχου διαλογής σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356. Εάν ο ανωτέρω έλεγχος δεν έχει ολοκληρωθεί εντός της προθεσμίας που ορίζεται για την ολοκλήρωση του ελέγχου διαλογής, αυτό αναγράφεται στο έντυπο ελέγχου διαλογής του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356 και συνεχίζεται κατά την επόμενη διαδικασία ασύλου και υποδοχής, σύμφωνα με τα άρθρα 20 και 24 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη θέσπιση κοινής διαδικασίας διεθνούς προστασίας στην Ένωση και την κατάργηση της οδηγίας 2013/32/ΕΕ (L της 22.5.2024) και το άρθρο 38 του παρόντος ή κατά τη διαδικασία επιστροφής, κατά περίπτωση.

3. Ο προκαταρκτικός ιατρικός έλεγχος και ο προκαταρκτικός έλεγχος ευαλωτότητας διενεργούνται από εξειδικευμένο προσωπικό του ως άνω Κλιμακίου, όπως, κατά περίπτωση, από ιατρό, κατά προτίμηση, γενικής ιατρικής ή παθολόγο ή παιδίατρο, νοσηλευτή, ψυχολόγο και κοινωνικό λειτουργό, παρουσία διερμηνέα ή πολιτισμικού διαμεσολαβητή, και σε συνθήκες εμπιστευτικότητας και ασφάλειας.

4. Στην περίπτωση ανηλίκων, οι διαδικασίες της παρ. 3 λαμβάνουν χώρα παρουσία ενήλικου μέλους της οικογένειάς τους ή, εάν είναι ασυνόδευτοι, παρουσία προσωρινού εκπροσώπου ή εκπροσώπου, σύμφωνα με τις εγγυήσεις του άρθρου 13 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356.

5. Σε περίπτωση που, σε οποιοδήποτε στάδιο του ελέγχου διαλογής, ανακύψει αμφιβολία για την ηλικία υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς, οι αρμόδιες αρχές ελέγχου διαλογής ενημερώνουν την αποφαινόμενη αρχή της περ. α) του άρθρου 95, η οποία εκκινεί διαδικασία διαπίστωσης ηλικίας σύμφωνα με το άρθρο 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Η διαδικασία εκτίμησης ηλικίας δεν αναστέλλει την προθεσμία για την ολοκλήρωση του ελέγχου διαλογής. Στην περίπτωση κατά την οποία η διαδικασία δεν έχει ολοκληρωθεί εντός της προθεσμίας που ορίζεται για τον έλεγχο διαλογής, αυτό αναγράφεται στο έντυπο ελέγχου διαλογής, και μπορεί να ολοκληρωθεί κατά το στάδιο της επόμενης διαδικασίας, είτε της διεθνούς προστασίας είτε της επιστροφής, ανάλογα με την περίπτωση.

Άρθρο 10
Συμπλήρωση του εγγράφου ελέγχου διαλογής

1. Ο έλεγχος διαλογής διενεργείται χωρίς καθυστέρηση και ολοκληρώνεται σε κάθε περίπτωση εντός των προθεσμιών των παρ. 3 και 4 του άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356. Εάν οι υπήκοοι τρίτων χωρών ή οι ανιθαγενείς αφικνούνται ή συλλαμβάνονται σε περιοχή στην οποία δεν λειτουργεί σημείο ελέγχου διαλογής του άρθρου 4 του παρόντος, ή στην περίπτωση της παρ. 4 του άρθρου 5 του παρόντος, καθώς και σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας, η ανωτέρω προθεσμία εκκινεί από την άφιξή τους στο καθορισμένο σημείο ελέγχου διαλογής. Εάν μέσα στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα, δεν συμπληρωθούν ή δεν είναι διαθέσιμες όλες οι απαιτούμενες πληροφορίες, αυτό αναγράφεται στο έγγραφο ελέγχου διαλογής του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356, το πρόσωπο παραπέμπεται στην κατάλληλη διαδικασία, και η συμπλήρωσή τους πραγματοποιείται στο πλαίσιο της επακόλουθης διαδικασίας διεθνούς προστασίας ή επιστροφής, κατά περίπτωση.

2. Για κάθε πρόσωπο που υποβάλλεται σε έλεγχο διαλογής, συμπληρώνεται τυποποιημένο έγγραφο ελέγχου διαλογής, σύμφωνα με το άρθρο 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356, και το πρόσωπο παραπέμπεται στην

κατάλληλη διαδικασία σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12 του παρόντος. Το έγγραφο ελέγχου διαλογής τηρείται στο ΑΛΚΥΟΝΗ 2 στο οποίο έχουν διαβαθμισμένη πρόσβαση οι αρμόδιες αρχές ελέγχου διαλογής και η Υπηρεσία Ασύλου με βάση τις πολιτικές ασφαλείας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Τα στοιχεία που προκύπτουν από την επαλήθευση ή την εξακρίβωση ταυτότητας και ιθαγένειας και τα αποτελέσματα των ελέγχων ασφαλείας καταχωρίζονται από την ΕΛ.ΑΣ., ενώ τα υπόλοιπα πεδία συμπληρώνονται από την Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης. Το έγγραφο συμπληρώνεται σε ηλεκτρονική μορφή στην ελληνική ή στην αγγλική γλώσσα με σαφή τρόπο, με ρητή μνεία των πληροφοριών ή στοιχείων που προκύπτουν από επαλήθευση των αρμόδιων αρχών και των πληροφοριών ή στοιχείων που παρέχονται κατά δήλωση του ενδιαφερόμενου προσώπου.

3. Οι πληροφορίες που περιέχονται στο έγγραφο ελέγχου διαλογής καταγράφονται κατά τρόπο που διασφαλίζει τη δυνατότητα διοικητικού και δικαστικού ελέγχου στο πλαίσιο της επακόλουθης διαδικασίας διεθνούς προστασίας ή επιστροφής. Έντυπο το οποίο περιέχει τις πληροφορίες του εγγράφου ελέγχου διαλογής, εξαιρουμένων εκείνων που αφορούν την αναζήτηση σε σχετικές βάσεις δεδομένων για ελέγχους ασφαλείας, κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο, ο οποίος ενημερώνεται για το περιεχόμενό του σε γλώσσα που κατανοεί και το υπογράφει. Πριν από τη διαβίβαση του εγγράφου στις αρμόδιες αρχές, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να υποδείξει τυχόν ανακρίβειες. Η σχετική υπόδειξη καταγράφεται από τις αρχές ελέγχου διαλογής στο αντίστοιχο πεδίο του εγγράφου και του εντύπου. Για τις περιπτώσεις ανηλίκων, η επιβεβαίωση περί της ορθότητας ή η υπόδειξη για τυχόν ανακρίβειες των στοιχείων γίνεται για λογαριασμό του ανηλίκου από το ενήλικο μέλος της οικογένειάς του ή στην περίπτωση των ασυνόδευτων ανηλίκων, από τον προσωρινό εκπρόσωπο ή τον εκπρόσωπό τους, στους οποίους και κοινοποιείται το έντυπο.

4. Η συλλογή και επεξεργασία των δεδομένων σε όλα τα στάδια του ελέγχου διαλογής διενεργείται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και τον ν. 4624/2019 (Α΄ 137). Υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένης της τήρησης και της διαγραφής τους σύμφωνα με τους προβλεπόμενους χρόνους τήρησης, είναι η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Η διαγραφή των δεδομένων υλοποιείται επιχειρησιακά από τις αρμόδιες οργανικές μονάδες πληροφορικής του Υπουργείου, σύμφωνα με τις οδηγίες του υπευθύνου επεξεργασίας και την κείμενη νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ειδικότερα, η διαγραφή γίνεται αυτόματα με τη λήξη των προθεσμιών διατήρησης που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1358.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΙΑΛΟΓΗΣ

Άρθρο 11
Παραπομπή σε διαδικασία υπαγωγής σε καθεστώς διεθνούς προστασίας

1. Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου διαλογής ή όταν παρέλθουν οι προθεσμίες του άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356, και εφόσον ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής έχει εκφράσει τη βούλησή του να υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας, παραπέμπεται από την Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης, στην κατάλληλη διαδικασία διεθνούς προστασίας, η οποία επιλέγεται από κοινού με το κατά τόπον αρμόδιο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου ή Αυτοτελές Κλιμάκιο Ασύλου που μπορεί να λειτουργεί εντός του σημείου ελέγχου διαλογής και βάσει των διαθέσιμων στοιχείων, προκειμένου να καταχωρισθεί και στη συνέχεια να κατατεθεί η αίτηση διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 28 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και τα άρθρα 109 και 110 του παρόντος, καθώς και τα άρθρα 34, 42, 43 και 44 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.

2. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών, από τη στιγμή που υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας, λαμβάνουν τις συνθήκες υποδοχής που προβλέπονται στο Μέρος Β΄ του Δεύτερου Βιβλίου.
3. Εφόσον εξακολουθεί να υπάρχει αμφιβολία σε σχέση με στοιχεία του αιτούντος που δεν έχουν επαληθευθεί από τις αρχές ελέγχου διαλογής, και μέχρι την οριστική εκτίμησή τους με τη διαδικασία εκτίμησης της ηλικίας του αιτούντος του άρθρου 107 και τη διαδικασία αλλαγής στοιχείων ταυτότητας του αιτούντος του άρθρου 111, το πρόσωπο παραπέμπεται στη συνοριακή διαδικασία ασύλου, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 43 έως 45 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Εάν κριθεί από την αποφαινόμενη αρχή της περ. α) του άρθρου 95 ότι ο υπήκοος της τρίτης χώρας πρέπει να εξαιρεθεί από τη συνοριακή διαδικασία, τότε γίνεται η σχετική παραπομπή στην κατάλληλη διαδικασία. Παραπομπή από την κανονική ή την ταχεία διαδικασία εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας στη συνοριακή δεν επιτρέπεται.
4. Εφόσον, κατά τη διαδικασία ελέγχου διαλογής ή κατά την καταχώριση της αίτησης διεθνούς προστασίας, προκύπτει ότι το πρόσωπο πρόκειται να μετεγκατασταθεί σύμφωνα με το άρθρο 67 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024 για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1147 και (ΕΕ) 2021/1060 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 (L της 22.5.2024) ή στο πλαίσιο άλλου μηχανισμού αλληλεγγύης, η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης ενημερώνει αμελλητί το Τμήμα της Εθνικής Μονάδας Δουβλίνου, ως αρμόδια αρχή για τη διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους κατά το άρθρο 213 του παρόντος. Η εν λόγω Αρχή, όταν παραπέμπει το πρόσωπο στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης, διαβιβάζει το έντυπο ελέγχου διαλογής, καθώς και κάθε άλλο απαιτούμενο συνοδευτικό έγγραφο σύμφωνα με το άρθρο 48 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351. Μέχρι την πραγματοποίηση της μετεγκατάστασης, το πρόσωπο φιλοξενείται σε περιφερειακές υπηρεσίες της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης με απόφαση του Διοικητή της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης.

Άρθρο 12
Παραπομπή σε διαδικασία επιστροφής

1. Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου διαλογής ή όταν παρέλθουν οι προθεσμίες του άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356, και βάσει των στοιχείων του εντύπου διαλογής, οι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που δεν έχουν υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας και δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για είσοδο και νόμιμη διαμονή στη χώρα, παραπέμπονται από την Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης αμελλητί στις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. για την εφαρμογή της διαδικασίας επιστροφής του ν. 5226/2025 (Α΄ 154). Η παραπομπή πραγματοποιείται αμελλητί με τη διαβίβαση του εντύπου ελέγχου διαλογής, καθώς και κάθε άλλου συνοδευτικού εγγράφου.
2. Μέχρι την ολοκλήρωση της παραπομπής και την ανάληψη των περαιτέρω ενεργειών από τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ., οι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς της παρ. 1 μπορούν να παραμένουν για το απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα, και πάντως όχι πέραν των επτά (7) ημερών, στα καθορισμένα σημεία ελέγχου διαλογής.

Άρθρο 13
Συνθήκες κατά τον έλεγχο διαλογής

1. Κατά τον έλεγχο διαλογής, ο Διοικητής και το προσωπικό των καθορισμένων σημείων ελέγχου διαλογής μεριμνούν ώστε οι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς:
α) να διατηρούν την οικογενειακή τους ενότητα,
β) να έχουν πρόσβαση σε επείγουσα υγειονομική περίθαλψη και κάθε απαραίτητη θεραπευτική αγωγή ή

ψυχοκοινωνική στήριξη,
γ) να τυγχάνουν, εφόσον εμπίπτουν σε οποιαδήποτε κατηγορία προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 38, της κατάλληλης κατά περίπτωση μεταχείρισης, ιδίως εφόσον είναι ασυνόδευτοι ανήλικοι,
δ) να ενημερώνονται επαρκώς για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.
2. Πρόσβαση στα σημεία ελέγχου διαλογής έχουν μόνο οι Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών (Ο.Κοι.Π.) που είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων που τηρείται στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου και οι εξουσιοδοτημένοι δικηγόροι, κατόπιν προηγούμενης ενημέρωσης και σχετικής άδειας από την Κεντρική Υπηρεσία της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, και μόνο αφού έχει ολοκληρωθεί ο έλεγχος ασφαλείας του άρθρου 7. Η πρόσβαση μπορεί να περιορισθεί για λόγους ασφάλειας, δημόσιας τάξης ή για να διασφαλιστεί η ομαλή διεξαγωγή του ελέγχου διαλογής, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356.
3. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς οφείλουν, κατά τη διάρκεια του ελέγχου διαλογής, να τηρούν την κείμενη εθνική και ενωσιακή νομοθεσία, να συμμορφώνονται με τις οδηγίες του προσωπικού, να σέβονται την εύρυθμη λειτουργία του καθορισμένου κέντρου ελέγχου διαλογής, την ασφάλεια, την περιουσία και την αξιοπρέπεια των λοιπών προσώπων που βρίσκονται στον χώρο αυτόν, και να απέχουν από οποιαδήποτε πράξη βίας, απειλής, διατάραξης ή άλλης συμπεριφοράς που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο το προσωπικό ή άλλα πρόσωπα.
4. Η μη συμμόρφωση των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών με υποχρέωση που συνδέεται με τη διενέργεια του ελέγχου διαλογής, όταν έχει ως αποτέλεσμα ο έλεγχος να παρεμποδίζεται ουσιωδώς, μπορεί να επιφέρει τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την ολοκλήρωσή του, συμπεριλαμβανομένης της ενημέρωσης των αρμόδιων αστυνομικών αρχών και, εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, της υποβολής τους σε κράτηση, καθώς και της λήψης άλλων πρόσφορων μέτρων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 13 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358 και στο άρθρο 42 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 14
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Προστασίας του Πολίτη δύνανται να καθορίζονται οι ειδικότερες ρυθμίσεις για τη διάθεση του προσωπικού, την παροχή υποδομών και εξοπλισμού, καθώς και κάθε άλλο συναφές ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος Μέρους.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Μετανάστευσης και Ασύλου, καθορίζεται το πρόγραμμα ιατρικού ελέγχου, ψυχοκοινωνικής αξιολόγησης και υποστήριξης των υπηκόων τρίτων χωρών και των ανιθαγενών κατά τον έλεγχο διαλογής.

ΜΕΡΟΣ Β΄
ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2024/1346 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΩΝ ΑΙΤΟΥΝΤΩΝ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΣΚΟΠΟΣ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 15
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ενσωμάτωση στην εθνική έννομη τάξη της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (L της 22.5.2024).

Άρθρο 16
Αντικείμενο
(Άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η θέσπιση προτύπων και η εισαγωγή νέων κανόνων για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία.

Άρθρο 17
Ορισμοί
(Άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

Για την εφαρμογή του παρόντος Μέρους, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας» ή «αίτηση διεθνούς προστασίας» ή «αίτηση ασύλου» ή «αίτηση»: η αίτηση για προστασία από το ελληνικό κράτος που υποβάλλεται από υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή, ο οποίος μπορεί να θεωρηθεί ότι επιδιώκει καθεστώς πρόσφυγα ή καθεστώς επικουρικής προστασίας, εφόσον ο ίδιος δεν ζητά ρητώς να του χορηγηθεί άλλη μορφή προστασίας που δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου και μπορεί να ζητηθεί αυτοτελώς,

β) «αιτών διεθνή προστασία» ή «αιτών άσυλο» ή «αιτών»: ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής που έχει υποβάλει αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας για την οποία δεν έχει ακόμα ληφθεί τελεσίδικη απόφαση,

γ) «αιτών με ειδικές ανάγκες υποδοχής»: ο αιτών που χρειάζεται ειδικές συνθήκες ή εγγυήσεις ώστε να απολαύει των δικαιωμάτων και να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παρόν Μέρος,

δ) «ανήλικος»: ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής κάτω των δεκαοκτώ (18) ετών,

ε) «αρμόδια αρχή Υποδοχής»: η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης της Γενικής Γραμματείας Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου,

στ) «ασυνόδευτος ανήλικος»: ο ανήλικος, ο οποίος εισέρχεται στην ελληνική επικράτεια χωρίς να συνοδεύεται από πρόσωπο που ασκεί τη γονική του μέριμνα ή την επιμέλειά του και για όσο χρόνο η άσκηση των καθηκόντων αυτών δεν έχει ανατεθεί σε κάποιο άλλο πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένου του ανηλίκου που παύει να συνοδεύεται μετά την είσοδό του στην Ελλάδα, του χωρισμένου ανηλίκου της περ. η) του παρόντος, καθώς και του ανηλίκου ως προς τον οποίο, κατά την παραμονή του στην ελληνική επικράτεια, για λόγους πραγματικούς ή νομικούς δεν ασκείται η γονική μέριμνα,

ζ) «βοήθημα για τα καθημερινά έξοδα»: βοήθημα που παρέχεται περιοδικά στους αιτούντες ώστε να μπορούν να απολαμβάνουν έναν ελάχιστο βαθμό αυτονομίας στην καθημερινή τους ζωή, το οποίο παρέχεται ως χρηματικό ποσό ή σε δελτία ή σε είδος ή ως συνδυασμός αυτών, υπό την προϋπόθεση ότι το βοήθημα αυτό περιλαμβάνει χρηματικό ποσό,

η) «διαφυγή»: η ενέργεια με την οποία ο αιτών δεν παραμένει στη διάθεση των αρμόδιων ελληνικών διοικητικών ή δικαστικών αρχών, για λόγους που δεν είναι πέραν του ελέγχου του αιτούντος,

θ) «εκπρόσωπος»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει οριστεί, κατά περίπτωση, από τις εισαγγελικές ή δικαστικές αρχές ή το νομικό πρόσωπο που έχει οριστεί ως επίτροπος από τον Γενικό Γραμματέα Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας κατά το άρθρο 64, ώστε να εκπροσωπεί και να συνδράμει τον ανήλικο, κατά περίπτωση να ενεργεί εξ ονόματος του ανηλίκου, να διασφαλίζει το βέλτιστο συμφέρον και τη γενική ευημερία του, ώστε να μπορεί ο ανήλικος να επωφελείται από τα δικαιώματα και να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παρόν Μέρος,

ι) «κέντρο φιλοξενίας»: κάθε χώρος που χρησιμοποιείται για την ομαδική φιλοξενία των αιτούντων,

ια) «κίνδυνος διαφυγής»: η ύπαρξη ειδικών, εξατομικευμένων λόγων και περιστάσεων που βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια, στη βάση των οποίων εικάζεται ότι ο αιτών θα μπορούσε να διαφύγει και ιδίως:

ιαα) η μη συμμόρφωση του προσώπου με υποχρεώσεις που έχουν νομίμως επιβληθεί από τις αρμόδιες αρχές, ιδίως υποχρεώσεις εμφάνισής του ενώπιον των αρχών, παραμονής του σε δηλωθείσα διεύθυνση, ή γνωστοποίησης στοιχείων επικοινωνίας,

ιαβ) η ρητή εκδήλωση της πρόθεσης για μη συμμόρφωση με τις αποφάσεις των αρμόδιων αρχών υποδοχής ή με τις αποφάσεις των αρμόδιων Αρχών εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351,

ιαγ) η κατοχή πλαστών εγγράφων, ιδίως ταξιδιωτικών ή άλλων βεβαιωτικών της ταυτότητας εγγράφων,

ιαδ) η παροχή ψευδών πληροφοριών στις αρμόδιες αρχές,

ιαε) η ύπαρξη καταδικαστικών αποφάσεων, εκκρεμών ποινικών διώξεων ή σοβαρών ενδείξεων ότι έχει διαπραχθεί ή επίκειται η διάπραξη ποινικού αδικήματος από το συγκεκριμένο πρόσωπο,

ιαστ) η προηγούμενη διαφυγή,

ιαζ) η άνευ προηγούμενης ενημέρωσης των αρμόδιων αρχών εγκατάλειψη ή μεταβολή του τόπου κατοικίας ή γνωστής διαμονής,

ιαη) η μη ύπαρξη δηλωμένης κατοικίας ή γνωστής διαμονής,

ιαθ) η άρνηση υποβολής του σε ταυτοποίηση με βιομετρικά ή άλλα νόμιμα μέσα,

ιαι) όταν έχει αντισταθεί φυσικά κατά την πραγματοποίηση μεταφοράς του σε άλλο κράτος μέλους,

ιαια) όταν έχει καταστεί από πρόθεση ακατάλληλος για τη μεταφορά του σε άλλο κράτος μέλος,

ιαιβ) όταν έχει παρουσιάσει ψευδή ή πλαστή βεβαίωση περί του ότι δεν πληροί τις ιατρικές απαιτήσεις για τη μεταφορά του σε άλλο κράτος μέλος,

ιβ) «κράτηση»: ο περιορισμός σε ειδικό χώρο που επιβάλλεται σε αιτούντα σύμφωνα με το άρθρο 24, με αποτέλεσμα τη στέρηση της ελεύθερης κυκλοφορίας του προσώπου,

ιγ) «μέλη της οικογένειας»: εφόσον η οικογένεια είχε δημιουργηθεί ήδη πριν από την άφιξη του αιτούντος στην ελληνική επικράτεια, ως μέλη της οικογένειάς του, τα οποία βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια κατά τη διάρκεια της διαδικασίας παροχής διεθνούς προστασίας, νοούνται τα ακόλουθα:

ιγα) ο σύζυγος ή ο συμβαλλόμενος με σύμφωνο συμβίωσης,

ιγβ) τα ανήλικα ή ενήλικα εξαρτώμενα τέκνα του αιτούντος ή των προσώπων της υποπερ. ιγα), υπό την προϋπόθεση ότι είναι άγαμα και ανεξαρτήτως από το εάν γεννήθηκαν εντός ή εκτός γάμου ή εάν είναι υιοθετημένα,

ιγγ) εφόσον ο αιτών είναι ανήλικος και άγαμος, ο πατέρας, η μητέρα ή άλλος ενήλικας που ασκεί την επιμέλεια του αιτούντος, ή ο ενήλικος αδελφός ή αδελφή που έχει την επιμέλειά του ή ασκεί στην πράξη τη φροντίδα του,

ιδ) «προσωρινός εκπρόσωπος ασυνόδευτου ανηλίκου»: το φυσικό πρόσωπο που εκπροσωπεί προσωρινά τον ανήλικο, όπου απαιτείται, ενώπιον αρχών και υπηρεσιών, και διασφαλίζει το βέλτιστο συμφέρον και τη γενική ευημερία του, μέχρι τον ορισμό εκπροσώπου, σύμφωνα με το άρθρο 72,

ιε) «συνθήκες υποδοχής»: το σύνολο των μέτρων που το ελληνικό κράτος εφαρμόζει προς όφελος των αιτούντων σύμφωνα με το παρόν Μέρος,

ιστ) «τελεσίδικη απόφαση»:

ιστα) η απόφαση των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών που ορίζει εάν ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής αναγνωρίζεται ή όχι ως πρόσφυγας ή δικαιούχος επικουρικής προστασίας, η οποία εκδίδεται επί της προσφυγής που ασκείται κατά των αποφάσεων της Υπηρεσίας Ασύλου ή

ιστβ) η απόφαση της Υπηρεσίας Ασύλου κατά της οποίας δεν μπορεί να ασκηθεί η ως άνω προσφυγή λόγω παρόδου απράκτων των προθεσμιών άσκησής της,

ιζ) «υλικές συνθήκες υποδοχής»: οι συνθήκες υποδοχής οι οποίες περιλαμβάνουν την παροχή στέγης, τροφής, ρουχισμού και ειδών προσωπικής υγιεινής που παρέχονται σε είδος ή υπό μορφή οικονομικού βοηθήματος ή δελτίων, ή συνδυασμού αυτών, καθώς και βοήθημα για τα καθημερινά έξοδα,

ιη) «χωρισμένος από την οικογένειά του ανήλικος» ή «χωρισμένος ανήλικος»: ο ανήλικος, ο οποίος φθάνει στην Ελλάδα χωρίς να συνοδεύεται από πρόσωπο που ασκεί τη γονική του μέριμνα ή από άλλο πρόσωπο στο οποίο αυτή έχει ανατεθεί σύμφωνα με τον νόμο, αλλά συνοδεύεται από ενήλικο συγγενή που ασκεί στην πράξη τη φροντίδα του.

Για τις υποπερ. ιγβ) και ιγγ) της περ. ιγ), ο ανήλικος θεωρείται άγαμος, εφόσον ο γάμος του, κατόπιν εξατομικευμένης αξιολόγησης, δεν θα πληρούσε τις προϋποθέσεις των άρθρων 33, 1350 και 1352 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164), λαμβανομένης ιδίως υπόψη της νόμιμης ηλικίας γάμου, εάν είχε συναφθεί στην Ελλάδα.

Άρθρο 18
Πεδίο εφαρμογής
(Άρθρο 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

1. Το παρόν Μέρος εφαρμόζεται σε υπήκοους τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που υποβάλλουν αίτηση διεθνούς προστασίας στην ελληνική επικράτεια, περιλαμβανομένων των εξωτερικών συνόρων, των χωρικών υδάτων και των ζωνών διέλευσής της, εφόσον τους επιτρέπεται να παραμείνουν στο έδαφος της Χώρας ως αιτούντες. Το παρόν Μέρος εφαρμόζεται και στα μέλη της οικογένειας των αιτούντων του πρώτου εδαφίου, εφόσον καλύπτονται από την ίδια αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας.

2. Το παρόν Μέρος δεν εφαρμόζεται:

α) σε αιτήσεις χορήγησης διπλωματικού ή εδαφικού ασύλου που υποβάλλονται στις ελληνικές διπλωματικές Αρχές και μόνιμες αντιπροσωπείες της Ελλάδος στο εξωτερικό,

β) στις διαδικασίες εξέτασης παροχής προσωρινής προστασίας του Μέρους Ζ΄ του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

Άρθρο 19
Ενημέρωση
(Άρθρο 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

1. Οι αρμόδιες αρχές υποδοχής παρέχουν στους αιτούντες πληροφορίες σχετικά με τις συνθήκες υποδοχής, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών ειδικά για το εθνικό σύστημα υποδοχής, το συντομότερο δυνατό και το αργότερο εντός του χρονικού πλαισίου της καταχώρισης της αίτησης σύμφωνα με το άρθρο 27 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, ώστε να μπορούν να απολαύουν ουσιαστικά των δικαιωμάτων και να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στον παρόντα. Οι αρμόδιες αρχές υποδοχής παρέχουν στους αιτούντες τυποποιημένες πληροφορίες, χρησιμοποιώντας το υπόδειγμα του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο.
2. Οι αρμόδιες αρχές υποδοχής ενημερώνουν τους αιτούντες, με τη χορήγηση προσαρμοσμένου ενημερωτικού υποδείγματος της παρ. 1, για τις οργανώσεις ή τις ομάδες προσώπων που παρέχουν ειδική νομική βοήθεια και εκπροσώπηση, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με οργανώσεις ή ομάδες προσώπων που παρέχουν δωρεάν την εν λόγω νομική βοήθεια και εκπροσώπηση, και για τις οργανώσεις οι οποίες δύνανται να συνδράμουν ή να ενημερώνουν τους αιτούντες για τις υπάρχουσες συνθήκες υποδοχής, συμπεριλαμβανομένης της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και της κάλυψης τυχόν ειδικών αναγκών τους.
3. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 παρέχονται γραπτώς με τρόπο απλό, σαφή, συνοπτικό και κατανοητό, σε γλώσσα που κατανοεί ή ευλόγως θεωρείται ότι κατανοεί ο αιτών ή σε άλλη εύκολα προσβάσιμη μορφή. Εφόσον είναι αναγκαίο, οι εν λόγω πληροφορίες παρέχονται και προφορικώς μέσω διερμηνείας ή, κατά περίπτωση, σε οπτικοακουστική μορφή, όπως με τη χρήση βίντεο ή εικονογραμμάτων, και προσαρμόζονται στις ανάγκες του αιτούντος όταν:
α) οι αρμόδιες αρχές υποδοχής δεν είναι σε θέση να παράσχουν τις εν λόγω πληροφορίες γραπτώς εντός της προθεσμίας της παρ. 1, διότι η γλώσσα που κατανοεί ή θεωρείται ευλόγως ότι κατανοεί ο αιτών είναι σπάνια και
β) ακολούθως, ο εν λόγω αιτών επιβεβαιώνει ότι κατανοεί τις παρασχεθείσες πληροφορίες.
4. Εάν η ενημέρωση παρασχεθεί προφορικά κατά την παρ. 3, η αρχή υποδοχής εξασφαλίζει το συντομότερο δυνατόν γραπτή μετάφραση των πληροφοριών που αναφέρονται στην παρ. 1, εκτός εάν είναι σαφές ότι αυτό δεν είναι πλέον αναγκαίο.
5. Στους ασυνόδευτους ανήλικους, οι πληροφορίες της παρ. 1 αφορούν και στο σύστημα προστασίας ανηλίκων στη χώρα, και παρέχονται με τρόπο κατάλληλο για την ηλικία τους που διασφαλίζει ότι τις κατανοούν, χρησιμοποιώντας ενημερωτικό υλικό ειδικά προσαρμοσμένο για ανηλίκους και παρουσία του εκπροσώπου ή του προσωρινού εκπροσώπου του ασυνόδευτου ανηλίκου.

Άρθρο 20
Δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία και ταξιδιωτικά έγγραφα
(Άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

1. Στους αιτούντες χορηγείται δελτίο αιτούντος διεθνούς προστασίας υπό τους όρους, τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς του άρθρου 29 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και του άρθρου 112 του παρόντος.
2. Οι διοικητικές αρχές με τις οποίες συναλλάσσονται οι αιτούντες δεν απαιτούν απλώς και μόνο επειδή είναι αιτούντες διεθνούς προστασίας ή αποκλειστικά λόγω της ιθαγενείας τους, να προσκομίζουν περιττό ή

δυσανάλογο όγκο εγγράφων, ούτε επιβάλλουν πρόσθετες διοικητικές διατυπώσεις, πριν τους χορηγήσουν τα δικαιώματα του παρόντος.

3. Στους αιτούντες χορηγείται ταξιδιωτικό έγγραφο μόνο όταν ανακύπτουν σοβαροί ανθρωπιστικοί λόγοι, όπως αποδεδειγμένα σοβαροί λόγοι υγείας, οι οποίοι υπαγορεύουν την παρουσία τους σε άλλο κράτος υπό τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς του άρθρου 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των ανιθαγενών ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας, για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L της 22.5.2024). Η ισχύς του ταξιδιωτικού εγγράφου περιορίζεται στον σκοπό και την αναγκαία διάρκεια που αιτιολογούν την έκδοση του εγγράφου.

Άρθρο 21
Οργάνωση του συστήματος υποδοχής
(Άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

1. Η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης της Γενικής Γραμματείας Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου είναι η αρμόδια αρχή για την οργάνωση και λειτουργία του εθνικού συστήματος υποδοχής των αιτούντων διεθνή προστασία κατά το άρθρο 33 του π.δ. 106/2020 (Α΄ 255).

2. Οι αιτούντες μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα στην ελληνική επικράτεια με την επιφύλαξη των άρθρων 23 και 24 του παρόντος.

3. Με απόφαση του Διοικητή της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, οι αιτούντες κατανέμονται ή μετακινούνται στις Περιφερειακές Υπηρεσίες της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης στο πλαίσιο της διαχείρισης του εθνικού συστήματος ασύλου και υποδοχής. Κατά την κατανομή ή μετακίνηση των αιτούντων, διασφαλίζεται η άσκηση των δικαιωμάτων των αιτούντων και λαμβάνονται υπόψη αντικειμενικοί παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων της οικογενειακής ενότητας και των ειδικών αναγκών υποδοχής των αιτούντων. Για τους σκοπούς του παρόντος, δεν απαιτείται η έκδοση ατομικής διοικητικής πράξης για την κατανομή ή μετακίνηση των αιτούντων. Για τους ασυνόδευτους ανηλίκους, η κατανομή, μετακίνηση ή στέγαση σε δομές και άλλους κατάλληλους χώρους φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων καθορίζεται με απόφαση του Προϊσταμένου του Τμήματος Μονάδας Διαχείρισης Αιτημάτων Στέγασης και Μετεγκαταστάσεων της Διεύθυνσης Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας.

4. Υλικές συνθήκες υποδοχής δεν παρέχονται σε αιτούντες που δεν μεταβαίνουν ή δεν διαμένουν στην Περιφερειακή Υπηρεσία όπου έχουν κατανεμηθεί ή μετακινηθεί σύμφωνα με την παρ. 3.

5. Στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος, η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης καταρτίζει μηχανισμό αξιολόγησης του συστήματος υποδοχής και μηχανισμό επαλήθευσης πραγματικής διαμονής των αιτούντων. Η επαλήθευση της πραγματικής διαμονής γίνεται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον Γενικό Κανονισμό Λειτουργίας των Περιφερειακών Υπηρεσιών της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης.

6. Οι αιτούντες υποχρεούνται να παρέχουν στις αρμόδιες αρχές ασύλου και υποδοχής την τρέχουσα διεύθυνσή τους, αριθμό τηλεφώνου στον οποίο δύνανται να ανευρεθούν και, εάν διατίθεται, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Οι αιτούντες οφείλουν να ενημερώνουν αμελλητί τις αρχές του πρώτου εδαφίου για κάθε αλλαγή διεύθυνσης, αριθμού τηλεφώνου ή διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Άρθρο 22
Κατανομή αιτούντων σε μια γεωγραφική περιοχή
(Άρθρο 8 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

1. Με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 47, είναι δυνατή η κατανομή των αιτούντων άσυλο σε γεωγραφική περιοχή εντός της ελληνικής επικράτειας στην οποία μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα κατά τη διάρκεια της διαδικασίας παροχής διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348, με αποκλειστικό σκοπό:
α) τη διασφάλιση της ταχείας, αποδοτικής και αποτελεσματικής επεξεργασίας των αιτήσεών τους σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348 ή
β) την εξασφάλιση της επαρκούς και κατάλληλης υποδοχής τους, λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότητες των σχετικών γεωγραφικών περιοχών.
Οι αρμόδιες αρχές υποδοχής ενημερώνουν, σύμφωνα με το άρθρο 19, τους αιτούντες για την κατανομή τους σε συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή, συμπεριλαμβανομένων των γεωγραφικών ορίων της εν λόγω περιοχής. Η ορισθείσα γεωγραφική περιοχή αναγράφεται στο δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία.
2. Εντός της γεωγραφικής περιοχής στην οποία κατανέμονται, οι αιτούντες έχουν ουσιαστική πρόσβαση στα δικαιώματα των άρθρων 28 έως 33 και τις διαδικαστικές εγγυήσεις στο πλαίσιο της διαδικασίας παροχής διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348. Η γεωγραφική περιοχή, που ορίζεται σύμφωνα με την παρ. 1, είναι επαρκώς ευρεία, επιτρέπει την πρόσβαση στις αναγκαίες δημόσιες υποδομές και δεν επηρεάζει την αναπαλλοτρίωτη σφαίρα της ιδιωτικής ζωής των αιτούντων.
3. Ο Διοικητής της οικείας Περιφερειακής Υπηρεσίας της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης δύναται, λόγω επειγουσών αναγκών εξαιτίας αύξησης των αφίξεων ή για λόγους που σχετίζονται με την εύρυθμη λειτουργία της Περιφερειακής Υπηρεσίας ή για την προσήκουσα ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης διεθνούς προστασίας, και ιδίως σε περίπτωση ασυνόδευτων ανηλίκων και άλλων αιτούντων με ειδικές ανάγκες υποδοχής, να παραπέμπει, με απόφασή του, τον υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή σε άλλη Περιφερειακή Υπηρεσία της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή να ορίζει την παραμονή σε άλλες κατάλληλες δομές, για τη συνέχιση και την ολοκλήρωση των απαραίτητων διοικητικών διαδικασιών. Κατά τη λήψη της απόφασης λαμβάνονται ιδίως υπόψη η αρχή της οικογενειακής ενότητας και το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού.
4. Ο Διοικητής της οικείας Περιφερειακής Υπηρεσίας της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης δύναται, με απόφασή του, κατόπιν αιτήματος του αιτούντος, να του επιτρέπει να εγκαταλείψει προσωρινά τη γεωγραφική περιοχή για δεόντως αιτιολογημένους επείγοντες και σοβαρούς οικογενειακούς λόγους, ή για να λάβει αναγκαία ιατρική περίθαλψη που δεν διατίθεται εντός της γεωγραφικής περιοχής.
Όταν ο αιτών εγκαταλείπει τη γεωγραφική περιοχή χωρίς άδεια, επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 23. Δεν απαιτείται άδεια προκειμένου ο αιτών να παρουσιαστεί στην Υπηρεσία Ασύλου, στην Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών ή ενώπιον δικαστικών ή ανακριτικών αρχών, εάν η παρουσία του εν λόγω αιτούντος είναι αναγκαία. Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, ο αιτών ενημερώνει εκ των προτέρων τον Διοικητή της οικείας Περιφερειακής Υπηρεσίας.
5. Εάν διαπιστωθεί, με οποιοδήποτε τρόπο, κατόπιν αντιρρήσεων επί του αιτήματος του αιτούντος που υποβλήθηκε σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 42, ότι δεν του έχει χορηγηθεί, εντός της συγκεκριμένης γεωγραφικής περιοχής, ουσιαστική πρόσβαση στα δικαιώματα που προβλέπονται στα άρθρα 28 έως 33 ή στις διαδικαστικές εγγυήσεις στο πλαίσιο της διαδικασίας παροχής διεθνούς προστασίας, η αρμόδια αρχή υποδοχής μεριμνά για τη μεταφορά του σε άλλη γεωγραφική περιοχή, στην οποία διασφαλίζονται τα ανωτέρω.

6. Η Γενική Γραμματεία Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο ενημερώνει για τους όρους εφαρμογής του παρόντος την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο σύμφωνα με το Κεφάλαιο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2303 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΕ) 439/2010 (L 468 της 30.12.2021).

Άρθρο 23
Περιορισμός της ελεύθερης κυκλοφορίας
(Άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

1. Με απόφαση του Διοικητή της οικείας Περιφερειακής Υπηρεσίας της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης κρίνεται εάν ο αιτών θα διαμένει σε συγκεκριμένη Περιφερειακή Υπηρεσία της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, τελώντας σε καθεστώς περιορισμού της ελεύθερης κυκλοφορίας κατά την παρ. 2, για λόγους δημόσιας τάξης ή για να αποτρέπεται αποτελεσματικά η διαφυγή, εφόσον υπάρχει κίνδυνος διαφυγής του. Ο περιορισμός της ελεύθερης κυκλοφορίας του πρώτου εδαφίου επιβάλλεται ιδίως: α) σε αιτούντες διεθνή προστασία που υπόκεινται σε έλεγχο διαλογής σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1356 και καθ' όλη τη διάρκεια αυτού, β) σε αιτούντες οι οποίοι υποχρεούνται να βρίσκονται σε άλλο κράτος μέλος σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, γ) σε αιτούντες οι οποίοι μεταφέρονται στην Ελλάδα σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, μετά από προηγούμενη διαφυγή τους σε άλλο κράτος μέλος, δ) σε αιτούντες των οποίων οι αιτήσεις εξετάζονται στο πλαίσιο της διαδικασίας συνόρων του άρθρου 43 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, ε) σε αιτούντες που δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και συνεπώς τεκμαίρεται ότι υπάρχει κίνδυνος διαφυγής, ή στ) προκειμένου να διασφαλιστεί η δημόσια τάξη, σε αιτούντες που έχουν παραβιάσει τον Κανονισμό Λειτουργίας των Περιφερειακών Υπηρεσιών της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, διαταράσσοντας την ομαλή λειτουργία των κέντρων και τη συμβίωση των ατόμων σε αυτά ή όταν επιδεικνύουν ιδιαίτερα βίαιη ή απειλητική συμπεριφορά.
2. Ο περιορισμός της ελεύθερης κυκλοφορίας συνίσταται ιδίως στην εμφάνιση ενώπιον του προσωπικού της δομής στην οποία διαμένουν σε προκαθορισμένο χρόνο, στην τήρηση συγκεκριμένου ωραρίου εισόδου και εξόδου, στη χρήση συστήματος ελέγχου πρόσβασης μέσω καρτών ή στην απαγόρευση εξόδου ιδίως προκειμένου να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες ελέγχου διαλογής, και προβλέπεται ρητά στην απόφαση περιορισμού της ελεύθερης κυκλοφορίας. Οι εν λόγω απαιτήσεις επιβάλλονται από την αρμόδια αρχή Υποδοχής ώστε να διασφαλιστεί η εφαρμογή της απόφασης της παρ. 1 ή η αποτελεσματική πρόληψη της διαφυγής αιτούντων, χωρίς να θίγονται δυσανάλογα τα δικαιώματα που τους απονέμονται στο παρόν Μέρος. Ο ανωτέρω περιορισμός της ελεύθερης κυκλοφορίας επιβάλλεται για χρονικό διάστημα που καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 4 και, κατά περίπτωση, ισχύει έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας ελέγχου διαλογής, της συνοριακής διαδικασίας ασύλου ή της εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με τις προθεσμίες που προβλέπονται στο Μέρος Δ΄ του Δεύτερου Βιβλίου του παρόντος.
3. Κατόπιν αιτιολογημένου έγγραφου αιτήματος του αιτούντος, για εξαιρετικούς λόγους, ο Διοικητής της οικείας Περιφερειακής Υπηρεσίας της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης δύναται να χορηγεί άδεια προσωρινής διαμονής εκτός του συγκεκριμένου τόπου που ορίζεται στην απόφαση περιορισμού ελεύθερης κυκλοφορίας. Η απόρριψη χορήγησης της άδειας πρέπει να είναι αιτιολογημένη. Όταν ο αιτών έχει άδεια να διαμένει σε συγκεκριμένο τόπο, τότε η παροχή υλικών συνθηκών υποδοχής εξαρτάται από την πραγματική διαμονή του αιτούντος στον συγκεκριμένο τόπο. Η άδεια του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 δεν απαιτείται προκειμένου ο αιτών διεθνή προστασία να παρουσιαστεί ενώπιον της Υπηρεσίας Ασύλου ή της Ανεξάρτητης

Επιτροπής Προσφυγών ή σε δικαστήριο όπου είναι αναγκαία η παρουσία του, εφόσον έχει ενημερώσει εκ των προτέρων τις αρμόδιες αρχές και προσκομίζει σχετική βεβαίωση.

4. Η απόφαση περιορισμού της ελεύθερης κυκλοφορίας λαμβάνει υπόψη την ατομική κατάσταση του αιτούντος, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών αναγκών υποδοχής του και αναφέρει τους πραγματικούς και, κατά περίπτωση, τους νομικούς λόγους στους οποίους βασίζεται.

5. Οι αιτούντες ενημερώνονται εγγράφως για την έκδοση της απόφασης περιορισμού ελεύθερης κυκλοφορίας, για τις διαδικασίες προσβολής της απόφασης σύμφωνα με το άρθρο 42 και για τις συνέπειες μη τήρησης των υποχρεώσεων που επιβάλλει η απόφαση. Οι αρμόδιες αρχές υποδοχής παρέχουν στους αιτούντες τις πληροφορίες αυτές σε γλώσσα που κατανοούν ή ευλόγως θεωρείται ότι κατανοούν και σε συνοπτική, διαφανή, κατανοητή και εύκολα προσβάσιμη μορφή, χρησιμοποιώντας σαφή και απλή γλώσσα.

6. Οι αποφάσεις του παρόντος υπόκεινται σε αντιρρήσεις σύμφωνα με το άρθρο 42.

Άρθρο 24
Κράτηση των αιτούντων
(Άρθρο 10 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

1. Υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής που αιτείται διεθνή προστασία, δεν κρατείται μόνο για τον λόγο ότι έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας ή βάσει της ιθαγένειάς του. Η κράτηση σύμφωνα με το παρόν Μέρος δεν συνιστά κύρωση ή μέσο επιβολής ποινής.

2. Υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής που υποβάλλει αίτηση διεθνούς προστασίας μπορεί να κρατηθεί, εφόσον είναι αναγκαίο, κατόπιν ατομικής αξιολόγησης και υπό την προϋπόθεση ότι δεν μπορούν να εφαρμοσθούν αποτελεσματικά άλλα λιγότερο περιοριστικά εναλλακτικά μέτρα, όπως η τακτική εμφάνιση ενώπιον των αρμόδιων αρχών, η κατάθεση οικονομικής εγγύησης, η ηλεκτρονική επιτήρηση, η κατάθεση εγγράφων ή η υποχρέωση παραμονής σε ορισμένο μέρος. Οι ειδικότεροι όροι εφαρμογής των εναλλακτικών της κράτησης μέτρων του πρώτου εδαφίου καθορίζονται στην απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 47. Κατά την κράτηση του αιτούντος, λαμβάνονται υπόψη τυχόν εμφανείς ενδείξεις, δηλώσεις ή συμπεριφορές που υποδηλώνουν ότι ο αιτών έχει ειδικές ανάγκες υποδοχής. Στην περίπτωση αυτή, εάν δεν έχει ολοκληρωθεί η αξιολόγηση του άρθρου 38 για την ύπαρξη τυχόν ειδικών αναγκών υποδοχής, η διαδικασία ολοκληρώνεται άμεσα και τα αποτελέσματά της συνεκτιμώνται στη λήψη απόφασης σχετικά με τη συνέχιση της κράτησης ή την προσαρμογή των συνθηκών κράτησης.

3. Κράτηση επιβάλλεται για έναν ή περισσότερους από τους παρακάτω λόγους:

α) για να διαπιστωθεί ή να επαληθευτεί η ταυτότητα ή η ιθαγένειά του αιτούντος,

β) για να προσδιοριστούν τα στοιχεία, στα οποία βασίζεται η αίτηση διεθνούς προστασίας, η απόκτηση των οποίων θα ήταν σε άλλη περίπτωση αδύνατη, ιδίως όταν υπάρχει κίνδυνος διαφυγής του αιτούντος κατά την έννοια της περ. ια) του άρθρου 17,

γ) για να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις νομικές υποχρεώσεις που επιβλήθηκαν στον αιτούντα σύμφωνα με το άρθρο 23, στις περιπτώσεις που ο αιτών δεν έχει συμμορφωθεί με τις εν λόγω υποχρεώσεις και εξακολουθεί να υπάρχει κίνδυνος διαφυγής κατά την έννοια της περ. ια) του άρθρου 17,

δ) για να κριθεί, στο πλαίσιο της διαδικασίας στα σύνορα σύμφωνα με το άρθρο 43 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, το δικαίωμα του αιτούντος για είσοδο στο έδαφος,

ε) όταν ο αιτών κρατείται στο πλαίσιο της διαδικασίας επιστροφής δυνάμει του ν. 5226/2025 (Α΄ 154), και τεκμηριώνεται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων ότι υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρείται ότι υποβάλλει αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας προκειμένου να καθυστερήσει απλώς ή να εμποδίσει την εκτέλεση απόφασης επιστροφής και ιδίως όταν ο αιτών είχε ήδη την ευκαιρία πρόσβασης στη διαδικασία χορήγησης διεθνούς προστασίας,

στ) όταν απαιτείται για λόγους εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης,
ζ) σύμφωνα με το άρθρο 44 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, ιδίως όταν η διαδικασία μεταφοράς λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο της διαδικασίας στα σύνορα,
4. Η κράτηση του αιτούντος διεθνή προστασία συνιστά σπουδαίο λόγο επίσπευσης της διαδικασίας εξέτασης του αιτήματός του για παροχή διεθνούς προστασίας. Για τον λόγο αυτόν, σε περίπτωση κράτησης υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς, ο οποίος έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας, ενημερώνεται αμέσως ο Προϊστάμενος του αρμόδιου Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου ή Αυτοτελούς Κλιμακίου Ασύλου προκειμένου να μεριμνήσει για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας κατά απόλυτη προτεραιότητα.
5. Σε περίπτωση κράτησης υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς, ο οποίος υποβάλλει προσφυγή, ενημερώνεται άμεσα ο Διευθυντής της Αρχής Προσφυγών, ο οποίος προβαίνει σε προσδιορισμό της συζήτησης της προσφυγής κατ' απόλυτη προτεραιότητα. Η κράτηση του αιτούντος διεθνή προστασία συνιστά σπουδαίο λόγο επίσπευσης της διαδικασίας εξέτασης της προσφυγής του.

Άρθρο 25
Εγγυήσεις για κρατούμενους αιτούντες
(Άρθρο 11 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

1. Η κράτηση του αιτούντος επιβάλλεται για το απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα και για όσο ισχύουν οι λόγοι της παρ. 3 του άρθρου 24.
2. Η απόφαση κράτησης λαμβάνεται με απόφαση του οικείου Αστυνομικού Διευθυντή και, προκειμένου περί των Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων Αττικής και Θεσσαλονίκης, του αρμόδιου για θέματα αλλοδαπών Αστυνομικού Διευθυντή. Στις περ. α), β), γ), δ) και ζ) της παρ. 3 του άρθρου 24, η απόφαση κράτησης λαμβάνεται από τα πρόσωπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, κατόπιν ενημέρωσής τους από τον Προϊστάμενο του αρμόδιου Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου ή Αυτοτελούς Κλιμακίου Ασύλου. Στην απόφαση κράτησης αναφέρονται οι πραγματικοί και νομικοί λόγοι στους οποίους αυτή βασίζεται, καθώς και οι λόγοι για τους οποίους δεν είναι δυνατή η αποτελεσματική εφαρμογή λιγότερο περιοριστικών εναλλακτικών μέτρων.
Οι διοικητικές διαδικασίες που σχετίζονται με τους λόγους κράτησης εκτελούνται αμελλητί. Καθυστερήσεις των διοικητικών διαδικασιών που δεν μπορούν να αποδοθούν στον αιτούντα δεν δικαιολογούν συνέχιση της κράτησης.
3. Η κράτηση αιτούντος διεθνή προστασία επιβάλλεται για διάστημα μέχρι ενενήντα (90) ημερών και δύναται να παρατείνεται περαιτέρω για ενενήντα (90) ημέρες, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση των οργάνων της παρ. 2, εφόσον εξακολουθούν οι λόγοι που την επέβαλαν. Η συνολική παράταση της κράτησης δεν δύναται σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει τα ανώτατα όρια κράτησης, όπως αυτά προβλέπονται στην παρ. 5 του άρθρου 16 του ν. 5226/2025 (Α΄ 154). Χρονικά διαστήματα κράτησης που έχουν επιβληθεί βάσει του ν. 3386/2005 (Α΄ 212) και του ν. 5226/2025, δεν μπορούν να θεωρηθούν ως χρόνος κράτησης κατά την έννοια του παρόντος άρθρου και δεν συνυπολογίζονται κατά τον υπολογισμό των ανωτάτων ορίων κράτησης.
4. Οι κρατούμενοι αιτούντες ενημερώνονται αμέσως εγγράφως, σε γλώσσα που κατανοούν ή ευλόγως θεωρείται ότι κατανοούν, για τους λόγους κράτησης και τις διαδικασίες που προβλέπονται για την προσβολή της απόφασης κράτησης, καθώς και για τη δυνατότητα να ζητούν δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση. Οι αιτούντες που κρατούνται σύμφωνα με τις παρ. 1 έως 3, έχουν το δικαίωμα υποβολής αντιρρήσεων κατά το άρθρο 76 του ν. 3386/2005, τόσο κατά της αρχικής απόφασης κράτησης, όσο και κατά των αποφάσεων παράτασης αυτής. Οι κρατούμενοι αιτούντες διεθνή προστασία, σε περίπτωση αμφισβήτησης της απόφασης κράτησης και της απόφασης παράτασής της, δικαιούνται δωρεάν νομική συνδρομή κατά τις προϋποθέσεις του ν. 3226/2004 (Α΄ 24), οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως.

5. Στην περίπτωση κράτησης ασυνόδευτων ανηλίκων οι σχετικές αποφάσεις κράτησης ή παράτασης διαβιβάζονται με την έκδοσή τους, στον Πρόεδρο ή τον υπ' αυτού οριζόμενο Πρωτοδίκη του Διοικητικού Πρωτοδικείου, στην Περιφέρεια του οποίου κρατείται ο ανήλικος, ο οποίος κρίνει για τη νομιμότητα της κράτησης ή της παράτασης αυτής και εκδίδει παραχρήμα την απόφασή του. Η απόφαση διατυπώνεται συνοπτικώς σε τηρούμενο πρακτικό, αντίγραφο του οποίου διαβιβάζει ο δικαστής αμελλητί στην αρμόδια αστυνομική αρχή.
6. Όταν, ως αποτέλεσμα της δικαστικής επανεξέτασης, η κράτηση θεωρείται παράνομη, ο αιτών αφήνεται αμέσως ελεύθερος.

Άρθρο 26
Συνθήκες κράτησης των αιτούντων
(Άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

1. Οι αιτούντες κρατούνται στους χώρους κράτησης αρμοδιότητας της ΕΛ.ΑΣ. κατά το άρθρο 17 του ν. 5226/2025 (Α' 154). Όταν δεν μπορεί να εξασφαλιστεί η διαμονή των αιτούντων στις ειδικές εγκαταστάσεις του πρώτου εδαφίου, ο υπό κράτηση αιτών κρατείται χωριστά από τους κρατουμένους του κοινού ποινικού δικαίου. Οι υπό κράτηση αιτούντες διεθνή προστασία κρατούνται χωριστά από τους υπηκόους τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που δεν έχουν υποβάλει αίτηση. Όπου αυτό δεν είναι δυνατόν, οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι οι συνθήκες κράτησης πληρούν τις λοιπές προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου.
2. Οι αιτούντες που τελούν υπό κράτηση έχουν πρόσβαση σε υπαίθριους χώρους.
3. Τα πρόσωπα που εκπροσωπούν την Ύπατη Αρμοστεία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, καθώς και οι οργανώσεις, οι οποίες βάσει ειδικής συμφωνίας ενεργούν για λογαριασμό της Ύπατης Αρμοστείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες στην Ελλάδα, έχουν δυνατότητα επικοινωνίας και μπορούν να επισκέπτονται τους αιτούντες υπό κράτηση, υπό συνθήκες που σέβονται την ιδιωτική ζωή.
4. Μέλη της οικογένειας, πληρεξούσιοι δικηγόροι ή άλλοι εξουσιοδοτημένοι σύμβουλοι και πρόσωπα που εκπροσωπούν μη κυβερνητικές οργανώσεις που είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, έχουν τη δυνατότητα να επικοινωνούν και να επισκέπτονται τους αιτούντες σε συνθήκες που σέβονται την ιδιωτική ζωή. Περιορισμοί στην πρόσβαση του πρώτου εδαφίου μπορούν να τίθενται μόνο όταν συντρέχουν αντικειμενικοί λόγοι για την τήρηση της ασφάλειας και της δημόσιας τάξης, ή την ομαλή διοικητική διαχείριση των εγκαταστάσεων κράτησης, με την προϋπόθεση ότι δεν την καθιστούν υπερβολικά δυσχερή ή αδύνατη.
5. Οι αιτούντες που τελούν υπό κράτηση, ενημερώνονται συστηματικά για τους κανόνες που εφαρμόζονται στην εγκατάσταση, εντός της οποίας κρατούνται, καθώς και για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, σε γλώσσα την οποία κατανοούν ή ευλόγως εικάζεται ότι κατανοούν. Οι αρμόδιες αρχές μπορούν να παρεκκλίνουν από την υποχρέωση αυτή σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις και για εύλογο χρονικό διάστημα, το οποίο είναι όσο το δυνατόν συντομότερο, όταν ο αιτών κρατείται σε συνοριακό φυλάκιο ή σε ζώνη διέλευσης. Η παρέκκλιση του δεύτερου εδαφίου δεν εφαρμόζεται κατά τη διαδικασία ασύλου στα σύνορα του άρθρου 43 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, περί προϋποθέσεων για τη διαδικασία ασύλου στα σύνορα.

Άρθρο 27
Κράτηση αιτούντων με ειδικές ανάγκες υποδοχής
(Άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

1. Η υγεία, συμπεριλαμβανομένης της ψυχικής υγείας, των αιτούντων υπό κράτηση που έχουν ειδικές ανάγκες υποδοχής αποτελεί πρωταρχικό μέλημα των αρμόδιων αρχών. Όταν η κράτηση αιτούντων με ειδικές ανάγκες υποδοχής θα έθετε σε σοβαρό κίνδυνο τη σωματική και ψυχική τους υγεία, οι εν λόγω αιτούντες δεν κρατούνται. Οι υπό κράτηση αιτούντες με ειδικές ανάγκες υποδοχής τελούν υπό τακτική παρακολούθηση και έγκαιρη και επαρκή υποστήριξη, λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαίτερη κατάστασή τους, συμπεριλαμβανομένης της σωματικής και πνευματικής υγείας τους.
2. Οι ανήλικοι δεν τίθενται υπό κράτηση. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ως μέτρο έσχατης ανάγκης και εφόσον αποδειχθεί ότι δεν μπορούν να εφαρμοσθούν αποτελεσματικά άλλα εναλλακτικά, λιγότερο περιοριστικά μέτρα, και με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον τους, οι ανήλικοι, κατόπιν ατομικής αξιολόγησης, μπορούν να τεθούν υπό κράτηση:
α) όταν είναι συνοδευόμενοι ανήλικοι και ο γονέας ή άλλο πρόσωπο που ασκεί τη γονική μέριμνα ή την επιμέλειά τους, τελεί υπό κράτηση· ή
β) όταν είναι ασυνόδευτοι ανήλικοι και η κράτηση εξασφαλίζει την προστασία τους.
Η κράτηση είναι όσο το δυνατόν συντομότερη και καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για την άμεση τοποθέτησή τους σε κατάλληλα για ανηλίκους καταλύματα, σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Απαγορεύεται η κράτηση ανηλίκων σε σωφρονιστικό κατάστημα κράτησης ή σε άλλη εγκατάσταση που χρησιμοποιείται για σκοπούς επιβολής του νόμου. Οι ανήλικοι που τελούν υπό κράτηση έχουν πρόσβαση στην εκπαίδευση σύμφωνα με το άρθρο 30, εκτός εάν η παροχή εκπαίδευσης έχει περιορισμένη αξία λόγω της πολύ σύντομης περιόδου κράτησής τους. Επίσης, εξασφαλίζεται η ενασχόλησή τους με δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου, συμπεριλαμβανομένων των παιχνιδιών και των ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων που αρμόζουν στην ηλικία τους.
Όταν κρατούνται ασυνόδευτοι ανήλικοι, στεγάζονται σε εγκαταστάσεις προσαρμοσμένες στη στέγαση ασυνόδευτων ανηλίκων, χωριστά από τους ενήλικες. Οι εν λόγω εγκαταστάσεις στελεχώνονται με προσωπικό που διαθέτει τα προσόντα για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των ασυνόδευτων ανηλίκων και την κάλυψη των ιδιαίτερων αναγκών τους.
3. Για οικογένειες με ανηλίκους χρησιμοποιούνται, κατά κανόνα, κατάλληλα εναλλακτικά της κράτησης μέτρα, σύμφωνα προς την αρχή της οικογενειακής ενότητας. Στις οικογένειες υπό κράτηση παρέχεται χωριστό κατάλυμα το οποίο εξασφαλίζει επαρκή σεβασμό της ιδιωτικής ζωής. Οι υπό κράτηση οικογένειες με ανηλίκους στεγάζονται σε εγκαταστάσεις κράτησης προσαρμοσμένες στις ανάγκες των ανηλίκων.
4. Οι κρατούμενοι άνδρες και γυναίκες αιτούντες στεγάζονται χωριστά. Μέλη της ίδιας οικογένειας είναι δυνατόν να κρατούνται από κοινού εφόσον συναινούν γραπτώς να στεγαστούν μαζί, με εξαίρεση τις περιπτώσεις στις οποίες έχει κατατεθεί καταγγελία αξιόποινης πράξης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3500/2006 (Α΄ 232). Οι περιορισμοί του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου δεν ισχύουν για τη χρήση κοινόχρηστων χώρων που έχουν σχεδιαστεί για ψυχαγωγικές ή κοινωνικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της παροχής γευμάτων, ανάλογα με τις λειτουργικές δυνατότητες των χώρων κράτησης. Οι αρμόδιες αρχές μεριμνούν, ώστε να αποφεύγεται η κράτηση γυναικών κατά τη διάρκεια της κύησης και για τρεις (3) μήνες μετά τον τοκετό, καθώς και να επιδιώκεται η μεταφορά και διαμονή τους σε κατάλληλες δομές φιλοξενίας.
5. Σε εξαιρετικές καταστάσεις, όταν ο αιτών κρατείται σε συνοριακό φυλάκιο ή σε ζώνη διέλευσης, με εξαίρεση τις περιπτώσεις του άρθρου 43 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, σε δεόντως αιτιολογημένες

περιπτώσεις και για εύλογο χρονικό διάστημα, το οποίο είναι όσο το δυνατόν συντομότερο, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να παρεκκλίνουν από το όγδοο εδάφιο της παρ. 2, το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρ. 3 και το πρώτο εδάφιο της παρ. 4. Κατά την εφαρμογή των εν λόγω παρεκκλίσεων, η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης ενημερώνει σχετικά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο.

6. Όταν εκλείψουν οι λόγοι που δικαιολογούν την κράτηση ενός αιτούντος, σύμφωνα με το παρόν, οι αρχές που διέταξαν την κράτηση, με αιτιολογημένη απόφασή τους, αφήνουν ελεύθερο τον αιτούντα και ενημερώνουν αμελλητί τις αρμόδιες αρχές υποδοχής και την Υπηρεσία Ασύλου ή την Αρχή Προσφυγών, εφόσον η αίτηση εκκρεμεί σε δεύτερο βαθμό, προκειμένου η εξέταση της προσφυγής να γίνει υπό τους όρους της παρ. 5 του άρθρου 24.

Άρθρο 28
Οικογένειες
(Άρθρο 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

Οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για τη διατήρηση, στο μέτρο του δυνατού, της οικογενειακής ενότητας των αιτούντων διεθνή προστασία που βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια, εφόσον τους παρέχεται στέγαση. Τα μέτρα αυτά εφαρμόζονται με τη συναίνεση των αιτούντων.

Άρθρο 29
Ιατρικές εξετάσεις
(Άρθρο 15 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

Οι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που εισέρχονται χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις υπόκεινται κατά τη διαδικασία ελέγχου διαλογής σε ιατρικές εξετάσεις, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356, με σκοπό τον προσδιορισμό τυχόν αναγκών υγειονομικής περίθαλψης και για την πρόληψη μετάδοσης νοσημάτων, σύμφωνα με τις οδηγίες των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας και τις συστάσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας. Οι αρμόδιες αρχές μεριμνούν για τη λήψη των αναγκαίων προληπτικών και θεραπευτικών μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας.

Άρθρο 30
Σχολική φοίτηση και εκπαίδευση των ανηλίκων
(Άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

1. Οι ανήλικοι αιτούντες και τα ανήλικα τέκνα των αιτούντων κατά την παραμονή τους στη χώρα και για όσο χρονικό διάστημα δεν εκτελείται μέτρο απομάκρυνσης που εκκρεμεί κατά των ιδίων ή των γονέων τους εντάσσονται σε μονάδες παροχής πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του ελληνικού δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος. Οι αρμόδιες αρχές υποχρεούνται να παράσχουν τα αναγκαία και επαρκή μέσα για την υποστήριξη και διευκόλυνση της σχετικής διαδικασίας. Η εκπαίδευση παρέχεται με όρους ανάλογους με αυτούς που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες, ιδίως ως προς τα έτη και τις τάξεις υποχρεωτικής φοίτησης, και την ποιότητα αυτής, με διευκολύνσεις ως προς την εγγραφή, σε περίπτωση δυσχερειών υποβολής των απαιτούμενων δικαιολογητικών και τη λήψη κατάλληλων εκπαιδευτικών μέτρων όταν η πρόσβαση του ανηλίκου στο εκπαιδευτικό σύστημα είναι αδύνατη λόγω της ειδικής κατάστασής του. Λαμβάνονται υπόψη οι ειδικές ανάγκες των ανηλίκων, ιδίως όσον αφορά τον σεβασμό του δικαιώματος του παιδιού στην πρόσβαση στην εκπαίδευση και την ιατρική περίθαλψη. Απώλεια του δικαιώματος παρακολούθησης του

εκπαιδευτικού προγράμματος της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δεν επέρχεται αποκλειστικά και μόνο λόγω ενηλικίωσης του ανηλίκου.

2. Η ένταξη στο ελληνικό δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα λαμβάνει χώρα το συντομότερο δυνατό και το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας, με την επιφύλαξη των σχολικών διακοπών. Εκπαίδευση εκτός του ελληνικού δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος μπορεί να παρέχεται ως προσωρινό μέτρο και για μέγιστη περίοδο ενός (1) μηνός. Προπαρασκευαστικά μαθήματα, συμπεριλαμβανομένων γλωσσικών μαθημάτων, παρέχονται στους ανηλίκους, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, για τη διευκόλυνση της πρόσβασης και συμμετοχής τους στο γενικό εκπαιδευτικό σύστημα.

3. Εάν, με υπαιτιότητα των ενήλικων μελών της οικογένειας, οι χωρισμένοι ανήλικοι αιτούντες και τα ανήλικα τέκνα των αιτούντων, κατά παράβαση των όσων ορίζονται στην παρ. 1, δεν εγγράφονται ή δεν παρακολουθούν τα αντίστοιχα υποχρεωτικά σχολικά μαθήματα σύμφωνα με το ελληνικό δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα, επιβάλλονται σε βάρος των ενήλικων μελών οι προβλεπόμενες για τους Έλληνες πολίτες διοικητικές και ποινικές κυρώσεις σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 1566/1985 (Α΄ 107).

Άρθρο 31
Μαθήματα γλωσσών και επαγγελματική κατάρτιση
(Άρθρο 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

Οι αιτούντες, με εξαίρεση όσους υπάγονται στη συνοριακή διαδικασία ασύλου, έχουν πρόσβαση στην παρακολούθηση μαθημάτων γλώσσας και προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, κατάλληλων για την ενίσχυση της ικανότητάς τους να ενεργούν αυτόνομα, να αλληλοεπιδρούν με τις αρμόδιες αρχές ή να βρίσκουν απασχόληση, με τους ίδιους όρους όπως οι Έλληνες πολίτες, ανεξαρτήτως εάν έχουν αποκτήσει πρόσβαση στην αγορά εργασίας κατά το άρθρο 32. Το κόστος των μαθημάτων του πρώτου εδαφίου καλύπτεται, εν όλω ή εν μέρει, από τους αιτούντες, εφόσον αποδεδειγμένα διαθέτουν επαρκείς πόρους.

Άρθρο 32
Απασχόληση
(Άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

1. Οι αιτούντες διεθνή προστασία, μετά την πάροδο εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία καταχώρισης της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 27 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, και εφόσον δεν έχει ληφθεί πρωτοβάθμια απόφαση από την αποφαινόμενη αρχή και η καθυστέρηση δεν μπορεί να αποδοθεί σε αυτούς, έχουν δικαίωμα ουσιαστικής πρόσβασης στην αγορά εργασίας υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρ. 2 του παρόντος.

Όταν η αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας εξετάζεται με την ταχεία διαδικασία κατά τις περ. α) έως στ) της παρ. 1 του άρθρου 42 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, ή όταν η αίτηση εξετάζεται στη διαδικασία στα σύνορα σύμφωνα με το άρθρο 43 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, δεν παρέχεται πρόσβαση στην αγορά εργασίας ή, εάν έχει ήδη παρασχεθεί, ανακαλείται.

2. Οι αιτούντες διεθνή προστασία, εφόσον είναι κάτοχοι ισχύοντος δελτίου αιτούντος διεθνή προστασία ή εγγράφου του άρθρου 29 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του παρόντος, έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε εξαρτημένη εργασία ή την παροχή υπηρεσιών ή έργου ή να εργάζονται ως αυτοαπασχολούμενοι καθ’ όλη τη διάρκεια πραγματικής ισχύος του δελτίου τους.

3. Η έγκριση για την απασχόληση των αιτούντων σύμφωνα με την παρ. 1 δύναται να τελεί υπό την αίρεση ότι οι υπάρχουσες κενές θέσεις εργασίας στον συγκεκριμένο τομέα απασχόλησης δεν μπορούν να καλυφθούν

από Έλληνες πολίτες, από πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από υπηκόους τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που διαμένουν νόμιμα στη χώρα.

4. Οι αιτούντες που έχουν πρόσβαση στην αγορά εργασίας σύμφωνα με την παρ. 1 απολαμβάνουν ίση μεταχείριση με τους Έλληνες πολίτες όσον αφορά:

α) στους όρους απασχόλησης, την ελάχιστη ηλικία εργασίας και τις συνθήκες εργασίας, συμπεριλαμβανομένων της αμοιβής και των όρων λύσης της εργασιακής σχέσης, των ωρών εργασίας, της άδειας και των διακοπών, καθώς και τις απαιτήσεις υγείας και ασφάλειας στον χώρο εργασίας,

β) στην ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, της προσχώρησης και συμμετοχής σε οργάνωση εργαζομένων ή εργοδοτών ή σε οποιαδήποτε οργάνωση τα μέλη της οποίας ασκούν συγκεκριμένο επάγγελμα, συμπεριλαμβανομένων των πλεονεκτημάτων που παρέχονται από τις οργανώσεις αυτές, με την επιφύλαξη λόγων δημόσιας τάξης και δημόσιας ασφάλειας,

γ) στην εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένων των μαθημάτων κατάρτισης για τη βελτίωση των δεξιοτήτων, της πρακτικής άσκησης στον χώρο εργασίας, των υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού και της πρόσβασης στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση,

δ) στην αναγνώριση των διπλωμάτων, πιστοποιητικών και λοιπών αποδεικτικών επίσημων τίτλων στο πλαίσιο των υφιστάμενων διαδικασιών αναγνώρισης αλλοδαπών τίτλων σπουδών μετά την πάροδο εξήντα (60) ημερών από την καταχώριση της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας. Με την επιφύλαξη των παρ. 1 και 1Α του άρθρου 2 και της παρ. 3 του άρθρου 3 του π.δ. 38/2010 (Α΄ 78), οι αιτούντες που δεν δύνανται να τεκμηριώσουν τα προσόντα τους έχουν πλήρη πρόσβαση στις εθνικές διαδικασίες για την αναγνώριση τίτλων σπουδών αλλοδαπής,

ε) την πρόσβαση σε κατάλληλα συστήματα για την αξιολόγηση, επικύρωση και αναγνώριση των δεξιοτήτων και γνώσεων της προηγούμενης εκπαίδευσης και εμπειρίας των αιτούντων μετά την πάροδο εξήντα (60) ημερών από την καταχώριση της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας.

5. Από την ίση μεταχείριση που προβλέπεται στην περ. β) της παρ. 4 εξαιρείται η συμμετοχή των αιτούντων διεθνή προστασία με πρόσβαση στην αγορά εργασίας σύμφωνα με την παρ. 1, στη διοίκηση φορέων του δημοσίου και στην άσκηση δημόσιου λειτουργήματος.

6. Από την ίση μεταχείριση που προβλέπεται στην περ. γ) της παρ. 4, οι αιτούντες διεθνή προστασία στους οποίους παρέχεται πρόσβαση στην αγορά εργασίας σύμφωνα με την παρ. 1 αποκλείονται από τις εξής δημόσιες παροχές:

α) τη χορήγηση επιδοτήσεων και δανείων για την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση και την κάλυψη διδάκτρων για την πρόσβαση στην πανεπιστημιακή ή μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση, και

β) την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση που δεν παρέχονται στο πλαίσιο υφιστάμενης σύμβασης εργασίας, ακόμη και όταν παρέχονται για σκοπούς προώθησης της απασχόλησης.

7. Οι αιτούντες που απασχολούνται ή, λόγω προηγούμενης απασχόλησης, δικαιούνται παροχές κοινωνικής ασφάλισης, απολαύουν ίσης μεταχείρισης με τους Έλληνες πολίτες όσον αφορά τους κλάδους κοινωνικής ασφάλισης που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (L 166 της 30.4.2004). Με την επιφύλαξη του Κανονισμού (ΕΕ) 1231/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, για την επέκταση της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 883/2004 και του κανονισμού (ΕΚ) 987/2009 στους υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι δεν διέπονται ήδη από τους κανονισμούς αυτούς μόνον λόγω της ιθαγένειάς τους (L 344 της 29.12.2010), η ίση μεταχείριση του πρώτου εδαφίου δεν ισχύει για παροχές κοινωνικής ασφάλισης που δεν εξαρτώνται από περιόδους απασχόλησης ή εισφορών.

8. Το δικαίωμα ίσης μεταχείρισης σύμφωνα με το παρόν δεν θεμελιώνει αυτοτελές δικαίωμα διαμονής στον αιτούντα διεθνή προστασία εφόσον εκδοθεί απόφαση κατά τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348 η οποία έχει ως αντικείμενο την παύση της ισχύος του δικαιώματος διαμονής του.
9. Η πρόσβαση στην αγορά εργασίας διατηρείται μέχρι την επίδοση στον αιτούντα διεθνή προστασία, απορριπτικής απόφασης, η προσφυγή κατά της οποίας δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα, οπότε και παύει το δικαίωμα παραμονής του στην ελληνική επικράτεια.
10. Οι αιτούντες υποχρεούνται να ενημερώνουν την αρμόδια αρχή υποδοχής για κάθε έναρξη επαγγέλματος ή για κάθε σύμβαση εξαρτημένης εργασίας που συνάπτουν, με την προσκόμιση βεβαίωσης έναρξης εργασιών ή αντιγράφου της σύμβασης ή της αναγγελίας πρόσληψης στο πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ». Σε περίπτωση παραβίασης της υποχρέωσης αυτής εφαρμόζεται το άρθρο 37.

Άρθρο 33
Γενικοί κανόνες για τις υλικές συνθήκες υποδοχής και την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη
(Άρθρο 19 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

1. Η αρμόδια αρχή υποδοχής, σε συνεργασία με τους κατά περίπτωση αρμόδιους κρατικούς φορείς, διεθνείς οργανισμούς και πιστοποιημένους κοινωνικούς φορείς, μεριμνά για την παροχή, μέσω εθνικών, ενωσιακών ή άλλων πόρων, υλικών συνθηκών υποδοχής στους αιτούντες, από την υποβολή της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 26 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
2. Οι υλικές συνθήκες υποδοχής και η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη που παρέχονται σύμφωνα με το άρθρο 36 εξασφαλίζουν στους αιτούντες ένα επαρκές βιοτικό επίπεδο, το οποίο διασφαλίζει τη συντήρησή τους, προστατεύει τη σωματική και ψυχική τους υγεία και σέβεται τα δικαιώματα που τους απονέμονται από τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το ίδιο βιοτικό επίπεδο εξασφαλίζεται στους αιτούντες με ειδικές ανάγκες υποδοχής των άρθρων 38 έως 41, καθώς και στα πρόσωπα που τελούν υπό κράτηση κατά το άρθρο 24.
3. Αιτών διεθνή προστασία, ο οποίος ισχυρίζεται ότι δεν του παρέχονται ή του παρέχονται πλημμελώς οι υλικές συνθήκες υποδοχής και η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη της παρ. 2, δύναται να υποβάλλει άπαξ αίτηση αποκατάστασης των υλικών συνθηκών υποδοχής ενώπιον του Διοικητή της Περιφερειακής Υπηρεσίας της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης όπου διαμένει. Η αίτηση υποβάλλεται εγγράφως, πρέπει να είναι ορισμένη και να περιέχει περιγραφή των πραγματικών περιστατικών που θεμελιώνουν την αξίωση του αιτούντος. Η αρμόδια αρχή αποφαίνεται αιτιολογημένα επί της αίτησης εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή της και γνωστοποιεί την απόφασή της στον αιτούντα με κάθε πρόσφορο μέσο. Στην περίπτωση που παρέλθει άπρακτη η προθεσμία απάντησης, τεκμαίρεται ότι έχει σιωπηρά απορριφθεί η αίτηση αποκατάστασης των υλικών συνθηκών υποδοχής.
4. Η παροχή του συνόλου ή μέρους των υλικών συνθηκών υποδοχής της παρ. 1 τελεί υπό την προϋπόθεση ότι οι αιτούντες δεν διαθέτουν πόρους που να τους εξασφαλίζουν κατάλληλο βιοτικό επίπεδο σύμφωνα με την παρ. 2, κατ' αναλογία με τα εισοδηματικά κριτήρια του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 (Α΄ 94), περί ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος.
5. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, οι αιτούντες διεθνή προστασία καλύπτουν ή συνεισφέρουν στο κόστος των υλικών συνθηκών υποδοχής και της λαμβανόμενης ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, εφόσον διαθέτουν επαρκή μέσα, ιδίως μέσω της απασχόλησής τους για εύλογο χρονικό διάστημα, με την εξαίρεση της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης που παρέχεται δωρεάν στους Έλληνες πολίτες.
6. Ο αιτών υποχρεούται να επιστρέψει το κόστος που σχετίζεται με τις παρασχεθείσες υλικές συνθήκες υποδοχής ή την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, εάν διαπιστωθεί ότι διέθετε επαρκείς πόρους για την

κάλυψη του κόστους των υλικών συνθηκών υποδοχής ή της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σύμφωνα με την παρ. 5, για το διάστημα που του παρεχόταν επαρκές βιοτικό επίπεδο.
7. Κατά την αξιολόγηση των πόρων του αιτούντος από τις αρμόδιες αρχές υποδοχής, και εφόσον του ζητείται να καλύπτει πλήρως ή εν μέρει το κόστος των υλικών συνθηκών υποδοχής και της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης που έλαβε ή όταν απαιτείται η επιστροφή του κόστους σύμφωνα με την παρ. 5, τηρείται η αρχή της αναλογικότητας. Για τον λόγο αυτό, λαμβάνεται υπόψη η ατομική κατάσταση του αιτούντος, καθώς και η ανάγκη σεβασμού της αξιοπρέπειας ή της προσωπικής ακεραιότητας, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών αναγκών υποδοχής του αιτούντος.
8. Όταν παρέχονται υλικές συνθήκες υποδοχής υπό μορφή οικονομικού βοηθήματος ή δελτίων, το ποσό τους καθορίζεται σύμφωνα με τα επίπεδα του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος κατά το άρθρο 235 του ν. 4389/2016, λαμβανομένης υπόψη της παροχής υλικών συνθηκών υποδοχής. Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται, όταν οι υλικές συνθήκες υποδοχής παρέχονται, εν όλω ή εν μέρει, σε είδος ή όταν τα εν λόγω επίπεδα, τα οποία παρέχονται στους Έλληνες πολίτες, αποσκοπούν στο να τους εξασφαλίσουν βιοτικό επίπεδο υψηλότερο από αυτό που απαιτείται για τους αιτούντες δυνάμει του παρόντος νόμου. Για τα εν λόγω επίπεδα, ενημερώνονται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο.

Άρθρο 34
Ρυθμίσεις για τις υλικές συνθήκες υποδοχής
(Άρθρο 20 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

1. Εφόσον η στέγαση των αιτούντων παρέχεται σε είδος, οι αρμόδιες αρχές υποδοχής μεριμνούν ώστε η στέγαση να παρέχει στον αιτούντα επαρκές βιοτικό επίπεδο σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 33, καθώς και την αναγκαία στήριξη ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι ειδικές ανάγκες υποδοχής των αιτούντων. Η παρεχόμενη στέγαση λαμβάνει μία ή περισσότερες από τις εξής μορφές:
α) στέγαση σε κέντρα φιλοξενίας, τα οποία μπορεί να λειτουργούν σε δημόσια ή ιδιωτικά κτίρια κατάλληλα διαμορφωμένα, υπό τη διαχείριση δημόσιων φορέων, ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών φορέων ή διεθνών οργανισμών,
β) στέγαση σε χώρο που χρησιμοποιείται προς τον σκοπό της στέγασης των αιτούντων κατά τη διάρκεια της εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας στα σύνορα ή σε ζώνες διέλευσης,
γ) σε εξαιρετικές περιπτώσεις, στέγαση σε ιδιωτικές κατοικίες, διαμερίσματα, ξενοδοχεία που μισθώνονται στο πλαίσιο στεγαστικών προγραμμάτων για αιτούντες και υλοποιούνται από δημόσιους φορείς, ιδιωτικούς μη κερδοσκοπικούς φορείς ή διεθνείς οργανισμούς ή σε άλλους χώρους προσαρμοσμένους για τη στέγαση αιτούντων.
Όλες οι παραπάνω μορφές στέγασης τελούν υπό την εποπτεία της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, και κατά περίπτωση της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.
2. Με την επιφύλαξη των ειδικών όρων κράτησης των άρθρων 25 και 26, διασφαλίζονται:
α) η προστασία της οικογενειακής ζωής των αιτούντων. Οι εξαρτώμενοι ενήλικες αιτούντες με ειδικές ανάγκες υποδοχής στεγάζονται, στο μέτρο του δυνατού, μαζί με τους ενήλικες συγγενείς που βρίσκονται στην Ελλάδα και έχουν την ευθύνη αυτών.
β) η επικοινωνία των αιτούντων με συγγενείς, νομικούς συμβούλους, εκπροσώπους της Ύπατης Αρμοστείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες και άλλους πιστοποιημένους κοινωνικούς φορείς. Για τον σκοπό αυτό, παρέχεται πρόσβαση στα μέλη της οικογένειας, στους νομικούς συμβούλους, στους εκπροσώπους της Ύπατης Αρμοστείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες και άλλους

πιστοποιημένους κοινωνικούς φορείς στους χώρους στέγασης, η οποία μπορεί να περιορίζεται προσωρινά και μόνο για λόγους που σχετίζονται με την ασφάλεια των φιλοξενούμενων και των χώρων φιλοξενίας,

3. Όταν παρέχονται υλικές συνθήκες υποδοχής, λαμβάνονται υπόψη ιδιαίτερα ζητήματα που αφορούν το φύλο, την ηλικία και την κατάσταση των αιτούντων με ειδικές ανάγκες υποδοχής.

4. Εντός των χώρων στέγασης της παρ. 1 λαμβάνονται μέτρα, στο μέτρο του δυνατού, για την αποτροπή βιαιοπραγιών και βίας συμπεριλαμβανομένης της βίας που διαπράττεται με σεξουαλικό, έμφυλο, ρατσιστικό ή θρησκευτικό κίνητρο, όπως η χρήση κατάλληλων τεχνικών μέσων ασφαλείας, περιλαμβανομένων συστημάτων επιτήρησης, προς διασφάλιση της ασφάλειας και της εύρυθμης λειτουργίας των χώρων στέγασης.

5. Στις γυναίκες αιτούσες διεθνή προστασία που τοποθετούνται σε κέντρα φιλοξενίας, παρέχονται χωριστές εγκαταστάσεις υγιεινής και ασφαλής χώρος εντός του κέντρου για τις ίδιες και τα ανήλικα παιδιά τους.

6. Η μεταφορά αιτούντων σε άλλο χώρο στέγασης πραγματοποιείται μόνον όταν είναι αναγκαία και διασφαλίζεται η δυνατότητά τους να ενημερώνουν τους νομικούς τους συμβούλους για τη μεταφορά και τη νέα τους διεύθυνση.

7. Το προσωπικό που εργάζεται σε χώρους φιλοξενίας, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού που παρέχει ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και εκπαίδευση στα κέντρα φιλοξενίας, διαθέτει την κατάλληλη κατάρτιση, δεσμεύεται από κώδικα δεοντολογίας και υποχρεούται να τηρεί εχεμύθεια για προσωπικά δεδομένα, των οποίων λαμβάνει γνώση κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή επ’ ευκαιρία αυτών, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και τον ν. 4624/2019 (Α΄ 137).

8. Με την επιφύλαξη του άρθρου 32, επιτρέπεται στους αιτούντες να εκτελούν εθελοντική εργασία εντός ή εκτός του κέντρου φιλοξενίας.

9. Σε ειδικά και εμπεριστατωμένα αιτιολογημένες περιπτώσεις ορίζονται διαφορετικές υλικές συνθήκες υποδοχής από τις προβλεπόμενες στο παρόν, για εύλογη χρονική περίοδο, η οποία είναι όσο το δυνατόν συντομότερη, όταν:

α) απαιτείται εκτίμηση των ειδικών αναγκών υποδοχής του αιτούντος διεθνή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 38 ή

β) έχουν εξαντληθεί προσωρινά οι διαθέσιμες δυνατότητες στέγασης ή, λόγω του δυσανάλογα μεγάλου αριθμού ατόμων που πρέπει να φιλοξενηθούν ή λόγω ανθρωπογενούς ή φυσικής καταστροφής, οι κανονικά διαθέσιμες δυνατότητες στέγασης δεν είναι διαθέσιμες προσωρινά.

Σε κάθε περίπτωση, εξασφαλίζονται πρόσβαση στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη σύμφωνα με το άρθρο 36 και επίπεδο διαβίωσης για όλους τους αιτούντες, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και το διεθνές δίκαιο.

10. Όταν παρέχονται διαφορετικές υλικές συνθήκες υποδοχής σύμφωνα με την παρ. 9 ή όταν εκλείψουν οι λόγοι για την παροχή τους, η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο.

Άρθρο 35
Συνθήκες υποδοχής σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο στο οποίο υποχρεούται να βρίσκεται ο αιτών (Άρθρο 21 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

Από τη στιγμή της επίδοσης στους αιτούντες απόφασης μεταφοράς τους στο υπεύθυνο κράτος μέλος σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1351, παύει η παροχή συνθηκών υποδοχής των άρθρων 31 έως 34 του παρόντοσε κράτος μέλος άλλο από εκείνο στο οποίο υποχρεούνται να βρίσκονται οι αιτούντες σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1351. Ταυτόχρονα, ενημερώνεται για την απόφαση μεταφοράς η αρμόδια αρχή υποδοχής, η οποία διακόπτει τις συνθήκες υποδοχής σε περίπτωση που αυτές είχαν παρασχεθεί, με την

επιφύλαξη εξασφάλισης βιοτικού επιπέδου σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και το διεθνές δίκαιο. Ο αιτών ενημερώνεται από τις αρμόδιες αρχές υποδοχής για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του σχετικά με την απόφαση διακοπής και, κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται το άρθρο 37 του παρόντος.

Άρθρο 36
Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη
(Άρθρο 22 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

1. Οι αρμόδιες αρχές υποδοχής, σε συνεργασία με τους κατά περίπτωση αρμόδιους κρατικούς φορείς, διεθνείς οργανισμούς και πιστοποιημένους κοινωνικούς φορείς, μεριμνούν για την παροχή στους αιτούντες, ανεξάρτητα από το κράτος μέλος στο οποίο υποχρεούνται να βρίσκονται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1351, της απαραίτητης ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 4368/2016 (Α΄ 21). Η παρεχόμενη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη περιλαμβάνει, τουλάχιστον, τις πρώτες βοήθειες, την προληπτική ιατρική αγωγή, ιδίως εμβολιασμούς, ιατρικές εξετάσεις για λόγους δημόσιας υγείας και τη βασική θεραπευτική αντιμετώπιση ασθενειών, συμπεριλαμβανομένων των σοβαρών ψυχικών διαταραχών, καθώς και την αντιμετώπιση σοβαρών σωματικών παθήσεων που σχετίζονται με τη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία.
2. Τα ανήλικα τέκνα των αιτούντων και οι ανήλικοι αιτούντες λαμβάνουν την ίδια ιατροφαρμακευτική περίθαλψη που παρέχεται στους ημεδαπούς ανηλίκους. Η ιατροφαρμακευτική αυτή περίθαλψη, η οποία άρχισε προτού ενηλικιωθεί ο ανήλικος και θεωρείται αναγκαία, λαμβάνεται χωρίς διακοπή ή καθυστέρηση μετά την ενηλικίωση του ανηλίκου.
3. Όταν απαιτείται για ιατρικούς λόγους που βεβαιώνονται από δημόσιες μονάδες υγείας ή κατά περίπτωση από το αρμόδιο κλιμάκιο της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, εξασφαλίζεται η απαραίτητη ιατρική ή άλλη συνδρομή, όπως η παροχή των απαραίτητων συσκευών αποκατάστασης και βοηθητικών ιατροτεχνολογικών συσκευών σε αιτούντες με ειδικές ανάγκες υποδοχής.
4. Για τις ανάγκες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας, στην αγορά εργασίας και στην κοινωνική ασφάλιση, αποδίδεται στους αιτούντες διεθνή προστασία Προσωρινός Αριθμός Ασφάλισης και Υγειονομικής Περίθαλψης Αλλοδαπού (Π.Α.Α.Υ.Π.Α.). Ο Π.Α.Α.Υ.Π.Α. χορηγείται ταυτόχρονα με το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία και παραμένει ενεργός καθ’ όλη τη διάρκεια εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας. Ο κάτοχος του Π.Α.Α.Υ.Π.Α. έχει πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας βάσει του άρθρου 33 του ν. 4368/2016. Σε περίπτωση έκδοσης απόφασης απόρριψης της αίτησης διεθνούς προστασίας για οποιονδήποτε από τους λόγους που αναφέρονται στον παρόντα νόμο, και η ισχύς της οποίας δεν έχει ανασταλεί, ο Π.Α.Α.Υ.Π.Α. απενεργοποιείται αυτόματα και ο δικαιούχος παύει να έχει πρόσβαση στις ανωτέρω υπηρεσίες. Κατ’ εξαίρεση, όταν η απορριπτική απόφαση της αίτησης διεθνούς προστασίας αφορά ασυνόδευτο ανήλικο, ο Π.Α.Α.Υ.Π.Α. παραμένει ενεργός έως την εκτέλεση της απόφασης επιστροφής ή την ενηλικίωση του ασυνόδευτου ανηλίκου, ο οποίος εξακολουθεί να έχει πρόσβαση στις ανωτέρω υπηρεσίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ Η ΔΙΑΚΟΠΗ ΥΛΙΚΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

Άρθρο 37
Περιορισμός ή διακοπή των υλικών συνθηκών υποδοχής
(Άρθρο 23 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

1. Στους αιτούντες που υποχρεούνται να βρίσκονται στη χώρα σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, οι αρμόδιες αρχές υποδοχής δύνανται, με απόφασή τους, να περιορίζουν ή να διακόπτουν το βοήθημα για τα καθημερινά έξοδα και σε ειδικά αιτιολογημένες περιπτώσεις, να περιορίζουν τις λοιπές υλικές συνθήκες υποδοχής, όταν ο αιτών:

α) εφόσον του παρέχεται στέγαση, εγκαταλείπει τον χώρο φιλοξενίας στον οποίο έχει παραπεμφθεί σύμφωνα με το άρθρο 21, χωρίς να ενημερώσει την κατά περίπτωση αρμόδια αρχή υποδοχής και χωρίς να λάβει την τυχόν απαιτούμενη άδεια ή εγκαταλείπει τη γεωγραφική περιοχή που έχει καθορισθεί κατά το άρθρο 22, χωρίς να έχει λάβει τυχόν απαιτούμενη άδεια, ή διαφεύγει,

β) δεν συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές, ή δεν συμμορφώνεται προς τις διαδικαστικές απαιτήσεις που ορίζονται από τις εν λόγω αρχές, ιδίως όταν δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις δήλωσης στοιχείων, όπως διεύθυνσης κατοικίας ή διαμονής, συμβάσεων εργασίας που συνάπτει ή αυτοπρόσωπης παράστασης, ή δεν ανταποκρίνεται στις αιτήσεις παροχής πληροφοριών ή δεν προσέρχεται, στο πλαίσιο της διαδικασίας εξέτασης της αίτησής του για παροχή διεθνούς προστασίας, σε προσωπική συνέντευξη εντός της προθεσμίας που τάσσεται,

γ) έχει υποβάλει τη μεταγενέστερη αίτηση της περ. 19 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348,

δ) έχει αποκρύψει οικονομικούς πόρους με σκοπό τη λήψη υλικών συνθηκών υποδοχής,

ε) δεν έχει συμμετάσχει σε υποχρεωτικές ενέργειες ένταξης του άρθρου 31, όταν αυτές παρέχονται ή διευκολύνονται από τις αρμόδιες αρχές, εκτός εάν η μη συμμετοχή οφείλεται σε λόγους που είναι πέραν του ελέγχου του αιτούντος,

στ) έχει παραβιάσει σοβαρά ή επανειλημμένα τους κανόνες λειτουργίας των Περιφερειακών Υπηρεσιών, διαταράσσοντας την ομαλή λειτουργία και τη συμβίωση των ατόμων σε αυτά ή όταν επιδεικνύει ιδιαίτερα βίαιη ή απειλητική συμπεριφορά.

Οι αρμόδιες αρχές υποδοχής εξετάζουν, μετά από αίτηση του αιτούντος, την επαναφορά ορισμένων ή όλων των υλικών συνθηκών υποδοχής που διακόπηκαν ή περιορίστηκαν, εφόσον πάψουν να υφίστανται οι περιστάσεις στις οποίες βασίστηκε η απόφαση περιορισμού ή διακοπής της παρ. 1, που επιβλήθηκε για τους λόγους που προβλέπονται στις περ. α), β) ή ε). Εάν δεν αποκατασταθούν όλες οι υλικές συνθήκες υποδοχής, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν απόφαση, η οποία κοινοποιείται στον αιτούντα σε γλώσσα που κατανοεί.

2. Στην περ. στ) της παρ. 1 ενημερώνεται άμεσα ο οικείος αστυνομικός διευθυντής και προκειμένου περί των Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων Αττικής και Θεσσαλονίκης, ο αρμόδιος για θέματα αλλοδαπών αστυνομικός διευθυντής, προκειμένου να διακριβώσει εάν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της κράτησης. Εφόσον πρόκειται για ασυνόδευτο ανήλικο, η αρμόδια αρχή υποδοχής οφείλει, πριν από την επιβολή της διακοπής της στέγασης, να απευθυνθεί στη Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, προκειμένου να μεριμνήσει για την τοποθέτηση του ανηλίκου σε άλλο κατάλληλο πλαίσιο φιλοξενίας, εφόσον τούτο δικαιολογείται από τις περιστάσεις.

3. Η απόφαση για περιορισμό ή διακοπή παροχής των υλικών συνθηκών υποδοχής, λαμβάνεται από την αρμόδια αρχή υποδοχής σε ατομική και αντικειμενική βάση και είναι ειδικά αιτιολογημένη. Κατά τη λήψη της απόφασης του πρώτου εδαφίου, λαμβάνεται υπόψη η ειδική κατάσταση του προσώπου, ιδίως όταν πρόκειται για αιτούντες με ειδικές ανάγκες υποδοχής, τηρούμενης της αρχής της αναλογικότητας. Ο

περιορισμός ή η διακοπή των υλικών συνθηκών υποδοχής δεν μπορεί να αφορά την πρόσβαση του αιτούντος σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και σε κάθε περίπτωση εξασφαλίζεται το επίπεδο διαβίωσης όλων των αιτούντων που επιβάλλει το δίκαιο της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και το διεθνές δίκαιο.

4. Οι υλικές συνθήκες υποδοχής δεν διακόπτονται ούτε περιορίζονται πριν κοινοποιηθεί στον αιτούντα η απόφαση της παρ. 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΙΤΟΥΝΤΕΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

Άρθρο 38
Αιτούντες με ειδικές ανάγκες υποδοχής και αξιολόγηση των ειδικών αναγκών υποδοχής
(Άρθρα 24 και 25 της Οδηγίας 2024/1346/ΕΕ)

1. Οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν υπόψη την ειδική κατάσταση των αιτούντων με ειδικές ανάγκες υποδοχής. Ως αιτούντες που είναι πιθανότερο να έχουν ειδικές ανάγκες υποδοχής θεωρούνται όσοι εμπίπτουν σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες κατηγορίες:

α) ανήλικοι·

β) ασυνόδευτοι ανήλικοι·

γ) άτομα με αναπηρία·

δ) ηλικιωμένοι·

ε) έγκυες·

στ) γυναίκες και άνδρες ομοφυλόφιλοι, αμφιφυλόφιλοι, διεμφυλικά και διαφυλικά άτομα·

ζ) μονογονεϊκές οικογένειες με ανήλικα παιδιά·

η) θύματα εμπορίας ανθρώπων·

θ) άτομα με σοβαρές ασθένειες·

ι) άτομα με ψυχικές διαταραχές, συμπεριλαμβανομένης της διαταραχής μετατραυματικού στρες·

ια) άτομα που έχουν υποστεί βασανιστήρια, βιασμό ή άλλες σοβαρές μορφές ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας, για παράδειγμα θύματα έμφυλης βίας, ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων, γάμου παιδιών ή καταναγκαστικού γάμου, ή βίας με σεξουαλικό, έμφυλο, ρατσιστικό ή θρησκευτικό κίνητρο.

2. Για την αποτελεσματική εφαρμογή της παρ. 1, οι αρμόδιες αρχές υποδοχής, στο απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα από την υποβολή αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας, εκτιμούν σε ατομική βάση κατά πόσον ο αιτών έχει ειδικές ανάγκες υποδοχής, με τη χρήση διερμηνείας, όπου απαιτείται. Η εκτίμηση εκκινεί κατά τον έλεγχο διαλογής σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356 και μπορεί να ολοκληρωθεί εντός της προθεσμίας του άρθρου 20 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Όταν οι ειδικές ανάγκες υποδοχής καταστούν εμφανείς ή προκύπτουν σε μεταγενέστερο στάδιο της διαδικασίας παροχής διεθνούς προστασίας, οι αρμόδιες αρχές αξιολογούν και αντιμετωπίζουν τις εν λόγω ανάγκες κατά το στάδιο αυτό.

Η αξιολόγηση του πρώτου εδαφίου ξεκινά με τον προσδιορισμό των ειδικών αναγκών υποδοχής με βάση εμφανείς ενδείξεις ή τις δηλώσεις ή τη συμπεριφορά του αιτούντος ή, κατά περίπτωση, τις δηλώσεις των γονέων ή του εκπροσώπου του αιτούντος. Για την εκτίμηση δεν απαιτείται η έκδοση ατομικής διοικητικής πράξης.

Οι ειδικές ανάγκες υποδοχής των αιτούντων λαμβάνονται υπόψη καθ’ όλη τη διάρκεια της διαδικασίας παροχής διεθνούς προστασίας και η εξέλιξη της κατάστασής τους παρακολουθείται συστηματικά.

3. Για τους σκοπούς της παρ. 2, το προσωπικό που αξιολογεί τις ειδικές ανάγκες υποδοχής σύμφωνα με το παρόν:
α) υποβάλλεται στην απαραίτητη εκπαίδευση για τον εντοπισμό και την κάλυψη ειδικών αναγκών υποδοχής, πριν από την ανάληψη των καθηκόντων του, καθώς και σε διαρκή κατάρτιση, με μέριμνα του Τμήματος Διαδικασιών και Εκπαίδευσης της Διεύθυνσης Υποστήριξης της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης.
β) περιλαμβάνει στον φάκελο του αιτούντος πληροφορίες σχετικά με τη φύση των ειδικών αναγκών υποδοχής του αιτούντος, όπως περιγραφή των ορατών ενδείξεων ή των δηλώσεων ή της συμπεριφοράς του, καθώς και τα μέτρα που έχουν προσδιοριστεί για την αντιμετώπιση των εν λόγω αναγκών και τις αρχές που είναι αρμόδιες για την ικανοποίησή τους, και
γ) με την επιφύλαξη της προηγούμενης συγκατάθεσης του αιτούντος σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και το άρθρο 13 του Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας (ν. 3418/2005, Α΄ 287), παραπέμπει τον αιτούντα σε κατάλληλο ιατρό ή σε ψυχολόγο για περαιτέρω εκτίμηση της ψυχολογικής και σωματικής του κατάστασης, εφόσον υπάρχουν ενδείξεις ότι η ψυχική ή σωματική του υγεία θα μπορούσε να επηρεάσει τις ανάγκες υποδοχής του. Όπου διαπιστώνεται δυσχέρεια κατανόησης της ελληνικής γλώσσας, παρέχεται διερμηνεία, ώστε να εξασφαλίζεται ότι ο αιτών είναι σε θέση να επικοινωνεί με το ιατρικό προσωπικό.
4. Η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης, η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, η Υπηρεσία Ασύλου και οι φορείς που παρέχουν υπηρεσίες στους αιτούντες διεθνή προστασία ενημερώνουν άμεσα το Εθνικό Σύστημα Αναγνώρισης και Παραπομπής Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων, σύμφωνα με τα άρθρα 76 και 79 του ν. 4781/2021 (Α΄ 31), εφόσον εντοπίζονται θύματα εμπορίας ανθρώπων, και το Εθνικό Σύστημα Καταγραφής και Παρακολούθησης Αναφορών περιστατικών κακοποίησης ανηλίκων του άρθρου 9 του ν. 4837/2021 (Α΄ 178), εφόσον εντοπίζονται θύματα κακοποίησης.
5. Μόνον αιτούντες με ειδικές ανάγκες υποδοχής μπορούν να επωφελούνται της ειδικής στήριξης που παρέχεται σύμφωνα με το παρόν Μέρος.
6. Η εκτίμηση που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 ισχύει με την επιφύλαξη της εκτίμησης των αναγκών διεθνούς προστασίας βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347.

Άρθρο 39
Ανήλικοι
(Άρθρο 26 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

1. Το βέλτιστο συμφέρον του ανηλίκου, ιδίως υπό τη μορφή ενός επαρκούς επιπέδου διαβίωσης για τη σωματική, ψυχική, διανοητική, ηθική και κοινωνική του ανάπτυξη, αποτελεί πρωταρχικό μέλημα των αρμόδιων αρχών κατά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Μέρους. Για την εκτίμηση του βέλτιστου συμφέροντος του ανηλίκου, λαμβάνονται υπόψη ιδίως:
α) η δυνατότητα οικογενειακής επανένωσης,
β) η ποιότητα ζωής και η κοινωνική ανάπτυξη του ανηλίκου, ιδιαίτερα σε συνάρτηση με το υπόβαθρο του ανηλίκου και την ανάγκη για σταθερότητα και συνέχεια της φροντίδας,
γ) ζητήματα ασφάλειας και προστασίας, ιδίως εάν υπάρχει κίνδυνος να καταστεί ο ανήλικος θύμα οποιασδήποτε μορφής βίας ή εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένης της εμπορίας ανθρώπων, και
δ) οι απόψεις του ανηλίκου ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητά του.
Για την αξιολόγηση και τον καθορισμό του βέλτιστου συμφέροντος χρησιμοποιούνται οι προτυποποιημένες διαδικασίες και τα έντυπα της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.
2. Οι ανήλικοι έχουν πρόσβαση σε δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου, συμπεριλαμβανομένων των παιχνιδιών και των ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων που αρμόζουν στην ηλικία τους, και σε υπαίθριες

δραστηριότητες εντός των χώρων και των κέντρων φιλοξενίας, καθώς και σε εκπαιδευτικό υλικό, όπου χρειάζεται.
3. Οι ανήλικοι που είναι θύματα κάθε μορφής κακοποίησης, παραμέλησης, εκμετάλλευσης, βασανιστηρίων ή σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή που έχουν υποφέρει από ένοπλες συγκρούσεις, έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες αποκατάστασης και σε κατάλληλη φροντίδα της ψυχικής υγείας τους, καθώς και σε εξειδικευμένη θεραπεία, εφόσον απαιτείται. Οι ανήλικοι αιτούντες ή τα ανήλικα τέκνα των αιτούντων διαμένουν με τους γονείς τους, τα ανήλικα άγαμα αδέλφια τους ή με τον ενήλικο συγγενή που έχει την ευθύνη τους, εφόσον αυτό είναι προς το βέλτιστο συμφέρον των εν λόγω ανηλίκων.
4. Τα πρόσωπα που εργάζονται με ανηλίκους, συμπεριλαμβανομένων των εκπροσώπων και των προσωρινών εκπροσώπων, σύμφωνα με το άρθρο 40, α) δεν πρέπει να έχουν καταδικαστεί για εγκλήματα σε βάρος παιδιών, ούτε για εγκλήματα που εγείρουν σοβαρές αμφιβολίες ως προς την ικανότητά τους να αναλάβουν ρόλο ευθύνης έναντι ανηλίκων καθώς και να μην έχει ασκηθεί ποινική δίωξη σε βάρος τους για τα εγκλήματα που προβλέπονται στα άρθρα 299, 306, 312, 323Α, 324, στο 19ο Κεφάλαιο του Ειδικού Μέρους του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α΄ 95), στα άρθρα 20, 22 και 23 του ν. 4139/2013 (Α΄ 74) και στον ν. 3500/2006 (Α΄ 232) για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας, όταν τα ανωτέρω εγκλήματα στρέφονται σε βάρος ανηλίκου, β) λαμβάνουν αρχική και συνεχή κατάλληλη κατάρτιση σχετικά με τα δικαιώματα και τις ανάγκες των ανηλίκων, συμπεριλαμβανομένων όσων αφορούν τυχόν ισχύοντα πρότυπα προστασίας των παιδιών, και γ) δεσμεύονται από τους κανόνες εμπιστευτικότητας που προβλέπονται στη νομοθεσία σε σχέση με τις πληροφορίες που λαμβάνουν κατά τη διάρκεια της εργασίας τους.

Άρθρο 40
Ασυνόδευτοι και χωρισμένοι ανήλικοι
(Άρθρο 27 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

1. Όταν υποβάλλεται αίτηση διεθνούς προστασίας από πρόσωπο που δηλώνει ασυνόδευτος ανήλικος, ή τεκμαίρεται ως τέτοιος βάσει αντικειμενικών στοιχείων, όπως η εμφανής ανηλικότητα, η αρμόδια αρχή υποδοχής ή η Υπηρεσία Ασύλου (αρχές ασύλου και υποδοχής) κατά περίπτωση, ενημερώνει αμελλητί τη Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας προκειμένου να ορίσει επίτροπο το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 64. Μέχρι τον ορισμό επιτρόπου, η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές ασύλου και υποδοχής, ορίζει κατάλληλο πρόσωπο που ενεργεί ως προσωρινός εκπρόσωπος του ανηλίκου, σύμφωνα με το άρθρο 72. Ο προσωρινός εκπρόσωπος μπορεί να αναλάβει, κατά μέγιστο, έως τριάντα (30) ανηλίκους ταυτόχρονα, με την επιφύλαξη της παρ. 7 του παρόντος που εφαρμόζεται αναλόγως.
2. Οι αρμόδιες αρχές, σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, ενημερώνουν τον προσωρινό εκπρόσωπο για την παρουσία ασυνόδευτου ανηλίκου που πρόκειται να υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας, προκειμένου να τον συνδράμει, καθώς και για κάθε σχετικό περιστατικό που αφορά τον ανήλικο. Οι ανωτέρω αρχές που λειτουργούν ως φορείς αναγγελίας ενημερώνουν τον ανήλικο αμέσως ότι κατάλληλο πρόσωπο έχει αναλάβει προσωρινά την εκπροσώπησή του, καθώς και για τον τρόπο υποβολής παραπόνου ή καταγγελίας κατά του προσωρινού εκπροσώπου, σύμφωνα με τα άρθρα 72 και 75.
3. Νομικά ή φυσικά πρόσωπα των οποίων τα συμφέροντα συγκρούονται ή θα μπορούσαν δυνητικά να έρθουν σε σύγκρουση με εκείνα των ασυνόδευτων ανηλίκων δεν ορίζονται ως επίτροποι ή προσωρινοί εκπρόσωποι.

4. Ο επίτροπος ή ο προσωρινός εκπρόσωπος συναντάται με τον ασυνόδευτο ανήλικο και λαμβάνει υπόψη τις απόψεις του ανηλίκου σχετικά με τις ανάγκες του για να διασφαλίσει το βέλτιστο συμφέρον του και τη συνολική ευημερία του. Ο επίτροπος ή ο προσωρινός εκπρόσωπος αλλάζει μόνο όταν αυτό είναι αναγκαίο.
5. Με την έκδοση της πράξης ορισμού επιτρόπου, το Τμήμα Θεσμικής Προστασίας και Επιτροπείας της Διεύθυνσης Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές καταχώρισης για τον ορισμό επιτρόπου για τον συγκεκριμένο ανήλικο, και τα καθήκοντα του προσωρινού εκπροσώπου του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 παύουν αυτοδικαίως. Οι αρμόδιες αρχές ασύλου και υποδοχής, ενεργώντας ως φορείς αναγγελίας της περ. ιβ) του άρθρου 50, ενημερώνουν αμέσως τον ανήλικο ότι έχει οριστεί επίτροπος γι' αυτόν, καθώς και για τον τρόπο υποβολής παραπόνου ή καταγγελίας κατά του επιτρόπου υπό συνθήκες εμπιστευτικότητας και ασφάλειας με τρόπο κατάλληλο για την ηλικία του και με τρόπο που διασφαλίζει ότι ο ανήλικος κατανοεί τις πληροφορίες αυτές, όπως προβλέπεται στο άρθρο 75. Για κάθε ένα παιδί ο επίτροπος αναθέτει αμελλητί τα επιτροπικά καθήκοντα σε κατάλληλο φυσικό πρόσωπο, τον εντεταλμένο επιτροπείας του άρθρου 66, και ενημερώνει σχετικά εντός τριών (3) ημερών τη Μονάδα Θεσμικής Προστασίας της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας και τον φορέα αναγγελίας. Ο εντεταλμένος επιτροπείας επιφορτίζεται με αναλογικό και περιορισμένο αριθμό ασυνόδευτων ανηλίκων σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 66, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι είναι σε θέση να εκτελεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά του. Οι αρχές του δεύτερου εδαφίου της παρούσας ενημερώνουν τον εντεταλμένο επιτροπείας του ανηλίκου για τα πραγματικά περιστατικά, τα έγγραφα και άλλες πληροφορίες που αφορούν τον ανήλικο.
6. Εάν προκύπτει αμφιβολία σχετικά με την ανηλικότητα του αιτούντος, εκκινεί διαδικασία διαπίστωσης ηλικίας, σύμφωνα με το άρθρο 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και την απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 153, με μέριμνα της αποφαινόμενης αρχής της περ. α) του άρθρου 95. Τα καθήκοντα του επιτρόπου και των προσωρινών εκπροσώπων παύουν να ισχύουν όταν ο αιτών δεν είναι πλέον ασυνόδευτος ανήλικος ή όταν οι αρμόδιες αρχές, μετά την εκτίμηση της ηλικίας, κρίνουν ότι ο αιτών δεν είναι ανήλικος.
7. Στα σχέδια έκτακτης ανάγκης που αναφέρονται στο άρθρο 45, περιλαμβάνονται μέτρα που λαμβάνονται για να εξασφαλιστεί ο ορισμός επιτρόπων και προσωρινών εκπροσώπων σύμφωνα με το παρόν άρθρο σε περίπτωση δυσανάλογου αριθμού αιτήσεων που υποβάλλονται από ασυνόδευτους ανηλίκους. Όταν η εφαρμογή των μέτρων αυτών είναι ανεπαρκής για την αντιμετώπιση δυσανάλογου αριθμού αιτήσεων που υποβάλλονται από ασυνόδευτους ανηλίκους, ή σε άλλες εξαιρετικές περιπτώσεις, ο ορισμός επιτρόπου μπορεί να καθυστερήσει έως δέκα (10) εργάσιμες ημέρες, και ο αριθμός των ασυνόδευτων ανηλίκων ανά εντεταλμένο επιτροπείας, υπό την επιφύλαξη τυχόν άλλων ρυθμίσεων δυνάμει της παρ. 4 του άρθρου 66, μπορεί να αυξηθεί σε έως και πενήντα (50) ασυνόδευτους ανηλίκους. Κατά την εφαρμογή των προβλεπόμενων για τους ανηλίκους μέτρων, η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας ενημερώνει σχετικά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο.
8. Η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας εποπτεύει την ορθή εκτέλεση των καθηκόντων των επιτρόπων και των προσωρινών εκπροσώπων κατά τα άρθρα 73 έως 77.
9. Οι ανήλικοι, με την άφιξή τους, απολαμβάνουν ειδικές συνθήκες υποδοχής και με μέριμνα της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης μεταφέρονται σε διακριτό από ενηλίκους χώρο εντός των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή των Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών. Η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας μεριμνά ώστε οι ασυνόδευτοι ανήλικοι, από τη στιγμή που γίνονται δεκτοί στην ελληνική επικράτεια έως τη στιγμή που τυχόν υποχρεωθούν να εγκαταλείψουν την χώρα, να φιλοξενούνται:
α) μαζί με ενήλικους συγγενείς ή οικεία πρόσωπα, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 86,
β) από ανάδοχη οικογένεια, σύμφωνα με τον ν. 4538/2018 (Α΄ 85),
γ) σε Δομές Μακροχρόνιας Φιλοξενίας των άρθρων 80 και 81 ή Δομές Επείγουσας Φιλοξενίας του άρθρου 88,

δ) σε περιφερειακές υπηρεσίες της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης σε ασφαλείς ζώνες για ανηλίκους του άρθρου 82,
ε) σε άλλου είδους καταλύματα κατάλληλα για ανηλίκους.
Ασυνόδευτοι ανήλικοι ηλικίας δεκαέξι (16) ετών ή άνω δύνανται, κατ΄ εξαίρεση, να τοποθετούνται σε δομές όπου φιλοξενούνται ενήλικοι αιτούντες, κατόπιν ατομικής αξιολόγησης, εάν αυτό είναι προς το βέλτιστο συμφέρον τους, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 39. Τα αδέλφια δύνανται να παραμένουν μαζί, εφόσον αυτό εξυπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον τους, ή σε δομές της περ. γ) του δευτέρου εδαφίου του παρόντος που βρίσκονται σε γεωγραφική εγγύτητα, αν λόγω ηλικιακής διαφοράς και φύλου ή απουσίας επαρκών θέσεων φιλοξενίας σε μια δομή, δεν είναι δυνατή η από κοινού φιλοξενία τους. Οι μεταβολές στη στέγαση των ασυνόδευτων ανηλίκων περιορίζονται στο ελάχιστο.
10. Οι αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές αναζητούν τα μέλη της οικογένειας του ασυνόδευτου ανηλίκου, με τη βοήθεια διεθνών ή άλλων σχετικών οργανώσεων, το συντομότερο δυνατόν αφότου εκφραστεί η πρόθεση να κατατεθεί η αίτηση διεθνούς προστασίας, λαμβάνοντας υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του ασυνόδευτου ανηλίκου. Όταν πιθανολογείται ότι θα κινδυνεύσει η ζωή ή η ακεραιότητα του ανηλίκου ή των στενών συγγενών του, ιδίως εάν οι εν λόγω συγγενείς διαμένουν στη χώρα καταγωγής, διασφαλίζεται ότι η συλλογή, επεξεργασία και διαβίβαση των πληροφοριών που αφορούν τα εν λόγω πρόσωπα γίνεται εμπιστευτικά, ώστε να μην διακυβεύεται η ασφάλειά τους.
11. Οι εγγυήσεις των παρ. 2 έως 6 εφαρμόζονται και στην περίπτωση που ως εκπρόσωπος του ασυνόδευτου ανηλίκου ενεργεί ο επίτροπος ή αυτός που έχει οριστεί για να ασκεί την επιμέλεια του ανηλίκου, από τον Εισαγγελέα ή το Δικαστήριο.

Άρθρο 41
Θύματα βασανιστηρίων και βίας
(Άρθρο 28 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

1. Τα πρόσωπα που έχουν υποστεί εμπορία ανθρώπων, βασανιστήρια, βιασμό ή άλλες σοβαρές πράξεις ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας, συμπεριλαμβανομένης της βίας που διαπράττεται με σεξουαλικό, έμφυλο, ρατσιστικό ή θρησκευτικό κίνητρο, λαμβάνουν την αναγκαία ιατρική και ψυχολογική θεραπεία και φροντίδα το συντομότερο δυνατό, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών αποκατάστασης και παροχής στήριξης, όπου απαιτείται, για τη ζημία που προκλήθηκε από τις εν λόγω πράξεις. Στα πρόσωπα αυτά παρέχεται, όπου απαιτείται, διερμηνεία.
2. Το προσωπικό των φορέων που ασχολείται με υποθέσεις θυμάτων βασανιστηρίων, βιασμού ή άλλων σοβαρών πράξεων βίας, διαθέτει και συνεχίζει να λαμβάνει κατάλληλη κατάρτιση σχετικά με τη διαχείριση των εν λόγω υποθέσεων και έχει καθήκον εχεμύθειας για τα προσωπικά δεδομένα των οποίων λαμβάνει γνώση κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή επ’ ευκαιρία εκτέλεσης αυτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΠΡΟΣΦΥΓΗ

Άρθρο 42
Προσφυγές
(Άρθρο 29 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

1. Κατά των αποφάσεων που αφορούν στην αποκατάσταση, την ανάκληση ή τον περιορισμό των παροχών δυνάμει του παρόντος Μέρους, των αποφάσεων μη χορήγησης της άδειας που αναφέρεται στην παρ. 4 του

άρθρου 22 ή των αποφάσεων του άρθρου 23, ο αιτών διεθνή προστασία, παράλληλα με τα δικαιώματα που έχει σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α΄ 45), μπορεί να υποβάλλει, εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών από τη γνωστοποίηση σε αυτόν της απόφασης που απορρίπτει την αίτησή του ή από τη σιωπηρή απόρριψη, αντιρρήσεις ενώπιον του Προέδρου ή του υπ' αυτού οριζόμενου Πρωτοδίκη του Διοικητικού Πρωτοδικείου, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η περιφερειακή υπηρεσία της Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης όπου διαμένει προσωρινά.

2. Οι αντιρρήσεις πρέπει να διαλαμβάνουν συγκεκριμένους λόγους, μπορούν δε να προβληθούν και προφορικώς, οπότε συντάσσεται συναφώς, από τον γραμματέα, σχετική έκθεση. Ως προς την εκδίκαση αυτών, εφαρμόζονται αναλόγως η περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 27 και η παρ. 1 του άρθρου 204 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α΄ 97). Οι ισχυρισμοί που προβάλλονται κατά τη διαδικασία αυτή, πρέπει να αποδεικνύονται παραχρήμα. Ο αρμόδιος δικαστής κατά την παρ. 1 εκδίδει αμέσως την απόφασή του για τις αντιρρήσεις, την οποία διατυπώνει συνοπτικώς στο τηρούμενο πρακτικό. Αντίγραφο του πρακτικού αυτού επιδίδεται με επιμέλεια του αιτούντος στον Διοικητή της οικείας περιφερειακής υπηρεσίας της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης όπου διαμένει προσωρινά ο αιτών.

3. Η απόφαση για τις αντιρρήσεις δεν υπόκειται σε κανένα ένδικο μέσο και μπορεί να ανακληθεί ύστερα από αίτηση των διαδίκων, αν η αίτηση ανάκλησης στηρίζεται σε νέα στοιχεία, κατ' ανάλογη εφαρμογή της παρ. 6 του άρθρου 205 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

4. Σε περίπτωση προσφυγής ενώπιον Δικαστηρίου, οι αιτούντες λαμβάνουν δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του ν. 3226/2004 (Α΄ 24).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

Άρθρο 43
Αρμόδιες αρχές
(Άρθρο 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

Η Γενική Γραμματεία Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τις αρχές που είναι αρμόδιες για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, καθώς και οποιαδήποτε αλλαγή της ταυτότητας των εν λόγω αρχών.

Άρθρο 44
Σύστημα προσανατολισμού, παρακολούθησης και ελέγχου
(Άρθρο 31 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

Η Γενική Γραμματεία Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου είναι υπεύθυνη για την οργάνωση και διαχείριση του συστήματος υποδοχής αιτούντων άσυλο σύμφωνα με το παρόν Μέρος και θεσπίζει τους αναγκαίους μηχανισμούς για να εξασφαλίζει την καθιέρωση κατάλληλου προσανατολισμού, παρακολούθησης και ελέγχου του επιπέδου των συνθηκών υποδοχής. Για τον σκοπό αυτό λαμβάνει υπόψη τα διαθέσιμα, μη δεσμευτικά επιχειρησιακά πρότυπα, δείκτες, κατευθυντήριες γραμμές ή βέλτιστες πρακτικές όσον αφορά τις συνθήκες υποδοχής που αναπτύσσονται από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο σύμφωνα με το άρθρο 13 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2303 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 439/2010 (L 468 της 30.12.2021).

Άρθρο 45
Σχεδιασμός μέτρων έκτακτης ανάγκης
(Άρθρο 32 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

1. Η Γενική Γραμματεία Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο, σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας και τη Γενική Γραμματεία Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, καταρτίζει σχέδιο έκτακτης ανάγκης, κατόπιν διαβούλευσης με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, τις Οργανώσεις της Κοινωνίας Πολιτών (Ο.Κοι.Π.) της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4873/2021 (Α΄ 248) που είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο των μη κυβερνητικών οργανώσεων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, και διεθνείς οργανισμούς, κατά περίπτωση. Το σχέδιο έκτακτης ανάγκης ορίζει τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν ώστε να διασφαλίζεται η κατάλληλη υποδοχή των αιτούντων σύμφωνα με το παρόν Μέρος, όταν η χώρα αντιμετωπίζει δυσανάλογο αριθμό αιτούντων διεθνή προστασία, συμπεριλαμβανομένων των ασυνόδευτων ανηλίκων. Το σχέδιο έκτακτης ανάγκης περιλαμβάνει επίσης μέτρα για την αντιμετώπιση των καταστάσεων που αναφέρονται στην περ. β) της παρ. 9 του άρθρου 34 , το συντομότερο δυνατόν.
2. Το σχέδιο έκτακτης ανάγκης της παρ. 1 λαμβάνει υπόψη τις ειδικές εθνικές περιστάσεις, με βάση το υπόδειγμα του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, και κοινοποιείται σε αυτόν. Το εν λόγω σχέδιο επανεξετάζεται, όταν απαιτείται λόγω μεταβολής των συνθηκών, και τουλάχιστον ανά τριετία. Κάθε επικαιροποίησή του κοινοποιείται στον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο. Η Γενική Γραμματεία Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο κάθε φορά που ενεργοποιείται το οικείο σχέδιο έκτακτης ανάγκης.
3. Η Γενική Γραμματεία Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο παρέχει στον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, κατόπιν αιτήματός του, πληροφορίες σχετικά με τα οικεία σχέδια έκτακτης ανάγκης που αναφέρονται στην παρ. 1, και, εάν απαιτείται, επικουρείται από αυτόν κατά την κατάρτιση και επανεξέταση του σχεδίου έκτακτης ανάγκης.

Άρθρο 46
Προσωπικό και πόροι
(Άρθρο 33 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)

1. Οι αρμόδιες αρχές που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή του παρόντος, διασφαλίζουν με κάθε πρόσφορο μέσο ότι το προσωπικό τους λαμβάνει την απαραίτητη κατάρτιση και συνεχή επιμόρφωση σχετικά με τις ανάγκες των αιτούντων, συμπεριλαμβανομένων των ανηλίκων. Η εκπαίδευση αυτή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα σχετικά βασικά τμήματα του εκπαιδευτικού προγράμματος του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο που αφορούν στις συνθήκες υποδοχής, καθώς και τη χρήση του εξειδικευμένου εργαλείου του εν λόγω Οργανισμού για τον εντοπισμό αιτούντων με ειδικές ανάγκες.
2. Η κατανομή των αναγκαίων πόρων, συμπεριλαμβανομένων του απαιτούμενου προσωπικού, μεταφραστών και διερμηνέων, για την εφαρμογή του παρόντος Μέρους, λαμβάνει χώρα σύμφωνα με τις εποχικές διακυμάνσεις του αριθμού των αιτούντων.

Άρθρο 47
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου εκδίδεται Γενικός Κανονισμός Λειτουργίας, με τον οποίο ρυθμίζονται οι βασικές αρχές λειτουργίας των Περιφερειακών Υπηρεσιών της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης.
2. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι αναφορικά με την κατανομή των αιτούντων σε μια γεωγραφική περιοχή, σύμφωνα με το άρθρο 22.
3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Μετανάστευσης και Ασύλου προβλέπονται οι ειδικότεροι όροι και λεπτομέρειες σχετικά με τα μαθήματα γλωσσών και την επαγγελματική κατάρτιση σύμφωνα με το άρθρο 31.
4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Προστασίας του Πολίτη καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι εφαρμογής των εναλλακτικών της κράτησης μέτρων σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 24.
5. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, μπορούν, κατ' εξαίρεση, να θεσπίζονται ειδικότεροι όροι, σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 34, για την παροχή υλικών συνθηκών υποδοχής διαφορετικών από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 33.
6. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου και των συναρμόδιων Υπουργών, όπου απαιτείται, δύνανται να καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, οι διαδικασίες και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με:
α) την υλοποίηση στεγαστικών προγραμμάτων και εν γένει προγραμμάτων παροχής υλικών συνθηκών υποδοχής και οικονομικού βοηθήματος,
β) τη συγκέντρωση, καταγραφή, διαχείριση και παρακολούθηση αιτημάτων στέγασης για την ομαλή εκτέλεση των στεγαστικών προγραμμάτων,
γ) τη μίσθωση καταλυμάτων, τις τεχνικές προδιαγραφές, τις εγκαταστάσεις και τον απαραίτητο εξοπλισμό για την ομαλή εκτέλεση των στεγαστικών προγραμμάτων,
δ) τη διαχείριση, λειτουργία και συντήρηση θέσεων στέγασης για την ομαλή εκτέλεση των στεγαστικών προγραμμάτων,
ε) την εγκατάσταση και την αποχώρηση των ωφελούμενων στεγαστικών προγραμμάτων από θέσεις στέγασης,
στ) τους κανόνες διαμονής και συμβίωσης σε θέσεις στέγασης στο πλαίσιο στεγαστικών προγραμμάτων,
ζ) την παροχή υπηρεσιών υποδοχής, υλικών και γενικών, στους διαμένοντες σε θέσεις στέγασης των στεγαστικών προγραμμάτων,
η) την παροχή, τη διακοπή και τον περιορισμό των υλικών συνθηκών υποδοχής όσον αφορά τα εν λόγω στεγαστικά προγράμματα,
θ) την εποπτεία από την αρμόδια αρχή υποδοχής της πληρότητας και ποιότητας των παρεχόμενων συνθηκών υποδοχής στα εν λόγω στεγαστικά προγράμματα, καθώς και κάθε άλλο συναφές με τα παραπάνω ζητήματα.
7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Μετανάστευσης και Ασύλου ορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και την πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας σύμφωνα με το άρθρο 36.

ΜΕΡΟΣ Γ΄
ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 48
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η αναμόρφωση του ισχύοντος πλαισίου και η εισαγωγή νέων κανόνων αναφορικά με:
α) το Εθνικό Σύστημα Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Ε.Σ.Ε.Α.Α.),
β) το πλαίσιο φιλοξενίας των ασυνόδευτων ανηλίκων και
γ) τη γενικότερη προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων και τη διασφάλιση των δικαιωμάτων και του βέλτιστου συμφέροντος αυτών.

Άρθρο 49
Πεδίο εφαρμογής

1. Το παρόν Μέρος εφαρμόζεται σε κάθε ασυνόδευτο ανήλικο κατά την έννοια της περ. στ) του άρθρου 17, ανεξάρτητα από την υποβολή ή μη αίτησης διεθνούς προστασίας.
2. Για τις ανάγκες του παρόντος Μέρους στον ορισμό του ασυνόδευτου ανήλικου εμπίπτει και ο χωρισμένος από την οικογένειά του ανήλικος κατά την έννοια της περ. ιη) του άρθρου 17, καθώς και ο ανήλικος πολίτης τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής του οποίου, κατά την παραμονή του στην ελληνική επικράτεια, για λόγους πραγματικούς ή νομικούς, δεν ασκείται η γονική μέριμνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 50
Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος Μέρους, ισχύουν οι κάτωθι ορισμοί:
α) «βέλτιστο συμφέρον ασυνόδευτου ανηλίκου»: το βέλτιστο συμφέρον, κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 39,
β) «εθνικό σύστημα επιτροπείας ασυνόδευτων ανηλίκων»: το σύνολο των κανόνων, των εργασιών, των προγραμμάτων και δράσεων, καθώς και των φορέων που είναι αρμόδιοι για ζητήματα επιτροπείας ασυνόδευτων ανηλίκων,
γ) «Εισαγγελέας»: ο Εισαγγελέας Ανηλίκων ή, ελλείψει αυτού, ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών του τόπου περιστασιακής ή παροδικής διαμονής του ασυνόδευτου ανηλίκου,
δ) «εντεταλμένος επιτροπείας»: το φυσικό πρόσωπο που υποδεικνύεται από τον επίτροπο για την άσκηση, στο όνομα και για λογαριασμό του, των επιτροπικών καθηκόντων,
ε) «επιτροπεία ασυνόδευτου ανηλίκου»: ο θεσμός που αποβλέπει στην προστασία των προσωπικών και περιουσιακών συμφερόντων του ασυνόδευτου ανηλίκου μέσω της εγκαθίδρυσης οιονεί οικογενειακής

σχέσης που αναπληρώνει τη γονική μέριμνα του ασυνόδευτου ανηλίκου, η οποία ελλείπει ή δεν ασκείται κατά το χρονικό διάστημα που βρίσκεται ο ανήλικος στη χώρα, για λόγους πραγματικούς ή νομικούς,

στ) «επίτροπος»: το νομικό πρόσωπο που ορίζεται από τον Γενικό Γραμματέα Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας και αναλαμβάνει την επιτροπεία ασυνόδευτου ανηλίκου, με σκοπό τη διασφάλιση του βέλτιστου συμφέροντος, την προάσπιση των δικαιωμάτων, των εννόμων συμφερόντων και της συνολικής ευημερίας του ανηλίκου, καθώς και τη διασφάλιση της συμμόρφωσης του ανηλίκου με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στον παρόντα νόμο,

ζ) «κατάσταση επιτροπείας»: κάθε περίπτωση ασυνόδευτου ανηλίκου που συνεπάγεται τον ορισμό επιτρόπου,

η) «προστασία της παιδικής ηλικίας»: η προστασία του παιδιού από τη βία, την κακοποίηση, την παραμέληση, την εγκατάλειψη και την εκμετάλλευση, εντός και εκτός οικογενειακού περιβάλλοντος, και η προώθηση και διασφάλιση των δικαιωμάτων του, υπό το πρίσμα, ιδίως, του Συντάγματος, του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού και του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα,

θ) «σύγκρουση συμφερόντων»: οποιαδήποτε κατάσταση που επηρεάζει αντικειμενικά την αμερόληπτη και ανεξάρτητη άσκηση των καθηκόντων των επιτροπικών οργάνων,

ι) «συνοδεία»: η οργανωμένη μετακίνηση των ασυνόδευτων ανηλίκων εντός της χώρας από ένα προκαθορισμένο σημείο σε ένα άλλο, όπως είναι τα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης (Κ.Υ.Τ.), οι Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές (Κ.Ε.Δ.) ή οι Ελεγχόμενες Δομές Προσωρινής Φιλοξενίας Αιτούντων Άσυλο της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 4375/2016 (Α΄ 51) και οι δομές επείγουσας ή μακροχρόνιας φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων, με χρήση ιδιωτικών ή δημόσιων μέσων μεταφοράς, παρουσία εξειδικευμένου προσωπικού σε ζητήματα παιδικής προστασίας,

ια) «συντονιστής»: το φυσικό πρόσωπο που υποδεικνύεται από τον επίτροπο ως βοηθητικό όργανο για την εποπτεία των πράξεων του εντεταλμένου επιτροπείας και την προσωρινή αναπλήρωσή του σε περίπτωση κωλύματος,

ιβ) «φορέας αναγγελίας»: κάθε δημόσια αρχή, υπηρεσία, ιδιωτικός φορέας, διεθνής οργανισμός που διαπιστώνει την παρουσία ασυνόδευτου ανηλίκου στην ελληνική επικράτεια,

ιγ) «ωριμότητα ανηλίκου»: η εν γένει ψυχοπνευματική και συναισθηματική συγκρότηση του ανηλίκου που του επιτρέπει να αντιλαμβάνεται το βέλτιστο συμφέρον του, την υπαγωγή του σε κατάσταση επιτροπείας και να έχει επίγνωση των συνεπειών αυτής.

Άρθρο 51
Εθνική Στρατηγική για την Προστασία των Ασυνόδευτων Ανηλίκων

1. Η Εθνική Στρατηγική για την Προστασία των Ασυνόδευτων Ανηλίκων συνιστά το σύνολο των πολιτικών και των κατευθύνσεων της χώρας, καθώς και το συνεκτικό πλαίσιο δράσεων, παρεμβάσεων και έργων για τη διασφάλιση της προστασίας των ασυνόδευτων ανηλίκων και των δικαιωμάτων τους. Σκοπός της Εθνικής Στρατηγικής είναι η διασφάλιση της παροχής ολοκληρωμένης προστασίας κατά την υποδοχή και φιλοξενία των ασυνόδευτων ανηλίκων, της αναζήτησης και υλοποίησης βιώσιμης λύσης για κάθε ασυνόδευτο ανήλικο, της πρόληψης και αποτελεσματικής προστασίας από κάθε μορφή βίας, εκμετάλλευσης και κακοποίησης, και του εκσυγχρονισμού του συστήματος συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων για τους ασυνόδευτους ανηλίκους και τις δομές φιλοξενίας, τηρουμένης της εθνικής και της ενωσιακής νομοθεσίας.

2. Η Εθνική Στρατηγική για την Προστασία των Ασυνόδευτων Ανηλίκων καταρτίζεται από τη Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και αναθεωρείται κάθε πέντε (5) έτη.

3. Για την υλοποίηση της εθνικής στρατηγικής, η Γενική Γραμματεία:
α) συνεργάζεται με κάθε αρμόδια αρχή και υπηρεσία, ευρωπαϊκούς οργανισμούς και υπηρεσίες, διεθνείς οργανισμούς, καθώς και Οργανώσεις της Κοινωνίας Πολιτών (Ο.Κοι.Π.) της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4873/2021 (Α΄ 248),
β) εκπονεί ετήσιο σχέδιο δράσης, στο οποίο ενσωματώνει τα συστατικά στοιχεία της εθνικής στρατηγικής ανά πυλώνα, τους δείκτες υλοποίησης και παρακολούθησης, ώστε να προκύπτουν στο τέλος κάθε έτους, το αντίστοιχο ποσοστό υλοποίησης και τα αποτελέσματά του, ανά σκοπό, στόχο και πεδίο δράσης.
4. Για την κατάρτιση της Εθνικής Στρατηγικής για την Προστασία των Ασυνόδευτων Ανηλίκων λαμβάνονται, ιδίως, υπόψη:
α) η Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού,
β) η «Ευρωπαϊκή Εγγύηση για το Παιδί», και το ετήσιο σχέδιο δράσης του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας για την εφαρμογή της Σύστασης (ΕΕ) 2021/1004 του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 2021 για τη θέσπιση ευρωπαϊκής εγγύησης για τα παιδιά (L 223 της 22.6.2021),
γ) η Στρατηγική του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Δικαιώματα του Παιδιού,
δ) η Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, και
ε) το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.

Άρθρο 52
Γενικές αρχές

1. Κάθε απόφαση, διάταξη ή ενέργεια των αρμόδιων αρχών και οργάνων, που λαμβάνεται στο πλαίσιο της προστασίας των ασυνόδευτων ανηλίκων, αποβλέπει στη διασφάλιση του βέλτιστου συμφέροντος του ανηλίκου, την προστασία των δικαιωμάτων του και τη διατήρηση ενός επιπέδου διαβίωσης κατάλληλου για την ολοκληρωμένη ανάπτυξή του.
2. Οι αρχές και τα όργανα, στον τομέα των αρμοδιοτήτων τους, οφείλουν, πριν από κάθε απόφασή τους, να ενημερώνουν τον ανήλικο για τα δικαιώματα, τις διαδικασίες, τις αποφάσεις και τις συνέπειες αυτών σε γλώσσα που κατανοεί, να ζητούν τη γνώμη του ασυνόδευτου ανηλίκου και να τη συνεκτιμούν, ανάλογα με την ηλικία και τον βαθμό ωριμότητάς του.
3. Κάθε αρχή και όργανο, στον τομέα των αρμοδιοτήτων τους, οφείλουν να αναζητούν ταχέως μία βιώσιμη λύση, συμβατή με την ευημερία του ασυνόδευτου ανηλίκου και το βέλτιστο συμφέρον αυτού, όπως είναι η κοινωνική ένταξη, η οικογενειακή επανένωση, η μετεγκατάσταση και ο επαναπατρισμός.
4. Οι υπηρεσίες προς τους ασυνόδευτους ανηλίκους παρέχονται χωρίς διακρίσεις και με σεβασμό στις ιδιαίτερες προσωπικές, κοινωνικές, θρησκευτικές και διαπολιτισμικές ανάγκες των ασυνόδευτων ανηλίκων.

Άρθρο 53
Αρμόδια αρχή για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων

1. Αρμόδια αρχή για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων, συμπεριλαμβανομένης της επιτροπείας, της στέγασης, της κοινωνικής ένταξης των ανηλίκων και της εποπτείας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους ανηλίκους, είναι η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.
2. Στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων του, το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου δύναται να συνεργάζεται με τους φορείς του άρθρου 54 για την παροχή υπηρεσιών προστασίας στους ασυνόδευτους

ανηλίκους.

Άρθρο 54
Φορείς παροχής υπηρεσιών προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων

1. Φορείς παροχής υπηρεσιών προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων (εφεξής: «Φορείς») δύναται να είναι:
α) τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143),
β) οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ βαθμού (Ο.Τ.Α.) και τα υφιστάμενα μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νομικά πρόσωπα αυτών, κατά την έννοια της περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014,
γ) τα κρατικά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου,
δ) τα σωματεία των άρθρων 78 έως 106 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164),
ε) τα κοινωφελή ιδρύματα του ν. 5259/2025 (Α΄ 228),
στ) οι αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες,
ζ) οι ενώσεις προσώπων του άρθρου 107 του Αστικού Κώδικα,
η) οι Οργανώσεις της Κοινωνίας Πολιτών (Ο.Κοι.Π.) της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4873/2021 (Α΄ 248),
θ) οι μη κυβερνητικές οργανώσεις της αλλοδαπής που έχουν παράρτημα στην ελληνική επικράτεια,
ι) οι διεθνείς οργανισμοί.
2. Οι φορείς της παρ. 1:
α) επιδιώκουν αποδεδειγμένα μη εμπορικό σκοπό,
β) υλοποιούν, βάσει οργανικών διατάξεων ή συστατικής ή καταστατικής πράξης, δράσεις και προγράμματα προστασίας της παιδικής ηλικίας, που αποδεικνύονται από τον απολογισμό έργου των δύο (2) προηγούμενων ετών,
γ) εφόσον πρόκειται για φορείς των περ. δ), ε), στ), ζ), η) και θ) της παρ. 1, είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων της παρ. 1 του άρθρου 114, και
δ) τηρούν την Πολιτική Παιδικής Προστασίας (Π.Π.Π.), η οποία ακολουθεί τις γενικές αρχές της Διεθνούς Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού και βασίζεται στο διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό δίκαιο περί προστασίας των παιδιών από κάθε μορφή βίας, κακομεταχείρισης ή εκμετάλλευσης.
Η Π.Π.Π. περιλαμβάνει, τουλάχιστον:
δα) την περιγραφή των ρόλων του προσωπικού των φορέων για την εφαρμογή και παρακολούθηση της Π.Π.Π.,
δβ) την περιγραφή των διαδικασιών που ακολουθούνται για τη διασφάλιση της τήρησης της Π.Π.Π. από το προσωπικό,
δγ) τον μηχανισμό υποβολής παραπόνων των ασυνόδευτων ανηλίκων,
δδ) τον μηχανισμό παρακολούθησης της εφαρμογής της Π.Π.Π. και
δε) Κώδικα Δεοντολογίας.
3. Η επιλογή των φορέων διενεργείται από το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου μέσω:
α) ειδικών διαδικασιών για την κατανομή των δημοσιονομικών πόρων ευρωπαϊκών προγραμμάτων και χρηματοδοτικών μηχανισμών, όπως είναι ο Χρηματοδοτικός Μηχανισμός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.) και το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Ιουλίου 2021 για τη θέσπιση του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (L 251 της 15.7.2021),
β) διαγωνιστικής διαδικασίας, σύμφωνα με τον ν. 4412/2016 (Α΄ 147) περί δημοσίων συμβάσεων,
γ) σύναψης προγραμματικής σύμβασης, του άρθρου 61 του ν. 4609/2019 (Α΄ 67),
δ) επιχορήγησης από το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου φορέα του ιδιωτικού τομέα μη

κερδοσκοπικού χαρακτήρα που πληροί τα κριτήρια του παρόντος,
ε) υπογραφής μνημονίου ή συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και του φορέα.

Άρθρο 55
Προσωπικό φορέων παροχής υπηρεσιών προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων

1. Το προσωπικό των φορέων του άρθρου 54 ασκεί τα καθήκοντά του και παρέχει τις υπηρεσίες σε κάθε ασυνόδευτο ανήλικο τηρώντας τον νόμο, τις οικείες πράξεις των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, και τις νομικές δεσμεύσεις μεταξύ του φορέα και του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Το προσωπικό τηρεί τον Κώδικα Δεοντολογίας για την εργασία με ασυνόδευτους ανηλίκους και τους κανόνες της Π.Π.Π..
2. Ο φορέας του άρθρου 54, εφόσον πρόκειται για φορείς των περ. δ), ε), στ), ζ), η) και θ) της παρ. 1 του άρθρου 54, διασφαλίζει ότι όλα τα μέλη του προσωπικού του είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο Μελών Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων της παρ. 4 του άρθρου 114.
3. Προϋπόθεση απασχόλησης για τα μέλη του προσωπικού του φορέα του άρθρου 54 είναι:
α) να μην έχουν καταδικαστεί τελεσίδικα για οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα, εξαιρουμένων αυτών του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ν. 5209/2025, Α΄ 100), της διατάραξης κοινής ησυχίας κατά την υπ' αρ. 3 Αστυνομική Διάταξη (Β' 15, διορθ. σφαλμ. Β΄ 109/22.2.1996), και
β) να μην έχει ασκηθεί δίωξη σε βάρος τους για τα αδικήματα της περ. δ) της παρ. 3 του άρθρου 569 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α΄ 96).
Τα μέλη του προσωπικού προσκομίζουν στον φορέα λειτουργίας, πριν από την έναρξη απασχόλησής τους αντίγραφο ποινικού μητρώου για δικαστική χρήση, και υπεύθυνη δήλωση, με την οποία δηλώνεται ότι, κατά τον χρόνο υποβολής της, δεν υπάρχει τελεσίδικη καταδίκη για τα αδικήματα του πρώτου εδαφίου της παρούσας, καθώς και δίωξη για τα αδικήματα που προβλέπονται στην περ. δ) της παρ. 3 του άρθρου 569 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.
4. Τα μέλη του προσωπικού του φορέα του άρθρου 54 υποχρεούνται σε εκ νέου προσκόμιση αντιγράφου ποινικού μητρώου δικαστικής χρήσης και της σχετικής υπεύθυνης δήλωσης εντός των τελευταίων δύο (2) μηνών κάθε έτους και ο φορέας παρακολουθεί την τήρηση αυτής της υποχρέωσης.
5. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις παρ. 1 έως 4, τα μέλη του προσωπικού του φορέα του άρθρου 54, τα οποία δεν προσκομίζουν τα ανωτέρω δικαιολογητικά, δεν επιτρέπεται να παρέχουν υπηρεσίες σε ανηλίκους. Μέχρι την προσκόμιση του αντιγράφου ποινικού μητρώου και της σχετικής υπεύθυνης δήλωσης, ο φορέας δεν κάνει δεκτή την παροχή εργασίας του εργαζομένου ή την εκτέλεση του έργου.
6. Αν από τον έλεγχο της υπεύθυνης δήλωσης και του αντιγράφου ποινικού μητρώου δικαστικής χρήσης, προκύπτει ότι δεν πληρούνται οι όροι της παρ. 3, παύει άμεσα και υποχρεωτικά η παροχή της υπηρεσίας ή η εκτέλεση έργου του μέλους του προσωπικού του φορέα του άρθρου 54. Σε περίπτωση απασχολούμενων στον δημόσιο τομέα, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α΄ 26), του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α΄ 143) ή του π.δ. 410/1988 (Α΄ 191). Αντίστοιχα, για τους υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου εφαρμόζεται το άρθρο 672 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164).
7. Ο φορέας του άρθρου 54 μεριμνά για την εισαγωγική και συνεχιζόμενη επιμόρφωση του προσωπικού του. Για τον σκοπό αυτόν, συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές και διεθνείς και ευρωπαϊκούς οργανισμούς. Ο φορέας καταρτίζει τριμηνιαίο πλάνο εκπαίδευσης του προσωπικού του, το οποίο υποβάλλει στη Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας και στις κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές.
8. Οι θεματικές στις οποίες πρέπει κατ' ελάχιστο να εκπαιδεύεται το προσωπικό των φορέων του άρθρου 54

είναι:
α) οι κανόνες δεοντολογίας ως προς την άσκηση του έργου τους και της Π.Π.Π.,
β) τα δικαιώματα των παιδιών βάσει της διεθνούς και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, καθώς και οι υποχρεώσεις των φορέων βάσει της ευρωπαϊκής νομοθεσίας,
γ) το εθνικό και ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο για τα ασυνόδευτα παιδιά, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών ελέγχου διαλογής, ασύλου, διαχείρισης μετανάστευσης και οικογενειακής επανένωσης, εκτίμησης ανηλικότητας, του Ε.Σ.Ε.Α.Α., του πλαισίου φιλοξενίας και του Εθνικού Μηχανισμού Επείγουσας Ανταπόκρισης,
δ) τα ζητήματα ανάπτυξης, φροντίδας και διασφάλισης της ευημερίας των ανηλίκων, η επικοινωνία και η συνεργασία με τα παιδιά και η διαπολιτισμική προσέγγιση,
ε) τα ζητήματα προστασίας ανηλίκων, όπως η αναγνώριση ενδείξεων κακομεταχείρισης, εμπορίας ανθρώπων και εκμετάλλευσης,
στ) κατά περίπτωση, η διενέργεια αξιολόγησης βέλτιστου συμφέροντος.
9. Οι παρ. 2 έως 8 εφαρμόζονται και στους εθελοντές που μπορεί να παρέχουν ψυχαγωγικές, εκπαιδευτικές ή ιατρικές υπηρεσίες σε ανηλίκους μέσω των φορέων του άρθρου 54.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Άρθρο 56
Λειτουργίες της επιτροπείας ασυνόδευτων ανηλίκων

Οι λειτουργίες της επιτροπείας ασυνόδευτου ανηλίκου διακρίνονται:
α) στην επιμέλεια του προσώπου του ασυνόδευτου ανηλίκου,
β) στην εκπροσώπησή του σε θέματα προσωπικής κατάστασης και
γ) στη συνδρομή του σε περιουσιακά θέματα.

Άρθρο 57
Επιμέλεια ασυνόδευτου ανηλίκου

1. Ο επίτροπος επιμελείται του προσώπου του ασυνόδευτου ανηλίκου κατά τη διάρκεια της παραμονής του στην ελληνική επικράτεια.
2. Ο επίτροπος προβαίνει σε κάθε ενέργεια που προβλέπεται από την οικεία νομοθεσία, ιδίως για ζητήματα:
α) στέγασης, όπως είναι η υποβολή αιτήματος στέγασης όταν απαιτείται, η συνεργασία με τις αρχές που είναι αρμόδιες για τη στέγαση ασυνόδευτων ανηλίκων ή πολιτών τρίτων χωρών, καθώς και με το προσωπικό των δομών φιλοξενίας, με σκοπό την ενημέρωση και τον έλεγχο της ποιότητας, της ασφάλειας και της καταλληλότητας των παρεχόμενων υποστηρικτικών υπηρεσιών, η τοποθέτηση του ασυνόδευτου ανηλίκου σε ανάδοχη οικογένεια και η υπογραφή της σύμβασης αυτής, η συνεργασία και η επικοινωνία με τις υπηρεσίες του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και τις εισαγγελικές Αρχές για τη φιλοξενία ασυνόδευτου ανηλίκου με αναπηρία ή με χρόνια πάθηση σε εξειδικευμένο και κατάλληλο ίδρυμα ή για την παροχή άλλης μορφής φιλοξενίας εξειδικευμένης φροντίδας, καθώς και για την πρόσβαση σε παροχές και υπηρεσίες κοινωνικής αλληλεγγύης,
β) ιατρικής φροντίδας, όπως είναι η πρόσβαση στις αρμόδιες υπηρεσίες υγείας για την παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στον εκπροσωπούμενο ασυνόδευτο ανήλικο, η εποπτεία της καθημερινής φροντίδας της υγείας του ανηλίκου από τους ασκούντες την καθημερινή φροντίδα του, η παροχή συναίνεσης

σε ιατρικές πράξεις, η έκδοση Προσωρινού Αριθμού Ασφάλισης και Υγειονομικής Περίθαλψης Αλλοδαπού (Π.Α.Α.Υ.Π.Α.) και Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (Α.Μ.Κ.Α.) ή Προσωρινού Αριθμού Κοινωνικής Ασφάλισης (Π.Α.Μ.Κ.Α.), η διαδικασία μετάπτωσης του Π.Α.Μ.Κ.Α ή Α.Μ.Κ.Α. σε Π.Α.Α.Υ.Π.Α., όπως και του Π.Α.Α.Υ.Π.Α. σε Α.Μ.Κ.Α., η πρόσβαση στον ιατρικό φάκελο του εκπροσωπούμενου ανηλίκου, η εξασφάλιση ικανοποιητικού επιπέδου υγείας, συμπεριλαμβανομένης της ψυχικής υγείας και η πρόσβαση σε παροχές και υπηρεσίες κοινωνικής αλληλεγγύης, εφόσον ο εκπροσωπούμενος πληροί τις οικείες προϋποθέσεις,

γ) μόρφωσης και εκπαίδευσης, όπως είναι η εγγραφή του εκπροσωπούμενου ασυνόδευτου ανηλίκου στο σχολείο, η πρόσβαση σε υπηρεσίες μη τυπικής εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης, η συνεργασία και η επικοινωνία με το διδακτικό προσωπικό, η μέριμνα για την εκμάθηση της μητρικής, της ελληνικής και άλλων ξένων γλωσσών,

δ) καθημερινής φροντίδας, όπως είναι η εποπτεία της εξασφάλισης επαρκούς και υγιεινής διατροφής που ανταποκρίνεται στις ανάγκες του ανηλίκου, στην ηλικία του και στην κατάσταση της υγείας του, κατάλληλης και αξιοπρεπούς ένδυσης του ασυνόδευτου ανηλίκου, ανάλογα με την εποχή του έτους, την ηλικία του, την ανάπτυξή του και το φύλο του, για την ατομική και καθημερινή καθαριότητα, τη σχολική προετοιμασία του παιδιού, την επίβλεψη επί των απασχολήσεων, δραστηριοτήτων και συναναστροφών του ασυνόδευτου ανηλίκου, καθώς και την προώθηση θετικών προτύπων συμπεριφοράς και την ενίσχυση της συμμετοχής σε δραστηριότητες κατάλληλες για την ηλικία και τα ενδιαφέροντά του, τη διαδικτυακή διαπαιδαγώγηση και ενημέρωση του ανηλίκου για τους κινδύνους στο διαδίκτυο, όπως αυτά παρέχονται στον ανήλικο από το προσωπικό των δομών ή τον ενήλικο συγγενή ή οικείο του ασυνόδευτου ανηλίκου ή την οικογένεια ή τα πρόσωπα που τον αναδέχονται, η συνεργασία και η τακτική επικοινωνία με τους ασκούντες την καθημερινή φροντίδα για τη δημιουργία ενός κοινού πλάνου δράσης για κάθε ανήλικο και η δήλωση εξαφάνισης του ανηλίκου στην αρμόδια αστυνομική αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 124 του π.δ. 141/1991 (Α΄ 58) και την υπ' αρ. 2/1985 κανονιστική Διαταγή του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας.

Άρθρο 58
Εκπροσώπηση σε θέματα προσωπικής κατάστασης

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 134 έως 137 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164) για την περιορισμένη δικαιοπρακτική ικανότητα του ανηλίκου και του άρθρου 117 του παρόντος, ο επίτροπος εκπροσωπεί τον ασυνόδευτο ανήλικο:

α) σε κάθε νομική πράξη δεκτική άμεσης αντιπροσώπευσης,

β) στις διαδικασίες που ορίζονται στη νομοθεσία για τη διεθνή προστασία, τη νομοθεσία για τη μετανάστευση και την κοινωνική ένταξη, καθώς και

γ) σε κάθε άλλη διαδικασία, διοικητική ή δικαστική.

2. Ο επίτροπος προβαίνει, στο όνομα και για λογαριασμό του ασυνόδευτου ανηλίκου, σε κάθε ενέργεια, ιδίως, για ζητήματα:

α) διεθνούς προστασίας και μετανάστευσης, όπως είναι η ενημέρωση του ανηλίκου για τις οικείες διαδικασίες και η πρόσβαση στον φάκελο που τηρείται από τις αρχές, η εκπροσώπηση στη λήψη βιομετρικών δεδομένων του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358, στις διαδικασίες ελέγχου διαλογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356, η υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας, η παράσταση κατά τη διαδικασία κατάθεσης και καταχώρισης του σχετικού αιτήματος, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348 και τα άρθρα 108 έως 110 του παρόντος, η υπογραφή κάθε εγγράφου, ιδίως στην περίπτωση του ασυνόδευτου ανηλίκου κάτω των δεκαπέντε (15) ετών, σύμφωνα με το άρθρο 117, η παραλαβή του πρωτότυπου δελτίου αιτούντος διεθνή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 112, η παράσταση κατά τη διενέργεια της προσωπικής συνέντευξης του ανηλίκου προς υποστήριξη της αίτησης διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με τα άρθρα 100 και 105, η

παραλαβή αποφάσεων διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 120, η άσκηση των προβλεπόμενων από τους οικείους κανόνες διοικητικών προσφυγών και ενδίκων μέσων στην περίπτωση της απόρριψης της αίτησης διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με τα άρθρα 135 και 148, η συνδρομή στις διαδικασίες έκδοσης άδειας διαμονής στο πλαίσιο χορήγησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας, έκδοσης και παραλαβής ταξιδιωτικών εγγράφων, σύμφωνα με τα άρθρα 168 και 169, η συνδρομή στις διαδικασίες χορήγησης καθεστώτος προσωρινής προστασίας σύμφωνα με το Μέρος Ζ΄ του παρόντος, η κατάθεση αίτησης χορήγησης άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς ή άλλους λόγους και η παραλαβή της, καθώς και η υποβολή αίτησης για την ανανέωση άδειας διαμονής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 5038/2023 (Α΄ 81),

β) διενέργειας εκτίμησης ηλικίας, σύμφωνα με το άρθρο 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 153 του παρόντος, όπως είναι η ενημέρωση του εκπροσωπούμενου ασυνόδευτου ανηλίκου για τη μεθοδολογία των σταδίων και εξετάσεων, η παράσταση στη διαδικασία εκτίμησης της ηλικίας, η συναίνεση σε τυχόν ιατρική εξέταση του ανηλίκου, και η ανάληψη ενεργειών για την υποβολή σχετικής προσφυγής,

γ) οικογενειακής επανένωσης, όπως είναι η συνδρομή στις διαδικασίες για τον εντοπισμό μελών της οικογένειας του εκπροσωπούμενου ασυνόδευτου ανηλίκου, την αποκατάσταση της επικοινωνίας με μέλη της οικογένειάς του και τη συλλογή στοιχείων προς τον σκοπό αυτό, η συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες, η συνδρομή στη διενέργεια ιατρικών εξετάσεων γενετικής ταυτοποίησης (DNA) του ανηλίκου με μέλη της οικογένειάς του και η συνδρομή στη διενέργεια αξιολόγησης βέλτιστου συμφέροντος, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1351, τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2025/2055 της Επιτροπής της 2ας Οκτωβρίου 2025 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) 1560/2003 της Επιτροπής (L της 12.11.2025) και άλλων εκτελεστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, ή το π.δ. 131/2006 (Α΄ 143),

δ) μετεγκατάστασης της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 56 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, όπως είναι η κατάθεση των απαραίτητων εγγράφων και αιτήσεων και η συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς, όπως την Υπηρεσία Ασύλου, την Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης, την ΕΛ.ΑΣ., όργανα και άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κράτη εταίρους, ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς,

ε) δικαστικών διαδικασιών, όπως είναι η συνεργασία με τις αρμόδιες εισαγγελικές και ανακριτικές αρχές και την Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων, σε περίπτωση τέλεσης αξιόποινης πράξης, η άσκηση των προβλεπόμενων από τις οικείες δικονομικές και ουσιαστικές διατάξεις ενδίκων μέσων, η παράσταση στο δικαστήριο, με την επιφύλαξη των άρθρων 63, 64, 66 και 742 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182) περί ικανότητας παράστασης στα δικαστήρια, και η παραλαβή κάθε εγγράφου που απευθύνεται στον ασυνόδευτο ανήλικο,

στ) νομικής προστασίας, όπως είναι η εξασφάλιση δωρεάν νομικής συνδρομής μέσω δικηγόρου που απασχολεί ο επίτροπος ή σύμφωνα με τα άρθρα 15 έως 19 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, ενώπιον διοικητικών αρχών ή δικαστηρίων και νομικής βοήθειας του ν. 3226/2004 (Α΄ 24) ή μέσω της συνεργασίας με δικηγόρο του φορέα του άρθρου 54 του παρόντος, ή με άλλο δικηγόρο ή οργάνωση της Κοινωνίας των Πολιτών (Ο.Κοι.Π.) ή νομικό πρόσωπο, για την παράσταση του δικηγόρου σε πολιτικά, ποινικά ή διοικητικά δικαστήρια και την άσκηση αγωγών ή άλλων ενδίκων βοηθημάτων ή μέσων, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 58 του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α΄ 208).

Άρθρο 59
Συνδρομή σε περιουσιακά θέματα

1. Ο επίτροπος συνεπικουρεί τον ασυνόδευτο ανήλικο στη διαχείριση περιουσιακών ζητημάτων.

2. Ο επίτροπος προβαίνει σε κάθε ενέργεια που προβλέπεται από την οικεία νομοθεσία, ιδίως, για ζητήματα:

α) πρόσβασης σε παροχές μεταναστευτικής πολιτικής και κοινωνικής προστασίας,
β) συμμετοχής στην οικονομική ζωή και στην απασχόληση, όπως είναι η έκδοση αριθμού μητρώου του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης, η χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας, η απόδοση Αριθμού Φορολογικού Μητρώου και η έκδοση βιβλιαρίου εργασίας,
γ) πρόσβασης σε τραπεζικές υπηρεσίες και εργασίες, όπως είναι το άνοιγμα, η τήρηση και το κλείσιμο λογαριασμού πληρωμών, σύμφωνα με τον ν. 4465/2017 (Α΄ 47), η κτήση μέσων πληρωμών και η εκτέλεση κάθε πράξης πληρωμής.
3. Εξαιρετικά, σε περίπτωση συνδρομής ειδικών περιστάσεων που θεμελιώνουν ανάγκη επιμέλειας της περιουσίας του ασυνόδευτου ανηλίκου, όπως είναι:
α) οι διαχειριστικές πράξεις χωρίς διατυπώσεις,
β) η διοίκηση περιουσίας που παραχωρείται με διαχειριστικούς όρους,
γ) οι διαχειριστικές πράξεις που απαιτούν την άδεια του εποπτικού συμβουλίου του άρθρου 1634 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164) και
δ) οι διαχειριστικές πράξεις που απαιτούν, πέραν της γνώμης του εποπτικού συμβουλίου, και άδεια του δικαστηρίου, εφαρμόζονται αναλόγως και κατά περίπτωση τα άρθρα 1615, 1616, 1619, 1620, 1621, 1624 και 1625 του Αστικού Κώδικα.
Οι αρμοδιότητες του εποπτικού συμβουλίου και του δικαστηρίου των άρθρων της περ. δ) ασκούνται από το Συμβούλιο Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του άρθρου 71. Κατά την εφαρμογή της παρούσας, ο επίτροπος δεν χρησιμοποιεί για δικό του λογαριασμό οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο, υλικό και άυλο, του ασυνόδευτου ανηλίκου.

Άρθρο 60
Αρμόδια αρχή και όργανα της επιτροπείας ασυνόδευτων ανηλίκων

1. Το Τμήμα Θεσμικής Προστασίας και Επιτροπείας (εφεξής: «Τ.Θ.Π.Ε.») της Διεύθυνσης Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου είναι αρμόδιο για τον σχεδιασμό, τον προγραμματισμό, την οργάνωση, τον συντονισμό, την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση επιχειρησιακών προγραμμάτων, δράσεων και διαδικασιών ως προς την επιτροπεία των ασυνόδευτων ανηλίκων.
2. Όργανα της επιτροπείας ασυνόδευτων ανηλίκων είναι:
α) ο Γενικός Γραμματέας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας,
β) ο επίτροπος,
γ) ο εντεταλμένος επιτροπείας και
δ) το Συμβούλιο Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του άρθρου 71.

Άρθρο 61
Φορείς παροχής υπηρεσιών επιτροπείας

1. Στο Εθνικό Σύστημα Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανήλικων (εφεξής: «Ε.Σ.Ε.Α.Α.») δύναται να παρέχουν υπηρεσίες οι φορείς του άρθρου 54.
2. Όταν ολοκληρώνονται οι διαδικασίες της παρ. 3 του άρθρου 54 με την υπογραφή νομικά δεσμευτικού εγγράφου και παρέρχονται άπρακτες οι προθεσμίες άσκησης των προβλεπόμενων από την οικεία νομοθεσία ενδίκων βοηθημάτων, οι επιλεγόμενοι Φορείς Παροχής Υπηρεσιών Επιτροπείας (Φ.Π.Υ.Ε.)54 καταχωρίζονται σε κατάλογο, ο οποίος, με επιμέλεια του Τ.Θ.Π.Ε., κοινοποιείται σε άλλες αρμόδιες αρχές που συμμετέχουν στη διαχείριση και την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων.

3. Το Τ.Θ.Π.Ε. μεριμνά για την τακτική επικαιροποίηση του καταλόγου της παρ. 2.

Άρθρο 62
Πόροι χρηματοδότησης

1. Με γνώμονα την αποτελεσματικότερη απόδοση των διατιθέμενων πόρων, το Τ.Θ.Π.Ε. εισηγείται και υποβάλλει προτάσεις για τη χρηματοδότηση, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, δράσεων και προγραμμάτων επιτροπείας των ασυνόδευτων ανηλίκων.
2. Το Ε.Σ.Ε.Α.Α. δύναται να χρηματοδοτείται, ιδίως, από:
α) το εθνικό και συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του του αναπτυξιακού προγράμματος δημοσίων επενδύσεων για την υλοποίηση δράσεων διεθνούς προστασίας, μετανάστευσης και κοινωνικής ένταξης ασυνόδευτων ανηλίκων,
β) τις πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου,
γ) ίδιους πόρους των φορέων του άρθρου 54,
δ) δωρεές και κληροδοτήματα, και
ε) χρηματοδοτήσεις προγραμμάτων από διεθνείς οργανισμούς.

Άρθρο 63
Αναγγελία κατάστασης επιτροπείας

1. Κάθε φορέας αναγγελίας κατά την περ. ιβ) του άρθρου 50, μόλις λαμβάνει γνώση της παρουσίας, είτε σε σημεία εισόδου είτε στην ενδοχώρα, πολίτη τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς, ο οποίος:
α) είναι προδήλως ανήλικος ή έχει καταγραφεί ως ανήλικος από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές, και
β) πληροί τα κριτήρια υπαγωγής στον ορισμό του ασυνόδευτου ανηλίκου κατά την έννοια του άρθρου 49,
ενημερώνει, με τη χρήση μέσων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών, εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών το Τ.Θ.Π.Ε., γνωστοποιώντας κάθε πληροφορία σχετική με την προσωπική κατάσταση του ασυνόδευτου ανηλίκου (αναγγελία κατάστασης επιτροπείας).
2. Η αναγγελία της κατάστασης επιτροπείας ασυνόδευτου ανηλίκου εκκινεί όταν ένας ανήλικος ταυτοποιηθεί ή καταγραφεί ως ασυνόδευτος από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας ή του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, την Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή την Υπηρεσία Ασύλου ή άλλη αρμόδια αρχή, ή εντοπιστεί από άλλη δημόσια υπηρεσία ή αρχή ή φορέα του άρθρου 54.
3. Αναγγελία κατάστασης επιτροπείας λαμβάνει χώρα, εκτός των περιπτώσεων των παρ. 1 και 2, και:
α) όταν προκύπτει αμφιβολία για την ηλικία ενός προσώπου και εκκινεί η διαδικασία εκτίμησης ηλικίας του άρθρου 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, και
β) μετά την παραλαβή του τυποποιημένου εντύπου μεταφοράς που υποβάλει το κράτος μέλος που διενεργεί τη μεταφορά δυνάμει του άρθρου 42 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, σύμφωνα με το άρθρο 22 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2025/2055.
4. Το Τ.Θ.Π.Ε. μεριμνά για τον άμεσο ορισμό επιτρόπου, σύμφωνα με το άρθρο 64, και σε κάθε περίπτωση εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας του ανηλίκου. Εξαιρετικά, και ιδίως σε περιπτώσεις αφίξεων δυσανάλογα μεγάλου αριθμού ασυνόδευτων ανηλίκων, η προθεσμία ορισμού επιτρόπου παρατείνεται κατά δέκα (10) ακόμη εργάσιμες ημέρες, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.

Άρθρο 64
Διαδικασία ορισμού επιτρόπου

1. Ο Γενικός Γραμματέας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας με απόφασή του:
α) ορίζει τον επίτροπο, και
β) προσδιορίζει τα προσωπικά στοιχεία και τον τόπο διαμονής των ασυνόδευτων ανηλίκων που τελούν υπό επιτροπεία.
2. Ο Γενικός Γραμματέας, ορίζει, κατ' αρχήν, επίτροπο από τον κατάλογο των Φορέων Παροχής Υπηρεσιών Επιτροπείας (Φ.Π.Υ.Ε.) του άρθρου 61. Εάν για οποιονδήποτε λόγο δεν έχει ολοκληρωθεί η κατάρτιση του καταλόγου αυτού, ο Γενικός Γραμματέας ορίζει ως επίτροπο οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο πληροί τα κριτήρια των παρ. 1 και 2 του άρθρου 54 ύστερα από:
α) αίτηση του νομικού προσώπου, ή
β) πρόταση του Τ.Θ.Π.Ε..
3. Η πράξη ορισμού επιτρόπου επιδίδεται, με επιμέλεια του Τ.Θ.Π.Ε., στον επίτροπο. Το Τ.Θ.Π.Ε. γνωστοποιεί αμελλητί τον ορισμό επιτρόπου στον φορέα αναγγελίας και αυτός ενημερώνει άμεσα τον ασυνόδευτο ανήλικο σε γλώσσα που κατανοεί.
4. Στην περ. β) του δευτέρου εδαφίου της παρ. 2, ο επίτροπος έχει το δικαίωμα, εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την επίδοση της σχετικής πράξης σε αυτόν, να αποποιηθεί τον ορισμό του. Η δήλωση αποποίησης γνωστοποιείται στο Τ.Θ.Π.Ε. και η πράξη ορισμού επιτρόπου ανακαλείται.
5. Σε περίπτωση αποδοχής του ορισμού, ο επίτροπος υποχρεούται αμελλητί να αναθέσει την άσκηση των επιτροπικών καθηκόντων σε εντεταλμένο επιτροπείας, και εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών, να γνωστοποιήσει στο Τ.Θ.Π.Ε., και τις κατά περίπτωση άλλες αρμόδιες αρχές, τα στοιχεία των συντονιστών και των εντεταλμένων επιτροπείας για τους ανηλίκους που τίθενται υπό επιτροπεία με τη συγκεκριμένη πράξη.

Άρθρο 65
Λήξη επιτροπείας

1. Η επιτροπεία του ασυνόδευτου ανηλίκου λήγει αυτοδικαίως με:
α) την ενηλικίωσή του,
β) τον θάνατό του,
γ) την αναχώρησή του από την ελληνική επικράτεια με οποιονδήποτε τρόπο,
δ) τη διαπίστωση ότι δεν είναι ανήλικος, σύμφωνα με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις εκτίμησης της ηλικίας αιτούντων διεθνή προστασία του άρθρου 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, κατόπιν κρίσης επί ενδικοφανούς προσφυγής ή αφού παρέλθει άπρακτη η σχετική προθεσμία,
ε) την κτήση της ελληνικής ιθαγένειας, σύμφωνα με τον Κώδικα της Ελληνικής Ιθαγένειας (ν. 3284/2004, Α΄ 217),
στ) την παρέλευση δεκαπέντε (15) ημερών από τη δήλωση εξαφάνισης του ασυνόδευτου ανηλίκου, εφόσον η σχετική αναζήτηση αποβαίνει αναποτελεσματική έπειτα από έρευνα της Ελληνικής Αστυνομίας για τον εντοπισμό του ανηλίκου, σύμφωνα με το άρθρο 24 του π.δ. 141/1991 (Α΄ 598), την υπ' αρ. 2/1985 Κανονιστική Διαταγή και τις οικείες εγκυκλίους ή διαταγές της Ελληνικής Αστυνομίας.
ζ) την επανένωσή του στην ελληνική επικράτεια με τουλάχιστον έναν από τους ασκούντες τη γονική του μέριμνα.
2. Αν ο ασυνόδευτος ανήλικος εμφανιστεί μετά από την παρέλευση των δεκαπέντε (15) ημερών από τη δήλωση εξαφάνισής του, ακολουθείται η διαδικασία της αναγγελίας κατάστασης επιτροπείας του άρθρου 63.

3. Κατ' εξαίρεση, μετά από την αναχώρηση του ασυνόδευτου ανηλίκου από την ελληνική επικράτεια, ο επίτροπος εξακολουθεί να τον εκπροσωπεί σε εκκρεμείς διαδικασίες, διοικητικές και δικαστικές, μέχρι την ολοκλήρωσή τους.
4. Σε κάθε περίπτωση λήξης της επιτροπείας, ο επίτροπος ενημερώνει αμελλητί το Τ.Θ.Π.Ε..

Άρθρο 66
Εντεταλμένος επιτροπείας

1. Ο Φορέας Παροχής Υπηρεσιών Επιτροπείας (Φ.Π.Υ.Ε.) κατά το άρθρο 61 που ορίζεται ως επίτροπος ασυνόδευτων ανηλίκων, αναθέτει την άσκηση των επιτροπικών καθηκόντων σε εντεταλμένο επιτροπείας, τον οποίο απασχολεί με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή με άλλη μορφή απασχόλησης, με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου. Ο εντεταλμένος επιτροπείας ενεργεί στο όνομα και για λογαριασμό του επιτρόπου και έχει τα ίδια επιτροπικά καθήκοντα. Κατά την άσκηση των καθηκόντων των άρθρων 57, 58 και 59 ο εντεταλμένος επιτροπείας ακολουθεί τις οδηγίες και τις εντολές του επιτρόπου. Η σύμβαση μαθητείας, η εν τοις πράγμασι παροχή εργασίας και κάθε μορφή εθελοντικής απασχόλησης αποκλείονται από το καθεστώς εργασίας της παρούσας.
2. Ο εντεταλμένος επιτροπείας, κατά τον χρόνο της ανάθεσης των επιτροπικών καθηκόντων, πρέπει να:
α) πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 55,
β) κατέχει πτυχίο ανθρωπιστικών ή νομικών ή κοινωνικών επιστημών ή δίπλωμα πανεπιστημίου της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής των ίδιων επιστημονικών αντικειμένων, και
γ) έχει άριστη γνώση της ελληνικής γλώσσας και καλή γνώση της αγγλικής ή της γαλλικής γλώσσας, ή αραβικών, ουρντού ή άλλης γλώσσας η οποία ομιλείται από σημαντικό αριθμό ασυνόδευτων ανηλίκων στη χώρα μας.
3. Ο αριθμός των ασυνόδευτων ανηλίκων που ανατίθενται σε εντεταλμένο επιτροπείας δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δεκαπέντε (15).
4. Αν τροποποιηθεί ο αριθμός των ασυνόδευτων ανηλίκων που ανατίθενται, σύμφωνα με την παρ. 3, σε εντεταλμένο επιτροπείας, το Τμήμα Θεσμικής Προστασίας και Επιτροπείας, σε συνεργασία με τον φορέα του άρθρου 61 λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται ότι οι εντεταλμένοι επιτροπείας είναι σε θέση να εκτελούν αποτελεσματικά τα καθήκοντά τους, και ότι τηρούνται τα όρια του πρώτου και δεύτερου εδαφίου της παρ. 10 του άρθρου 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.

Άρθρο 67
Συντονισμός και επίβλεψη εντεταλμένων επιτροπείας

1. Ο φορέας του άρθρου 54 που ορίζεται ως επίτροπος ασυνόδευτων ανηλίκων τοποθετεί, διορίζει ή χρησιμοποιεί συντονιστή, τον οποίο απασχολεί με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή μορφή απασχόλησης, με σκοπό την εποπτεία των πράξεων του εντεταλμένου επιτροπείας. Η σύμβαση μαθητείας, η εν τοις πράγμασι παροχή εργασίας και κάθε μορφή εθελοντικής απασχόλησης αποκλείονται από το καθεστώς εργασίας της παρούσας.
2. Τα καθήκοντα του συντονιστή είναι:
α) η επίβλεψη και ο συντονισμός των εντεταλμένων επιτροπείας κατά την άσκηση των επιτροπικών τους καθηκόντων,
β) η παροχή εμπειρογνωμοσύνης σε ζητήματα λειτουργιών της επιτροπείας,
γ) η ενημέρωση του επιτρόπου για οποιαδήποτε μεταβολή της σύνθεσης, είτε των εντεταλμένων επιτροπείας είτε των ασυνόδευτων ανηλίκων που τελούν υπό επιτροπεία,

δ) η αποτελεσματική διαχείριση των υποθέσεων των ασυνόδευτων ανηλίκων, λαμβανομένων υπόψη του αριθμού και της φύσης των υποθέσεων, των χαρακτηριστικών και των ιδιαίτερων αναγκών των εκπροσωπούμενων, καθώς και του επιπέδου υποστήριξης από τους εντεταλμένους επιτροπείας,
ε) η αναζήτηση και ο εντοπισμός κωλυμάτων ή ασυμβίβαστων στο πρόσωπο των εντεταλμένων επιτροπείας,
στ) η μέριμνα για την αρχειοθέτηση των ατομικών φακέλων των ασυνόδευτων ανηλίκων που τελούν υπό επιτροπεία, στη βάση των αρχών της ακρίβειας της πληροφορίας, της ασφάλειας και της εμπιστευτικότητας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των ανηλίκων, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και τον ν. 4624/2019 (Α΄ 137),
ζ) η υποβολή αναφοράς προς το Τ.Θ.Π.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 74 και
η) η μέριμνα για τη διαδικασία υποβολής, εξέτασης και επίλυσης των παραπόνων των ασυνόδευτων ανηλίκων, σύμφωνα με το άρθρο 75.
3. Ο συντονιστής αναπληρώνει αμελλητί τον εντεταλμένο επιτροπείας, όταν αυτός αδυνατεί, για λόγους τυχηρού γεγονότος ή ανώτερης βίας, να ασκήσει εν όλω ή εν μέρει τα επιτροπικά καθήκοντα και συντρέχει επείγουσα ανάγκη για τον ασυνόδευτο ανήλικο. Ο χρόνος αναπλήρωσης δεν μπορεί να υπερβεί τον έναν (1) μήνα. Σε περίπτωση οριστικής και αποδεδειγμένης αδυναμίας, ο επίτροπος παύει, ύστερα από πρόταση του συντονιστή, τον εντεταλμένο επιτροπείας, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 69, και οφείλει να αναθέσει επιτροπικά καθήκοντα σε νέο εντεταλμένο επιτροπείας.
4. Ο αριθμός των εντεταλμένων επιτροπείας που έχει υπό την επίβλεψή του ένας συντονιστής δεν υπερβαίνει τους είκοσι (20).
5. Ο συντονιστής, κατά τον χρόνο ανάθεσης των καθηκόντων της παρ. 2, πρέπει να:
α) πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 55,
β) κατέχει πτυχίο ή δίπλωμα Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Τ.Ε.Ι.), της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής, με τίτλο σπουδών ψυχολογίας, κοινωνικής εργασίας, κοινωνιολογίας, κοινωνικής ανθρωπολογίας, παιδαγωγικής, νομικής ή πολιτικής επιστήμης,
γ) έχει την ελληνική ιθαγένεια ή την ιθαγένεια άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
δ) έχει άριστη γνώση της ελληνικής γλώσσας και καλή γνώση της αγγλικής ή της γαλλικής γλώσσας, και
ε) έχει διετή τουλάχιστον επαγγελματική πείρα σε προγράμματα και δράσεις προστασίας της παιδικής ηλικίας ή διεθνούς προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων.

Άρθρο 68
Σύγκρουση συμφερόντων

1. Τα μέλη του οργάνου διοίκησης του Φορέα Παροχής Υπηρεσιών Επιτροπείας (Φ.Π.Υ.Ε.) του άρθρου 61, που ορίζεται από τον Γενικό Γραμματέα Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας ως επίτροπος, ο συντονιστής και ο εντεταλμένος επιτροπείας δεν μπορούν να ασκούν τα καθήκοντα που προβλέπονται από τον παρόντα, εφόσον τα συμφέροντα του εκπροσωπούμενου ασυνόδευτου ανηλίκου συγκρούονται με τα δικά τους, των συζύγων ή των συμβιούντων, κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 4356/2015 (Α΄ 181), των συγγενών εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατ' ευθείαν γραμμή απεριόριστα, καθώς και εκ πλαγίου έως και δευτέρου βαθμού.
2. Η αμερόληπτη και ανεξάρτητη άσκηση των καθηκόντων επηρεάζεται, ιδίως, όταν προκύπτει:
α) όφελος, οικονομικό ή μη, για τα επιτροπικά όργανα της παρ. 1, τους συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατ' ευθείαν γραμμή απεριόριστα, καθώς και εκ πλαγίου έως και δευτέρου βαθμού, ή πρόσωπα, φυσικά ή νομικά, με τα οποία υφίσταται ιδιαίτερος δεσμός ή ιδιάζουσα σχέση, και σωρευτικά,
β) βλάβη, οικονομική ή μη, για τον εκπροσωπούμενο ασυνόδευτο ανήλικο.
3. Ο φορέας του άρθρου 61 που ορίζεται ως επίτροπος ασυνόδευτου ανηλίκου, εφόσον έχει οριστεί

σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 64, δεν μπορεί να είναι ταυτόχρονα φορέας λειτουργίας δομής στην οποία φιλοξενείται ο ίδιος ανήλικος.
4. Ο επίτροπος υποχρεούται να αποποιηθεί τον ορισμό του ή να παραιτηθεί, αν συντρέχουν περιστάσεις που δύναται να επηρεάσουν την ανεξαρτησία και την αμεροληψία του.

Άρθρο 69
Παύση επιτρόπου και εντεταλμένου επιτροπείας

1. Το λειτούργημα του επιτρόπου παύει:
α) αυτοδικαίως, αν αυτός, μετά από την έναρξη της επιτροπείας, δεν πληροί πλέον τα κριτήρια εγγραφής του άρθρου 114.
β) με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον ή αναφορά του Τ.Θ.Π.Ε., εφόσον συντρέχει υπαίτια συμπεριφορά ή κατάσταση που κρίνεται ότι μπορεί να θέσει σε κίνδυνο το βέλτιστο συμφέρον και τα δικαιώματα του ασυνόδευτου ανηλίκου, όπως:
βα) η παραμέληση των επιτροπικών καθηκόντων,
ββ) η παράβαση περιορισμών και διαδικασιών που προβλέπονται στο παρόν μέρος,
βγ) η σοβαρή και μόνιμη σύγκρουση των συμφερόντων επιτρόπου και ασυνόδευτου ανηλίκου.
γ) με υποβολή δήλωσης παραίτησης από τον ορισμό του ως επιτρόπου, την οποία κοινοποιεί στο Τ.Θ.Π.Ε., εφόσον συντρέχει αντικειμενική αδυναμία συνέχισης της επιτροπείας, όπως, ιδίως, λήξη νομικής δέσμευσης με το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου ή πτώχευση.
2. Η άσκηση των επιτροπικών καθηκόντων από τον εντεταλμένο επιτροπείας παύει:
α) αυτοδικαίως στις περιπτώσεις:
αα) αλλαγής του τόπου διαμονής του ασυνόδευτου ανηλίκου λαμβάνοντας υπόψη τη γεωγραφική εγγύτητα με τον τόπο εργασίας του και τη δυνατότητα αποτελεσματικής άσκησης των καθηκόντων του, όταν ανατεθεί η άσκηση των επιτροπικών καθηκόντων σε έτερο εντεταλμένο επιτροπείας στον νέο τόπο διαμονής,
αβ) συνδρομής των προϋποθέσεων του άρθρου 1650 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄164), περί αυτοδίκαιης παύσης του επιτρόπου,
αγ) υποβολής παραίτησης στον Φορέα Παροχής Υπηρεσιών Επιτροπείας (Φ.Π.Υ.Ε.) του άρθρου 61,
β) με απόφαση του οργάνου διοίκησης του φορέα του άρθρου 61, που ορίζεται από τον Γενικό Γραμματέα Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας ως επίτροπος, στις περιπτώσεις:
βα) υπαίτιας παράβασης των επιτροπικών καθηκόντων που του έχουν ανατεθεί,
ββ) οριστικής αδυναμίας να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του,
βγ) σύγκρουσης συμφερόντων του εντεταλμένου επιτροπείας και του ασυνόδευτου ανηλίκου.
3. Με την επέλευση της παύσης του επιτρόπου, το Τ.Θ.Π.Ε. μεριμνά για την άμεση αντικατάσταση του επιτρόπου από νέο φορέα του άρθρου 61 για κάθε ασυνόδευτο ανήλικο που τελούσε υπό την επιτροπεία του.
4. Με την επέλευση της παύσης του εντεταλμένου επιτροπείας, ο επίτροπος μεριμνά για την άμεση αντικατάστασή του και ενημερώνει εντός τριών (3) ημερών το Τ.Θ.Π.Ε. για την υπόδειξη νέου εντεταλμένου επιτροπείας.

Άρθρο 70
Ευθύνη επιτρόπου και εντεταλμένου επιτροπείας

1. Ο εντεταλμένος επιτροπείας ευθύνεται για κάθε ζημία του ανηλίκου από πταίσμα του κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Την ίδια ευθύνη έχει και ο συντονιστής, όταν τον αναπληρώνει. Στις περιπτώσεις αυτές ο επίτροπος ευθύνεται εις ολόκληρον.
2. Το άρθρο 360 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α΄ 95), περί παραμέλησης της εποπτείας ανηλίκου συμπαραστατούμενου, και το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 319 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), περί ποινικών και διοικητικών κυρώσεων, δεν εφαρμόζονται για τον εντεταλμένο επιτροπείας του άρθρου 66 του παρόντος κατά την άσκηση των επιτροπικών καθηκόντων του, σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο.

Άρθρο 71
Σύσταση, συγκρότηση, αρμοδιότητες και λειτουργία Συμβουλίου Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων

1. Συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου το Συμβούλιο Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Σ.Ε.Α.Α.), ως συλλογικό αποφασιστικό και γνωμοδοτικό όργανο.
2. Το Σ.Ε.Α.Α. συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου και αποτελείται από έξι (6) μέλη, ως εξής:
α) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του άρθρου 40 του π.δ. 106/2020 (Α΄ 255), ως Πρόεδρο,
β) τον Προϊστάμενο του Τμήματος Θεσμικής Προστασίας και Επιτροπείας της Διεύθυνσης Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων,
γ) τον Προϊστάμενο του Τμήματος Εποπτείας και Αξιολόγησης Δομών Φιλοξενίας Διεύθυνσης Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων,
δ) τον Προϊστάμενο του Τμήματος Διαχείρισης Αιτημάτων Στέγασης και Μετεγκαταστάσεων Διεύθυνσης Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων,
ε) τον Προϊστάμενο του Τμήματος Υποστήριξης και Κοινωνικής Ένταξης Ασυνόδευτων Ανηλίκων Διεύθυνσης Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, και
στ) τον Προϊστάμενο του Αυτοτελούς Τμήματος Εθνικού Μηχανισμού Επείγουσας Ανταπόκρισης του άρθρου 42 του π.δ. 106/2020.
3. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, ο Πρόεδρος αναπληρώνεται από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Ευάλωτων Προσώπων του άρθρου 41 του π.δ. 106/2020. Τα λοιπά μέλη ορίζουν τους αναπληρωτές τους στην πρώτη συνεδρίαση του Σ.Ε.Α.Α..
4. Το Σ.Ε.Α.Α.:
α) χορηγεί άδεια ή παρέχει γνώμη, όταν συντρέχουν οι όροι και οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 3 του άρθρου 59,
β) αποφασίζει επί διαφωνιών που ανακύπτουν μεταξύ επιτρόπου και ασυνόδευτου ανηλίκου ή μεταξύ των οργάνων της επιτροπείας ή μεταξύ επιτρόπου και προσωπικού φροντίδας της δομής φιλοξενίας ή αναδόχου γονέα ή συγγενή ή οικείου προσώπου που του έχει ανατεθεί η καθημερινή φροντίδα,
γ) εξετάζει, ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον ή αυτεπαγγέλτως, κάθε καταγγελία και αναφορά ως προς την εφαρμογή των κανόνων που ισχύουν για την επιτροπεία των ασυνόδευτων ανηλίκων και ιδίως επί των παραπόνων που υποβάλλονται από τους ασυνόδευτους ανηλίκους, για τις υπηρεσίες επιτροπείας που λαμβάνουν, κατόπιν παραπομπής από το Τ.Θ.Π.Ε.,

δ) αποφασίζει ή, κατά περίπτωση, παρέχει γνώμη για τον καθορισμό βιώσιμης λύσης για τον ανήλικο, όπως είναι ιδίως η υιοθεσία, η μετεγκατάσταση ή ο επαναπατρισμός, όταν δυνάμει της οικείας, κατά περίπτωση, νομοθεσίας, εξετάζεται από τις αρμόδιες αρχές το βέλτιστο συμφέρον του ανηλίκου.

5. Η γραμματειακή υποστήριξη του Σ.Ε.Α.Α. ανατίθεται σε υπάλληλο της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, ο οποίος ορίζεται από τον Πρόεδρο του Σ.Ε.Α.Α. και τηρεί και τα πρακτικά των συνεδριάσεων.

6. Το Σ.Ε.Α.Α. συνεδριάζει, με φυσική παρουσία ή μέσω τηλεδιάσκεψης, εντός του κανονικού ωραρίου εργασίας των οικείων υπηρεσιών, τακτικά μία (1) φορά τον μήνα και, έκτακτα, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου.

7. Τα μέλη του Σ.Ε.Α.Α. υποχρεούνται να επικαλούνται εγκαίρως κώλυμα και να απέχουν από τη διαχείριση συγκεκριμένων υποθέσεων, εφόσον συντρέχει περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων, ιδίως όταν η ικανοποίηση προσωπικού συμφέροντός τους συνδέεται με την έκβαση της υπόθεσης ή έχουν ιδιαίτερο δεσμό ή ιδιάζουσα σχέση ή εχθρότητα με τον επίτροπο, τον συντονιστή, τον εντεταλμένο επιτροπείας ή τον ασυνόδευτο ανήλικο ή όταν το βέλτιστο συμφέρον και τα δικαιώματα του ανηλίκου συγκρούονται με τα δικά τους ή του συζύγου τους ή του συμβιούντος, κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 4356/2015 (Α΄ 181) ή των συγγενών τους, σε ευθεία γραμμή εξ αίματος ή εξ αγχιστείας απεριόριστα και σε πλάγια γραμμή εξ αίματος έως τον δεύτερο βαθμό.

8. Μέλη του Σ.Ε.Α.Α., τα οποία είναι σύζυγοι ή συνδέονται μεταξύ τους με συγγένεια έως και τέταρτου βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, δεν επιτρέπεται να μετέχουν στην ίδια συνεδρίαση. Οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον δύναται, σε κάθε στάδιο της διαδικασίας, να υποβάλλει αιτιολογημένο αίτημά εξαίρεσης μέλους του Σ.Ε.Α.Α..

9. Για την υποβοήθηση του έργου του, το Σ.Ε.Α.Α. συστήνει ομάδες εργασίας από υπαλλήλους της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας ή και εξωτερικούς συνεργάτες, ορίζει τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας τους και παρακολουθεί το έργο τους.

10. Στα μέλη του Σ.Ε.Α.Α. και των ομάδων εργασίας της παρ. 9 δεν καταβάλλεται οποιαδήποτε αμοιβή ή αποζημίωση.

Άρθρο 72
Προσωρινός εκπρόσωπος ασυνόδευτου ανηλίκου

1. Το Τ.Θ.Π.Ε., σε συνεργασία με τις κατά περίπτωση συναρμόδιες αρχές, διασφαλίζει για κάθε ανήλικο που έρχεται στη χώρα, ότι, μέχρι τον ορισμό επιτρόπου, ο ανήλικος εκπροσωπείται και επικουρείται, από κατάλληλα εκπαιδευμένο φυσικό πρόσωπο, τον προσωρινό εκπρόσωπο.

2. Ο προσωρινός εκπρόσωπος έχει πρόσβαση σε έγγραφα και πληροφορίες για τον ανήλικο, ενημερώνει τον ανήλικο για τις διαδικασίες στις οποίες υπάγεται βάσει του παρόντος νόμου, έρχεται σε επαφή με τις αρμόδιες αρχές για να διασφαλίζει την πρόσβαση του ανηλίκου σε υλικές συνθήκες υποδοχής και σε υγειονομική περίθαλψη, εκπροσωπεί και συνεπικουρεί τον ασυνόδευτο ανήλικο ή, κατά περίπτωση, ενεργεί εξ ονόματός του, ώστε να διασφαλίζεται ότι ο ανήλικος απολαύει των δικαιωμάτων και συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στους Κανονισμούς (ΕΕ) 2024/1358, 2024/1356, 2024/1351, 2024/1348, και στο Μέρος Β΄ του Δεύτερου Βιβλίου του παρόντος.

3. Τα καθήκοντα του προσωρινού εκπροσώπου για έναν συγκεκριμένο ανήλικο παύουν αυτοδικαίως με τον ορισμό επιτρόπου σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 64 ή των διατάξεων περί επιτροπείας του Αστικού Κώδικα. Ο προσωρινός εκπρόσωπος διαβιβάζει τις απαραίτητες πληροφορίες για την κατάσταση του ανηλίκου και τις ενέργειες που έχουν γίνει στον επίτροπο. Τα καθήκοντα του προσωρινού εκπροσώπου για έναν ανήλικο δύναται να παύουν νωρίτερα από το χρονικό σημείο του πρώτου εδαφίου, στις περιπτώσεις

της παρ. 1 του άρθρου 65.
4. Ο προσωρινός εκπρόσωπος απασχολείται, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, στον Φορέα Παροχής Υπηρεσιών Επιτροπείας (Φ.Π.Υ.Ε.) του άρθρου 61, πληροί τα προσόντα και τους όρους της παρ. 2 του άρθρου 66, και διαθέτει την απαραίτητη κατάρτιση, σύμφωνα με τα άρθρα 55 και 76.
5. Ο φορέας του άρθρου 61 υποδεικνύει στο Τ.Θ.Π.Ε. τα φυσικά πρόσωπα που απασχολεί για να ενεργήσουν ως προσωρινοί εκπρόσωποι των ασυνόδευτων ανηλίκων, ανά γεωγραφική περιοχή. Το Τ.Θ.Π.Ε. καταρτίζει και επικαιροποιεί κατάλογο των υποδεικνυόμενων από τον φορέα του άρθρου 61 φυσικών προσώπων. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, τα πρόσωπα αυτά ορίζονται προσωρινοί εκπρόσωποι ασυνόδευτων ανηλίκων, για να συνδράμουν κάθε ασυνόδευτο ανήλικο που αφικνείται στη χώρα. Η απόφαση του δεύτερου εδαφίου μετά του καταλόγου κοινοποιούνται στην Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης και την Υπηρεσία Ασύλου και κάθε άλλη, κατά περίπτωση, αρμόδια αρχή. Ο φορέας του άρθρου 61, εντός τριών (3) ημερολογιακών ημερών, γνωστοποιεί στο Τ.Θ.Π.Ε., και τις άλλες, κατά περίπτωση, αρμόδιες αρχές, τα στοιχεία του προσωρινού εκπροσώπου που ανέλαβε ασυνόδευτο ανήλικο από την άφιξή του στη χώρα.
6. Ο αριθμός των ασυνόδευτων ανηλίκων που αναλαμβάνει έκαστος προσωρινός εκπρόσωπος δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τριάντα (30). Σε περίπτωση άφιξης δυσανάλογα μεγάλου αριθμού ασυνόδευτων ανηλίκων ή σε άλλες εξαιρετικές περιπτώσεις, ο αριθμός των ασυνόδευτων ανήλικων ανά εκπρόσωπο μπορεί να αυξηθεί μέχρι τον μέγιστο αριθμό των πενήντα (50) ασυνόδευτων ανήλικων.
7. Ο προσωρινός εκπρόσωπος ενεργεί αμερόληπτα για το βέλτιστο συμφέρον και τη συνολική ευημερία του ανηλίκου. Τα συμφέροντά του δεν συγκρούονται με τα συμφέροντα του ανηλίκου κατά την έννοια των παρ. 1 και 2 του άρθρου 68. Η άσκηση των καθηκόντων του προσωρινού εκπροσώπου εποπτεύεται από τον φορέα του άρθρου 61 και το Τ.Θ.Π.Ε. σύμφωνα με τα άρθρα 73 και 74.
8. Ο μηχανισμός παραπόνων για τους ανηλίκους υπό επιτροπεία του άρθρου 75 εφαρμόζεται και στην περίπτωση των ανηλίκων που επικουρούνται από προσωρινό εκπρόσωπο.
9. Αναλόγως εφαρμόζονται οι παρ. 2 και 4 του άρθρου 69.

Άρθρο 73
Διαδικασία εποπτείας και ελέγχου

1. Το Τ.Θ.Π.Ε. είναι αρμόδιο για την παρακολούθηση, υποστήριξη και τακτική αξιολόγηση του έργου του επιτρόπου, του συντονιστή, του εντεταλμένου επιτροπείας και του προσωρινού εκπροσώπου, μέσω:
α) ελέγχου των αναφορών, τακτικών και έκτακτων, που υποβάλλουν ο επίτροπος και ο συντονιστής,
β) της διενέργειας επιτόπιων δειγματοληπτικών ελέγχων στην έδρα των Φορέων Παροχής Υπηρεσιών Επιτροπείας (Φ.Π.Υ.Ε.) του άρθρου 61 που αναλαμβάνουν επιτροπεία,
γ) ελέγχου των ατομικών φακέλων των ασυνόδευτων ανηλίκων που τελούν υπό επιτροπεία,
δ) ακροάσεων των ασυνόδευτων ανηλίκων και
ε) ανταλλαγής πληροφοριών με άλλες αρμόδιες αρχές ή επαγγελματίες ή πρόσωπα αναφοράς ή φορείς που πλαισιώνουν τους ασυνόδευτους ανηλίκους, ιδίως μέσω της συμπλήρωσης ειδικά διαμορφωμένων ερωτηματολογίων ή της υποβολής παραπόνων.

Άρθρο 74
Υποβολή αναφορών

1. Ο επίτροπος υποβάλλει τριμηνιαία αναφορά στο Τ.Θ.Π.Ε., η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον:
α) τον αριθμό των συντονιστών, των εντεταλμένων επιτροπείας και των προσωρινών εκπροσώπων, τα

προσόντα και το καθεστώς εργασίας αυτών,
β) τον συνολικό αριθμό των ασυνόδευτων ανηλίκων με τους οποίους επιφορτίστηκαν οι προσωρινοί εκπρόσωποι και αντίστοιχα οι εντεταλμένοι επιτροπείας,
γ) τον επιχειρησιακό σχεδιασμό της υλοποίησης του προγράμματος επιτροπείας ασυνόδευτων ανηλίκων,
δ) την κατάρτιση και τη διαρκή επιμόρφωση του προσωπικού που υποστηρίζει την υλοποίηση του προγράμματος, και
ε) τις εσωτερικές πολιτικές προστασίας των ασυνόδευτων ανηλίκων σχετικά με τον τρόπο επίβλεψης, παρακολούθησης και χειρισμού καταγγελιών.
2. Ο συντονιστής υποβάλλει τριμηνιαία αναφορά, η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον:
α) τα στοιχεία των εντεταλμένων επιτροπείας και των ασυνόδευτων ανηλίκων, με τους οποίους είναι επιφορτισμένοι,
β) το περιεχόμενο και τα όρια της επίβλεψης του έργου των εντεταλμένων επιτροπείας,
γ) τα προβλήματα που προκύπτουν κατά την άσκηση των επιτροπικών καθηκόντων, και
δ) τα παράπονα που έχουν υποβληθεί από ασυνόδευτους ανηλίκους, σύμφωνα με το άρθρο 75.
3. Το Τ.Θ.Π.Ε. σχεδιάζει και εφαρμόζει εργαλεία αξιολόγησης της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών επιτροπείας. Υπηρεσίες και αρχές, καθώς και δομές φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων, που συνεργάζονται με τον επίτροπο κατά την άσκηση των επιτροπικών καθηκόντων, παρέχουν έγκαιρα στο Τ.Θ.Π.Ε. τις αναγκαίες, στο πλαίσιο της αξιολόγησης, πληροφορίες, καθώς και κάθε διευκόλυνση και συνδρομή.
4. Τα πορίσματα της αξιολόγησης των αναφορών και των ελέγχων του άρθρου 73 κοινοποιούνται στις αρχές που είναι αρμόδιες για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την υλοποίηση προγραμμάτων χρηματοδότησης από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, εφόσον στα προγράμματα αυτά συμμετέχουν οι ελεγχόμενοι Φορείς Παροχής Υπηρεσιών Επιτροπείας (Φ.Π.Υ.Ε.) του άρθρου 61. Τα πορίσματα δεσμεύουν τα αρμόδια όργανα για τη διαχείριση και υλοποίηση των προγραμμάτων του πρώτου εδαφίου, για τις δικές τους ενέργειες κατά τομέα αρμοδιότητας.

Άρθρο 75
Διαδικασία υποβολής και διαχείρισης παραπόνων

Ο φορέας του άρθρου 61 που ορίζεται ως επίτροπος ασυνόδευτων ανηλίκων, τηρεί διαδικασία υποβολής, εξέτασης και επίλυσης παραπόνων των ασυνόδευτων ανηλίκων που τίθενται υπό την επιτροπεία του. Ο υπό επιτροπεία ασυνόδευτος ανήλικος ενημερώνεται σε απλή και κατανοητή γλώσσα από τον εντεταλμένο επιτροπείας για το δικαίωμα υποβολής παραπόνου επί των υπηρεσιών επιτροπείας που λαμβάνει, τη διαδικασία υποβολής και τον τρόπο εξέτασης του παραπόνου, τη διαδικασία ανατροφοδότησής του και συμμετοχής του, όπως και τους τρόπους διαχείρισης και επίλυσης. Παράπονα αναφορικά με γεγονότα που ενδέχεται να συνιστούν ποινικά αδικήματα, συνιστούν καταγγελίες και υποβάλλονται αμελλητί στις αρμόδιες εισαγγελικές και αστυνομικές αρχές.

Άρθρο 76
Κατάρτιση και επιμόρφωση

1. Το Τ.Θ.Π.Ε. καθιερώνει και αναπτύσσει προγράμματα κατάρτισης και διαρκούς επιμόρφωσης των επιτρόπων, των συντονιστών επιτροπείας και των εντεταλμένων επιτροπείας, καθώς και των προσωρινών εκπροσώπων, σε συνεργασία με φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς και με διεθνείς οργανισμούς και ευρωπαϊκές υπηρεσίες.

2. Οι Φορείς Παροχής Υπηρεσιών Επιτροπείας (Φ.Π.Υ.Ε.) του άρθρου 61 που ορίζονται ως επίτροποι ασυνόδευτων ανηλίκων, αναπτύσσουν την κατάλληλη εισαγωγική κατάρτιση και διαρκή επιμόρφωση για το προσωπικό τους, σύμφωνα με τους ευρωπαϊκούς, διεθνείς και εθνικούς κανόνες που ισχύουν για την επιτροπεία των ασυνόδευτων ανηλίκων. Το Τ.Θ.Π.Ε. παρέχει οδηγίες σχετικά με το περιεχόμενο της εκπαίδευσης και δύναται να ασκεί επίβλεψη στους φορείς του πρώτου εδαφίου.
3. Στο πλαίσιο του Ε.Σ.Ε.Α.Α., η κατάρτιση και η επιμόρφωση αφορούν, ιδίως:
α) κάθε νομικό και πραγματικό ζήτημα σχετικό με την άσκηση των λειτουργιών της επιτροπείας ασυνόδευτων ανηλίκων,
β) στοιχεία του οικογενειακού, προσφυγικού και μεταναστευτικού δικαίου, των θεμελιωδών δικαιωμάτων του παιδιού σε ευρωπαϊκό, διεθνές και εθνικό επίπεδο, καθώς και του θεσμικού πλαισίου προστασίας και διασφάλισης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,
γ) κάθε νομικό και πραγματικό ζήτημα που αφορά στην εν γένει προστασία της παιδικής ηλικίας και την ιδιαίτερη φύση των αναγκών και του βέλτιστου συμφέροντος του ασυνόδευτου ανηλίκου όπως και τη διαδικασία αξιολόγησής τους,
δ) κάθε ζήτημα διαπολιτισμικής μεσολάβησης, διερμηνείας, και κοινωνικής ένταξης,
ε) θέματα συμβουλευτικής και ψυχολογικής υποστήριξης.

Άρθρο 77
Κατευθυντήριες γραμμές και πρότυπες διαδικασίες

Το Τ.Θ.Π.Ε. οργανώνει και συντονίζει πολιτικές για την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων, ευρωπαϊκών, διεθνών και εθνικών, που ισχύουν για την επιτροπεία των ασυνόδευτων ανηλίκων, μέσω:
α) της κατάρτισης πρότυπων διαδικασιών άσκησης των επιτροπικών καθηκόντων,
β) της χάραξης κατευθυντήριων γραμμών και οδηγιών σε θέματα επιτροπείας και εκπαίδευσης επιτρόπων, και
γ) της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ υπηρεσιών, αρχών και φορέων του ιδιωτικού τομέα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΠΛΑΙΣΙΟ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Άρθρο 78
Πλαίσιο φιλοξενίας

1. Η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας διασφαλίζει τη στέγαση και τις συνοδευτικές υπηρεσίες αυτής για τους ασυνόδευτους ανηλίκους, σε:
α) ασφαλείς ζώνες των περιφερειακών υπηρεσιών της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, σε συνεργασία με την Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης,
β) Δομές Μακροχρόνιας Φιλοξενίας, οι οποίες διακρίνονται σε:
βα) Κέντρα Φιλοξενίας για Ασυνόδευτους Ανηλίκους έως δεκαοκτώ (18) ετών και
ββ) Εποπτευόμενα Διαμερίσματα Ημιαυτόνομης Διαβίωσης (Ε.Δ.Η.Δ.) για ασυνόδευτους ανηλίκους από δεκαέξι (16) έως δεκαοκτώ (18) ετών,
γ) δομές επείγουσας φιλοξενίας για ασυνόδευτους ανηλίκους που διαβιούν σε επισφαλείς συνθήκες διαβίωσης και εντοπίζονται μέσω του Εθνικού Μηχανισμού Επείγουσας Ανταπόκρισης, και
δ) σε άλλους χώρους κατάλληλους για τη φιλοξενία ασυνόδευτων ανηλίκων.

2. Οι χωρισμένοι από την οικογένειά τους ανήλικοι, κατά την έννοια της περ. ιη) του άρθρου 17, δύναται να τοποθετούνται με τον συγγενή ή οικείο που τους συνοδεύει, εάν αυτό εξυπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον τους.
3. Η φιλοξενία των ασυνόδευτων ανηλίκων ολοκληρώνεται για έναν από τους λόγους της παρ. 1 του άρθρου 65, περί λήξης επιτροπείας. Στην περίπτωση εξαφάνισης του ανηλίκου, η θέση αυτού σε συγκεκριμένο πλαίσιο φιλοξενίας δεσμεύεται για τον ίδιο για μία (1) ημέρα. Με τον εντοπισμό του, εφαρμόζεται, κατά περίπτωση, η διαδικασία του άρθρου 84 ή του άρθρου 88.
4. Οι ασυνόδευτοι ανήλικοι που υπάγονται στη διαδικασία εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας στα σύνορα ή στην ταχεία διαδικασία των άρθρων 43 έως 54 και 42 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 αντίστοιχα, παραμένουν ή, κατά περίπτωση, τοποθετούνται κατά προτεραιότητα, στις ασφαλείς ζώνες των Περιφερειακών Υπηρεσιών της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, και σε κάθε περίπτωση δεν τοποθετούνται σε Ε.Δ.Η.Δ..

Άρθρο 79
Φορείς λειτουργίας Δομών Μακροχρόνιας και Επείγουσας Φιλοξενίας

1. Οι φορείς, οι οποίοι δύνανται να λειτουργούν Δομές Μακροχρόνιας Φιλοξενίας (Δ.Μ.Φ.) και Δομές Επείγουσας Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Δ.Ε.Φ.Α.Α.) είναι οι φορείς του άρθρου 54.
2. Οι φορείς που επιθυμούν να λειτουργούν Δ.Μ.Φ. ή Δ.Ε.Φ.Α.Α., σωρευτικά πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 2 του άρθρου 54 και, πλέον αυτών, έχουν εγγράψει τις Δ.Μ.Φ. και Δ.Ε.Φ.Α.Α. στο Εθνικό Μητρώο Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του άρθρου 90.

Άρθρο 80
Κέντρα Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων

1. Κέντρο Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Κ.Φ.Α.Α.) είναι κάθε δομή μακροχρόνιας φιλοξενίας, που χρησιμοποιείται για τη φιλοξενία ασυνόδευτων ανηλίκων και λειτουργεί σε δημόσιο ή ιδιωτικό κτήριο κατάλληλα διαμορφωμένο, κατόπιν έκδοσης σχετικής άδειας λειτουργίας.
2. Σκοπός του Κ.Φ.Α.Α. είναι η δημιουργία και η παροχή ενός επαρκούς πλαισίου φιλοξενίας και προστασίας των ασυνόδευτων ανηλίκων.
3. Η οργάνωση και λειτουργία του Κ.Φ.Α.Α. διέπονται από τις αρχές:
α) του βέλτιστου συμφέροντος του ανηλίκου,
β) της εμπιστευτικότητας και του σεβασμού της ιδιωτικής ζωής,
γ) της συμμετοχής του ανηλίκου στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, μέσω της διαβούλευσης και της ελεύθερης έκφρασης για κάθε θέμα που τον αφορά,
δ) της απαγόρευσης των διακρίσεων και
ε) της διατήρησης της οικογενειακής ενότητας.
4. Στους φιλοξενουμένους ασυνόδευτους ανηλίκους προσφέρονται υπηρεσίες και παροχές, όπως η στέγαση, η σίτιση, η ψυχοκοινωνική υποστήριξη, η υγειονομική περίθαλψη, η νομική υποστήριξη, εκπαιδευτικές δραστηριότητες και επαγγελματική κατάρτιση, η διερμηνεία, η παροχή ιματισμού, η ατομική υγιεινή και καθαριότητα.

Άρθρο 81
Εποπτευόμενα Διαμερίσματα Ημιαυτόνομης Διαβίωσης

1. Εποπτευόμενο Διαμέρισμα Ημιαυτόνομης Διαβίωσης (Ε.Δ.Η.Δ.) είναι κάθε διαμέρισμα που χρησιμοποιείται ως Δομή Μακροχρόνιας Φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων που έχουν συμπληρώσει το δέκατο έκτο (16ο) έτος της ηλικίας τους.
2. Σκοπός της ένταξης σε Ε.Δ.Η.Δ. είναι η διασφάλιση της ομαλής μετάβασης των ασυνόδευτων ανηλίκων στην ενηλικίωση, στην αυτόνομη διαβίωση και στην κοινωνική ένταξη.
3. Προϋποθέσεις ένταξης ασυνόδευτου ανηλίκου σε Ε.Δ.Η.Δ. είναι:
α) η συμπλήρωση του δέκατου έκτου (16ου) έτους της ηλικίας του,
β) η ιδιότητά του ως αιτούντος διεθνή προστασία ή δικαιούχου διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, ή ως αιτούντος ή δικαιούχου άδειας διαμονής, σύμφωνα με τον Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α΄ 81) και
γ) η συμφωνία του για την ένταξή του στο πλαίσιο της ημιαυτόνομης διαβίωσης.
4. Σε Ε.Δ.Η.Δ. δεν εντάσσονται, κατόπιν αξιολόγησης του βέλτιστου συμφέροντος, των αναγκών και της κατάστασης κάθε ανηλίκου, οι ασυνόδευτοι ανήλικοι που έχουν αυξημένες ανάγκες φροντίδας και προστασίας, οι οποίες απαιτούν εικοσιτετράωρη παρακολούθηση, ιδίως λόγω ενεργού ψυχιατρικού νοσήματος ή εξαιτίας χρήσης παράνομων ψυχοδραστικών ή άλλων τοξικών ουσιών.
5. Κάθε φορέας μπορεί να λειτουργεί ένα ή περισσότερα Ε.Δ.Η.Δ..
6. Κατά τη διάρκεια της παρεχόμενης φιλοξενίας σε Ε.Δ.Η.Δ., οι ασυνόδευτοι ανήλικοι λαμβάνουν υπηρεσίες και παροχές, όπως στέγαση, υλικές παροχές, το οικονομικό βοήθημα της περ. α) της παρ. 6 του άρθρου 47, ψυχοκοινωνική στήριξη, διερμηνεία, συνδρομή στην πρόσβαση στην εκπαίδευση, στην επαγγελματική κατάρτιση και την αγορά εργασίας, νομική υποστήριξη και πρόσβαση σε υγειονομική περίθαλψη.

Άρθρο 82
Λειτουργία ασφαλών ζωνών για ασυνόδευτους ανηλίκους

1. Οι ασυνόδευτοι ανήλικοι άνω των δεκαέξι (16) ετών δύνανται να τοποθετούνται, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 84, ή, κατά περίπτωση, του άρθρου 88, σε διακριτούς χώρους (ασφαλείς ζώνες) εντός των Ελεγχόμενων Δομών Προσωρινής Φιλοξενίας Αιτούντων Άσυλο ή των Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης.
2. Στις ασφαλείς ζώνες υλοποιούνται προγράμματα παροχής υπηρεσιών παιδικής προστασίας από τους Φορείς του άρθρου 54 (εφεξής: «Φορείς υλοποίησης»), οι οποίοι, με την πράξη τοποθέτησης του Τμήματος Διαχείρισης Αιτημάτων Στέγασης και Μετεγκαταστάσεων (Τ.Δ.Α.Σ.Μ.), η οποία κοινοποιείται και στη Διοίκηση της Δομής, αναλαμβάνουν, σε εικοσιτετράωρη βάση, την καθημερινή φροντίδα, υποστήριξη και επίβλεψη των ανηλίκων, με σκοπό τη διασφάλιση της ευημερίας τους.
3. Κατά το διάστημα της παραμονής τους στις ασφαλείς ζώνες, οι ανήλικοι απολαμβάνουν των υπηρεσιών που παρέχονται από τα αρμόδια Κλιμάκια της Δομής της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης και έχουν πρόσβαση στην εκπαίδευση, την περίθαλψη και τις υποστηρικτικές υπηρεσίες, όπως προβλέπονται στο Μέρος Β΄ του Δεύτερου Βιβλίου του παρόντος νόμου.
4. Η ασφαλής ζώνη συνιστά αναπόσπαστο μέρος της δομής, εντός της οποίας λειτουργεί και υπάγεται στη διοίκηση αυτής. Το Τ.Δ.Α.Σ.Μ. διαχειρίζεται τις θέσεις φιλοξενίας που αντιστοιχούν στην ασφαλή ζώνη βάσει της καθορισμένης δυναμικότητας, σε συνεργασία με την Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης. Ο φορέας υλοποίησης της ασφαλούς ζώνης, ως προς την παροχή υπηρεσιών, ενεργεί υπό τις κατευθύνσεις της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας και της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης

της Γενικής Γραμματείας Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο.
5. Σε περίπτωση μη ύπαρξης ή διακοπής λειτουργίας του φορέα υλοποίησης, δεν πραγματοποιούνται νέες τοποθετήσεις στην ασφαλή ζώνη, εκτός αν, για λόγους επείγουσας προστασίας, απαιτείται προσωρινή παραμονή, οπότε η διοίκηση της Δομής μεριμνά αποκλειστικά για την ασφαλή παραμονή των ανηλίκων έως την ανάληψη καθηκόντων από φορέα υλοποίησης της παρ. 2.

Άρθρο 83
Αρμόδια αρχή διαχείρισης αιτημάτων στέγασης

Το Τμήμα Διαχείρισης Αιτημάτων Στέγασης και Μετεγκαταστάσεων της Διεύθυνσης Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας είναι αρμόδιο για:
α) τη διαχείριση των αιτημάτων στέγασης ή μετακίνησης ασυνόδευτων ανηλίκων σε κατάλληλο πλαίσιο φιλοξενίας,
β) την προτεραιοποίηση των αιτημάτων, βάσει κριτηρίων ευαλωτότητας και
γ) τον συντονισμό κάθε ενέργειας μετάβασης, τοποθέτησης, συνοδείας και φιλοξενίας των ασυνόδευτων ανηλίκων σε θέσεις φιλοξενίας για ασυνόδευτους ανηλίκους.

Άρθρο 84
Διαδικασία διαχείρισης αιτημάτων στέγασης

1. Η διαδικασία διαχείρισης των αιτημάτων στέγασης των ασυνόδευτων ανηλίκων διακρίνεται στα εξής στάδια:
α) υποβολή του αιτήματος στέγασης,
β) αξιολόγησή του και
γ) προετοιμασία του ασυνόδευτου ανηλίκου για τη μεταφορά του, με συνοδεία, σε κατάλληλο πλαίσιο φιλοξενίας.
2. Κάθε φορέας αναγγελίας, συμπεριλαμβανομένου και του επιτρόπου που ορίζεται από τον Γενικό Γραμματέα Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, υποβάλλει, με τη χρήση μέσων Τεχνολογίας Πληροφοριών και Επικοινωνιών, αίτημα στέγασης ασυνόδευτου ανηλίκου στο Τμήμα Διαχείρισης Αιτημάτων Στέγασης και Μετεγκαταστάσεων.
Το αίτημα στέγασης περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον:
α) στοιχεία ταυτότητας και επικοινωνίας του φορέα αναγγελίας,
β) την προσωπική και νομική κατάσταση του άμεσα ενδιαφερόμενου ανηλίκου,
γ) στοιχεία ευαλωτότητας, όπως είναι η κατάσταση υγείας του ανηλίκου,
δ) στοιχεία κοινωνικού ιστορικού, και
ε) εκτίμηση του βέλτιστου συμφέροντος του ανηλίκου.
Το Τμήμα Διαχείρισης Αιτημάτων Στέγασης και Μετεγκαταστάσεων (Τ.Δ.Α.Σ.Μ.) μεριμνά για την αμελλητί καταχώριση των στοιχείων του προηγούμενου εδαφίου στο Εθνικό Μητρώο Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του άρθρου 90 και καταχωρίζει την υπόθεση του ενδιαφερόμενου ανήλικου σε κατάλογο αναμονής για τοποθέτηση σε κατάλληλο πλαίσιο φιλοξενίας. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις δυσανάλογου αριθμού αφίξεων ασυνόδευτων ανηλίκων ή αυξημένου χρόνου παραμονής ανηλίκων σε Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης και Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές, και σύμφωνα με σχετική εισήγηση της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης προς τη Διεύθυνση Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, το αίτημα στέγασης που υποβάλλεται από την αρμόδια περιφερειακή υπηρεσία της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης,

περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο τα στοιχεία των περ. α) και β) του δευτέρου εδαφίου.
3. Κατά το στάδιο της αξιολόγησης του αιτήματος στέγασης, το Τ.Δ.Α.Σ.Μ.:
α) εκτιμά και, κατά περίπτωση, προτεραιοποιεί αιτήματα στέγασης, στη βάση κριτηρίων ευαλωτότητας του άμεσα ενδιαφερόμενου ανηλίκου, όπως είναι η ηλικία, το φύλο, η κατάσταση της σωματικής και ψυχικής υγείας, τυχόν θυματοποίησή του, προηγούμενος τόπος διαμονής, χρόνος αναμονής για τοποθέτηση, και τυχόν επαναλαμβανόμενες μη οργανωμένες από τις αρχές αποχωρήσεις του ανηλίκου από Δομές Μακροχρόνιας Φιλοξενίας,
β) επιλέγει τους προς στέγαση ανηλίκους ανά τύπο στέγασης, συνεκτιμώντας τη διαθεσιμότητα των κενών θέσεων σε κάθε πλαίσιο φιλοξενίας και λαμβάνοντας υπόψη το τέταρτο και πέμπτο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 40, και
γ) εκδίδει πράξη τοποθέτησης του ασυνόδευτου ανηλίκου στο οριζόμενο πλαίσιο φιλοξενίας, με την οποία αναθέτει την καθημερινή φροντίδα και την ευημερία ενός ανηλίκου στον συγκεκριμένο φορέα λειτουργίας του πλαισίου φιλοξενίας.
Η πράξη τοποθέτησης επιδίδεται αμελλητί, με επιμέλεια του Τ.Δ.Α.Σ.Μ., στον φορέα λειτουργίας του πλαισίου φιλοξενίας που έχει επιλεγεί για τη διαμονή του ασυνόδευτου ανηλίκου, στον φορέα αναγγελίας, στον φορέα συνοδείας, και τον επίτροπο.
4. Κατά το στάδιο της προετοιμασίας για τη μετάβαση του ανηλίκου στο νέο πλαίσιο φιλοξενίας, ο φορέας αναγγελίας:
α) ενημερώνει, μετά από την επίδοση της πράξης της παρ. 3, τον ενδιαφερόμενο ανήλικο για τη τοποθέτησή του σε γλώσσα που κατανοεί ή ευλόγως θεωρείται ότι κατανοεί, με απλό και προσιτό τρόπο,
β) επικοινωνεί με τον φορέα συνοδείας για τον ορισμό ημερομηνίας μετάβασης του ανηλίκου στο νέο πλαίσιο φιλοξενίας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 89, και
γ) μεριμνά για την παράδοση στον ανήλικο, υπό την ευθύνη του συνοδού του, των πρωτότυπων εγγράφων που αφορούν στην υπόθεσή του, όπως έγγραφα ταυτοποίησης, πράξεις του Εισαγγελέα ή Δικαστηρίου και ιατρικά έγγραφα.
5. Ο φορέας λειτουργίας του πλαισίου φιλοξενίας που έχει οριστεί για τη διαμονή του ασυνόδευτου ανηλίκου ενημερώνει εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών το Τ.Δ.Α.Σ.Μ. για κάθε άφιξη και αποχώρηση ανηλίκου.
6. Για τις μετακινήσεις των ανηλίκων εντός του συστήματος φιλοξενίας, εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 1 έως 5.

Άρθρο 85
Διαδικασία εποπτείας και αξιολόγησης των πλαισίων φιλοξενίας

1. Το Τμήμα Εποπτείας και Αξιολόγησης Δομών Φιλοξενίας (Τ.Ε.Α.Δ.Φ.) της Διεύθυνσης Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας παρακολουθεί και αξιολογεί την εύρυθμη λειτουργία των Δομών Μακροχρόνιας Φιλοξενίας (Δ.Μ.Φ) με:
α) τακτικούς ή δειγματοληπτικούς επιτόπιους ελέγχους στις Δ.Μ.Φ.,
β) έκτακτους επιτόπιους ελέγχους στις Δ.Μ.Φ., κατόπιν υποβολής αναφοράς από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον.
Κατόπιν κάθε επιτόπιου ελέγχου, συντάσσεται έκθεση αξιολόγησης. Κατά την αξιολόγηση μίας Δ.Μ.Φ. από το Τ.Ε.Α.Δ.Φ. συνεκτιμώνται αναφορές και εκθέσεις ή άλλες πληροφορίες και έγγραφα που λαμβάνει από τον φορέα λειτουργίας κατόπιν αιτήματος, και κάθε άλλο πρόσφορο μέσο που αφορά στη λειτουργία της Δ.Μ.Φ. και τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Για κάθε Δ.Μ.Φ. συντάσσεται τουλάχιστον εξαμηνιαία έκθεση αξιολόγησης και εποπτείας.
2. Σε περίπτωση διαπίστωσης μη τήρησης των υποχρεώσεων των άρθρων 80 και 81 και των κατ'

εξουσιοδότηση των άρθρων αυτών αποφάσεων, όπως προβλέπονται στο άρθρο 93, από φορέα λειτουργίας Κέντρου Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Κ.Φ.Α.Α.) ή Εποπτευόμενο Διαμέρισμα Ημιαυτόνομης Διαβίωσης, αντίστοιχα, το Τ.Ε.Α.Δ.Φ. επιδίδει στον άμεσα ενδιαφερόμενο την έκθεση αξιολόγησης με σύσταση προς συμμόρφωση εντός σαράντα (40) ημερών και προειδοποίηση επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση υποτροπής. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου δύναται να παρατείνεται επιπλέον έως τριάντα (30) ημέρες, εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο για τη συμμόρφωση του φορέα λειτουργίας και δεν θίγεται η ευημερία των φιλοξενούμενων ανηλίκων. Για το χρονικό διάστημα αυτό η δομή είναι υπό επιτήρηση.

3. Η μη συμμόρφωση του φορέα λειτουργίας με τη σύσταση της παρ. 2 συνεπάγεται τη διακοπή έκδοσης νέων πράξεων τοποθέτησης της περ. γ) της παρ. 3 του άρθρου 84. Εντός δύο (2) μηνών από την επιβολή του μέτρου του πρώτου εδαφίου εξετάζεται εκ νέου η συμμόρφωση του φορέα λειτουργίας Δ.Μ.Φ. και, εφόσον διαπιστώνεται υποτροπή, ανακαλούνται οι πράξεις τοποθέτησης ασυνόδευτων ανηλίκων στην ελεγχόμενη Δ.Μ.Φ. και επέρχεται η διαγραφή της Δ.Μ.Φ. από το Εθνικό Μητρώο Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων. Στην περίπτωση αυτή το Τμήμα Διαχείρισης Αιτημάτων Στέγασης και Μετεγκαταστάσεων μεριμνά για την άμεση μετακίνηση και τοποθέτηση των ασυνόδευτων ανηλίκων, σε άλλο πλαίσιο φιλοξενίας κατά τη διαδικασία της περ. γ) της παρ. 3 του άρθρου 84.

4. Αν από την παράβαση που διαπιστώνεται κατά τη διάρκεια επιτόπιου ελέγχου κρίνεται ότι υφίσταται κίνδυνος ζωής ή σωματικής ακεραιότητας ή ψυχικής ευημερίας των ανηλίκων, λαμβάνονται άμεσα μέτρα, όπως η ενημέρωση των αρμόδιων αστυνομικών, εισαγγελικών ή δημοτικών αρχών, η διακοπή τοποθετήσεων, η επιβολή μείωσης δυναμικότητας της δομής, η μετακίνηση των φιλοξενούμενων ανηλίκων ή η διακοπή της λειτουργίας της δομής και η διαγραφή της από το Εθνικό Μητρώο Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, χωρίς να απαιτείται η πλήρωση της προϋπόθεσης παρέλευσης των προθεσμιών των παρ. 2 και 3.

5. Κατά τη διαδικασία εποπτείας και αξιολόγησης, στοιχεία προς αξιολόγηση είναι η συχνότητα και οι περιστάσεις υπό τις οποίες τυχόν λαμβάνουν χώρα μη οργανωμένες από τις αρμόδιες αρχές αποχωρήσεις ανηλίκων από τη Δ.Μ.Φ. Σε αυτή την περίπτωση, εφαρμόζονται τα μέτρα της παρ. 4 και αποκλείεται η εφαρμογή των παρ. 2 και 3 του παρόντος.

6. Τα πορίσματα της αξιολόγησης των αναφορών και των ελέγχων των παρ. 1 έως 3 κοινοποιούνται στις αρχές που είναι αρμόδιες για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την υλοποίηση προγραμμάτων χρηματοδότησης από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, εφόσον στα προγράμματα αυτά συμμετέχουν οι ελεγχόμενοι φορείς λειτουργίας Δ.Μ.Φ., καθώς και στην αρμόδια υπηρεσία για την έκδοση ή ανάκληση άδειας λειτουργίας των Κ.Φ.Α.Α. Τα πορίσματα δεσμεύουν τα όργανα του πρώτου εδαφίου για τις δικές τους ενέργειες κατά τον λόγο της αρμοδιότητάς τους.

7. Οι παρ. 1 έως 6 του παρόντος εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση των Δομών Επείγουσας Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων της παρ. 4 του άρθρου 88.

8. Στις ασφαλείς ζώνες του άρθρου 82, η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, διά της Διεύθυνσης Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, εποπτεύει την παροχή υπηρεσιών του φορέα υλοποίησης.. Η Γενική Γραμματεία Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο, διά της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, μεριμνά για την ασφάλεια και την εύρυθμη λειτουργία της ασφαλούς ζώνης ως τμήματος της Δομής, και εποπτεύει κάθε ζήτημα που επηρεάζει τις συνθήκες διαβίωσης των ανηλίκων, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στον φορέα υλοποίησης κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 82.

Άρθρο 86
Χωρισμένοι από την οικογένειά τους ανήλικοι

1. Ο Εισαγγελέας δύναται να διατάσσει την άσκηση της καθημερινής φροντίδας ασυνόδευτου ανηλίκου κατά την έννοια της περ. δ) της παρ. 2 του άρθρου 57 σε ενήλικο συγγενή εξ αίματος έως τον τρίτο βαθμό ή σε

ενήλικο πρόσωπο του φιλικού του περιβάλλοντος, κατόπιν αξιολόγησης της καταλληλότητάς του, με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον του ανηλίκου.
2. Για την εφαρμογή της παρ. 1, λαμβάνεται υπόψη η γνώμη του ανηλίκου, εκτιμάται η σχέση του ανηλίκου με το ανωτέρω ενήλικο πρόσωπο και διερευνάται αν το πρόσωπο αυτό διαθέτει οριστικό ή προσωρινό τίτλο διαμονής, συναινεί και είναι σε θέση να φροντίσει τον ανήλικο. Προς τούτο συμβάλλουν ιδίως η αξιολόγηση βέλτιστου συμφέροντος ή η κοινωνική έκθεση που έχει διενεργηθεί ή συνταχθεί αντίστοιχα, από τον επίτροπο ή την Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή άλλη αρμόδια αρχή ή φορέα παιδικής προστασίας, κατά περίπτωση και κατά τον τομέα αρμοδιότητας. Κοινωνική έρευνα περί της καταλληλότητας του ενηλίκου φροντιστή, εφόσον αυτός διαμένει εκτός των δομών της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, δύναται να διενεργείται από φορείς του άρθρου 54, κατόπιν εισαγγελικής εντολής.

Άρθρο 87
Συνεργασία του ασκούντος την καθημερινή φροντίδα με τον επίτροπο

1. Εφόσον με διάταξη ή απόφαση αρμόδιας αρχής δεν ανατίθενται περισσότερες αρμοδιότητες, ο φορέας λειτουργίας δομών φιλοξενίας ή ο φορέας λειτουργίας ασφαλούς ζώνης και ο συγγενής ή το οικείο πρόσωπο ή ο ανάδοχος γονέας, στους οποίους έχουν ανατεθεί η φιλοξενία και η φροντίδα ενός ανηλίκου, ασκούν όσες αρμοδιότητες είναι απαραίτητες για την καθημερινή φροντίδα του ανηλίκου και τη διεξαγωγή των τρεχουσών και επειγουσών υποθέσεών του. Στις αρμοδιότητες αυτές ανήκουν, ιδίως, η στέγαση, σίτιση, ένδυση, υπόδηση, ψυχοκοινωνική υποστήριξη, η καθημερινή φροντίδα της υγείας και της προσωπικής υγιεινής του ανηλίκου, η επίβλεψη του ανηλίκου και η υποστήριξή του κατά τη μόρφωση και την επαγγελματική εκπαίδευσή του.
2. Οι φορείς και τα φυσικά πρόσωπα της παρ. 1 συνεργάζονται με τον επίτροπο για τη διασφάλιση της συνολικής ευημερίας του ανηλίκου και για τον σκοπό αυτό παρέχουν εγκαίρως στον επίτροπο πληροφορίες σχετικές με το πρόσωπο και τις συνθήκες διαβίωσης και ανάπτυξης του ανηλίκου. Οι ασκούντες την καθημερινή φροντίδα του ανηλίκου εφαρμόζουν τις οδηγίες του επιτρόπου για την ευημερία του ανηλίκου, αν αυτές εκφράσθηκαν ρητά.
3. Αν τα πρόσωπα της παρ. 1 διαφωνούν σχετικά με τον τρόπο άσκησης των αρμοδιοτήτων τους προς το συμφέρον του ανηλίκου, καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την εξεύρεση μιας αμοιβαίως αποδεκτής λύσης, με τη συνδρομή του Τμήματος Θεσμικής Προστασίας και Επιτροπείας και άλλης, κατά περίπτωση, αρμόδιας οργανικής μονάδας της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας ή άλλης υπηρεσίας ή αρχής. Σε περίπτωση μη επίτευξης συμφωνίας, τα μέρη απευθύνονται με κοινή ειδικώς αιτιολογημένη αίτησή τους στο Συμβούλιο Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του άρθρου 71 για την άρση της διαφωνίας.

Άρθρο 88
Εθνικός Μηχανισμός Επείγουσας Ανταπόκρισης

1. Η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας ορίζεται ως Εθνικός Μηχανισμός Επείγουσας Ανταπόκρισης (Ε.Μ.Ε.Α.).
2. Σκοπός του Ε.Μ.Ε.Α. είναι ο εντοπισμός και η άμεση παραπομπή και τοποθέτηση σε δομές επείγουσας φιλοξενίας αστέγου ασυνόδευτου ανηλίκου ή ανηλίκου που διαβιεί σε επισφαλείς συνθήκες, κατ' εφαρμογή του άρθρου 43 του ν. 4760/2020 (Α΄ 247), περί της κατάργησης της προστατευτικής φύλαξης των ασυνόδευτων ανηλίκων.
3. Ως άστεγος ασυνόδευτος ανήλικος νοείται ο ανήλικος που:

α) διαμένει σε δημόσιους ή εξωτερικούς χώρους, χωρίς το κατάλυμα να μπορεί να θεωρηθεί τόπος κατοικίας,
β) διανυκτερεύει σε ξενώνες ύπνου, χωρίς σταθερό τόπο διαμονής, ή
γ) διαμένει προσωρινά και σύντομα σε ξενώνα για αστέγους.
4. Ως επισφαλείς συνθήκες διαβίωσης νοούνται:
α) η προσωρινή φιλοξενία σε συγγενείς ή φίλους,
β) η διαμονή σε καθεστώς παράνομης υπεκμίσθωσης ή κατάληψης χώρου και
γ) η διαβίωση σε προσωρινά ή πρόχειρα καταλύματα, όπως είναι οι αυτοσχέδιες κατασκευές και τα αυτοκίνητα.
5. Η δομή επείγουσας φιλοξενίας, η οποία είναι εγγεγραμμένη στο Εθνικό Μητρώο Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του άρθρου 90, παρέχει, κατ' ελάχιστον, υπηρεσίες ασφαλούς στέγασης, σίτισης, συμβουλευτικής και ψυχολογικής στήριξης, νομικής υποστήριξης και πρόσβασης σε δομές υγείας, μέχρι να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες καταγραφής και εκτίμησης του ψυχοκοινωνικού υποβάθρου του φιλοξενουμένου ανηλίκου. Η διαμονή ασυνόδευτου ανηλίκου, που διαβιεί σε καθεστώς έλλειψης στέγης ή επισφαλών συνθηκών, σε δομή επείγουσας φιλοξενίας διαρκεί μέχρι και τρεις (3) εβδομάδες. Κατ' εξαίρεση, η διάρκεια της φιλοξενίας μπορεί να παρατείνεται, λαμβανομένων υπόψη των αναγκών κάθε ανηλίκου, χωρίς να υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες. Ελλείψει επαρκών θέσεων σε δομές επείγουσας φιλοξενίας, για την άμεση στέγαση και προστασία ασυνόδευτων ανηλίκων, ο Ε.Μ.Ε.Α. δύναται να τοποθετεί ανηλίκους και σε άλλους χώρους κατάλληλους για τη φιλοξενία ασυνόδευτων ανηλίκων, συμπεριλαμβανομένων των Κ.Φ.Α.Α. του άρθρου 80 και των ασφαλών ζωνών του άρθρου 82 σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.
6. Ο Ε.Μ.Ε.Α. στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του:
α) συνεργάζεται με φορείς του άρθρου 54 για την παροχή υπηρεσιών άμεσης υποστήριξης σε άστεγους ασυνόδευτους ανηλίκους που διαχειρίζονται κινητές ομάδες παιδικής προστασίας,
β) σχεδιάζει και αναπτύσσει εξειδικευμένες δράσεις, σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς και τις αρχές, για τον εντοπισμό και τη μεταφορά σε ασφαλή στέγη ασυνόδευτων ανηλίκων σε κίνδυνο, ή ανηλίκων θυμάτων βίας, εμπορίας ανθρώπων, εκμετάλλευσης ή κακοποίησης,
γ) συνεργάζεται με την Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης για την άμεση μεταφορά ανηλίκων σε σημεία ελέγχου διαλογής που δεν έχουν υπαχθεί σε διαδικασίες ελέγχου διαλογής,
δ) συνεργάζεται με εισαγγελικές αρχές και κοινωνικές υπηρεσίες δήμων για ασυνόδευτους ανηλίκους που διαβιούν σε επισφαλείς συνθήκες και αρνούνται τη μεταφορά σε ασφαλή στέγη,
ε) λειτουργεί τηλεφωνική γραμμή εντοπισμού παιδιών σε επισφαλείς συνθήκες και παρέχει τεχνική καθοδήγηση και πληροφόρηση σε κάθε φορέα, συμπεριλαμβανομένου και του επιτρόπου, που εντοπίζει ασυνόδευτο ανήλικο που στερείται ασφαλούς ή γνωστής διαμονής και
στ) αναλαμβάνει ενέργειες για κάθε σχετικό θέμα, ύστερα από αναφορά ή αυτεπαγγέλτως.

Άρθρο 89
Φορείς και διαδικασίες παροχής υπηρεσιών συνοδείας ασυνόδευτων ανηλίκων

1. Ως αρμόδια αρχή για τον συντονισμό κάθε ενέργειας συνοδείας ασυνόδευτων ανηλίκων ορίζεται το Τμήμα Διαχείρισης Αιτημάτων Στέγασης και Μετεγκαταστάσεων της Διεύθυνσης Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας (Τ.Δ.Α.Σ.Μ.), σύμφωνα με τα άρθρα 83 και 84, με την επιφύλαξη του άρθρου 88.
2. Υπηρεσίες συνοδείας ασυνόδευτων ανηλίκων δύναται να παρέχουν οι φορείς του άρθρου 54.
3. Οι υπηρεσίες συνοδείας δύναται να χρηματοδοτούνται από:
α) το εθνικό και το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων

για την υλοποίηση δράσεων διεθνούς προστασίας και μετανάστευσης,
β) ίδιους πόρους των φορέων παροχής υπηρεσιών συνοδείας,
γ) δωρεές και κληροδοτήματα και
δ) χρηματοδοτήσεις προγραμμάτων από διεθνείς οργανισμούς.
4. Για κάθε συνοδεία ασυνόδευτου ανηλίκου, ο οριζόμενος φορέας:
α) λαμβάνει την πράξη τοποθέτησης ασυνόδευτου ανηλίκου της περ. γ) της παρ. 3 του άρθρου 84, η οποία επέχει θέση εντολής μετακίνησης του συγκεκριμένου ανηλίκου, και συνεργάζεται με τον φορέα αναγγελίας και τον φορέα υποδοχής για την απρόσκοπτη παραλαβή και παράδοση του ανηλίκου,
β) διασφαλίζει, σε συνεργασία με τον φορέα αναγγελίας και τον επίτροπο, ότι ο ανήλικος κατέχει τα απαραίτητα έγγραφα που αφορούν στην προσωπική του κατάσταση, όπως πρωτότυπα έγγραφα ταυτοποίησης, πράξεις των εισαγγελικών ή των αστυνομικών αρχών, ιατρικά έγγραφα ή αποφάσεις διοικητικών αρχών,
γ) λαμβάνει κάθε πρόσφορο και εύλογο μέτρο για την ασφάλεια και την ομαλή μετακίνηση του ανηλίκου,
δ) συντάσσει πρωτόκολλο παράδοσης παραλαβής, στο οποίο καταχωρίζονται και τα έγγραφα ή φάρμακα ή προσωπικά αντικείμενα που φέρει μαζί του ο υπό συνοδεία ανήλικος, και το κοινοποιεί αμελλητί στο Τ.Δ.Α.Σ.Μ. και
ε) μεριμνά για την εκπαίδευση του προσωπικού του σε ζητήματα παιδικής προστασίας και πρώτων βοηθειών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Άρθρο 90
Εθνικό Μητρώο Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων

1. Στη Γενική Διεύθυνση Πληροφορικής και Επικοινωνιών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου τηρείται διαδικτυακή ηλεκτρονική βάση καταχώρισης δεδομένων των ασυνόδευτων ανηλίκων που εντοπίζονται στην ελληνική επικράτεια, με την επωνυμία «Εθνικό Μητρώο Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων» (Ε.Μ.Π.Α.Α.). Ως υπεύθυνος επεξεργασίας του Ε.Μ.Π.Α.Α. ορίζεται το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου μέσω της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας. Σκοπός του Ε.Μ.Π.Α.Α. είναι η διαχείριση, η προστασία και ο προγραμματισμός της φιλοξενίας και της επιτροπείας των ασυνόδευτων ανηλίκων. Το Ε.Μ.Π.Α.Α. δύναται να διαλειτουργεί, όπου απαιτείται, μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης με όλα τα Μητρώα του δημόσιου τομέα.
2. Πρόσβαση στο Ε.Μ.Π.Α.Α. με δυνατότητα επεξεργασίας, περιορισμένη στον τομέα των αρμοδιοτήτων τους, έχουν:
α) οι υπάλληλοι των Τμημάτων της Διεύθυνσης Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του άρθρου 40 του π.δ. 106/2020 (Α΄ 255),
β) οι υπάλληλοι του Αυτοτελούς Τμήματος Εθνικού Μηχανισμού Επείγουσας Ανταπόκρισης του άρθρου 42 του π.δ. 106/2020,
γ) οι υπάλληλοι της Γενικής Διεύθυνσης Εφαρμογών Πληροφορικής και Επικοινωνιών,
δ) οι υπάλληλοι της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης,
ε) οι υπάλληλοι της Υπηρεσίας Ασύλου,
στ) το προσωπικό που απασχολείται με σχέση δανεισμού εργασίας στις υπηρεσίες των περ. α) έως ε), από διεθνείς ή ευρωπαϊκούς οργανισμούς,
ζ) το προσωπικό των φορέων παροχής υπηρεσιών επιτροπείας και λειτουργίας δομών φιλοξενίας,

η) το προσωπικό των φορέων του άρθρου 54 που συνεργάζονται με τον Ε.Μ.Ε.Α., σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 6 του άρθρου 88, και

θ) οι υπάλληλοι του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης, για ζητήματα αναδοχής και υιοθεσίας ασυνόδευτων ανηλίκων, σύμφωνα με τον ν. 4538/2018 (Α΄ 181).

3. Στο Ε.Μ.Π.Α.Α. καταχωρίζονται από τους εξουσιοδοτημένους χρήστες τα στοιχεία που αφορούν στην προσωπική και νομική κατάσταση των ασυνόδευτων ανηλίκων, καθώς και τη διαχείριση και εποπτεία της επιτροπείας και της φιλοξενίας των ασυνόδευτων ανηλίκων. Η καταχώριση και η επεξεργασία των δεδομένων του πρώτου εδαφίου διενεργούνται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και τον ν. 4624/2019 (Α΄ 137). Τα στοιχεία που τηρούνται, κατά το μέρος που αφορούν στην προσωπική και νομική κατάσταση των ανηλίκων, είναι, ιδίως:

α) στοιχεία ταυτότητας του ανηλίκου, η φωτογραφία και τα ταυτοποιητικά του έγγραφα,

β) η φυλετική και εθνοτική καταγωγή ή άλλα στοιχεία αναγνώρισης,

γ) τα στοιχεία επικοινωνίας του ανηλίκου, τα στοιχεία γονέων και συγγενών, τα έγγραφα που αφορούν στο νομικό καθεστώς, τη διαδικασία οικογενειακής επανένωσης και άλλες διοικητικές ή δικαστικές ενέργειες, ο Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (Α.Μ.Κ.Α.) ή ο Προσωρινός Αριθμός Ασφάλισης και Υγειονομικής Περίθαλψης Αλλοδαπού (Π.Α.Α.Υ.Π.Α.) ή ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου,

δ) εκπαιδευτικό αρχείο, επαγγελματική κατάρτιση ή μαθητεία, ιατρικό ιστορικό και πληροφορίες για εμβολιασμούς, ψυχοκοινωνικό ιστορικό, έγγραφα ή πράξεις δημόσιων αρχών,

ε) πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση επιτροπείας του και τη φιλοξενία του σε Δομές Μακροχρόνιας Φιλοξενίας ή άλλο κατάλληλο για ασυνόδευτους ανηλίκους χώρο ή ανάδοχη οικογένεια ή σε άλλο συγγενικό ή οικείο πρόσωπο, η αξιολόγηση βέλτιστου συμφέροντος, καθώς και στοιχεία επαγγελματιών που τον πλαισιώνουν.

4. Η ενημέρωση για τα στοιχεία των ασυνόδευτων ανηλίκων διενεργείται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 63. Η ενημέρωση δύναται να υλοποιείται και μέσω τυποποιημένων εγγράφων και διαδικασιών που εκπονούνται από τη Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας και είναι περιοδική.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
ΒΕΛΤΙΣΤΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Άρθρο 91
Αξιολόγηση και καθορισμός του βέλτιστου συμφέροντος των ανηλίκων

1. Η αξιολόγηση του βέλτιστου συμφέροντος του ανηλίκου αποσκοπεί, ιδίως, στον σχεδιασμό των ενεργειών και αποφάσεων που λαμβάνονται για κάθε ανήλικο, και στην αναζήτηση μίας βιώσιμης λύσης για εκείνον.

2. Οι αρμόδιες, κατά περίπτωση, αρχές κατά την αξιολόγηση του βέλτιστου συμφέροντος ενός ανηλίκου λαμβάνουν υπόψη τους παράγοντες που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 και την παρ. 1 του άρθρου 39 του παρόντος.

3. Για τους σκοπούς της παρ. 1, κατά τη διενέργεια αξιολόγησης του βέλτιστου συμφέροντος του ανηλίκου, λαμβάνονται υπόψη πληροφορίες που αναζητούνται από τον ανήλικο, τους επαγγελματίες και τους φροντιστές που τον πλαισιώνουν, και αφορούν, κατ' ελάχιστον, στα προσωπικά στοιχεία του ανηλίκου, στο οικογενειακό περιβάλλον και στον αποχωρισμό του από αυτό, στις τρέχουσες συνθήκες διαβίωσης και φροντίδας, στην ασφάλεια, στην υγεία και στην πρόσβασή του σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, στη διατροφή, στην υγιεινή, στην εκπαίδευση, στις καθημερινές δραστηριότητες, στην ψυχοκοινωνική ευημερία και προστασία που απολαμβάνει, καθώς και τις προσπάθειες αναζήτησης και εντοπισμού μελών της οικογένειάς του. Κατά την αξιολόγηση του βέλτιστου συμφέροντος του ανηλίκου κατά το πρώτο εδάφιο

εφαρμόζονται οι εγγυήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και του ν. 4624/2019 (Α΄ 137).
4. Η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, σε συνεργασία με διεθνείς και ευρωπαϊκούς οργανισμούς, και, ιδίως, την Ύπατη Αρμοστεία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες και τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, και τις συναρμόδιες αρχές, καθορίζει τους δείκτες αξιολόγησης, την πρότυπη φόρμα αξιολόγησης και τις διαδικασίες προσδιορισμού του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού.
5. Οι υπάλληλοι και το προσωπικό των αρχών και φορέων που διενεργούν ή συμμετέχουν στην αξιολόγηση του βέλτιστου συμφέροντος των ανηλίκων εκπαιδεύονται περιοδικά στη χρήση των προτυποποιημένων εγγράφων και διαδικασιών της παρ. 3 ως εκπαιδευτές για τις υπηρεσίες τους και τους φορείς, με μέριμνα της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, σε συνεργασία με συναρμόδιες αρχές και εξειδικευμένους φορείς και οργανισμούς. Η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας τηρεί κατάλογο εκπαιδευμένων εκπαιδευτών στις διαδικασίες βέλτιστου συμφέροντος, με τη συναίνεση των εκπαιδευόμενων.
6. Κατά τον προσδιορισμό μακροπρόθεσμων λύσεων για έναν ανήλικο, οι οποίες επηρεάζουν καθοριστικά το μέλλον του, όπως ενδεικτικά η υιοθεσία, η μετεγκατάσταση σε άλλη χώρα ή ο επαναπατρισμός, διενεργείται διαδικασία καθορισμού βέλτιστου συμφέροντος με τη χρήση προτυποποιημένων εγγράφων και διαδικασιών που αναπτύσσει η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας και λαμβάνονται υπόψη η οικεία κατά περίπτωση νομοθεσία και τυχόν διακρατικές συμφωνίες. Η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, δια του Συμβουλίου Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του άρθρου 71, αποφαίνεται ή, κατά περίπτωση, γνωμοδοτεί επί του βέλτιστου συμφέροντος του ανηλίκου, κατόπιν αιτήματος από τον επίτροπο ή άλλη αρμόδια αρχή ή φορέα.

Άρθρο 92
Ψηφιακή πλατφόρμα καταχώρισης της αξιολόγησης του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού

1. Η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, σε συνεργασία με τη Γενική Διεύθυνση Πληροφορικής και Επικοινωνιών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, σχεδιάζει, αναπτύσσει, και λειτουργεί ψηφιακή πλατφόρμα για τη συστηματική καταχώριση της αξιολόγησης του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού, που διενεργείται σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 91. Υπεύθυνος επεξεργασίας της πλατφόρμας είναι το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου μέσω της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας.
2. Η πλατφόρμα δύναται να διαλειτουργεί με τα πληροφοριακά συστήματα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και ιδίως με το Εθνικό Μητρώο Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του άρθρου 90.
3. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας περιορίζεται αποκλειστικά στα απολύτως αναγκαία δεδομένα για την αξιολόγηση και τον προσδιορισμό του βέλτιστου συμφέροντος του ασυνόδευτου ανηλίκου και δεν επιτρέπεται η περαιτέρω επεξεργασία τους για σκοπούς ασύμβατους με τον σκοπό αυτό. Για την ανάπτυξη, λειτουργία και συντήρηση της πλατφόρμας λαμβάνονται τα απαραίτητα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφάλειας και προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων μέτρων ψευδωνυμοποίησης, καταγραφής ενεργειών χρηστών και διαβαθμισμένης πρόσβασης, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679.
4. Η πρόσβαση των χρηστών στα δεδομένα της πλατφόρμας είναι διαβαθμισμένη και περιορίζεται αυστηρά στο απολύτως αναγκαίο περιεχόμενο, ανάλογα με τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντά τους. Η διαδικασία και το εύρος πρόσβασης στην πλατφόρμα από συγκεκριμένους χρήστες καθορίζεται από την πολιτική ασφαλείας δεδομένων που εφαρμόζει το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου.
5. Πριν από την παραγωγική λειτουργία της ψηφιακής πλατφόρμας της παρ. 1 διενεργείται εκτίμηση

αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το άρθρο 35 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, με τη συμμετοχή του Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Η πλατφόρμα τίθεται σε λειτουργία μόνον εφόσον από την εκτίμηση του πρώτου εδαφίου προκύπτει ότι έχουν ληφθεί τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για τον μετριασμό των κινδύνων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 93
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας δύναται να καθορίζονται το περιεχόμενο και οι διαδικασίες κατάρτισης και έκδοσης της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας (Π.Π.Π.) της περ. δ) της παρ. 2 του άρθρου 54.
2. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, όταν συντρέχουν εξαιρετικές περιπτώσεις, ιδίως αν μεταβάλλονται ουσιωδώς ο όγκος απασχόλησης των εντεταλμένων επιτροπείας και οι συνθήκες άφιξης ασυνόδευτων ανηλίκων στα σημεία εισόδου ή παραμονής αυτών σε Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές και λαμβάνοντας υπόψη τα όρια των διατιθέμενων, κατά περίπτωση, πόρων, δύναται να τροποποιείται ο αριθμός των ασυνόδευτων ανηλίκων που ανατίθενται σε εντεταλμένο επιτροπείας, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 66.
3. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου καθορίζεται ο κανονισμός οργάνωσης και λειτουργίας του Συμβουλίου Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του άρθρου 71.
4. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου καθορίζονται οι διαδικασίες υποβολής, εξέτασης και επίλυσης των παραπόνων και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 75.
5. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται και εξειδικεύονται:
α) οι κανόνες οργάνωσης και λειτουργίας των Κέντρων Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Κ.Φ.Α.Α.),
β) ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας και ο Κώδικας Δεοντολογίας του προσωπικού αυτών,
γ) η δυναμικότητα και ο τρόπος στελέχωσης των Κ.Φ.Α.Α.,
δ) οι παρεχόμενες υπηρεσίες φιλοξενίας,
ε) η διαδικασία υποβολής παραπόνων από τους φιλοξενούμενους ασυνόδευτους ανηλίκους,
στ) οι βασικές κτηριακές προδιαγραφές και κανόνες ασφαλείας, καθώς και
ζ) κάθε άλλο, τεχνικό και λεπτομερειακό, θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 80.
6. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται και εξειδικεύονται το πλαίσιο και η διαδικασία αδειοδότησης για τη λειτουργία Κ.Φ.Α.Α. του άρθρου 80.
7. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου καθορίζονται:
α) τα ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας των Εποπτευόμενων Διαμερισμάτων Ημιαυτόνομης Διαβίωσης (Ε.Δ.Η.Δ.),
β) η δυναμικότητα και οι γενικές κτηριακές προδιαγραφές για τη λειτουργία των Ε.Δ.Η.Δ.,
γ) οι παρεχόμενες υπηρεσίες φιλοξενίας,
δ) ο υλικοτεχνικός εξοπλισμός των Ε.Δ.Η.Δ. και η στελέχωση της ομάδας υποστήριξης του φορέα λειτουργίας,
ε) η διαδικασία υποδοχής του φιλοξενούμενου ασυνόδευτου ανηλίκου στο Ε.Δ.Η.Δ.,
στ) οι μεταβατικές διατάξεις για τη λειτουργία των Ε.Δ.Η.Δ., καθώς και

ζ) κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 81.

8. Με κοινή απόφαση των Γενικών Γραμματέων Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο και Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας δύναται να προσδιορίζονται οι λεπτομέρειες της λειτουργίας των ασφαλών ζωνών για ασυνόδευτους ανηλίκους, και της εποπτείας αυτών, των βασικών παρεχόμενων υπηρεσιών και της στελέχωσης αυτών, και κάθε άλλο αναγκαίο, τεχνικό ή λεπτομερειακό, θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 82.

9. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού ρυθμίζεται ο κανονισμός λειτουργίας της τηλεφωνικής γραμμής της περ. ε) της παρ. 6 του άρθρου 88, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα σχετικά με τη λειτουργία του Αυτοτελούς Τμήματος Εθνικού Μηχανισμού Επείγουσας Ανταπόκρισης του άρθρου 42 του π.δ. 106/2020 (Α΄ 255).

10. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται:

α) η οργάνωση, η λειτουργία και η εποπτεία των δομών επείγουσας φιλοξενίας του πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 88,

β) ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας και ο κώδικας δεοντολογίας του προσωπικού τους,

γ) η δυναμικότητα και η στελέχωσή τους,

δ) οι παρεχόμενες υπηρεσίες φιλοξενίας και η εποπτεία αυτών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται οι όροι δημιουργίας, τήρησης και λειτουργίας του Εθνικού Μητρώου Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Ε.Μ.Π.Α.Α.), τα δεδομένα που καταχωρίζονται, τα ζητήματα χορήγησης πρόσβασης, πιστοποίησης και αυθεντικοποίησης των χρηστών, οι απαιτούμενες διαλειτουργικότητες του Ε.Μ.Π.Α.Α. με άλλα πληροφοριακά συστήματα του δημοσίου τομέα, η διαδικασία εγγραφής, υποβολής, ενημέρωσης των στοιχείων και οι προϋποθέσεις καταχώρισής τους, οργανωτικά και τεχνικά θέματα απορρήτου και πολιτικής ασφάλειας της επεξεργασίας των δεδομένων του παρόντος, και κάθε άλλη αναγκαία, τεχνική ή εν γένει, λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 90.

12. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας καθορίζονται οι κατηγορίες χρηστών της ψηφιακής πλατφόρμας του άρθρου 92, μεταξύ των προσώπων της παρ. 2 του άρθρου 90.

ΜΕΡΟΣ Δ΄
ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2024/1348 ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΚΟΙΝΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2013/32/ΕΕ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 94
Αντικείμενο

Στο παρόν Μέρος θεσπίζονται τα εθνικά μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη θέσπιση κοινής διαδικασίας διεθνούς προστασίας στην Ένωση και την κατάργηση της οδηγίας 2013/32/ΕΕ (L της 22.5.2024), καθώς και κάθε άλλο συναφές ζήτημα που απαιτείται για την πλήρη εφαρμογή του ανωτέρω Κανονισμού στην ελληνική έννομη τάξη.

Άρθρο 95
Καθορισμός αρμόδιων αρχών

Για τις ανάγκες του παρόντος:
α) «αποφαινόμενη αρχή» συνιστούν τα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου, τα Αυτοτελή Κλιμάκια Ασύλου της Υπηρεσίας Ασύλου και τα Κινητά Κλιμάκια Ασύλου, κατά το π.δ. 106/2020 (Α΄ 255). Το Τμήμα Ανακλήσεων και Αποκλεισμού της Υπηρεσίας Ασύλου λογίζεται ως αποφαινόμενη αρχή για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας κατά τη διοικητική διαδικασία του π.δ. 106/2020 (Α΄ 255),
β) «αρμόδιες αρχές απόφασης» ορίζονται η αποφαινόμενη αρχή και οι Ανεξάρτητες Επιτροπές Προσφυγών της Αρχής Προσφυγών,
γ) «αρμόδιες αρχές κατάθεσης αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας» ή «αρμόδιες αρχές κατάθεσης» είναι τα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου τα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου, τα Αυτοτελή Κλιμάκια και τα Κινητά Κλιμάκια Ασύλου της Υπηρεσίας Ασύλου κατά τα οριζόμενα στο π.δ. 106/2020.
δ) «αρμόδιες αρχές καταχώρισης αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας» ή «αρμόδιες αρχές καταχώρισης» είναι τα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, τα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου, τα Αυτοτελή Κλιμάκια και τα Κινητά Κλιμάκια Ασύλου της Υπηρεσίας Ασύλου κατά τα οριζόμενα στο π.δ. 106/2020,
ε) «αρμόδιες αρχές υποβολής αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας» ή «αρμόδιες αρχές υποβολής» είναι η ΕΛ.ΑΣ., το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή, η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης και η Υπηρεσία Ασύλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

Άρθρο 96
Γενικές εγγυήσεις για τους αιτούντες διεθνή προστασία

1. Κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, οι αιτούντες απολαύουν των εγγυήσεων του άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
2. Η ενημέρωση των αιτούντων διεθνούς προστασίας για τις πληροφορίες της παρ. 2 του άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, παρέχεται σε γλώσσα που κατανοούν, με απλό και προσιτό τρόπο, από τις αρμόδιες αρχές κατά την υποβολή τους στις διαδικασίες ελέγχου διαλογής, σύμφωνα με το άρθρο 6 του παρόντος, και το αργότερο έως την καταχώριση της αίτησης διεθνούς προστασίας από τις αρμόδιες αρχές καταχώρισης.
3. Η ενημέρωση της παρ. 2 λαμβάνει χώρα μέσω του προβλεπόμενου στην παρ. 7 του άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 ενημερωτικού φυλλαδίου, το οποίο παρέχεται σε φυσική ή ηλεκτρονική μορφή, και όπου είναι αναγκαίο, προφορικά. Οι αιτούντες επιβεβαιώνουν τη λήψη των ως άνω προβλεπόμενων πληροφοριών με την υπογραφή του εγγράφου ενημέρωσης που τους χορηγείται, ή με άλλο πρόσφορο τρόπο. Αντίγραφο του εγγράφου με την υπογραφή του αιτούντος, ή του εκπροσώπου ή προσωρινού εκπροσώπου του, αν πρόκειται για ασυνόδευτο ανήλικο, και κάθε άλλου σχετικού έγγραφου στοιχείου διατηρείται στον φάκελο του αιτούντος. Στο ανωτέρω έγγραφο, καταγράφεται και τυχόν άρνηση υπογραφής, συμπεριλαμβανομένου και του λόγου αυτής. Επιπλέον του ενημερωτικού φυλλαδίου, πληροφορίες δύναται να παρέχονται και τηλεφωνικά, με αυτοματοποιημένο τρόπο, ή και με χρήση πληροφοριακών συστημάτων

τεχνητής νοημοσύνης.
4. Η Υπηρεσία Ασύλου ενημερώνει εγγράφως τους αιτούντες και επιδίδει την απόφαση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας σε αυτούς, σύμφωνα με το άρθρο 120.
5. Στους αιτούντες παρέχονται υπηρεσίες διερμηνείας για να υποβάλουν την αίτησή τους, να εκθέσουν την υπόθεσή τους στις αρμόδιες αρχές και για τη διεξαγωγή συνέντευξης ή προφορικής ακρόασης, τόσο στη διοικητική διαδικασία όσο και στη διαδικασία προσφυγής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, εφόσον δεν μπορεί να εξασφαλισθεί η αναγκαία επικοινωνία χωρίς διερμηνέα. Η δαπάνη της διερμηνείας βαρύνει το Δημόσιο. Η παροχή υπηρεσιών διερμηνείας, όπου αυτή απαιτείται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας, δύναται να παρέχεται και εξ αποστάσεως με τη χρήση κατάλληλων τεχνικών μέσων επικοινωνίας, σε περίπτωση που η φυσική παρουσία διερμηνέα δεν είναι δυνατή. Για την ενίσχυση και υποστήριξη των παρεχόμενων υπηρεσιών διερμηνείας, οι αρμόδιες αρχές δύνανται να κάνουν χρήση λογισμικών αυτοματοποιημένης μετάφρασης και υποτιτλισμού ηχητικών δεδομένων μέσω πληροφοριακών συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό της Υπηρεσίας Ασύλου. Εφόσον είναι αποδεδειγμένα αδύνατη η παροχή διερμηνείας στη γλώσσα επιλογής του αιτούντος, παρέχεται διερμηνεία στην επίσημη γλώσσα της χώρας καταγωγής του αιτούντος ή σε άλλη γλώσσα που ευλόγως θεωρείται ότι κατανοεί, συμπεριλαμβανομένης της διεθνούς νοηματικής γλώσσας.
6. Καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας, οι αρμόδιες αρχές ασύλου και υποδοχής αναγνωρίζουν και θεωρούν το γνήσιο της υπογραφής αιτούντων με την επίδειξη του δελτίου του άρθρου 112. Στις περιπτώσεις κράτησης, ή σε άλλες περιπτώσεις που ο αιτών δεν διαθέτει δελτίο αιτούντος άσυλο, οι αρμόδιες αρχές ασύλου και υποδοχής δύνανται να βεβαιώνουν την υπογραφή των αιτούντων βάσει των στοιχείων που έχουν καταχωρισθεί.

Άρθρο 97
Υποχρεώσεις των αιτούντων

1. Ο αιτών διεθνή προστασία έχει τις υποχρεώσεις του άρθρου 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
2. Οι αιτούντες υποχρεούνται να παραδίδουν το ταξιδιωτικό έγγραφο και να προσκομίζουν οποιοδήποτε άλλο έγγραφο έχουν στην κατοχή τους και σχετίζεται με την εξέταση της αίτησης και των στοιχείων που πιστοποιούν την ταυτότητα των ιδίων και των μελών της οικογένειάς τους, τη χώρα καταγωγής και τον τόπο γέννησής τους, καθώς και την οικογενειακή τους κατάσταση, το αργότερο μέχρι και τη λήξη της προθεσμίας της κατάθεσης της αίτησης διεθνούς προστασίας. Στις περιπτώσεις που παραδοθούν τα ανωτέρω έγγραφα, συντάσσεται πρακτικό παράδοσης - παραλαβής, αντίγραφο του οποίου χορηγείται στον αιτούντα. Η κατάθεση και η εξέταση της αίτησης χορήγησης διεθνούς προστασίας, καθώς και η χορήγηση καθεστώτος, δεν προϋποθέτουν υποχρεωτικά την υποβολή αποδεικτικών στοιχείων.
3. Οι κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές επικοινωνούν με τον αιτούντα είτε τηλεφωνικά είτε εγγράφως με την αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του ή με την αποστολή ενημερωτικής επιστολής στη διεύθυνση του τόπου διαμονής του, όπως τα στοιχεία αυτά έχουν δηλωθεί από τον αιτούντα κατά την καταχώριση της αίτησης διεθνούς προστασίας. Στον φάκελο του αιτούντα τηρείται αντίγραφο της σχετικής ενημέρωσης των αρχών, καθώς και κάθε αποδεικτικό έγγραφο από τη ληφθείσα επικοινωνία.
4. Κατά την πραγματοποίηση του ελέγχου της παρ. 5 του άρθρου 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, οι αρμόδιες αρχές συντάσσουν σχετική αναφορά, η οποία περιλαμβάνεται στον διοικητικό φάκελο του αιτούντος.
5. Ο αιτών συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις, οι οποίες επιβάλλονται από τις αρμόδιες αρχές υποδοχής σύμφωνα με το Μέρος Β΄ του Δεύτερου Βιβλίου.

6. Σε περίπτωση παραβίασης του επιβαλλόμενου καθήκοντος συνεργασίας με τις αρμόδιες αρχές με υπαιτιότητα του αιτούντος, όπως αυτό εξειδικεύεται στις παρ. 1 έως 5, ιδίως, επανειλημμένης μη επικοινωνίας με τις αρχές και μη συνεργασίας, προκειμένου να διαπιστωθούν τα αναγκαία για την εξέταση της αίτησης στοιχεία, που συνεπάγεται την παρεμπόδιση της απρόσκοπτης ολοκλήρωσης των διαδικασιών εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας, τεκμαίρεται σιωπηρή ανάκληση της αίτησης διεθνούς προστασίας ή προσφυγής, σύμφωνα με τις περ. β) έως ε) της παρ. 1 του άρθρου 41 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.

Άρθρο 98
Εξαίρεση από το δικαίωμα παραμονής κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας

Εξαίρεση από το δικαίωμα παραμονής του αιτούντος κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 προβλέπεται, όταν συντρέχουν οι όροι της παρ. 4 του άρθρου 10 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.

Άρθρο 99
Συνέντευξη επί του παραδεκτού και επί της ουσίας

1. Η προσωπική συνέντευξη για την εξέταση του παραδεκτού ή της ουσίας της αίτησης διεθνούς προστασίας κατά τα άρθρα 11 και 12 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, διενεργείται από τον χειριστή της Υπηρεσίας Ασύλου.
2. Η συνέντευξη επί της ουσίας δύναται να διεξαχθεί ταυτόχρονα με τη συνέντευξη επί του παραδεκτού σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 12 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, εφόσον ο αιτών έχει ενημερωθεί τουλάχιστον είκοσι τέσσερις (24) ώρες πριν από τη διενέργειά της. Όταν εκτιμάται ότι οι αιτούντες χρήζουν ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων, το ανωτέρω διάστημα, και εφόσον η προσωπική συνέντευξη έχει ορισθεί εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την κατάθεση της αίτησης, αναπροσαρμόζεται εύλογα και δεν δύναται να υπερβεί τις τρεις (3) ημέρες. Σε περίπτωση αναβολής της συνέντευξης δεν χορηγείται εκ νέου χρόνος προετοιμασίας.

Άρθρο 100
Προϋποθέσεις προσωπικής συνέντευξης

1. Κατά τη διενέργεια της προσωπικής συνέντευξης των άρθρων 11 και 12 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 τηρούνται οι όροι του άρθρου 13 του εν λόγω Κανονισμού.
2. Κατά τη συνέντευξη, δύνανται να παρίσταται ο νομικός σύμβουλος του αιτούντος, ο οποίος δύναται να παρεμβαίνει αποκλειστικά στο τέλος της προσωπικής συνέντευξης.
3. Η συνέντευξη διεξάγεται παρά την απουσία νομικού συμβούλου, εκτός εάν συντρέχει λόγος ανωτέρας βίας στο πρόσωπο αυτού, όπως σοβαρή ασθένεια, που αποδεικνύεται με δημόσια έγγραφα αμέσως, και εφόσον κριθεί ότι η απουσία αυτή συνιστά σπουδαίο λόγο αναβολής.
4. Η συνέντευξη διενεργείται από αρμόδιο υπάλληλο της αποφαινόμενης αρχής (χειριστή), ο οποίος διαθέτει τα κατάλληλα προσόντα και ο οποίος συντάσσει την απόφαση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας. Ο Εσωτερικός Κανονισμός της Υπηρεσίας Ασύλου ορίζει τη διαδικασία ορισμού του αρμόδιου υπαλλήλου (χειριστή), καθώς και τα προσόντα και την εκπαίδευσή του από τον προϊστάμενο του κάθε Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου και Αυτοτελούς Κλιμακίου Ασύλου. Κατ' εξαίρεση, όταν εξαιτίας μαζικών αφίξεων υποβάλλονται ταυτόχρονες αιτήσεις διεθνούς προστασίας από μεγάλο αριθμό υπηκόων τρίτων χωρών ή

ανιθαγενών, η προσωπική συνέντευξη επί του παραδεκτού και επί της ουσίας της αίτησης δύναται να διενεργείται προσωρινά από προσωπικό του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, εφόσον το προσωπικό έχει λάβει εκ των προτέρων σχετική κατάρτιση, η οποία περιλαμβάνει τα στοιχεία του άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2303.

5. Εάν μετά την πραγματοποίηση της συνέντευξης, σύμφωνα με τους όρους της παρ. 1 του άρθρου 12 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, κρίνεται απαραίτητη η περαιτέρω διερεύνηση της ουσίας της αίτησης διεθνούς προστασίας, πραγματοποιείται συμπληρωματική συνέντευξη.

6. Η προσωπική συνέντευξη διεξάγεται με τη συνδρομή διερμηνέα, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 96. Η προσωπική συνέντευξη αναβάλλεται μόνο εφόσον απουσιάζει ο διερμηνέας και δεν καθίσταται δυνατή η επικοινωνία με τον αιτούντα. Στην περίπτωση αυτή, η συνέντευξη επαναπροσδιορίζεται κατά απόλυτη προτεραιότητα.

7. Στις περιπτώσεις που παραλείπεται η προσωπική συνέντευξη βάσει της περ. γ) της παρ. 11 του άρθρου 13 του Κανονισμού 2024/1348, χορηγείται η δυνατότητα στον αιτούντα να εκθέσει εγγράφως τις απόψεις του και να υποβάλει, εφόσον επιθυμεί, περαιτέρω πληροφορίες, εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών.

8. Κατά τη διεξαγωγή της συνέντευξης δύνανται να παρίστανται, για λόγους εκπαίδευσης και κατάρτισης, υπάλληλοι των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου καθώς, και του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, εφόσον συναινεί ο αιτών που ερωτάται σχετικά.

Άρθρο 101
Έκθεση και καταγραφή των προσωπικών συνεντεύξεων

1. Η προσωπική συνέντευξη του αιτούντος καταγράφεται ηχητικά και ταυτόχρονα τηρείται πρακτικό. Ο αιτών καλείται στο τέλος της συνέντευξης να επιβεβαιώσει ότι δεν επιθυμεί να προσθέσει οτιδήποτε άλλο, χωρίς να υπογράψει το τηρούμενο πρακτικό. Η καταγραφή της συνέντευξης γίνεται δεκτή ως αποδεικτικό στοιχείο στη διαδικασία προσφυγής του Κεφαλαίου V του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Σε περίπτωση χρήσης πληροφοριακών συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης ηχογράφησης και αυτόματης έγγραφης αποτύπωσης της συνέντευξης, δεν απαιτείται η τήρηση πρακτικού.

2. Εφόσον δεν είναι δυνατή η ηχητική καταγραφή, τηρείται πλήρες πρακτικό της συνέντευξης. Ο αιτών καλείται να βεβαιώσει την ακρίβεια του περιεχομένου του πρακτικού, υπογράφοντας με τη συνδρομή διερμηνέα, εφόσον παρίσταται, σύμφωνα με τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Το πρακτικό συνυπογράφει και ο διερμηνέας εφόσον παρίσταται.

3. Οι αιτούντες, οι εκπρόσωποι ή οι νομικοί σύμβουλοι έχουν πρόσβαση στα αναφερόμενα στην παρ. 1 πρακτικά και στο ηχητικό αρχείο της συνέντευξης το συντομότερο δυνατό μετά τη συνέντευξη και σε κάθε περίπτωση πριν η αποφαινόμενη αρχή λάβει απόφαση επί της αίτησης.

4. Οι προαναφερόμενες εγγυήσεις τηρούνται σε κάθε συμπληρωματική συνέντευξη ή ακρόαση, καθώς και κατά τη διαδικασία συζήτησης των προσφυγών ενώπιον των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών.

5. Ο Εσωτερικός Κανονισμός της Υπηρεσίας Ασύλου δύναται να ορίζει λεπτομερέστερα τις τεχνικές διαδικασίες της διεξαγωγής και της ηχητικής καταγραφής της συνέντευξης και της τηλεδιάσκεψης.

Άρθρο 102
Νομική καθοδήγηση στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας

1. Στους αιτούντες παρέχεται στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας, κατόπιν γραπτού αιτήματός τους στην αρμόδια αρχή καταχώρισης, το οποίο υποβάλλεται το αργότερο κατά την καταχώριση της αίτησης, δωρεάν νομική καθοδήγηση με το περιεχόμενο της παρ. 2 του άρθρου 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.

2. Οι αιτούντες ενημερώνονται από τις αρμόδιες αρχές υποβολής ή καταχώρισης για το δικαίωμα σε δωρεάν νομική καθοδήγηση κατά την υποβολή της αίτησης στο στάδιο του ελέγχου διαλογής και το αργότερο κατά την καταχώριση της αίτησης.
3. Η νομική καθοδήγηση της παρ. 1 μπορεί να παρέχεται από δικηγόρους εγγεγραμμένους σε οικείους δικηγορικούς συλλόγους ή νομικούς συμβούλους διεθνών οργανισμών, κατόπιν σύναψης σχετικής συμφωνίας με το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου. Για τον λόγο αυτόν, τα πρόσωπα που παρέχουν νομική καθοδήγηση έχουν πρόσβαση στις Περιφερειακές Υπηρεσίες της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης και στις άλλες εγκαταστάσεις που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Καθ' όλη τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, η νομική καθοδήγηση δύναται να παρέχεται είτε σε ατομικό επίπεδο είτε σε ομαδικό επίπεδο, σε ομάδες έως δεκαπέντε (15) ατόμων που υπάγονται στην ίδια διαδικασία ή διαδικαστικό στάδιο ή σε άλλη περίπτωση ομαδοποίησης με τρόπο που διασφαλίζει την αποτελεσματική εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Η συνεδρία διενεργείται σε γλώσσα που κατανοούν ή που ευλόγως θεωρείται ότι κατανοούν οι αιτούντες, με τη συνδρομή διερμηνέα, και υπό συνθήκες που εξασφαλίζουν την απαιτούμενη εμπιστευτικότητα. Σε περίπτωση υποβολής δυσανάλογα μεγάλου αριθμού αιτήσεων διεθνούς προστασίας ή σε άλλες εξαιρετικές περιπτώσεις, ο αριθμός των ατόμων ανά ομαδική συνεδρία μπορεί να αυξηθεί μέχρι τον μέγιστο αριθμό των πενήντα (50) ατόμων.
4. Η παροχή δωρεάν νομικής καθοδήγησης στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας του άρθρου 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 αποκλείεται εφόσον συντρέχει κάποιος από τους λόγους των περ. β) και γ) της παρ. 3 του άρθρου 16 του Κανονισμού.

Άρθρο 103
Νομική συνδρομή και εκπροσώπηση

1. Οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να συμβουλεύονται με δαπάνη τους δικηγόρο ή άλλο σύμβουλο σε θέματα σχετικά με την αίτησή τους.
2. Στους αιτούντες παρέχεται, κατόπιν γραπτού αιτήματός τους στην Υπηρεσία Ασύλου, το αργότερο σαράντα οκτώ (48) ώρες πριν από την προθεσμία άσκησης της προσφυγής κατά το άρθρο 135, δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση στις διαδικασίες ενώπιον της Αρχής Προσφυγών. Σε περίπτωση προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, οι αιτούντες είναι δυνατόν να λαμβάνουν δωρεάν νομική βοήθεια, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του ν. 3226/2004 (Α΄ 24), ο οποίος εφαρμόζεται αναλόγως.
3. Εφόσον ειδικές διατάξεις δεν ορίζουν διαφορετικά για συγκεκριμένες πράξεις, η πληρεξουσιότητα προς τα πρόσωπα της παρ. 1 πρέπει να είναι επίκαιρη και παρέχεται με ιδιωτικό έγγραφο, ως προς το οποίο απαιτείται η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του αιτούντος, η οποία μπορεί να γίνει και με την επίδειξη του εγγράφου της παρ. 1 ή της παρ. 4 του άρθρου 29 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 από οποιαδήποτε δημόσια αρχή. Το έγγραφο της εξουσιοδότησης κατατίθεται σε πρωτότυπο στις αρμόδιες αρχές.
4. Τα πρόσωπα των παρ. 1 και 2, τα οποία εκπροσωπούν τους αιτούντες, έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες του φακέλου τους, βάσει των οποίων λαμβάνεται ή θα ληφθεί η απόφαση, υπό την επιφύλαξη του τρίτου εδαφίου της παρούσας και υπό την προϋπόθεση ότι οι ανωτέρω πληροφορίες δεν σχετίζονται με ζητήματα εθνικής ασφάλειας. Ο Διοικητής της Υπηρεσίας Ασύλου, μετά από αιτιολογημένη πράξη του, απαγορεύει τη γνωστοποίηση πληροφοριών ή της πηγής αυτών, εφόσον πρόκειται για διαβαθμισμένες πληροφορίες που σχετίζονται με ζητήματα εθνικής ασφάλειας, ενώ δύναται, μετά από αιτιολογημένη πράξη του, να απαγορεύει τη γνωστοποίησή τους, εφόσον η αποκάλυψή τους ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο την εθνική ασφάλεια, την ασφάλεια των οργανισμών ή των προσώπων που παρέχουν τις πληροφορίες ή την ασφάλεια

των προσώπων, τα οποία αφορούν οι πληροφορίες, ή εάν θίγονται οι έρευνες σχετικά με την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή οι διεθνείς σχέσεις των κρατών μελών. Στις περιπτώσεις αυτές ο Διοικητής της Υπηρεσίας Ασύλου ενεργεί σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.

5. Η παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης στο πλαίσιο της διαδικασίας προσφυγής του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 αποκλείεται με απόφαση της αποφαινόμενης αρχής, εφόσον συντρέχει κάποιος από τους λόγους των περ. α), γ), και δ) της παρ. 2 του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.

6. Τα πρόσωπα των παρ. 1 και 2 έχουν πρόσβαση σε περιφερειακές υπηρεσίες της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης. Επιτρέπεται, επίσης, η πρόσβασή τους σε χώρους κράτησης και ζώνες διέλευσης, για να επικοινωνούν με τους αιτούντες, σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο. Η δυνατότητα πρόσβασης των ως άνω προσώπων στους χώρους αυτούς περιορίζεται, όταν αυτό κρίνεται αντικειμενικά απαραίτητο, από τις εκάστοτε αρμόδιες αρχές για την ασφάλεια, τη δημόσια τάξη ή τη διοικητική διαχείριση του εν λόγω χώρου ή την ασφάλεια των αιτούντων, υπό τον όρο ότι δεν περιορίζεται ούτε παρακωλύεται το δικαίωμα του αιτούντος σε εκπροσώπηση και νομική συμπαράσταση, ιδίως όταν η πρόσβαση των δικηγόρων και συμβούλων περιορίζεται υπερβολικά ή καθίσταται αδύνατη. Οι πληρεξούσιοι δικηγόροι και οι εξουσιοδοτημένοι σύμβουλοι μπορούν να επικοινωνούν με τηλεδιάσκεψη με τους αιτούντες σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο, υπό συνθήκες που εξασφαλίζουν την απαιτούμενη εμπιστευτικότητα.

7. Κάθε πρόσωπο που έχει εξουσιοδοτηθεί σύμφωνα με την παρ. 3, καθίσταται αυτοδικαίως και αντίκλητος και όλες οι επιδόσεις, σύμφωνα με το άρθρο 120, μπορούν να γίνουν προς αυτόν. Ειδικώς, σε περίπτωση που ο εξουσιοδοτημένος νομικός σύμβουλος ενεργεί για λογαριασμό οργάνωσης που είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο των Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, αντίκλητος καθίσταται αυτοδικαίως και η οργάνωση αυτή. Η ιδιότητα του αντικλήτου παύει μόνο με έγγραφη δήλωση του αιτούντος με βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του από δημόσια αρχή, η οποία προσκομίζεται στην αρχή ενώπιον της οποίας κατατέθηκε η αίτηση ή η προσφυγή.

Άρθρο 104
Αξιολόγηση της ανάγκης για ειδικές διαδικαστικές εγγυήσεις

1. Η αξιολόγηση για το εάν ο αιτών χρήζει ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων εκκινεί με τις διαπιστώσεις των προκαταρκτικών ελέγχων του άρθρου 12 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356 και του άρθρου 9 του παρόντος, οι οποίες κοινοποιούνται στην αποφαινόμενη αρχή, και δύναται να ολοκληρώνεται το αργότερο εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της αίτησης διεθνούς προστασίας σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 20 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.

2. Μορφές επαρκούς υποστήριξης, σύμφωνα με το άρθρο 21 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, συνιστούν ιδίως η δυνατότητα επιπλέον διαλειμμάτων κατά τη διάρκεια της προσωπικής συνέντευξης, η δυνατότητα στον αιτούντα να κινείται κατά τη διάρκεια της προσωπικής συνέντευξης, εάν αυτό καθίσταται αναγκαίο από την κατάσταση υγείας του, καθώς και η επιείκεια σε μη μείζονες ανακρίβειες και αντιφάσεις, εφόσον αυτές σχετίζονται με την κατάσταση της υγείας του.

Άρθρο 105
Ειδικές εγγυήσεις για ασυνόδευτους ανήλικους

1. Όταν υποβάλλεται αίτηση διεθνούς προστασίας από πρόσωπο που δηλώνει ότι είναι ασυνόδευτος

ανήλικος, ή για το οποίο υπάρχουν αντικειμενικοί λόγοι να πιστεύεται ότι είναι ανήλικος, όπως στην περίπτωση ενός εμφανώς ανηλίκου, ή όταν εγείρεται αμφιβολία σχετικά με την ανηλικότητα του προσώπου αυτού, οι αρμόδιες αρχές καταχώρισης ενημερώνουν αμελλητί τη Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας για την παρουσία του ανηλίκου. Οι αρμόδιες αρχές καταχώρισης, σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, διασφαλίζουν ότι ο ανήλικος διαθέτει προσωρινό εκπρόσωπο ή εκπρόσωπο σύμφωνα με τα άρθρα 40 και 56 έως 77, ώστε να απολαμβάνει τα δικαιώματα και να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που προβλέπει ο νόμος.

2. Οι αρμόδιες αρχές καταχώρισης και κατάθεσης ενημερώνουν τον προσωρινό εκπρόσωπο ή τον εκπρόσωπο του ανηλίκου για τις διαδικασίες και τις προθεσμίες που αφορούν κάθε στάδιο της αίτησης του ασυνόδευτου ανηλίκου, και παρέχουν πρόσβαση στο περιεχόμενο των σχετικών εγγράφων στον φάκελο του ανηλίκου και σε κατάλληλο ενημερωτικό υλικό για ασυνόδευτους ανηλίκους. Ο προσωρινός εκπρόσωπος ή ο εκπρόσωπος του ανηλίκου, με την κατά περίπτωση συνδρομή δικηγόρου, ενημερώνει επαρκώς και με κατάλληλο τρόπο τον ανήλικο για τις διαδικασίες που προβλέπονται στους Κανονισμούς (ΕΕ) 2024/1348, (ΕΕ) 2024/1351 και (ΕΕ) 2024/1358. Ο εκπρόσωπος του ανηλίκου μπορεί να τοποθετηθεί, δίνοντας χρήσιμες πληροφορίες για τον ανήλικο, στο τέλος της συνέντευξής του.

Άρθρο 106
Ιατρική εξέταση

1. Η ιατρική εξέταση του άρθρου 24 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, πραγματοποιείται, κατόπιν παραπομπής του αιτούντος από την αποφαινόμενη αρχή σε ιατρούς δημόσιων νοσοκομείων και θεραπευτηρίων ή δημόσιων δομών ψυχικής υγείας ή άλλους, ειδικώς συμβεβλημένους με το ελληνικό δημόσιο, ιδιώτες ιατρούς ή στο κλιμάκιο ιατρικού ελέγχου και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης, των Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών, και των Ελεγχόμενων Δομών Προσωρινής Φιλοξενίας Αιτούντων Άσυλο. Οι εξετάσεις, εφόσον διενεργούνται σε δημόσια δομή υγείας, πραγματοποιούνται δωρεάν από εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό ανάλογης ειδικότητας. Τα αποτελέσματα ή οι γνωματεύσεις υποβάλλονται στις αρμόδιες αρχές το συντομότερο δυνατό και καταχωρίζονται στον ατομικό διοικητικό φάκελο του αιτούντος. Σε κάθε άλλη περίπτωση, οι αιτούντες ενημερώνονται ότι μπορούν με δική τους πρωτοβουλία και δικά τους έξοδα να μεριμνήσουν για εξέταση και διάγνωση στις περιπτώσεις ενδείξεων που ενδεχομένως υποδηλώνουν δίωξη ή σοβαρή βλάβη.

2. Τα αποτελέσματα ελέγχων υγείας και εκτιμήσεων ευαλωτότητας που διενεργήθηκαν κατά τον έλεγχο διαλογής πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την εφαρμογή των ανωτέρω.

Άρθρο 107
Εκτίμηση ηλικίας ανηλίκων

1. Η εκτίμηση της ηλικίας υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, εάν ανακύπτει αμφιβολία σχετικά με την ανηλικότητά τους διενεργείται σύμφωνα το άρθρο 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και τα ειδικότερα οριζόμενα στην απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 153 του παρόντος.

2. Η αποφαινόμενη αρχή αναγνωρίζει αποφάσεις εκτίμησης ηλικίας που εκδόθηκαν από άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν η διαδικασία διαπίστωσης ηλικίας διενεργήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Άρθρο 108
Υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας

Κάθε υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής έχει δικαίωμα υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας. Η υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας του άρθρου 26 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 γίνεται προφορικώς ή εγγράφως ενώπιον των αρχών της περ. ε) του άρθρου 95, στα σημεία εισόδου στην ελληνική επικράτεια ή εντός αυτής και ενημερώνεται άμεσα η αρμόδια αρχή καταχώρισης.

Άρθρο 109
Καταχώριση αιτήσεων διεθνούς προστασίας

1. Οι αρμόδιες αρχές καταχώρισης αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας του άρθρου 95 προβαίνουν στην καταχώριση της αίτησης εντός της προθεσμίας του άρθρου 27 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Η καταχώριση πραγματοποιείται εντός πέντε (5) ημερών από τη λήξη των προθεσμιών για τη διενέργεια του ελέγχου διαλογής, όπου αυτός απαιτείται. Στις περιπτώσεις στις οποίες δεν διενεργείται έλεγχος διαλογής, η ως άνω προθεσμία εκκινεί από την υποβολή της αίτησης.
2. Τα στοιχεία της παρ. 1 του άρθρου 27 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 αντλούνται από υφιστάμενα διοικητικά έγγραφα ή βάσεις δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων που έχουν συλλεχθεί στο πλαίσιο προηγούμενων διοικητικών διαδικασιών όπως στο πλαίσιο του ελέγχου διαλογής, χωρίς να απαιτείται η εκ νέου υποβολή τους από τον αιτούντα, εφόσον είναι διαθέσιμα. Εφόσον τα στοιχεία αυτά δεν είναι διαθέσιμα, ο αιτών καλείται να τα δηλώσει ή να τα συμπληρώσει, στο μέτρο που αυτό είναι αναγκαίο για την ολοκλήρωση της καταχώρισης. Σε περίπτωση που ο αιτών δηλώσει κατά την καταχώριση της αίτησης διεθνούς προστασίας στοιχεία διαφορετικά από εκείνα που έχουν αντληθεί σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, η μεταβολή των στοιχείων μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο κατόπιν αίτησης του αιτούντος και με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 111 του παρόντος.
3. Η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης και η Υπηρεσία Ασύλου είναι αρμόδιες για την καταχώριση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας. Ως προς τις μεταγενέστερες αιτήσεις, τις αιτήσεις προσώπων που είχαν προηγούμενη νόμιμη είσοδο, τις αιτήσεις των κρατουμένων οι οποίοι ευρίσκονται στην ενδοχώρα καθώς και τις αιτήσεις των μελών της οικογένειας αιτούντων ή δικαιούχων διεθνούς προστασίας, αρμόδια για την καταχώρισή τους είναι η Υπηρεσία Ασύλου.

Άρθρο 110
Κατάθεση αίτησης διεθνούς προστασίας

1. Η κατάθεση της αίτησης του άρθρου 28 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 ενώπιον των αρμόδιων αρχών κατάθεσης γίνεται εντός είκοσι μίας (21) ημερών από την καταχώριση της αίτησης. Η ενημέρωση της Υπηρεσίας Ασύλου από την αρχή στην οποία έχει κατατεθεί η αίτηση πραγματοποιείται αμελλητί. Σε περίπτωση μεταφοράς του άρθρου 46 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, η αίτηση κατατίθεται εντός είκοσι μίας (21) ημερών από την ημέρα που ο αιτών παρουσιάζεται στις αρμόδιες αρχές κατάθεσης. Η αίτηση κατατίθεται εντός πέντε (5) ημερών από την καταχώριση στην περίπτωση της διαδικασίας στα σύνορα ή στην περίπτωση μετεγκατάστασης σύμφωνα με το άρθρο 51 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
2. Οι αρμόδιες αρχές καταχώρισης διασφαλίζουν την άσκηση του δικαιώματος κατάθεσης αίτησης διεθνούς

προστασίας, υπό την προϋπόθεση ότι ο αιτών θα παρουσιασθεί αυτοπροσώπως ενώπιον των αρμόδιων αρχών κατάθεσης.

3. Ο αιτών υποβάλλει άμεσα κατά την κατάθεση και το αργότερο μία (1) εργάσιμη ημέρα πριν από τη διενέργεια της προσωπικής συνέντευξης όλα τα στοιχεία και τα έγγραφα που έχει στη διάθεσή του και αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Τυχόν επιπρόσθετα στοιχεία, προσκομίζονται το αργότερο εντός τριών (3) ημερών από τη συνέντευξη, ή εντός μίας (1) ημέρας από τη συνέντευξη, όταν η αίτηση εξετάζεται σύμφωνα με τη διαδικασία στα σύνορα.

4. Εάν ο αιτών, για τον οποίο έχει διενεργηθεί καταχώριση των στοιχείων της παρ. 1 του άρθρου 27 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, δηλώσει ότι δεν επιθυμεί τη διενέργεια κατάθεσης της αίτησης βάσει της παρ. 1 του άρθρου 28 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, η αίτησή του τίθεται στο αρχείο με απόφαση του Προϊσταμένου του αρμόδιου Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου ή του Αυτοτελούς Κλιμακίου Ασύλου, ή του Διοικητή της οικείας Περιφερειακής Υπηρεσίας της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης. Ο αιτών ενημερώνεται για τις συνέπειες της απόφασής του και για το γεγονός ότι οφείλει να εγκαταλείψει τη χώρα, εφόσον δεν είναι κάτοχος τίτλου διαμονής. Παράλληλα, ο αιτών ενημερώνεται για τη δυνατότητα να υπαχθεί σε διαδικασίες οικειοθελούς επαναπατρισμού και, εφόσον επιθυμεί, του παρέχεται κάθε συνδρομή προκειμένου να διευκολυνθεί στον επαναπατρισμό του, διαφορετικά, εφόσον υφίσταται ήδη σε ισχύ απόφαση επιστροφής ή επανεισδοχής ή απέλασης σε βάρος του, παραπέμπεται στην αρμόδια αρχή που επιμελείται της εκτέλεσης των διαδικασιών επιστροφής, επανεισδοχής ή απέλασης.

5. Αν υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής, για τον οποίο έχει διενεργηθεί καταχώριση σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 27 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, δεν εμφανιστεί για την κατάθεσή της κατά την ορισθείσα ημερομηνία σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 28 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, η αίτησή του θεωρείται σιωπηρώς ανακληθείσα σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 41 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Ο Προϊστάμενος του αρμόδιου Περιφερειακού Γραφείου ή Αυτοτελούς Κλιμακίου Ασύλου εκδίδει απόφαση σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο. Στην περίπτωση αυτή, εφόσον υφίσταται ήδη σε ισχύ απόφαση επιστροφής ή επανεισδοχής ή απέλασης σε βάρος του αιτούντος, ενημερώνεται άμεσα η αρμόδια αρχή που επιμελείται της εκτέλεσης των ως άνω διαδικασιών. Παράλληλα, εφόσον ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής διαμένει σε Περιφερειακή Υπηρεσία της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, ενημερώνεται και ο αρμόδιος Διοικητής, προκειμένου να λάβει απόφαση διακοπής υλικών συνθηκών υποδοχής σύμφωνα με το άρθρο 147 του παρόντος.

6. Αν ο αιτών δηλώσει κατά την κατάθεση της αίτησης διεθνούς προστασίας στοιχεία διαφορετικά από εκείνα που έχουν καταχωρισθεί, η μεταβολή των στοιχείων μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο κατόπιν αίτησης του αιτούντος και με τη διαδικασία της παρ. 2 του άρθρου 111.

7. Η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης και η Υπηρεσία Ασύλου είναι αρμόδιες για την κατάθεση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας. Ως προς τις μεταγενέστερες αιτήσεις, τις αιτήσεις προσώπων που είχαν προηγούμενη νόμιμη είσοδο, τις αιτήσεις των κρατουμένων οι οποίοι ευρίσκονται στην ενδοχώρα, καθώς και τις αιτήσεις των μελών της οικογένειας αιτούντων ή δικαιούχων διεθνούς προστασίας, αρμόδια για την κατάθεση τους είναι η Υπηρεσία Ασύλου.

Άρθρο 111
Στοιχεία ταυτότητας αιτούντων

1. Τα στοιχεία ταυτότητας των αιτούντων προκύπτουν από το διαβατήριό τους, το δελτίο ταυτότητάς τους, εφόσον αναγράφεται σε αυτό η πλήρης ημερομηνία γέννησής τους, ή τη ληξιαρχική πράξη γέννησής τους, εφόσον έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα. Σε περίπτωση έλλειψης των εγγράφων αυτών, τα στοιχεία ταυτότητας καταγράφονται με βάση τη σχετική δήλωση του αιτούντος, ο οποίος παρέχει εξηγήσεις για τη μη κατοχή

ταυτοποιητικού εγγράφου σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
2. Τα στοιχεία ταυτότητας δύναται να τροποποιηθούν με απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας αρχής καταχώρισης ή κατάθεσης μετά από σχετική αίτηση του αιτούντος διεθνή προστασία στις ανωτέρω αρχές, η οποία συνοδεύεται από πρωτότυπα έγγραφα της παρ. 1, εκτός εάν η τροποποίηση αφορά προφανείς γραφικές παραδρομές ή παραδρομές προφανώς οφειλόμενες στη μεταφορά άλλων αλφαβήτων στο λατινικό αλφάβητο, οπότε αρκεί απλή αίτηση του ενδιαφερόμενου. Μετά την κατάθεση της αίτησης διεθνούς προστασίας, η σχετική αίτηση τροποποίησης υποβάλλεται αποκλειστικά ενώπιον των αρμόδιων Περιφερειακών Γραφείων και Αυτοτελών Κλιμακίων της Υπηρεσίας Ασύλου.
3. Κατ' εξαίρεση, τα στοιχεία της ιθαγένειας και του τόπου γέννησης μπορούν να τροποποιηθούν με απόφαση του Προϊσταμένου της αποφαινόμενης αρχής, μετά από αιτιολογημένη γνώμη του αρμόδιου χειριστή, εφόσον κατά τη συνέντευξη του άρθρου 99 θεμελιωθεί ότι τα στοιχεία αυτά έχουν καταγραφεί εσφαλμένα. Ομοίως, κατ' εξαίρεση, μπορεί να τροποποιηθούν τα ανωτέρω στοιχεία με τη διαδικασία του πρώτου εδαφίου, εάν κατά τη συνέντευξη προβληθούν βάσιμοι και σοβαροί λόγοι, για τους οποίους ο αιτών αρχικά δεν είχε δηλώσει τα πραγματικά του στοιχεία. Το έτος γέννησης τροποποιείται μετά από διενέργεια διαδικασίας προσδιορισμού ηλικίας, σύμφωνα με το άρθρο 107.
4. Η διαδικασία τροποποίησης των στοιχείων που αναφέρονται στις παρ. 2 και 3 δεν συνιστά σε καμία περίπτωση λόγο καθυστέρησης της εξέτασης της αίτησης ή της προσφυγής ή λόγο αναβολής της διεξαγωγής της συνέντευξης του αιτούντος. Η απόφαση επί της αίτησης αλλαγής στοιχείων λαμβάνεται το συντομότερο δυνατό και σε κάθε περίπτωση πριν από την έκδοση της απόφασης επί της αίτησης διεθνούς προστασίας.
5. Αν διαπιστωθεί η ανάγκη τροποποίησης των στοιχείων της παρ. 3, κατά το στάδιο της συζήτησης της προσφυγής σύμφωνα με το άρθρο 140, η τροποποίηση γίνεται με την απόφαση της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών. Στη συνέχεια, ο Διοικητικός Διευθυντής της Αρχής Προσφυγών μεριμνά για την καταχώριση της αλλαγής στον διοικητικό φάκελο του προσφεύγοντος. Η ανάγκη τροποποίησης των στοιχείων της παρ. 3 δεν συνιστά σε καμία περίπτωση λόγο αναβολής της εξέτασης της προσφυγής.

Άρθρο 112
Έγγραφα που παρέχονται στον αιτούντα

1. Με την καταχώριση της αίτησης του άρθρου 27 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, οι αρμόδιες αρχές καταχώρισης εκδίδουν βεβαίωση καταχώρισης της αίτησης την οποία παρέχουν στον αιτούντα. Μετά την κατάθεση της αίτησης, η αρμόδια αρχή κατάθεσης εκδίδει το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία, το οποίο περιλαμβάνει τα στοιχεία των παρ. 4 και 8 του άρθρου 29 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, καθώς και τον Προσωρινό Αριθμό Ασφάλισης και Υγειονομικής Περίθαλψης Αλλοδαπού (Π.Α.Α.Υ.Π.Α.). Το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία αποτελεί προσωρινό τίτλο, δεν θεμελιώνει δικαίωμα για έκδοση άδειας διαμονής, διασφαλίζει την απόλαυση των δικαιωμάτων των αιτούντων όπου αυτά προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, εξασφαλίζει τις απαραίτητες αναγκαίες συναλλαγές κατά τον χρόνο ισχύος του και τους επιτρέπει την παραμονή στο έδαφος της ελληνικής επικράτειας κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας σύμφωνα με το άρθρο 10 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
2. Εάν ο αιτών κρατείται, το δελτίο της παρ. 1 χορηγείται μετά την άρση της κράτησης.
3. Το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία μπορεί να εκδίδεται σε μορφή κάρτας με ηλεκτρονική καταγραφή και ανανέωση, καθώς και με κάθε πρόσφορο τεχνολογικά μέσο.
4. Το δελτίο έχει διάρκεια ισχύος ενός (1) έτους και ανανεώνεται έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας. Για τις αιτήσεις που εξετάζονται με τη διαδικασία στα σύνορα του άρθρου 43 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, το δελτίο έχει διάρκεια δώδεκα (12) εβδομάδων. Η επίδοση στον αιτούντα της απορριπτικής απόφασης επί της αίτησής του έχει ως συνέπεια την παύση ισχύος του

δελτίου της παρ. 1.
5. Εάν ο αιτών δεν εμφανιστεί για να ανανεώσει το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία το αργότερο κατά την επόμενη εργάσιμη ημέρα μετά τη λήξη του, τούτο παύει αυτοδικαίως να ισχύει. Κατ' εξαίρεση, αναστέλλεται η λήξη της ισχύος του δελτίου σε περίπτωση συνδρομής ανωτέρας βίας, εξαιτίας της οποίας καθίσταται αδύνατη η ανανέωσή του, η δε αναστολή αυτή διαρκεί καθ' όλο το χρονικό διάστημα που διαρκεί η ανωτέρα βία. Στις περιπτώσεις αυτές χρειάζεται να γίνεται επίκληση από τον αιτούντα, κατά τρόπον ορισμένο, των περιστατικών που συνιστούν ανωτέρα βία ή ανυπέρβλητο κώλυμα που κατέστησε αδύνατη την εμπρόθεσμη ανανέωση του δελτίου, πρέπει δε ο ισχυρισμός να αποδεικνύεται αμέσως με έγγραφα στοιχεία.
6. Οι αρμόδιες αρχές έκδοσης του δελτίου ενημερώνουν το ηλεκτρονικό σύστημα ασύλου για οποιαδήποτε γεγονός επηρέασε την απρόσκοπτη λειτουργία του με ειδική επισημείωση σε αυτό. Τυχόν δυσλειτουργίες του ανωτέρω συστήματος δεν μπορούν να αποβούν σε βάρος των αιτούντων. Η ισχύς των δελτίων που λήγουν κατά τη διάρκεια αυτής της δυσλειτουργίας, παρατείνεται αυτοδικαίως για όσο χρόνο αυτή διήρκησε. Ισχυρισμοί του αιτούντος που αφορούν τη δυσλειτουργία του ηλεκτρονικού συστήματος ασύλου, αποδεικνύονται με τη χορήγηση σχετικής βεβαίωσης των αρμόδιων αρχών.
7. Με απόφαση του Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου, μπορεί να μειώνεται η διάρκεια ισχύος των δελτίων αιτούντων που οι αιτήσεις τους εξετάζονται κατά προτεραιότητα ή εξετάζονται σύμφωνα με την ταχεία διαδικασία του άρθρου 42 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 ή κρίνονται απαράδεκτες σύμφωνα με το άρθρο 38 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, καθώς και όταν εκκρεμεί μεταφορά στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351. Στην περίπτωση αυτή η διάρκεια του δελτίου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των τριών (3) μηνών.
8. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπως όταν επίκειται άμεσα η επίδοση απόφασης ή όταν ο αιτών υποβάλει την αίτηση μόνο για να καθυστερήσει, να εμποδίσει ή να αποτρέψει την εκτέλεση απόφασης για την απομάκρυνσή του, η διάρκεια του δελτίου συγκεκριμένου αιτούντος δύναται να περιορίζεται στις τριάντα (30) ημέρες με αιτιολογημένη απόφαση του Προϊσταμένου του αρμόδιου Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου ή Αυτοτελούς Κλιμακίου Ασύλου.

Άρθρο 113
Πρόσβαση στη διαδικασία σε εγκαταστάσεις κράτησης και σημεία διέλευσης των συνόρων

1. Οι αρμόδιες αρχές υποβολής, σε συνεργασία με τις αρχές που δραστηριοποιούνται στις εγκαταστάσεις κράτησης ή σε σημεία διέλευσης των συνόρων, μεριμνούν για την παροχή πληροφόρησης σε υπηκόους τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς σχετικά με τη δυνατότητα υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας.
2. Η πρόσβαση των εγγεγραμμένων στο Μητρώο Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου οργανώσεων και εξουσιοδοτημένων προσώπων που παρέχουν νομική, ιατρική και ψυχολογική καθοδήγηση και συνδρομή παρέχεται κατόπιν προηγούμενης άδειας από τις αρμόδιες αρχές στα ανωτέρω σημεία, και δύναται να περιοριστεί από αυτές εάν συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης ή λόγοι που υπαγορεύονται από τη διοικητική διαχείριση του συγκεκριμένου σημείου διέλευσης των συνόρων και επιβάλλουν τον περιορισμό του δικαιώματος αυτού, σύμφωνα με τους όρους της παρ. 3 του άρθρου 30 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.

Άρθρο 114
Μητρώο Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων και Μητρώο Μελών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων

1. Στη Μονάδα Μητρώου Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων της Γενικής Γραμματείας Υποδοχής Αιτούντων

Άσυλο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου λειτουργεί το Μητρώο Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων. Στο Μητρώο αυτό διενεργείται από την αρμόδια υπηρεσία η εγγραφή όλων των ελληνικών και διεθνών εθελοντικών οργανώσεων και των οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών, οι οποίες πληρούν τους ελάχιστους αναγκαίους όρους συμμετοχής στην υλοποίηση δράσεων διεθνούς προστασίας, μετανάστευσης και κοινωνικής ένταξης. Μη κερδοσκοπικές οργανώσεις, εθελοντικές οργανώσεις και κάθε αντίστοιχη οργάνωση, ελληνική ή διεθνής, που δεν έχει εγγραφεί στο μητρώο, δεν δύναται να λαμβάνει κρατική ή ενωσιακή χρηματοδότηση ή να δραστηριοποιείται καθ' οιονδήποτε τρόπο εντός των δομών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

2. Οι ελάχιστοι αναγκαίοι όροι και προϋποθέσεις για την εγγραφή των δικαιούμενων εγγραφής, ελληνικών και διεθνών εθελοντικών οργανώσεων και των οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών, είναι οι ακόλουθοι:

α) η ρητή πρόβλεψη, ως σκοπού σύστασής τους, της υλοποίησης δραστηριοτήτων κοινωνικού και ανθρωπιστικού χαρακτήρα, διεθνούς προστασίας, μετανάστευσης ή κοινωνικής ένταξης,

β) ο μη κερδοσκοπικός χαρακτήρας του αιτούμενου την εγγραφή νομικού προσώπου και η μη διανομή κερδών στα μέλη και τους εταίρους του,

γ) η μη σύναψη συμβάσεων οιουδήποτε είδους, με:

γα) φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στα όργανα διοίκησής τους ή είναι μέλη ή εταίροι τους που έχουν τον καταστατικό έλεγχο τους, συζύγους, τέκνα και γονείς των ανωτέρω προσώπων ή πρόσωπα με τα οποία αυτά έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης και

γβ) νομικά πρόσωπα, τα οποία ελέγχονται από τα πρόσωπα της υποπερ. γα),

δ) η μη λήψη τακτικής κρατικής επιχορήγησης μεγαλύτερης του τριάντα τοις εκατό (30%) επί του προϋπολογισμού για τη λειτουργία τους, εξαιρουμένου του μισθολογικού τους κόστους, καθώς και δανείων με εγγύηση του Δημοσίου. Η προϋπόθεση του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύει εφόσον η επιχορήγηση δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ ετησίως,

ε) η μη άσκηση ποινικής δίωξης εις βάρος των φυσικών προσώπων που ασκούν τη διοίκησή τους ή είναι νόμιμοι εκπρόσωποί τους, για οποιοδήποτε κακούργημα και η μη ύπαρξη τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης για τα πλημμελήματα της παράνομης διακίνησης πολιτών τρίτων χωρών, κλοπής [άρθρο 372 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α΄ 95)], υπεξαίρεσης (άρθρο 375 του Ποινικού Κώδικα), απάτης (άρθρο 386 του Ποινικού Κώδικα), εκβίασης (άρθρο 385 του Ποινικού Κώδικα), πλαστογραφίας (άρθρο 216 του Ποινικού Κώδικα), πλαστογραφίας πιστοποιητικών (άρθρο 217 του Ποινικού Κώδικα), δωροδοκίας (άρθρο 236 του Ποινικού Κώδικα), απιστίας (άρθρο 390 του Ποινικού Κώδικα), παράβασης καθήκοντος (άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα), ψευδούς βεβαίωσης (άρθρο 242 του Ποινικού Κώδικα), συκοφαντικής δυσφήμησης (άρθρο 363 του Ποινικού Κώδικα), νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες του ν. 4557/2018 (Α΄ 139), πλημμελήματα των άρθρων 187 και 187Α του Ποινικού Κώδικα, του νόμου περί όπλων (ν. 2168/1993, Α΄ 147), του νόμου περί ναρκωτικών (ν. 4139/2013, Α΄ 74), καθώς και για οποιοδήποτε πλημμέλημα του 19ου Κεφαλαίου του Ειδικού Μέρους του Ποινικού Κώδικα,

στ) η τήρηση αναλυτικών οικονομικών καταστάσεων από ορκωτούς ελεγκτές, υπό την εποπτεία υπεύθυνου οικονομικής διαχείρισης ή Ταμία με πτυχίο οικονομικού τμήματος αναγνωρισμένου πανεπιστημίου, και η διασφάλιση μηχανισμού πλήρους λογοδοσίας των υπόχρεων για την υλοποίηση των δράσεών τους,

ζ) η εκπλήρωση των ασφαλιστικών και φορολογικών τους υποχρεώσεων και

η) ο ορισμός και η απασχόληση Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων, επιφορτισμένου με τη διαρκή συμμόρφωση της αντίστοιχης εθελοντικής μη κερδοσκοπικής οργάνωσης με τη νομοθεσία για την προστασία προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με την ενωσιακή και την εθνική νομοθεσία.

3. Με την απόφαση της παρ. 7 του άρθρου 153 δύναται να ορίζονται επιπρόσθετοι όροι και προϋποθέσεις για την εγγραφή των δικαιούμενων εγγραφής, ελληνικών και διεθνών εθελοντικών οργανώσεων και των οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών στο Μητρώο Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων.

Με την ίδια ή όμοια απόφαση ορίζονται οι διαδικαστικές λεπτομέρειες σύστασης και τήρησης του Μητρώου Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, προβλέπεται η διαδικασία δημόσιας πρόσκλησης για την εγγραφή, εξειδικεύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις εγγραφής των δικαιούμενων στο Μητρώο ή προβλέπονται εξαιρέσεις ως προς αυτές και προσδιορίζονται το σύνολο των σχετικώς προσκομιζόμενων αναγκαίων εγγράφων, οι προϋποθέσεις διατήρησης της εγγραφής τους στο Μητρώο, τα χρονικά σημεία επανυποβολής των αναγκαίων εγγράφων, η διαδικασία διαγραφής από το μητρώο και ο τρόπος γνωστοποίησής της στον αποδέκτη, η δημοσιοποίηση του Μητρώου μέσω της ιστοσελίδας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου για τη διασφάλιση της αναγκαίας διαφάνειας, καθώς και κάθε συναφής και αναγκαία λεπτομέρεια για τη θέση σε λειτουργία και τη διαχρονική τήρηση του Μητρώου Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων.

4. Στη Μονάδα Μητρώου Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων της Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου λειτουργεί Μητρώο Μελών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων που δραστηριοποιούνται σε θέματα διεθνούς προστασίας, μετανάστευσης και κοινωνικής ένταξης, στο οποίο εγγράφονται και καταχωρίζονται τα μέλη, οι υπάλληλοι και οι συνεργάτες των οργανώσεων του μητρώου της παρ. 1. Η εγγραφή των προσώπων αυτών στο Μητρώο και η πιστοποίησή τους αποτελούν προϋπόθεση τόσο για τη δραστηριοποίησή τους εντός της ελληνικής επικράτειας όσο και για τη συνεργασία τους με τους φορείς του δημοσίου.

5. Με την απόφαση της παρ. 7 του άρθρου 153 ορίζονται οι διαδικασίες και τα δικαιολογητικά εγγραφής και πιστοποίησης στο Μητρώο της παρ. 4, οι προϋποθέσεις διαγραφής από αυτό, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία του Μητρώου.

Άρθρο 115
Αιτήσεις στο όνομα ενηλίκων χωρίς δικαιοπρακτική ικανότητα

1. Για την εφαρμογή του άρθρου 31 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, ως εξαρτώμενος ενήλικος νοείται ο ενήλικος που χρήζει δικαστικής συμπαράστασης κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 1666 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164).

2. Αίτηση διεθνούς προστασίας υποβάλλεται, καταχωρίζεται και κατατίθεται στο όνομα εξαρτώμενου ενήλικου από το πρόσωπο που έχει οριστεί ως δικαστικός ή προσωρινός δικαστικός συμπαραστάτης. Κατ' εξαίρεση και μέχρι να διοριστεί το πρόσωπο του πρώτου εδαφίου, η καταχώριση και η κατάθεση της αίτησης γίνονται και από τον ενήλικο συγγενή ή άλλο οικείο του πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για τη φροντίδα του ανωτέρω ενηλίκου.

Άρθρο 116
Αιτήσεις στο όνομα συνοδευόμενων ανηλίκων

1. Για την εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 32 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, ο συνοδευόμενος ανήλικος άνω των δεκαπέντε (15) ετών δύναται να καταθέσει αυτοτελώς αίτηση διεθνούς προστασίας. Συνοδευόμενος ανήλικος κάτω των δεκαπέντε (15) ετών καταθέτει αίτηση διά του ενηλίκου μέλους της οικογένειάς του, όπως ορίζεται στην περ. ιγ) του άρθρου 17 του παρόντος. Στις ως άνω περιπτώσεις, οι ανήλικοι δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτοπρόσωπης παράστασής τους εκτός εάν υπάρχουν δικαιολογημένοι λόγοι, όπως όταν έχουν σοβαρά ζητήματα υγείας ή αναπηρία που καθιστούν τη μετακίνησή τους δυσχερή ή αδύνατη, και αυτό αποδεικνύεται από έγγραφα δημόσιας δομής υγείας, ή του αρμόδιου Κλιμακίου των Περιφερειακών Υπηρεσιών της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης.

2. Η παρ. 2 του άρθρου 32 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 εφαρμόζεται και στην περίπτωση που ο αιτών

αποκτά τέκνο μετά την είσοδό του στη χώρα ενόσω διαρκεί η διοικητική διαδικασία του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Κανονισμού. Στην περίπτωση αυτή ο αιτών δύναται να υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας στο όνομα του τέκνου, η κατάθεση της οποίας συνοδεύεται από τη ληξιαρχική πράξη γέννησης του τέκνου. Η αίτηση αυτή συνενώνεται με την αίτηση διεθνούς προστασίας του αιτούντος γονέα, σε όποιο στάδιο και βαθμό της διαδικασίας βρίσκεται αυτή.

Άρθρο 117
Αιτήσεις ασυνόδευτων ανηλίκων

1. Ο προσωρινός εκπρόσωπος ή ο εκπρόσωπος του ασυνόδευτου ανηλίκου συνδράμει τον ανήλικο κατά την καταχώριση και κατάθεση της αίτησης διεθνούς προστασίας ή καταθέτει την αίτηση στο όνομά του. Ο ασυνόδευτος ανήλικος είναι παρών κατά τη διαδικασία κατάθεσης της αίτησής του, εκτός εάν υπάρχουν δικαιολογημένοι λόγοι, όπως όταν έχει σοβαρά ζητήματα υγείας ή αναπηρία που καθιστούν τη μετακίνησή του δυσχερή ή αδύνατη, και αυτό αποδεικνύεται από έγγραφα δημόσιας δομής υγείας ή του αρμόδιου Κλιμακίου των Περιφερειακών Υπηρεσιών της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης. Σε αυτή την περίπτωση, η αίτηση κατατίθεται από τον εκπρόσωπο ή τον προσωρινό εκπρόσωπο του ανηλίκου μέσω εντύπου που παρέχεται από την αρμόδια αρχή κατάθεσης, το οποίο έχει περιεχόμενο όμοιο με τη φόρμα κατάθεσης.
2. Όταν ο ασυνόδευτος ανήλικος δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο (15ο) έτος της ηλικίας του, την αίτηση καταθέτει στο όνομά του ο προσωρινός εκπρόσωπος ή ο εκπρόσωπός του.
3. Ο ασυνόδευτος ανήλικος άνω των δεκαπέντε (15) ετών, εφόσον έχει ενημερωθεί επαρκώς σχετικά με τις διαδικασίες αίτησης διεθνούς προστασίας, δύναται να καταθέτει αυτοτελώς αίτηση διεθνούς προστασίας.

Άρθρο 118
Εξέταση των αιτήσεων

1. Η εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 34 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
2. Η Υπηρεσία Ασύλου μεριμνά για τη μετάφραση, κατά περίπτωση, των εγγράφων της παρ. 4 του άρθρου 34 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και της παρ. 2 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347 που θεωρούνται συναφή με την εξέταση της αίτησης ή μέρους αυτών, στο στάδιο της διοικητικής διαδικασίας, και δύναται να αναθέτει τη μετάφραση σε άλλους κατάλληλους παρόχους υπηρεσιών και η σχετική δαπάνη βαρύνει το Δημόσιο. Άλλα έγγραφα επισήμως μεταφρασμένα με επιμέλεια του αιτούντος γίνονται αποδεκτά από τις αρμόδιες αρχές. Ο αιτών μεταφράζει με δική του δαπάνη τα έγγραφα που σχετίζονται με μεταγενέστερη αίτησή του.
3. Η αποφαινόμενη αρχή εξετάζει κατά προτεραιότητα την αίτηση διεθνούς προστασίας, όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 5 του άρθρου 34 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.

Άρθρο 119
Διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης

1. Η εξέταση της αίτησης της παρ. 1 του άρθρου 38 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 ολοκληρώνεται εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης και σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 35 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Στην περίπτωση της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 38 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, η εξέταση ολοκληρώνεται εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών.

2. Η εξέταση της αίτησης στο πλαίσιο της ταχείας διαδικασίας ολοκληρώνεται εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης.
3. Η εξέταση της αίτησης της παρ. 4 του άρθρου 35 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 ολοκληρώνεται εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης.
4. Αναπομπή της υπόθεσης στον πρώτο βαθμό δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση, ούτε για τη διενέργεια συνέντευξης ή συμπληρωματικής συνέντευξης. Στην περίπτωση που η Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών θεωρήσει αναγκαία τη διενέργεια συνέντευξης, αυτή πραγματοποιείται από την ίδια την Επιτροπή. Η σχετική απόφαση αναγράφεται σε πρακτικό με το οποίο αναβάλλεται η συζήτηση της υπόθεσης και ορίζεται η διενέργεια της συνέντευξης σε επόμενη συνεδρίαση, η οποία δεν μπορεί να απέχει πέραν του ενός (1) μηνός.
5. Σε περίπτωση αναβολής της ολοκλήρωσης της διαδικασίας εξέτασης κατά την παρ. 7 του άρθρου 35 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, περί διάρκειας της διαδικασίας εξέτασης, η Υπηρεσία Ασύλου ενημερώνει τη Γενική Γραμματεία Μεταναστευτικής Πολιτικής, η οποία ακολούθως ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο το συντομότερο δυνατόν για την αναβολή των διαδικασιών για την εν λόγω χώρα καταγωγής.

Άρθρο 120
Αιτιολογία και επίδοση αποφάσεων και άλλων διαδικαστικών εγγράφων

1. Οι αποφάσεις επί των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων μεταφοράς βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 και των αποφάσεων ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας του άρθρου 134 του παρόντος, επιδίδονται το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών από την έκδοσή τους, σύμφωνα με τα το παρόν άρθρο. Κατ' εξαίρεση, εφόσον εφαρμόζεται η διαδικασία ασύλου στα σύνορα, η απόφαση επιδίδεται εντός μίας (1) ημέρας.
2. Η επίδοση της απόφασης προς τον αιτούντα διενεργείται:
α) αυτοπροσώπως στον αιτούντα ή
β) με συστημένη επιστολή που αποστέλλεται ταχυδρομικώς στη δηλωθείσα στην Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή την Υπηρεσία Ασύλου διεύθυνση κατοικίας ή διαμονής, ή στον χώρο εργασίας, προσωπικώς στον ίδιο ή στον πληρεξούσιο δικηγόρο του ή στον νόμιμο εκπρόσωπό του ή
γ) με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο σε διεύθυνση που έχει δηλώσει ο αιτών στην Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή την Υπηρεσία Ασύλου ή σε διεύθυνση που έχει δηλωθεί από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του ή τον νόμιμο εκπρόσωπό του ή
δ) σε ηλεκτρονική εφαρμογή που διαχειρίζεται η Υπηρεσία Ασύλου και στην οποία έχει πρόσβαση ο αιτών μέσω λογαριασμού που διατηρεί. Η προς επίδοση απόφαση που έχει διαβιβαστεί με ηλεκτρονικά μέσα στη δηλωθείσα κατά τα ανωτέρω ηλεκτρονική διεύθυνση του αιτούντος, θεωρείται ότι επιδόθηκε μετά την παρέλευση σαράντα οκτώ (48) ωρών από την ηλεκτρονική αποστολή της. Μαζί με την απόφαση, επιδίδεται συνοδευτικό έντυπο σε γλώσσα που κατανοεί ή ευλόγως θεωρείται ότι κατανοεί ο αιτών, και το οποίο εξηγεί με τρόπο απλό και προσιτό το περιεχόμενο του εγγράφου που επιδόθηκε, τις συνέπειές του για τον ίδιο και τις ενέργειες στις οποίες δύναται να προβεί ή εναλλακτικά δίνεται η διεύθυνση σε ιστοσελίδα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου που περιλαμβάνει αυτές τις πληροφορίες σε γλώσσα που κατανοεί ή ευλόγως θεωρείται ότι κατανοεί ο αιτών.
3. Κατ' εξαίρεση, εφόσον με την απόφαση αναγνωρίζεται ο αιτών ως δικαιούχος προσφυγικού καθεστώτος, επιδίδεται σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 μόνο το απόσπασμα του διατακτικού της απόφασης.
4. Αν ο αιτών είναι κρατούμενος ή παραμένει σε Περιφερειακές Υπηρεσίες Υποδοχής και Ταυτοποίησης, η απορριπτική απόφαση ή το απόσπασμα του διατακτικού της απόφασης που χορηγεί καθεστώς διεθνούς προστασίας και το συνοδευτικό επεξηγηματικό έγγραφο του τρίτου εδαφίου της παρ. 2 αποστέλλονται με

κάθε πρόσφορο τρόπο στον Διοικητή της εκάστοτε Περιφερειακής Υπηρεσίας της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή καταστήματος ή εγκατάστασης, ο οποίος μεριμνά για την άμεση ανάρτηση ανακοίνωσης περί της σχετικής παραλαβής, καθώς και των ωρών παράδοσης και διανομής των εγγράφων στους αιτούντες για κάθε εργάσιμη ημέρα και ώρα, σε εμφανείς χώρους των εγκαταστάσεων και συντάσσει σχετική πράξη παραλαβής και ανάρτησης. Οι αιτούντες εξασφαλίζουν ότι προσέρχονται στο κέντρο εντός των ωρών παράδοσης και διανομής αλληλογραφίας, προκειμένου να τους επιδοθεί η σχετική αλληλογραφία. Για κάθε επίδοση στον αιτούντα συντάσσεται σχετική έκθεση επίδοσης. Η επίδοση θεωρείται ότι έχει συντελεστεί μετά την πάροδο τριών (3) ημερών από την ημερομηνία σύνταξης της σχετικής πράξης παραλαβής του πρώτου εδαφίου.

5. Σε περίπτωση διαπιστωμένης μη ανεύρεσης του αιτούντος, με τους τρόπους που περιγράφονται στην παρ. 2, και μη υπάρχοντος διορισμένου δικηγόρου ή νόμιμου εκπροσώπου, η απόφαση επιδίδεται στον προϊστάμενο της αρμόδιας αποφαινόμενης αρχής ενώπιον της οποίας κατατέθηκε η αίτηση. Με την επίδοση αυτή τεκμαίρεται ότι ο αιτών έλαβε γνώση. Σε περίπτωση διαπιστωμένης μη ανεύρεσης του αιτούντος, κατά την παρ. 4, και μη υπάρχοντος διορισμένου δικηγόρου ή εκπροσώπου, συντάσσεται σχετική πράξη από τον Διοικητή της εκάστοτε Περιφερειακής Υπηρεσίας της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή καταστήματος ή εγκατάστασης. Από την ημερομηνία σύνταξης της πράξης αυτής τεκμαίρεται αφενός η συντέλεση της επίδοσης και αφετέρου ότι ο αιτών έλαβε γνώση.

6. Από την επομένη της επίδοσης κατά τις παρ. 1 έως 5, αρχίζει η προθεσμία για την άσκησή της, κατά το άρθρο 67 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, προσφυγής ή της, κατά το άρθρο 148 του παρόντος**,** αίτησης ακύρωσης, με την επιφύλαξη των παρ. 7 έως 9 του παρόντος.

7. Για την επίδοση των παρ. 1 έως 5, συντάσσεται σχετική πράξη από το αρμόδιο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου ή Αυτοτελές Κλιμάκιο Ασύλου. Ειδικότερα, στις περιπτώσεις της παρ. 4, η σχετική πράξη φέρει τόπο και ημερομηνία της παραγγελίας προς επίδοση της πράξης, το όνομα και την υπογραφή του υπαλλήλου που προέβη στην παραγγελία προς επίδοση, και τον αριθμό της απόφασης, το διατακτικό της οποίας, μαζί με το σχετικό συνοδευτικό έγγραφο, επιδόθηκε στον αιτούντα. Η πράξη αυτή μαζί με τα σχετικά αποδεικτικά επίδοσης ή αποδείξεις παραλαβής των ΕΛ.ΤΑ., τηρούνται στον φάκελο του αιτούντος ή σε ειδικό βιβλίο.

8. Προσκλήσεις του αιτούντος από την αποφαινόμενη αρχή στη συνέντευξη που αναφέρεται στο άρθρο 118 και από την Αρχή Προσφυγών σε ακρόαση κατά την παρ. 4 του άρθρου 140 πραγματοποιούνται με κάθε πρόσφορο μέσο, με βάση τα δηλωθέντα υπευθύνως από τον αιτούντα, πλέον πρόσφατα στοιχεία επικοινωνίας, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή τηλεφωνική κλήση. Για την πράξη αυτή γίνεται από τον αρμόδιο υπάλληλο σχετική μνεία στον φάκελο του αιτούντος ή σε ειδικό βιβλίο, η οποία φέρει χρονολογία και ώρα διενέργειας της πράξης, το όνομα και την υπογραφή του υπαλλήλου που προέβη στην ειδοποίηση και το είδος της πράξης στην οποία προέβη. Σε περίπτωση μη ανεύρεσης του αιτούντος, με τους τρόπους που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο, η πρόσκληση γίνεται με συστημένη επιστολή, σύμφωνα με τις παρ. 2 έως 4. Δεν απαιτείται πρόσκληση, εφόσον για τον αιτούντα έχει οριστεί συγκεκριμένη ημερομηνία ολοκλήρωσης της καταγραφής της αίτησης, συνέντευξης ή προφορικής ακρόασης σε προγενέστερο στάδιο της διαδικασίας και του έχουν εξηγηθεί η σημασία και το περιεχόμενο των διαδικασιών αυτών. Κάθε άλλη πρόσκληση ή κλήση του αιτούντος ή έγγραφη ενημέρωση για την έναρξη διαδικασίας ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας του άρθρου 134 του παρόντος, σύμφωνα με το άρθρο 66 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, πραγματοποιείται με τα μέσα που αναφέρονται στις παρ. 2, 4 και 5 του παρόντος άρθρου.

9. Οι αποφάσεις επί των αιτήσεων διεθνούς προστασίας σε πρώτο και σε δεύτερο βαθμό, οι αποφάσεις των άρθρων 40 και 41 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και οι αποφάσεις ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας κοινοποιούνται αμελλητί στη Διεύθυνση Προστασίας Συνόρων του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας. Οι αποφάσεις των Επιτροπών Προσφυγών κοινοποιούνται και στον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου.

Άρθρο 121
Απόρριψη αίτησης και έκδοσης απόφασης επιστροφής

Σε περίπτωση απόρριψης αίτησης διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 37 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, η Υπηρεσία Ασύλου εκδίδει απόφαση επιστροφής του αιτούντος σύμφωνα με τον ν. 5226/2025 (Α΄ 154) και τηρεί την αρχή της μη επαναπροώθησης. Η απόφαση επιστροφής αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της απόφασης απόρριψης της αίτησης διεθνούς προστασίας. Εφόσον υφίσταται ήδη σε ισχύ άλλη απόφαση επιστροφής ή απέλασης, θεωρείται ότι η προηγούμενη απόφαση επιστροφής ή απέλασης ενσωματώνεται στο κεφάλαιο της απορριπτικής απόφασης που διατάσσει την επιστροφή.

Άρθρο 122
Απόφαση επί του παραδεκτού της αίτησης

Η αποφαινόμενη αρχή αξιολογεί το παραδεκτό μιας αίτησης, σύμφωνα με τις βασικές αρχές και εγγυήσεις που προβλέπονται στο Κεφάλαιο ΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, και απορρίπτει την αίτηση ως απαράδεκτη, εάν συντρέχει κάποιος από τους λόγους της παρ. 1 του άρθρου 38 του Κανονισμού.

Άρθρο 123
Απόφαση επί της ουσίας της αίτησης

Μία αβάσιμη αίτηση θεωρείται ως προδήλως αβάσιμη, εάν συντρέχει οποιαδήποτε από τις περιστάσεις της παρ. 1 και των περ. α) έως ε) της παρ. 3 του άρθρου 42 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.

Άρθρο 124
Παραίτηση από την αίτηση

1. Ο αιτών δύναται να παραιτηθεί από την αίτησή του καθ’ όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, αυτοπροσώπως ή μέσω του εξουσιοδοτημένου δικηγόρου του ενώπιον της Υπηρεσίας Ασύλου.
2. Για τη βεβαίωση της παραίτησης συντάσσεται πρακτικό, το οποίο αναφέρει τις συνέπειες της πράξης αυτής. Στην περίπτωση αυτοπρόσωπης παρουσίας του αιτούντος, η παραίτηση γίνεται με διερμηνέα, ο οποίος επιβεβαιώνει το ακριβές περιεχόμενο του πρακτικού. Ο αιτών ενημερώνεται για τις συνέπειες της παραίτησης και για το γεγονός ότι οφείλει να εγκαταλείψει τη χώρα, εφόσον δεν είναι κάτοχος τίτλου διαμονής και παραλαμβάνει αντίγραφο του πρακτικού παραίτησης. Στην περίπτωση παραίτησης μέσω εξουσιοδοτημένου δικηγόρου, ο πληρεξούσιος προσκομίζει εξουσιοδότηση με ειδική εντολή παραίτησης. Η αίτηση παραίτησης που φέρει το γνήσιο της υπογραφής του αιτούντος παραδίδεται από τον δικηγόρο του στην Υπηρεσία Ασύλου.
3. Η αποφαινόμενη αρχή εκδίδει απόφαση σύμφωνα με τα άρθρα 37 και 40 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται μετά από παραίτηση εξετάζεται σύμφωνα με τις διατάξεις περί μεταγενέστερων αιτήσεων σύμφωνα με το άρθρο 131 του παρόντος.
4. Το καθεστώς του δικαιούχου διεθνούς προστασίας παύει αυτοδικαίως εάν ο δικαιούχος παραιτηθεί ρητώς από αυτό με έγγραφη δήλωσή του, η οποία υποβάλλεται αυτοπροσώπως ή μέσω εξουσιοδοτημένου δικηγόρου στην Υπηρεσία Ασύλου με τη διαδικασία του παρόντος άρθρου, ή αν ο δικαιούχος αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια. Μετά την παραίτηση εκδίδεται η απόφαση της παρ. 3.

Άρθρο 125
Σιωπηρή ανάκληση αιτήσεων

1. Όταν συντρέχει κάποια από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 41 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, η αποφαινόμενη αρχή εξετάζει την αίτηση με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, με την προϋπόθεση ότι είναι επαρκή, και εφόσον θεωρήσει ότι είναι αβάσιμη ή προδήλως αβάσιμη σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 41 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, την απορρίπτει. Κατά των απορριπτικών αποφάσεων του πρώτου εδαφίου, ο αιτών δύναται να ασκήσει προσφυγή ενώπιον των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, σύμφωνα με το άρθρο 135 του παρόντος.
2. Αν τα διαθέσιμα στοιχεία δεν επαρκούν για την εξέταση της αίτησης σύμφωνα με την παρ. 1, η αποφαινόμενη αρχή δύναται, κατ' εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 41 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, να τάξει προθεσμία στον αιτούντα για την υποβολή πρόσθετων στοιχείων ή να επαναπρογραμματίσει τη συνέντευξη που δεν πραγματοποιήθηκε για σοβαρό λόγο. Στη συνέχεια, η αρχή εξετάζει αν θα εκδοθεί απόφαση σιωπηρής ανάκλησης της αίτησης και επιστροφής του αιτούντος βάσει του άρθρου 121 του παρόντος. Κατά της απορριπτικής αυτής απόφασης, ο αιτών δικαιούται να ασκήσει προσφυγή ενώπιον των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, σύμφωνα με το άρθρο 135 του παρόντος.
3. Οι πράξεις των παρ. 1 και 2 κοινοποιούνται στον αιτούντα σύμφωνα με το άρθρο 120.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Άρθρο 126
Ταχεία διαδικασία εξέτασης

Η ταχεία διαδικασία αναφορικά με ασυνόδευτους ανηλίκους εφαρμόζεται αποκλειστικά για τους λόγους των περ. α) έως ε) της παρ. 3 του άρθρου 42 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.

Άρθρο 127
Διαδικασία ασύλου στα σύνορα

1. Η διαδικασία ασύλου στα σύνορα εφαρμόζεται όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 43 έως 45 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Η αποφαινόμενη αρχή δεν εφαρμόζει ή παύει να εφαρμόζει τη διαδικασία στα σύνορα, κατόπιν εισήγησης των εκάστοτε αρμόδιων αρχών υποδοχής, ασύλου ή κράτησης, και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 2 του άρθρου 53 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
2. Σε περίπτωση κατά την οποία ο αριθμός των αιτούντων υπερβαίνει την επαρκή ικανότητα για την εφαρμογή της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα, με απόφασή του, ο Διοικητής της Υπηρεσίας Ασύλου προτεραιοποιεί τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τα κριτήρια των παρ. 2 και 3 του άρθρου 44 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
3. Κατά την παρ. 2 του άρθρου 52 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή της διαδικασίας στα σύνορα στο κράτος μέλος από το οποίο μεταφέρεται ο αιτών, η διαδικασία στα σύνορα εφαρμόζεται στον αιτούντα που μεταφέρθηκε στην Ελλάδα σύμφωνα με το άρθρο 67 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, τηρουμένων των προθεσμιών της παρ. 2 του άρθρου 51 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.

Άρθρο 128
Προθεσμίες στη διαδικασία ασύλου στα σύνορα

Η διαδικασία ασύλου στα σύνορα διενεργείται σύμφωνα με τις προθεσμίες του άρθρου 51 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και ολοκληρώνεται εντός δώδεκα (12) εβδομάδων από την καταχώριση της αίτησης. Η απόφαση σε πρώτο βαθμό εκδίδεται υποχρεωτικά εντός είκοσι πέντε (25) ημερών από την καταχώριση της αίτησης. Η προσφυγή ασκείται εντός δέκα (10) ημερών από την επίδοση της απόφασης σύμφωνα με το άρθρο 120 του παρόντος, εντός της οποίας προθεσμίας υποβάλλεται και η αίτηση παραμονής. Η συζήτηση της προσφυγής προσδιορίζεται υποχρεωτικά εντός τεσσάρων (4) ημερών. Σε περίπτωση προφορικής ακρόασης ο προσφεύγων ενημερώνεται τουλάχιστον δύο (2) ημέρες πριν από την ημερομηνία συζήτησης της προσφυγής του, σε γλώσσα που κατανοεί, για τον τόπο και την ημερομηνία συζήτησης. Η προφορική ακρόαση δεν δύναται να απέχει περισσότερο από πέντε (5) ημέρες από τη συζήτηση της προσφυγής. Η απόφαση εκδίδεται υποχρεωτικά εντός είκοσι πέντε (25) ημερών από τη συζήτηση της προσφυγής.

Άρθρο 129
Τοποθεσίες για τη διεξαγωγή της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα

1. Κατά την εξέταση των αιτήσεων που υπόκεινται σε διαδικασία στα σύνορα, οι αιτούντες άσυλο:
α) παραμένουν σε διακριτούς χώρους φιλοξενίας εντός των Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών (Κ.Ε.Δ.) ή των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης (Κ.Υ.Τ.) ή άλλων Περιφερειακών Υπηρεσιών της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης εντός των οποίων λειτουργούν Κινητές Μονάδες Καταγραφής και Συντονισμού Μετακινήσεων (Κ.Μ.Κ.Σ.Μ.), που λειτουργούν ως κέντρα συνοριακών διαδικασιών ασύλου, ή
β) κρατούνται σε Προαναχωρησιακά Κέντρα Κράτησης Αλλοδαπών (ΠΡΟ.ΚΕ.Κ.Α.) που λειτουργούν στα σύνορα ή πλησίον αυτών ή εντός της επικράτειας. Στα πρόσωπα αυτά επιβάλλεται περιορισμός της ελεύθερης κυκλοφορίας ή κράτηση σύμφωνα με τα άρθρα 23 και 24, προκειμένου να παραμείνουν στη διάθεση των αρμόδιων αρχών.
Η παραμονή ή κράτηση σε καθορισμένο σημείο συνοριακών διαδικασιών εντός της επικράτειας, καθώς και η οποιαδήποτε μετακίνηση των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών κατά τη διάρκεια της διαδικασίας στα σύνορα, δεν συνιστά νόμιμη είσοδο στην επικράτεια για τους σκοπούς της διαδικασίας ασύλου σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 43 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και την παρ. 3 του άρθρου 5 του παρόντος.
2. Η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης διασφαλίζει ότι η χωρητικότητα των τοποθεσιών αυτών επαρκεί για τη φιλοξενία αιτούντων των οποίων οι αιτήσεις εξετάζονται υποχρεωτικά με τη διαδικασία στα σύνορα, όπως προβλέπεται στο άρθρο 45 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Αλλαγές στον προσδιορισμό των τοποθεσιών στις οποίες εφαρμόζεται η διαδικασία στα σύνορα γνωστοποιούνται από τη Γενική Γραμματεία Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή εντός δύο (2) μηνών από τη στιγμή που σημειώθηκαν οι αλλαγές.

Άρθρο 130
Επαρκής ικανότητα και ετήσιος μέγιστος αριθμός αιτήσεων

1. Η Γενική Γραμματεία Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο είναι αρμόδια να εξασφαλίζει ότι υπάρχει η επαρκής ικανότητα, όπως ορίζεται στο άρθρο 47 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και σε σχετική εκτελεστική πράξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Όταν ο αριθμός των αιτούντων διεθνή προστασία που υπάγονται στη διαδικασία ασύλου στα σύνορα υπερβαίνει την επαρκή ικανότητα που έχει οριστεί για την χώρα, τότε η Γενική Γραμματεία Μεταναστευτικής Πολιτικής μπορεί να ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στη συνέχεια

την Υπηρεσία Ασύλου, ώστε να εξαιρούνται οι περιπτώσεις που ορίζονται στην περ. ι) της παρ. 1 του άρθρου 42 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 από τη συνοριακή διαδικασία.
2. Όταν ο αριθμός των αιτήσεων που έχουν εξεταστεί στο πλαίσιο της διαδικασίας στα σύνορα στην Ελλάδα εντός ενός (1) ημερολογιακού έτους ισούται με τον μέγιστο αριθμό αιτήσεων που ορίζεται για τη χώρα στην εκτελεστική πράξη της παρ. 1 του άρθρου 47 ή υπερβαίνει αυτόν τον αριθμό, τότε η Γενική Γραμματεία Μεταναστευτικής Πολιτικής μπορεί να ενημερώνει σχετικά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 50 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, ο Διοικητής της Υπηρεσίας Ασύλου μπορεί να αποφασίζει να μην εξετάζονται στο πλαίσιο της διαδικασίας στα σύνορα αιτήσεις αιτούντων που αναφέρονται στις περ. γ) και ι) της παρ. 1 του άρθρου 42 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.

Άρθρο 131
Μεταγενέστερες αιτήσεις

1. Σε περίπτωση μεταγενέστερης αίτησης κατά το άρθρο 55 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, η αποφαινόμενη αρχή εξετάζει τα στοιχεία της μεταγενέστερης αίτησης, σε συνδυασμό με τα στοιχεία του φακέλου της προγενέστερης αίτησης.
2. Η μεταγενέστερη αίτηση εξετάζεται σύμφωνα με το άρθρο 55 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, εντός πέντε (5) ημερών, ή εάν πρόκειται για πρώτη μεταγενέστερη αίτηση, η οποία κατατέθηκε απλώς για να καθυστερήσει ή να παρεμποδίσει την εκτέλεση απόφασης απομάκρυνσης ή για δεύτερη και περαιτέρω μεταγενέστερη αίτηση εντός δύο (2) ημερών, κατ' αρχάς σε προκαταρκτικό στάδιο. Κατά το στάδιο αυτό, ο αιτών υποβάλλει γραπτώς στις αρμόδιες αρχές κατάθεσης τα τυχόν νέα στοιχεία που προσκομίζει και η εξέταση διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 55 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Εάν η αίτηση κριθεί παραδεκτή, εξετάζεται περαιτέρω σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και χορηγείται δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία.
3. Εξαίρεση από το δικαίωμα παραμονής στο έδαφος της ελληνικής επικράτειας προβλέπεται όταν συντρέχουν οι περιπτώσεις του άρθρου 56 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
4. Για την υποβολή κάθε μεταγενέστερης αίτησης μετά την πρώτη, ο αιτών καταθέτει παράβολο, το ύψος του οποίου ορίζεται στο ποσό των τριακοσίων (300) ευρώ ανά αίτηση. Τα παράβολα του πρώτου εδαφίου αποτελούν έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού που εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α΄ 190).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΧΩΡΕΣ

Άρθρο 132
Χαρακτηρισμός τρίτων χωρών ως ασφαλών τρίτων χωρών ή ασφαλών χωρών καταγωγής σε εθνικό επίπεδο

1. Οι Υπουργοί Μετανάστευσης και Ασύλου και Εξωτερικών , κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου, εκδίδουν απόφαση για τον χαρακτηρισμό τρίτων χωρών ως ασφαλών τρίτων χωρών ή ασφαλών χωρών καταγωγής σε εθνικό επίπεδο σύμφωνα με τα άρθρα 59 και 61 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Εάν διαπιστώνεται σημαντική αλλαγή της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε χώρα που έχει χαρακτηριστεί ως ασφαλής τρίτη χώρα, ο χαρακτηρισμός επανεξετάζεται το ταχύτερο δυνατό.
2. Για τις υποχρεώσεις ενημέρωσης του άρθρου 64 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 αρμόδια είναι η Γενική Γραμματεία Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 133
Ανάκληση καθεστώτος διεθνούς προστασίας

Το Τμήμα Ανακλήσεων και Επιστροφών της Διεύθυνσης Επιστροφών και Ανακλήσεων της Υπηρεσίας Ασύλου είναι αρμόδιο για την ανάκληση καθεστώτος διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τα άρθρα 65 και 66 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και το άρθρο 134 του παρόντος.

Άρθρο 134
Διαδικαστικοί κανόνες για την ανάκληση καθεστώτος διεθνούς προστασίας

1. Η αποφαινόμενη αρχή ενημερώνει εγγράφως τον δικαιούχο διεθνούς προστασίας για τις εγγυήσεις του άρθρου 66 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από την επανεξέταση της συνδρομής στο πρόσωπό του των προϋποθέσεων διεθνούς προστασίας. Ιδίως τον ενημερώνει για τους λόγους της επανεξέτασης αυτής και για την υποχρέωση του δικαιούχου να προβάλει με γραπτό υπόμνημά του στην αποφαινόμενη αρχή τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι δεν πρέπει να ανακληθεί το χορηγηθέν καθεστώς. Ταυτόχρονα ενημερώνεται ότι θα διενεργηθεί συνέντευξη, σύμφωνα με τις εγγυήσεις των άρθρων 99 έως 101, σε συγκεκριμένη μέρα και ώρα ενώπιον της Υπηρεσίας Ασύλου.
2. Η απόφαση ανάκλησης του καθεστώτος διεθνούς προστασίας επιδίδεται βάσει του άρθρου 120. Η απόφαση αναφέρει τους πραγματικούς και νομικούς λόγους ανάκλησης και παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη δυνατότητα άσκησης προσφυγής κατά αυτής, καθώς και την προθεσμία άσκησής της ενώπιον της Αρχής Προσφυγών σύμφωνα με το άρθρο 135.
3. Κατά παρέκκλιση των παρ. 1 και 2, η ανωτέρω διαδικασία δεν εφαρμόζεται εάν συντρέχει κάποια από τις περιπτώσεις της παρ. 6 του άρθρου 66 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και η υπόθεση περατώνεται με την έκδοση απόφασης κατ' ανάλογη εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 124 του παρόντος. Η απόφαση αυτή γνωστοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 120 του παρόντος στον υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή και δεν δύναται να ασκηθεί προσφυγή κατά αυτής σύμφωνα με το άρθρο 135 του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ

Άρθρο 135
Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής

1. Οι αιτούντες και τα πρόσωπα των οποίων το καθεστώς διεθνούς προστασίας ανακλήθηκε έχουν το δικαίωμα άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον της Αρχής Προσφυγών κατά το άρθρο 67 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Κατ' εξαίρεση, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παρ. 6 του άρθρου 66 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 δεν μπορεί να ασκηθεί προσφυγή.
2. Η προσφυγή κατά κάθε είδους απορριπτικών της αίτησης διεθνούς προστασίας αποφάσεων ή κατά αποφάσεων ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας ασκείται:
α) εντός δέκα (10) ημερών από την επίδοση της απόφασης, η οποία απορρίπτει την αίτηση:
αα) ως απαράδεκτη σύμφωνα με το άρθρο 121 του παρόντος και το άρθρο 38 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348,

αβ) λόγω σιωπηρής ανάκλησης, σύμφωνα με το άρθρο 125,
αγ) ως προδήλως αβάσιμη ή αβάσιμη στις περιπτώσεις των παρ. 1 και 3 του άρθρου 42 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και του άρθρου 118 του παρόντος,
β) εντός τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της απόφασης στις περ. β) και δ) της παρ. 1 και την παρ. 2 του άρθρου 67 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
γ) εντός επτά (7) ημερών από την επίδοση της απόφασης μεταφοράς εάν ο αιτών ευρίσκεται σε διαδικασία συνόρων και εντός δέκα (10) ημερών από την επίδοση της απόφασης μεταφοράς σε κάθε άλλη περίπτωση, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 43 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351.
2. Η απόφαση επιστροφής συμπροσβάλλεται με την προσφυγή της παρ. 1 του άρθρου 67 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
3. Το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία, με την επιφύλαξη εφαρμογής της διαδικασίας του άρθρου 136, χορηγείται εκ νέου σε περίπτωση άσκησης προσφυγής. Ως προς τη διάρκεια ισχύος εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 112. Στην περίπτωση άσκησης εκπρόθεσμης προσφυγής, δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία χορηγείται μόνον όταν γίνει δεκτό το αίτημα παραμονής του προσφεύγοντος σύμφωνα με το άρθρο 136, το οποίο εξετάζεται κατά απόλυτη προτεραιότητα.
4. Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας για την άσκηση προσφυγής και, εφόσον αυτή ασκηθεί εμπρόθεσμα, μέχρι την επίδοση της απόφασης επ' αυτής, ο αιτών επιτρέπεται να παραμείνει στο έδαφος της χώρας, με την επιφύλαξη του άρθρου 68 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
5. Σε περίπτωση απόρριψης της προσφυγής, ο αιτών τίθεται υπό κράτηση σε Προαναχωρησιακό Κέντρο Κράτησης Αλλοδαπών (ΠΡΟ.ΚΕ.Κ.Α.) μέχρι να ολοκληρωθεί η απομάκρυνσή του, μόνο εάν στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν δύνανται να εφαρμοσθούν αποτελεσματικά άλλα επαρκή και λιγότερο επαχθή μέτρα, εξαιρουμένων των ασυνόδευτων ανηλίκων και υπό την επιφύλαξη του άρθρου 8 του ν. 5226/2025 (Α΄ 154). Η κατάθεση μεταγενέστερης αίτησης, αίτησης ακύρωσης και αίτησης αναστολής δεν συνεπάγεται αυτοδικαίως την άρση της κράτησης.

Άρθρο 136
Ανασταλτικό αποτέλεσμα προσφυγής

1. Σε περίπτωση άσκησης προσφυγής κατά απόφασης ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας επιστρέφεται στον προσφεύγοντα η άδεια διαμονής του, εφόσον αυτός έχει δικαίωμα παραμονής στη χώρα σύμφωνα με το άρθρο 68 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
2. Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 68 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, με την επιφύλαξη της αρχής της μη επαναπροώθησης, ο αιτών και το πρόσωπο του οποίου το καθεστώς διεθνούς προστασίας ανακλήθηκε, δεν έχουν το δικαίωμα παραμονής σύμφωνα με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου, εάν η αρμόδια αρχή έχει λάβει μία από τις ακόλουθες αποφάσεις:
α) απόφαση με την οποία απορρίπτεται αίτηση ως αβάσιμη ή προδήλως αβάσιμη εάν κατά τον χρόνο της απόφασης:
αα) ο αιτών υπόκειται στην ταχεία διαδικασία εξέτασης σύμφωνα με τις παρ. 1 ή 3 του άρθρου 42 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348·
αβ) ο αιτών υπόκειται στη διαδικασία στα σύνορα, εκτός εάν ο αιτών είναι ασυνόδευτος ανήλικος·
β) απόφαση με την οποία απορρίπτεται αίτηση ως απαράδεκτη σύμφωνα με τις περ. α), δ) ή ε) της παρ. 1 του άρθρου 38, ή την παρ. 2 του άρθρου 38 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, εκτός εάν ο αιτών είναι ασυνόδευτος ανήλικος που υπόκειται στη διαδικασία στα σύνορα·
γ) απόφαση με την οποία απορρίπτεται αίτηση λόγω σιωπηρής ανάκλησης·
δ) απόφαση με την οποία απορρίπτεται μεταγενέστερη αίτηση ως αβάσιμη ή προδήλως αβάσιμη· ή

ε) απόφαση με την οποία ανακαλείται το καθεστώς διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τις περ. β), δ) ή ε) της παρ. 1 του άρθρου 14 ή την περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 19 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347.

3. Σε περίπτωση μη αυτόματου ανασταλτικού αποτελέσματος της προσφυγής σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 68 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, η παραμονή του αιτούντος ή του προσώπου του οποίου το καθεστώς διεθνούς προστασίας ανακλήθηκε στο έδαφος της χώρας δύναται να επιτραπεί με απόφαση της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών, ενώπιον της οποίας εκκρεμεί η προσφυγή, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου, το οποίο κατατίθεται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία επίδοσης σε αυτόν της απορριπτικής απόφασης. Ενόσω εκκρεμεί η έκδοση αποφάσεως επί του αιτήματος του πρώτου εδαφίου, ο αιτών δεν απομακρύνεται από το έδαφος της χώρας, υπό την επιφύλαξη της παρ. 6 του άρθρου 68 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Η εξέταση του αιτήματος αυτού γίνεται σε συνεδρίαση της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών σε συμβούλιο, κατά απόλυτη προτεραιότητα, χωρίς να απαιτείται κλήση του αιτούντος να παρασταθεί. Οι αποφάσεις επί των αιτήσεων αυτών υπολογίζονται καθ' υπέρβαση του συνολικού, κατά την παρ. 7 του άρθρου 138 του παρόντος, αριθμού ανατιθέμενων ανά μήνα και ανά εισηγητή υποθέσεων.

4. Στις περιπτώσεις μεταγενέστερων αιτήσεων, με την επιφύλαξη της αρχής της μη επαναπροώθησης, ο αιτών δεν έχει δικαίωμα παραμονής στην ελληνική επικράτεια, εάν η προσφυγή θεωρείται ότι έχει κατατεθεί μόνο με στόχο να καθυστερήσει ή να εμποδίσει την εκτέλεση απόφασης επιστροφής.

5. Η άσκηση αίτησης ακύρωσης κατά απόφασης της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών δεν συνεπάγεται αυτοδικαίως δικαίωμα παραμονής.

6. Σε κάθε περίπτωση, η απόφαση επί του αιτήματος παραμονής δεν πρέπει να οδηγεί σε άμεση ή έμμεση επαναπροώθηση κατά παράβαση του διεθνούς και του ενωσιακού δικαίου.

Άρθρο 137
Κατάθεση προσφυγής

1. Η προσφυγή κατατίθεται από τον ίδιο τον προσφεύγοντα στο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου ή στο Αυτοτελές Κλιμάκιο της Υπηρεσίας Ασύλου, το οποίο εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, ή στο καθ’ ύλην αρμόδιο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου ή Αυτοτελές Κλιμάκιο Ασύλου του τόπου διαμονής ή στο καθ’ ύλην και κατά τόπο αρμόδιο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου ή Αυτοτελές Κλιμάκιο Ασύλου στην περίπτωση της προβλεπόμενης από το άρθρο 43 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 προσφυγής κατά απόφασης μεταφοράς, και υπογράφεται επί ποινή απαραδέκτου από τον ίδιο τον προσφεύγοντα ή από πληρεξούσιο δικηγόρο. Ειδικώς, σε περίπτωση που ο προσφεύγων είναι κρατούμενος, η προσφυγή κατατίθεται στον Προϊστάμενο του οικείου καταστήματος, χώρου κράτησης ή κέντρου, ο οποίος αποστέλλει αυτήν αυθημερόν με ηλεκτρονικό μέσο στο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου ή στο Αυτοτελές Κλιμάκιο της Υπηρεσίας Ασύλου, το οποίο εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση. Σε περίπτωση συνδρομής λόγων ανωτέρας βίας, όπως σοβαρή ασθένεια ή σοβαρή σωματική αναπηρία, ή ανυπέρβλητου κωλύματος που κατέστησαν αδύνατη την αυτοπρόσωπη εμφάνιση του αιτούντος για την κατάθεση της προσφυγής, αναστέλλεται η υποχρέωση αυτοπρόσωπης εμφάνισης καθ’ όλο το χρονικό διάστημα που διαρκεί η ανωτέρα βία ή το ανυπέρβλητο κώλυμα. Στις περιπτώσεις αυτές, ο αιτών υποβάλει σχετική αίτηση, με την οποία επικαλείται κατά τρόπο ορισμένο τα περιστατικά που συνιστούν ανωτέρα βία ή ανυπέρβλητο κώλυμα που κατέστησε αδύνατη την αυτοπρόσωπη εμφάνισή του. Ο ισχυρισμός πρέπει να αποδεικνύεται αμέσως με έγγραφα στοιχεία και με ανάλογα πιστοποιητικά ή βεβαίωση δημόσιας υπηρεσίας. Εάν διαπιστωθεί η συνδρομή των ως άνω λόγων ανωτέρας βίας ή του ανυπέρβλητου κωλύματος και υπό την προϋπόθεση της αυτοπρόσωπης εμφάνισης του αιτούντος ενώπιον των αρμοδίων αρχών του πρώτου εδαφίου αίρονται οι συνέπειες της μη αυτοπρόσωπης εμφάνισης.

2. Με την κατάθεση της προσφυγής, γίνεται άμεση καταχώριση των απαιτούμενων στοιχείων που περιέχονται στην προσφυγή, καθώς και των τυχόν προσκομιζόμενων εγγράφων που κατατίθενται σε ηλεκτρονική μορφή από τον αρμόδιο, για την παραλαβή της προσφυγής, υπάλληλο της Υπηρεσίας Ασύλου, στην ηλεκτρονική εφαρμογή ασύλου.
3. Για την κατάθεση της παρ. 2 συντάσσεται πράξη, η οποία διαλαμβάνει τη χρονολογία της κατάθεσης, το ονοματεπώνυμο του υπαλλήλου που παρέλαβε την προσφυγή, το ονοματεπώνυμο του προσφεύγοντος και την προσβαλλόμενη απόφαση. Αντίγραφο της πράξης κατάθεσης της προσφυγής επιδίδεται, με την κατάθεση της προσφυγής, στον προσφεύγοντα. Η Αρχή Προσφυγών ενημερώνεται αμελλητί από τις Υπηρεσίες της παρ. 1 για τις κατατεθείσες προσφυγές. Σε περίπτωση δυσλειτουργίας της ηλεκτρονικής εφαρμογής ασύλου, η οποία σχετίζεται με την καταχώριση των προσφυγών, αυτές αποστέλλονται στην Αρχή Προσφυγών αυθημερόν με ηλεκτρονικό μέσο ή άλλο πρόσφορο τρόπο.
4. Η προσφυγή ασκείται με έγγραφο το οποίο μνημονεύει:
α) το όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, την ακριβή διεύθυνση της κατοικίας ή διαμονής του προσφεύγοντος,
β) το όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο και την ακριβή διεύθυνση της κατοικίας και του χώρου εργασίας του εκπροσώπου του και, εάν υπάρχουν, του δικαστικού πληρεξουσίου και του αντικλήτου του, εάν υπάρχουν,
γ) τον τόπο και τον χρόνο της σύνταξής του,
δ) την προσβαλλόμενη απόφαση,
ε) τους συγκεκριμένους λόγους στους οποίους στηρίζεται η προσφυγή,
στ) δήλωση συναίνεσης ή εναντίωσης για τη δημόσια συνεδρίαση της υπόθεσης. Σε περίπτωση μη υποβολής σχετικής δήλωσης, η υπόθεση συζητείται σε δημόσια συνεδρίαση.
Εάν δεν συμπληρωθούν τα ανωτέρω στοιχεία, η προσφυγή απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

Άρθρο 138
Προσδιορισμός συζήτησης της προσφυγής

1. Με την κατάθεση της προσφυγής, η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 137 ενημερώνει αυθημερόν τον προσφεύγοντα ή τον πληρεξούσιο δικηγόρο του για την ημερομηνία συζήτησής της σε γλώσσα που κατανοεί ο προσφεύγων ή με τη συνδρομή διερμηνείας.
2. Η συζήτηση της προσφυγής προσδιορίζεται υποχρεωτικά το ταχύτερο δυνατόν, και σε κάθε περίπτωση όχι περισσότερο:
α) από είκοσι (20) ημέρες μετά την κατάθεση προσφυγής που ασκείται κατά απόφασης με την οποία απορρίπτεται αίτηση διεθνούς προστασίας ως αβάσιμη με τη διαδικασία εξέτασης του Τμήματος ΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 ή ανακαλείται καθεστώς διεθνούς προστασίας,
β) από δέκα (10) ημέρες μετά την κατάθεση προσφυγής που ασκείται κατά απόφασης με την οποία απορρίπτεται αίτηση διεθνούς προστασίας με την ταχεία διαδικασία εξέτασης του άρθρου 42 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, ή ως απαράδεκτη, σύμφωνα με το άρθρο 38 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, ή λόγω σιωπηρής ανάκλησης,
γ) από τέσσερις (4) ημέρες μετά την κατάθεση προσφυγής που ασκείται κατά απόφασης με την οποία απορρίπτεται αίτηση διεθνούς προστασίας στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα, σύμφωνα με το άρθρο 43 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
3. Αμέσως μετά τον προσδιορισμό της προσφυγής και την ενημέρωση της ηλεκτρονικής εφαρμογής ασύλου, ο Διοικητικός Διευθυντής της Αρχής Προσφυγών, με πράξη του στην ηλεκτρονική εφαρμογή ασύλου, ορίζει τον βοηθό εισηγητή που προετοιμάζει την κατά τα οριζόμενα στην παρ. 5 εισήγηση.
4. Κάθε μέλος της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών δύναται να επικουρείται στο έργο του, πέραν από το ήδη υπάρχον προσωπικό και από προσωπικό «βοηθούς εισηγητές» (rapporteurs) και γραμματείς που

διατίθενται από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο.

5. Οι βοηθοί εισηγητές αναλαμβάνουν τη σύνταξη έκθεσης που περιέχει καταγραφή και επεξεργασία του πραγματικού της υπόθεσης και των προβαλλόμενων με την προσφυγή ισχυρισμών, καθώς και αντιστοίχιση αυτών με τις πληροφορίες για τη χώρα καταγωγής, η οποία τίθεται στη δικαιοδοτική κρίση των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών έως την προτεραία της συζήτησης.

6. Η έκθεση της παρ. 5 επισυνάπτεται στον φάκελο της υπόθεσης έως την προτεραία της συζήτησης. Η μη σύνταξη ή μη υποβολή ή η εκπρόθεσμη υποβολή έκθεσης, δεν κωλύει τη συζήτηση της προσφυγής. Έκθεση δεν συντάσσεται για προσφυγές που είναι εκπρόθεσμες, καθώς και για προσφυγές κατά αποφάσεων που έχουν απορρίψει την αίτηση ως:

α) προδήλως αβάσιμη, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 3 του άρθρου 42 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348,

β) απαράδεκτη, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 38, πλην των περ. α) και β) αυτού, του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.

7. Κατά τον προσδιορισμό της προσφυγής, η αρμόδια αρχή προσδιορίζει ανά Επιτροπή από εβδομήντα πέντε (75) έως ενενήντα (90) υποθέσεις προς συζήτηση ανά μήνα, με την επιφύλαξη των ειδικότερα οριζόμενων στον Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής Προσφυγών για τη λειτουργία των Τμημάτων διακοπών. Οι υποθέσεις που συζητούνται κατανέμονται ισομερώς, κατά κατηγορία και αντικείμενο, στον Πρόεδρο και τα μέλη των Επιτροπών. Ο συνολικός μηνιαίος αριθμός από τις συζητηθείσες υποθέσεις που χρεώνεται κάθε μέλος ανέρχεται σε τουλάχιστον είκοσι πέντε (25) για όλες τις συνθέσεις. Σε περίπτωση εμβόλιμων συνεδριάσεων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής Προσφυγών, ο αριθμός των προσδιοριζόμενων προς συζήτηση υποθέσεων δεν υπερβαίνει τις δεκαπέντε (15) υποθέσεις ανά συνεδρίαση, υπό την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 141. Σε κάθε περίπτωση, το σύνολο των ανά μήνα υποθέσεων που χρεώνεται κάθε μέλος, σε τακτικές και εμβόλιμες συνεδριάσεις, δεν υπερβαίνει τις τριάντα (30). Σε περίπτωση υπέρβασης του αριθμού του πέμπτου εδαφίου, λαμβάνεται πρόνοια για ανάλογη μείωση του αριθμού των υποθέσεων που χρεώνονται τα μέλη αυτά κατά τους αμέσως επόμενους μήνες.

8. Προσφυγές που έχουν υποβληθεί μετά την πάροδο των προθεσμιών της παρ. 3 του άρθρου 135, συζητούνται κατά προτεραιότητα, με πράξη του Διοικητικού Διευθυντή της Αρχής Προσφυγών, το αργότερο εντός πέντε (5) ημερών από την κατάθεση της προσφυγής. Εάν ο προσφεύγων αποδείξει με έγγραφα στοιχεία ότι η εκπρόθεσμη άσκηση οφείλεται σε λόγους ανωτέρας βίας, οι προσφυγές κρίνονται στην ουσία, άλλως απορρίπτονται ως απαράδεκτες. Σε περίπτωση που η προσφυγή ασκείται κατά απόφασης επί αιτήσεως που έχει εξεταστεί κατά προτεραιότητα, ο Διοικητικός Διευθυντής της Αρχής Προσφυγών εκδίδει σχετική πράξη και η προσφυγή εισάγεται άμεσα προς συζήτηση εντός δέκα (10) ημερών, με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων του παρόντος Μέρους.

9. Η ημερομηνία συζήτησης δύναται να τροποποιηθεί με απόφαση του Διοικητικού Διευθυντή της Αρχής Προσφυγών, αφού προηγουμένως ενημερωθεί ο προσφεύγων ή ο πληρεξούσιός δικηγόρος του, τηρουμένων των ειδικότερων προθεσμιών που προβλέπονται για τη συζήτηση της κάθε υπόθεσης.

10. Σε περίπτωση απόρριψης της προσφυγής, η Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών εκδίδει απόφαση επιστροφής του υπηκόου τρίτης χώρας, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του παρόντος νόμου και του ν. 5226/2025 (Α΄ 154), η οποία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της απορριπτικής απόφασης. Εφόσον υφίσταται ήδη σε ισχύ άλλη απόφαση επιστροφής ή απέλασης, θεωρείται ότι η προηγούμενη απόφαση επιστροφής ή απέλασης ενσωματώνεται στο κεφάλαιο της απορριπτικής απόφασης που διατάσσει την επιστροφή.

Άρθρο 139
Έκθεμα

1. Ο Διοικητικός Διευθυντής της Αρχής Προσφυγών μεριμνά για την επαρκή γραμματειακή υποστήριξη των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, την παροχή κατάλληλης διερμηνείας και υπογράφει το έκθεμα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον νόμο και τον Κανονισμό της Αρχής Προσφυγών.
2. Το αρμόδιο τμήμα για την παροχή γραμματειακής υποστήριξης της Αρχής Προσφυγών καταρτίζει για κάθε δικάσιμο έκθεμα βάσει των καταχωρήσεων των προσφυγών στην ηλεκτρονική εφαρμογή ασύλου και τυχόν πράξεων του Διευθυντή που αφορούν την κατά προτεραιότητα συζήτηση προσφυγών, στο οποίο αναγράφονται οι προς συζήτηση υποθέσεις. Η συζήτηση προσφυγών των αιτούντων που εμπίπτουν στη διαδικασία των συνόρων, προσδιορίζεται κατά προτεραιότητα.
3. Το έκθεμα αναρτάται έξω από την αίθουσα συνεδριάσεων, από την προηγουμένη της συνεδρίασης. Δεν προκαλεί ακυρότητα της διαδικασίας η μη ανάρτηση του εκθέματος ή η μη μνεία σε αυτό συγκεκριμένης υπόθεσης. Το έκθεμα κοινοποιείται στα μέλη των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, μαζί με τους σχετικούς διοικητικούς φακέλους, δύο (2) ημέρες πριν από την ημέρα συζήτησης των προσφυγών στη διαδικασία συνόρων και πέντε (5) ημέρες πριν από την ημέρα συζήτησης στις υπόλοιπες διαδικασίες. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής, μόλις παραλάβει το έκθεμα, το γνωστοποιεί στα υπόλοιπα μέλη της, εγγράφως ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Η γνωστοποίηση επέχει θέση πρόσκλησης προκειμένου να παραστούν στις συνεδριάσεις της τριμελούς και μονομελούς σύνθεσης. Ο Πρόεδρος διαμοιράζει τις υποθέσεις μεταξύ του ιδίου και των μελών της Επιτροπής. Στο έκθεμα που αναρτάται έξω από την αίθουσα συνεδριάσεων αναγράφονται μόνο οι αριθμοί των υποθέσεων, χωρίς να γίνεται αναφορά σε ονόματα και χώρες καταγωγής. Η προθεσμία του τρίτου εδαφίου μπορεί να συντέμνεται κατόπιν πράξης του Διοικητικού Διευθυντή της Αρχής Προσφυγών.

Άρθρο 140
Συζήτηση προσφυγής

1. Η διαδικασία ενώπιον της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών είναι έγγραφη και η συζήτηση των προσφυγών διενεργείται με βάση τα στοιχεία του φυσικού και ηλεκτρονικού φακέλου, υπό την επιφύλαξη των παρ. 3 και 4.
2. Κατά τη διαδικασία ενώπιον των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών ο προσφεύγων παρίσταται αυτοπροσώπως ή δια πληρεξούσιου δικηγόρου. Εναλλακτικά ο προσφεύγων μεριμνά για την αποστολή στην Αρχή Προσφυγών με κάθε πρόσφορο τρόπο, βεβαίωσης του Διοικητή της Περιφερειακής Υπηρεσίας της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης όπου διαμένει στην οποία αναφέρεται ότι ο αιτών διαμένει πράγματι στην ως άνω Περιφερειακή Υπηρεσία κατά την ημερομηνία αίτησης της βεβαίωσης ή βεβαίωσης της αρμόδιας Αστυνομικής Αρχής, στην περίπτωση που κρατείται ή του Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολιτών της περιοχής όπου διαμένει περί αυτοπρόσωπης εμφάνισής του κατά την ημέρα υποβολής της αίτησης για τη χορήγηση της βεβαίωσης. Οι ημερομηνίες του δεύτερου εδαφίου δεν μπορούν να απέχουν πέραν των τριών (3) ημερών από τη συζήτηση της προσφυγής. Σε περίπτωση μη αυτοπρόσωπης εμφάνισης ή μη εμφάνισης δια πληρεξουσίου δικηγόρου ή μη περιέλευσης στην Αρχή Προσφυγών των ως άνω βεβαιώσεων, τεκμαίρεται ότι ο αιτών έχει ανακαλέσει σιωπηρά την προσφυγή του και αυτή απορρίπτεται ως ανυποστήρικτη, εκτός εάν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας, όπως σοβαρή ασθένεια ή σοβαρή σωματική αναπηρία ή ανυπέρβλητο κώλυμα. Στις περιπτώσεις αυτές ο αιτών υποβάλει σχετική αίτηση, με την οποία επικαλείται κατά τρόπο ορισμένο τα περιστατικά που συνιστούν ανωτέρα βία ή ανυπέρβλητο κώλυμα. Ο ισχυρισμός πρέπει να αποδεικνύεται αμέσως με έγγραφα στοιχεία και με ανάλογα πιστοποιητικά ή βεβαίωση δημόσιας

υπηρεσίας. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί η συνδρομή των ως άνω λόγων ανωτέρας βίας ή του ανυπέρβλητου κωλύματος, αίρονται οι συνέπειες της μη εμφάνισης του προηγουμένου εδαφίου.

3. Η Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών καλεί υποχρεωτικά τον προσφεύγοντα σε προφορική ακρόαση όταν: α) με την προσφυγή προσβάλλεται απόφαση ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας είτε β) ανακύπτουν ζητήματα ή αμφιβολίες ως προς την πληρότητα της συνέντευξης που πραγματοποιήθηκε κατά τον πρώτο βαθμό εξέτασης είτε γ) ο προσφεύγων επικαλείται σοβαρά νέα στοιχεία που αφορούν σε ουσιώδεις, οψιγενείς ισχυρισμούς. Η προφορική ακρόαση δύναται να διεξάγεται με φυσική παρουσία ή μέσω τηλεδιάσκεψης ιδίως όταν ο προσφεύγων τελεί υπό κράτηση, βρίσκεται σε διαδικασία συνόρων, αντιμετωπίζει σοβαρά πρακτικά εμπόδια ή είναι αιτών με ειδικές διαδικαστικές εγγυήσεις.

4. Εφόσον ακολουθείται διαδικασία συζήτησης της προσφυγής με προφορική ακρόαση, η Αρχή Προσφυγών καλεί τον προσφεύγοντα ενώπιον της αρμόδιας Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών. Ο προσφεύγων ενημερώνεται τουλάχιστον δύο (2) ημέρες, στις περιπτώσεις που εμπίπτουν στη διαδικασία των συνόρων ή στην ταχεία διαδικασία, και δέκα (10) ημέρες σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, πριν από την ημερομηνία συζήτησης της προσφυγής του, σε γλώσσα που κατανοεί, για τον τόπο και την ημερομηνία συζήτησης, καθώς και για το δικαίωμά του να παρασταθεί αυτοπροσώπως ή και εκπροσωπούμενος από πρόσωπα του άρθρου 19 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 ενώπιόν της για να εκθέσει προφορικά, με τη βοήθεια κατάλληλου διερμηνέα, τα επιχειρήματά του και να δώσει τυχόν διευκρινίσεις. Στην ίδια προθεσμία ενημερώνεται με κάθε πρόσφορο μέσο και η Υπηρεσία Ασύλου, προκειμένου να εκθέσει τις απόψεις της για καθέναν από τους προβαλλόμενους λόγους, διευκρινίζοντας σαφώς το συναφές, με κάθε λόγο, πραγματικό μέρος. Σε περίπτωση απουσίας του προσφεύγοντος και εφόσον δεν συντρέχουν αποδεδειγμένοι λόγοι ανωτέρας βίας, εάν και έχει κληθεί νομίμως, τεκμαίρεται ότι ο αιτών έχει ανακαλέσει σιωπηρά την προσφυγή του και αυτή απορρίπτεται ως ανυποστήρικτη. Σε περίπτωση συνδρομής αποδεδειγμένων λόγων ανωτέρας βίας κατά το τέταρτο εδάφιο, η διαδικασία της προφορικής ακρόασης επαναπροσδιορίζεται.

5. Η συζήτηση στις Επιτροπές είναι δημόσια, εκτός αν αντιλέγει ο προσφεύγων, γνωστοποιώντας τη βούλησή του είτε προφορικά ο ίδιος ενώπιον της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών, είτε με έγγραφη δήλωση του πληρεξουσίου δικηγόρου ή του εκπροσώπου του, είτε δια του υπομνήματος.

6. Ο Πρόεδρος της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών ή ο δικαστής που προεδρεύει μπορεί να επιτρέψει την υποβολή υπομνημάτων κατά το άρθρο 142 από τους ενδιαφερόμενους, μέσα σε προθεσμία που τάσσεται από αυτόν, για την ανάπτυξη όσων έχουν εκτεθεί κατά τη διαδικασία της προφορικής ακρόασης.

7. Η Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών δύναται να αποφασίσει κεκλεισμένων των θυρών για την προστασία του προσφεύγοντος.

8. Αν ο Πρόεδρος ή μέλος Επιτροπής κωλύεται να συμμετέχει σε τρεις (3) τουλάχιστον συνεχόμενες συνεδριάσεις της τριμελούς σύνθεσης, είναι δυνατή η προσωρινή αντικατάστασή του για τρεις (3) μήνες, με δυνατότητα ανανέωσης, εφόσον το κώλυμα εξακολουθεί. Για την αντικατάσταση ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 5 του ν. 4375/2016 (Α΄ 51) για τον ορισμό Προέδρου ή μέλους της Επιτροπής. Με την εκ νέου ανάληψη καθηκόντων του κωλυομένου Προέδρου ή μέλους της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών παύει η αντικατάσταση. Υποθέσεις, οι οποίες έχουν συζητηθεί από τον κωλυόμενο Πρόεδρο ή μέλος και επί των οποίων δεν έχει λάβει χώρα διάσκεψη, εισάγονται προς επανασυζήτηση στην ίδια Επιτροπή, με αντικατάσταση ή αναπλήρωση του κωλυομένου Προέδρου ή μέλους, η δε απόφαση εκδίδεται από τη σύνθεση αυτή.

9. Εάν μετά τη διάσκεψη της υπόθεσης ο Πρόεδρος ή μέλος της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών αντικαθίσταται, σύμφωνα με τα ανωτέρω, η απόφαση εκδίδεται από την ίδια Επιτροπή με αντικατάστασή του.

10. Κατά τη συζήτηση της προσφυγής, η Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών εξετάζει την υπόθεση εξ υπαρχής κατά τον νόμο και την ουσία και αποφαίνεται αιτιολογημένα επί της αίτησης διεθνούς προστασίας του

προσφεύγοντος.

Άρθρο 141
Αναβολή της συζήτησης

1. Η συζήτηση αναβάλλεται υποχρεωτικά:
α) εάν ο προσφεύγων που δεν παρίσταται, δεν έχει κλητευθεί νομίμως ή
β) εάν το ζητήσει ο προσφεύγων ο οποίος, μολονότι παρίσταται, δεν έχει κλητευθεί νόμιμα.
2. Ο προσφεύγων που παρίσταται αυτοπροσώπως ή ο πληρεξούσιος δικηγόρος του δύναται να ζητήσει για μία (1) μόνο φορά την αναβολή της συζήτησης και μόνο για σπουδαίο λόγο, εφόσον ο λόγος αποδεικνύεται παραχρήμα. Η υπόθεση που αναβάλλεται, προσδιορίζεται για συζήτηση στην αμέσως επόμενη δικάσιμο και ανακοινώνεται η ημερομηνία στον προσφεύγοντα ή τον πληρεξούσιο δικηγόρο του. Για τη νέα ημερομηνία συζήτησης δεν απαιτείται εκ νέου ειδοποίηση του προσφεύγοντος που υπέβαλε το αίτημα αναβολής ή του δικηγόρου του. Εάν έχει συμπληρωθεί ο συνολικός, κατά την παρ. 7 του άρθρου 138, αριθμός ανατιθέμενων ανά μήνα και ανά εισηγητή υποθέσεων, οι υποθέσεις που αναβάλλονται, συζητούνται καθ' υπέρβαση του αριθμού αυτού. Το τέταρτο εδάφιο εφαρμόζεται και σε περίπτωση εμβόλιμων συνεδριάσεων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής Προσφυγών.
3. Η μη παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής κατά τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 19 του Κανονισμού 2024/1348 συνιστά λόγο αναβολής, εφόσον η Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών εκτιμήσει, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της, ότι προκαλείται στον προσφεύγοντα ανεπανόρθωτη ή δυσχερώς επανορθώσιμη βλάβη και ότι πιθανολογείται η ευδοκίμηση της προσφυγής του.

Άρθρο 142
Υπομνήματα

Ο προσφεύγων δύναται να καταθέσει υπόμνημα για την ανάπτυξη των προβαλλόμενων με την προσφυγή ισχυρισμών το αργότερο τρεις (3) ημέρες πριν από τη συζήτηση της προσφυγής με την επιφύλαξη της εφαρμογής του άρθρου 128. Με το ίδιο υπόμνημα μπορεί να προβάλει και οψιφανείς και οψιγενείς ισχυρισμούς. Στην ίδια προθεσμία οφείλει και να προσκομίσει τα αποδεικτικά των ισχυρισμών του στοιχεία. Κατ' εξαίρεση, εφόσον εφαρμόζεται η διαδικασία της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 138 ο προσφεύγων δύναται να καταθέσει υπόμνημα έως την προτεραία της συζήτησης της προσφυγής.

Άρθρο 143
Παραίτηση από την προσφυγή

Σε περίπτωση παραίτησης από το δικόγραφο της προσφυγής, εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 124.

Άρθρο 144
Αναπομπή στον πρώτο βαθμό

Αναπομπή της υπόθεσης στη διοικητική διαδικασία του Κεφαλαίου ΙΙΙ και του Κεφαλαίου IV του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 δεν επιτρέπεται. Στην περίπτωση που η Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών θεωρήσει ως αναγκαία τη διενέργεια συνέντευξης, αυτή πραγματοποιείται από την ίδια την Επιτροπή, τηρουμένων των προϋποθέσεων του Τμήματος ΙΙ του Κεφαλαίου Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και του παρόντος νόμου. Η

σχετική απόφαση αναγράφεται σε πρακτικό με το οποίο αναβάλλεται η συζήτηση της υπόθεσης και ορίζεται η διενέργεια της συνέντευξης σε επόμενη συνεδρίαση, η οποία δεν μπορεί να απέχει πέραν του ενός (1) μηνός.

Άρθρο 145
Διάρκεια διαδικασίας προσφυγής

Η απόφαση επί της προσφυγής εκδίδεται το ταχύτερο δυνατό και σε κάθε περίπτωση:
α) εντός σαράντα (40) ημερών από τη συζήτηση, στις περιπτώσεις εφαρμογής της κανονικής διαδικασίας και της διαδικασίας ανάκλησης καθεστώτος του Τμήματος ΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348,
β) εντός είκοσι πέντε (25) ημερών από τη συζήτηση, εάν απορρίπτει την αίτηση ως προδήλως αβάσιμη ή αβάσιμη, κατ' εφαρμογή της ταχείας διαδικασίας ή της διαδικασίας των συνόρων, καθώς και στην περίπτωση απόφασης που απορρίπτει την αίτηση ως απαράδεκτη ή λόγω σιωπηρής ανάκλησης.
Οι ανωτέρω προθεσμίες τηρούνται με την επιφύλαξη των συνολικών χρονικών ορίων του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, ιδίως της αποκλειστικής προθεσμίας των δώδεκα (12) εβδομάδων του άρθρου 51 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, ως προς την ολοκλήρωση της εξέτασης των αιτήσεων που εμπίπτουν στη διαδικασία ασύλου στα σύνορα.

Άρθρο 146
Υπογραφή, διόρθωση και επίδοση απόφασης

1. Η απόφαση υπογράφεται από τον Πρόεδρο και τον Εισηγητή. Οι υπογραφές των αποφάσεων τίθενται ηλεκτρονικά, σύμφωνα με το Κεφάλαιο Θ΄ του ν. 4727/2020 (Α΄ 184).
2. Εάν στην απόφαση έχουν παρεισφρήσει γραφικά λάθη ή το διατακτικό της απόφασης διατυπώθηκε ελλιπώς, ο Πρόεδρος προβαίνει αυτεπαγγέλτως στη διόρθωσή της. Η ως άνω διαδικασία μπορεί να κινηθεί και κατόπιν αίτησης του προσφεύγοντος που υποβάλλεται αυτοπροσώπως ή δια του πληρεξουσίου του δικηγόρου.
3. Η απόφαση επιδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 120.

Άρθρο 147
Τερματισμός υλικών συνθηκών υποδοχής

1. Από την επίδοση της απόφασης αναγνώρισης παροχής καθεστώτος πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας κατά το άρθρο 120, τερματίζονται οι υλικές συνθήκες υποδοχής. Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας που διαμένουν σε Περιφερειακές Υπηρεσίες της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, συμπεριλαμβανομένων ξενοδοχείων και διαμερισμάτων, υποχρεούνται να αποχωρήσουν από αυτές εντός τριάντα (30) ημερών από την επίδοση σε αυτούς της απόφασης αναγνώρισης. Ειδικά για τους ασυνόδευτους ανηλίκους, η προθεσμία του δεύτερου εδαφίου εκκινεί από την ενηλικίωσή τους.
2. Για όσα ορίζονται στην παρ. 1, οι δικαιούχοι ενημερώνονται σε γλώσσα που ευλόγως κατανοούν, τους παρέχεται δε κάθε συνδρομή όσον αφορά τη διερμηνεία στη γλώσσα που κατανοούν από τις αρμόδιες εθνικές αρχές, καθώς και την Ύπατη Αρμοστεία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες.
3. Από την επίδοση τελεσίδικης απορριπτικής απόφασης κατά το άρθρο 120 του παρόντος, διακόπτονται οι υλικές συνθήκες υποδοχής και οι απορριφθέντες πολίτες τρίτων χωρών υποχρεούνται να αποχωρήσουν από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, συμπεριλαμβανομένων ξενοδοχείων και διαμερισμάτων, εντός επτά (7) ημερών από την επίδοση σε αυτούς της τελεσίδικης

απορριπτικής απόφασης, με την επιφύλαξη του άρθρου 16 του ν. 5226/2025 (Α΄ 154). Ειδικά για τους ασυνόδευτους ανηλίκους, η προθεσμία του δευτέρου εδαφίου εκκινεί από την ενηλικίωσή τους, με την επιφύλαξη των άρθρων 11, 15, 16 και 18 του ν. 5226/2025. Στις περιπτώσεις αυτές, οι ασυνόδευτοι ανήλικοι άνω των δεκαέξι (16) ετών που διαμένουν σε Κέντρα Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Κ.Φ.Α.Α.) δύναται να μετακινούνται στις ασφαλείς ζώνες των Περιφερειακών Υπηρεσιών της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 84 του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄
ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Άρθρο 148
Αίτηση ακύρωσης

1. Οι αιτούντες διεθνή προστασία έχουν δικαίωμα άσκησης αίτησης ακύρωσης ενώπιον του αρμόδιου κατά τόπον Διοικητικού Πρωτοδικείου, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 3068/2002 (Α΄ 274), κατά των αποφάσεων που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος.
2. Με την αίτηση ακύρωσης συμπροσβάλλεται και η απόφαση επιστροφής της παρ. 10 του άρθρου 138.
3. Αίτηση ακύρωσης κατά των αποφάσεων των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, σύμφωνα με το παρόν, μπορεί να ασκηθεί και από τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου.

Άρθρο 149
Προθεσμία

1. Η προθεσμία για την αίτηση ακύρωσης είναι τριάντα (30) ημέρες και αρχίζει από την επομένη ημέρα της κοινοποίησης της απόφασης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 120.
2. Για το δικαίωμα άσκησης αίτησης ακύρωσης, την προθεσμία άσκησής του, καθώς και για το αρμόδιο δικαστήριο γίνεται ρητή αναφορά επί του σώματος της απόφασης.

Άρθρο 150
Προσδιορισμός αίτησης ακύρωσης

Ειδικά για τις υποθέσεις της παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 3068/2002 (Α΄ 274), περί καθεστώτος αλλοδαπών, ισχύουν τα ακόλουθα:
α) Αιτήσεις ακύρωσης κατά αποφάσεων των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών που έχουν εκδοθεί κατά τη διαδικασία στα σύνορα του άρθρου 43 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, καθώς και κατά την ταχεία διαδικασία εξέτασης, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 42 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και στην παρ. 2 του άρθρου 138 του παρόντος, προσδιορίζονται υποχρεωτικά προς εκδίκαση εντός δέκα (10) ημερών από την κατάθεση.
β) Αιτήσεις ακύρωσης κατά αποφάσεων των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών που έχουν εκδοθεί κατά προτεραιότητα, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 138 προσδιορίζονται υποχρεωτικά προς εκδίκαση εντός τριάντα (30) ημερών από την κατάθεση.
γ) Αιτήσεις ακύρωσης κατά αποφάσεων των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών που υπάγονται στην κανονική διαδικασία εξέτασης, προσδιορίζονται υποχρεωτικά προς εκδίκαση εντός εξήντα (60) ημερών από την κατάθεση.
Για τις υποθέσεις αυτές, η Αρχή Προσφυγών υποχρεούται, όπως αποστείλει στη Γραμματεία του Τμήματος

ενώπιον του οποίου έχει κατατεθεί η αίτηση ακύρωσης, εκτός από τον διοικητικό φάκελο, και τον ηλεκτρονικό φάκελο της υπόθεσης.

Άρθρο 151
Έκδοση απόφασης

Ειδικά για τις υποθέσεις της παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 3068/2002 οι αποφάσεις επί των αιτήσεων ακύρωσης των περ. α) και β) του άρθρου 150 εκδίδονται υποχρεωτικά εντός ενός (1) μηνός από τη συζήτηση της αίτησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 152
Συνεργασία

Η Γενική Γραμματεία Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου:
α) ορίζεται ως Εθνικό Σημείο Επαφής για τη διοικητική συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τα ζητήματα που καλύπτονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348 και
β) λαμβάνει, σε συνεννόηση με την Επιτροπή, τα απαραίτητα μέτρα για την ανάπτυξη απευθείας συνεργασίας και την ανταλλαγή πληροφοριών με τις αντίστοιχες Αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο.

Άρθρο 153
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης καθορίζονται οι ειδικότερες ρυθμίσεις, ως προς την νομική καθοδήγηση, σχετικά με τις προϋποθέσεις χορήγησης ή τους λόγους αποκλεισμού, τη διαδικασία υποβολής και διεκπεραίωσης των αιτημάτων, την επιβολή χρηματικών ή οικονομικών ορίων στο πλαίσιο παροχής νομικής καθοδήγησης, συνδρομής και εκπροσώπησης, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 102, σύμφωνα με τις εγγυήσεις των άρθρων 99 έως 101
2. Με απόφαση του Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου μπορεί να γίνεται δεκτή και άλλη κατηγορία εγγράφων για την ταυτοποίηση των αιτούντων, πέραν εκείνων που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 111.
3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται ειδικότερες ρυθμίσεις για τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στα έγγραφα των παρ. 2 και 3 του άρθρου 111, καθώς και κάθε σχετική τεχνική λεπτομέρεια για την έκδοση και τη μορφή των εγγράφων αυτών.
4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Εξωτερικών, η οποία εκδίδεται κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου, καθορίζονται οι τρίτες χώρες ή οι χώρες καταγωγής που χαρακτηρίζονται ως ασφαλείς, καθώς και οι τρίτες χώρες ή οι χώρες καταγωγής που χαρακτηρίζονται ως ασφαλείς για ορισμένες κατηγορίες αιτούντων άσυλο, για τους σκοπούς της εξέτασης αιτήσεων διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 64 του και Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Υγείας και Προστασίας του Πολίτη, καθορίζονται οι λεπτομέρειες για τον καθορισμό της διαδικασίας διαπίστωσης ηλικίας αιτούντων διεθνή προστασία κατ΄ εφαρμογή του άρθρου 107.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να αναπροσαρμόζεται το ύψος του παράβολου, να καθορίζονται η διαδικασία εγγραφής των αντίστοιχων πιστώσεων στον προϋπολογισμό του Υπουργείου, ο τρόπος διάθεσής τους, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα που αφορά στην επιβολή του.
7. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου καθορίζονται τα κριτήρια, η διαδικασία, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο ή τεχνικό θέμα που αφορά στη δραστηριοποίηση των οργανώσεων και των μελών τους που προβλέπονται στο άρθρο 114.
8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Μετανάστευσης και Ασύλου δύνανται να καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι τεχνικές λεπτομέρειες της διαλειτουργικότητας του Μητρώου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου με τις δημόσιες βάσεις δεδομένων του Υπουργείου Εσωτερικών.
9. Με απόφαση του Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου, μπορεί να προβλέπεται η εφαρμογή της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 127, για τη λήψη απόφασης σχετικά με:
α) το απαράδεκτο μιας αίτησης σύμφωνα με το άρθρο 38 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και
β) την ουσία μιας αίτησης, όταν συντρέχει οποιαδήποτε από τις περιστάσεις που αναφέρονται στις περ. α), β), δ), ε) και ζ) της παρ. 1 και στην περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 42 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
10. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου δύνανται να καθορίζονται ειδικές κατηγορίες δικαιούχων για τις οποίες παρατείνεται η παροχή υλικών συνθηκών υποδοχής ή η προθεσμία αποχώρησης, όπως ιδίως για όσους πάσχουν από σοβαρή ασθένεια.
11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης καθορίζονται οι ειδικότερες ρυθμίσεις, σχετικά με τις προϋποθέσεις χορήγησης ή τους λόγους αποκλεισμού, τη διαδικασία υποβολής και διεκπεραίωσης των αιτημάτων, την επιβολή χρηματικών ή οικονομικών ορίων στο πλαίσιο παροχής νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 103.

ΜΕΡΟΣ Ε΄
ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2024/1349 ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΣΤΑ ΣΥΝΟΡΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2021/1148

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 154
Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Με το παρόν Μέρος θεσπίζονται τα εθνικά μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1349 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη θέσπιση διαδικασίας επιστροφής στα σύνορα και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1148 (L της 22.5.2024), καθώς και κάθε άλλη συναφής ρύθμιση που απαιτείται για την πλήρη εφαρμογή του ανωτέρω Κανονισμού στην ελληνική έννομη τάξη.
2. Το παρόν Μέρος εφαρμόζεται στους υπηκόους τρίτων χωρών και στους ανιθαγενείς που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1349 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
3. Το παρόν Μέρος δεν εφαρμόζεται στους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι:
α) υπόκεινται σε απέλαση που επιβάλλεται με δικαστική απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 72 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α΄95) ή υπόκεινται σε διαδικασίες έκδοσης σύμφωνα με τις διατάξεις διεθνούς σύμβασης που δεσμεύει τη Χώρα ή των άρθρων 436 έως 456 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019,

Α΄ 96) ή των άρθρων 1 έως 39 του ν. 3251/2004 (Α΄ 127) περί Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης ή
β) απολαμβάνουν του δικαιώματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί ελεύθερης κυκλοφορίας σύμφωνα με το σημείο 5 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2016 περί κώδικα της Ένωσης σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν) (L 77 της 23.3.2016) και το π.δ. 106/2007 (Α΄ 135).

Άρθρο 155
Αρμόδιες αρχές

1. Αρμόδια αρχή για την εκτέλεση της απόφασης επιστροφής και την απομάκρυνση των πολιτών τρίτων χωρών κατά τη διαδικασία εφαρμογής του παρόντος είναι η Ελληνική Αστυνομία (ΕΛ.ΑΣ.). Για την εκτέλεση της επιστροφής, η ΕΛ.ΑΣ. δύναται να συνεργάζεται με την Υπηρεσία Ασύλου και την Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, καθώς και άλλες κατά περίπτωση εθνικές αρχές και τον Οργανισμό Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (FRONTEX), όπου απαιτείται.
2. Ο συντονισμός των εμπλεκόμενων εθνικών αρχών για την εφαρμογή της διαδικασίας επιστροφής στα σύνορα πραγματοποιείται από τον Εθνικό Συντονιστή Επιστροφών, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, όπως αυτές καθορίζονται στην υπ' αρ. 264465/25.4.2024 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Προστασίας του Πολίτη και Μετανάστευσης και Ασύλου «Αρμοδιότητες του Εθνικού Συντονιστή Επιστροφών και του Εθνικού Συντονιστή κατά της Παράνομης Διακίνησης Μεταναστών του άρθρο 191 του ν. 5078/2023 (Α΄ 211)» (Β΄ 6046).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΣΤΑ ΣΥΝΟΡΑ

Άρθρο 156
Διαδικασία επιστροφής στα σύνορα

1. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς των οποίων η αίτηση έχει απορριφθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα, παραμένουν υπό καθεστώς μη εισόδου για τους σκοπούς της διαδικασίας επιστροφής, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1349. Οι ειδικότεροι όροι διαμονής και η επιβολή κράτησης, καθορίζονται στο άρθρο 157 του παρόντος.
2. Στα πρόσωπα της παρ. 1, για τα οποία εκδίδεται απόφαση επιστροφής κατά το άρθρο 37 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Μαΐου 2024 για τη θέσπιση κοινής διαδικασίας διεθνούς προστασίας στην Ένωση και την κατάργηση της οδηγίας 2013/32/ΕΕ (L της 22.5.2024), εφαρμόζεται η διαδικασία επιστροφής σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1349, καθώς και το άρθρο 4, την παρ. 1 του άρθρου 5, το άρθρο 6, το άρθρο 7, τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 8, τα άρθρα 9 έως 13, την παρ. 1 του άρθρου 15, τις παρ. 2 έως 4 του άρθρου 16 και τα άρθρα 17 έως 19 του ν. 5226/2025 (Α΄ 154).
3. Εάν η επιστροφή ή η απομάκρυνση δεν ολοκληρωθεί εντός της προθεσμίας της παρ. 2 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1349, τότε η διαδικασία επιστροφής συνεχίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέρους Β΄ του ν. 5226/2025, περί των ρυθμίσεων για την αναμόρφωση του ελληνικού νομοθετικού πλαισίου σύμφωνα με την Οδηγία 2008/115/ΕΚ, των διαδικασιών επιστροφής παρανόμως διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών και των σχετικών ποινικών κυρώσεων.
4. Η μη συμμόρφωση προς απόφαση επιστροφής επισύρει τις κυρώσεις του άρθρου 27 του ν. 5226/2025.

Άρθρο 157
Κράτηση

1. Για τα πρόσωπα που υπάγονται στη διαδικασία επιστροφής στα σύνορα σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1349, επιβάλλεται κράτηση σύμφωνα με το άρθρο 5 του εν λόγω Κανονισμού, κατόπιν ατομικής απόφασης, η οποία εκδίδεται εγγράφως από τον οικείο Αστυνομικό Διευθυντή και προκειμένου περί των Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων Αττικής και Θεσσαλονίκης, από τον αρμόδιο για θέματα αλλοδαπών Αστυνομικό Διευθυντή ή ανώτερο αξιωματικό που ορίζεται από τον οικείο Γενικό Αστυνομικό Διευθυντή και εκτελείται αμέσως.
2. Η κράτηση στο πλαίσιο του παρόντος αποσκοπεί στην παρεμπόδιση της εισόδου στην ελληνική επικράτεια, στην προετοιμασία της επιστροφής και στη διενέργεια της διαδικασίας απομάκρυνσης, σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1349. Στα ανωτέρω πρόσωπα, η κράτηση δύναται, κατά περίπτωση, να συνεχίζεται, εφόσον είχε επιβληθεί κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα, ή να επιβάλλεται εκ νέου, εφόσον δεν είχε προηγουμένως επιβληθεί, ιδίως όταν:
α) υπάρχει κίνδυνος διαφυγής κατά την έννοια της περ. ζ) του άρθρου 4 του ν. 5226/2025 (Α΄ 154), ή
β) ο υπήκοος τρίτης χώρας αποφεύγει ή παρεμποδίζει την προετοιμασία της επιστροφής ή τη διαδικασία απομάκρυνσης, ή
γ) συντρέχουν στο πρόσωπό του λόγοι εθνικής ασφάλειας, δημόσιας ασφάλειας και δημόσιας τάξης.
3. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που τίθενται υπό κράτηση κρατούνται στα Προαναχωρησιακά Κέντρα Κράτησης Αλλοδαπών (ΠΡΟ.ΚΕ.ΚΑ.) που λειτουργούν εντός των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης (Κ.Υ.Τ.) ή των Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών (Κ.Ε.Δ.), είτε αυτοτελώς πλησίον των εξωτερικών συνόρων, τα οποία υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.
4. Αν δεν είναι δυνατή η κράτηση στα ανωτέρω σημεία που λειτουργούν στα εξωτερικά σύνορα ή πλησίον αυτών, αυτή μπορεί να λάβει χώρα και σε ΠΡΟ.ΚΕ.ΚΑ. εντός της λοιπής επικράτειας της χώρας. Η κράτηση αυτή δεν συνιστά είσοδο στη χώρα, κατά τα οριζόμενα στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1349 και στην παρ. 3 του άρθρου 5 του παρόντος.
5. Όταν η επιστροφή δεν ολοκληρώνεται εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1349, και συνεχίζεται η διαδικασία επιστροφής κατά τον ν. 5226/2025, οι αρμόδιες αρχές κράτησης δύνανται να επιβάλλουν εκ νέου κράτηση. Στην περίπτωση αυτή, η αρχική περίοδος κράτησης κατά τα ανωτέρω, περιλαμβάνεται στον υπολογισμό της μέγιστης περιόδου κράτησης που ορίζεται στις παρ. 5 και 6 του άρθρου 16 του ν. 5226/2025.
6. Για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται ρητά από το παρόν και το άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1349, εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 16, 17 και 18 του ν. 5226/2025.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΕΙΣ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΡΙΣΗΣ

Άρθρο 158
Εφαρμογή παρεκκλίσεων

1. Αν η χώρα αντιμετωπίζει κατάσταση κρίσης ή ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου κατά την έννοια των παρ. 4 και 5 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Μαΐου 2024 για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης, και ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ)

2021/1147 (L της 22.5.2024), ο Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου δύναται να υποβάλλει αίτημα για την εφαρμογή των παρεκκλίσεων του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1349.
2. Εφόσον βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη διαδικασία για τη χορήγηση παρεκκλίσεων σύμφωνα με το άρθρο 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359 και τα άρθρα 231 και 232 του παρόντος, το αίτημα εφαρμογής των παρεκκλίσεων της παρ. 1 περιλαμβάνεται στο αίτημα της εκκρεμούς διαδικασίας.
3. Η ΕΛ.ΑΣ. ενημερώνει τα πρόσωπα στα οποία εφαρμόζονται οι παρεκκλίσεις του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1349 για τα μέτρα που λαμβάνονται, τη διάρκειά τους και τις συνέπειες εφαρμογής τους, σε γλώσσα που τα πρόσωπα αυτά κατανοούν ή ευλόγως θεωρείται ότι κατανοούν.
4. Η πρόσβαση οργανώσεων και προσώπων που παρέχουν συμβουλές και καθοδήγηση σε υπηκόους τρίτων χωρών που βρίσκονται σε εγκαταστάσεις κράτησης γίνεται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 17 του ν. 5226/2025 (Α΄ 154). Περιορισμοί στην πρόσβαση αυτή επιβάλλονται, εφόσον είναι αναγκαίοι για λόγους ασφάλειας, δημόσιας τάξης ή ορθής διοικητικής λειτουργίας της εγκατάστασης, υπό τον όρο ότι δεν περιορίζουν την πρόσβαση υπερβολικά ούτε την καθιστούν αδύνατη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 159
Κόμβοι επιστροφής (Return Hubs)

1. Η εκτέλεση της απόφασης επιστροφής υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς δύναται να υλοποιείται, πέραν των περιπτώσεων που ορίζονται στην περ. γ) του άρθρου 4 του ν. 5226/2025 (Α΄ 154), και με τη μεταφορά του σε τρίτη χώρα η οποία λειτουργεί ως «κόμβος επιστροφής» (return hub), εφόσον υφίσταται σε ισχύ συμφωνία ή ρύθμιση επιστροφής μεταξύ της Ελλάδας ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) ή της Ελλάδας και άλλων κρατών μελών της ΕΕ και της εν λόγω τρίτης χώρας.
2. Ο Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου συνάπτει τις συμφωνίες της παρ. 1, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο. Η συμφωνία ή η ρύθμιση της παρ. 1 καθορίζει ρητώς τις ειδικότερες διαδικασίες και τους όρους επιστροφής του υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς.
3. Από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου εξαιρούνται οι ασυνόδευτοι ανήλικοι.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄
ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2024/1347 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ Ή ΑΝΙΘΑΓΕΝΩΝ ΩΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΓΙΑ ΕΝΑ ΕΝΙΑΙΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ Ή ΓΙΑ ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥΝΤΑΙ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2003/109/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2011/95/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 160
Αντικείμενο

Με το παρόν Μέρος θεσπίζονται τα εθνικά μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347 σχετικά με τις

απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των ανιθαγενών ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας, για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L της 22.5.2024).

Άρθρο 161
Αρμόδιες αρχές

1. Ως «αποφαινόμενες αρχές» ορίζονται τα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου, τα Αυτοτελή Κλιμάκια Ασύλου της Υπηρεσίας Ασύλου και τα Κινητά Κλιμάκια Ασύλου, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο π.δ. 106/2020 (Α΄ 255). Το Τμήμα Ανακλήσεων και Αποκλεισμού της Υπηρεσίας Ασύλου είναι αποφαινόμενη αρχή για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας κατά τη διοικητική διαδικασία σύμφωνα με τα οριζόμενα στο π.δ. 106/2020.
2. Αρμόδιες αρχές απόφασης ορίζονται η αποφαινόμενη αρχή και οι Ανεξάρτητες Επιτροπές Προσφυγών της Αρχής Προσφυγών.
3. Για τους σκοπούς εφαρμογής του παρόντος, η Υπηρεσία Ασύλου ορίζεται ως υπεύθυνη επεξεργασίας, κατά την έννοια της παρ. 7 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται με σκοπό την εξέταση αιτήσεων διεθνούς προστασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 162
Αποκλεισμός από το καθεστώς πρόσφυγα

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης των παρ. 4 και 5 του άρθρου 12 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347, εφόσον ο αιτών είναι ανήλικος, εφαρμόζονται τα άρθρα 121 και 126 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α΄ 95), περί της ποινικής μεταχείρισης των ανηλίκων.

Άρθρο 163
Ανάκληση καθεστώτος πρόσφυγα

1. Η αποφαινόμενη αρχή ανακαλεί το καθεστώς πρόσφυγα ενός υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς, όταν συντρέχει ένας ή περισσότεροι από τους λόγους παύσης του καθεστώτος αυτού, οι οποίοι προβλέπονται στο άρθρο 11 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347.
2. Η αποφαινόμενη αρχή ανακαλεί το καθεστώς πρόσφυγα ενός υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς, όταν ο εν λόγω θα έπρεπε να είχε αποκλειστεί ή αποκλείεται από το καθεστώς πρόσφυγα σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347.
3. Ως ιδιαιτέρως σοβαρό έγκλημα της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347 μπορεί να χαρακτηριστεί κακούργημα ή πλημμέλημα που τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) ετών, καθώς και τα εξής αδικήματα του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α΄ 95):
α) του άρθρου 310, περί βαριάς σωματικής βλάβης,
β) του άρθρου 312, περί σωματικής βλάβης αδύναμων ατόμων,
γ) του άρθρου 324, περί αρπαγής ανηλίκων,

δ) του άρθρου 336, περί βιασμού,
ε) των παρ. 2 έως 4 του άρθρου 337, περί προσβολής της γενετήσιας αξιοπρέπειας,
στ) του άρθρου 339, περί γενετήσιας πράξης με ανηλίκους ή ενώπιόν τους,
ζ) του άρθρου 342, περί κατάχρησης ανηλίκων,
η) του άρθρου 348Α, περί πορνογραφίας ανηλίκων,
θ) του άρθρου 348Β, περί προσέλκυσης παιδιών για γενετήσιους λόγους,
ι) του άρθρου 349, περί μαστροπείας,
ια) του άρθρου 351Α, περί γενετήσιας πράξης με ανήλικο έναντι αμοιβής,
ιβ) του άρθρου 380, περί ληστείας, και
ιγ) του άρθρου 385, περί εκβίασης.
4. Δικαιούχος καθεστώτος πρόσφυγα συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία της χώρας εφόσον έχει καταδικαστεί τελεσίδικα για τη διάπραξη ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος της παρ. 3.
5. Στις περ. δ) και ε) της παρ. 1 του άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347, η αποφαινόμενη αρχή δεν χορηγεί το καθεστώς πρόσφυγα όταν δεν έχει ακόμη ληφθεί απόφαση σχετικά με την αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας.
6. Σε περίπτωση ανάκλησης του καθεστώτος πρόσφυγα λόγω του ότι δεν θα έπρεπε ποτέ να είχε χορηγηθεί, ο χρόνος που έχει διανυθεί με το καθεστώς αυτό δεν υπολογίζεται για τη θεμελίωση δικαιωμάτων νόμιμης διαμονής στη χώρα και κοινωνικών παροχών.
7. Εφόσον δεν απαγορεύεται από διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας και τηρουμένων των σχετικών διαδικαστικών εγγυήσεων, οι αρμόδιες αρχές απομακρύνουν πρόσφυγα όταν:
α) ευλόγως θεωρείται ότι το εν λόγω πρόσωπο αποτελεί κίνδυνο για την ασφάλεια του Κράτους ή
β) συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία λόγω τελεσίδικης καταδίκης του για τη διάπραξη ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος της παρ. 3.

Άρθρο 164
Καθεστώς επικουρικής προστασίας

1. Υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής δεν δικαιούται επικουρική προστασία εάν:
α) διέπραξε, πριν από την είσοδό του στη χώρα, ένα ή περισσότερα εγκλήματα, εκτός από αυτά που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347, τα οποία θα επέσυραν στερητική της ελευθερίας ποινή, εάν είχαν διαπραχθεί εντός της ελληνικής επικράτειας και
β) εγκατέλειψε τη χώρα καταγωγής του αποκλειστικά και μόνο για να αποφύγει τις κυρώσεις συνεπεία των εγκλημάτων αυτών, εκτός εάν οι κυρώσεις στη χώρα καταγωγής είναι υπέρμετρα δυσανάλογες σε σχέση με την ποινή που προβλέπεται για το ίδιο έγκλημα στην Ελλάδα.
2. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης που αναφέρεται στις παρ. 4 και 5 του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347, εφόσον ο αιτών είναι ανήλικος, εφαρμόζονται τα άρθρα 121 και 126 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α΄ 95).
3. Σε περίπτωση ανάκλησης του καθεστώτος επικουρικής προστασίας λόγω του ότι δεν θα έπρεπε ποτέ να είχε χορηγηθεί, ο χρόνος που έχει διανυθεί με το καθεστώς αυτό δεν υπολογίζεται για τη θεμελίωση δικαιωμάτων νόμιμης διαμονής στη χώρα και κοινωνικών παροχών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 165
Έγγραφα και πιστοποιητικά

Τα Περιφερειακά Γραφεία ή Αυτοτελή Κλιμάκια ή Κινητά Κλιμάκια Ασύλου χορηγούν στους δικαιούχους καθεστώτος πρόσφυγα έγγραφα ή πιστοποιητικά, κατά το άρθρο 25 της πολυμερούς Συμβάσεως περί της Νομικής Καταστάσεως των Προσφύγων της 28ης Ιουλίου 1951, η οποία κυρώθηκε με το ν.δ. 3989/1959 (Α΄ 201), το περιεχόμενο των οποίων σχετίζεται και προκύπτει από τα στοιχεία που διατηρεί η Υπηρεσία Ασύλου.

Άρθρο 166
Ενημέρωση δικαιούχων διεθνούς προστασίας

Τα Περιφερειακά Γραφεία ή Αυτοτελή Κλιμάκια ή Κινητά Κλιμάκια Ασύλου, κατά την επίδοση της απόφασης αναγνώρισης, χορηγούν στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας ενημερωτικό έντυπο, σύμφωνα με το άρθρο 22 και το Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347, που τους παρέχει πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το καθεστώς διεθνούς προστασίας που τους χορηγήθηκε.

Άρθρο 167
Διατήρηση της οικογενειακής ενότητας

1. Οι διατάξεις περί οικογενειακής ενότητας του άρθρου 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347 δεν εφαρμόζονται στις λοιπές συζύγους σε περιπτώσεις πολυγαμίας.
2. Ο Προϊστάμενος του αρμόδιου Περιφερειακού Γραφείου ή Αυτοτελούς Κλιμακίου ή Κινητού Κλιμακίου Ασύλου, με απόφασή του, χορηγεί τις άδειες διαμονής του άρθρου 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347 στα μέλη της οικογένειας του δικαιούχου διεθνούς προστασίας, όπως ορίζονται στο άρθρο 17 του παρόντος. Το ίδιο όργανο αρνείται τη χορήγηση ή ανακαλεί τις ανωτέρω άδειες διαμονής στις περιπτώσεις των παρ. 3 και 5 του άρθρου 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347.

Άρθρο 168
Άδειες διαμονής

1. Σε υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή, ο οποίος αναγνωρίζεται ως πρόσφυγας, χορηγείται δωρεάν από το αρμόδιο Περιφερειακό Γραφείο ή Αυτοτελές Κλιμάκιο ή Κινητό Κλιμάκιο Ασύλου άδεια διαμονής τριετούς διάρκειας, με απόφαση του Προϊσταμένου του οικείου Περιφερειακού Γραφείου ή Αυτοτελούς Κλιμάκιου ή Κινητού Κλιμάκιου Ασύλου. Η άδεια διαμονής ανανεώνεται, με όμοια απόφαση, για τρία (3) έτη μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται το αργότερο τριάντα (30) ημέρες πριν από τη λήξη της. Για την ανανέωση της άδειας διαμονής καταβάλλεται τέλος ίσο με το τέλος που καταβάλλουν οι Έλληνες πολίτες για την έκδοση δελτίου ταυτότητας. Σε περίπτωση αναιτιολόγητης εκπρόθεσμης υποβολής της αίτησης ανανέωσης, επιβάλλεται από το αρμόδιο όργανο, το οποίο καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 180, επιπλέον πρόστιμο ύψους εκατό (100) ευρώ.
2. Σε υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή, ο οποίος αναγνωρίζεται ως δικαιούχος επικουρικής προστασίας, χορηγείται δωρεάν από το αρμόδιο Περιφερειακό Γραφείο ή Αυτοτελές Κλιμάκιο ή Κινητό Κλιμάκιο Ασύλου

άδεια διαμονής ενός (1) έτους, με απόφαση του Προϊσταμένου του οικείου Περιφερειακού Γραφείου ή Αυτοτελούς Κλιμάκιου ή Κινητού Κλιμάκιου Ασύλου. Η άδεια ανανεώνεται, με όμοια απόφαση, για δύο (2) έτη μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται το αργότερο τριάντα (30) ημέρες πριν από τη λήξη της. Για την ανανέωση της άδειας διαμονής καταβάλλεται τέλος ίσο με το τέλος που καταβάλλουν οι Έλληνες πολίτες για την έκδοση δελτίου ταυτότητας. Σε περίπτωση αναιτιολόγητης εκπρόθεσμης υποβολής της αίτησης ανανέωσης επιβάλλεται από το αρμόδιο όργανο, το οποίο καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 180, επιπλέον πρόστιμο ύψους εκατό (100) ευρώ.

3. Η απόφαση χορήγησης αρχικής άδειας διαμονής συνιστά και βεβαίωση της παρ. 3 του άρθρου 20 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347. Ο κάτοχος της ως άνω βεβαίωσης έχει το δικαίωμα να διαμένει νομίμως στη Χώρα και απολαύει των δικαιωμάτων του Κεφαλαίου VII του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347, με εξαίρεση τα δικαιώματα που προβλέπονται στα άρθρα 25 και 27 περί ταξιδιωτικών εγγράφων και μετακίνησης στο εσωτερικό της Ένωσης, αντίστοιχα. Η βεβαίωση παύει να ισχύει αυτοδικαίως όταν παραδοθεί η άδεια διαμονής.

4. Οι αρμόδιες υπηρεσίες για την παραλαβή των αιτήσεων των δικαιούχων διεθνούς προστασίας για ανανέωση αδειών διαμονής χορηγούν βεβαίωση κατάθεσης αίτησης. Ο κάτοχος βεβαίωσης κατάθεσης αίτησης ανανέωσης άδειας διαμονής διαμένει νομίμως στη Χώρα για όσο χρόνο αυτή ισχύει και απολαμβάνει των δικαιωμάτων που παρείχε η προηγούμενη άδεια διαμονής, της οποίας την ανανέωση αιτείται. Με την έκδοση απορριπτικής απόφασης επί της αίτησης ανανέωσης, η βεβαίωση παύει αυτοδικαίως να ισχύει. Η εκπρόθεσμη χωρίς αιτιολογία υποβολή της αίτησης ανανέωσης δεν μπορεί από μόνη της να οδηγήσει σε απόρριψή της.

5. Με απόφαση του Προϊσταμένου του αρμόδιου Περιφερειακού Γραφείου ή Αυτοτελούς Κλιμακίου Ασύλου, χορηγείται άδεια διαμονής στα ανήλικα τέκνα του δικαιούχου διεθνούς προστασίας που δεν θεωρούνται μέλη οικογένειας σύμφωνα με την περ. 9 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347, μετά από αίτηση του δικαιούχου και την προσκόμιση ληξιαρχικής πράξης γέννησης ή πράξης αναγνώρισης τέκνου και για όσο χρόνο ισχύει η άδεια διαμονής του δικαιούχου. Η άδεια δεν χορηγείται και δεν ανανεώνεται αν αυτό δεν είναι συμβατό με άλλο καθεστώς που ήδη απολαμβάνουν.

6. Οι άδειες διαμονής του παρόντος ανανεώνονται κατόπιν επανεξέτασης και η ισχύς τους ανατρέχει στον χρόνο λήξης της προηγούμενης ισχύουσας άδειας, εφόσον η αίτηση ανανέωσης υποβληθεί εμπρόθεσμα.

7. Η άδεια διαμονής, η οποία αποδεικνύει την ταυτοπροσωπία των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, εκτυπώνεται από τη Διεύθυνση Διαβατηρίων και Εγγράφων Ασφαλείας του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας.

8. Στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας δεν χορηγείται άλλου τύπου εθνική άδεια νόμιμης διαμονής για όσο χρονικό διάστημα αυτοί είναι κάτοχοι άδειας διαμονής του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 169
Ταξιδιωτικά έγγραφα

1. Τα ταξιδιωτικά έγγραφα των παρ. 1 και 2 του άρθρου 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347, χορηγούνται στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας κατόπιν αιτήσεώς τους, με την επιφύλαξη επιτακτικών λόγων εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης που σχετίζονται με αυτούς.

2. Τα ως άνω ταξιδιωτικά έγγραφα εκτυπώνονται από τη Διεύθυνση Διαβατηρίων και Εγγράφων Ασφαλείας του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας.

3. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται και στους αιτούντες διεθνή προστασία, εφόσον υφίστανται αποδεδειγμένα σοβαροί λόγοι υγείας που απαιτούν τη μετάβασή τους στο εξωτερικό, εκτός εάν συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης.

Άρθρο 170
Ελεύθερη κυκλοφορία

1. Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας δηλώνουν, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας της ιστοσελίδας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ή με οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο, κάθε μεταβολή της διεύθυνσης κατοικίας τους εντός εξήντα (60) ημερών από τότε που επήλθε η μεταβολή. Στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, οι οποίοι δεν εκπληρώνουν την υποχρέωση αυτή, επιβάλλεται από το αρμόδιο όργανο, το οποίο ορίζεται με την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 180, διοικητικό πρόστιμο ύψους εκατό (100) ευρώ και σε περίπτωση υποτροπής, ύψους διακοσίων (200) ευρώ.
2. Οι επιφυλάξεις που προβλέπονται στο άρθρο 26 της πολυμερούς Συμβάσεως περί της Νομικής Καταστάσεως των Προσφύγων της 28ης Ιουλίου 1951, η οποία κυρώθηκε με το ν.δ. 3989/1959 (Α΄ 201) και αφορούν τη χώρα μας δεν θίγονται.

Άρθρο 171
Πρόσβαση στην απασχόληση

Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας δεν μπορούν να ασκούν δραστηριότητα όσον αφορά θέσεις που περιλαμβάνουν την άσκηση δημόσιας εξουσίας καθώς και την ευθύνη για τη διαφύλαξη του γενικού συμφέροντος του κράτους ή άλλων δημόσιων αρχών. Ομοίως, εξαιρούνται από τη συμμετοχή στη διαχείριση οργανισμών και από αξιώματα που διέπονται από το δημόσιο δίκαιο.

Άρθρο 172
Πρόσβαση στην εκπαίδευση

1. Κάθε ανήλικος, στον οποίο έχει χορηγηθεί καθεστώς διεθνούς προστασίας, υποχρεούται να εντάσσεται στις μονάδες παροχής πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας υποχρεωτικής εκπαίδευσης του δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος με τους όρους που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες. Σε περίπτωση παραβίασης της υποχρέωσης αυτής, επιβάλλονται σε βάρος των ενηλίκων μελών της οικογένειας του ανηλίκου οι κατά τις κείμενες διατάξεις κυρώσεις που προβλέπονται και για τους Έλληνες πολίτες.
2. Όσον αφορά την πρόσβαση στο τυπικό γενικό εκπαιδευτικό σύστημα, την επιμόρφωση ή την επανακατάρτιση, οι αρμόδιες αρχές μπορούν αιτιολογημένα να αρνούνται τη χορήγηση επιδοτήσεων και δανείων σε ενήλικες στους οποίους έχει χορηγηθεί διεθνής προστασία.

Άρθρο 173
Πρόσβαση σε διαδικασίες για την αναγνώριση τίτλων

Δικαιούχοι διεθνούς προστασίας, οι οποίοι δεν μπορούν να παράσχουν τεκμηριωμένα αποδεικτικά στοιχεία των τίτλων τους, διευκολύνονται ως προς την πλήρη πρόσβασή τους σε κατάλληλα προγράμματα για την αξιολόγηση, την επικύρωση και την πιστοποίηση της προηγούμενης μάθησής τους. Προς τον σκοπό αυτόν εφαρμόζονται τα άρθρα 2 και 3 του π.δ. 38/2010 (Α΄ 78).

Άρθρο 174
Κοινωνική αρωγή δικαιούχων διεθνούς προστασίας

1. Προκειμένου οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας να έχουν πρόσβαση στα ευεργετήματα κοινωνικής αρωγής, συμμετέχουν υποχρεωτικά σε μέτρα κοινωνικής ένταξης.
2. Οι δικαιούχοι καθεστώτος επικουρικής προστασίας έχουν πρόσβαση αποκλειστικά στα ευεργετήματα της παρ. 2 του άρθρου 31 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347.

Άρθρο 175
Πρόσβαση σε μέτρα ένταξης

Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας παρακολουθούν υποχρεωτικά προγράμματα κοινωνικής ένταξης που καταρτίζονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες σύμφωνα με το άρθρο 23 του π.δ. 106/2020 (Α΄ 255) περί της Διεύθυνσης Κοινωνικής Ένταξης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, σε συνδυασμό με την απόφαση της παρ. 4 του άρθρο 180 του παρόντος. Οι αρμόδιες υπηρεσίες κατάρτισης των προγραμμάτων ορίζουν τις συνέπειες της μη συμμετοχής στα εν λόγω προγράμματα. Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 31 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347, επιβάλλεται από το αρμόδιο όργανο της παρ. 3 του άρθρου 180 τέλος συμμετοχής για ορισμένα υποχρεωτικά μέτρα ένταξης, όταν ο δικαιούχος διεθνούς προστασίας διαθέτει επαρκή μέσα και υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω τέλη δεν επιβαρύνουν υπέρμετρα τον δικαιούχο διεθνούς προστασίας.

Άρθρο 176
Ασυνόδευτοι ανήλικοι

1. Η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου διασφαλίζει ότι κάθε ασυνόδευτος ανήλικος, στον οποίο χορηγείται καθεστώς διεθνούς προστασίας, διαθέτει επίτροπο.
2. Για την εφαρμογή και ερμηνεία του άρθρου 33 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347 ισχύουν αναλόγως τα άρθρα 38 έως 40 καθώς και τα άρθρα 50 έως 92 του παρόντος.

Άρθρο 177
Συνεργασία

1. Η Γενική Γραμματεία Μεταναστευτικής Πολιτικής ορίζεται ως Εθνικό Σημείο Επαφής για τη διοικητική συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το Εθνικό Σημείο Επαφής λαμβάνει, σε συνεννόηση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα απαραίτητα μέτρα για την καθιέρωση άμεσης συνεργασίας και την ανταλλαγή πληροφοριών με τις αντίστοιχες αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. Το Εθνικό Σημείο Επαφής διαβιβάζει εγκαίρως τις πληροφορίες που είναι κατάλληλες για την εκπόνηση της έκθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 39 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347.

Άρθρο 178
Υποχρέωση εχεμύθειας

Το προσωπικό των αρμοδίων υπηρεσιών που εφαρμόζουν τις διατάξεις του παρόντος Μέρους, καθώς και κάθε άλλο πρόσωπο που εμπλέκεται στην εφαρμογή του, υποχρεούται να τηρεί εχεμύθεια για όλα τα

στοιχεία και προσωπικά δεδομένα που περιέρχονται σε γνώση του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή επ' ευκαιρία αυτών.

Άρθρο 179
Προϋποθέσεις απόκτησης του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος - Τροποποίηση άρθρου 144 Κώδικα Μετανάστευσης

Στο άρθρο 144 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α΄ 81) επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 1, η λέξη «πολίτη» αντικαθίσταται από τη λέξη «υπήκοο», β) το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 αντικαθίσταται, γ) προστίθεται παρ. 2Α και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 144 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 144
Προϋποθέσεις απόκτησης του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος (άδεια διαμονής τύπου «Μ1»)
(άρθρα 4 και 5 Οδηγίας 2003/109)

1. Στον υπήκοο τρίτης χώρας που διαμένει στην Ελλάδα, νόμιμα και αδιάλειπτα, κατά τα πέντε (5) έτη αμέσως πριν από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης, υπό την επιφύλαξη της παρ. 3, χορηγείται το καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:
α) Διαθέτει εισόδημα, επαρκές για τις ανάγκες του ιδίου και της οικογένειάς του, το οποίο δεν προέρχεται από προσφυγή στο σύστημα κοινωνικής αρωγής της χώρας. Το εισόδημα αυτό δεν μπορεί να είναι μικρότερο από τις ετήσιες αποδοχές του αμειβόμενου με τον κατώτατο μισθό, προσαυξημένο κατά δέκα τοις εκατό (10%) για το σύνολο των συντηρούμενων μελών της οικογένειάς του, συνυπολογιζομένου τυχόν ποσού που προέρχεται από επίδομα τακτικής επιδότησης ανεργίας. Στον υπολογισμό του εισοδήματος λαμβάνονται υπόψη οι συνεισφορές των μελών της οικογένειας. Ο τακτικός χαρακτήρας του ανωτέρω εισοδήματος αποδεικνύεται ιδίως από την εκπλήρωση των ασφαλιστικών και φορολογικών υποχρεώσεών του.
β) Διαθέτει πλήρη ασφάλιση ασθενείας ως προς το σύνολο των παροχών που καλύπτονται για τις αντίστοιχες κατηγορίες ασφαλισμένων ημεδαπών, η οποία καλύπτει και τα μέλη της οικογένειάς του.
γ) Πληροί τους όρους ένταξης στην ελληνική κοινωνία, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 145.
2. Οι περίοδοι διαμονής που αναφέρονται στις περ. ε) και στ) της παρ. 2 του άρθρου 143 δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της πενταετούς περιόδου της παρ. 1 του παρόντος. Ειδικώς, περίοδοι διαμονής για λόγους σπουδών ή επαγγελματικής κατάρτισης λαμβάνονται υπόψη μόνο κατά το ήμισυ για τον υπολογισμό της ίδιας περιόδου. Όσον αφορά τα πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί διεθνής προστασία, το διάστημα μεταξύ της ημερομηνίας κατάθεσης της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας βάσει της οποίας χορηγήθηκε διεθνής προστασία και της ημερομηνίας χορήγησης της άδειας διαμονής που αναφέρεται στο άρθρο 24 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347 λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της περιόδου που αναφέρεται στην παρ. 1.
2Α. Αν ο δικαιούχος διεθνούς προστασίας εντοπίζεται σε άλλο κράτος μέλος, χωρίς να κατέχει δικαίωμα παραμονής ή διαμονής εκεί σύμφωνα με το σχετικό εθνικό, ενωσιακό ή διεθνές δίκαιο, η περίοδος προηγούμενης νόμιμης παραμονής στην Ελλάδα δεν λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό της πενταετούς περιόδου της παρ. 1.
3. Περίοδοι απουσίας, εφόσον είναι κατώτερες των έξι (6) διαδοχικών μηνών και δεν υπερβαίνουν συνολικά τους δέκα (10) μήνες εντός της πενταετίας, προσμετρώνται στον υπολογισμό της πενταετούς περιόδου.
4. Το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου και οι αρμόδιοι φορείς για την υποβολή και εξέταση της αίτησης, καθώς και για τη χορήγηση της άδειας διαμονής του επί μακρόν διαμένοντος ενημερώνουν τους

ενδιαφερόμενους, σχετικά με τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες απόκτησης του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος, καθώς και για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτή. Η ενημέρωση πραγματοποιείται ιδίως μέσω ενημερωτικών φυλλαδίων, ανάρτησης πληροφοριακού υλικού στις ιστοσελίδες των ανωτέρω φορέων ή κάθε άλλο πρόσφορο μέσο. Το υλικό αυτό επικαιροποιείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Για την ενημέρωση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας μεριμνά και η Υπηρεσία Ασύλου.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 180
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Προστασίας του Πολίτη καθορίζονται η διαδικασία έκδοσης, ανανέωσης, αντικατάστασης, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και το περιεχόμενο των αδειών διαμονής, οι οποίες χορηγούνται στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας και στα μέλη της οικογένειάς τους, και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 168.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Προστασίας του Πολίτη καθορίζονται η διαδικασία έκδοσης, ανανέωσης και αντικατάστασης, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, το περιεχόμενο ενδείξεων και η διάρκεια ισχύος του ταξιδιωτικού εγγράφου του άρθρου 169.
3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται το αρμόδιο όργανο και η διαδικασία βεβαίωσης των προστίμων των άρθρων 168 και 170, το ύψος του τέλους και τα κριτήρια οικονομικής επάρκειας για την επιβολή του, καθώς και εξαιρέσεις από το τέλος συμμετοχής στα προγράμματα ένταξης του άρθρου 175.
4. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών μπορεί να ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα που αναφέρεται στην εφαρμογή του άρθρου 175 του παρόντος και του άρθρου 35 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347.
5. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών μπορεί να ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα που αναφέρεται στην εφαρμογή του άρθρου 36 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347.

ΜΕΡΟΣ Ζ΄
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 181
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η αναμόρφωση των διατάξεων, με τις οποίες είχε ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία (ΕΚ) 2001/55 του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2001, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών, όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων (L 212 της 7.8.2001).

Άρθρο 182
Ορισμοί
(Άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Μέρους, νοούνται ως:
α) «άδεια διαμονής», άδεια που εκδίδεται από τις ελληνικές αρχές, υπό τη μορφή ενιαίου τύπου όπως καθορίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) 1030/2002 του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 για την καθιέρωση αδειών διαμονής ενιαίου τύπου για τους υπηκόους τρίτων χωρών (L 157 της 15.6.2002), με εξαίρεση όσες εκδίδονται σύμφωνα με την υπ' αρ. 172172/24.3.2022 απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου «Διαδικασία χορήγησης Άδειας Διαμονής Προσωρινής Προστασίας στους δικαιούχους προσωρινής προστασίας» (Β΄ 1462) σε πρόσωπα που απολαύουν προσωρινής προστασίας δυνάμει της Εκτελεστικής Απόφασης (ΕΕ) 2022/382 του Συμβουλίου της 4ης Μαρτίου 2022 που διαπιστώνει την ύπαρξη μαζικής εισροής εκτοπισθέντων από την Ουκρανία κατά την έννοια του άρθρου 5 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55 και έχει ως αποτέλεσμα την εφαρμογή προσωρινής προστασίας (L 71 της 4.3.2022), τυχόν μελλοντικών τροποποιήσεων αυτής και τυχόν επεκτάσεων της εν λόγω προσωρινής προστασίας. Η άδεια διαμονής επιτρέπει σε υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή τη διαμονή του στην ελληνική επικράτεια,
β) «αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας», η αίτηση παροχής προστασίας από κράτος μέλος που υποβάλλει υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής, ο οποίος μπορεί να θεωρηθεί ότι αιτείται καθεστώς πρόσφυγα ή καθεστώς επικουρικής προστασίας,
γ) «αιτών», ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής, ο οποίος έχει υποβάλει αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας, για την οποία δεν έχει ακόμη ληφθεί τελεσίδικη απόφαση,
δ) «ασυνόδευτος ανήλικος», ο ανήλικος, ο οποίος εισέρχεται στην ελληνική επικράτεια χωρίς να συνοδεύεται από πρόσωπο που ασκεί τη γονική του μέριμνα ή την επιμέλειά του και για όσο χρόνο η άσκηση των καθηκόντων αυτών δεν έχει ανατεθεί σε κάποιο άλλο πρόσωπο, σύμφωνα με τον νόμο, συμπεριλαμβανομένου του ανηλίκου που παύει να συνοδεύεται μετά την είσοδό του στην Ελλάδα, του χωρισμένου ανηλίκου της περ. ιδ) του παρόντος, καθώς και του ανηλίκου που, κατά την παραμονή του στην ελληνική επικράτεια, για λόγους πραγματικούς ή νομικούς δεν ασκείται η γονική του μέριμνα,
ε) «διαμένων», ο υπήκοος τρίτης χώρας, ο οποίος απολαύει προσωρινής προστασίας, σύμφωνα με την Απόφαση του Συμβουλίου της παρ. 1 του άρθρου 5 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55 και ο οποίος επιθυμεί να καλέσει μέλη της οικογένειάς του,
στ) «διεθνής προστασία», το καθεστώς πρόσφυγα ή το καθεστώς επικουρικής προστασίας,
ζ) «εκτοπισθέντες», οι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς, οι οποίοι υποχρεώθηκαν να εγκαταλείψουν τη χώρα ή την περιοχή καταγωγής τους, ή έφυγαν, υποβοηθούμενοι μέσω προγράμματος εκκένωσης, ιδίως κατόπιν έκκλησης διεθνών οργανισμών και των οποίων ο επαναπατρισμός υπό ασφαλείς και σταθερές συνθήκες είναι αδύνατος λόγω της επικρατούσας σε αυτή τη χώρα κατάστασης, οι οποίοι ενδεχομένως εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347 (L της 22.5.2024) ή άλλων διεθνών ή εθνικών πράξεων που παρέχουν διεθνή προστασία και ιδιαίτερα:
ζα) άτομα, τα οποία εγκατέλειψαν ζώνες ενόπλων συγκρούσεων ή ενδημικής βίας,
ζβ) άτομα που αντιμετωπίζουν σοβαρό κίνδυνο ή έχουν υπάρξει θύματα συστηματικών ή γενικευμένων παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους,
η) «καθεστώς επικουρικής προστασίας», η αναγνώριση από τις ελληνικές αρχές υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς ως προσώπου που δικαιούται επικουρική προστασία,
θ) «καθεστώς πρόσφυγα», η αναγνώριση από τις ελληνικές αρχές υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς ως πρόσφυγα,
ι) «μαζική εισροή», η άφιξη σημαντικού αριθμού εκτοπισθέντων, οι οποίοι προέρχονται από καθορισμένη

χώρα ή γεωγραφική ζώνη, ανεξαρτήτως του εάν η άφιξή τους υπήρξε αυθόρμητη ή υποβοηθούμενη, όπως μέσω προγράμματος εκκένωσης,

ια) «προσωρινή προστασία», μία διαδικασία με έκτακτο χαρακτήρα που εξασφαλίζει, σε περίπτωση μαζικής εισροής ή εάν επίκειται μαζική εισροή εκτοπισθέντων από τρίτες χώρες, οι οποίοι δεν μπορούν να επιστρέψουν στη χώρα καταγωγής τους, άμεση και προσωρινή προστασία σε αυτά τα άτομα, ιδίως εάν υπάρχει κίνδυνος το σύστημα ασύλου να μην μπορεί να αντιμετωπίσει αυτήν την εισροή χωρίς αρνητικές συνέπειες για την καλή λειτουργία του, το συμφέρον των ενδιαφερομένων ατόμων και το συμφέρον άλλων ατόμων που ζητούν προστασία,

ιβ) «πρόσφυγας», ο υπήκοος τρίτης χώρας, ο οποίος, συνεπεία βάσιμου φόβου διώξεως λόγω φυλής, θρησκείας, ιθαγένειας, πολιτικών πεποιθήσεων ή συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα, ευρίσκεται εκτός της χώρας της ιθαγένειάς του και δεν είναι σε θέση ή, λόγω του φόβου αυτού, δεν επιθυμεί να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της εν λόγω χώρας ή ο ανιθαγενής, ο οποίος, ευρισκόμενος εκτός της χώρας της προηγούμενης συνήθους διαμονής του για τους ίδιους αναφερθέντες λόγους, δεν είναι σε θέση ή, λόγω του φόβου αυτού, δεν επιθυμεί να επιστρέψει σε αυτήν και στον οποίο δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 12 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347,

ιγ) «πρόσωπο που δικαιούται επικουρική προστασία», ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής που δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, αλλά σε σχέση με τον οποίο υπάρχουν ουσιώδεις λόγοι να πιστεύεται ότι, εάν το εν λόγω πρόσωπο επιστρέψει στη χώρα καταγωγής του ή, στην περίπτωση ανιθαγενούς, στη χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής του, θα αντιμετωπίσει πραγματικό κίνδυνο να υποστεί σοβαρή βλάβη, όπως ορίζεται στο άρθρο 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347, και στον οποίο δεν έχουν εφαρμογή οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347 και ο οποίος δεν δύναται ή, λόγω του κινδύνου αυτού, δεν επιθυμεί να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της εν λόγω χώρας,

ιδ) «χωρισμένος από την οικογένειά του ανήλικος» ή «χωρισμένος ανήλικος», ο ανήλικος, ο οποίος φθάνει στην Ελλάδα χωρίς να συνοδεύεται από πρόσωπο που ασκεί τη γονική του μέριμνα ή από άλλο πρόσωπο, στο οποίο αυτή έχει ανατεθεί σύμφωνα με τον νόμο, αλλά συνοδεύεται από ενήλικο συγγενή που ασκεί στην πράξη τη φροντίδα του.

Άρθρο 183
Γενικές ρυθμίσεις προσωρινής προστασίας
(Άρθρο 3 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

1. Η προσωρινή προστασία δεν προδικάζει την αναγνώριση καθεστώτος διεθνούς προστασίας δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347.

2. Κατά την εφαρμογή της προσωρινής προστασίας γίνονται σεβαστά τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι θεμελιώδεις ελευθερίες, καθώς και οι υποχρεώσεις της Χώρας, όσον αφορά τη μη επαναπροώθηση.

3. Κατά την εφαρμογή της προσωρινής προστασίας λαμβάνεται δεόντως υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του ανηλίκου.

4. Οι διατάξεις του παρόντος Μέρους δεν εφαρμόζονται στα άτομα που είχαν γίνει δεκτά με βάση καθεστώς προσωρινής προστασίας πριν από την έναρξη ισχύος της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55 του Συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 184
Διάρκεια προσωρινής προστασίας
(Άρθρο 4 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 186 του παρόντος, η διάρκεια της προσωρινής προστασίας ανέρχεται σε ένα (1) έτος. Η προσωρινή προστασία, εάν δεν λήξει με απόφαση του Συμβουλίου της παρ. 1 του άρθρου 5 της Οδηγίας 2001/55/ΕΚ, παρατείνεται αυτοδικαίως κατά περιόδους έξι (6) μηνών, για ένα (1) ακόμη έτος κατ' ανώτατο όριο.
2. Η προσωρινή προστασία παρατείνεται για ένα (1) ακόμη έτος, εάν ληφθεί Απόφαση του Συμβουλίου, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 4 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55.

Άρθρο 185
Διαπίστωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων
(Άρθρο 5 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

1. Η ύπαρξη μαζικής εισροής εκτοπισθέντων διαπιστώνεται με απόφαση του Συμβουλίου, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 5 της Οδηγίας 2001/55/ΕΚ.
2. Η απόφαση του Συμβουλίου της παρ. 1 του άρθρου 5 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55 έχει ως αποτέλεσμα την εφαρμογή της προσωρινής προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους, για τους εκτοπισθέντες, τους οποίους αφορά.
3. Με μέριμνα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου μπορεί να υποβληθεί προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αίτηση για την έκδοση απόφασης του Συμβουλίου σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 5 της Οδηγίας 2001/55/ΕΚ. Η αίτηση αυτή περιλαμβάνει τουλάχιστον:
α) περιγραφή των ειδικών ομάδων ατόμων, στα οποία θα εφαρμοστεί η προσωρινή προστασία,
β) την ημερομηνία έναρξης ισχύος της προσωρινής προστασίας και
γ) εκτίμηση του μεγέθους των μετακινήσεων των εκτοπισθέντων.

Άρθρο 186
Λήξη προσωρινής προστασίας
(Άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

1. Η προσωρινή προστασία λήγει:
α) όταν συμπληρώνεται η κατά το άρθρο 184 μέγιστη διάρκεια ή
β) οποτεδήποτε, με απόφαση του Συμβουλίου, σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 6 της Οδηγίας 2001/55/ΕΚ.
2. Με μέριμνα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο όροι και προϋποθέσεις, μπορεί να υποβληθεί προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αίτηση για την έκδοση απόφασης του Συμβουλίου, σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 6 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55.

Άρθρο 187
Επέκταση της προσωρινής προστασίας
(Άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

1. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, το καθεστώς της προσωρινής προστασίας μπορεί να επεκταθεί συμπληρωματικά και σε άλλες κατηγορίες εκτοπισθέντων, πέραν αυτών που περιλαμβάνονται στην απόφαση του Συμβουλίου της παρ. 1 του άρθρου 5 της Οδηγίας 2001/55/ΕΚ, οι οποίοι έχουν εκτοπισθεί για τους ίδιους λόγους και από την ίδια χώρα ή περιοχή καταγωγής. Στην περίπτωση αυτή, η απόφαση κοινοποιείται άμεσα στο Συμβούλιο και την Επιτροπή.
2. Κατά την επέκταση της προσωρινής προστασίας με την απόφαση της παρ. 1 δεν εφαρμόζονται τα άρθρα 204, 205 και 206, εξαιρουμένης της διαρθρωτικής στήριξης από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, όπως θεσπίστηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1147 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Ιουλίου 2021 για τη θέσπιση του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (L 251).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 188
Άδεια διαμονής
(Άρθρο 8 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

1. Στους δικαιούχους προσωρινής προστασίας και για όσο διάστημα τελούν στην κατάσταση αυτή, χορηγείται ατελώς άδεια διαμονής. Οι δικαιούχοι προσωρινής προστασίας έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας, στην αγορά εργασίας και στην κοινωνική ασφάλιση σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Αρμόδια υπηρεσία χορήγησης των αδειών διαμονής ορίζεται η Υπηρεσία Ασύλου. Η άδεια διαμονής ακυρώνεται, εφόσον ο κάτοχός της αποκτήσει άδεια διαμονής από άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. Στα άτομα που γίνονται δεκτά να εισέλθουν στην Ελλάδα με σκοπό την παροχή προσωρινής προστασίας παρέχεται κάθε αναγκαία διευκόλυνση για την απόκτηση θεώρησης εισόδου, στην οποία συμπεριλαμβάνεται και η θεώρηση διέλευσης. Η χορήγηση των θεωρήσεων γίνεται ατελώς.

Άρθρο 189
Ενημέρωση δικαιούχων προσωρινής προστασίας
(Άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

1. Με μέριμνα της Υπηρεσίας Ασύλου παρέχεται στους δικαιούχους προσωρινής προστασίας έγγραφη ενημέρωση σε γλώσσα κατανοητή από αυτούς σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους κατά τον χρόνο που τελούν υπό το καθεστώς αυτό. Οι πληροφορίες πρέπει να γίνονται κατανοητές από τους ανηλίκους ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητά τους.
2. Στην περίπτωση των ασυνόδευτων ή χωρισμένων ανηλίκων, η ενημέρωσή τους παρέχεται σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας κατά τρόπο φιλικό προς τους ανηλίκους και προσαρμοσμένο στην ηλικία, την ωριμότητα, τη γλωσσική ικανότητα και τις ειδικές ανάγκες τους.

Άρθρο 190
Καταχώριση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
(Άρθρο 10 Οδηγίας 2001/55/ΕΚ)

1. Για την αποτελεσματική εφαρμογή της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 5 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55 η Υπηρεσία Ασύλου καταχωρίζει για κάθε δικαιούχο προσωρινής προστασίας τα εξής δεδομένα:
α) ονοματεπώνυμο
β) ιθαγένεια,
γ) ημερομηνία γέννησης,
δ) τόπο γέννησης,
ε) οικογενειακή κατάσταση και
στ) οικογενειακό δεσμό.
2. Για τα πρόσωπα που απολαύουν προσωρινής προστασίας λαμβάνονται και καταχωρίζονται βιομετρικά δεδομένα σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1358 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Μαΐου 2024 σχετικά με τη θέσπιση του «Eurodac» για την αντιπαραβολή βιομετρικών δεδομένων προκειμένου να εφαρμόζονται αποτελεσματικά οι κανονισμοί (ΕΕ) 2024/1351 και (ΕΕ) 2024/1350 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και η οδηγία 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου και να ταυτοποιούνται οι παρανόμως διαμένοντες υπήκοοι τρίτων χωρών και οι ανιθαγενείς και σχετικά με αιτήσεις αντιπαραβολής με τα δεδομένα Eurodac που υποβάλλουν οι αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών και η Ευρωπόλ για σκοπούς επιβολής του νόμου, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2018/1240 και (ΕΕ) 2019/818 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 603/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L της 22.5.2024), τηρουμένης της εξαίρεσης της παρ. 3 του άρθρου 63 του Κανονισμού.
3. Τα δεδομένα τηρούνται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (L 119 της 4.5.2016) και τον ν. 4624/2019 (Α΄ 137).

Άρθρο 191
Επανεισδοχή δικαιούχων προσωρινής προστασίας
(Άρθρο 11 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

1. Άτομο το οποίο απολαύει προσωρινής προστασίας στην Ελλάδα και επιχειρεί να εισέλθει παράνομα ή παραμένει παράνομα στο έδαφος άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τη διάρκεια ισχύος της απόφασης που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 5 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55 γίνεται δεκτό εκ νέου στην ελληνική επικράτεια και συνεχίζει να υπάγεται στο ίδιο καθεστώς.
2. Εάν άτομο που απολαύει προσωρινής προστασίας σε άλλο κράτος μέλος διαπιστώνεται ότι επιχειρεί να εισέλθει παράνομα ή παραμένει παράνομα στην ελληνική επικράτεια κατά τη διάρκεια ισχύος της απόφασης που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 5 της Οδηγίας 2001/55/ΕΚ, υποχρεούται να επιστρέψει στο εν λόγω κράτος.

Άρθρο 192
Εργασία και επαγγελματική κατάρτιση
(Άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

1. Η άδεια διαμονής που χορηγείται σε άτομο που απολαύει προσωρινής προστασίας επέχει και θέση άδειας εργασίας καθ' όλη τη διάρκεια της προσωρινής προστασίας. Η εν λόγω άδεια εργασίας παρέχει το δικαίωμα άσκησης μισθωτής ή ανεξάρτητης επαγγελματικής δραστηριότητας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, καθώς και δικαίωμα συμμετοχής σε εκπαιδευτικά προγράμματα ενηλίκων, προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης ή πρακτικής εξάσκησης.
2. Η ισχύουσα νομοθεσία για την αμοιβή, την πρόσβαση στα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, καθώς και τους όρους ή ειδικότερες προϋποθέσεις, όσον αφορά τη μισθωτή ή ανεξάρτητη δραστηριότητα, εφαρμόζεται και για τα άτομα που απολαύουν προσωρινής προστασίας.

Άρθρο 193
Κέντρα φιλοξενίας, κοινωνική βοήθεια και ιατρική περίθαλψη
(Άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

1. Τα άτομα που απολαύουν προσωρινής προστασίας έχουν δικαίωμα διαμονής σε Δομές Φιλοξενίας που λειτουργούν με μέριμνα και ευθύνη του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, με την επιφύλαξη του άρθρου 196.
2. Εάν οι ως άνω φιλοξενούμενοι στις δομές φιλοξενίας δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους για τη συντήρησή τους, με μέριμνα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου τους παρέχονται σίτιση, ρουχισμός και κάθε άλλη δυνατή κοινωνική συνδρομή.
3. Στα φιλοξενούμενα άτομα της παρ. 2 παρέχεται η απαραίτητη ιατρική περίθαλψη, η οποία περιλαμβάνει την παροχή πρώτων βοηθειών και την αναγκαία θεραπεία ασθενειών.
4. Σε άτομα με ιδιαίτερες ανάγκες, όπως βρέφη, ηλικιωμένοι, ασυνόδευτοι ανήλικοι, ασθενείς, τραυματίες, άτομα με αναπηρία, καθώς και άτομα που έχουν υποστεί βασανιστήρια, βιασμούς ή άλλες σοβαρές μορφές ψυχικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας, παρέχεται πρόσβαση σε κάθε αναγκαία υποστήριξη, ιατρική ή άλλη, κατά προτεραιότητα.
5. Όταν τα άτομα που απολαύουν προσωρινής προστασίας ασκούν μισθωτή ή ανεξάρτητη δραστηριότητα, λαμβάνεται υπόψη, κατά τον καθορισμό του επιπέδου της προβλεπόμενης βοήθειας, η ικανότητά τους να συμβάλλουν στις ανάγκες τους.

Άρθρο 194
Εκπαίδευση
(Άρθρο 14 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

Οι ανήλικοι που απολαύουν προσωρινής προστασίας εντάσσονται στη δίχρονη προσχολική εκπαίδευση και στις μονάδες παροχής πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος με τους όρους που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες.

Άρθρο 195
Διατήρηση της οικογενειακής ενότητας
(Άρθρο 15 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

1. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, στις περιπτώσεις των οικογενειών που υπήρχαν στη χώρα καταγωγής και χωρίστηκαν λόγω των συνθηκών μαζικής εισροής, θεωρούνται ως τμήμα της οικογένειας του διαμένοντος:
α) ο σύζυγος του διαμένοντος ή το άτομο, με το οποίο ο διαμένων συμβιώνει σε ελεύθερη ένωση στο πλαίσιο σταθερής σχέσης δεόντως αποδεδειγμένης, τα ανήλικα άγαμα τέκνα του διαμένοντος ή του συζύγου του, χωρίς διάκριση ως προς τα γεννηθέντα από ή χωρίς γάμο ή τα εκ υιοθεσίας και
β) άλλοι συγγενείς α΄ και β΄ βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας που ζούσαν μαζί ως τμήμα της οικογένειας κατά τη χρονική στιγμή των γεγονότων που οδήγησαν στη μαζική εισροή και που συντηρούνταν πλήρως ή κυρίως από τον διαμένοντα κατά τη στιγμή αυτή.
2. Εάν τα χωρισμένα μέλη της οικογένειας της περ. α) της παρ. 1 απολαύουν προσωρινής προστασίας σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Υπηρεσία Ασύλου προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες προς την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους για την επίτευξη της οικογενειακής ενότητας των διαμενόντων στην Ελλάδα δικαιούχων με τα ως άνω μέλη της οικογένειάς τους, αφού ληφθεί υπόψη η επιθυμία όλων των μελών της οικογένειας.
3. Η Υπηρεσία Ασύλου προβαίνει στις αναγκαίες ενέργειες για την επίτευξη της οικογενειακής ενότητας προσώπων που διαμένουν στην Ελλάδα με τα χωρισμένα μέλη της οικογένειας της περ. α) της παρ. 1, τα οποία δεν ευρίσκονται σε άλλο κράτος μέλος και χρήζουν προσωρινής προστασίας.
4. Κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, λαμβάνεται πάντοτε υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του ανηλίκου.
5. Για την επιλογή του κράτους μέλους, στο οποίο θα πραγματοποιηθεί η επανένωση, λαμβάνονται υπόψη και όσα προβλέπονται στα άρθρα 205 και 207.
6. Στα μέλη οικογένειας που εισέρχονται στην Ελλάδα στο πλαίσιο της διατήρησης της οικογενειακής ενότητας, χορηγείται άδεια διαμονής κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 188. Στα μέλη της οικογένειας που μεταφέρονται σε άλλο κράτος μέλος στο πλαίσιο διατήρησης της οικογενειακής ενότητας, ακυρώνεται η άδεια διαμονής και παύουν οι υποχρεώσεις της Ελλάδας ως προς την προσωρινή προστασία των ατόμων αυτών.
7. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου η Ελλάδα συνεργάζεται με τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς, όπου αυτό απαιτείται.
8. Μετά από σχετική αίτηση άλλου κράτους μέλους στο πλαίσιο διατήρησης της οικογενειακής ενότητας δικαιούχου προσωρινής προστασίας, παρέχονται όσες πληροφορίες κρίνονται αναγκαίες από εκείνες που περιλαμβάνονται σε:
α) δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (όνομα, ιθαγένεια, ημερομηνία και τόπος γέννησης, οικογενειακή κατάσταση, οικογενειακός δεσμός),
β) έγγραφα ταυτότητας και ταξιδιωτικά έγγραφα,
γ) έγγραφα που αποδεικνύουν την ύπαρξη οικογενειακού δεσμού (πιστοποιητικό γάμου, πιστοποιητικό γέννησης, πιστοποιητικό υιοθεσίας),
δ) άλλα έγγραφα ή δεδομένα που είναι σημαντικά για τον καθορισμό της ταυτότητας του ατόμου ή του οικογενειακού δεσμού,
ε) άδειες διαμονής, θεωρήσεις ή αποφάσεις απόρριψης αίτησης άδειας διαμονής του ατόμου, που έχουν εκδοθεί από την Ελλάδα, καθώς και έγγραφα, στα οποία βασίστηκαν.
στ) εκκρεμείς αιτήσεις άδειας διαμονής ή θεώρησης, με αναφορά στο στάδιο, στο οποίο ευρίσκεται η

διεκπεραίωση των αιτήσεων αυτών.
Η Υπηρεσία Ασύλου δύναται να αιτείται την παροχή των ως άνω πληροφοριών από άλλο κράτος μέλος.
9. Από την εφαρμογή του παρόντος άρθρου δεν θίγονται διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας σχετικά με την οικογενειακή επανένωση άλλων κατηγοριών αλλοδαπών.

Άρθρο 196
Ασυνόδευτοι και χωρισμένοι ανήλικοι
(Άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

1. Εάν δικαιούχοι προσωρινής προστασίας είναι ασυνόδευτοι ή χωρισμένοι ανήλικοι, η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας εξασφαλίζει το συντομότερο δυνατόν την εκπροσώπησή τους σύμφωνα με τα άρθρα 56 έως 77 περί Εθνικού Συστήματος Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων.
2. Κατά τη διάρκεια της προσωρινής προστασίας, οι ασυνόδευτοι ή χωρισμένοι από την οικογένειά τους ανήλικοι ανατίθενται:
α) στον ενήλικο συγγενή ή οικείο τους, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 86, με την επιφύλαξη της περ. ε) της παρούσας,
β) σε ανάδοχη οικογένεια,
γ) σε δομές μακροχρόνιας ή επείγουσας φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας,
δ) σε άλλους κατάλληλους χώρους για ανηλίκους,
ε) σε ενήλικο πρόσωπο που ανέλαβε την επιμέλειά τους κατά την εγκατάλειψη της χώρας καταγωγής με επίσημη διαδικασία του κράτους αυτού.
3. Στην περ. ε) της παρ. 2, εφόσον το κράτος προέλευσης είναι μέλος της Σύμβασης της Χάγης του 1996 σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση, την εκτέλεση και τη συνεργασία ως προς τη γονική ευθύνη και τα μέτρα προστασίας των παιδιών, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4020/2011 (Α΄ 217), και προσκομίζονται τα σχετικά έγγραφα, των οποίων η γνησιότητα επιβεβαιώνεται από τις ελληνικές αρχές ή από τις προξενικές αρχές της χώρας προέλευσης και τα οποία είναι μεταφρασμένα στην ελληνική γλώσσα, το πρόσωπο αυτό ασκεί και την εκπροσώπηση του ανηλίκου κατά την παραμονή τους στην Ελλάδα, κατ' εξαίρεση των οριζόμενων στην παρ. 1. Τα έγγραφα που προσκομίζει το ενήλικο πρόσωπο κατά το πρώτο εδάφιο κοινοποιούνται στην κατά τόπο αρμόδια Εισαγγελία Ανηλίκων ή Πρωτοδικών και την κοινωνική υπηρεσία του οικείου Δήμου που διαμένουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 197
Υποβολή αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας
(Άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

1. Οι δικαιούχοι προσωρινής προστασίας δύνανται να υποβάλουν αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας, τηρουμένων των σχετικών διατάξεων.
2. Αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας, η οποία έχει υποβληθεί ενώπιον των ελληνικών αρχών από δικαιούχο προσωρινής προστασίας και δεν έχει εξεταστεί έως το τέλος της περιόδου της προσωρινής προστασίας, ολοκληρώνεται μετά το τέλος της περιόδου αυτής.

Άρθρο 198
Υπεύθυνο κράτος μέλος
(Άρθρο 18 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

Για την εξέταση αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας εφαρμόζονται τα κριτήρια και οι μηχανισμοί για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο, όπως προβλέπονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1351. Ειδικότερα, αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται από άτομο που απολαύει προσωρινής προστασίας εξετάζεται υποχρεωτικά από την Ελλάδα, στην περίπτωση που αποδέχθηκε τη μεταφορά του ατόμου αυτού στο έδαφός της.

Άρθρο 199
Σχέση με καθεστώς διεθνούς προστασίας
(Άρθρο 19 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

1. Το καθεστώς της προσωρινής προστασίας είναι ανεξάρτητο από εκείνο του αιτούντος διεθνή προστασία, όταν εξετάζεται η σχετική αίτηση.
2. Σε περίπτωση τελεσίδικης απόρριψης της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων αποκλεισμού του άρθρου 208, δικαιούχος προσωρινής προστασίας εξακολουθεί να απολαύει προσωρινής προστασίας για το υπολειπόμενο διάστημα αυτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΜΕΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 200
Εφαρμογή εθνικής νομοθεσίας περί αλλοδαπών
(Άρθρο 20 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

Μετά τη λήξη του καθεστώτος προσωρινής προστασίας εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη των άρθρων 201, 202 και 203, οι γενικές διατάξεις περί αλλοδαπών.

Άρθρο 201
Εκούσιος επαναπατρισμός
(Άρθρο 21 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

1. Οι δικαιούχοι προσωρινής προστασίας ή τα άτομα, των οποίων η προστασία αυτή έληξε, έχουν δικαίωμα εκούσιου επαναπατρισμού, ο οποίος γίνεται με σεβασμό στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Για τον σκοπό αυτό, στα άτομα αυτά μπορεί να παρέχεται διοικητική στήριξη και συνδρομή. Η συνδρομή περιλαμβάνει πλήρη ενημέρωση για τις συνέπειες του επαναπατρισμού και μπορεί να περιλαμβάνει τη δυνατότητα πραγματοποίησης διερευνητικών επισκέψεων στη χώρα καταγωγής.
2. Εάν, μετά την άσκηση δικαιώματος για εκούσιο επαναπατρισμό ατόμων που είχαν τύχει προσωρινής προστασίας στην Ελλάδα, υποβληθεί αίτημα επανεισόδου αυτών, το εν λόγω αίτημα γίνεται δεκτό με απόφαση του Προϊσταμένου του αρμόδιου Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου ή Αυτοτελούς Κλιμακίου Ασύλου, εφόσον τούτο επιβάλλεται από τις συνθήκες που επικρατούν στη χώρα καταγωγής και η προσωρινή προστασία δεν έχει λήξει.

3. Κατ' εξαίρεση, μετά τη λήξη της προσωρινής προστασίας, είναι δυνατόν να εγκρίνεται από τον Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου η παράταση της άσκησης των δικαιωμάτων που προβλέπονται στα άρθρα 188 έως 196 σε μεμονωμένα άτομα που επωφελούνται προγράμματος εκούσιου επαναπατρισμού μέχρι την ημερομηνία επαναπατρισμού τους, κατόπιν αίτησής τους.

Άρθρο 202
Αναγκαστικός επαναπατρισμός
(Παρ. 1 του άρθρου 22 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

1. Τα άτομα, των οποίων η προσωρινή προστασία έχει λήξει, επαναπατρίζονται σύμφωνα με τον ν. 5226/2025 (Α΄ 154), με σεβασμό στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια.
2. Σύμφωνα με τον ν. 5226/2025, επαναπατρίζονται και τα άτομα, τα οποία εισήλθαν στην ελληνική επικράτεια, προκειμένου να επωφεληθούν από την προσωρινή προστασία, αλλά δεν τη δικαιούνται.

Άρθρο 203
Αναστολή αναγκαστικού επαναπατρισμού
(Παρ. 2 του άρθρου 22 και άρθρο 23 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

1. Όταν συντρέχουν επιτακτικοί ανθρωπιστικοί λόγοι που καθιστούν αδύνατο ή δυσανάλογο τον αναγκαστικό επαναπατρισμό του άρθρου 202, δύναται να διαταχθεί η αναστολή εκτέλεσής του, μέχρι να αρθούν οι λόγοι αυτοί.
2. Όταν η κατάσταση της υγείας του αλλοδαπού δεν του επιτρέπει να ταξιδέψει, ιδίως εάν υπάρχει κίνδυνος να υποστεί αρνητικές συνέπειες, λόγω διακοπής της ακολουθούμενης θεραπείας, αναστέλλεται η εκτέλεση του αναγκαστικού επαναπατρισμού του για όσο χρόνο ευρίσκεται στην κατάσταση αυτή.
3. Σε οικογένειες με ανήλικα τέκνα, τα οποία φοιτούν σε ελληνικό σχολείο, ο αναγκαστικός επαναπατρισμός δύναται να ανασταλεί μέχρι την ολοκλήρωση της τρέχουσας σχολικής περιόδου.
4. Η αναστολή εκτέλεσης του αναγκαστικού επαναπατρισμού διατάσσεται με αιτιολογημένη απόφαση των αρμόδιων για την εκτέλεση της απόφασης επιστροφής αστυνομικών αρχών.
5. Κατά τη διάρκεια της ως άνω αναστολής οι εν λόγω αλλοδαποί εξακολουθούν να έχουν τα δικαιώματα του Κεφαλαίου Γ΄ του παρόντος Μέρους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Άρθρο 204
Καθορισμός δυνατοτήτων υποδοχής
(Άρθρο 25 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

1. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, καθορίζεται, με βάση τα υφιστάμενα Κέντρα Φιλοξενίας, ο μέγιστος αριθμός ατόμων που μπορούν να φιλοξενηθούν στην Ελλάδα στο πλαίσιο του καθεστώτος προσωρινής προστασίας. Ο αριθμός αυτός γνωστοποιείται στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη λήψη απόφασης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 5 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55. Νέες συμπληρωματικές δυνατότητες υποδοχής που προκύπτουν μετά την έκδοση της Απόφασης του Συμβούλιου γνωστοποιούνται κατά τον ίδιο

τρόπο στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι ανωτέρω πληροφορίες γνωστοποιούνται άμεσα και στην Ύπατη Αρμοστεία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες.
2. Σε συνεργασία με τους αρμόδιους κατά το διεθνές δίκαιο οργανισμούς εξασφαλίζεται ότι τα επιλέξιμα άτομα που ορίζονται στην απόφαση του Συμβουλίου της παρ. 1 του άρθρου 5 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55 και δεν έχουν φτάσει ακόμη στην Ελλάδα, έχουν εκφράσει την επιθυμία να γίνουν δεκτά στο έδαφος αυτής.
3. Όταν ο αριθμός των ατόμων που απολαύουν προσωρινής προστασίας μετά από αιφνίδια και μαζική εισροή υπερβαίνει τις δυνατότητες υποδοχής της Ελλάδας, οι οποίες αποφασίζονται σύμφωνα με την παρ. 1, το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου απευθύνει αίτημα προς το Συμβούλιο για τη λήψη μέτρων σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 25 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55.

Άρθρο 205
Μεταφορά δικαιούχων προσωρινής προστασίας
(Παρ. 1 έως 4 του άρθρου 26 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

1. Κατά τη διάρκεια της προσωρινής προστασίας, οι ελληνικές αρχές συνεργάζονται με τις αρχές άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη μεταφορά στο έδαφός του ατόμων που απολαύουν προσωρινής προστασίας, υπό τον όρο ότι τα ενδιαφερόμενα άτομα έχουν συγκατατεθεί σε αυτή.
2. Οι αιτήσεις μεταφοράς γνωστοποιούνται στα άλλα κράτη μέλη και κοινοποιούνται στην Επιτροπή και την Ύπατη Αρμοστεία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες.
3. Στο κράτος υποδοχής παρέχονται, μετά από σχετικό αίτημα, οι πληροφορίες της παρ. 8 του άρθρου 195, οι οποίες είναι αναγκαίες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.
4. Όταν πραγματοποιείται μεταφορά σε άλλο κράτος μέλος, ακυρώνονται οι άδειες διαμονής των μεταφερόμενων ατόμων και παύουν οι υποχρεώσεις της Ελλάδας ως προς την προσωρινή προστασία των ατόμων αυτών.

Άρθρο 206
Άδεια διέλευσης
(Παρ. 5 του άρθρου 26 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

Για τη μεταφορά ατόμων που απολαύουν προσωρινής προστασίας εκδίδεται από την Υπηρεσία Ασύλου άδεια διέλευσης, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55, το οποίο έχει ως εξής:

ΑΔΕΙΑ ΔΙΕΛΕΥΣΗΣ

Ονομασία του κράτους μέλους που εκδίδει την άδεια διέλευσης: .....

Αριθμός αναφοράς (*) :.....

Εκδίδεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 26 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55 της 20ης Ιουλίου 2001 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και με μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων.

Ισχύει αποκλειστικά για τη μεταφορά από ..... (1) προς ..... (2)

Το συγκεκριμένο άτομο οφείλει να παρουσιαστεί……..(3) πριν από τις .....(4)

Εκδόθηκε στ.....

ΕΠΩΝΥΜΟ:.....

ΟΝΟΜΑ:.....

ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ:.....

Σε περίπτωση ανηλίκου, όνομα (ονόματα) του υπεύθυνου ενηλίκου:.....

ΦΥΛΟ:.....

ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ:.....

Ημερομηνία έκδοσης.....

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Υπογραφή του δικαιούχου:..... Η Εκδούσα Αρχή: …….

ΣΦΡΑΓΙΔΑ

Ο κάτοχος της παρούσας άδειας διέλευσης προσδιορίστηκε από τις αρχές: .....(5) (6) **/**Η ταυτότητα του κατόχου της παρούσας άδειας διέλευσης δεν προσδιορίστηκε.

Το παρόν έγγραφο εκδίδεται αποκλειστικά κατ' εφαρμογή του άρθρου 26 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55 και δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση έγγραφο εξομοιούμενο με ταξιδιωτικό έγγραφο που επιτρέπει τη διάβαση εξωτερικού συνόρου ή με έγγραφο που αποδεικνύει την ταυτότητα του ατόμου.
(*) Ο αριθμός αναφοράς χορηγείται από τη χώρα, από την οποία πραγματοποιείται η μεταφορά προς ένα άλλο κράτος μέλος.

(1) Κράτος μέλος, από το οποίο πραγματοποιείται η μεταφορά.
(2) Κράτος μέλος, προς το οποίο πραγματοποιείται η μεταφορά.
(3) Τόπος όπου το άτομο οφείλει να παρουσιαστεί κατά την άφιξή του στο δεύτερο κράτος μέλος.
(4) Καταληκτική ημερομηνία, κατά την οποία το άτομο οφείλει να παρουσιαστεί κατά την άφιξή του στο δεύτερο κράτος μέλος.
(5) Με βάση τα ακόλουθα ταξιδιωτικά έγγραφα ή έγγραφα ταυτότητας, που υποβλήθηκαν στις αρχές.
(6) Με βάση άλλα έγγραφα εκτός του ταξιδιωτικού εγγράφου ή του εγγράφου ταυτότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 207
Εθνικό σημείο επαφής
(Άρθρο 27 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

1. Η Υπηρεσία Ασύλου ορίζεται ως εθνικό σημείο επαφής για τη διοικητική συνεργασία με τις αντίστοιχες αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα θέματα εφαρμογής της προσωρινής προστασίας. Επίσης, λαμβάνει, σε συνεννόηση με την Επιτροπή, όλα τα απαραίτητα μέτρα, ώστε η συνεργασία αυτή να είναι άμεση και αποτελεσματική.
2. Στο πλαίσιο της συνεργασίας αυτής, η Υπηρεσία Ασύλου διαβιβάζει τακτικά και το ταχύτερο δυνατόν και λαμβάνει δεδομένα σχετικά με τον αριθμό των ατόμων που απολαύουν προσωρινής προστασίας, καθώς και κάθε πληροφορία για τις εθνικές νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που συνδέονται με την εφαρμογή της προσωρινής προστασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄
ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 208
Ρήτρες αποκλεισμού από την προσωρινή προστασία
(Άρθρο 28 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

1. Από την προσωρινή προστασία αποκλείεται άτομο, εφόσον:
α) υπάρχουν σοβαροί λόγοι για να θεωρείται ότι:
αα) διέπραξε έγκλημα κατά της ειρήνης, έγκλημα πολέμου ή έγκλημα κατά της ανθρωπότητας, όπως ορίζονται στις διεθνείς συμφωνίες που καταρτίστηκαν για την πρόβλεψη τέτοιων εγκλημάτων,
αβ) διέπραξε σοβαρό, μη πολιτικό, έγκλημα εκτός της Ελλάδος, πριν γίνει δεκτό στην Ελλάδα για προσωρινή προστασία. Για τον αποκλεισμό του ατόμου λαμβάνεται υπόψη η φύση του εγκλήματος, για το οποίο είναι ύποπτο το συγκεκριμένο άτομο. Οι ιδιαίτερα σκληρές πράξεις, έστω και αν διαπράττονται με υποτιθέμενο πολιτικό σκοπό, μπορούν να χαρακτηρισθούν ως σοβαρά μη πολιτικά εγκλήματα. Τα παραπάνω ισχύουν τόσο για τους συμμετέχοντες στο έγκλημα όσο και για τους ηθικούς αυτουργούς,
αγ) έχει κριθεί ένοχος πράξεων που αντιβαίνουν στους σκοπούς και τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών.
β) υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρείται επικίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή, λόγω τελεσίδικης καταδίκης για ιδιαίτερα σοβαρό έγκλημα, είναι επικίνδυνο για την κοινωνία της Χώρας.
2. Οι λόγοι αποκλεισμού της παρ. 1 θεμελιώνονται αποκλειστικά στην προσωπική συμπεριφορά του συγκεκριμένου ατόμου. Κατά τη λήψη αποφάσεων ή μέτρων αποκλεισμού, εφαρμόζεται η αρχή της αναλογικότητας.

Άρθρο 209
Αποφάσεις - προσφυγές - δικαστική προστασία
(Άρθρο 29 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

1. Εφόσον υπάρχουν στοιχεία που θεμελιώνουν ρήτρα αποκλεισμού από την προσωρινή προστασία προσώπων που έχουν εισέλθει στην Ελλάδα και διαμένουν στα κέντρα φιλοξενίας, εκδίδεται από τη

Διεύθυνση Επιστροφών και Ανακλήσεων της Υπηρεσίας Ασύλου απόφαση επιστροφής. Στην απόφαση αυτή περιλαμβάνεται και η διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων αποκλεισμού του ατόμου από την προσωρινή προστασία. Για τη λήψη της απόφασης εκτιμώνται τα στοιχεία που κατέχει η Υπηρεσία Ασύλου, αυτά που προσκομίζονται από τον ενδιαφερόμενο, καθώς και οι τυχόν αντιρρήσεις του.
2. Κατά της απόφασης της παρ. 1, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να προσφύγει εντός πέντε (5) ημερών από την επίδοσή της στην Αρχή Προσφυγών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Η προσφυγή ανατίθεται από τον Διοικητικό Διευθυντή της Αρχής Προσφυγών σε Βοηθό - Εισηγητή για τη σύνταξη σχετικής εισήγησης και εισάγεται σε Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών, η οποία αποφαίνεται εντός δέκα (10) ημερών. Η προθεσμία και η άσκηση της προσφυγής αναστέλλουν την εκτέλεση της αρχικής απόφασης.
3. Κατά της απόφασης που εκδίδεται μετά την άσκηση της διοικητικής προσφυγής της παρ. 2, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ασκήσει ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Πρωτοδικείου αίτηση ακύρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 3068/2002 (Α΄ 274), περί καθεστώτος αλλοδαπών.
4. Οι παρ. 2 και 3 ισχύουν και για τις αποφάσεις αποκλεισμού από την οικογενειακή επανένωση που προβλέπεται στο άρθρο 195.
5. Δεν επιτρέπεται η είσοδος στην Ελλάδα σε πρόσωπα, σε βάρος των οποίων υπάρχει ρήτρα αποκλεισμού και έχει εκδοθεί σχετική τελεσίδικη απόφαση από την Υπηρεσία Ασύλου ή την Αρχή Προσφυγών.

Άρθρο 210
Ενημέρωση Επιτροπής
(Άρθρο 31 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)

Ο Γενικός Γραμματέας Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου διαβιβάζει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάθε σχετική πληροφορία αναφορικά με την εφαρμογή της προσωρινής προστασίας.

Άρθρο 211
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου μπορεί να διαπιστώνεται η ενεργοποίηση των διατάξεων για την προσωρινή προστασία σύμφωνα με την Απόφαση του Συμβουλίου της παρ. 1 του άρθρου 5 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55 και να ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στη διαδικασία και στις προϋποθέσεις υπαγωγής υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών σε καθεστώς προσωρινής προστασίας.
2. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών ρυθμίζεται ειδικώς η διαδικασία έκδοσης και χορήγησης άδειας διαμονής καθώς και κάθε αναγκαίο ζήτημα εφαρμογής του άρθρου 188.
3. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών δύνανται να καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των άρθρων 193 και 194 σε συνδυασμό με το άρθρο 205.
4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Προστασίας του Πολίτη δύνανται να τροποποιείται το περιεχόμενο της άδειας διέλευσης και να ρυθμίζονται η διαδικασία και κάθε λεπτομέρεια που αφορά την έκδοση της άδειας διέλευσης του άρθρου 206.

ΒΙΒΛΙΟ ΤΡΙΤΟ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ, ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ, ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑ EURODAC

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2024/1351 ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΑΣΥΛΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ (ΕΕ) 2021/1147 ΚΑΙ (ΕΕ) 2021/1060 ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) ΑΡΙΘ. 604/2013

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 212
Αντικείμενο

Με το παρόν Μέρος θεσπίζονται τα εθνικά μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1147 και (ΕΕ) 2021/1060 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 (L της 22.5.2024), καθώς και κάθε άλλο συναφές ζήτημα που απαιτείται για την πλήρη εφαρμογή του ανωτέρω Κανονισμού στην ελληνική έννομη τάξη, λαμβάνοντας υπόψη τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2025/2055.

Άρθρο 213
Αρμόδιες αρχές

1. Αρμόδια αρχή για τη διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους είναι το Τμήμα Εθνικής Μονάδας Δουβλίνου της Διεύθυνσης Υποστήριξης της Υπηρεσίας Ασύλου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο π.δ. 106/2020 (Α΄ 255). Το Τμήμα Εθνικής Μονάδας Δουβλίνου είναι επίσης αρμόδιο για την εφαρμογή του μηχανισμού αλληλεγγύης, όπως προβλέπεται στο Μέρος IV του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351.
2. Η προσωπική συνέντευξη με τους αιτούντες διεθνή προστασία για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους διενεργείται από χειριστές της αποφαινόμενης αρχής της περ. α) του άρθρου 95 ή από χειριστές του Τμήματος Εθνικής Μονάδας Δουβλίνου. Το Τμήμα Εθνικής Μονάδας Δουβλίνου και η αποφαινόμενη αρχή της περ. α) του άρθρου 95 του παρόντος εκδίδουν και τη σχετική απόφαση μεταφοράς του άρθρου 42 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351.
3. Για την εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, αρμόδια αρχή για τον έλεγχο ασφαλείας είναι η Ελληνική Αστυνομία.
4. Αρμόδια αρχή για τον έλεγχο και την επαλήθευση διπλωμάτων επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαιδευτικών τίτλων για τον σκοπό εξέτασης του κριτηρίου του άρθρου 30 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, είναι ο Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης, στον οποίο διαβιβάζονται τα σχετικά αιτήματα από το Τμήμα Εθνικής Μονάδας Δουβλίνου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΚΟΙΝΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΑΣΥΛΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ

Άρθρο 214
Εθνική Στρατηγική για τη Διαχείριση του Ασύλου και της Μετανάστευσης

1. Το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου διαμορφώνει και υλοποιεί την Εθνική Στρατηγική για τη Διαχείριση του Ασύλου και της Μετανάστευσης, σύμφωνα με το άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351.
2. Η Εθνική Στρατηγική για το Άσυλο και τη Μετανάστευση επικαιροποιείται κάθε πέντε (5) έτη και όποτε ζητηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ανάλογα με την εξέλιξη της μεταναστευτικής κατάστασης στην Ελλάδα.
3. Κατά τη διαμόρφωση, υλοποίηση και επικαιροποίηση της Εθνικής Στρατηγικής, το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου συνεργάζεται με τα συναρμόδια Υπουργεία, τις εθνικές αρχές, και τους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές τους.

Άρθρο 215
Ετήσια Ευρωπαϊκή Έκθεση για τη Μετανάστευση και το Άσυλο

Για τον σκοπό των παρ. 7 και 9 του άρθρου 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, η Γενική Γραμματεία Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα και πληροφορίες α) που συγκεντρώνει από τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες της και τις συναρμόδιες εθνικές Αρχές και σχετίζονται με τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 9 του εν λόγω Κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για την εκτίμηση των αναγκών, την ικανότητα και τα οικεία μέτρα ετοιμότητας αποτελεσματικής εφαρμογής του συστήματος ασύλου και μετανάστευσης της χώρας, καθώς και β) όσες περιλαμβάνονται στην Εθνική Στρατηγική για τη Διαχείριση του Ασύλου και της Μετανάστευσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΜΕΛΟΥΣ

Άρθρο 216
Πρόσβαση στη διαδικασία εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας

1. Ο έλεγχος ασφαλείας της παρ. 4 του άρθρου 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 διενεργείται το αργότερο εντός πέντε (5) ημερών από την καταχώριση της αίτησης διεθνούς προστασίας του άρθρου 27 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
2. Εάν έχει ήδη διενεργηθεί έλεγχος ασφαλείας κατά τον έλεγχο διαλογής βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356, αλλά υφίστανται περαιτέρω στοιχεία ή ενδείξεις που δικαιολογούν πρόσθετη εξέταση, η Ελληνική Αστυνομία δύναται να διενεργήσει συμπληρωματικό έλεγχο ασφαλείας, ο οποίος ολοκληρώνεται πριν από την εξέταση των κριτηρίων του Κεφαλαίου ΙΙ του Μέρους ΙΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 ή των ρητρών που ορίζονται στο Κεφάλαιο ΙΙΙ του Μέρους ΙΙΙ του ίδιου Κανονισμού.

Άρθρο 217
Υποχρεώσεις του αιτούντος και συνέπειες μη συμμόρφωσης

1. Ο αιτών υποχρεούται να συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές ελέγχου διαλογής, τις αρμόδιες αρχές καταχώρισης και κατάθεσης της αίτησης διεθνούς προστασίας και τις αρχές του άρθρου 213 του παρόντος, για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351.
2. Η μη τήρηση των υποχρεώσεων του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 από τον αιτούντα συνεπάγεται τη μη παροχή των υλικών συνθηκών υποδοχής που προβλέπονται στα άρθρα 31 έως 34 του παρόντος, σύμφωνα με το άρθρο 37 του παρόντος και τα οριζόμενα στο άρθρο 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, καθώς και τη σιωπηρή ανάκληση της αίτησης σύμφωνα με το άρθρο 41 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και το άρθρο 125 του παρόντος.
3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 221 του παρόντος, τα πρόσωπα που μεταφέρονται στην Ελλάδα, σύμφωνα με το άρθρο 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, διαμένουν σε περιφερειακές υπηρεσίες της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, οι οποίες καθορίζονται με απόφαση του Διοικητή της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης και τους επιβάλλεται περιορισμός της ελεύθερης κυκλοφορίας σύμφωνα με το άρθρο 23 ή κράτηση σύμφωνα με το άρθρο 24 του παρόντος. Με απόφαση του Διοικητή της οικείας Περιφερειακής Υπηρεσίας της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, ο αιτών παραπέμπεται στις αρμόδιες αρχές εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας ή στις αρμόδιες υπηρεσίες για την υπαγωγή σε διαδικασίες επανεισδοχής ή επιστροφής ή απέλασης, στις περιπτώσεις που δεν εμπίπτει στις διατάξεις περί χορήγησης διεθνούς προστασίας ή άλλης μορφής προστασίας και δεν έχει τίτλο νόμιμης διαμονής στην Ελλάδα.

Άρθρο 218
Δικαίωμα ενημέρωσης

1. Οι αρμόδιες αρχές ελέγχου διαλογής ή οι αρμόδιες αρχές καταχώρισης παρέχουν στον αιτούντα κατά τον έλεγχο διαλογής, και το αργότερο έως την καταχώριση της αίτησης διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 27 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, τις πληροφορίες που προβλέπονται στις περ. (α) έως και (κ) της παρ. 1 του άρθρου 19 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 και στην παρ. 1 του άρθρου 42 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358.
2. Η ενημέρωση της παρ. 1 παρέχεται με τρόπο που διασφαλίζει την κατανόησή της από τον αιτούντα, μέσω έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού, καθώς και προφορικά, με χρήση διερμηνείας όπου απαιτείται, σύμφωνα με το άρθρο 20 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351. Ο αιτών επιβεβαιώνει τη λήψη των σχετικών πληροφοριών με την υπογραφή σχετικού εντύπου ή με κάθε άλλο πρόσφορο τρόπο. Σε περίπτωση άρνησης υπογραφής του αιτούντος, αυτή καταγράφεται σε σχετικό έντυπο μαζί με τον λόγο άρνησής του. Τα ανωτέρω έντυπα περί επιβεβαίωσης ή μη της λήψης των πληροφοριών τηρούνται στον φάκελο του αιτούντος και στο «ΑΛΚΥΟΝΗ 2».
3. Κατόπιν έγγραφου αιτήματος, ο αιτών έχει δικαίωμα να ενημερωθεί από την αρχή της παρ. 1 του άρθρου 213 για την εξέλιξη της διαδικασίας προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους.

Άρθρο 219
Δικαίωμα νομικής καθοδήγησης

1. Οι αιτούντες έχουν δικαίωμα σε δωρεάν παροχή νομικής καθοδήγησης κατά τη διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 21 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351.
2. Το δικαίωμα της παρ. 1 αποκλείεται όταν ο αιτών επικουρείται και εκπροσωπείται ήδη από νομικό

σύμβουλο.
3. Η παροχή νομικής καθοδήγησης του άρθρου 21 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 διενεργείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και του άρθρου 102 του παρόντος.

Άρθρο 220
Προσωπική συνέντευξη

1. Η προσωπική συνέντευξη του άρθρου 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 πραγματοποιείται το αργότερο εντός επτά (7) ημερών από την κατάθεση της αίτησης του άρθρου 28 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, και σε κάθε περίπτωση πριν από την υποβολή αιτήματος αναδοχής του άρθρου 39 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351.
2. Για την προσωπική συνέντευξη της παρ. 7 του άρθρου 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 συντάσσεται πρακτικό που περιέχει τα βασικά στοιχεία της συνέντευξης και παρέχεται στον αιτούντα αντίγραφο αυτού, το αργότερο την επόμενη ημέρα από τη διενέργεια αυτής, και σε κάθε περίπτωση πριν από τη λήψη απόφασης σχετικά με τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους. Ο αιτών έχει τη δυνατότητα, στο τέλος της συνέντευξης, να διατυπώσει προφορικά παρατηρήσεις, σχόλια ή διευκρινίσεις επί του περιεχομένου αυτής, που προστίθενται στο πρακτικό. Για λόγους διασφάλισης της διαδικασίας, η συνέντευξη καταγράφεται σε ηχητικό αρχείο, το οποίο τηρείται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και τον ν. 4624/2019 (Α΄ 137).
3. Όταν ο αιτών δεν είναι σε θέση να υποβάλει κατά τη διάρκεια της προσωπικής συνέντευξης του άρθρου 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 όλα τα στοιχεία και τις πληροφορίες που έχει στη διάθεσή του και τα οποία σχετίζονται με τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, το Τμήμα Εθνικής Μονάδας Δουβλίνου ή η Υπηρεσία Ασύλου παρέχει στον αιτούντα προθεσμία πέντε (5) ημερών για την υποβολή των εν λόγω αποδεικτικών στοιχείων.

Άρθρο 221
Εγγυήσεις για ανηλίκους

1. Η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, σε συνεργασία με τα αρμόδια Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου, τα Αυτοτελή Κλιμάκια Ασύλου και το Τμήμα Εθνικής Μονάδας Δουβλίνου, διασφαλίζει ότι κάθε ασυνόδευτος ανήλικος που εμπίπτει στις διαδικασίες του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 διαθέτει προσωρινό εκπρόσωπο ή εκπρόσωπο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 40 και των άρθρων 56 έως 77 του παρόντος.
2. Το Τμήμα Εθνικής Μονάδας Δουβλίνου και η αποφαινόμενη αρχή συνεργάζονται με τον προσωρινό εκπρόσωπο ή τον εκπρόσωπο του ανηλίκου και τη Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας για την αξιολόγηση του βέλτιστου συμφέροντος του ανηλίκου, σύμφωνα με τους όρους της παρ. 4 του άρθρου 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351.
3. Στις περιπτώσεις μεταφοράς ασυνόδευτου ανηλίκου από το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται προς την Ελλάδα, το Τμήμα Εθνικής Μονάδας Δουβλίνου αποστέλλει στη Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας αναγγελία κατάστασης επιτροπείας του άρθρου 63 και αίτημα στέγασης του άρθρου 84 του παρόντος, αμέσως μετά από την παραλαβή του τυποποιημένου εντύπου μεταφοράς που υποβάλλει το κράτος μέλος που διενεργεί τη μεταφορά, σύμφωνα με το άρθρο 22 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2025/2055 της Επιτροπής της 2ας Οκτωβρίου 2025 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά στη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 1560/2003 της Επιτροπής (L της 22.10.2025),

και σε κάθε περίπτωση σε ικανό χρονικό διάστημα πριν από την εκτέλεση της μεταφοράς.

Άρθρο 222
Διαδικασία για τα αιτήματα αναδοχής στη συνοριακή διαδικασία

1. Εφόσον άλλο κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας, στην περίπτωση αιτούντος ο οποίος υπόκειται στη διαδικασία στα σύνορα σύμφωνα με τα άρθρα 43 έως 45 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, τότε, σύμφωνα με το άρθρο 38 του Κανονισμού (ΕΕ)2024/1351, το Τμήμα της Εθνικής Μονάδας Δουβλίνου απευθύνει σε αυτό κατά προτεραιότητα αίτημα αναδοχής εντός δύο (2) εβδομάδων από την καταχώριση της αίτησης διεθνούς προστασίας και σε κάθε περίπτωση εντός των προθεσμιών της παρ. 1 του άρθρου 39 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351.
2. Η διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους γίνεται ταυτόχρονα με την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας στη συνοριακή διαδικασία σύμφωνα με το Τμήμα IV του Κεφαλαίου III του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Στην περίπτωση αυτή, δεν εκδίδεται απόφαση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας έως τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους.

Άρθρο 223
Επίδοση της απόφασης μεταφοράς

1. Σε περίπτωση αναδοχής της ευθύνης εξέτασης μιας αίτησης διεθνούς προστασίας από άλλο κράτος μέλος σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 36 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 ή σε περίπτωση κοινοποίησης εκ νέου ανάληψης σχετικά με πρόσωπα που αναφέρονται στις περ. β) και γ) της παρ. 1 του άρθρου 36 του εν λόγω Κανονισμού, εκδίδεται απόφαση μεταφοράς σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 213 του παρόντος. Επί της απόφασης μεταφοράς αναφέρεται ρητά ότι η αίτηση διεθνούς προστασίας του εν λόγω προσώπου δεν έχει εξεταστεί επί της ουσίας επειδή άλλο κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέταση αυτής. Στην ίδια απόφαση αναφέρεται ότι οι σχετικές συνθήκες υποδοχής του αιτούντος ανακαλούνται σύμφωνα με το άρθρο 35 του παρόντος.
2. Η απόφαση μεταφοράς της παρ. 1 του άρθρου 42 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 επιδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 120 του παρόντος, το αργότερο εντός τριών (3) ημερών από την έκδοσή της. Κατ' εξαίρεση, εφόσον εφαρμόζεται η διαδικασία στα σύνορα του Τμήματος IV του Κεφαλαίου III του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, η απόφαση μεταφοράς λαμβάνεται εντός μίας (1) βδομάδας από την αποδοχή και επιδίδεται εντός μίας (1) ημέρας από την έκδοσή της.

Άρθρο 224
Προσφυγές

Κατά της απόφασης μεταφοράς, ο αιτών ή υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής έχει δικαίωμα να ασκήσει προσφυγή με βάση το άρθρο 43 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 ενώπιον της Αρχής Προσφυγών εντός επτά (7) ημερών από την επίδοση της απόφασης μεταφοράς, εάν ο αιτών ευρίσκεται στη διαδικασία συνόρων, και εντός δέκα (10) ημερών από την επίδοση της απόφασης μεταφοράς σε κάθε άλλη περίπτωση, σύμφωνα με την παρ. 1 και την περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 135 του παρόντος. Εντός των προθεσμιών του πρώτου εδαφίου, ο αιτών ή υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής μπορεί να υποβάλει, μαζί με την προσφυγή, και αίτημα αναστολής της εφαρμογής της απόφασης μεταφοράς. Η προσφυγή και το αίτημα αναστολής κατατίθενται σύμφωνα με το άρθρο 137 του παρόντος.

Άρθρο 225
Κράτηση

Τα πρόσωπα που υπόκεινται σε διαδικασίες μεταφοράς του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, τίθενται υπό κράτηση σύμφωνα με το άρθρο 44 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 και σύμφωνα με τους όρους και τις εγγυήσεις των άρθρων 24 έως 27 του παρόντος για τη διεκπεραίωση της διαδικασίας μεταφοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Άρθρο 226
Μηχανισμός αλληλεγγύης

1. Για την εφαρμογή του Μέρους IV του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, ο Γενικός Γραμματέας Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου λειτουργεί ως Εθνικός Συντονιστής Αλληλεγγύης.
2. Ο Εθνικός Συντονιστής Αλληλεγγύης είναι αρμόδιος:
α) να εποπτεύει όλες τις σχετικές με την εφαρμογή του Μέρους IV του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 διαδικασίες,
β) να ενεργεί ως κεντρικό σημείο επαφής,
γ) να διευκολύνει την επικοινωνία μεταξύ των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών και Υπουργείων,
δ) να συγκεντρώνει και να παρέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται για την επιχειρησιακή εφαρμογή του Μέρους IV του εν λόγω Κανονισμού,
ε) να μεριμνά για την ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Συμβουλίου και του Συντονιστή Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου απαιτείται, καθώς και
στ) να συνάπτει διμερείς συμφωνίες με άλλα κράτη μέλη για τη στήριξη αποτελεσματικών μεταναστευτικών πολιτικών στον τομέα της διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης οι οποίες βασίζονται στην αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών, ιδίως στο πλαίσιο του άρθρου 53 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351.

Άρθρο 227
Έλεγχος ασφαλείας στο πλαίσιο της διαδικασίας μετεγκατάστασης

1. Για την εφαρμογή της διαδικασίας που ορίζεται στο άρθρο 67 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, αναφορικά με τους αιτούντες διεθνή προστασία, λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα των ελέγχων που διενεργεί η Ελληνική Αστυνομία ή το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή στο πλαίσιο της επιτήρησης των συνόρων ή των αστυνομικών ελέγχων στην περιοχή των εξωτερικών συνόρων ή εντός της επικράτειας και του ελέγχου ασφαλείας σύμφωνα με το άρθρο 7 του παρόντος. Εάν από τα αποτελέσματα των ελέγχων του πρώτου εδαφίου, προκύπτουν βάσιμοι λόγοι να θεωρηθεί ότι ο αιτών διεθνή προστασία συνιστά απειλή για την εσωτερική ασφάλεια, δεν εφαρμόζεται ή τερματίζεται, κατά περίπτωση, η διαδικασία του άρθρου 67 του ως άνω Κανονισμού και ο αιτών παραπέμπεται στην κατάλληλη διαδικασία διεθνούς προστασίας.
2. Για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, ο έλεγχος περί του εάν θεωρείται ένα πρόσωπο απειλή για την εσωτερική ασφάλεια διενεργείται από την Ελληνική Αστυνομία κατόπιν αιτήματος της Υπηρεσίας Ασύλου.

Άρθρο 228
Διαδικασία μετεγκατάστασης

1. Η ταυτοποίηση των επιλέξιμων προσώπων που δύνανται να μετεγκατασταθούν και η αντιστοίχισή τους με τα κράτη μέλη μετεγκατάστασης πραγματοποιούνται από το Τμήμα Εθνικής Μονάδας Δουβλίνου, σύμφωνα με τις παρ. 3, 4, 5 και 14 του άρθρου 67 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351. Η Αρχή αυτή είναι αρμόδια να παραλαμβάνει όλα τα στοιχεία και τα έγγραφα της παρ. 3 του άρθρου 67 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 που υποβάλλονται από τα ανωτέρω πρόσωπα προκειμένου να τεκμηριωθεί η ύπαρξη ουσιαστικών δεσμών με συγκεκριμένα κράτη μέλη μετεγκατάστασης.
2. Η απόφαση μεταφοράς της παρ. 10 του άρθρου 67 του ως άνω Κανονισμού εκδίδεται από τις Αρχές του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 213 του παρόντος και επιδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 223 του παρόντος.
3. Κατά της απόφασης μεταφοράς της παρ. 10 του άρθρου 67 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, ο αιτών διεθνή προστασία έχει δικαίωμα άσκησης προσφυγής με αίτημα αναστολής της εφαρμογής της απόφασης μεταφοράς, σύμφωνα με το άρθρο 224 του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ Β΄
ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2024/1359 ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΒΙΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΣΥΛΟΥ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2021/1147

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 229
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η θέσπιση των εθνικών μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης και ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147 (L της 22.5.2024), καθώς και η ρύθμιση κάθε άλλου συναφούς ζητήματος που απαιτείται για την πλήρη εφαρμογή του ανωτέρω Κανονισμού στην ελληνική έννομη τάξη.

Άρθρο 230
Αρμόδια αρχή

Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359 στην Ελλάδα ορίζεται το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΡΙΣΗΣ Η ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΒΙΑΣ

Άρθρο 231
Αναγνώριση, παράταση και κατάργηση της κατάστασης κρίσης ή ανωτέρας βίας

1. Η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης, η Υπηρεσία Ασύλου, η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας και ο Εθνικός Συντονιστής για την Παράνομη Μετανάστευση ως καθ' ύλην αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, σε συνεργασία με την Ελληνική Αστυνομία και το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή, παρακολουθούν συστηματικά τους καθορισμένους ποσοτικούς και ποιοτικούς δείκτες, οι οποίοι αφορούν στην κατάσταση των μεταναστευτικών ροών, την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία και την υποβολή των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, και εισηγούνται εγγράφως στον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου την ύπαρξη ενδείξεων κατάστασης κρίσης ή ανωτέρας βίας, κατά το άρθρο 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359. Εφόσον, βάσει των σχετικών στοιχείων, κριθεί ότι συντρέχει περίπτωση κατάστασης κρίσης ή ανωτέρας βίας, ο Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου υποβάλλει το αιτιολογημένο αίτημα του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359 στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
2. Εφόσον εξακολουθούν να συντρέχουν οι περιστάσεις κατάστασης κρίσης ή ανωτέρας βίας και απαιτείται η τροποποίηση ή η παράταση των ειδικών παρεκκλίσεων ή του σχεδίου αλληλέγγυας αντίδρασης της παρ. 5 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359, μετά την παρέλευση της διάρκειας της παρ. 1 του άρθρου 5 του εν λόγω Κανονισμού, ο Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου υποβάλλει προς την Επιτροπή νέο αίτημα σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5 του εν λόγω Κανονισμού.
3. Σε περίπτωση που εκλείψουν οι λόγοι που οδήγησαν σε έκδοση των αποφάσεων των άρθρων 3 και 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359, ο Γενικός Γραμματέας Μεταναστευτικής Πολιτικής παρέχει στην Επιτροπή, σύμφωνα με τα ανωτέρω, ειδικές πληροφορίες που είναι απαραίτητες για να διενεργήσει την εξέταση της κατάργησης της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου, δυνάμει του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359.

Άρθρο 232
Ενεργοποίηση των μέτρων αλληλεγγύης και στήριξης και παρεκκλίσεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, μετά την έκδοση της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου της παρ. 3 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359, τίθενται σε εφαρμογή, κατά περίπτωση και κατά το μέρος που προβλέπονται στην ως άνω εκτελεστική απόφαση, τα μέτρα αλληλεγγύης και στήριξης του άρθρου 8 του εν λόγω Κανονισμού καθώς και οι παρεκκλίσεις των άρθρων 10 έως 13 του εν λόγω Κανονισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους.
2. Οι καθ' ύλην αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου υποχρεούνται, κατά την εφαρμογή των μέτρων αλληλεγγύης και στήριξης και των παρεκκλίσεων της παρ. 1, να ενεργούν σύμφωνα με τις αρχές της αναγκαιότητας και αναλογικότητας και μόνο σύμφωνα με τους όρους στους οποίους υπόκεινται τα εν λόγω μέτρα, όπως προβλέπεται στη σχετική εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου και την απόφαση της παρ. 1.

Άρθρο 233
Ενημέρωση των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών

Οι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς ενημερώνονται είτε εγγράφως είτε προφορικά από την Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης, την Υπηρεσία Ασύλου, την Ελληνική Αστυνομία ή το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή, σε γλώσσα που κατανοούν ή ευλόγως θεωρείται ότι κατανοούν, με απλό και προσιτό τρόπο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359 και την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 232 του παρόντος.

Άρθρο 234
Πρόσβαση σε εγκαταστάσεις κράτησης ή σε σημεία διέλευσης των συνόρων

Για την εφαρμογή της παρ. 10 του άρθρου 11 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359 ισχύουν όσα ορίζονται στο άρθρο 13, στα άρθρα 25, 26 και 34, στο άρθρο 102 και στο άρθρο 158 του παρόντος.

Άρθρο 235
Ταχεία διαδικασία

Η ταχεία διαδικασία του άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359 υλοποιείται από την Υπηρεσία Ασύλου κατόπιν σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και για τις κατηγορίες αιτούντων που προσδιορίζονται στη σύσταση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 236
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Μετά την έκδοση της απόφασης του άρθρου 232, με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο, τεχνικό ή διαδικαστικό ζήτημα για την επιχειρησιακή εφαρμογή των μέτρων αλληλεγγύης και στήριξης των άρθρων 8 και 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359, καθώς και των παρεκκλίσεων ή ειδικών διαδικαστικών ρυθμίσεων των άρθρων 10 έως 13 του εν λόγω Κανονισμού, εντός των ορίων και υπό τους όρους που προβλέπονται σε αυτόν και, κατά περίπτωση, στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου που εκδίδεται κατ’ εφαρμογή του.
2. Με απόφαση του Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου ρυθμίζεται η πρακτική εφαρμογή της ταχείας διαδικασίας του άρθρου 235, ιδίως ως προς τη ροή εργασιών, την προτεραιοποίηση, την τυποποίηση των αναγκαίων ενεργειών και κάθε συναφή οργανωτική λεπτομέρεια.

ΜΕΡΟΣ Γ΄
ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2024/1350 ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΙΣΔΟΧΗ ΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2021/1147

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 237
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η θέσπιση των εθνικών μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1350 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Μαΐου 2024 για τη θέσπιση πλαισίου της Ένωσης για την επανεγκατάσταση και την εισδοχή για ανθρωπιστικούς λόγους και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147 (L της 22.5.2024), καθώς και η ρύθμιση κάθε άλλου συναφούς ζητήματος που απαιτείται για την πλήρη εφαρμογή του ανωτέρω Κανονισμού στην ελληνική έννομη τάξη.

Άρθρο 238
Αρμόδια αρχή

Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1350 ορίζεται το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΣΔΟΧΗΣ

Άρθρο 239
Σχέδιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την επανεγκατάσταση και την εισδοχή για ανθρωπιστικούς λόγους - Εθνική συμμετοχή - Εφαρμογή της διαδικασίας εισδοχής

1. Η συμμετοχή της Ελλάδας στο Σχέδιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την επανεγκατάσταση και την εισδοχή για ανθρωπιστικούς λόγους εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου κατά τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 11 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1350.
2. Η Υπηρεσία Ασύλου παραλαμβάνει και εξετάζει τις υποθέσεις επανεγκατάστασης, εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους και εισδοχής έκτακτης ανάγκης σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο για την παροχή της διεθνούς προστασίας και τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1350. Για τους σκοπούς εφαρμογής της παρούσας, ως μέλη της οικογένειας νοούνται τα πρόσωπα που ορίζονται στην περ. ιγ) του άρθρου 17 του παρόντος και στις περ. δ΄ και ε΄ της παρ. 4 του άρθρου 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1350.
3. Η κατά τόπο αρμόδια ελληνική διπλωματική ή έμμισθη προξενική αρχή παρέχει προξενική συνδρομή και διενεργεί τις αναγκαίες ενέργειες για τη χορήγηση των απαιτούμενων θεωρήσεων ή/και ταξιδιωτικών διευκολύνσεων, όπου αυτές απαιτούνται για την εισδοχή κατ’ εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1350.

Άρθρο 240
Επιχειρησιακή συνεργασία

1. Η Υπηρεσία Ασύλου ορίζεται ως εθνικό σημείο επαφής σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 10 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1350.
2. Ο Διοικητής της Υπηρεσίας Ασύλου δύναται να υποβάλλει αιτήματα προς τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, την Ύπατη Αρμοστεία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες και τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης καθώς και σε άλλους σχετικούς εταίρους για την παροχή επιχειρησιακής ή τεχνικής συνδρομής, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 10 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1350, καθώς και για την υποστήριξη της υλοποίησης των διαδικασιών εισδοχής του άρθρου 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1350.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 241
Εξουσιοδοτική διάταξη

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εξωτερικών ρυθμίζονται η διαδικασία, οι όροι εφαρμογής και κάθε άλλο επιμέρους ζήτημα για την εξειδίκευση του Πλαισίου Επανεγκατάστασης και Εισδοχής για Ανθρωπιστικούς Λόγους του παρόντος Μέρους και του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1350.

ΜΕΡΟΣ Δ΄
ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2024/1358 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 14ΗΣ ΜΑΪΟΥ 2024 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΤΟΥ «EURODAC» ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΠΑΡΑΒΟΛΗ ΒΙΟΜΕΤΡΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΑ ΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ (ΕΕ) 2024/1351 ΚΑΙ (ΕΕ) 2024/1350 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ Η ΟΔΗΓΙΑ 2001/55/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΝΑ ΤΑΥΤΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΠΑΡΑΝΟΜΩΣ ΔΙΑΜΕΝΟΝΤΕΣ ΥΠΗΚΟΟΙ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΙΘΑΓΕΝΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΠΑΡΑΒΟΛΗΣ ΜΕ ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ EURODAC ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΟΥΝ ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ Η ΕΥΡΩΠΟΛ ΓΙΑ ΣΚΟΠΟΥΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ, ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ (ΕΕ) 2018/1240 ΚΑΙ (ΕΕ) 2019/818 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 603/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 242
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η θέσπιση των εθνικών μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358 σχετικά με τη θέσπιση του «Eurodac» για την αντιπαραβολή βιομετρικών δεδομένων προκειμένου να εφαρμόζονται αποτελεσματικά οι κανονισμοί (ΕΕ) 2024/1351 και (ΕΕ) 2024/1350 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και η Οδηγία 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου και να

ταυτοποιούνται οι παρανόμως διαμένοντες υπήκοοι τρίτων χωρών και οι ανιθαγενείς και σχετικά με τις αιτήσεις αντιπαραβολής με τα δεδομένα Eurodac που υποβάλλουν οι Αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών και η Ευρωπόλ για σκοπούς επιβολής του νόμου καθώς και η ρύθμιση κάθε άλλου συναφούς ζητήματος που απαιτείται για την πλήρη εφαρμογή του ανωτέρω Κανονισμού στην ελληνική έννομη τάξη.

Άρθρο 243
Ενιαίο Εθνικό Σημείο Πρόσβασης

1. Ως Ενιαίο Εθνικό Σημείο Πρόσβασης κατά την παρ. 4 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358 ορίζεται το ενιαίο εθνικό ηλεκτρονικό σύστημα που επικοινωνεί με το Eurodac σύμφωνα με την περ. ια) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ίδιου Κανονισμού και το οποίο διαχειρίζονται από κοινού η Γενική Διεύθυνση Πληροφορικής και Επικοινωνιών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και η Διεύθυνση Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας (Αρχές Διαχείρισης).
2. Το Ενιαίο Εθνικό Σημείο Πρόσβασης είναι κατανεμημένο σε δύο κόμβους, έναν για το Κέντρο Δεδομένων εκάστης Αρχής Διαχείρισης της παρ. 1, προκειμένου αυτές να συνδιαχειρίζονται τις κοινές πληροφορίες του συστήματος Eurodac.

Άρθρο 244
Εντεταλμένη αρχή και επιχειρησιακές μονάδες για σκοπούς επιβολής του νόμου

1. Ως εντεταλμένη αρχή κατά το άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358 ορίζεται η Ελληνική Αστυνομία.
2. Αιτήσεις αντιπαραβολής δύνανται να υποβάλλονται από τις ακόλουθες επιχειρησιακές μονάδες της Ελληνικής Αστυνομίας:
α) τη Διεύθυνση Αντιμετώπισης Ειδικών Εγκλημάτων Βίας,
β) τη Διεύθυνση Αντιμετώπισης Οργανωμένου Εγκλήματος,
αποκλειστικά για την πρόληψη, ανίχνευση ή διερεύνηση τρομοκρατικών ή άλλων σοβαρών εγκλημάτων στο πλαίσιο του άρθρου 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358 και εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων τους.

Άρθρο 245
Αρχή ελέγχου για αιτήματα πρόσβασης στο Eurodac για σκοπούς επιβολής του νόμου

1. Ως αρχή ελέγχου του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358 ορίζεται η Διεύθυνση Διαχείρισης και Ανάλυσης Πληροφοριών της Ελληνικής Αστυνομίας.
2. Η αρχή ελέγχου εγκρίνει ή απορρίπτει τα αιτήματα που της υποβάλλονται μέσω του Ενιαίου Εθνικού Σημείου Πρόσβασης, από την εντεταλμένη αρχή και τις επιχειρησιακές μονάδες σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 32 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358. Για την έγκριση αιτήματος από την Αρχή Ελέγχου απαιτείται η τήρηση των όρων και προϋποθέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 33 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358. Τα εγκεκριμένα αιτήματα διαβιβάζονται στο Ενιαίο Εθνικό Σημείο Πρόσβασης αποκλειστικά από την αρχή ελέγχου.

Άρθρο 246
Αρμόδιες αρχές και οργανικές μονάδες για σκοπούς εφαρμογής του Eurodac

1. Για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358, πλην των σκοπών επιβολής του νόμου, αρμόδιες

εθνικές αρχές είναι:
α) η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου,
β) η Υπηρεσία Ασύλου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου,
γ) το Υπουργείο Εξωτερικών,
δ) η Ελληνική Αστυνομία, κατά τον έλεγχο διαλογής του Μέρους Α΄ του Δεύτερου Βιβλίου του παρόντος,
2. Οι αρχές της παρ. 1 περιλαμβάνονται σε επικαιροποιημένο κατάλογο, ο οποίος διαβιβάζεται αμελλητί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στον eu-LISA, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 40 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358, από το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου.
3. Οι αρχές αυτές ενεργούν ως υπεύθυνοι επεξεργασίας, ή από κοινού υπεύθυνοι επεξεργασίας ή εκτελούντες την επεξεργασία, όπως προσδιορίζονται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 26 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358 περί συλλογής, διαβίβασης, καταχώρησης και επεξεργασίας των βιομετρικών δεδομένων αιτούντων διεθνή προστασία, προσώπων που προορίζονται για επανεγκατάσταση και εισδοχή για ανθρωπιστικούς λόγους, υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν παράνομα στη χώρα, υπηκόων τρίτων χωρών που αποβιβάστηκαν έπειτα από επιχείρηση έρευνας και διάσωσης και δικαιούχων προσωρινής προστασίας.
4. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων των βιομετρικών δεδομένων, που διενεργείται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358, ερείδεται στις περ. γ) και ε) της παρ. 1 του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, ως αναγκαία για τη συμμόρφωση με έννομη υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας και για την εκτέλεση καθήκοντος που ασκείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στις αρμόδιες αρχές. Η επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ιδίως βιομετρικών δεδομένων, για σκοπούς ταυτοποίησης προσώπων επιτρέπεται σύμφωνα με την περ. ζ) της παρ. 2 του άρθρου 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, ως απαραίτητη για ουσιώδεις λόγους δημόσιου συμφέροντος, βάσει του ενωσιακού και εθνικού δικαίου που διέπει τη λειτουργία του συστήματος Eurodac.
5. Τα δεδομένα και τα αρχεία καταγραφής τηρούνται για χρονικό διάστημα σύμφωνα με το άρθρο 29 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358 και διαγράφονται ή ανωνυμοποιούνται αυτομάτως μετά την παρέλευση αυτού.

Άρθρο 247
Εθνικά διοικητικά μέτρα για τη λήψη βιομετρικών δεδομένων

1. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του προσώπου προς την υποχρέωση παροχής βιομετρικών δεδομένων της παρ. 1 του άρθρου 13 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358, οι αρμόδιες αρχές λήψης των βιομετρικών δεδομένων προβαίνουν:
α) σε καταγραφή της συμπεριφοράς του ενδιαφερομένου στο εκάστοτε υπηρεσιακό έγγραφο ή το έντυπο ελέγχου διαλογής,
β) σε επανάληψη της ενημέρωσης σχετικά με την υποχρέωση παροχής βιομετρικών δεδομένων και τις συνέπειες της μη συμμόρφωσης,
γ) σε περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας, σύμφωνα με το άρθρο 23 του παρόντος.
2. Εφόσον δεν επιτυγχάνεται η παροχή βιομετρικών δεδομένων αφότου έχουν ληφθεί τα διοικητικά μέτρα της παρ. 1, η υποβληθείσα αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας τεκμαίρεται ως σιωπηρώς ανακληθείσα σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 41 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.

Άρθρο 248
Ειδικές διατάξεις για ανηλίκους

1. Η επιμόρφωση των υπαλλήλων για τη λήψη βιομετρικών δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358 πραγματοποιείται με τη συνδρομή της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.
2. Στην περίπτωση του πέμπτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358, ο υπάλληλος που είναι αρμόδιος για τη λήψη των βιομετρικών δεδομένων του ανηλίκου ενημερώνει αρμοδίως τη Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας για τις δικές της ενέργειες σύμφωνα με το Μέρος Γ΄ του Δεύτερου Βιβλίου του παρόντος.

Άρθρο 249
Διαχείριση σοβαρών τεχνικών προβλημάτων κατά τη συλλογή και διαβίβαση βιομετρικών δεδομένων

1. Με αιτιολογημένη πράξη των Αρχών Διαχείρισης του Ενιαίου Εθνικού Σημείου Πρόσβασης, διαπιστώνεται η ύπαρξη σοβαρού τεχνικού προβλήματος που επηρεάζει τη συλλογή ή τη διαβίβαση βιομετρικών δεδομένων στο σύστημα Eurodac, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 15, την παρ. 2 του άρθρου 22, την παρ. 2 του άρθρου 23, την παρ. 2 του άρθρου 24 και την παρ. 2 του άρθρου 26 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358 και εφαρμόζονται οι παρεκκλίσεις από τις σχετικές προθεσμίες που προβλέπονται στις ανωτέρω διατάξεις.
2. Με την πράξη της παρ. 1 ενεργοποιείται το εθνικό σχέδιο αδιάλειπτης λειτουργίας που διαμορφώνεται και εφαρμόζεται από τις Αρχές Διαχείρισης και καθορίζονται τα αναγκαία τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για τη συνέχιση της διαδικασίας.
3. Η εφαρμογή του παρόντος άρθρου δεν θίγει την υποχρέωση ολοκλήρωσης της συλλογής και διαβίβασης των βιομετρικών δεδομένων σύμφωνα με τον παρόντα νόμο.

Άρθρο 250
Παρέκκλιση από τις προθεσμίες λόγω αιφνίδιας εισροής

Σε περίπτωση αιφνίδιας εισροής προσώπων που διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, ικανής να επηρεάσει ουσιωδώς τη δυνατότητα έγκαιρης συλλογής ή διαβίβασης βιομετρικών δεδομένων που εμπίπτουν στο άρθρο 24 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358, στο σύστημα Eurodac, εφαρμόζονται οι παρεκκλίσεις της παρ. 6 του άρθρου 24 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358. Η σχετική πράξη κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στα λοιπά κράτη μέλη μέσω των Αρχών Διαχείρισης του Ενιαίου Εθνικού Σημείου Πρόσβασης.

Άρθρο 251
Δικαίωμα πληροφόρησης

Η ενημέρωση των προσώπων σε σχέση με τις πληροφορίες που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 42 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358 πραγματοποιείται κατά τη διαδικασία λήψης των δακτυλικών αποτυπωμάτων από τις κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 19 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351.

Άρθρο 252
Διαχείριση αιτημάτων υποκειμένων δεδομένων στο πλαίσιο του Eurodac

1. Η άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων του άρθρου 43 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358 διενεργείται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και τον ν. 4624/2019 (Α' 137). Τα αιτήματα των υποκειμένων των δεδομένων υποβάλλονται εγγράφως ή με ηλεκτρονικά μέσα προς την αρμόδια αρχή που προέβη στην καταχώριση ή επεξεργασία των δεδομένων.
2. Η άσκηση των δικαιωμάτων δύναται να περιορίζεται, εν όλω ή εν μέρει, για τους σκοπούς του άρθρου 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και ιδίως για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση ή δίωξη τρομοκρατικών ή άλλων σοβαρών εγκλημάτων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1358 και τον ν. 4624/2019.

Άρθρο 253
Διενέργεια αντιπαραβολών, διαβίβαση αποτελεσμάτων και ευθύνη επεξεργασίας

Κάθε στάδιο της διαδικασίας αντιπαραβολής και διαβίβασης αποτελεσμάτων καταγράφεται από τις αρχές διαχείρισης σε σύστημα καταγραφής ενεργειών σύμφωνα με το άρθρο 51 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358, το οποίο διασφαλίζει τη δυνατότητα εκ των υστέρων ελέγχου της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις των άρθρων 35, 36, 47 και 48 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358.

Άρθρο 254
Γνωστοποίηση εντεταλμένων αρχών και αρχής ελέγχου

Η γνωστοποίηση των στοιχείων που απαιτούνται δυνάμει του άρθρου 61 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358, καθώς και κάθε μεταβολής αυτών, διενεργείται από το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη.

Άρθρο 255
Εποπτεία της επεξεργασίας δεδομένων Eurodac

1. Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ασκεί την εποπτεία της νομιμότητας της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διενεργείται από εθνικές αρχές κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 44 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358 και διενεργεί έλεγχο νομιμότητας της επεξεργασίας των δεδομένων για τους σκοπούς επιβολής του νόμου, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 47 του Κανονισμού.
2. Οι αρμόδιες εθνικές αρχές υποχρεούνται να συνεργάζονται με τον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων που έχουν ορίσει σύμφωνα με το άρθρο 37 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και τις οικείες διατάξεις του ν. 4624/2019 (Α΄ 137), προκειμένου να διασφαλίζεται η συνεχής παρακολούθηση της συμμόρφωσης της επεξεργασίας με το εφαρμοστέο δίκαιο προστασίας δεδομένων.
3. Για τους σκοπούς της παρ. 2, οι αρμόδιες αρχές θεσπίζουν κατάλληλους μηχανισμούς εσωτερικής διακυβέρνησης και ελέγχου, οι οποίοι περιλαμβάνουν ιδίως την τακτική αξιολόγηση της συμμόρφωσης, τη διενέργεια εσωτερικών ελέγχων, την καταγραφή και παρακολούθηση περιστατικών που σχετίζονται με την προστασία δεδομένων και τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εμπλοκής του Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων σε όλα τα ζητήματα που άπτονται της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο του Eurodac.

Άρθρο 256
Ασφάλεια δεδομένων

1. Οι αρχές διαχείρισης του Ενιαίου Εθνικού Σημείου Πρόσβασης λαμβάνουν τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων, σύμφωνα με το άρθρο 48 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358 και τις οικείες Πολιτικές Ασφαλείας Πληροφοριών και Πληροφοριακών Συστημάτων.
2. Τα συμβάντα ασφάλειας που αφορούν τη λειτουργία του Eurodac γνωστοποιούνται από τις αρχές διαχείρισης του Ενιαίου Εθνικού Σημείου Πρόσβασης στον eu-LISA, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 48 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358.
3. Από την εφαρμογή του παρόντος δεν θίγονται οι υποχρεώσεις γνωστοποίησης και κοινοποίησης παραβίασης δεδομένων που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και τον ν. 4624/2019 (Α΄ 137).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 257
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη και Μετανάστευσης και Ασύλου καθορίζονται οι όροι και η διαδικασία υποβολής αιτημάτων μέσω του Ενιαίου Εθνικού Σημείου Πρόσβασης, οι εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου, καταγραφής και εποπτείας των αιτήσεων αντιπαραβολής, καθώς και επιπλέον επιχειρησιακές μονάδες της ΕΛ.ΑΣ ως αρμόδιες για την υποβολή αιτήσεως αντιπαραβολής της παρ. 2 του άρθρου 244.

ΒΙΒΛΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ - ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Άρθρο 258
Ειδική ρύθμιση για μέτρα δέουσας επιμέλειας αιτούντων διεθνή προστασία

1. Κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στην υπό στοιχεία 9747 ΕΞ 2021/7.4.2021 απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης «Ηλεκτρονική διεκπεραίωση μέτρων δέουσας επιμέλειας μέσω της εφαρμογής eGov-KYC» (Β΄ 1357) και στα άρθρα 43 έως 46 του ν. 4557/2018 (Α΄ 139), τα μέτρα δέουσας επιμέλειας, κατά το άρθρο 13 του ως άνω νόμου, που εφαρμόζονται από τα πιστωτικά ιδρύματα για τους αιτούντες διεθνή προστασία, οι οποίοι λαμβάνουν το οικονομικό βοήθημα ως υλική συνθήκη υποδοχής ή το βοήθημα για τα καθημερινά έξοδα σύμφωνα με τις περ. ζ) και ιζ) του άρθρου 17 του παρόντος, διενεργούνται μέσω του «ΑΛΚΥΟΝΗ 2».
2. Το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου διαβιβάζει στα πιστωτικά ιδρύματα, μέσω του «ΑΛΚΥΟΝΗ 2», τα αναγκαία για την εφαρμογή των μέτρων της παρ. 1 δεδομένα ταυτοποίησης και επαλήθευσης αιτούντων διεθνή προστασία, όπως ιδίως το ονοματεπώνυμο, την ημερομηνία γέννησης, την υπηκοότητα, τον αριθμό δελτίου αιτούντος διεθνή προστασία και τα στοιχεία ισχύος αυτού. Πριν από την έναρξη της διαβίβασης,

διενεργείται Εκτίμηση Αντικτύπου σχετικά με την Προστασία Δεδομένων, σύμφωνα με το άρθρο 35 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679.
3. Τα στοιχεία του δελτίου αιτούντος διεθνή προστασία κατά τα άρθρα 20 και 112 του παρόντος, επιτελούν τον σκοπό της παρ. 7 του άρθρου 29 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 ως προς τα στοιχεία ταυτότητας κατά την έννοια του άρθρου 4 της υπό στοιχεία 9747 ΕΞ 2021/7.4.2021 απόφασης του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, εφόσον τα δεδομένα ταυτοποίησης αντλούνται από το «ΑΛΚΥΟΝΗ 2».
4. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα διενεργείται σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 1, του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 για την παροχή του οικονομικού βοηθήματος ή του βοηθήματος για τα καθημερινά έξοδα σύμφωνα με τις περ. ζ) και ιζ) του άρθρου 17 του παρόντος.

Άρθρο 259
Παράταση εκτελεστικών συμβάσεων παροχής υπηρεσιών Διαχείρισης Εγκαταστάσεων (Facilities Management) του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου

1. Παρατείνεται, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, υπό τους προβλεπόμενους σε αυτές όρους και συμφωνίες, από τη λήξη τους και έως την 30ή.9.2026, η διάρκεια των κάτωθι εκτελεστικών συμβάσεων, οι οποίες έχουν συναφθεί στο πλαίσιο της Συμφωνίας Πλαίσιο «Παροχή υπηρεσιών Διαχείρισης Εγκαταστάσεων (Facilities Management) κάθε τύπου Δομών Προσωρινής Υποδοχής και Φιλοξενίας αιτούντων άσυλο, προσφύγων και μεταναστών και συναφών υποδομών και εγκαταστάσεων, καθώς και κτιριακών υποδομών κάθε Υπηρεσίας αρμοδιότητας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου»:
α) υπό στοιχεία FM1-25Π (21SYMV009299531, 22SYMV011403521, 23SYMV012242073) με ημερομηνία λήξης την 9η.8.2026,
β) υπό στοιχεία FM 1-28 (21SYMV009299531, 22SYMV011403521, 23SYMV012242073) με ημερομηνία λήξης την 7η.6.2026,
γ) υπό στοιχεία FM 1-29 (21SYMV009299531, 22SYMV011403521, 23SYMV012242073) με ημερομηνία λήξης την 20ή.6.2026,
δ) υπό στοιχεία FM 2-25 (21SYMV009299545, 22SYMV011403525, 23SYMV012242095) με ημερομηνία λήξης την 31η.7.2026,
ε) υπό στοιχεία FM 2-26 (21SYMV009299545, 22SYMV011403525, 23SYMV012242095) με ημερομηνία λήξης την 7η.6.2026,
στ) υπό στοιχεία FM 3-35 (21SYMV009299550, 22SYMV011403529, 23SYMV012242049, 23SYMV013275541) και ημερομηνία λήξης την 30ή.6.2026,
ζ) υπό στοιχεία FM 3-37 (21SYMV009299550, 22SYMV011403529, 23SYMV012242049, 23SYMV013275541) με ημερομηνία λήξης την 31η.7.2026,
η) υπό στοιχεία FM 4-40 (21SYMV009299552, 22SYMV011403531, 23SYMV012250739) με ημερομηνία λήξης την 31η.7.2026,
θ) υπό στοιχεία FM 4-41 (21SYMV009299552, 22SYMV011403531, 23SYMV012250739) με ημερομηνία λήξης την 7η.6.2026,
ι) υπό στοιχεία FM 4-42 (21SYMV009299552, 22SYMV011403531, 23SYMV012250739) με ημερομηνία λήξης την 7η.6.2026,
ια) υπό στοιχεία FM 4-43 (21SYMV009299552, 22SYMV011403531, 23SYMV012250739) με ημερομηνία λήξης την 7η.6.2026,
ιβ) υπό στοιχεία FM 5-17 (21SYMV009290080, 22SYMV011403534, 23SYMV012242064) με ημερομηνία λήξης την 7η.6.2026,

ιγ) υπό στοιχεία FM 5-18 (21SYMV009290080, 22SYMV011403534, 23SYMV012242064) με ημερομηνία λήξης την 8η.7.2026,
ιδ) υπό στοιχεία FM 6-18Π (21SYMV009290342, 22SYMV011403535, 23SYMV012242055) με ημερομηνία λήξης την 17η.7.2026,
ιε) υπό στοιχεία FM 6-20 (21SYMV009290342, 22SYMV011403535, 23SYMV012242055) με ημερομηνία λήξης την 7η.6.2026,
ιστ) υπό στοιχεία FM1-26Τ (25SYMV016736753, 26SYMV018890118) με ημερομηνία λήξης την 1η.6.2026,
ιζ) υπό στοιχεία FM1-27Τ (25SYMV016551261, 26SYMV018658039) με ημερομηνία λήξης την 30ή.5.2026,
ιη) υπό στοιχεία FM2-23Π (25SYMV016736762, 26SYM018899913) με ημερομηνία λήξης την 27η.8.2026,
ιθ) υπό στοιχεία FM2-24Π (25SYMV016886981, 26SYMV019023338) με ημερομηνία λήξης την 15η.8.2026,
κ) υπό στοιχεία FM3-30Π (25SYMV016736227, 26SYMV018899917) με ημερομηνία λήξης την 27η.8.2026,
κα) υπό στοιχεία FM3-31Π (25SYMV016596178, 26SYMV018840423) με ημερομηνία λήξης την 7η.8.2026,
κβ) υπό στοιχεία FM3-32 (25SYMV017653924) με ημερομηνία λήξης την 16η.9.2026,
κγ) υπό στοιχεία FM3-33Π (25SYMV016736266, 26SYMV018899923) με ημερομηνία λήξης την 27η.8.2026,
κδ) υπό στοιχεία FM4-35Π (25SYMV016293491, 26SYMV018462981) με ημερομηνία λήξης την 10η.8.2026,
κε) υπό στοιχεία FM4-36Π (25SYMV016736712, 26SYMV018899932) με ημερομηνία λήξης την 27η.8.2026,
κστ) υπό στοιχεία FM4-39 (25SYMV017046128) με ημερομηνία λήξης την 9η.6.2026,
κζ) υπό στοιχεία FM5-15Π (25SYMV016415465, 26SYMV018554359) με ημερομηνία λήξης την 31η.8.2026 και
κη) υπό στοιχεία FM6-19 (25SYMV017371919, 25SYMV017673287) με ημερομηνία λήξης την 31η.7.2026.

2. Οι εκτελεστικές συμβάσεις της παρ. 1 δύνανται να τροποποιούνται υπό τους όρους του άρθρου 132 του ν. 4412/2016 (Α΄ 147) προκειμένου να ενσωματωθεί σε αυτές η αναπροσαρμογή του κατώτατου μισθού που ισχύει από την 1η.4.2026.

3. Οι δαπάνες για την εξυπηρέτηση των άνω εκτελεστικών συμβάσεων, καθ' όλη τη διάρκεια της παράτασής τους, θεωρούνται νόμιμες και κανονικές στο σύνολό τους, αναλαμβάνονται, εκκαθαρίζονται και πληρώνονται σε βάρος των πιστώσεων της υφιστάμενης πηγής χρηματοδότησής τους, ήτοι, κατά περίπτωση, του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ή των προγραμμάτων της Ελλάδας για την προγραμματική περίοδο 2021-2027 του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (ΤΑΜΕ) ή του Μέσου για τη Χρηματοδοτική Στήριξη των Συνόρων και της Πολιτικής Θεωρήσεων (ΜΔΣΘ).

4. Σε περίπτωση υπογραφής, πριν από την 30ή.9.2026, νέας συμφωνίας πλαισίου για την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης των εγκαταστάσεων της παρ. 1, σε συνέχεια της Διακήρυξης ανοικτής διαδικασίας (ΑΔΑΜ: 26PROC018707271 2026-03-24) για την επιλογή αναδόχου της Συμφωνίας Πλαίσιο με τίτλο «Παροχή υπηρεσιών Διαχείρισης Εγκαταστάσεων (Facilities Management) κάθε τύπου Δομών Προσωρινής Υποδοχής και Φιλοξενίας αιτούντων άσυλο, προσφύγων και μεταναστών και συναφών υποδομών και εγκαταστάσεων, καθώς και κτιριακών υποδομών κάθε Υπηρεσίας αρμοδιότητας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου», η παράταση της παρ. 1 παύει αυτοδικαίως να ισχύει από την ημερομηνία υπογραφής εκτελεστικών συμβάσεων της νέας συμφωνίας πλαισίου για τις εγκαταστάσεις της παρ. 1 και μόνο για το τμήμα των εγκαταστάσεων που ρητά περιλαμβάνονται στις νέες εκτελεστικές συμβάσεις.

Άρθρο 260
Εξουσιοδοτική διάταξη

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται η διαδικασία και οι λοιποί όροι και οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 258.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 261
Μεταβατικές διατάξεις

1. Διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών που έχουν ήδη ξεκινήσει πριν από τη 12η Ιουνίου 2026 βάσει της κείμενης εθνικής νομοθεσίας συνεχίζονται και ολοκληρώνονται σύμφωνα με το προϊσχύσαν καθεστώς.
2. Αιτήσεις διεθνούς προστασίας υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών που έχουν πλήρως καταγραφεί έως την 11η Ιουνίου 2026 εξετάζονται, ως προς το παραδεκτό, την ουσία και τα ένδικα βοηθήματα ή μέσα διοικητικής προστασίας που προβλέπονται, σύμφωνα με το καθεστώς που ίσχυε κατά τον χρόνο καταγραφής τους, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά σε ειδική διάταξη του παρόντος νόμου. Η διαδικασία ανάκλησης του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, της οποίας η εξέταση άρχισε πριν από τη 12η Ιουνίου 2026, διενεργείται σύμφωνα με το καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο που άρχισε η εξέταση της ανάκλησης.
3. Ο προσδιορισμός του υπευθύνου κράτους μέλους για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας γίνεται σύμφωνα με τα κριτήρια του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013 για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα (L 180 της 29.6.2013), εφόσον η αίτηση διεθνούς προστασίας καταγράφηκε πλήρως πριν από τη 12η Ιουνίου 2026.
4. Οι εισαγγελικές διατάξεις, οι οποίες έχουν εκδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 66ΙΑ του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α΄ 111) διατηρούνται σε ισχύ, με την επιφύλαξη των άρθρων 65 και 69 του παρόντος περί λήξης επιτροπείας και παύσης επιτρόπου αντίστοιχα

Άρθρο 262
Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταργούνται:
α) οι παρ. 8 και 12 του άρθρου 7 του ν. 4375/2016 (Α΄ 51), περί γενικών και εξουσιοδοτικών διατάξεων,
β) ο Κώδικας Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α΄ 111), καθώς και
γ) κάθε άλλη διάταξη που αντιβαίνει στις διατάξεις του παρόντος.

ΒΙΒΛΙΟ ΠΕΜΠΤΟ
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 263
Έναρξη ισχύος

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 2 η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη 12η Ιουνίου 2026.
2. Η ισχύς των άρθρων 14, 47, 93, 153, 180, 211, 236, 241 και 257 αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 25 Μαΐου 2026

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
Κ. Πιερρακάκης	Γ. Γεραπετρίτης	Ν. - Γ. Δένδιας
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	ΥΓΕΙΑΣ
Θ. Λιβάνιος	Σ. Ζαχαράκη	Σπ. - Άδ. Γεωργιάδης
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Μ. Χρυσοχοΐδης	Στ. Ν. Παπασταύρου	Π. Θεοδωρικάκος
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ
Ν. Κεραμέως	Γ. Φλωρίδης	Αθ. Πλεύρης
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ	ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
Δ. - Μ. Μιχαηλίδου	Β. Κικίλιας	Δ. Παπαστεργίου

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ν. Παπαθανάσης

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

«Εφαρμογή του Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου»

Επισπεύδον Υπουργείο:
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ

Στοιχεία επικοινωνίας:
Μαγκίνας Αντώνης (Γραφείο ΓΓ Μεταναστευτικής Πολιτικής), τηλ. επικοινωνίας: 2131629687, email: a.magkinas@migration.gov.gr

Επιλέξατε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ	(X)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ[1]	
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ[2]	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ[3]	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ[4]	
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ[5]	X
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ[6]	

[1] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Υπουργείου Πολιτισμού.

[2] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εξωτερικών και Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

[3] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

[4] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Υγείας, Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.

[5] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, Υπουργείου Δικαιοσύνης, Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

[6] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργείου Ανάπτυξης, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Τουρισμού και Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

Α. Αιτιολογική έκθεση

	Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης
1.	Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση;
	Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις διαμορφώνεται το εθνικό πλαίσιο εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, ιδίως με τη θέσπιση των αναγκαίων μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΕ) 2024/1356, 2024/1348, 2024/1349, 2024/1347, 2024/1351, 2024/1358, 2024/1350 και 2024/1359 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, καθώς και με την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Μαΐου 2024 (L της 22.5.2024). Για τη διαμόρφωση του εθνικού αυτού πλαισίου δόθηκε στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης προθεσμία έως τη 12η Ιουνίου 2026. Το Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο συνιστά ένα σύνολο νέων κανόνων για τη διαχείριση της μετανάστευσης και τη θέσπιση κοινού συστήματος ασύλου σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο περιλαμβάνει μια ολοκληρωμένη δέσμη δέκα (10) νομοθετικών πράξεων, οι οποίες εκσυγχρονίζουν το Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου, θεσπίζοντας μια νέα, υποχρεωτική για όλα τα κράτη μέλη, διαδικασία για τη διαχείριση της μετανάστευσης σε ομαλές χρονικές περιόδους, ενώ παράλληλα καλύπτει καταστάσεις κρίσης και φαινόμενα εργαλειοποίησης. Έχει σχεδιαστεί με στόχο τη διαχείριση και την εξομάλυνση της μετανάστευσης μακροπρόθεσμα, παρέχοντας στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης την ευελιξία να ανταπεξέλθουν στις συγκεκριμένες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν, καθώς και τις απαραίτητες διασφαλίσεις για την προστασία των ατόμων που έχουν ανάγκη, ενώ προάγει τη θεσμική και επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό τα κράτη μέλη καλούνται να προσαρμόσουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το Σύμφωνο στο εθνικό ρυθμιστικό τους πλαίσιο για τη μετανάστευση και το άσυλο, προκειμένου να επιτευχθούν οι κύριοι πυλώνες του Συμφώνου, ιδίως η κοινή διαχείριση για το Άσυλο και τη Μετανάστευση, η εφαρμογή πιο αποτελεσματικών και ταχύτερων διαδικασιών, η δίκαιη κατανομή ευθυνών και η αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και η εναρμόνιση των προτύπων προστασίας των δικαιωμάτων των αιτούντων άσυλο και των δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε όλα τα κράτη μέλη και η παροχή καλύτερων συνθηκών υποδοχής. Στο πλαίσιο αυτό, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις επιδιώκονται η αναμόρφωση του υφιστάμενου πλαισίου, των κανόνων και διαδικασιών για τη μετανάστευση και το άσυλο και η πρόβλεψη νέων κανόνων και διαδικασιών σύμφωνα με τις επιταγές των ανωτέρω νομοθετικών πράξεων και τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως διατυπώθηκαν στις υπ' αρ. COM (2024) 251 final (12.6.2024) και COM (2025) 319 final (11.6.2025) Ανακοινώσεις της. Συγχρόνως, επειδή με το Ευρωπαϊκό

	Σύμφωνο για τη Μετανάστευση για το Άσυλο ένα σύνολο ευρωπαϊκών μέτρων που ρυθμίζονταν, μέχρι τώρα, κατά κύριο λόγο, από ενωσιακές οδηγίες, αντικαθίσταται από Κανονισμούς (πλην της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346 για τις απαιτήσεις για την υποδοχή αιτούντων διεθνή προστασία), έτσι και το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο χρήζει πλήρους αντικατάστασης. Ειδικότερα, ο Κώδικας Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α' 111) πρέπει να αντικατασταθεί με νέο νομοθετικό πλαίσιο το οποίο: **α)** θεσπίζει τα αναγκαία μέτρα εσωτερικού δικαίου για την εφαρμογή και την πλήρη λειτουργία των Κανονισμών (οι οποίοι έχουν άμεση ισχύ στην εθνική έννομη τάξη, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 291 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης) και **β)** ενσωματώνει πλήρως την Οδηγία (ΕΕ) 2024/1346. Επισημαίνεται ότι η δέσμη των νομοθετικών μέτρων του Συμφώνου αντικαθιστά, τροποποιεί ή και καταργεί σε κάποιες περιπτώσεις, το μεγαλύτερο μέρος του Κώδικα, γεγονός που καθιστά αναγκαία την πλήρη κατάργησή του. Παράλληλα, λόγω της κατάργησης του ως άνω Κώδικα, είναι αναγκαία η αναμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου τόσο για την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55 του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2001, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων (L 212 της 7.8.2001), όπως αποτυπώνεται σήμερα στα άρθρα 119 έως 146 αυτού, όσο και του πλαισίου για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων (άρθρα 66 έως 66 ΛΔ του Κώδικα), ώστε να μην υπάρξει νομοθετικό κενό και να επιτευχθεί η ομαλή προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις ανάγκες του Συμφώνου. Επιπρόσθετα, στο Τέταρτο Βιβλίο του παρόντος, στο πλαίσιο της αναμόρφωσης του εθνικού πλαισίου για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία, ρυθμίζεται ειδική διαδικασία για τη διενέργεια των Μέτρων Δέουσας Επιμέλειας [(Know your customer (KYC)] από τα πιστωτικά ιδρύματα, για τους αιτούντες διεθνή προστασία που είναι ωφελούμενοι του οικονομικού βοηθήματος ή του βοηθήματος για τα καθημερινά έξοδα. Παράλληλα, προβλέπεται η παράταση των εκτελεστικών συμβάσεων παροχής υπηρεσιών Διαχείρισης Εγκαταστάσεων (Facilities Management) του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, προκειμένου να διασφαλιστεί η αδιάλειπτη και ομαλή λειτουργία των κρίσιμων δομών φιλοξενίας και των κτιριακών υποδομών του Υπουργείου, να διατηρηθούν οι απαιτούμενες προδιαγραφές λειτουργίας και ασφάλειας και να αποτραπούν οποιαδήποτε επιχειρησιακά, διοικητικά ή υγειονομικά κενά κατά τη μεταβατική περίοδο, μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας για την εφαρμογή των εκτελεστικών συμβάσεων του νέου προγραμματικού πλαισίου.
2.	Γιατί αποτελεί πρόβλημα;

	Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις επιδιώκονται η προσαρμογή του εθνικού δικαίου στις απαιτήσεις που απορρέουν από το νέο Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο και η διασφάλιση της πλήρους και αποτελεσματικής εφαρμογής του ενωσιακού κεκτημένου στον τομέα της διαχείρισης της μετανάστευσης και του ασύλου. Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες διατάξεις λαμβάνεται μέριμνα για την προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας: **1.** στον **Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1356** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τον έλεγχο διαλογής στα εξωτερικά σύνορα, 2024/1351 για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης, με τον οποίο, μεταξύ άλλων, θεσπίζεται μηχανισμός αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών, **2.** στον **Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1359** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης και ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147, **3.** στον **Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1350** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη θέσπιση πλαισίου της Ένωσης για την επανεγκατάσταση και την εισδοχή για ανθρωπιστικούς λόγους και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147 και **4.** στον **Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1358** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, σχετικά με τη θέσπιση του «Eurodac» για την αντιπαραβολή βιομετρικών δεδομένων προκειμένου να εφαρμόζονται αποτελεσματικά οι κανονισμοί (ΕΕ) 2024/1351 και (ΕΕ) 2024/1350 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και η οδηγία (ΕΚ) 2001/55 του Συμβουλίου και να ταυτοποιούνται οι παρανόμως διαμένοντες υπήκοοι τρίτων χωρών και οι ανιθαγενείς και σχετικά με αιτήσεις αντιπαραβολής με τα δεδομένα Eurodac που υποβάλλουν οι αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών και η Ευρωπόλ για σκοπούς επιβολής του νόμου, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2018/1240 και (ΕΕ) 2019/818 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 603/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Συγχρόνως, επιτυγχάνεται η συμμόρφωση με την **Οδηγία (ΕΕ) 2024/1346** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία. Η προσαρμογή αυτή είναι απαραίτητη δεδομένου ότι το ισχύον εθνικό πλαίσιο παρουσιάζει ελλείψεις ως προς την εναρμόνισή του με τις νέες ενωσιακές ρυθμίσεις, ιδίως αναφορικά με την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών, τον σαφή καθορισμό των εθνικών διαδικασιών και των αρμόδιων εκτελεστικών αρχών, την εξειδίκευση των εκπαιδευτικών αναγκών των εμπλεκόμενων φορέων, καθώς και τη διασφάλιση επαρκών διαδικαστικών

εγγυήσεων και αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας των αιτούντων διεθνή προστασία. Περαιτέρω, καθίσταται αναγκαία η ρύθμιση τεχνικών και οργανωτικών ζητημάτων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που άπτονται της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Η μη έγκαιρη ενσωμάτωση και εφαρμογή των ανωτέρω πράξεων ενδέχεται να συνεπάγεται αφενός την έκθεση της χώρας σε διαδικασίες παράβασης λόγω μη συμμόρφωσης προς τις ενωσιακές της υποχρεώσεις και αφετέρου τον περιορισμό της δυνατότητας αξιοποίησης ευρωπαϊκών πόρων και μηχανισμών ενίσχυσης των διοικητικών και επιχειρησιακών της δυνατοτήτων.

Ιδίως για την Ελλάδα, ως κράτος μέλος που βρίσκεται στα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αντιμετωπίζει αυξημένες μεταναστευτικές ροές, η θέσπιση ενός επικαιροποιημένου, συνεκτικού και λειτουργικού νομοθετικού πλαισίου αποτελεί προϋπόθεση για την αποτελεσματική διαχείριση των σχετικών προκλήσεων και την πλήρη αξιοποίηση του προβλεπόμενου μηχανισμού αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών.

Με την πλήρη κατάργηση του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών, και ιδίως των άρθρων 66 έως 66ΛΔ, δημιουργείται νομοθετικό κενό ως προς το πλαίσιο προστασίας των ασυνόδευτων ανηλίκων. Η έλλειψη σαφούς και συνεκτικού κανονιστικού πλαισίου στον τομέα αυτόν συνεπάγεται σοβαρούς κινδύνους για την αποτελεσματική προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων, ιδίως ως προς τον εντοπισμό, την επιτροπεία, τη στέγαση και την πρόσβασή τους σε βασικές υπηρεσίες, και ενδέχεται να οδηγήσει σε αποσπασματική εφαρμογή των σχετικών πολιτικών από τη διοίκηση. Περαιτέρω, οι σχετικές ρυθμίσεις αναμορφώνονται με τρόπο, ώστε να είναι σύμφωνες προς τις απαιτήσεις που απορρέουν από το Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, προκειμένου να αποφευχθεί κίνδυνος πλημμελούς συμμόρφωσης προς τις ενωσιακές υποχρεώσεις της χώρας. Για τους λόγους αυτούς, με τα άρθρα 48 έως 93 εισάγονται εκ νέου και επικαιροποιούνται οι αναγκαίες ρυθμίσεις για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων. Αντίστοιχα, δημιουργείται κενό και ως προς το καθεστώς προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων, το οποίο, ελλείψει ρητής ρύθμισης, θα δυσχέραινε την άμεση και συντονισμένη ανταπόκριση της διοίκησης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και θα έθετε σε κίνδυνο τη συμμόρφωση της χώρας προς την Οδηγία (ΕΚ) 2001/55. Για τον λόγο αυτό, με τα άρθρα 181 έως 211, επαναλαμβάνεται και επικαιροποιείται η ενσωμάτωση της εν λόγω Οδηγίας, όπως αυτή είχε κωδικοποιηθεί με τα άρθρα 119 έως 146 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών.

Αναφορικά με τις ρυθμίσεις του Τέταρτου Βιβλίου του παρόντος, η απουσία πρόβλεψης ειδικής διαδικασίας για την ταυτοποίηση και επαλήθευση των αιτούντων διεθνή προστασία από τα πιστωτικά ιδρύματα δυσχεραίνει την καταβολή

	του οικονομικού βοηθήματος ή του βοηθήματος για τα καθημερινά έξοδα, με αποτέλεσμα να προκαλούνται καθυστερήσεις στην εφαρμογή των Μέτρων Δέουσας Επιμέλειας και στην έγκαιρη καταβολή των σχετικών βοηθημάτων. Τέλος, στην περίπτωση που δεν παραταθεί η διάρκεια των εκτελεστικών συμβάσεων παροχής υπηρεσιών Διαχείρισης Εγκαταστάσεων (Facilities Management) του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου θα επέλθει ουσιώδης διακοπή στην παροχή κρίσιμων υπηρεσιών λειτουργικής υποστήριξης (φύλαξης, καθαριότητας, τεχνικής συντήρησης, διαχείρισης υποδομών, αποκατάστασης βλαβών και υγειονομικής προστασίας), με άμεσο κίνδυνο για την αδιάλειπτη και ασφαλή λειτουργία των διοικητικών εγκαταστάσεων και των λοιπών κτιριακών υποδομών του Υπουργείου και για τη διασφάλιση αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης των φιλοξενουμένων, συμπεριλαμβανομένων ευάλωτων ομάδων και ασυνόδευτων ανηλίκων, καθώς και για την προστασία της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και των συναλλασσόμενων πολιτών. Περαιτέρω, η διακοπή των ανωτέρω υπηρεσιών κατά τη μεταβατική περίοδο έως την ενεργοποίηση των νέων εκτελεστικών συμβάσεων θα μπορούσε να επιφέρει σοβαρές επιχειρησιακές, διοικητικές και υγειονομικές δυσλειτουργίες, να επηρεάσει την τήρηση των απαιτούμενων προδιαγραφών ασφάλειας, υγιεινής και δημόσιας υγείας και να δυσχεράνει την εύρυθμη εφαρμογή της μεταναστευτικής πολιτικής της χώρας, καθώς και την εκπλήρωση των συναφών υποχρεώσεων που απορρέουν από το εθνικό, ενωσιακό και διεθνές δίκαιο.
3.	Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά;
	Η προτεινόμενη ρύθμιση αφορά: • Τους υπηκόους τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που υπόκεινται σε έλεγχο διαλογής στα εξωτερικά σύνορα της χώρας • Τους υπηκόους τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που αιτούνται διεθνή προστασία • Την Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης, την Υπηρεσία Ασύλου, τη Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας και την Αρχή Προσφυγών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου • Την Ελληνική Αστυνομία • Το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή • Τις ελληνικές διπλωματικές ή έμμισθες προξενικές αρχές και τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών • Διεθνείς Οργανισμούς και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις • Φορείς με τους οποίους το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου μπορεί να συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις. • Τα πιστωτικά ιδρύματα που εφαρμόζουν τα Μέτρα Δέουσας Επιμέλειας

	Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης	
4.	Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ r Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα;	
	• Άρθρα 1 έως 146 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α΄111) • Άρθρα 1 έως 41 του ν. 4960/2022 (Α’ 145) • Παρ. 8 και 12 του άρθρου 7 του ν. 4375/2016 (Α΄ 51) • Παρ. 3 του άρθρου 139 του ν. 4251/2014 (Α΄ 80)	
5.	Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας	
	με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Τα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης, διότι απαιτείται προσαρμογή της κείμενης νομοθεσίας στις δεσμευτικές προβλέψεις τόσο των Κανονισμών (ΕΕ) 2024/1356, 2024/1348, 2024/1349, 2024/1347, 2024/1351, 2024/1359, όσο και της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346, και μόνο με τυπικό νόμο δύναται να επιτευχθεί η ενσωμάτωση των προβλέψεων αυτών. Η Οδηγία (ΕΚ) 2001/55, έχει ενσωματωθεί με τον ν. 4939/2022, και ομοίως απαιτείται τυπικός νόμος γιατί καταργούνται όμοιες διατάξεις τυπικού νόμου.
	με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Η υιοθέτηση και εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται στο Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο επιφέρει ουσιώδεις μεταβολές στο υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο, οι οποίες υπερβαίνουν τα όρια της διοικητικής διακριτικής ευχέρειας και της ερμηνευτικής προσέγγισης των ισχυόντων κανόνων δικαίου. Ως εκ τούτου, η εισαγωγή νέων διατάξεων με ισχύ τυπικού νόμου καθίσταται θεσμικά επιβεβλημένη για τη διασφάλιση της ασφάλειας δικαίου και την πλήρη εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τις ενωσιακές επιταγές.

iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Η αναγκαιότητα θέσπισης των σχετικών ρυθμίσεων δεν οφείλεται σε έλλειψη πόρων, αλλά απαιτούνται ρυθμιστικές αλλαγές.

	Συναφείς πρακτικές	
6.	Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές; ΝΑΙ ❒ ΟΧΙ ☒ Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα:	
	σε άλλη/-ες χώρα/-ες της ΕΕ ή του ΟΟΣΑ:	
	σε όργανα της Ε.Ε.:	
	σε διεθνείς οργανισμούς:	

	Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης
7.	Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση
	❒ 1 ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΦΤΩΧΕΙΑ ❒ 2 ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΠΕΙΝΑ ❒ 3 ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ ❒ 4 ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ❒ 5 ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ❒ 6 ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ – ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ❒ 7 ΦΤΗΝΗ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ❒ 8 ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ❒ 9 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ❒ 10 ΛΙΓΟΤΕΡΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ ❒ 11 ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ❒ 12 ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ❒ 13 ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ ❒ 14 ΖΩΗ ΣΤΟ ΝΕΡΟ ❒ 15 ΖΩΗ ΣΤΗ ΣΤΕΡΙΑ 16 ΕΙΡΗΝΗ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΙΣΧΥΡΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ☒ 17 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ☒
8.	Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;

i) βραχυπρόθεσμοι:	➢ Η αναδιαμόρφωση του θεσμού της διαδικασίας παροχής διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με το Σύμφωνο για την Μετανάστευση και το Άσυλο ➢ Η ταχεία διαδικασία ελέγχου διαλογής (ταυτοποίησης, ασφαλείας, υγείας και ευαλωτότητας) ➢ Η ταχεία διαδικασία εξέτασης αιτήσεων ασύλου στα σύνορα ➢ Ο καλύτερος συντονισμός της μεταναστευτικής πολιτικής στον τομέα της παροχής διεθνούς προστασίας και ιδίως ο συντονισμός των διαδικασιών ασύλου και υποδοχής, ελέγχου διαλογής υπηκόων τρίτων χωρών, της διαδικασίας επιστροφής στα εξωτερικά σύνορα απορριφθέντων αιτούντων άσυλο, της προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, της προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών ➢ Η παρακολούθηση της συμμόρφωσης των υπεύθυνων εθνικών αρχών ως προς την τήρηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των υπηκόων τρίτων χωρών κατά τον έλεγχο διαλογής και τη διαδικασία στα σύνορα ➢ Η ενίσχυση της νομικής καθοδήγησης, συνδρομής και εκπροσώπησης των αιτούντων άσυλο ήδη από τον πρώτο βαθμό εξέτασης
ii) μακροπρόθεσμοι:	➢ Η δημιουργία ενός αποτελεσματικού, συνεκτικού, δίκαιου αλλά και αυστηρού εθνικού πλαισίου για το άσυλο και τη μετανάστευση ➢ Η επιτάχυνση των διαδικασιών για τη διαχείριση των παράνομων εισόδων στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση ➢ Η αποτελεσματικότερη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης μέσω ενός μηχανισμού αλληλεγγύης και δίκαιης

	κατανομής των ευθυνών μεταξύ των κρατών-μελών ➢ Η διασφάλιση των εγγυήσεων και των θεμελιωδών δικαιωμάτων των υπηκόων τρίτων χωρών κατά τη διάρκεια όλων των προβλεπόμενων διαδικασιών και κατά την παραμονή τους στη χώρα, και ιδίως των ασυνόδευτων ανηλίκων ➢ Η αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των καταστάσεων κρίσης και ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου ➢ Η συμμετοχή της χώρας σε ενέργειες επανεγκατάστασης και εισδοχής υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών στην Επικράτεια.

	Ψηφιακή διακυβέρνηση	
10.	Σε περίπτωση που προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος, ποια θα είναι η συμβολή αυτού στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΑΜΕΣΗ ☒ ή/και ΕΜΜΕΣΗ	
	i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε:	Το **Πληροφοριακό Σύστημα (ΠΣ) ΑΛΚΥΟΝΗ ΙΙ**, το οποίο είναι σε πλήρη λειτουργία, συμβάλλει καθοριστικά στην επίτευξη των στόχων των αξιολογούμενων ρυθμίσεων, διότι διατρέχει το σύνολο των διαδικασιών που προβλέπονται για την έκδοση ή την ανανέωση εγγράφων που χορηγούνται στο πλαίσιο των διαδικασιών εξέτασης των αιτημάτων και χορήγησης διεθνούς προστασίας (υποβολή αιτήσεων, επεξεργασία, επικοινωνία με πολίτες) αλλά και της λειτουργίας του συστήματος υποδοχής αιτούντων άσυλο. Θα απαιτηθούν κρίσιμες προσαρμογές, όπου μεταβάλλονται οι υφιστάμενες λειτουργικότητες του ΠΣ ΑΛΚΥΟΝΗ ΙΙ, ώστε να εναρμονισθούν με τις προβλέψεις των Κανονισμών του Συμφώνου και της αναθεωρημένης Οδηγίας Υποδοχής, στον βαθμό που μέσω του συγκεκριμένου πληροφοριακού συστήματος γίνεται η διαχείριση των διοικητικών φακέλων και των διαδικασιών των

		πολιτών τρίτων χωρών που εισέρχονται στο εθνικό σύστημα υποδοχής και αιτούνται διεθνούς προστασίας. Το Εθνικό Μητρώο Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (ΕΜΠΑΑ) αποτελεί υποσύστημα του Πληροφοριακού Συστήματος (ΠΣ) ΑΛΚΥΟΝΗ ΙΙ και στοχεύει στη διαχείριση των υποθέσεων των ασυνόδευτων ανηλίκων, που θεσμοθετήθηκε για πρώτη φορά με τον ν. 4960/2022 και, είναι σε λειτουργία, ως υποσύστημα του ΠΣ Αλκυόνη ΙΙ. Με το ΕΜΠΑΑ λαμβάνει χώρα ο προγραμματισμός της επιτροπείας και της φιλοξενίας των ασυνόδευτων ανηλίκων, καθώς και η εγγραφή αλλά και η αξιολόγηση των δομών μακροχρόνιας και επείγουσας φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων. Η ψηφιακή πλατφόρμα καταχώρισης του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού συνιστά εργαλείο για τη συστηματική καταχώριση της αξιολόγησης του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού, με σκοπό την αναζήτηση και την υλοποίηση βιώσιμης λύσης για κάθε ασυνόδευτο ανήλικο.
	ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:	
11.	Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ	
	Εξηγήστε:	Το έργο Πληροφοριακό Σύστημα (ΠΣ) ΑΛΚΥΟΝΗ ΙΙ είναι ενταγμένο στη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020-2025 και βρίσκεται σε πλήρη παραγωγική λειτουργία από το 2023. Το υποσύστημα «ΠΣ για την αξιοποίηση του «Αναλυτικού Εργαλείου Βέλτιστου Συμφέροντος - ΒΙΑ» είναι ενταγμένο και στη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2026-2030.
12.	Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ	

	Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:	Στις διατάξεις του παρόντος προβλέπεται ότι το Πληροφοριακό Σύστημα ΑΛΚΥΟΝΗ ΙΙ θα διαλειτουργεί με το Πληροφοριακό Σύστημα του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη. Θα διαλειτουργεί επίσης υποχρεωτικά και με υψηλή διαθεσιμότητα με την Ευρωπαϊκή Βάση EURODAC.
13.	Έχει προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ	
	Εξηγήστε:	Η βιωσιμότητα του Πληροφοριακού Συστήματος ΑΛΚΥΟΝΗ ΙΙ εξασφαλίζεται μέσω της ένταξής του σε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο ψηφιακού μετασχηματισμού, με σύγχρονες υποδομές κυβερνοασφάλειας και με υλοποίηση των απαραίτητων διαλειτουργικοτήτων.

	Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης	
14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου	
	Άρθρο	*Στόχος*
	Άρθρο 1 Σκοπός	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται ο σκοπός του νόμου.
	Άρθρο 2 Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται το αντικείμενο και το πεδίο εφαρμογής του Μέρους Α΄ του Δεύτερου Βιβλίου, που αφορά στη θέσπιση μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356.
	Άρθρο 3 Καθορισμός αρχών ελέγχου διαλογής	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται οι Αρχές Ελέγχου Διαλογής, σύμφωνα με το άρθρα 14 και 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356 και ειδικότερα: **α)** ο έλεγχος ασφαλείας και η ταυτοποίηση των υπηκόων τρίτων χωρών ανατίθεται στην Ελληνική Αστυνομία, ενώ **β)** τα υπόλοιπα στάδια της διαλογής ανατίθενται στην Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης της Γενικής Γραμματείας Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο (εφεξής: «η ΥΠ.Υ.Τ.») του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Ακόμη, θεσμοθετείται πλαίσιο συνεργασίας των ανωτέρω αρχών με άλλες αρμόδιες εθνικές, διεθνείς και ευρωπαϊκές αρχές, με στόχο την αποτελεσματικότερη και ταχύτερη διαχείριση των αφίξεων.
	Άρθρο 4 Σημεία ελέγχου διαλογής	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσμοθετούνται ως σημεία ελέγχου διαλογής τα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης (Κ.Υ.Τ.), οι Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές (Κ.Ε.Δ.) και οι Κινητές Μονάδες Καταγραφής και Συντονισμού Μετακινήσεων (Κ.Μ.Κ.Σ.Μ.) της Υπηρεσίας Υποδοχής και

	Ταυτοποίησης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου (ΥΠ.Υ.Τ.). Με στόχο την καλύτερη διαχείριση των ελέγχων διαλογής στα ανωτέρω σημεία, ανατίθεται στη Διεύθυνση Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης και Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών της ΥΠ.Υ.Τ. η διοικητική εποπτεία τους, αλλά και ο συντονισμός της δράσης τους. Με τον ίδιο σκοπό, προβλέπεται ότι υπεύθυνος για την υπόδειξη στις αστυνομικές ή λιμενικές αρχές των συγκεκριμένων σημείων ελέγχου διαλογής είναι ο Διοικητής της ΥΠ.Υ.Τ., ο οποίος και έχει τη συνολική εποπτεία επί των σημείων ελέγχων διαλογής που διαθέτει η χώρα. Τέλος, ορίζεται ρητά η υποχρέωση των αστυνομικών και λιμενικών αρχών να οδηγήσουν τα πρόσωπα στο σημείο ελέγχου διαλογής, εντός του απολύτως αναγκαίου χρόνου, με σκοπό την ταχύτερη διενέργεια των υπολοίπων σταδίων της διαλογής.
Άρθρο 5 Παραμονή και περιορισμός ελευθερίας κατά τον έλεγχο διαλογής	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιβάλλεται περιορισμός της ελεύθερης κυκλοφορίας ή κράτηση των προσώπων που έχουν υποβάλλει αίτηση διεθνούς προστασίας για όσο χρόνο διενεργείται ο έλεγχος διαλογής, ενώ πρόσωπα τα οποία δεν έχουν εκφράσει πρόθεση υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας κρατούνται σε Προαναχωρησιακά Κέντρα Κράτησης Αλλοδαπών ή υποβάλλονται σε εναλλακτικά της κράτησης μέτρα, τα οποία επιβάλλονται με απόφαση της Ελληνικής Αστυνομίας. Σκοπός είναι να παραμένουν οι πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς στη διάθεση των αρμόδιων αρχών για την ολοκλήρωση του ελέγχου διαλογής. Προβλέπεται, επίσης, πλάσμα δικαίου περί μη νόμιμης εισόδου των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών στην ελληνική επικράτεια για τους σκοπούς διενέργειας του ελέγχου διαλογής. Κατά τη διάρκεια αυτού, οι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς παραμένουν σε καθορισμένο σημείο ελέγχου διαλογής εντός της επικράτειας, ενώ κρατούνται, μετακινούνται, μετάγονται ή διώκονται ποινικά για τα αδικήματα του άρθρου 27 του ν. 5226/2025 (Α’ 154), χωρίς αυτές οι διαδικασίες να συνιστούν νόμιμη είσοδο στην χώρα. Τέλος, η παροχή δυνατότητας στον Διοικητή της ΥΠ.Υ.Τ. να παραπέμπει, ιδίως πρόσωπα με ειδικές ανάγκες υποδοχής ή όταν υπάρχουν αυξημένες μεταναστευτικές ροές, σε σημεία ελέγχου διαλογής εντός της επικράτειας, στοχεύει στην ορθολογική διαχείριση μιας ενδεχόμενης μεταναστευτικής κρίσης και στην ταχύτερη και καλύτερη αντιμετώπιση των προσώπων με ενδείξεις ευαλωτότητας.
Άρθρο 6 Ενημέρωση κατά τον έλεγχο διαλογής	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, με στόχο την πλήρη εξασφάλιση των δικαιωμάτων των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών που υπόκεινται σε διαδικασία ελέγχου διαλογής, προβλέπεται ενημέρωσή τους, με έντυπο ή άλλο πρόσφορο τρόπο, ιδίως οπτικοακουστικά ή ηλεκτρονικά μέσα από το Κλιμάκιο Ενημέρωσης του Κέντρου Υποδοχής και

	Ταυτοποίησης ή της Κλειστής Ελεγχόμενης Δομής ή της Κινητής Μονάδας Καταγραφής και Συντονισμού Μετακινήσεων για όσα προβλέπονται στο άρθρο 11 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356. Ειδικά για τους ανήλικους, με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον τους, λαμβάνεται μέριμνα ώστε το υλικό και το περιεχόμενο της ενημέρωσης να είναι φιλικά προς τα παιδιά και προσαρμοσμένα στην ηλικία, την ωριμότητα, τη γλωσσική ικανότητα και τις ειδικές ανάγκες τους. Η ενημέρωση δύναται να ανατίθεται στην Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες ή σε άλλους διεθνείς οργανισμούς.
Άρθρο 7 Έλεγχος ασφαλείας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, με στόχο την αποτελεσματική διερεύνηση αν οι υπήκοοι τρίτων χωρών που υπόκεινται σε έλεγχο διαλογής, συνιστούν ενδεχόμενη απειλή για την εσωτερική ασφάλεια της χώρας, ορίζεται η Ελληνική Αστυνομία ως το αρμόδιο όργανο διεξαγωγής του ελέγχου, καθίσταται υποχρεωτική η σωματική έρευνα και η έρευνα αντικειμένων που φέρουν οι ελεγχόμενοι, με σεβασμό των δικαιωμάτων τους και εφόσον υπάρχει σχετικό εύρημα καταχωρίζεται στο έντυπο διαλογής, ώστε να ακολουθήσουν οι προβλεπόμενες στον νόμο ενέργειες. Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εξειδικεύεται η διαδικασία του ελέγχου ασφαλείας ως απαραίτητο στάδιο του ελέγχου διαλογής σύμφωνα με τα άρθρα 15 και 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356.
Άρθρο 8 Καταχώριση προσωπικών στοιχείων και λήψη βιομετρικών δεδομένων	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση και προκειμένου να διευκολυνθεί η ορθή εξακρίβωση της ταυτότητας εκείνων που υπόκεινται σε έλεγχο διαλογής και να καταστεί δυνατή η παραπομπή του καθενός στην κατάλληλη διαδικασία (διεθνούς προστασίας ή επιστροφής), εξειδικεύονται η διαδικασία καταχώρισης των προσωπικών στοιχείων, η λήψη και καταχώριση των δακτυλικών αποτυπωμάτων και η επαλήθευση ή η εξακρίβωση της ταυτότητας και της ιθαγένειας σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356. Οι παραπάνω διαδικασίες διενεργούνται από την Ελληνική Αστυνομία, σε συνεργασία με την ΥΠ.Υ.Τ., με υποχρέωσή της να καταχωρεί τα στοιχεία στο έντυπο διαλογής.
Άρθρο 9 Προκαταρκτικός ιατρικός έλεγχος και έλεγχος ευαλωτότητας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, και με σκοπό τον προσδιορισμό των αναγκών υγειονομικής περίθαλψης των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών που υπόκεινται σε έλεγχο διαλογής ή της ανάγκης τυχόν απομόνωσής τους για λόγους δημόσιας υγείας, όπως και των προσώπων που έχουν ενδείξεις ευαλωτότητας, προβλέπονται ρυθμίσεις για την πρόσβασή τους σε επείγουσα υγειονομική περίθαλψη και σε απαραίτητη θεραπευτική αγωγή, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356. Προβλέπεται υποχρεωτικός προκαταρκτικός ιατρικός έλεγχος και έλεγχος ευαλωτότητας, από εξειδικευμένο ιατρικό προσωπικό, ο οποίος, εφόσον δεν έχει ολοκληρωθεί έως την προθεσμία

	ολοκλήρωσης του ελέγχου διαλογής, συνεχίζεται κατά την επόμενη διαδικασία ασύλου και υποδοχής, σύμφωνα με τα άρθρα 20 και 24 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
Άρθρο 10 Συμπλήρωση του εντύπου ελέγχου διαλογής	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εξειδικεύονται ζητήματα σχετικά με τη συμπλήρωση της τυποποιημένης φόρμας ελέγχου διαλογής, σύμφωνα με το άρθρο 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356, όπως ιδίως το περιεχόμενο και τα όργανα καταχώρισης των πληροφοριών και η κοινοποίηση σχετικού εντύπου στον ενδιαφερόμενο. Ακόμη, προβλέπεται ότι στις περιπτώσεις υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών που αφικνούνται ή συλλαμβάνονται σε περιοχή στην οποία δεν λειτουργεί σημείο ελέγχου διαλογής, ή στην περίπτωση της παρ. 4 του άρθρου 5, καθώς και σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας, η προθεσμία για τη διενέργεια του ελέγχου διαλογής εκκινεί από την άφιξή τους στο καθορισμένο σημείο ελέγχου διαλογής.
Άρθρο 11 Παραπομπή σε διαδικασία υπαγωγής σε καθεστώς διεθνούς προστασίας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται η διαδικασία που ακολουθείται μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου διαλογής, προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή παραπομπή υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, οι οποίοι υποβάλλουν αίτηση για διεθνή προστασία, προς την κατάλληλη διαδικασία υπαγωγής σε καθεστώς διεθνούς προστασίας, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα τη νόμιμη και αποτελεσματική διαχείριση των αιτήσεων ασύλου. Ειδικότερα, διευκρινίζεται στην παρ. 3 ότι δεν επιτρέπεται παραπομπή από την κανονική ή την ταχεία διαδικασία εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας στη συνοριακή, καθώς η έναρξη της κανονικής ή της ταχείας διαδικασίας εξέτασης αιτήσεων διεθνούς προστασίας συνεπάγεται την είσοδο στην επικράτεια, η οποία δεν μπορεί να ανακληθεί εκ των υστέρων.
Άρθρο 12 Παραπομπή σε διαδικασία επιστροφής	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός της διαδικασίας παραπομπής στη διαδικασία επιστροφής του ν. 5226/2026 (Α’ 154), των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, οι οποίοι δεν έχουν υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας και δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για είσοδο και νόμιμη διαμονή στη χώρα.
Άρθρο 13 Συνθήκες κατά τον έλεγχο διαλογής	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η διασφάλιση των απαραίτητων συνθηκών κατά τον έλεγχο διαλογής των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών. Παράλληλα, προβλέπεται η υποχρέωση συμμόρφωσης των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών με την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία, τις οδηγίες του προσωπικού των σημείων ελέγχου διαλογής και τη αποχή από οποιαδήποτε πράξη βίας, απειλής, διατάραξης ή άλλης συμπεριφοράς που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο το προσωπικό ή άλλα πρόσωπα.

Άρθρο 14 Εξουσιοδοτικές διατάξεις	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις του Μέρους Α΄ του Δεύτερου Βιβλίου.
Άρθρο 15 Σκοπός	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθεται ο σκοπός του Μέρους Β΄ του Δεύτερου Βιβλίου.
Άρθρο 16 Αντικείμενο (Άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθεται το αντικείμενο του Μέρους Β΄ του Δεύτερου Βιβλίου, που αφορά στην προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία (ΕΕ) 2024/1346.
Άρθρο 17 Ορισμοί (Άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται οι ορισμοί του Μέρους Β΄ του Δεύτερου Βιβλίου. Ιδιαίτερα, σε συμμόρφωση με το άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346, ο ορισμός των υλικών συνθηκών υποδοχής συμπληρώνεται με τα είδη προσωπικής υγιεινής, δίνεται ορισμός του «βοηθήματος για τα καθημερινά έξοδα», το οποίο περιλαμβάνει και χρηματικό ποσό, ενώ αποτυπώνονται δύο νέοι ορισμοί, ήτοι ο «κίνδυνος διαφυγής» και η «διαφυγή».
Άρθρο 18 Πεδίο εφαρμογής (Άρθρο 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθεται το πεδίο εφαρμογής του Μέρους Β΄ του Δεύτερου Βιβλίου.
Άρθρο 19 Ενημέρωση (Άρθρο 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται υποχρέωση ενημέρωσης των αιτούντων διεθνή προστασία σχετικά με τις συνθήκες υποδοχής, προκειμένου να μπορούν να ασκήσουν τα δικαιώματά τους και να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις τους. Επιπλέον, καθορίζονται ο τρόπος και το περιεχόμενο της ενημέρωσης, η οποία παρέχεται, ιδίως, μέσω ειδικού ενημερωτικού εντύπου του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για το Άσυλο, που χορηγείται στους αιτούντες σε γλώσσα που κατανοούν ή ευλόγως θεωρείται ότι κατανοούν. Ειδικές προβλέψεις τίθενται για την ενημέρωση των ασυνόδευτων ανηλίκων.
Άρθρο 20 Δελτίο Αιτούντος Διεθνή Προστασία και ταξιδιωτικά έγγραφα (Άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η χορήγηση δελτίου αιτούντος διεθνή προστασία και ταξιδιωτικού εγγράφου, εφόσον συντρέχουν σοβαροί ανθρωπιστικοί λόγοι, όπως αποδεδειγμένοι σοβαροί λόγοι υγείας, οι οποίοι υπαγορεύουν την παρουσία του αιτούντος διεθνή προστασία σε άλλο κράτος. Με την αξιολογούμενη ρύθμιση διασφαλίζεται η μη επιβολή περιττών ή δυσανάλογων απαιτήσεων ως προς την προσκόμιση εγγράφων και την τήρηση προσθετών διοικητικών διατυπώσεων.
Άρθρο 21	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, και με σκοπό την ορθολογική και αποδοτική διαχείριση του εθνικού συστήματος υποδοχής αιτούντων

Οργάνωση του Συστήματος Υποδοχής (Άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	διεθνή προστασία, η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΥΠ.Υ.Τ.) της Γενικής Γραμματείας Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ορίζεται ως η αρμόδια Αρχή για την οργάνωση και λειτουργία του συστήματος, αρμοδιότητα που απορρέει από το άρθρο 33 του π.δ. 106/2020 (Α' 255). Προβλέπεται επίσης, η ελεύθερη μετακίνηση των αιτούντων διεθνή προστασία στην ελληνική επικράτεια, με την επιφύλαξη των άρθρων 23 και 24 του παρόντος, που αφορούν τον περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας και την κράτηση, καθορίζεται ο τρόπος κατανομής ή μετακίνησης των αιτούντων στις Περιφερειακές Υπηρεσίες της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης και εισάγεται ειδική ρύθμιση για τους ασυνόδευτους ανήλικους. Τέλος, προβλέπεται ότι η παροχή υλικών συνθηκών υποδοχής προϋποθέτει την πραγματική διαμονή των αιτούντων στην Περιφερειακή Υπηρεσία όπου έχουν κατανεμηθεί ή μετακινηθεί, εισάγοντας ρητή υποχρέωση να παρέχουν στοιχεία στις αρχές για την πιστοποίηση της διαμονής τους και να ενημερώνουν για τυχόν αλλαγή.
Άρθρο 22 Κατανομή αιτούντων σε μια γεωγραφική περιοχή (Άρθρο 8 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	Στο αξιολογούμενο άρθρο προβλέπονται ρυθμίσεις για την κατανομή των αιτούντων σε μια γεωγραφική περιοχή εντός της ελληνικής επικρατείας μέσω υπουργικής απόφασης με σκοπό τη διασφάλιση της ταχείας, αποδοτικής και αποτελεσματικής επεξεργασίας των αιτήσεών τους σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348 ή την εξασφάλιση της επαρκούς και κατάλληλης υποδοχής τους, λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότητες των σχετικών γεωγραφικών περιοχών. Ειδικότερα, με την αξιολογούμενη ρύθμιση λαμβάνεται μέριμνα, ώστε οι αιτούντες να έχουν ουσιαστική πρόσβαση στα δικαιώματα των άρθρων 28 έως 33 και τις διαδικαστικές εγγυήσεις στο πλαίσιο της διαδικασίας παροχής διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348, ενώ δύνανται, κατόπιν αιτήματός τους και ύστερα από απόφαση του Διοικητή της οικείας Περιφερειακής Υπηρεσίας της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, να εγκαταλείψουν προσωρινά τη γεωγραφική περιοχή για δεόντως αιτιολογημένους, επείγοντες και σοβαρούς οικογενειακούς ή ιατρικούς λόγους. Προβλέπεται ρύθμιση για την παραπομπή υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενή σε άλλη Περιφερειακή Υπηρεσία ή τον ορισμό της παραμονής του σε άλλες κατάλληλες δομές, λόγω επειγουσών αναγκών εξαιτίας αύξησης αφίξεων ή για λόγους που σχετίζονται με την εύρυθμη λειτουργία της Περιφερειακής Υπηρεσίας ή για την προσήκουσα ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης διεθνούς προστασίας, ιδίως σε περίπτωση ασυνόδευτων ανηλίκων και άλλων αιτούντων με ειδικές

	ανάγκες υποδοχής, με σκοπό τη συνέχιση και την ολοκλήρωση των απαραίτητων διοικητικών διαδικασιών. Εισάγεται υποχρέωση του αιτούντα να μην εγκαταλείψει χωρίς άδεια τη γεωγραφική περιοχή και προβλέπεται η επιβολή κυρώσεων του άρθρου 23, δηλαδή ο περιορισμός ή η διακοπή των υλικών συνθηκών υποδοχής, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης. Δεν απαιτείται η λήψη άδειας σε περίπτωση που ο αιτών οφείλει να παρουσιαστεί στην Υπηρεσία Ασύλου, στην Αρχή Προσφυγών ή ενώπιον δικαστικών ή ανακριτικών Αρχών.
Άρθρο 23 Περιορισμός της ελεύθερης κυκλοφορίας (Άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	Σκοπός της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι να θεσπιστεί σαφές νομοθετικό πλαίσιο για τον περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας των αιτούντων διεθνή προστασία, όταν αυτό επιβάλλεται για λόγους δημόσιας τάξης ή για την αποτελεσματική αποτροπή κινδύνου διαφυγής, καθώς και για άλλους λόγους, όπως η ολοκλήρωση του ελέγχου διαλογής ή η εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας στη διαδικασία στα σύνορα. Ο περιορισμός της ελεύθερης κυκλοφορίας επιβάλλεται με ατομική απόφαση, που εκδίδεται από τον Διοικητή της οικείας Περιφερειακής Υπηρεσίας της ΥΠ.Υ.Τ. και λαμβάνει υπόψη τις ατομικές συνθήκες των αιτούντων. Προβλέπονται επίσης η δυνατότητα προσωρινής άδειας εξόδου σε εξαιρετικές περιπτώσεις και η υποχρέωση της πλήρους ενημέρωσης των αιτούντων για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.
Άρθρο 24 Κράτηση των αιτούντων (Άρθρο 10 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	Η αξιολογούμενη ρύθμιση αποσκοπεί στον καθορισμό των όρων και προϋποθέσεων κράτησης των αιτούντων διεθνή προστασία, με τρόπο που να αποκλείει τον ποινικό χαρακτήρα της κράτησης και να διασφαλίζει ότι η υποβολή αίτησης ή η ιθαγένεια του αιτούντος δεν μπορεί να αποτελέσει λόγο κράτησης. Επίσης, στόχος είναι η διασφάλιση των δικαιωμάτων του αιτούντος, ορίζοντας ρητά ότι η κράτηση αποτελεί σπουδαίο λόγο επίσπευσης της εξέτασης του αιτήματος παροχής διεθνούς προστασίας ή της προσφυγής.
Άρθρο 25 Εγγυήσεις για κρατούμενους αιτούντες (Άρθρο 11 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι η διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των αιτούντων διεθνή προστασία κατά τη διάρκεια της κράτησής τους και η ταυτόχρονη τήρηση των όρων δημόσιας ασφάλειας, θέτοντας σαφή όρια στη διάρκειά της και προβλέποντας τη δυνατότητα προσφυγής κατά της απόφασης κράτησης. Παρέχονται εγγυήσεις ενημέρωσης των κρατουμένων για τους λόγους κράτησης, πρόσβασης σε δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση, ενώ ειδική μέριμνα λαμβάνεται για τους ασυνόδευτους ανηλίκους, οι οποίοι υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο της νομιμότητας της κράτησης ή της παράτασής της.
Άρθρο 26	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθεται το πλαίσιο για τη διασφάλιση κατάλληλων συνθηκών κράτησης των αιτούντων διεθνή προστασία και

Συνθήκες κράτησης των αιτούντων (Άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	προβλέπεται η κράτηση των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών που δεν έχουν υποβάλει αίτηση σε διαφορετικό χώρο από τους κρατούμενους αιτούντες. Επιδιώκεται η ενίσχυση της δυνατότητας επικοινωνίας και επίσκεψης των κρατούμενων αιτούντων από πρόσωπα που εκπροσωπούν την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες και οργανώσεις που λειτουργούν για λογαριασμό της, από μέλη της οικογένειας του κρατούμενου αιτούντος, από πληρεξούσιους δικηγόρους και πρόσωπα που εκπροσωπούν οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, εγγεγραμμένες στο Μητρώο Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Προβλέπεται συστηματική ενημέρωση των κρατούμενων αιτούντων για τους κανόνες που εφαρμόζονται στην εγκατάσταση εντός της οποίας κρατούνται, καθώς και για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, με πρόβλεψη παρέκκλισης σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις και για εύλογο χρονικό διάστημα. Με την παρούσα διάταξη, διαμορφώνεται ένα σαφέστερο πλαίσιο ρυθμίσεων σχετικά με τις συνθήκες κράτησης των αιτούντων διεθνή προστασία, η οποία κινείται προς την κατεύθυνση των συστάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων (CPT), όπως αυτές αποτυπώθηκαν στην Έκθεση για την περιοδική επίσκεψη στην Ελλάδα τον Ιανουάριο του 2025 [CPT/Inf (2026) 09], αποτελώντας μέρος της συστηματικής προσπάθειας για τη βελτίωση των προτύπων διαβίωσης και την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των κρατουμένων.
Άρθρο 27 Κράτηση αιτούντων με ειδικές ανάγκες υποδοχής (Άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η διασφάλιση κατάλληλων συνθηκών κράτησης των αιτούντων διεθνή προστασία, οι οποίοι έχουν ειδικές ανάγκες υποδοχής. Μέριμνα λαμβάνεται για τους ανήλικους, οι οποίοι μπορούν να κρατηθούν σε εξαιρετικές περιπτώσεις, με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον τους και υπό τις εγγυήσεις που προβλέπει ο νομοθέτης.
Άρθρο 28 Οικογένειες (Άρθρο 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση λαμβάνεται μέριμνα για τη λήψη των κατάλληλων μέτρων για τη διατήρηση της οικογενειακής ενότητας των αιτούντων διεθνή προστασία, εφόσον τα μέλη της οικογένειας βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια.
Άρθρο 29 Ιατρικές εξετάσεις (Άρθρο 15 της	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση διασφαλίζεται η προστασία της δημόσιας υγείας, αλλά και της ατομικής υγείας, καθώς προβλέπεται ότι, κατά τη διαδικασία ελέγχου διαλογής, οι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς υπόκεινται σε ιατρικές εξετάσεις με σκοπό τον προσδιορισμό

Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	τυχόν αναγκών υγειονομικής περίθαλψης και για την πρόληψη μετάδοσης νοσημάτων.
Άρθρο 30 Σχολική φοίτηση και εκπαίδευση των ανηλίκων (Άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι να διασφαλιστεί η πρόσβαση των ανήλικων αιτούντων και των ανήλικων τέκνων των αιτούντων διεθνή προστασία σε μονάδες παροχής πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του ελληνικού δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος, το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας και υπό όρους ανάλογους με αυτούς που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες. Για να εξασφαλιστεί πλήρως το δικαίωμα των ανηλίκων στην εκπαίδευση, προβλέπεται η επιβολή κυρώσεων, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 1566/1985 (Α' 167), στα ενήλικα μέλη της οικογένειας για όσους χωρισμένους ανήλικους αιτούντες και όσα ανήλικα τέκνα των αιτούντων δεν εγγράφονται ή δεν παρακολουθούν τα αντίστοιχα υποχρεωτικά σχολικά μαθήματα.
Άρθρο 31 Μαθήματα γλωσσών και επαγγελματική κατάρτιση (Άρθρο 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η πρόσβαση των αιτούντων, που είναι στην κανονική διαδικασία εξέτασης του αιτήματός τους, στην εκμάθηση γλωσσών και προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, με σκοπό την ομαλή ένταξή τους στην ελληνική κοινωνία.
Άρθρο 32 Απασχόληση (Άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται σαφείς όροι και προϋποθέσεις για την ουσιαστική πρόσβαση των αιτούντων διεθνή προστασία στην αγορά εργασίας, εντός εξήντα (60) ημερών από την κατάθεση της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας, με σκοπό να ενισχυθεί η οικονομική τους ανεξαρτησία και να διευκολυνθεί η ομαλή ένταξή τους στην ελληνική κοινωνία. Οι αιτούντες διεθνή προστασία έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε εξαρτημένη εργασία ή την παροχή υπηρεσιών ή έργου ή να εργάζονται ως αυτοαπασχολούμενοι. Κατά τη διάρκεια πραγματικής ισχύος του δελτίου τους απολαμβάνουν το δικαίωμα της ίσης μεταχείρισης με τους Έλληνες πολίτες στους συγκεκριμένους τομείς που ορίζει η αξιολογούμενη διάταξη και με τις ρητές εξαιρέσεις που εισάγει. Οι αιτούντες που υπάγονται σε διαδικασία στα σύνορα ή σε ταχεία διαδικασία δεν έχουν πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Τέλος, ορίζεται ρητά ότι το δικαίωμα ίσης μεταχείρισης σύμφωνα με το παρόν δεν θεμελιώνει αυτοτελές δικαίωμα διαμονής στον αιτούντα διεθνή προστασία και παύει με την επίδοση της απορριπτικής απόφασης.

Άρθρο 33 Γενικοί κανόνες για τις υλικές συνθήκες υποδοχής και την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη (Άρθρο 19 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η εξασφάλιση ενός επαρκούς και αξιοπρεπούς βιοτικού επιπέδου με την παροχή υλικών συνθηκών υποδοχής και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στους αιτούντες διεθνή προστασία, από τη στιγμή υποβολής της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας, συμπεριλαμβανομένων των αιτούντων με ειδικές ανάγκες υποδοχής και των τελούντων υπό κράτηση, Παρέχεται, επίσης, δικαίωμα στον αιτούντα, που ισχυρίζεται ότι δεν του παρασχέθηκαν ή του παρασχέθηκαν πλημμελώς οι υλικές συνθήκες υποδοχής ή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, να υποβάλει αίτηση αποκατάστασης των υλικών συνθηκών υποδοχής ενώπιον του Διοικητή της Περιφερειακής Υπηρεσίας της ΥΠ.Υ.Τ. όπου διαμένει. Με στόχο τον περιορισμό της δυνατότητας κατάχρησης του συστήματος υποδοχής, προβλέπονται περιορισμοί στη χορήγηση των υλικών συνθηκών υποδοχής ή της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, ιδίως όταν οι αιτούντες διαθέτουν επαρκή μέσα για τη διαβίωσή τους.
Άρθρο 34 Ρυθμίσεις για τις υλικές συνθήκες υποδοχής (Άρθρο 20 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκονται ο καθορισμός των όρων παροχής στέγασης σε αιτούντες διεθνή προστασία και οι μορφές στέγασης σε κέντρα φιλοξενίας και σε χώρους που χρησιμοποιούνται για τη στέγαση αιτούντων κατά τη διάρκεια εξέτασης αιτήσεων στα σύνορα. Κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση που δεν επαρκούν οι παραπάνω δομές, λόγω αυξημένων ροών, προβλέπεται η χρήση ιδιωτικών κατοικιών ή ξενοδοχείων που μισθώνονται στο πλαίσιο στεγαστικών προγραμμάτων για αιτούντες και υλοποιούνται από δημόσιους φορείς, ιδιωτικούς μη κερδοσκοπικούς φορείς ή διεθνείς οργανισμούς ή σε άλλους χώρους προσαρμοσμένους για τη στέγαση αιτούντων, χωρίς να επέρχεται αλλαγή της νόμιμης χρήσης των χώρων ειδικά για τον σκοπό αυτόν. Στόχος είναι η θέσπιση ενός επαρκούς και αξιοπρεπούς πλαισίου στέγασης με ιδιαίτερη μέριμνα στα ευάλωτα πρόσωπα. Παράλληλα, ρυθμίζονται ζητήματα, όπως η μεταφορά ωφελούμενων μεταξύ δομών, η κατάρτιση και οι υποχρεώσεις του προσωπικού που εργάζεται σε χώρους φιλοξενίας και η δυνατότητα εθελοντικής απασχόλησης
Άρθρο 35 Συνθήκες υποδοχής σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο στο οποίο υποχρεούται να βρίσκεται ο αιτών (Άρθρο 21 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι η αποτελεσματική εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, επιτρέποντας τη διακοπή της παροχής υλικών συνθηκών υποδοχής στους αιτούντες άσυλο όταν τους έχει επιδοθεί η απόφαση μεταφοράς τους στο υπεύθυνο κράτος μέλος. Παράλληλα, διασφαλίζεται η τήρηση των υποχρεώσεων της χώρας ως προς την εξασφάλιση ελάχιστου βιοτικού επιπέδου, σύμφωνα με το ενωσιακό και διεθνές δίκαιο, με στόχο την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των αιτούντων.

Άρθρο 36 Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη (Άρθρο 22 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται οι όροι για την παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στους αιτούντες διεθνή προστασία. Παράλληλα, προβλέπεται η έκδοση του Προσωρινού Αριθμού Ασφάλισης και Υγειονομικής Περίθαλψης (Π.Α.Α.Υ.Π.Α.), ως βασικού εργαλείου πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας, ο οποίος και παραμένει ενεργός καθ' όλη τη διάρκεια εξέτασης της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας.
Άρθρο 37 Περιορισμός ή διακοπή των υλικών συνθηκών υποδοχής (Άρθρο 23 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	Με στόχο τη διασφάλιση των διατιθέμενων πόρων, με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται αυξημένες δυνατότητες διακοπής ή περιορισμού των υλικών συνθηκών υποδοχής και των βοηθημάτων που λαμβάνουν οι αιτούντες διεθνή προστασία, στις περιπτώσεις που παραβιάζουν συγκεκριμένες υποχρεώσεις, όπως η αδικαιολόγητη αποχώρηση από τους χώρους φιλοξενίας, η έλλειψη συνεργασίας με τις αρμόδιες Αρχές ή η σοβαρή ή επανειλημμένη παραβίαση των κανόνων λειτουργίας των Περιφερειακών Υπηρεσιών. Με σκοπό την παροχή ελάχιστης προστασίας του αιτούντος, λαμβάνεται μέριμνα ώστε ο περιορισμός ή η διακοπή των υλικών συνθηκών υποδοχής να μην αφορά στην πρόσβαση του αιτούντος σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και σε κάθε περίπτωση να εξασφαλίζεται επίπεδο διαβίωσης σύμφωνα με το ενωσιακό και διεθνές δίκαιο.
Άρθρο 38 Αιτούντες με Ειδικές Ανάγκες Υποδοχής και αξιολόγηση των ειδικών αναγκών υποδοχής (Άρθρα 24 και 25 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται η υποχρέωση των αρμόδιων αρχών υποδοχής να παρέχουν υποχρεωτική εξέταση και αξιολόγηση των ειδικών αναγκών υποδοχής των αιτούντων, οι οποίοι ανήκουν σε κατηγορίες ευάλωτων ατόμων, όπως σε ανήλικους, ασυνόδευτους ανηλίκους, άτομα με αναπηρία, ηλικιωμένους, εγκύους, ΛΟΑΤΚΙ άτομα, μονογονεϊκές οικογένειες, θύματα εμπορίας, άτομα με σοβαρές ασθένειες ή ψυχικές διαταραχές, και θύματα σοβαρής βίας, με στόχο την προστασία της υγείας τους και την παροχή κατάλληλων, εξατομικευμένων παροχών κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στο εθνικό σύστημα υποδοχής.
Άρθρο 39 Ανήλικοι (Άρθρο 26 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η προστασία και φροντίδα των ανήλικων αιτούντων διεθνή προστασία, διασφαλίζοντας ένα επαρκές επίπεδο διαβίωσης για τη σωματική, ψυχική, διανοητική, ηθική και κοινωνική τους ανάπτυξη, με πρωταρχικό μέλημα το βέλτιστο συμφέρον τους. Οι ανήλικοι αιτούντες έχουν πρόσβαση σε εκπαιδευτικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες, ενώ ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται για όσους ανήλικους έχουν υποστεί κακοποίηση ή εκμετάλλευση, για τους οποίους προβλέπεται η παροχή ειδικής ψυχολογικής και θεραπευτικής φροντίδας.
Άρθρο 40	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η προστασία και φροντίδα των ασυνόδευτων ανήλικων αιτούντων διεθνή προστασία. Καθορίζεται το πλαίσιο για την υποδοχή των ασυνόδευτων ανήλικων, το οποίο

Ασυνόδευτοι και χωρισμένοι ανήλικοι (Άρθρο 27 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	ενεργοποιείται με την υποβολή της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας. Η αρμόδια Αρχή Υποδοχής ενημερώνει αμέσως τη Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, η οποία ορίζει επίτροπο ή προσωρινό εκπρόσωπο για να διασφαλίσει το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού. Μέχρι τον ορισμό επίτροπου, ο προσωρινός εκπρόσωπος φροντίζει για την υποστήριξη του ανηλίκου και μπορεί να αναλάβει περιορισμένο αριθμό παιδιών ταυτόχρονα, ώστε να εκτελεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά του. Οι ασυνόδευτοι ανήλικοι διαμένουν σε διακριτούς χώρους εντός των Κέντρων Υποδοχής ή άλλων κατάλληλων δομών, με ιδιαίτερη μέριμνα για τη συνοχή της οικογένειας ή την τοποθέτηση σε ανάδοχη οικογένεια ή ειδικές Δομές Φιλοξενίας. Στόχος της ρύθμισης είναι πρόβλεψη συγκεκριμένων διαδικασιών και των όρων και προϋποθέσεων που θα διασφαλίσουν ένα ασφαλές και κατάλληλο περιβάλλον για τον ασυνόδευτο ή χωρισμένο ανήλικο, με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον του.
Άρθρο 41 Θύματα βασανιστηρίων και βίας (Άρθρο 28 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η προστασία και στήριξη των προσώπων που είναι θύματα εμπορίας ανθρώπων ή έχουν υποστεί βασανιστήρια, βιασμό ή άλλες σοβαρές πράξεις ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας, συμπεριλαμβανομένης της βίας που διαπράττεται με σεξουαλικό, έμφυλο, ρατσιστικό ή θρησκευτικό κίνητρο. Τα πρόσωπα αυτά έχουν δικαίωμα άμεσης ιατρικής και ψυχολογικής φροντίδας και παροχής υπηρεσιών αποκατάστασης και στήριξης, με παροχή διερμηνείας όπου χρειάζεται. Στόχος της ρύθμισης είναι η στήριξη των θυμάτων βίας ή βασανιστηρίων, διασφαλίζοντας παράλληλα την εμπιστευτική διαχείριση των υποθέσεών τους.
Άρθρο 42 Προσφυγές (Άρθρο 29 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η θέσπιση ενός αποτελεσματικού ένδικου βοηθήματος, με το οποίο θα κρίνονται από δικαστήριο τόσο οι πραγματικοί όσο και οι νομικοί λόγοι των αποφάσεων της Διοίκησης που αφορούν στη χορήγηση, την ανάκληση, τον περιορισμό των υλικών συνθηκών υποδοχής, τη μη χορήγηση άδειας απομάκρυνσης από τη δομή φιλοξενίας και την επιβολή περιοριστικών της ελευθερίας κίνησης των αιτούντων, μέτρων. Θεσπίζεται έτσι η δυνατότητα υποβολής αντιρρήσεων ενώπιον του Προέδρου ή του υπ' αυτού οριζόμενου Πρωτοδίκη του Διοικητικού Πρωτοδικείου του τόπου διαμονής του αιτούντος κατά των αποφάσεων που αφορούν στην αποκατάσταση, τη διακοπή ή τον περιορισμό των υλικών συνθηκών υποδοχής και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, των αποφάσεων μη χορήγησης της άδειας που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 22 ή των αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 23.

Άρθρο 43 Αρμόδιες Αρχές (Άρθρο 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	Σε συμμόρφωση με το άρθρο 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346, η Γενική Γραμματεία Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ορίζεται ως η αρμόδια αρχή για την κοινοποίηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Αρχών που είναι αρμόδιες για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Μέρους Β΄ του Δεύτερου Βιβλίου του σχεδίου νόμου περί της ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346, καθώς και για οποιαδήποτε αλλαγή των Αρχών αυτών.
Άρθρο 44 Σύστημα προσανατολισμού, παρακολούθησης και ελέγχου (Άρθρο 31 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	Σε συμμόρφωση με το άρθρο 31 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346, με την αξιολογούμενη ρύθμιση η Γενική Γραμματεία Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ορίζεται ως η αρμόδια αρχή για την οργάνωση και διαχείριση του συστήματος υποδοχής αιτούντων άσυλο σύμφωνα με το Μέρος Β΄ του Δεύτερου Βιβλίου του σχεδίου νόμου περί της ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346 και για τη θέσπιση των αναγκαίων μηχανισμών που θα εξασφαλίζουν την καθιέρωση κατάλληλου προσανατολισμού, παρακολούθησης και ελέγχου του επιπέδου των συνθηκών υποδοχής.
Άρθρο 45 Σχεδιασμός μέτρων έκτακτης ανάγκης (Άρθρο 32 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η αντιμετώπιση της αποτελεσματικής υποδοχής των αιτούντων διεθνή προστασία, όταν η χώρα αντιμετωπίζει δυσανάλογο αριθμό αιτήσεων ή έκτακτες συνθήκες. Προς τον σκοπό αυτό προβλέπεται η κατάρτιση σχεδίων έκτακτης ανάγκης για την υποδοχή αιτούντων διεθνή προστασία, υπό τη Γενική Γραμματεία Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο, σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας και τη Γενική Γραμματεία Μεταναστευτικής Πολιτικής, κατόπιν διαβούλευσης με τις οικείες τοπικές αρχές, την κοινωνία των πολιτών και διεθνείς οργανισμούς. Προβλέπεται η επανεξέταση των σχεδίων ανά τριετία και η υποχρέωση ενημέρωσης της Επιτροπής σε περίπτωση ενεργοποίησης του σχεδίου.
Άρθρο 46 Προσωπικό και πόροι (Άρθρο 33 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση διασφαλίζεται ότι το προσωπικό των αρμόδιων αρχών ή οργανώσεων για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία λαμβάνει την απαραίτητη κατάρτιση και διαρκή επιμόρφωση σχετικά με τις ανάγκες των αιτούντων, ενηλίκων και ανηλίκων, προκειμένου να συνεκτιμώνται οι σχετικές πτυχές της ατομικής κατάστασης του καθενός συμπεριλαμβανομένων των τυχόν ειδικών αναγκών υποδοχής τους.
Άρθρο 47 Εξουσιοδοτικές διατάξεις	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται εξουσιοδοτικές διατάξεις του Μέρους Β΄ του Δεύτερου Βιβλίου.
Άρθρο 48 Αντικείμενο	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι ο καθορισμός του αντικείμενου του Μέρους Γ’ του Δεύτερου Βιβλίου, που αφορά στην

	αναμόρφωση του πλαισίου για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων.
Άρθρο 49 **Πεδίο εφαρμογής**	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι ο προσδιορισμός του πεδίου εφαρμογής του Μέρους Γ' του Δεύτερου Βιβλίου.
Άρθρο 50 **Ορισμοί**	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι η πρόβλεψη ορισμών αναφορικά με το πλαίσιο προστασίας των ασυνόδευτων ανηλίκων, και προκειμένου να είναι σαφής η χρήση τους για τους σκοπούς των προτεινόμενων ρυθμίσεων.
Άρθρο 51 **Εθνική Στρατηγική για την Προστασία των Ασυνόδευτων Ανηλίκων**	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι η πρόβλεψη για την κατάρτιση, τήρηση και επικαιροποίηση της Εθνικής Στρατηγικής για την Προστασία των Ασυνόδευτων Ανηλίκων ως του κειμένου αναφοράς για την Πολιτεία, για το πλαίσιο, τους πυλώνες και τις προτεραιότητες για τις πολιτικές, τις ρυθμίσεις, τις δράσεις και τα έργα που σχεδιάζονται και υλοποιούνται με σκοπό την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων.
Άρθρο 52 **Γενικές αρχές**	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση διασφαλίζεται ότι όλες οι αποφάσεις και οι ενέργειες των αρμοδίων αρχών και οργάνων αποβλέπουν στην εξυπηρέτηση του βέλτιστου συμφέροντος του ασυνόδευτου ανηλίκου και τίθενται γενικές υποχρεώσεις έναντι των αρμοδίων αρχών και οργάνων για την προάσπιση των δικαιωμάτων και την ολοκληρωμένη ανάπτυξη του ασυνόδευτου ανηλίκου. Οι τέσσερις γενικές αρχές, ή αλλιώς γενικά δικαιώματα, της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού (ΔΣΔΠ), η οποία κυρώθηκε με τον ν. 2101/1992 (Α' 192), οι οποίες είναι απαραίτητες για την πραγμάτωση όλων των άλλων δικαιωμάτων των παιδιών και καθορίζουν το έργο κάθε φορέα, υπηρεσίας, ή προσώπου που συμμετέχει στη διαχείριση των ασυνόδευτων ανηλίκων, είναι οι εξής: α) να λαμβάνεται πρωτίστως υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του ανηλίκου [βλ. Γενικό Σχόλιο Ν. 14 της Επιτροπής του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού (2013) σχετικά με το δικαίωμα του παιδιού να λαμβάνεται πρωτίστως υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του, της παρ. 1 άρθρου 3 της ΔΣΔΠ], β) να προστατεύεται το δικαίωμα του παιδιού στη ζωή, την επιβίωση και την ανάπτυξη, γ) να διασφαλίζεται η συμμετοχή του ανηλίκου στα ζητήματα που το αφορούν και να λαμβάνονται υπόψη οι απόψεις του, σταθμίζοντας το συμφέρον του και την ωριμότητά του και δ) να διασφαλίζεται η απαγόρευση διακρίσεων. Περαιτέρω σε σχέση με τους ασυνόδευτους ανηλίκους δίνεται ιδιαίτερη σημασία στην αρχή της οικογενειακής ενότητας.
Άρθρο 53 **Αρμόδια αρχή για την προστασία των**	Σκοπός της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι ο προσδιορισμός της αρμόδιας αρχής για τους ασυνόδευτους ανηλίκους, η οποία είναι η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας του

ασυνόδευτων ανηλίκων	Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, του άρθρου 39 του π.δ. 106/2020 (Α' 255).
Άρθρο 54 Φορείς παροχής υπηρεσιών προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται οι φορείς που μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων, οι ελάχιστες τυπικές προϋποθέσεις που τηρούν και οι διαδικασίες επιλογής τους, ώστε να πληρούνται τα κριτήρια ποιότητας, διαφάνειας και ελέγχου τους. Στους φορείς περιλαμβάνεται ένα μεγάλος εύρος νομικών προσώπων ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα για τον σκοπό της συμπερίληψης όλων των μορφών.
Άρθρο 55 Προσωπικό φορέων παροχής υπηρεσιών προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η θέσπιση του πλαισίου λειτουργίας των μελών του προσωπικού των φορέων παροχής υπηρεσιών προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων, των καθηκόντων τους, τα ελάχιστα προσόντα τους, καθώς και η μέριμνα για τη συνεχιζόμενη επιμόρφωση και εκπαίδευση του προσωπικού στις προβλεπόμενες κατ' ελάχιστον θεματικές ενότητες. Κάθε επαγγελματίας που εργάζεται με ασυνόδευτους ανηλίκους τηρεί Κώδικα Δεοντολογίας, ο οποίος διαθέτει ως ελάχιστο περιεχόμενο αυτό που καθορίζεται με την υπ' αρ. 30527/2026 εγκύκλιο του Γενικού Γραμματέα Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας.
Άρθρο 56 Λειτουργίες της επιτροπείας ασυνόδευτων ανηλίκων	Σκοπός της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι ο καθορισμός των λειτουργιών της επιτροπείας των ασυνόδευτων ανηλίκων, οι οποίες διακρίνονται στην επιμέλεια, στην εκπροσώπηση σε θέματα προσωπικής κατάστασης και στη συνδρομή σε περιουσιακά ζητήματα του ασυνόδευτου ανήλικου.
Άρθρο 57 Επιμέλεια ασυνόδευτου ανηλίκου	Σκοπός της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι η εξειδίκευση της έννοιας της επιμέλειας του ασυνόδευτου ανηλίκου, με ενδεικτική παράθεση των πτυχών αυτής, όπως είναι η στέγαση, η ιατρική φροντίδα, η εκπαίδευση και η καθημερινή φροντίδα. Ο επίτροπος, παρότι δεν είναι το πρόσωπο που παρέχει τις υπηρεσίες που συνιστούν την επιμέλεια του ανηλίκου, προς τον σκοπό της συνολικής ευημερίας του, μεριμνά ότι αυτές παρέχονται και είναι κατάλληλες για την ηλικία και τις ανάγκες του, με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον του. Αναδεικνύονται με αυτόν τον τρόπο δύο βασικές πτυχές της λειτουργίας του επιτρόπου, που είναι η τακτική επικοινωνία με τον ανήλικο, ώστε να γνωρίζει ακριβώς την κατάστασή του και η συνεργασία με τους επαγγελματίες που παρέχουν υπηρεσίες φροντίδας και φιλοξενίας στον ανήλικο ή τα πρόσωπα που έχουν αναλάβει την φροντίδα του στο πλαίσιο αναδοχής ή ανάθεσης της καθημερινής φροντίδας του.
Άρθρο 58 Εκπροσώπηση σε θέματα	Σκοπός της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι ο προσδιορισμός των αρμοδιοτήτων και των υποχρεώσεων του επιτρόπου ως προς την εκπροσώπηση του ασυνόδευτου ανηλίκου σε θέματα προσωπικής

προσωπικής κατάστασης	κατάστασης λόγω της περιορισμένης δικαιοπρακτικής ικανότητας του ανηλίκου. Λαμβάνοντας υπόψη και το πλαίσιο του Αστικού Κώδικα περί δικαιοπρακτικής ικανότητας του ανηλίκου, αλλά και τις διατάξεις του παρόντος σύμφωνα με τις οποίες ανήλικος άνω των δεκαπέντε (15) ετών δύναται να υποβάλλει μόνος του αίτηση διεθνούς προστασίας, ορίζεται πως ο επίτροπος εκπροσωπεί τον ανήλικο σε κάθε νομική πράξη δεκτική άμεσης αντιπροσώπευσης, στις διαδικασίες που προβλέπονται στη νομοθεσία για τη διεθνή προστασία, τη μετανάστευση και την κοινωνική ένταξη, καθώς και σε κάθε άλλη διαδικασία, διοικητική ή δικαστική, και διασφαλίζει το βέλτιστο συμφέρον του και τη συνολική ευημερία του. Ο επίτροπος δεν είναι ο δικηγόρος του επί επιτροπεία ασυνόδευτου ανηλίκου, αλλά είναι ο εκπρόσωπός του σε όλες τις σχετικές διαδικασίες. Ο ρόλος του επιτρόπου έχει ενισχυθεί και εξειδικευτεί με το Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, και αυτό επιδιώκεται και με την προτεινόμενη ρύθμιση. Αν ο επίτροπος κρίνει ότι πρέπει δικηγόρος να αναλάβει την εκπροσώπηση του ανηλίκου σε μια συγκεκριμένη διαδικασία τότε μπορεί να τον εξουσιοδοτήσει. Επίσης, με την προτεινόμενη ρύθμιση, διασφαλίζεται το δικαίωμα της δωρεάν νομικής συνδρομής και της αποτελεσματικής προσφυγής μέσω της συνεργασίας με τους νομικούς συμβούλους και τους δικηγόρους που απασχολεί ο ίδιος ο επίτροπος ή των δομών φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων, όπως και μέσω της συνεργασίας με φορείς και οργανώσεις παροχής νομικών υπηρεσιών.
Άρθρο 59 Συνδρομή σε περιουσιακά θέματα	Σκοπός της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι ο προσδιορισμός των ενδεικτικών εκείνων πεδίων, ως προς τα οποία ο επίτροπος συνεπικουρεί τον ασυνόδευτο ανήλικο σχετικά με τη διαχείριση περιουσιακών θεμάτων. Επιπλέον, παρατίθενται οι διαχειριστικές πράξεις, για τις οποίες απαιτείται προηγούμενη άδεια ή γνώμη του Συμβουλίου Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων.
Άρθρο 60 Αρμόδια αρχή και όργανα της επιτροπείας ασυνόδευτων ανηλίκων	Σκοπός της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι ο προσδιορισμός της αρχής που είναι αρμόδια προς τον σκοπό του σχεδιασμού, του συντονισμού, του ελέγχου και της αξιολόγησης της επιτροπείας των ασυνόδευτων ανηλίκων, ήτοι του Τμήματος Θεσμικής Προστασίας και Επιτροπείας της Διεύθυνσης Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Περαιτέρω προσδιορίζονται τα όργανα του Εθνικού Συστήματος Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, όπου σε σχέση με το ισχύον πλαίσιο του ν. 4960/2022 (Α' 145), η διαφορά είναι ότι το όργανο που διορίζει τον επίτροπο είναι πλέον ο Γενικός Γραμματέας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, και όχι ο Εισαγγελέας. Στόχος είναι η ανταπόκριση της Πολιτείας στις αυστηρές

	προθεσμίες που θέτουν οι Κανονισμοί και η Οδηγία (ΕΕ) 2024/1346 του Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο για τον ορισμό επιτρόπου.
Άρθρο 61 Φορείς παροχής υπηρεσιών επιτροπείας	Στόχος της προτεινόμενης ρύθμισης είναι ο προσδιορισμός των φορέων που δύνανται να παρέχουν υπηρεσίες επιτροπείας και να οριστούν εν δυνάμει επίτροποι των ασυνόδευτων ανηλίκων στην Ελλάδα. Όταν οι φορείς του άρθρου 54 προκύψουν, κατόπιν διαγωνιστικής ή άλλης διαδικασίας που επικυρώνεται με την υπογραφή σύμβασης ή μνημονίου συνεργασίας με το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, διαμορφώνεται ένας κατάλογος των επιλεγόμενων Φορέων Παροχής Υπηρεσιών Επιτροπείας (εφεξής: «Φ.Π.Υ.Ε.»), ο οποίος κοινοποιείται από το Τμήμα Θεσμικής Προστασίας και Επιτροπείας στις αρμόδιες αρχές που συμμετέχουν στη διαχείριση και την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων.
Άρθρο 62 Πόροι χρηματοδότησης	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται οι πιθανές χρηματοδοτικές πηγές του Εθνικού Συστήματος Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Ε.Σ.Ε.Α.Α.), για τη σταθερότητα της χρηματοδότησης και τη βιωσιμότητα του οποίου μεριμνά το Τμήμα Θεσμικής Προστασίας και Επιτροπείας. Οι πόροι μπορεί να είναι εθνικοί ή ευρωπαϊκοί ή διεθνείς ή ιδιωτικοί.
Άρθρο 63 Αναγγελία κατάστασης επιτροπείας	Καθορίζονται οι υποχρεώσεις του φορέα αναγγελίας της περ. ιβ) του άρθρου 50, ήτοι κάθε αρμόδιας αρχής ή υπηρεσίας ή φορέα του άρθρου 54 (Φ.Π.Υ.Ε.), που εντοπίζει έναν ανήλικο είτε σε σημεία εισόδου είτε στην ενδοχώρα. Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται, κυρίως, ο ορισμός επιτρόπου ενός ασυνόδευτου ανηλίκου, με ταχεία αλλά και ασφαλή διαδικασία και εφόσον, προηγουμένως, ο ανήλικος ταυτοποιηθεί ή καταγραφεί από τις αρμόδιες αρχές ή εντοπιστεί από άλλη δημόσια υπηρεσία ή αρχή ή Φ.Π.Υ.Ε.. Το Τμήμα Θεσμικής Προστασίας και Επιτροπείας μεριμνά για τον ορισμό επιτρόπου σε κάθε περίπτωση εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης διεθνούς προστασίας του ανηλίκου ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εντός είκοσι πέντε (25) εργάσιμων ημερών.
Άρθρο 64 Διαδικασία ορισμού επιτρόπου	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται λεπτομερώς η διαδικασία ορισμού του επιτρόπου από τον Γενικό Γραμματέα Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας και το ελάχιστο περιεχόμενο της απόφασης διορισμού του επιτρόπου ασυνόδευτων ανηλίκων. Ο Γενικός Γραμματέας, ορίζει, κατ' αρχήν, επίτροπο από τον κατάλογο των φορέων της παρ. 2 του άρθρου 61. Σε περίπτωση που δεν έχει καταρτιστεί ακόμη ο κατάλογος του άρθρου 61, δηλαδή κατόπιν διαδικασιών επιλογής και υπογραφής σύμβασης μεταξύ του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και συγκεκριμένων φορέων, ο Γενικός Γραμματέας ορίζει επίτροπο ύστερα από αίτημα φορέα ή από πρόταση του Τμήματος Θεσμικής Προστασίας και Επιτροπείας. Η πράξη ορισμού επιτρόπου

	επιδίδεται με μέριμνα του Τμήματος Θεσμικής Προστασίας και Επιτροπείας στον οριζόμενο επίτροπο. Στη συνέχεια το Τμήμα Θεσμικής Προστασίας και Επιτροπείας γνωστοποιεί αμελλητί τον ορισμό επιτρόπου στον φορέα αναγγελίας και αυτός ενημερώνει άμεσα τον ασυνόδευτο ανήλικο σε γλώσσα που κατανοεί.
Άρθρο 65 Λήξη επιτροπείας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζονται οι περιπτώσεις που επιφέρουν την αυτοδίκαιη λήξη της επιτροπείας, όπως και οι εξαιρέσεις ως προς τον αυτοδίκαιο χαρακτήρα αυτής. Σε κάθε περίπτωση λαμβάνεται μέριμνα για την ολοκλήρωση των υποθέσεων των ανηλίκων και για τη διασφάλιση της συνέχισης της φροντίδας του.
Άρθρο 66 Εντεταλμένος επιτροπείας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγεται η έννοια του εντεταλμένου επιτροπείας, ο οποίος ενεργεί στο όνομα και για λογαριασμό του επιτρόπου, έχοντας τις ίδιες εξουσίες με αυτόν και ακολουθώντας τις οδηγίες του. Περιγράφονται τα ελάχιστα απαιτούμενα τυπικά προσόντα του εντεταλμένου επιτροπείας, ώστε να διασφαλίζεται ότι ασκούν πράξεις επιτροπείας άτομα με γνώσεις και δεξιότητες, και μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του ρόλου τους κατά τις διαδικασίες του Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο. Προβλέπεται, επίσης, ότι μπορεί να ανατίθενται στον εντεταλμένο έως και δεκαπέντε (15) ασυνόδευτοι ανήλικοι και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις δύναται ο αριθμός αυτός να τροποποιείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, με μέριμνα για την αναγκαία αύξηση του αριθμού των εντεταλμένων επιτροπείας, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι εντεταλμένοι επιτροπείας είναι σε θέση να εκτελούν αποτελεσματικά τα καθήκοντά τους, σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία.
Άρθρο 67 Συντονισμός και επίβλεψη εντεταλμένων επιτροπείας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προσδιορίζεται ο τρόπος άμεσης επίβλεψης του έργου κάθε εντεταλμένου επιτροπείας, μέσω του συντονιστή που απασχολεί ο φορέας της παρ. 2 του άρθρου 61. Καθορίζονται τα τυπικά του προσόντα, τα καθήκοντά του και προσδιορίζεται ο μέγιστος αριθμός εντεταλμένων επιτροπείας που μπορεί να έχει υπό την ευθύνη του, ο οποίος αυξάνεται, σε σχέση με τον ν. 4960/2022, από δεκαπέντε (15) σε είκοσι (20), προκειμένου να μπορεί να αναλαμβάνει περισσότερους εντεταλμένους επιτροπείας. Σκοπός της ρύθμισης είναι η ύπαρξη ενός ενδιάμεσου προσώπου μεταξύ του επιτρόπου και του εντεταλμένου, ώστε να διασφαλίζονται η αποτελεσματική επίβλεψη, ο έλεγχος, ο συντονισμός, αλλά και η παροχή συνδρομής και η αναπλήρωση των εντεταλμένων, όπου χρειάζεται. Ο συντονιστής είναι το πρόσωπο αναφοράς για τις υποθέσεις των ανηλίκων των εντεταλμένων επιτροπείας για το Τμήμα Θεσμικής Προστασίας και Επιτροπείας.

Άρθρο 68 Σύγκρουση συμφερόντων	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζονται οι περιπτώσεις που συνιστούν σύγκρουση συμφερόντων κατά την άσκηση των καθηκόντων του επιτρόπου, του συντονιστή και του εντεταλμένου επιτροπείας, ώστε να διασφαλίζονται η ανεξαρτησία και η αμεροληψία τους, όπως επιβάλλει και το Σύμφωνο για την Μετανάστευση και το Άσυλο και αποτυπώνεται ως απαραίτητο στοιχείο ενός αποτελεσματικού συστήματος επιτροπείας ήδη από το έτος 2014 μέσα από τις κατευθυντήριες οδηγίες του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Θεμελιώδη Δικαιώματα. Προβλέπεται ρητώς η υποχρέωση του επιτρόπου να αποποιηθεί τον ορισμό του ή να παραιτηθεί σε περίπτωση που συντρέχουν περιστάσεις που δύνανται να επηρεάζουν την ανεξαρτησία και την αμεροληψία του.
Άρθρο 69 Παύση επιτρόπου και εντεταλμένου επιτροπείας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ορίζονται οι περιπτώσεις που επιφέρουν την παύση του επιτρόπου και του εντεταλμένου επιτροπείας, ώστε να υπάρχουν οι απαραίτητες δικλείδες ασφαλείας εφόσον, ειδικά, υπάρχει υπαίτια συμπεριφορά των προσώπων που εργάζονται με και για τα παιδιά ή κατάσταση που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο το βέλτιστο συμφέρον και τα δικαιώματα του ασυνόδευτου ανηλίκου ή αν διαπιστωθεί μόνιμη σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ του επιτρόπου και του ανηλίκου η οποία αξιολογείται ως σοβαρή. Τέτοιας μορφής σύγκρουση συμφερόντων συντρέχει, ιδίως, κάθε φορά που υπάρχει κίνδυνος να ευνοήσει ο επίτροπος το νομικό πρόσωπο ή το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) αυτού ή τους συγγενείς των μελών του. Η σύγκρουση πρέπει να αναφέρεται σε συγκεκριμένη έννομη σχέση, ενώ μπορεί να προκύπτει και εμμέσως. Επιπλέον, σύγκρουση συμφερόντων μπορεί να υπάρχει και όταν ο επίτροπος έχει αναλάβει περισσότερα αδέρφια και φαίνεται με τις ενέργειές του να ευνοεί ένα εξ αυτών και να ζημιώνει αντίστοιχα τα υπόλοιπα. Ακόμα, προς τον σκοπό της αποτελεσματικής άσκησης των επιτροπικών καθηκόντων, προβλέπεται η αυτοδίκαιη παύση του εντεταλμένου επιτροπείας όταν μεταβάλλεται ουσιωδώς ο τόπος διαμονής του ασυνόδευτου ανηλίκου, και καθίσταται πρακτικώς αδύνατη η εκτέλεση των λειτουργιών της επιτροπείας, ώστε ο κάθε ανήλικος να έχει χωρική εγγύτητα με τον εντεταλμένο επιτροπείας που του έχει ανατεθεί. Προβλέπονται, επίσης, διατάξεις για την άμεση αντικατάσταση του επιτρόπου και του εντεταλμένου επιτροπείας.
Άρθρο 70 Ευθύνη επιτρόπου και εντεταλμένου επιτροπείας	Με την προτεινόμενη ρύθμιση προσδιορίζεται το εύρος της ευθύνης που έχουν ο επίτροπος και ο εντεταλμένος επιτροπείας σε περίπτωση ζημίας σε βάρος του ανηλίκου από πταίσμα, ώστε να διασφαλίζονται τα συμφέροντα των ανηλίκων έναντι των προσώπων που συνεργάζονται μαζί τους και είναι αρμόδιοι για να λαμβάνουν αποφάσεις για το βέλτιστο συμφέρον τους. Η ίδια ευθύνη προβλέπεται και για τον συντονιστή, όταν αναπληρώνει τον εντεταλμένο επιτροπείας, ενώ ο

	επίτροπος ευθύνεται με τα πρόσωπα αυτά εις ολόκληρον. Παράλληλα, αποσαφηνίζεται ότι ο επίτροπος που εκπληρώνει τον ρόλο που του αποδίδεται μέσα από το Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο δεν ευθύνεται όταν ο ανήλικος διαπράξει κάποιος αδίκημα. Σκοπός είναι η εξασφάλιση ότι δεν θα υφίσταται αποτρεπτικός παράγοντας για την απασχόληση των εντεταλμένων επιτροπείας, καθώς η Πολιτεία πρέπει να διασφαλίζει τη συμμόρφωση με την ευρωπαϊκή νομοθεσία και κάθε ανήλικος πρέπει να έχει επίτροπο να τον εκπροσωπεί και να τον συνδράμει σε κάθε διαδικασία.
Άρθρο 71 Σύσταση, συγκρότηση, αρμοδιότητες και λειτουργία Συμβουλίου Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων	Στην αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η σύσταση Συμβουλίου Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Σ.Ε.Α.Α.), καθορίζονται τα μέλη του και ορίζονται οι αρμοδιότητες και η σύνθεσή του. Το Συμβούλιο έχει γνωμοδοτικό και αποφασιστικό ρόλο σε περιπτώσεις διαφωνιών μεταξύ επιτρόπου και ανήλικου ή επιτρόπου και άλλου επαγγελματία, καταγγελιών, αναφορών και κρίσιμων ζητημάτων, όπως είναι η έγκριση για την εργασία του ανηλίκου. Επίσης, αποφασίζει επί παραπόνων που υποβάλλονται από ασυνόδευτους ανήλικους και τίθενται ενώπιόν του, σύμφωνα με τη διαδικασία υποβολής και διαχείρισης παραπόνων, και παρέχει γνώμη ή, κατά περίπτωση, αποφασίζει, για τον καθορισμό βιώσιμης λύσης για τον ανήλικο. Σκοπός του Συμβουλίου είναι να μπορεί η Γενική Γραμματεία να λειτουργεί ως ένα εποπτικό όργανο σε ζητήματα μείζονος σημασίας.
Άρθρο 72 Προσωρινός εκπρόσωπος ασυνόδευτου ανηλίκου	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η διασφάλιση της άμεσης, συνεχούς και αποτελεσματικής προστασίας των ασυνόδευτων ανηλίκων από τη στιγμή της άφιξής τους στη Χώρα και έως τον ορισμό επιτρόπου. Προς τον σκοπό αυτό θεσπίζεται ο θεσμός του προσωρινού εκπροσώπου, ο οποίος αναλαμβάνει την εκπροσώπηση και υποστήριξη του ανηλίκου, διασφαλίζοντας την πρόσβασή του σε βασικά δικαιώματα, διαδικασία ασύλου, υλικές συνθήκες υποδοχής και υγειονομική περίθαλψη, σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο. Προβλέπεται επίσης πως ο αριθμός των ασυνόδευτων ανηλίκων που αναλαμβάνει έκαστος προσωρινός εκπρόσωπος δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τριάντα (30), ώστε να διασφαλίζεται η ποιότητα της παρεχόμενης φροντίδας. Ο αριθμός αυτός, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, δύναται να αυξηθεί μέχρι μέγιστο αριθμό πενήντα (50) ασυνόδευτων ανηλίκων. Επιπλέον, ρυθμίζεται η ομαλή μετάβαση από τον προσωρινό εκπρόσωπο στον επίτροπο, με πρόβλεψη για μεταβίβαση κρίσιμων πληροφοριών και επεκτείνεται η εφαρμογή μηχανισμών ελέγχου και υποβολής παραπόνων, ενισχύοντας τη διαφάνεια και την προστασία των δικαιωμάτων των ανηλίκων.

Άρθρο 73 Διαδικασία εποπτείας και ελέγχου	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εξειδικεύεται ο τρόπος εποπτείας των υπηρεσιών επιτροπείας, όπως επιτάσσει το Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο. Αρμόδια αρχή εποπτείας και ελέγχου του Σ.Ε.Α.Α. είναι το Τμήμα Θεσμικής Προστασίας και Επιτροπείας και περιγράφονται οι αρμοδιότητές της και η διαδικασία εποπτείας και ελέγχου, ώστε να διαμορφώνεται ένα ολοκληρωμένο και πολυεπίπεδο σύστημα ελέγχου και εποπτείας, το οποίο περιλαμβάνει υποβολή αναφορών, επιτόπιους δειγματοληπτικούς ελέγχους στους Φ.Π.Υ.Ε., έλεγχο των ατομικών φακέλων των ανηλίκων και ακροάσεις ανηλίκων. Το Τμήμα αναπτύσσει ολοκληρωμένο πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης της εφαρμογής του θεσμού της επιτροπείας και των ορισμένων επιτρόπων κατά την άσκηση των επιτροπικών καθηκόντων.
Άρθρο 74 Υποβολή αναφορών	Με την προτεινόμενη ρύθμιση καθορίζεται η υποχρέωση υποβολής αναφορών στο Τμήμα Θεσμικής Προστασίας και Επιτροπείας από τον επίτροπο και από τον συντονιστή, κάθε τρεις (3) μήνες, με ένα ορισμένο ελάχιστο περιεχόμενο, με στόχο την ενισχυμένη εποπτεία τους από τη Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, η οποία έχει τον θεσμικό αυτό ρόλο. Η διαδικασία υποβολής αναφορών καταλήγει στη σύνταξη πορισμάτων αξιολόγησης τα οποία κοινοποιούνται στις αρχές που είναι αρμόδιες κάθε φορά για τη χρηματοδότηση. Επίσης, τα εν λόγω πορίσματα αξιοποιούνται για τη συνολική αποτίμηση του επιτρόπου, του απασχολούμενου προσωπικού (στον επίτροπο) και την εν γένει εφαρμογή του θεσμού της επιτροπείας ασυνόδευτων ανηλίκων. Σε αυτό το πλαίσιο, το Τμήμα αναφέρει τυχόν υπαίτια συμπεριφορά που διαπίστωσε από την πλευρά του επιτρόπου, η οποία έθιξε τα συμφέροντα του ανηλίκου, προκειμένου ο Γενικός Γραμματέας να παύσει τον συγκεκριμένο επίτροπο.
Άρθρο 75 Διαδικασία υποβολής και διαχείρισης παραπόνων	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η βασική περιγραφή του μηχανισμού παραπόνων για τους ασυνόδευτους ανηλίκους υπό επιτροπεία, όπως επιτάσσει και το Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, ενώ με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου προσδιορίζονται οι λεπτομέρειες για τη λειτουργία του μηχανισμού αυτού. Η εν λόγω διαδικασία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας, την οποία υποχρεούται να τηρεί ο φορέας σύμφωνα με το άρθρο 54. Τα παράπονα τίθενται υπόψη του Τμήματος Θεσμικής Προστασίας και Επιτροπείας από τον συντονιστή, μέσω των αναφορών του. Τα παράπονα που αφορούν ιδιαίτερης σπουδαιότητας ζητήματα, ή για οποιοδήποτε άλλο λόγο χρήζουν εξωτερικής διαχείρισης, γνωστοποιούνται στο Τμήμα Θεσμικής Προστασίας και Επιτροπείας και κατόπιν ελέγχου αυτού μπορεί να τίθενται ενώπιον του Συμβουλίου Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων. Τα παράπονα που μπορούν να

	τύχουν άμεσης, εσωτερικής, επίλυσης, επιλύονται από τον φορέα με μέριμνα του συντονιστή. Η πολυεπίπεδη αυτή διαδικασία εξασφαλίζει ότι οι ασυνόδευτοι ανήλικοι έχουν τη δυνατότητα να αναφέρουν κάθε σημαντικό ή επουσιώδες παράπονο που έχουν, και να τύχουν της διαχείρισης που είναι πιο αποτελεσματική για κάθε ένα από αυτά.
Άρθρο 76 Κατάρτιση και επιμόρφωση	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται ένα σύστημα συνεχούς κατάρτισης και επιμόρφωσης των προσωρινών εκπροσώπων, των συντονιστών και των εντεταλμένων επιτροπείας, υπό τον συντονισμό του Τμήματος Θεσμικής Προστασίας και Επιτροπείας, ώστε να διασφαλίζεται η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών επιτροπείας.
Άρθρο 77 Κατευθυντήριες γραμμές και πρότυπες διαδικασίες	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι ο προσδιορισμός των μέσων που δύναται να αξιοποιεί το Τμήμα Θεσμικής Προστασίας και Επιτροπείας ως αρμόδια αρχή για την οργάνωση και τον συντονισμό πολιτικών και πρακτικών συμβατών με τις αρχές της επιτροπείας, όπως οι κατευθυντήριες γραμμές, οι πρότυπες διαδικασίες και η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών. Τα ανωτέρω εργαλεία διασφαλίζουν την ποιοτική παροχή υπηρεσιών παιδικής προστασίας και την ενιαία εφαρμογή του θεσμού της επιτροπείας σε όλη την επικράτεια και από κάθε Φ.Π.Υ.Ε. που έχει οριστεί ως επίτροπος.
Άρθρο 78 Πλαίσιο φιλοξενίας	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι ο προσδιορισμός του πλαισίου φιλοξενίας και φροντίδας των ασυνόδευτων ανηλίκων ήδη από την άφιξή τους στη χώρα και μέχρι την ενηλικίωσή τους, για το οποίο μεριμνούν οι υπηρεσίες του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Έτσι, η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας διασφαλίζει τη στέγαση και τις συνοδευτικές υπηρεσίες αυτής, για τους ασυνόδευτους και για τους χωρισμένους ανηλίκους σε ασφαλείς ζώνες των περιφερειακών υπηρεσιών της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, σε δομές μακροχρόνιας φιλοξενίας, ήτοι σε κέντρα φιλοξενίας (ομαδικής διαβίωσης) και εποπτευόμενα διαμερίσματα ημιαυτόνομης διαβίωσης, σε δομές επείγουσας φιλοξενίας και σε άλλους χώρους κατάλληλους για την φιλοξενία ασυνόδευτων ανηλίκων. Οι ανήλικοι άνω των δεκαέξι (16) ετών, οι οποίοι δεν διαθέτουν κάποια επιπλέον ευαλωτότητα, βάσει του νομικού καθεστώτος τους θα προτεραιοποιούνται για τον ανάλογο τύπο στέγασης.
Άρθρο 79 Φορείς λειτουργίας Δομών Μακροχρόνιας και Επείγουσας Φιλοξενίας	Με την προτεινόμενη ρύθμιση προσδιορίζονται οι φορείς λειτουργίας Δομών Μακροχρόνιας και Επείγουσας Φιλοξενίας, οι οποίοι είναι οι φορείς που πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 54, και έχουν περαιτέρω εγγράψει τις δομές που λειτουργούν ή επιθυμούν να λειτουργήσουν στο Εθνικό Μητρώο Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων. Μόνο τότε είναι εφικτό να φιλοξενούν και να τοποθετούνται παιδιά στις δομές αυτές.

Άρθρο 80 Κέντρα Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων	Σκοπός της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι ο καθορισμός του βασικού πλαισίου κανόνων και βασικών αρχών για τη λειτουργία των Κέντρων Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Κ.Φ.Α.Α.) και τη φιλοξενία των ανηλίκων σε αυτά. Τα Κ.Φ.Α.Α. (ξενώνες) στοχεύουν στην ολοκληρωμένη υποστήριξη των ανηλίκων για την ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους και τη σταδιακή ενίσχυση της αυτονομίας τους με την ενηλικίωσή τους.
Άρθρο 81 Εποπτευόμενα Διαμερίσματα Ημιαυτόνομης Διαβίωσης	Σκοπός του άρθρου είναι να τεθεί το πλαίσιο των κανόνων που διέπει τη λειτουργία των εποπτευόμενων διαμερισμάτων ημιαυτόνομης διαβίωσης για ανηλίκους από δεκαέξι (16) ετών μέχρι την ενηλικίωσή τους. Στόχος αυτού του οργανωμένου πλαισίου διαμονής είναι η ενίσχυση της αυτονομίας των ασυνόδευτων ανηλίκων, ενόσω ενηλικιώνονται. Καθώς η παρουσία του προσωπικού δεν είναι εικοσιτετράωρη στον συγκεκριμένο τύπο φιλοξενίας, προβλέπεται ότι εντάσσονται οι ανήλικοι άνω των δεκαέξι (16) ετών που είναι σε θέση να λειτουργήσουν με μια σχετική αυτονομία, αλλά λαμβάνοντας την απαραίτητη καθοδήγηση, εποπτεία και υποστήριξη για τη διαβίωσή τους.
Άρθρο 82 Λειτουργία ασφαλών ζωνών για ασυνόδευτους ανηλίκους	Η προτεινόμενη ρύθμιση αποσκοπεί στην εξασφάλιση κατάλληλων και ασφαλών συνθηκών φιλοξενίας για ασυνόδευτους ανηλίκους άνω των δεκαέξι (16) ετών, μέσω της δυνατότητας τοποθέτησής τους σε ειδικά διαμορφωμένες ασφαλείς ζώνες εντός των Ελεγχόμενων Δομών Προσωρινής Φιλοξενίας Αιτούντων Άσυλο ή των Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης. Η ρύθμιση προβλέπει την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών παιδικής προστασίας σε εικοσιτετράωρη βάση από τους φορείς του άρθρου 54, οι οποίοι αναλαμβάνουν την καθημερινή φροντίδα, υποστήριξη και επίβλεψη των ανηλίκων, με γνώμονα τη διασφάλιση της ευημερίας τους. Επιπλέον, καθορίζεται το οργανωτικό και διοικητικό πλαίσιο λειτουργίας των ασφαλών ζωνών, οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Δομών της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης και λειτουργούν υπό τη Διοίκηση αυτών, ενώ το Τμήμα Διαχείρισης Αιτημάτων Στέγασης και Μετεγκαταστάσεων της Διεύθυνσης Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας (ΓΓΕΠΘΠ) διαχειρίζεται τις θέσεις φιλοξενίας που αντιστοιχούν στην ασφαλή ζώνη, σε συνεργασία με την Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης για να κάνει τις απαραίτητες τοποθετήσεις των ανηλίκων σε αυτές. Τις συνθήκες λειτουργίας στις ασφαλείς ζώνες επιβλέπουν τόσο η Γενική Γραμματεία Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο όσο και η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας κατά τον τομέα αρμοδιότητάς τους.

Άρθρο 83 Αρμόδια αρχή διαχείρισης αιτημάτων στέγασης	Σκοπός της ρύθμισης είναι ο προσδιορισμός της αρμόδιας αρχής για τη διαχείριση των αιτημάτων στέγασης των ασυνόδευτων ανηλίκων, η οποία είναι το Τμήμα Διαχείρισης Αιτημάτων Στέγασης και Μετεγκαταστάσεων (Τ.Δ.Α.Σ.Μ.) της Διεύθυνσης Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας.
Άρθρο 84 Διαδικασία διαχείρισης αιτημάτων στέγασης	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, αναλύεται η διαδικασία διαχείρισης αιτημάτων στέγασης ασυνόδευτων ανηλίκων σε τρία (3) στάδια, ώστε να αποσαφηνιστούν τα καθήκοντα κάθε μέρους που συμμετέχει σε αυτή, όπως είναι ο φορέας αναγγελίας, που ενημερώνει το Τμήμα Διαχείρισης Αιτημάτων Στέγασης και Μετεγκαταστάσεων ότι ένα παιδί που έχει υπό τη μέριμνά του, χρειάζεται να τοποθετηθεί σε κατάλληλο οργανωμένο πλαίσιο φιλοξενίας για ανηλίκους. Για τη βέλτιστη επιλογή θέσης φιλοξενίας ένα αίτημα στέγασης πρέπει να περιλαμβάνει τις απαραίτητες πληροφορίες ώστε να διευκολύνουν την αξιολόγηση της κατάστασης του παιδιού, εκτός αν υπάρχουν πιεστικές συνθήκες στον τρέχοντα χώρο που βρίσκεται ένα παιδί (π.χ. μαζικές αφίξεις σε Κ.Υ.Τ./Κ.Ε.Δ.) και για λόγους ταχύτητας και του βέλτιστου συμφέροντος του ανηλίκου, αρκούν βασικά στοιχεία για να μπορεί να μετακινηθεί και να τοποθετηθεί άμεσα ένας ανήλικος σε κατάλληλο πλαίσιο φιλοξενίας.
Άρθρο 85 Διαδικασία εποπτείας και αξιολόγησης των πλαισίων φιλοξενίας	Σκοπός της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι ο καθορισμός της διαδικασίας και των βασικών σταδίων, αλλά και της αρμόδιας αρχής εποπτείας των πλαισίων φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων. Η προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζει τόσο την εποπτεία και αξιολόγηση των δομών μακροχρόνιας φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων, όσο και των δομών επείγουσας φιλοξενίας με αρμόδια αρχή για την παρακολούθηση και την εποπτεία της διαδικασίας, το Τμήμα Εποπτείας και Αξιολόγησης Δομών Φιλοξενίας (Τ.Ε.Α.Δ.Φ.) της Διεύθυνσης Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας. Η διαδικασία αυτή απολήγει στη σύνταξη και έκδοση πορισμάτων αξιολόγησης, τα οποία μπορεί να επιφέρουν συνέπειες στον φορέα λειτουργίας Δομών Μακροχρόνιας Φιλοξενίας και τα οποία κοινοποιούνται στις αρχές που είναι αρμόδιες κάθε φορά για τη χρηματοδότηση αυτών. Συγχρόνως, εάν στα προγράμματα συμμετέχουν Κέντρα Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, τα παραπάνω πορίσματα κοινοποιούνται και στην αρμόδια υπηρεσία για την έκδοση ή ανάκληση της άδειας λειτουργίας αυτών. Για τις ασφαλείς ζώνες του άρθρου 82, αρμόδιες είναι η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, διά της Διεύθυνσης Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, για την παρακολούθηση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών από τον φορέα υλοποίησης προγράμματος παιδικής προστασίας, και η Γενική

	Γραμματεία Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο, δια της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, για την εύρυθμη λειτουργία της ασφαλούς ζώνης ως μέρος της ευρύτερης Δομής της ΥΠ.Υ.Τ.
Άρθρο 86 Χωρισμένοι από την οικογένειά τους ανήλικοι	Σκοπός της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι η πρόβλεψη της δυνατότητας, ο Εισαγγελέας να διατάσσει την άσκηση της καθημερινής φροντίδας ασυνόδευτου ανηλίκου σε ενήλικο συγγενή εξ αίματος έως τον τρίτο βαθμό ή σε ενήλικο πρόσωπο του φιλικού του περιβάλλοντος, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια που καθιστούν τον ενήλικο αυτό φροντιστή κατάλληλο για να αναλάβει τον ανήλικο. Παρατηρείται πως παρόλο που πλέον ο επίτροπος του ανηλίκου ορίζεται από τον Γενικό Γραμματέα Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, η ανάθεση της καθημερινής φροντίδας του ασυνόδευτου ανηλίκου παραμένει αρμοδιότητα του Εισαγγελέα. Αν ο συγγενής ή οικείος επιθυμεί να αναλάβει τη επιτροπεία του ανηλίκου, τότε αυτό θα μπορεί να γίνει δυνάμει των διατάξεων του Αστικού Κώδικα ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων.
Άρθρο 87 Συνεργασία του ασκούντος την καθημερινή φροντίδα με τον επίτροπο	Σκοπός της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι η αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων και των καθηκόντων των ασκούντων την καθημερινή φροντίδα των ασυνόδευτων ανηλίκων σε σχέση με τον κεντρικό και συντονιστικό ρόλο που έχει ο επίτροπος στις ζωές των παιδιών, βάσει του ευρωπαϊκού και εθνικού θεσμικού πλαισίου. Αναδεικνύεται η υποχρέωση συνεργασίας μεταξύ τους και ανταλλαγής των πληροφοριών για τη βέλτιστη διαχείριση της υπόθεσης του παιδιού και την υποστήριξή του.
Άρθρο 88 Εθνικός Μηχανισμός Επείγουσας Ανταπόκρισης	Σκοπός της προτεινόμενης διάταξης είναι η θέσπιση του Εθνικού Μηχανισμού Επείγουσας Ανταπόκρισης (Ε.Μ.Ε.Α.), ως μέρους του συστήματος προστασίας, για ασυνόδευτους ανηλίκους που εντοπίζονται άστεγοι ή σε επισφαλείς συνθήκες ή που αναγνωρίζονται, κατόπιν ελέγχου και ταυτοποίησης από τις αστυνομικές αρχές, ως ασυνόδευτοι ανήλικοι. Ο Ε.Μ.Ε.Α. αποτελεί αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας και περιλαμβάνει διαδικασίες για τον εντοπισμό των ανηλίκων που βρίσκονται σε έκτακτη ανάγκη προστασίας, την τοποθέτησή τους σε δομές επείγουσας φιλοξενίας και τη συνολική διαχείριση της υπόθεσής τους. Στην προτεινόμενη ρύθμιση περιγράφονται οι αρμοδιότητες του Ε.Μ.Ε.Α., οι κατ΄ ελάχιστον παρεχόμενες υπηρεσίες εντός των δομών επείγουσας φιλοξενίας και το μέγιστο χρονικό διάστημα φιλοξενίας σε αυτές, έως την παραπομπή του ανηλίκου σε άλλο κατάλληλο πλαίσιο φιλοξενίας.
Άρθρο 89 Φορείς και διαδικασίες	Σκοπός της διάταξης είναι η ρύθμιση του πλαισίου για τις οργανωμένες μετακινήσεις ασυνόδευτων ανηλίκων με τη συνοδεία προσώπων που έχουν επαρκώς εκπαιδευτεί σε ζητήματα παιδικής προστασίας. Οι

παροχής υπηρεσιών συνοδείας ασυνόδευτων ανηλίκων	μετακινήσεις αυτές γίνονται υπό τον συντονισμό του Τμήματος Διαχείρισης Αιτημάτων Στέγασης και Μετεγκαταστάσεων της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας από φορείς του άρθρου 54. Προβλέπονται οι σχετικές προϋποθέσεις και εγγυήσεις που πρέπει σωρευτικά να συντρέχουν για κάθε συνοδεία ασυνόδευτου ανηλίκου.
Άρθρο 90 Εθνικό Μητρώο Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων	Σκοπός της ρύθμισης είναι η σύσταση ενός ενιαίου εθνικού μητρώου για όλα τα ζητήματα που άπτονται της προστασίας των ασυνόδευτων ανηλίκων, προκειμένου να συγκεντρώνονται και να τηρούνται όλα τα απαραίτητα δεδομένα, ώστε να γίνεται σωστός χειρισμός των υποθέσεων των ασυνόδευτων ανηλίκων, να υπάρχει έλεγχος ως προς τη δυναμικότητα και λειτουργία των δομών φιλοξενίας και να σχεδιάζονται πολιτικές και υπηρεσίες βάσει αξιόπιστων στατιστικών στοιχείων για τις ανάγκες των ασυνόδευτων ανηλίκων. Καθορίζονται ποιοι είναι οι εξουσιοδοτημένοι χρήστες και τα στοιχεία προσωπικού χαρακτήρα που καταχωρίζονται από αυτούς στο Εθνικό Μητρώο Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, ενώ οι λεπτομέρειες θα καθορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών.
Άρθρο 91 Αξιολόγηση και καθορισμός του βέλτιστου συμφέροντος των ανηλίκων	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός του πλαισίου για την αξιολόγηση του βέλτιστου συμφέροντος του ανήλικου. Καθώς στο Σύμφωνο για την Μετανάστευση και το Άσυλο η αξιολόγηση του βέλτιστου συμφέροντος έχει πρωτεύουσα θέση στη διαχείριση των υποθέσεων ασυνόδευτων ανηλίκων, στόχος είναι να συστηματοποιηθεί η διαδικασία με δείκτες, πρότυπα έγγραφα και συγκεκριμένα στάδια. Για τη διενέργεια της αξιολόγησης του βέλτιστου συμφέροντος του ανήλικου λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, το οικογενειακό περιβάλλον και ο αποχωρισμός του από αυτό, οι τρέχουσες συνθήκες διαβίωσης και φροντίδας, η υγεία και η πρόσβασή του σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, οι προσπάθειες αναζήτησης και εντοπισμού μελών της οικογένειάς του, καθώς και η παρ. 4 του άρθρου 23 και η παρ. 2 του άρθρου 39 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351. Παράλληλα, προβλέπεται η τήρηση καταλόγου εκπαιδευμένων εκπαιδευτών στις διαδικασίες βέλτιστου συμφέροντος από τη Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας. Περαιτέρω η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας κατά τον προσδιορισμό μακροπρόθεσμων λύσεων για έναν ανήλικο, κατόπιν αιτήματος επιτρόπου ή άλλης αρμόδιας αρχής ή φορέα, δια του Συστήματος Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, γνωμοδοτεί ή, κατά περίπτωση, αποφαίνεται επί του βέλτιστου συμφέροντος του ανηλίκου.

Άρθρο 92 Ψηφιακή πλατφόρμα καταχώρισης του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγεται πρόβλεψη για τη δημιουργία ψηφιακής πλατφόρμας για τη συστηματική καταχώριση της αξιολόγησης του βέλτιστου συμφέροντος του ανηλίκου, σύμφωνα με τους κανόνες του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων). Ως Υπεύθυνος Επεξεργασίας των δεδομένων της ψηφιακής πλατφόρμας ορίζεται το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, δια της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, η οποία, σε συνεργασία με τη Γενική Διεύθυνση Πληροφορικής και Επικοινωνιών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, καθίσταται υπεύθυνη για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και τη λειτουργία της ψηφιακής πλατφόρμας, η οποία προβλέπεται ότι δύναται να διαλειτουργεί με τα πληροφοριακά συστήματα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και ιδίως με το Εθνικό Μητρώο Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του άρθρου 90.
Άρθρο 93 Εξουσιοδοτικές διατάξεις	Προβλέπονται οι αναγκαίες εξουσιοδοτικές διατάξεις για την εφαρμογή του Μέρους Γ’ του Δεύτερου Βιβλίου.
Άρθρο 94 Αντικείμενο	Στόχος του άρθρου είναι η περιγραφή του αντικειμένου και του πεδίου εφαρμογής του Μέρους Δ΄ του Δεύτερου Βιβλίου, που αφορά στη θέσπιση των μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
Άρθρο 95 Καθορισμός Αρμόδιων Αρχών	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι ο καθορισμός των αρμόδιων αρχών για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και ειδικότερα η αποφαινόμενη αρχή, οι αρμόδιες αρχές απόφασης, οι αρμόδιες αρχές υποβολής αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 108, οι αρμόδιες αρχές καταχώρισης αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας και οι αρμόδιες αρχές κατάθεσης αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
Άρθρο 96 Γενικές εγγυήσεις για τους αιτούντες διεθνή προστασία	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η διασφάλιση των εγγυήσεων των αιτούντων διεθνή προστασία κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας σύμφωνα με το άρθρο 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, μέσω της ενίσχυσης της διαφάνειας, της πλήρους κατανόησης και πρόσβασης των αιτούντων στη διαδικασία παροχής διεθνούς προστασίας, με υποστήριξη σε γλώσσα που κατανοούν ακόμη και με τη χρήση τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης.
Άρθρο 97 Υποχρεώσεις των αιτούντων	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η εξασφάλιση της ομαλούς διεξαγωγής της εξέτασης των αιτήσεων παροχής διεθνούς προστασίας μέσω συνεργασίας των αρμόδιων αρχών και των αιτούντων, καθώς και η

	ενημέρωσή τους για τις υποχρεώσεις τους, η μη τήρηση των οποίων συνιστά τεκμήριο σιωπηρής ανάκλησης της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας ή της προσφυγής επί των αποφάσεων αυτών, σύμφωνα με το άρθρο 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 αναφορικά με τις υποχρεώσεις των αιτούντων διεθνή προστασία.
Άρθρο 98 Εξαίρεση από το δικαίωμα παραμονής κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η πρόβλεψη των εξαιρέσεων από το δικαίωμα παραμονής του αιτούντος διεθνή προστασία όταν συντρέχουν οι όροι της παρ. 4 του άρθρου 10 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
Άρθρο 99 Συνέντευξη επί του παραδεκτού και επί της ουσίας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται τα εφαρμοστικά μέτρα των άρθρων 11 και 12 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 αναφορικά με τη διεξαγωγή της προσωπικής συνέντευξης για την εξέταση του παραδεκτού ή της ουσίας της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας και ορίζεται ο ελάχιστος υποχρεωτικός χρόνος ενημέρωσης του αιτούντα πριν από τη συνέντευξή του, με στόχο τη διασφάλιση της ορθής και ταχείας εξέτασης της.
Άρθρο 100 Προϋποθέσεις προσωπικής συνέντευξης	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός των προϋποθέσεων διεξαγωγής της προσωπικής συνέντευξης επί της αίτησης διεθνούς προστασίας, ώστε να διασφαλίζονται η ορθή εξέταση της αίτησης, η συμμετοχή του αιτούντος με τις αναγκαίες εγγυήσεις νομικής συνδρομής και διερμηνείας, καθώς και η αποτελεσματική διεξαγωγή της διαδικασίας, ακόμη και σε περιπτώσεις αυξημένων αφίξεων ή ανάγκης συμπληρωματικής διερεύνησης, σύμφωνα με το άρθρο 13 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, αναφορικά με τις προϋποθέσεις για τη διεξαγωγή της προσωπικής συνέντευξης των άρθρων 11 και 12 του Κανονισμού. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι η προσωπική συνέντευξη διενεργείται από κατάλληλα καταρτισμένο υπάλληλο, με τη συνδρομή διερμηνέα και δυνατότητα παρουσίας νομικού συμβούλου. Σε περιπτώσεις αυξημένων μεταναστευτικών ροών, παρέχεται η δυνατότητα διενέργειας της προσωπικής συνέντευξης από καταρτισμένο προσωπικό του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο.
Άρθρο 101 Έκθεση και καταγραφή των προσωπικών συνεντεύξεων	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η θέσπιση εγγυήσεων για την αξιόπιστη καταγραφή της προσωπικής συνέντευξης του αιτούντος μέσω ηχητικής καταγραφής και τήρησης πρακτικού και διασφαλίζεται η πρόσβαση του αιτούντος ή των συμβούλων του στο πρακτικό και το ηχητικό αρχείο της συνέντευξης, σύμφωνα με το άρθρο 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.

Άρθρο 102 Νομική καθοδήγηση στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η αποτελεσματική παροχή του δικαιώματος δωρεάν νομικής καθοδήγησης των αιτούντων διεθνή προστασία στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας, μέσω του καθορισμού των όρων παροχής της από δικηγόρους εγγεγραμμένους σε δικηγορικούς συλλόγους ή νομικούς συμβούλους διεθνών οργανισμών και κατόπιν σύναψης σχετικής συμφωνίας με το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, κατά τον πρώτο βαθμό εξέτασης της αίτησης, καθώς και των περιπτώσεων αποκλεισμού του αιτούντος από αυτήν, σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
Άρθρο 103 Νομική συνδρομή και εκπροσώπηση	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η αποτελεσματική παροχή του δικαιώματος δωρεάν νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης στο πλαίσιο της διαδικασίας προσφυγής ενώπιον της Αρχής Προσφυγών, μέσω του καθορισμού των όρων παροχής της, κατόπιν αιτήματος του αιτούντος, ενώ περιγράφονται οι όροι αποκλεισμού από αυτήν σύμφωνα με το άρθρο 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
Άρθρο 104 Αξιολόγηση της ανάγκης για ειδικές διαδικαστικές εγγυήσεις	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η ορθή και έγκαιρη αξιολόγηση της ανάγκης για ειδικές διαδικαστικές εγγυήσεις και η παροχή κατάλληλης υποστήριξης στους αιτούντες διεθνή προστασία, ώστε να διασφαλίζεται η ουσιαστική συμμετοχή τους στη διαδικασία, σύμφωνα με τα άρθρα 20 και 21 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
Άρθρο 105 Ειδικές εγγυήσεις για ασυνόδευτους ανήλικους	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η θέσπιση των ειδικών εγγυήσεων για ασυνόδευτους ανηλίκους, μέσω της ενημέρωσης της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Προσώπων και Θεσμικής Προστασίας για την παρουσία ασυνόδευτου ανηλίκου από τις αρμόδιες Αρχές Καταχώρισης, προκειμένου να διασφαλιστεί ο ορισμός προσωρινού εκπροσώπου, ή εκπροσώπου σε εφαρμογή του άρθρου 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
Άρθρο 106 Ιατρική εξέταση	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι η διασφάλιση της έγκαιρης και κατάλληλης ιατρικής εξέτασης των αιτούντων διεθνή προστασία, ώστε να διαπιστώνονται ενδείξεις δίωξης ή σοβαρής βλάβης, να αξιοποιούνται τα σχετικά ευρήματα κατά την εξέταση της αίτησης και να λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα των ελέγχων υγείας και των εκτιμήσεων ευαλωτότητας, σύμφωνα με το άρθρο 24 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
Άρθρο 107 Εκτίμηση ηλικίας ανηλίκων	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η ορθή εκτίμηση της ηλικίας του αιτούντος διεθνή προστασία σύμφωνα με τις εγγυήσεις του άρθρου 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και τη διαδικασία της παρ. 4 του άρθρου 153, ενώ παράλληλα καθιερώνεται υποχρέωση της Αποφαινόμενης Αρχής να αναγνωρίζει αποφάσεις εκτίμησης ηλικίας που έχουν εκδοθεί από άλλα κράτη μέλη, με στόχο την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών που θα επιφέρει τη μείωση του

	διοικητικού φόρτου και κόστους και την αποφυγή περιττής επιβάρυνσης του αιτούντος.
Άρθρο 108 Υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται το δικαίωμα υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας από κάθε υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή ενώπιον των αρμόδιων αρχών για την υποβολή αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας.
Άρθρο 109 Καταχώριση αιτήσεων διεθνούς προστασίας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η ορθή καταχώριση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας από τις αρμόδιες αρχές, με αξιοποίηση των ήδη διαθέσιμων στοιχείων και σαφή κατανομή αρμοδιοτήτων, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική και ταχεία έναρξη της διαδικασίας εξέτασης, σύμφωνα με το άρθρο 27 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
Άρθρο 110 Κατάθεση αίτησης διεθνούς προστασίας	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι ο καθορισμός της διαδικασίας που θα εξασφαλίζει την ορθή κατάθεση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας ενώπιον των αρμόδιων αρχών, την υποβολή των αναγκαίων στοιχείων και εγγράφων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, καθώς και την πρόβλεψη των συνεπειών σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης της διαδικασίας, ώστε να ενισχύεται η ασφάλεια δικαίου και να διασφαλίζονται η αποτελεσματική εξέταση των αιτήσεων και η ορθή διοικητική διαδικασία διεθνούς προστασίας, σύμφωνα το άρθρο 28 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348
Άρθρο 111 Στοιχεία ταυτότητας αιτούντων	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός των όρων καταγραφής και τροποποίησης των στοιχείων ταυτότητας των αιτούντων.
Άρθρο 112 Έγγραφα που παρέχονται στον αιτούντα	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται το πλαίσιο έκδοσης και χορήγησης των εγγράφων που πιστοποιούν την ιδιότητα του αιτούντος διεθνή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 29 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Ειδικότερα, θεσπίζονται οι όροι έκδοσης, ανανέωσης και αναστολής του δελτίου αιτούντος διεθνή προστασία, προσδιορίζεται η διάρκεια ισχύος του και ορίζονται οι έννομες συνέπειες που απορρέουν από την κατοχή του. Βασικός στόχος της ρύθμισης είναι ο καθορισμός της ορθής διοικητικής διαδικασίας, η παροχή νομικής ασφάλειας στους αιτούντες και η απρόσκοπτη άσκηση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεών τους καθ' όλη τη διάρκεια εξέτασης του αιτήματός τους.
Άρθρο 113 Πρόσβαση στη διαδικασία σε εγκαταστάσεις κράτησης και σημεία διέλευσης των συνόρων	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η διασφάλιση της ουσιαστικής πρόσβασης στη διαδικασία διεθνούς προστασίας των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών που βρίσκονται σε εγκαταστάσεις κράτησης ή σε σημεία διέλευσης των συνόρων, μέσω της παροχής κατάλληλης πληροφόρησης και της ρύθμισης της πρόσβασης σε αυτά φορέων και εξουσιοδοτημένων προσώπων που παρέχουν υποστήριξη και συνδρομή, σύμφωνα με το άρθρου 30 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.

Άρθρο 114 Μητρώο Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων και Μητρώο Μελών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η θέσπιση των ελάχιστων αναγκαίων όρων και προϋποθέσεων για την εγγραφή των ελληνικών και διεθνών εθελοντικών οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών στο Μητρώο Ελληνικών και Ξένων ΜΚΟ στη Μονάδα Μητρώου Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων της Γενικής Γραμματείας Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, προκειμένου να δύνανται να δραστηριοποιούνται εντός των δομών του Υπουργείου και να λαμβάνουν κρατική ή ενωσιακή χρηματοδότηση. Προβλέπεται επίσης η εγγραφή των μελών, υπαλλήλων ή συνεργατών των οργανώσεων αυτών στο Μητρώο Μελών ΜΚΟ που τηρείται στην ίδια Μονάδα.
Άρθρο 115 Αιτήσεις εξ ονόματος ενηλίκων χωρίς δικαιοπρακτική ικανότητα	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προσδιορίζεται η έννοια του εξαρτώμενου ενηλίκου για την εφαρμογή του άρθρου 31 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, ως του προσώπου που χρήζει δικαστικής συμπαράστασης κατά το άρθρο 1666 του Αστικού Κώδικα.
Άρθρο 116 Αιτήσεις εξ ονόματος συνοδευόμενων ανηλίκων	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι ο ορισμός του ηλικιακού ορίου των συνοδευόμενων ανηλίκων, προκειμένου να δύνανται να υποβάλλουν αυτοτελώς αίτηση διεθνούς προστασίας, κατ' εφαρμογή του άρθρου 32 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Με αυτόν τον τρόπο αναγνωρίζεται το δικαίωμά τους, εφόσον έχουν συμπληρώσει το όριο αυτό, να ενεργούν αυτόνομα κατά τη διαδικασία εξέτασης του αιτήματός τους. Το όριο αυτό καθορίζεται στα δεκαπέντε (15) έτη.
Άρθρο 117 Αιτήσεις ασυνόδευτων ανηλίκων	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται η διαδικασία υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας από ασυνόδευτους ανηλίκους, με στόχο τη διασφάλιση του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού και την παροχή αναγκαίας συνδρομής από τον εκπρόσωπό του.
Άρθρο 118 Εξέταση των αιτήσεων	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η ορθή και αποτελεσματική εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, μέσω της αξιολόγησής τους σύμφωνα με το ισχύον ενωσιακό πλαίσιο, της μέριμνας για τη μετάφραση των αναγκαίων εγγράφων και της κατά προτεραιότητα εξέτασής τους στις προβλεπόμενες περιπτώσεις, κατ΄ εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 34 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, περί εξέτασης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, με στόχο την προστασία των δικαιωμάτων των αιτούντων και την ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου για τη διοίκηση και τον διοικούμενο.
Άρθρο 119 Διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκονται η ταχεία και αποτελεσματική ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, ανάλογα με το είδος της διαδικασίας, η αποφυγή καθυστερήσεων μέσω μη αναπομπής

	της υπόθεσης στον πρώτο βαθμό και η διασφάλιση της έγκαιρης ενημέρωσης των αρμόδιων ενωσιακών οργάνων σε περίπτωση αναβολής, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 35 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, σχετικά με τη διάρκεια εξέτασης της αίτησης.
Άρθρο 120 Αιτιολογία και επίδοση αποφάσεων και άλλων διαδικαστικών εγγράφων	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η έγκαιρη, έγκυρη και ορθή επίδοση των αποφάσεων και των λοιπών διαδικαστικών εγγράφων στους αιτούντες διεθνή προστασία, ώστε να διασφαλίζονται η πλήρης ενημέρωσή τους, η αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων και ενδίκων βοηθημάτων τους, η ασφάλεια δικαίου και η ομαλή εξέλιξη της διαδικασίας.
Άρθρο 121 Απόρριψη αίτησης και έκδοσης απόφασης επιστροφής	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται η ενσωμάτωση της απόφασης επιστροφής που εκδίδεται σύμφωνα με τον ν. 5226/2025 (Α' 154), στην απορριπτική απόφαση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας, με γνώμονα την τήρηση της αρχής της μη επαναπροώθησης, ώστε να διασφαλίζεται η ενιαία και αποτελεσματική ολοκλήρωση της σχετικής διοικητικής διαδικασίας.
Άρθρο 122 Απόφαση επί του παραδεκτού της αίτησης	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκονται ο καθορισμός του πλαισίου αξιολόγησης του παραδεκτού της αίτησης διεθνούς προστασίας και η απόρριψή της ως απαράδεκτης όταν συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 38 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, ώστε να διασφαλίζεται η ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή της διαδικασίας εξέτασης.
Άρθρο 123 Απόφαση επί της ουσίας της αίτησης	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός των περιπτώσεων στις οποίες μία αβάσιμη αίτηση διεθνούς προστασίας θεωρείται προδήλως αβάσιμη, ώστε να διασφαλίζεται η ορθή και ταχεία εξέταση των αιτήσεων εάν συντρέχει κάποια από τις περιστάσεις της παρ. 1 και των περ. α) έως ε) της παρ. 3 του άρθρου 42 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
Άρθρο 124 Παραίτηση από την αίτηση	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι ο καθορισμός του πλαισίου και των συνεπειών της παραίτησης του αιτούντος από την αίτηση διεθνούς προστασίας ή του δικαιούχου από το καθεστώς διεθνούς προστασίας, ώστε να διασφαλίζονται η σαφής αποτύπωση της βούλησής του και η ορθή εφαρμογή των σχετικών διοικητικών διαδικασιών.
Άρθρο 125 Σιωπηρή ανάκληση αιτήσεων	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός των συνεπειών της σιωπηρής ανάκλησης της αίτησης διεθνούς προστασίας και της διαδικασίας που ακολουθείται στις σχετικές περιπτώσεις, ώστε να διασφαλίζεται η εξέταση της αίτησης βάσει των διαθέσιμων στοιχείων ή, εφόσον αυτά δεν επαρκούν, η έκδοση των αναγκαίων αποφάσεων με

	παράλληλη διασφάλιση του δικαιώματος προσφυγής του αιτούντος, σύμφωνα με το άρθρο 40 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
Άρθρο 126 Ταχεία διαδικασία εξέτασης	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός των περιπτώσεων εφαρμογής της ταχείας διαδικασίας εξέτασης στις αιτήσεις ασυνόδευτων ανηλίκων, ώστε να διασφαλίζεται η ταχεία και ορθή εξέτασή τους, με τους όρους που καθορίζονται με το άρθρο 42 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
Άρθρο 127 Διαδικασία ασύλου στα σύνορα	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός των όρων εφαρμογής της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα στις περιπτώσεις εξέτασης του παραδεκτού της αίτησης σύμφωνα με το άρθρο 38 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και στις περιπτώσεις εξέτασης επί της ουσίας της αίτησης, όταν συντρέχει οποιαδήποτε από τις περιστάσεις που αναφέρονται στις περ. α), β), δ), ε) και ζ) της παρ. 1 και στην περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 42 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Επίσης, επιδιώκεται ο καθορισμός των κριτηρίων προτεραιοποίησης των αιτήσεων, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 44 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, όταν ο αριθμός των αιτήσεων υπερβαίνει την επαρκή ικανότητα για την εφαρμογή της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα, ώστε να διασφαλίζεται η ορθή και αποτελεσματική εξέτασή τους με όρους ασφάλειας δικαίου.
Άρθρο 128 Προθεσμίες στη διαδικασία ασύλου στα σύνορα	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός σαφών προθεσμιών για την ολοκλήρωση της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα, τόσο σε πρώτο όσο και σε δεύτερο βαθμό, ώστε να διασφαλίζεται η ταχεία και αποτελεσματική εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας και να προστατεύονται τα δικαιώματα του αιτούντος, ιδίως ως προς τη διάρκεια παραμονής του στα σύνορα.
Άρθρο 129 Τοποθεσίες για τη διεξαγωγή της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται οι τοποθεσίες, στις οποίες διεξάγεται η διαδικασία ασύλου στα σύνορα και οι όροι παραμονής ή κράτησης των αιτούντων κατά τη διάρκειά της, ώστε να διασφαλίζονται η αποτελεσματική διεξαγωγή της διαδικασίας, η διαθεσιμότητα των αιτούντων στις αρμόδιες Αρχές και η επάρκεια της χωρητικότητας των σχετικών δομών.
Άρθρο 130 Επαρκής Ικανότητα και ετήσιος Μέγιστος Αριθμός Αιτήσεων	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται αφενός οι αρμόδιες εθνικές αρχές που είναι υπεύθυνες για την εξασφάλιση της επαρκούς ικανότητας της Χώρας για την εξέταση των αιτήσεων σύμφωνα με τη διαδικασία ασύλου στα σύνορα, σε εφαρμογή του άρθρου 47 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και αφετέρου οι όροι βάσει των οποίων εφαρμόζεται η δυνατότητα εξαίρεσης συγκεκριμένων κατηγοριών αιτήσεων από αυτήν, όταν γίνεται υπέρβαση της προβλεπόμενης επαρκούς ικανότητας ή του ετήσιου μέγιστου αριθμού αιτήσεων.

Άρθρο 131 Μεταγενέστερες Αιτήσεις	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται η διαδικασία και οι προθεσμίες εξέτασης των μεταγενέστερων αιτήσεων διεθνούς προστασίας του άρθρου 55 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, με συνεκτίμηση των στοιχείων της προγενέστερης αίτησης, καθώς και η πρόβλεψη των περιπτώσεων εξαίρεσης από το δικαίωμα παραμονής στη χώρα και η επιβολή παραβόλου ύψους τριακοσίων (300) ευρώ για κάθε δεύτερη ή επόμενη αίτηση, ώστε να διασφαλίζεται αφενός η πλήρης άσκηση του δικαιώματος αυτού από τους αιτούντες και αφετέρου η ορθή και ταχεία εξέταση τους, υπό όρους αποφυγής τυχόν καταστρατήγησης του δικαιώματος.
Άρθρο 132 Χαρακτηρισμός τρίτων χωρών ως ασφαλών τρίτων χωρών ή ασφαλών χωρών καταγωγής σε εθνικό επίπεδο	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι ο καθορισμός της διαδικασίας για τον χαρακτηρισμό τρίτων χωρών ως ασφαλών τρίτων χωρών ή ασφαλών χωρών καταγωγής σε εθνικό επίπεδο, σε εφαρμογή και υπό τους όρους του Τμήματος V του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
Άρθρο 133 Ανάκληση καθεστώτος διεθνούς προστασίας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται η αρμόδια αρχή για την ανάκληση καθεστώτος διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με τα άρθρα 65 και 66 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και το άρθρο 134 του παρόντος, ως η Διεύθυνση Επιστροφών και Ανακλήσεων της Υπηρεσίας Ασύλου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.
Άρθρο 134 Διαδικαστικοί κανόνες για την ανάκληση καθεστώτος διεθνούς προστασίας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός των προϋποθέσεων και των διαδικαστικών κανόνων για την ανάκληση καθεστώτος διεθνούς προστασίας, ιδίως ως προς την προηγούμενη έγγραφη ενημέρωση του δικαιούχου για τους λόγους επανεξέτασης και τις παρεχόμενες εγγυήσεις, τη διενέργεια συνέντευξης, την αιτιολόγηση και επίδοση της απόφασης ανάκλησης, καθώς και τις περιπτώσεις, στις οποίες η διαδικασία αυτή δεν εφαρμόζεται, όταν συντρέχει κάποια από τις περιπτώσεις της παρ. 6 του άρθρου 66 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Στόχος της ρύθμισης είναι η διαμόρφωση πλαισίου για την ανάκληση του καθεστώτος που να παρέχει τις απαιτούμενες διαδικαστικές εγγυήσεις για τους αιτούντες και να διασφαλίζει την ορθή διοικητική διαδικασία στο πλαίσιο της νομιμότητας.
Άρθρο 135 Το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η κατοχύρωση του δικαιώματος άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής των αιτούντων και των προσώπων των οποίων ανακλήθηκε το καθεστώς διεθνούς προστασίας ενώπιον της Αρχής Προσφυγών, με τον καθορισμό των σχετικών προθεσμιών και των έννομων συνεπειών της.
Άρθρο 136	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός των προϋποθέσεων υπό τις οποίες η άσκηση προσφυγής κατά απόφασης

Ανασταλτικό αποτέλεσμα προσφυγής	ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας και κατά κάθε είδους απορριπτικής απόφασης σε πρώτο βαθμό, έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα και θεμελιώνει δικαίωμα παραμονής στη χώρα, καθώς και των περιπτώσεων εξαίρεσης από το δικαίωμα παραμονής, με την επιφύλαξη της αρχής της μη επαναπροώθησης.
Άρθρο 137 Κατάθεση προσφυγής	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός του τρόπου άσκησης της ενδικοφανούς προσφυγής, των προϋποθέσεων παραδεκτής κατάθεσής της και της αρμόδιας αρχής ενώπιον της οποίας αυτή κατατίθεται, ήτοι του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου ή του Αυτοτελούς Κλιμακίου της Υπηρεσίας Ασύλου που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, καθώς και η άμεση διαβίβασή της και ενημέρωση της Αρχής Προσφυγών, ώστε να διασφαλίζεται η ορθή και αποτελεσματική άσκηση του δικαιώματος προσφυγής.
Άρθρο 138 Προσδιορισμός συζήτησης της προσφυγής	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός της διαδικασίας προσδιορισμού της συζήτησης της προσφυγής, των σχετικών προθεσμιών, της προπαρασκευής της υπόθεσης ενώπιον των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών και της έκδοσης απόφασης επιστροφής σε περίπτωση απόρριψής της, ώστε να διασφαλίζεται η ταχεία και αποτελεσματική εξέταση των προσφυγών.
Άρθρο 139 Έκθεμα	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός της διαδικασίας κατάρτισης, υπογραφής, ανάρτησης και κοινοποίησης του εκθέματος των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, καθώς και της σχετικής γραμματειακής και διερμηνευτικής υποστήριξης, με πρόβλεψη της κατά προτεραιότητα συζήτησης των προσφυγών που εμπίπτουν στη διαδικασία των συνόρων, ώστε να διασφαλίζεται η εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία της διαδικασίας εξέτασης των προσφυγών.
Άρθρο 140 Συζήτηση προσφυγής	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός του τρόπου συζήτησης της προσφυγής ενώπιον των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, ιδίως ως προς τον κατά κανόνα έγγραφο χαρακτήρα της διαδικασίας, τις περιπτώσεις υποχρεωτικής προφορικής ακρόασης, τις συνέπειες της μη εμφάνισης του προσφεύγοντος και τη δημοσιότητα της συζήτησης, ώστε να διασφαλίζεται η ορθή και αποτελεσματική εκδίκαση της.
Άρθρο 141 Αναβολή της συζήτησης	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός των όρων και προϋποθέσεων αναβολής της συζήτησης της προσφυγής ενώπιον των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, καθώς και του ανώτατου αριθμού αναβολών που δύνανται να χορηγηθούν, ώστε να επιταχύνεται η διαδικασία, να αποτρέπεται η καταστρατήγηση του δικαιώματος υποβολής αιτήματος αναβολής και να διασφαλίζονται η ορθή εξέταση της προσφυγής και η τήρηση των δικονομικών εγγυήσεων του προσφεύγοντος.

Άρθρο 142 Υπομνήματα	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός της δυνατότητας και της προθεσμίας κατάθεσης υπομνήματος από τον προσφεύγοντα για την ανάπτυξη των προβαλλόμενων ισχυρισμών, την προβολή οψιφανών και οψιγενών ισχυρισμών και την προσκόμιση των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων, ώστε να διασφαλίζεται η πληρέστερη εξέταση της προσφυγής.
Άρθρο 143 Παραίτηση από την προσφυγή	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός της διαδικασίας και των συνεπειών της παραίτησης από το δικόγραφο της προσφυγής, μέσω της αναλογικής εφαρμογής των παρ. 1 και 2 του άρθρου 124.
Άρθρο 144 Αναπομπή στον πρώτο βαθμό	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο αποκλεισμός της αναπομπής της υπόθεσης στον πρώτο βαθμό και η διενέργεια κάθε αναγκαίας συνέντευξης ή συμπληρωματικής συνέντευξης από την Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών, προκειμένου να αποφευχθούν τυχόν απόπειρες σκόπιμης καθυστέρησης της διαδικασίας εξέτασης και έκδοσης αποφάσεων επί των προσφυγών.
Άρθρο 145 Διάρκεια διαδικασίας προσφυγής	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός των προθεσμιών έκδοσης απόφασης επί της προσφυγής, ανάλογα με το είδος της διαδικασίας, ώστε να διασφαλίζεται η ταχεία ολοκλήρωση της διαδικασίας προσφυγής εντός των συνολικών χρονικών ορίων του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, ιδίως στις περιπτώσεις της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα.
Άρθρο 146 Υπογραφή - Διόρθωση και επίδοση απόφασης	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός της διαδικασίας υπογραφής, διόρθωσης και επίδοσης της απόφασης επί της προσφυγής, προς διασφάλιση της ορθής και νόμιμης κοινοποίησής της.
Άρθρο 147 Διακοπή υλικών συνθηκών υποδοχής	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι ο καθορισμός του χρονικού σημείου διακοπής των υλικών συνθηκών υποδοχής και των προθεσμιών αποχώρησης από τις δομές φιλοξενίας των δικαιούχων διεθνούς προστασίας και των απορριφθέντων αιτούντων, με ειδική μέριμνα για τους ασυνόδευτους ανηλίκους και με πρόβλεψη της αναγκαίας ενημέρωσης και συνδρομής τους.
Άρθρο 148 Αίτηση ακύρωσης	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η δυνατότητα άσκησης αίτησης ακύρωσης κατά της απόφασης των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, τόσο από τους αιτούντες διεθνή προστασία όσο και από τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου με σκοπό τη διασφάλιση σαφούς και ολοκληρωμένου πλαισίου δικαστικού ελέγχου. Με την αίτηση ακύρωσης συμπροσβάλλεται και η απόφαση επιστροφής της παρ. 10 του άρθρου 138.
Άρθρο 149 Προθεσμία	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός της προθεσμίας άσκησης αίτησης ακύρωσης, καθώς και της υποχρέωσης

	ενημέρωσης για την άσκηση αυτής, της προθεσμίας και του αρμόδιου δικαστηρίου επί του σώματος της απόφασης των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών.
Άρθρο 150 Προσδιορισμός αίτησης ακύρωσης	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται το χρονικό πλαίσιο εντός του οποίου προσδιορίζονται οι αιτήσεις ακύρωσης, αναλόγως της διαδικασίας που έχει τηρηθεί για την έκδοση των αποφάσεων των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών.
Άρθρο 151 Έκδοση απόφασης	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προσδιορίζεται προθεσμία ενός (1) μηνός από τη συζήτηση για την έκδοση αποφάσεων επί των αιτήσεων ακύρωσης των περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 150, στις υποθέσεις της παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 3068/2002, με σκοπό την ταχεία έκδοση της δικαστικής απόφασης επί των συγκεκριμένων υποθέσεων.
Άρθρο 152 Συνεργασία	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός της Γενικής Γραμματείας Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ως Εθνικού Σημείου Επαφής για τη διοικητική συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τα ζητήματα που καλύπτονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348, προκειμένου να επιτυγχάνεται ο βέλτιστος δυνατός συντονισμός τόσο μεταξύ των εμπλεκόμενων εθνικών αρχών όσο και σε σχέση με τη συνεργασία τους με τα λοιπά κράτη μέλη και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
Άρθρο 153 Εξουσιοδοτικές διατάξεις	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός των εξουσιοδοτικών διατάξεων του Μέρους Δ.
Άρθρο 154 Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός του αντικειμένου και του πεδίου εφαρμογής του Μέρους Ε΄ του Δεύτερου Βιβλίου, που αφορά στην εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1349.
Άρθρο 155 Αρμόδιες Αρχές	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται η Ελληνική Αστυνομία ως αρμόδια αρχή για την εκτέλεση της απόφασης επιστροφής και την απομάκρυνση των πολιτών τρίτων χωρών κατά τη διαδικασία εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1349, ενώ ο συντονισμός των εμπλεκόμενων εθνικών Αρχών για την εφαρμογή της διαδικασίας επιστροφής στα σύνορα ανατίθεται στον Εθνικό Συντονιστή Επιστροφών που έχει οριστεί σύμφωνα με την υπ’ αρ. 264465/1.11.2024 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Μετανάστευσης και Ασύλου «Αρμοδιότητες του Εθνικού Συντονιστή Επιστροφών και του Εθνικού Συντονιστή κατά της Παράνομης Διακίνησης Μεταναστών του άρθρου 191 του ν. 5078/2023 (Α’ 211)» (Β΄ 6046).
Άρθρο 156 Διαδικασία επιστροφής στα σύνορα	Η αξιολογούμενη ρύθμιση έχει ως σκοπό τον καθορισμό ενός σαφούς, ενιαίου και αποτελεσματικού πλαισίου για τη διαδικασία επιστροφής που εφαρμόζεται σε περίπτωση αιτούντων διεθνή προστασία, αίτηση των οποίων έχει απορριφθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου στα

	σύνορα, η οποία διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1349 και τον ν. 5226/2025, κατά περίπτωση.
Άρθρο 157 Κράτηση	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός του πλαισίου επιβολής και παράτασης της κράτησης των προσώπων που υπάγονται στη διαδικασία επιστροφής στα σύνορα, των αρμόδιων οργάνων, των λόγων επιβολής της, ιδίως σε περιπτώσεις κινδύνου διαφυγής ή λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας, καθώς και των χώρων κράτησης, ώστε να διασφαλίζονται η παρεμπόδιση της εισόδου στη χώρα, η προετοιμασία της επιστροφής και η ολοκλήρωση της διαδικασίας απομάκρυνσης, σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1349 και τα άρθρα 16, 17 και 18 του ν. 5226/2025.
Άρθρο 158 Εφαρμογή παρεκκλίσεων	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός του πλαισίου εφαρμογής των παρεκκλίσεων του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1349 σε περίπτωση κατάστασης κρίσης ή ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου, ιδίως ως προς την αρμοδιότητα του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου για την υποβολή σχετικού αιτήματος, την ενημέρωση των προσώπων στα οποία εφαρμόζονται οι παρεκκλίσεις και τους όρους πρόσβασης οργανώσεων και προσώπων που παρέχουν συμβουλές και καθοδήγηση σε εγκαταστάσεις κράτησης.
Άρθρο 159 Κόμβοι Επιστροφής (Return Hubs)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση παρέχεται δυνατότητα υλοποίησης της εκτέλεσης απόφασης επιστροφής με τη μεταφορά υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς σε τρίτη χώρα που λειτουργεί ως «κόμβος επιστροφής» (return hub), κατόπιν σχετικών συμφωνιών σε εθνικό ή ενωσιακό επίπεδο και προβλέπονται ο ορισμός του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου ως αρμόδιου για τη σύναψη των συμφωνιών αυτών και η εξαίρεση των ασυνόδευτων ανηλίκων από το πεδίο εφαρμογής της ρύθμισης, με στόχο την αποτελεσματικότερη διαχείριση των ροών στη χώρα και τη διευκόλυνση της διαδικασίας επιστροφής όσων πολιτών τρίτων χωρών δεν δικαιούνται άσυλο.
Άρθρο 160 Αντικείμενο	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός του αντικείμενου του Μέρους ΣΤ΄ του Δεύτερου Βιβλίου, που αφορά στη θέσπιση των εθνικών μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347 σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας.
Άρθρο 161 Αρμόδιες Αρχές	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός των αρμόδιων αρχών για την εφαρμογή του Μέρους ΣΤ΄ του Δεύτερου Βιβλίου.
Άρθρο 162 Αποκλεισμός από το καθεστώς πρόσφυγα	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός του ειδικού πλαισίου αξιολόγησης του αποκλεισμού από το καθεστώς πρόσφυγα των παρ. 4 και 5 του άρθρου 12 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347, όταν ο αιτών είναι ανήλικος, με εφαρμογή των άρθρων 121 και 126 του Ποινικού

	Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), περί ορισμού και ποινικής μεταχείρισης ανηλίκων.
Άρθρο 163 Ανάκληση καθεστώτος πρόσφυγα	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκονται ο καθορισμός των λόγων και προϋποθέσεων ανάκλησης του καθεστώτος πρόσφυγα, ιδίως σε περιπτώσεις παύσης, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347, ή αποκλεισμού σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347, ο προσδιορισμός της έννοιας του ιδιαιτέρως σοβαρού εγκλήματος και των έννομων συνεπειών της ανάκλησης ως προς τα δικαιώματα νόμιμης διαμονής και κοινωνικών παροχών στη χώρα, καθώς και η δυνατότητα απομάκρυνσης προσώπων που συνιστούν κίνδυνο, υπό την επιφύλαξη των διεθνών υποχρεώσεων της χώρας.
Άρθρο 164 Καθεστώς επικουρικής προστασίας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκονται ο καθορισμός των περιπτώσεων αποκλεισμού από το καθεστώς επικουρικής προστασίας, η πρόβλεψη ειδικής αξιολόγησης στην περίπτωση ανήλικου αιτούντος μέσω της εφαρμογής των άρθρων 121 και 126 του Ποινικού Κώδικα, καθώς και ο προσδιορισμός των έννομων συνεπειών της ανάκλησης του καθεστώτος ως προς τη θεμελίωση δικαιωμάτων νόμιμης διαμονής και κοινωνικών παροχών στη Χώρα.
Άρθρο 165 Έγγραφα και πιστοποιητικά	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός αρμόδιων αρχών για τη χορήγηση εγγράφων και πιστοποιητικών στους δικαιούχους καθεστώτος πρόσφυγα, το περιεχόμενο των οποίων προκύπτει από τα τηρούμενα στην Υπηρεσία Ασύλου στοιχεία.
Άρθρο 166 Ενημέρωση δικαιούχων διεθνούς προστασίας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός των αρμόδιων αρχών για την χορήγηση ενημερωτικού έντυπου στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, το οποίο συνοδεύει την απόφαση αναγνώρισης και περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το καθεστώς διεθνούς προστασίας που τους χορηγήθηκε, με σκοπό τη διασφάλιση της πλήρους ενημέρωσης των δικαιούχων σχετικά με το καθεστώς τους.
Άρθρο 167 Διατήρηση της οικογενειακής ενότητας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκονται η διατήρηση της οικογενειακής ενότητας του δικαιούχου διεθνούς προστασίας, με εξαίρεση τις λοιπές συζύγους σε περιπτώσεις πολυγαμίας και ο καθορισμός της αρμόδιας αρχής για τη χορήγηση αδειών διαμονής του άρθρου 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347.
Άρθρο 168 Άδειες διαμονής	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, για λόγους ασφάλειας δικαίου και ορθής διοικητικής πρακτικής, επιδιώκεται ο καθορισμός ενιαίου και σαφούς πλαισίου για τη χορήγηση και την ανανέωση των αδειών διαμονής των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, με τον καθορισμό του Προϊσταμένου του οικείου Περιφερειακού Γραφείου ή Αυτοτελούς ή Κινητού Κλιμακίου Ασύλου ως αρμόδιου οργάνου για την έκδοση και ανανέωσή τους, της διάρκειας αυτών, ήτοι τριετούς για τους

	αναγνωρισμένους πρόσφυγες και ετήσιας για τους δικαιούχους επικουρικής προστασίας, της διασφάλισης της νόμιμης διαμονής κατά το στάδιο ανανέωσης, της πρόβλεψης προστίμου ύψους εκατό (100) ευρώ σε περίπτωση αναιτιολόγητης εκπρόθεσμης υποβολής αίτησης ανανέωσης, καθώς και της αποσαφήνισης ότι δεν χορηγείται άλλου τύπου εθνική άδεια διαμονής για όσο χρόνο οι δικαιούχοι κατέχουν άδεια διαμονής του παρόντος άρθρου.
Άρθρο 169 Ταξιδιωτικά έγγραφα	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται το πλαίσιο για τη χορήγηση ταξιδιωτικών εγγράφων στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, κατόπιν αιτήσεώς τους και με την επιφύλαξη των προβλεπόμενων λόγων εξαίρεσης, η Διεύθυνση Διαβατηρίων και Εγγράφων Ασφαλείας του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας ως αρμόδια αρχή για την εκτύπωσή τους, καθώς και η επέκταση της δυνατότητας εφαρμογής της ρύθμισης και στους αιτούντες διεθνή προστασία, εφόσον συντρέχουν αποδεδειγμένα σοβαροί λόγοι υγείας που επιβάλλουν τη μετάβασή τους στο εξωτερικό, εκτός αν συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης.
Άρθρο 170 Ελεύθερη κυκλοφορία	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η αποσαφήνιση των υποχρεώσεων των δικαιούχων διεθνούς προστασίας ως προς τη δήλωση κάθε μεταβολής της διεύθυνσης κατοικίας τους εντός εξήντα (60) ημερών, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ή με άλλο πρόσφορο μέσο, καθώς και η πρόβλεψη διοικητικού προστίμου ύψους εκατό (100) ευρώ και, σε περίπτωση υποτροπής, διακοσίων (200) ευρώ, ώστε να διασφαλίζεται η ορθή τήρηση των στοιχείων διαμονής τους, χωρίς να θίγονται οι επιφυλάξεις που προβλέπονται στο άρθρο 26 της Σύμβασης της Γενεύης και αφορούν τη χώρα μας.
Άρθρο 171 Πρόσβαση στην απασχόληση	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι ο καθορισμός περιορισμών, για λόγους εθνικού συμφέροντος, στο δικαίωμα πρόσβασης στην απασχόληση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, με τον αποκλεισμό τους από θέσεις που συνδέονται με την άσκηση δημόσιας εξουσίας, τη διαφύλαξη του γενικού συμφέροντος και τη συμμετοχή σε οργανισμούς ή αξιώματα που διέπονται από το δημόσιο δίκαιο.
Άρθρο 172 Πρόσβαση στην εκπαίδευση	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση στόχος είναι η διασφάλιση της πρόσβασης των ανηλίκων δικαιούχων διεθνούς προστασίας στην υποχρεωτική πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση υπό τους ίδιους όρους που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες, με σκοπό την ομαλότερη και αποτελεσματικότερη ενσωμάτωσή τους στην ελληνική κοινωνία, η πρόβλεψη των αντίστοιχων κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, καθώς και η ρύθμιση της δυνατότητας των αρμόδιων Αρχών να αρνούνται αιτιολογημένα τη χορήγηση επιδοτήσεων και

	δανείων σε ενήλικες δικαιούχους διεθνούς προστασίας αναφορικά με την πρόσβαση στο γενικό εκπαιδευτικό σύστημα, την επιμόρφωση ή την επανακατάρτιση.
Άρθρο 173 Πρόσβαση σε διαδικασίες για την αναγνώριση τίτλων	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η διευκόλυνση της πρόσβασης των δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε κατάλληλες διαδικασίες για την αναγνώριση των αλλοδαπών πτυχίων, πιστοποιητικών και λοιπών επίσημων αποδεικτικών τίτλων όταν δεν δύνανται να προσκομίσουν τεκμηριωμένα αποδεικτικά στοιχεία των τίτλων τους, σύμφωνα με τα άρθρα 2 και 3 του π.δ. 38/2010 (Α' 78).
Άρθρο 174 Κοινωνική αρωγή δικαιούχων διεθνούς προστασίας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η σύνδεση της πρόσβασης των δικαιούχων διεθνούς προστασίας στα ευεργετήματα κοινωνικής αρωγής με την υποχρεωτική συμμετοχή τους σε μέτρα κοινωνικής ένταξης, καθώς και ο περιορισμός των ευεργετημάτων κοινωνικής αρωγής των δικαιούχων επικουρικής προστασίας στα ευεργετήματα που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 31 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347.
Άρθρο 175 Πρόσβαση σε μέτρα ένταξης	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκονται η υποχρεωτική συμμετοχή των δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε προγράμματα κοινωνικής ένταξης που καταρτίζονται από τους αρμόδιους φορείς, ο καθορισμός συνεπειών σε περίπτωση μη συμμετοχής, καθώς και η δυνατότητα επιβολής τέλους συμμετοχής σε ορισμένα υποχρεωτικά μέτρα ένταξης, όταν ο δικαιούχος διαθέτει επαρκή μέσα και η επιβάρυνση δεν είναι υπέρμετρη.
Άρθρο 176 Ασυνόδευτοι ανήλικοι	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ορίζεται ως η αρμόδια αρχή για τη διασφάλιση ανάθεσης σε επίτροπο κάθε ασυνόδευτου ανηλίκου στον οποίο έχει χορηγηθεί καθεστώς διεθνούς προστασίας.
Άρθρο 177 Συνεργασία	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται η Γενική Γραμματεία Μεταναστευτικής Πολιτικής ως το Εθνικό Σημείο Επαφής για τη διοικητική συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και καθιερώνεται η άμεση συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών με τις αντίστοιχες Αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και η έγκαιρη διαβίβαση των αναγκαίων πληροφοριών για την εκπόνηση της σχετικής έκθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 39 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347.
Άρθρο 178 Υποχρέωση εχεμύθειας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η καθιέρωση της υποχρέωσης εχεμύθειας από το προσωπικό και κάθε άλλο πρόσωπο που εμπλέκεται στην εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347, με σκοπό τη διασφάλιση της εμπιστευτικότητας και της προστασίας των προσωπικών

	δεδομένων που περιέρχονται σε γνώση του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή επ' ευκαιρία αυτών.
Άρθρο 179 Τροποποίηση της Οδηγίας 2003/109/ΕΚ	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η τροποποίηση του άρθρου 144 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81) αναφορικά με τις προϋποθέσεις απόκτησης του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος (άδεια διαμονής τύπου «Μ1»), προκειμένου να επέλθει η απαραίτητη προσαρμογή στις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347.
Άρθρο 180 Εξουσιοδοτικές διατάξεις	Προβλέπονται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις για την εφαρμογή του Μέρους ΣΤ΄ του Δεύτερου Βιβλίου.
Άρθρο 181 Αντικείμενο	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός του αντικειμένου του Μέρους Ζ΄ του Δεύτερου Βιβλίου, που αφορά στην αναμόρφωση των διατάξεων περί παροχής προσωρινής προστασίας σε περιπτώσεις μαζικής εισροής εκτοπισθέντων, με τις οποίες είχε ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία (ΕΚ) 2001/55.
Άρθρο 182 Ορισμοί (Άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός των βασικών εννοιών και ορισμών που διέπουν το πλαίσιο της προσωρινής προστασίας για την εφαρμογή του Μέρους Ζ΄ του Δεύτερου Βιβλίου, ώστε να διασφαλίζεται η ενιαία ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Μέρους από τις αρμόδιες αρχές.
Άρθρο 183 Γενικές ρυθμίσεις προσωρινής προστασίας (Άρθρο 3 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται ο καθορισμός των γενικών ρυθμίσεων και αρχών εφαρμογής της προσωρινής προστασίας, με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα, την αρχή της μη επαναπροώθησης και το βέλτιστο συμφέρον του ανηλίκου, καθώς και ο προσδιορισμός του πεδίου εφαρμογής των σχετικών διατάξεων.
Άρθρο 184 Διάρκεια προσωρινής προστασίας (Άρθρο 4 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προσδιορίζεται η διάρκεια της προσωρινής προστασίας σε ένα (1) έτος, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στο άρθρο 186 καθώς και η δυνατότητα και διάρκεια παράτασής της για ένα (1) επιπλέον έτος κατ΄ ανώτατο όριο, κατόπιν της σχετικής Απόφασης του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που προβλέπεται στο άρθρο 4 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55.
Άρθρο 185 Διαπίστωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων (Άρθρο 5 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προσδιορίζεται η διαδικασία διαπίστωσης της μαζικής εισροής εκτοπισθέντων με Απόφαση του Συμβουλίου της παρ. 1 του άρθρου 5 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55, που έχει ως αποτέλεσμα την εφαρμογή της προσωρινής προστασίας για τους εκτοπισθέντες. Επίσης, καθιερώνεται η δυνατότητα υποβολής αιτήματος προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με μέριμνα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, για την έκδοση της σχετικής απόφασης.

Άρθρο 186 Λήξη προσωρινής προστασίας (Άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, προσδιορίζονται οι περιπτώσεις λήξης της προσωρινής προστασίας και παρέχεται η δυνατότητα υποβολής αιτήματος, με μέριμνα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την έκδοση απόφασης σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 6 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55.
Άρθρο 187 Επέκταση της προσωρινής προστασίας (Άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η παροχή δυνατότητας έκδοσης απόφασης του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου περί επέκτασης του καθεστώτος προσωρινής προστασίας και σε άλλες κατηγορίες εκτοπισθέντων, οι οποίοι έχουν εκτοπισθεί για τους ίδιους λόγους και από την ίδια χώρα καταγωγής όπως ορίζονται στην απόφαση του Συμβουλίου της παρ. 1 του άρθρου 5 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55. Κατά την επέκταση αυτή δεν εφαρμόζονται τα άρθρα 204, 205 και 207, εξαιρουμένης της διαρθρωτικής στήριξης από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης.
Άρθρο 188 Άδεια διαμονής (Άρθρο 8 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι η διαμόρφωση του πλαισίου για την προστασία και τη χορήγηση άδειας διαμονής στους δικαιούχους προσωρινής προστασίας, η οποία χορηγείται ατελώς, για όσο διάστημα τελούν σε αυτό το καθεστώς, ο καθορισμός της Υπηρεσίας Ασύλου ως αρμόδιας αρχής για τη χορήγησή της, η πρόβλεψη της ακύρωσής της σε περίπτωση απόκτησης άδειας διαμονής από άλλο κράτος μέλος και η παροχή των αναγκαίων διευκολύνσεων, όπως η πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας, στην αγορά εργασίας και στην κοινωνική ασφάλιση, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία καθώς και η παροχή της δυνατότητας χορήγησης θεωρήσεων εισόδου ατελώς, στην οποία συμπεριλαμβάνεται και η θεώρηση διέλευσης.
Άρθρο 189 Ενημέρωση δικαιούχων προσωρινής προστασίας (Άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι η διασφάλιση της έγγραφης και κατανοητής ενημέρωσης των δικαιούχων προσωρινής προστασίας σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους κατά τον χρόνο που τελούν υπό το καθεστώς αυτό, με ειδική πρόβλεψη, στην περίπτωση ασυνόδευτων ή χωρισμένων ανηλίκων, για ενημέρωση φιλική προς τους ανηλίκους και προσαρμοσμένη στην ηλικία, την ωριμότητα, τη γλωσσική ικανότητα και τις ειδικές ανάγκες τους, σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας.
Άρθρο 190 Καταχώριση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (Άρθρο 10 Οδηγίας 2001/55/ΕΚ)	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι η καταχώριση των αναγκαίων δεδομένων των δικαιούχων προσωρινής προστασίας, καθώς και των βιομετρικών τους δεδομένων από την Υπηρεσία Ασύλου, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1358, τηρουμένης της εξαίρεσης της παρ. 3 του άρθρου 63 αυτού, καθώς και των προβλέψεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της

	επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) και του ν. 4624/2019 (Α' 137).
Άρθρο 191 Επανεισδοχή δικαιούχων προσωρινής προστασίας (Άρθρο 11 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκονται η επανεισδοχή δικαιούχου προσωρινής προστασίας στην ελληνική επικράτεια, όταν απολαύει του καθεστώτος του στην χώρα, και η επιστροφή δικαιούχου προσωρινής προστασίας σε κράτος μέλος, από το οποίο του έχει χορηγηθεί καθεστώς προσωρινής προστασίας.
Άρθρο 192 Εργασία και επαγγελματική κατάρτιση (Άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)	Σκοπός της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι η διασφάλιση της πρόσβασης των δικαιούχων προσωρινής προστασίας στην εργασία και στην επαγγελματική κατάρτιση, μέσω της αναγνώρισης της άδειας διαμονής τους και ως άδειας εργασίας καθ' όλη τη διάρκεια της προσωρινής προστασίας, καθώς και της υπαγωγής τους στο ισχύον νομοθετικό πλαίσιο ως προς την αμοιβή, την κοινωνική ασφάλιση και τους όρους άσκησης μισθωτής ή ανεξάρτητης επαγγελματικής δραστηριότητας.
Άρθρο 193 Κέντρα φιλοξενίας, κοινωνική βοήθεια, ιατρική περίθαλψη (Άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η διασφάλιση αξιοπρεπών συνθηκών υποδοχής για τα άτομα που απολαύουν προσωρινής προστασίας, μέσω της παροχής στέγασης σε δομές και κέντρα φιλοξενίας που λειτουργούν υπό την εποπτεία του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, της κάλυψης των βασικών αναγκών τους, όπως η σίτιση, ο ρουχισμός και κάθε άλλη κοινωνική συνδρομή, της παροχής της αναγκαίας ιατρικής περίθαλψης, συμπεριλαμβανομένων των πρώτων βοηθειών και της αναγκαίας θεραπείας ασθενειών, καθώς και της κατά προτεραιότητα παροχής της απαιτούμενης υποστήριξης σε άτομα με ιδιαίτερες ανάγκες.
Άρθρο 194 Εκπαίδευση (Άρθρο 14 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι η διασφάλιση του δικαιώματος του παιδιού στην εκπαίδευση, μέσω της υποχρεωτικής πρόσβασης των ανηλίκων δικαιούχων προσωρινής προστασίας στην προσχολική εκπαίδευση και στις μονάδες παροχής πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος με τους όρους που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες.
Άρθρο 195 Διατήρηση της οικογενειακής ενότητας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση διασφαλίζεται η διατήρηση της οικογενειακής ενότητας, στις περιπτώσεις οικογενειών που χωρίστηκαν λόγω μαζικής εισροής, με τον ορισμό της Υπηρεσίας Ασύλου ως της αρμόδιας αρχής για την επανένωση της οικογένειας στην Ελλάδα, είτε τα μέλη της οικογένειας βρίσκονται στην Ελλάδα είτε σε άλλο κράτος μέλος, λαμβάνοντας υπόψη το βέλτιστο συμφέρον των ανηλίκων και

(Άρθρο 15 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)	ρυθμίζονται τα θέματα που άπτονται της χορήγησης ή ανάκληση των οικείων αδειών διαμονής.
Άρθρο 196 Ασυνόδευτοι και χωρισμένοι ανήλικοι (Άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση και προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού διασφαλίζονται η άμεση εκπροσώπηση και η κατάλληλη φροντίδα των ασυνόδευτων ή χωρισμένων ανηλίκων που απολαύουν προσωρινής προστασίας, μέσω του καθορισμού της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας ως αρμόδιας αρχής προς τον σκοπό αυτό και την πρόβλεψη ρυθμίσεων για την ανάθεση της επιμέλειας των ανηλίκων αυτών σε συγκεκριμένα πρόσωπα και δομές.
Άρθρο 197 Υποβολή αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας (Άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι η διασφάλιση του δικαιώματος των δικαιούχων προσωρινής προστασίας να υποβάλουν αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας.
Άρθρο 198 Υπεύθυνο κράτος μέλος (Άρθρο 18 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)	Σκοπός της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι ο καθορισμός του υπεύθυνου κράτους μέλους για την εξέταση αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με τα κριτήρια και τους μηχανισμούς του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, καθώς και η πρόβλεψη ότι η Ελλάδα εξετάζει υποχρεωτικά την αίτηση όταν έχει αποδεχθεί τη μεταφορά ατόμου που απολαύει προσωρινής προστασίας στο έδαφός της.
Άρθρο 199 Σχέση με καθεστώς διεθνούς προστασίας (Άρθρο 19 της Οδηγίας)	Η αξιολογούμενη ρύθμιση αποσκοπεί να διασαφηνίσει ότι το καθεστώς προσωρινής προστασίας λειτουργεί ανεξάρτητα από το καθεστώς αιτούντος διεθνή προστασία και δεν επηρεάζεται σε περίπτωση τελεσίδικης απόρριψης της αίτησης διεθνούς προστασίας.
Άρθρο 200 Εφαρμογή εθνικής νομοθεσίας περί αλλοδαπών (Άρθρο 20 της Οδηγίας)	Η αξιολογούμενη ρύθμιση προσδιορίζει ότι με τη λήξη του καθεστώτος προσωρινής προστασίας εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις περί αλλοδαπών, με την επιφύλαξη των άρθρων 201 έως 203.
Άρθρο 201 Εκούσιος επαναπατρισμός (Άρθρο 21 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι η διασφάλιση του δικαιώματος εκούσιου επαναπατρισμού των δικαιούχων προσωρινής προστασίας ή των προσώπων των οποίων αυτή έληξε, με σεβασμό στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια και με δυνατότητα παροχής της αναγκαίας διοικητικής στήριξης και συνδρομής, η πρόβλεψη δυνατότητας υποβολής αιτήματος επανεισόδου τους, εφόσον το επιβάλλουν οι συνθήκες στη

	χώρα καταγωγής και η προσωρινή προστασία δεν έχει λήξει, καθώς και η δυνατότητα έγκρισης αιτήματος παράτασης της άσκησης των δικαιωμάτων των άρθρων του Κεφαλαίου Γ΄ του Μέρους Ζ' σε μεμονωμένα άτομα που επωφελούνται προγράμματος εκούσιου επαναπατρισμού.
Άρθρο 202 Αναγκαστικός επαναπατρισμός (Άρθρο 22 παρ. 1 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)	Η αξιολογούμενη ρύθμιση αποσκοπεί στον καθορισμό του πλαισίου αναγκαστικού επαναπατρισμού, με σεβασμό στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια, τόσο για τα πρόσωπα των οποίων η προσωρινή προστασία έχει λήξει όσο και για τα πρόσωπα που εισήλθαν στην ελληνική επικράτεια προκειμένου να επωφεληθούν από αυτήν χωρίς να τη δικαιούνται.
Άρθρο 203 Αναστολή αναγκαστικού επαναπατρισμού (Άρθρο 22 παρ. 2 και Άρθρο 23 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι η πρόβλεψη δυνατότητας αναστολής του αναγκαστικού επαναπατρισμού, με αιτιολογημένη απόφαση των αρμόδιων αστυνομικών αρχών, όταν συντρέχουν επιτακτικοί ανθρωπιστικοί λόγοι, λόγοι υγείας ή λόγοι που συνδέονται με τη φοίτηση ανήλικων τέκνων, καθώς και η διασφάλιση ότι, κατά τη διάρκεια της αναστολής, οι αλλοδαποί εξακολουθούν να απολαύουν των δικαιωμάτων του Κεφαλαίου Γ΄ του παρόντος Μέρους.
Άρθρο 204 Καθορισμός δυνατοτήτων υποδοχής (Άρθρο 25 της Οδηγίας)	Σκοπός της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι ο προσδιορισμός της διαδικασίας για τον καθορισμό του μέγιστου αριθμού ατόμων που μπορούν να φιλοξενηθούν στην Ελλάδα στο πλαίσιο του καθεστώτος προσωρινής προστασίας, καθώς και η πρόβλεψη δυνατότητας υποβολής αιτήματος προς το Συμβούλιο για τη λήψη μέτρων, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 25 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55 σε περίπτωση ξαφνικής και μαζικής εισροής που υπερβαίνει τις δυνατότητες υποδοχής της χώρας.
Άρθρο 205 Μεταφορά δικαιούχων προσωρινής προστασίας (Άρθρο 26 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)	Η αξιολογούμενη ρύθμιση προσδιορίζει τη διαδικασία για τη μεταφορά δικαιούχων προσωρινής προστασίας σε άλλο κράτος μέλος, με τη συγκατάθεσή τους, τη σχετική ανταλλαγή πληροφοριών με τις αρμόδιες αρχές, την Επιτροπή και την Ύπατη Αρμοστεία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, καθώς και τις συνέπειες της μεταφοράς ως προς την άδεια διαμονής και τις υποχρεώσεις της Ελλάδας για την παροχή προσωρινής προστασίας.
Άρθρο 206 Άδεια διέλευσης	Η αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπει την έκδοση άδειας διέλευσης των δικαιούχων που απολαύουν προσωρινής προστασίας από την Υπηρεσία Ασύλου, με σκοπό τη διευκόλυνση της μεταφοράς τους σε άλλο κράτος μέλος, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55.
Άρθρο 207	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται η Υπηρεσία Ασύλου ως Εθνικό Σημείο Επαφής με σκοπό τη διοικητική συνεργασία με τις

Εθνικό σημείο επαφής (Άρθρο 27 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)	αντίστοιχες αρχές των άλλων κρατών μελών σε θέματα εφαρμογής της προσωρινής προστασίας και τη διασφάλιση της άμεσης και αποτελεσματικής ανταλλαγής των αναγκαίων πληροφοριών και δεδομένων σε θέματα προσωρινής προστασίας.
Άρθρο 208 Ρήτρες αποκλεισμού από την προσωρινή προστασία (Άρθρο 28 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προσδιορίζονται οι ρήτρες αποκλεισμού από την προσωρινή προστασία, με στόχο τη διασφάλιση ότι το καθεστώς αυτό παρέχεται μόνο σε πρόσωπα που πράγματι χρήζουν προστασίας και δεν συνιστούν κίνδυνο για τη δημόσια τάξη, την εθνική ασφάλεια ή την κοινωνία, ούτε έχουν τελέσει ιδιαίτερα σοβαρές πράξεις που αντιβαίνουν στις θεμελιώδεις αρχές του διεθνούς δικαίου.
Άρθρο 209 Αποφάσεις - προσφυγές - δικαστική προστασία (Άρθρο 29 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προσδιορίζεται η διαδικασία έκδοσης αποφάσεων αποκλεισμού από την προσωρινή προστασία και επιστροφής και κατοχυρώνεται διοικητική και δικαστική προστασία κατά των σχετικών αποφάσεων, ώστε να διασφαλίζεται η ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή των ρητρών αποκλεισμού από το καθεστώς προσωρινής προστασίας.
Άρθρο 210 Ενημέρωση Επιτροπής (Άρθρο 31 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, σε εφαρμογή του άρθρου 31 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55, ως αρμόδια αρχή για την ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε θέματα εφαρμογής προσωρινής προστασίας ορίζεται ο Γενικός Γραμματέας Μεταναστευτικής Πολιτικής.
Άρθρο 211 Εξουσιοδοτικές διατάξεις	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις για την εφαρμογή του Μέρους Ζ΄ του Δεύτερου Βιβλίου.
Άρθρο 212 Αντικείμενο	Προβλέπεται το αντικείμενο του Μέρους Α΄ του Τρίτου Βιβλίου, που αφορά στη θέσπιση των εφαρμοστικών μέτρων του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 και κάθε άλλου ζητήματος αναγκαίου για την πλήρη εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού.
Άρθρο 213 Αρμόδιες Αρχές	Με το αξιολογούμενο άρθρο καθορίζονται οι αρμόδιες εθνικές αρχές για την πλήρη εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351. Συγκεκριμένα το Τμήμα Εθνικής Μονάδας Δουβλίνου της Διεύθυνσης Υποστήριξης της Υπηρεσίας Ασύλου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ορίζεται ως η αρμόδια αρχή για τη διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους και την εφαρμογή του Μηχανισμού Αλληλεγγύης, όπως προβλέπεται στο Μέρος IV του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351. Επίσης,

	προβλέπεται ότι η προσωπική συνέντευξη των αιτούντων διεθνή προστασία για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους διενεργείται από χειριστή της Αποφαινόμενης Αρχής ή από το Τμήμα Εθνικής Μονάδας Δουβλίνου. Οι ίδιες αρχές είναι αρμόδιες για την έκδοση της σχετικής απόφασης μεταφοράς του άρθρου 42 του (ΕΕ) 2024/1351. Περαιτέρω ορίζεται ότι αρμόδια αρχή για τον έλεγχο ασφαλείας της παρ. 4 του άρθρου 16 του εν λόγω Κανονισμού είναι η Ελληνική Αστυνομία, ενώ για τον έλεγχο και την επαλήθευση των διπλωμάτων ή τίτλων που εξέδωσαν εκπαιδευτικά ιδρύματα, με σκοπό τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, αρμόδιος είναι ο Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (ΔΟΑΤΑΠ).
Άρθρο 214 Εθνική Στρατηγική για τη Διαχείριση του Ασύλου και της Μετανάστευσης	Με στόχο να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή του εθνικού συστήματος διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης, προβλέπεται η κατάρτιση Εθνικής Στρατηγικής για τη Διαχείριση του Ασύλου και της Μετανάστευσης από το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, το οποίο συνεργάζεται με συναρμόδια Υπουργεία, εθνικές αρχές και οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διαμόρφωση και την και υλοποίησή της. Η Εθνική Στρατηγική για τη Διαχείριση του Ασύλου και της Μετανάστευσης επικαιροποιείται ανά πενταετία.
Άρθρο 215 Ετήσια Ευρωπαϊκή Έκθεση για τη Μετανάστευση και το Άσυλο	Με στόχο τη συμβολή της χώρας στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής ετήσιας έκθεσης για το άσυλο και τη μετανάστευση, η Γενική Γραμματεία Μεταναστευτικής Πολιτικής ορίζεται ως το αρμόδιο όργανο για την υποβολή στην Επιτροπή ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων και πληροφοριών, που συγκεντρώνει από τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες και συναρμόδιες εθνικές Αρχές.
Άρθρο 216 Πρόσβαση στη διαδικασία εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας	Με την αξιολογούμενη διάταξη εισάγεται ρύθμιση για την εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351. Ειδικότερα, για να εξασφαλιστεί η ταχύτητα της διαδικασίας, προβλέπεται ότι ο έλεγχος ασφαλείας διενεργείται εντός πέντε (5) ημερών από την καταχώριση της αίτησης διεθνούς προστασίας. Προβλέπεται, δε, ότι σε περίπτωση ύπαρξης πρόσθετων στοιχείων ή ενδείξεων, διενεργείται συμπληρωματικός έλεγχος ασφαλείας, αν έχει προηγηθεί τέτοιος έλεγχος κατά τον έλεγχο διαλογής.

Άρθρο 217 Υποχρεώσεις του αιτούντος και συνέπειες μη συμμόρφωσης	Προβλέπονται ρυθμίσεις για την εφαρμογή του άρθρου 17 και 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351. Ειδικότερα, προβλέπεται η υποχρέωση συνεργασίας του αιτούντος διεθνή προστασία με τις αρμόδιες αρχές ελέγχου διαλογής, καταχώρισης και κατάθεσης, καθώς και τις αρμόδιες αρχές για την εφαρμογή του παρόντος Μέρους, ιδίως όσον αφορά την υποβολή στοιχείων και πληροφοριών που σχετίζονται με τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους. Ακόμη, ορίζονται οι έννομες συνέπειες από τη μη τήρηση των υποχρεώσεων του άρθρου 17 του εν λόγω Κανονισμού, της μη παροχής των υλικών συνθηκών υποδοχής και της σιωπηρής ανάκλησης της αίτησης διεθνούς προστασίας. Τέλος, προβλέπεται ότι τα πρόσωπα που μεταφέρονται στην Ελλάδα διαμένουν σε Περιφερειακές Υπηρεσίες της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης και τους επιβάλλεται περιορισμός της ελεύθερης κυκλοφορίας σύμφωνα με το άρθρο 23 ή κράτηση σύμφωνα με το άρθρο 24 του παρόντος.
Άρθρο 218 Δικαίωμα ενημέρωσης	Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι εφαρμοστέες διαδικασίες γίνονται κατανοητές από τους αιτούντες, ορίζονται ως αρμόδιες αρχές για την ενημέρωσή τους σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, που πηγάζουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1351, καθώς και τις έννομες συνέπειες της μη συμμόρφωσης, οι Αρχές Ελέγχου Διαλογής ή Καταχώρησης. Για να μην σημειώνονται καθυστερήσεις στη διαδικασία, ορίζεται ότι η ενημέρωση διενεργείται το αργότερο έως την καταχώριση της αίτησης. Τέλος, κατοχυρώνεται το δικαίωμα του αιτούντος, να ενημερώνεται για την εξέλιξη της διαδικασίας προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, κατόπιν έγγραφου αιτήματός του.
Άρθρο 219 Δικαίωμα νομικής καθοδήγησης	Με στόχο την αύξηση της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους και τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής των κριτηρίων ευθύνης, θεσπίζεται δικαίωμα παροχής δωρεάν νομικής καθοδήγησης στους αιτούντες κατά τη διάρκεια της προαναφερόμενης διαδικασίας. Αποκλείεται το εν λόγω δικαίωμα, αν ο αιτών διαθέτει ήδη νομικό σύμβουλο.
Άρθρο 220 Προσωπική συνέντευξη	Με σκοπό τη διευκόλυνση της διαδικασίας προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, τίθενται ρυθμίσεις για την εφαρμογή του άρθρου 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 περί προσωπικής συνέντευξης. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι αυτή διενεργείται το αργότερο εντός επτά (7) ημερών από την κατάθεση της αίτησης διεθνούς προστασίας. Προβλέπονται ο τρόπος διενέργειας της συνέντευξης και η παροχή προθεσμίας έως πέντε (5) ημερών για την υποβολή των στοιχείων και των πληροφοριών που σχετίζονται με τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους.

Άρθρο 221 Εγγυήσεις για ανηλίκους	Λαμβάνοντας υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις προβλέπεται η εφαρμογή του άρθρου 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351. Ειδικότερα, ορίζεται η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας ως αρμόδια αρχή για τη διασφάλιση ορισμού προσωρινού εκπροσώπου ή εκπροσώπου σε κάθε ασυνόδευτο ανήλικο, σε συνεργασία με τα αρμόδια Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου, τα Αυτοτελή Κλιμάκια Ασύλου και το Τμήμα Εθνικής Μονάδας Δουβλίνου. Επίσης, ορίζεται η διαδικασία που ακολουθείται στην περίπτωση μεταφοράς στην Ελλάδα ασυνόδευτου ανηλίκου.
Άρθρο 222 Διαδικασία για τα αιτήματα αναδοχής στη συνοριακή διαδικασία	Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις, προβλέπεται προθεσμία δύο (2) εβδομάδων για την υποβολή αιτήματος αναδοχής κράτους μέλους, σε περίπτωση αιτούντα που υπόκειται στη διαδικασία στα σύνορα των άρθρων 43 επ. του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και ότι η εξέταση της αίτησης διενεργείται ταυτόχρονα με τη διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους.
Άρθρο 223 Επίδοση της απόφασης μεταφοράς	Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις, προβλέπονται οι έννομες συνέπειες έκδοσης απόφασης μεταφοράς σε περίπτωση αναδοχής της ευθύνης εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας από άλλο κράτος μέλος ή εκ νέου ανάληψης σύμφωνα με το άρθρο 36 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, καθώς και ο τρόπος και ο χρόνος επίδοσής της.
Άρθρο 224 Προσφυγές	Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις, προβλέπεται προθεσμία επτά (7) ημερών, κατά τη διαδικασία στα σύνορα, ή δέκα (10) ημερών, σε κάθε άλλη περίπτωση, για την άσκηση προσφυγής κατά της απόφασης μεταφοράς του αιτούντος ενώπιον της Αρχής Προσφυγών.
Άρθρο 225 Κράτηση	Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις, προβλέπεται η υποχρεωτική κράτηση των προσώπων που υπόκεινται σε διαδικασίες μεταφοράς του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, για τη διεκπεραίωση της διαδικασίας μεταφοράς και σύμφωνα με τους όρους και τις εγγυήσεις των άρθρων 24 έως 27 του παρόντος.
Άρθρο 226 Μηχανισμός Αλληλεγγύης	Με στόχο τη διασφάλιση της ομαλής εφαρμογής του μηχανισμού αλληλεγγύης, ορίζεται ο Γενικός Γραμματέας Μεταναστευτικής Πολιτικής ως Συντονιστής Αλληλεγγύης για την Ελλάδα και καθορίζονται οι αρμοδιότητές του για την εφαρμογή του Μέρους IV του Κανονισμού ΕΕ) 2024/1351.
Άρθρο 227 Έλεγχος ασφαλείας στο πλαίσιο της διαδικασίας μετεγκατάστασης	Εξειδικεύονται οι ρυθμίσεις για τον έλεγχο ασφαλείας σε περίπτωση μεταφοράς αιτούντος και δικαιούχου διεθνούς προστασίας. Όσον αφορά τον αιτούντα διεθνή προστασία, ορίζεται ότι αν από τα αποτελέσματα των ελέγχων της Ελληνικής Αστυνομίας ή του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρηθεί ότι συνιστά απειλή για την εσωτερική ασφάλεια, δεν εφαρμόζεται ή τερματίζεται η διαδικασία της μετεγκατάστασης του άρθρου 67 του

	Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351. Όσον αφορά στον δικαιούχο διεθνούς προστασίας, ο έλεγχος ασφαλείας διενεργείται από την Ελληνική Αστυνομία, εφόσον προηγηθεί αίτημα της Υπηρεσίας Ασύλου.
Άρθρο 228 Διαδικασία μετεγκατάστασης	Ορίζεται το Τμήμα Εθνικής Μονάδας Δουβλίνου ως η αρμόδια αρχή για την ταυτοποίηση των επιλέξιμων προσώπων προς μετεγκατάσταση, την αντιστοίχισή τους με τα κράτη μέλη μετεγκατάστασης και την παραλαβή στοιχείων για την τεκμηρίωση ύπαρξης ουσιαστικών δεσμών με συγκεκριμένα κράτη, ενώ προβλέπονται η έκδοση της απόφασης μεταφοράς από το Τμήμα Εθνικής Μονάδας Δουβλίνου ή την Αποφαινόμενη Αρχή, ο τρόπος επίδοσης και το δικαίωμα άσκησης προσφυγής κατά της απόφασης αυτής.
Άρθρο 229 Αντικείμενο	Ορίζεται το αντικείμενο του Μέρους Β΄ του Τρίτου Βιβλίου, που αφορά στη θέσπιση μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359 για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης και ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου.
Άρθρο 230 Αρμόδια Αρχή	Ορίζεται το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου ως αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359.
Άρθρο 231 Αναγνώριση, παράταση και κατάργηση της κατάστασης κρίσης ή ανωτέρας βίας	Προσδιορίζονται οι αρμόδιες αρχές για την έγγραφη εισήγηση προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου περί της ύπαρξης ενδείξεων κατάστασης κρίσης ή ανωτέρας βίας, κατά το άρθρο 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359, προκειμένου ο Υπουργός να υποβάλει αιτιολογημένο αίτημα στην Επιτροπή για τη διαπίστωση κατάστασης κρίσης ή ανωτέρας βίας. Ο Γενικός Γραμματέας Μεταναστευτικής Πολιτικής ορίζεται ως αρμόδια αρχή για την παροχή στοιχείων για την εξέταση της περίπτωσης κατάργησης της Εκτελεστικής Απόφασης του Συμβουλίου.
Άρθρο 232 Ενεργοποίηση των μέτρων αλληλεγγύης και στήριξης και παρεκκλίσεων	Προβλέπεται η ενεργοποίηση των μέτρων αλληλεγγύης του άρθρου 8 και των παρεκκλίσεων των άρθρων 10 έως 13 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359 μέσω απόφασης του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου.
Άρθρο 233 Ενημέρωση των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών	Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις, ορίζονται οι αρμόδιες αρχές για την ενημέρωση των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών σχετικά με την έκδοση της απόφασης για την ενεργοποίηση των μέτρων για την αντιμετώπιση της κρίσης ή της ανωτέρας βίας.
Άρθρο 234 Πρόσβαση σε εγκαταστάσεις κράτησης ή σε	Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις, προβλέπεται πως η πρόσβαση στις εγκαταστάσεις κράτησης διενεργείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 13, 25, 26, 34, 102 και 158.

σημεία διέλευσης των συνόρων	
Άρθρο 235 Ταχεία διαδικασία	Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις, ορίζεται η Υπηρεσία Ασύλου ως η αρμόδια αρχή για την εφαρμογή της ταχείας διαδικασίας του άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359, στην περίπτωση έκδοσης σύστασης της Επιτροπής.
Άρθρο 236 Εξουσιοδοτικές διατάξεις	Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις, προβλέπονται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις για την εφαρμογή των άρθρων 8 έως 13 του Κανονισμού ΕΕ) 2024/1359.
Άρθρο 237 Αντικείμενο	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι η περιγραφή του αντικειμένου του Μέρους Γ΄ του Τρίτου Βιβλίου, που αφορά στη θέσπιση μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1350 για τη θέσπιση πλαισίου της Ένωσης για την επανεγκατάσταση και την εισδοχή για ανθρωπιστικούς λόγους.
Άρθρο 238 Αρμόδια Αρχή	Στόχος του άρθρου είναι ο ορισμός του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ως αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1350.
Άρθρο 239 Σχέδιο της Ένωσης για την επανεγκατάσταση και την εισδοχή για ανθρωπιστικούς λόγους – Εθνική συμμετοχή - Εφαρμογή της διαδικασίας εισδοχής	Η αξιολογούμενη ρύθμιση προσδιορίζει το πλαίσιο συμμετοχής της Ελλάδας στο Σχέδιο της Ένωσης για την επανεγκατάσταση και την εισδοχή για ανθρωπιστικούς λόγους, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 11 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1350, με τον καθορισμό της Υπηρεσίας Ασύλου ως αρμόδιας αρχής για την παραλαβή και εξέταση των υποθέσεων επανεγκατάστασης, εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους και εισδοχής έκτακτης ανάγκης, καθώς και με τη διασφάλιση της συνδρομής της κατά τόπο αρμόδιας ελληνικής διπλωματικής ή έμμισθης προξενικής αρχής για τη χορήγηση των απαιτούμενων θεωρήσεων ή ταξιδιωτικών διευκολύνσεων.
Άρθρο 240 Επιχειρησιακή συνεργασία	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται η Υπηρεσία Ασύλου ως Εθνικό Σημείο Επαφής της παρ. 1 του άρθρου 10 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1350 και προβλέπεται ρύθμιση για τη συνεργασία της Υπηρεσίας Ασύλου, κατόπιν αιτήματος του Διοικητή, με ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς με σκοπό την παροχή επιχειρησιακής ή τεχνικής συνδρομής και υποστήριξης στη διαδικασία εισδοχής του άρθρου 9 του εν λόγω Κανονισμού.
Άρθρο 241 Εξουσιοδοτική διάταξη	Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις, προβλέπονται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1350.
Άρθρο 242 Αντικείμενο	Στόχος του άρθρου είναι η περιγραφή του αντικειμένου του Μέρους Δ΄ του Τρίτου Βιβλίου, ήτοι της θέσπισης μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358.

Άρθρο 243 Ενιαίο Εθνικό Σημείο Πρόσβασης	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι ο καθορισμός του Ενιαίου Εθνικού Σημείου Πρόσβασης για την επικοινωνία με το Eurodac, με τον ορισμό του ενιαίου εθνικού ηλεκτρονικού συστήματος που διαχειρίζονται από κοινού η Γενική Διεύθυνση Πληροφορικής και Επικοινωνιών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και η Διεύθυνση Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, καθώς και η πρόβλεψη της λειτουργίας του σε δύο κόμβους για λόγους ανθεκτικότητας και αξιοπιστίας.
Άρθρο 244 Εντεταλμένη Αρχή και επιχειρησιακές μονάδες για σκοπούς επιβολής του νόμου	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ορίζονται η Διεύθυνση Προστασίας Συνόρων της Ελληνικής Αστυνομίας ως Εντεταλμένη Αρχή κατά το άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358, καθώς και οι επιχειρησιακές μονάδες για την υποβολή των αιτήσεων αντιπαραβολής, με σκοπό την πρόληψη, ανίχνευση ή διερεύνηση τρομοκρατικών ή άλλων σοβαρών εγκλημάτων και εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων τους.
Άρθρο 245 Αρχή Ελέγχου για αιτήματα πρόσβασης στο Eurodac για σκοπούς επιβολής του νόμου	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ορίζεται η Διεύθυνση Εγκληματολογικών Ερευνών της Ελληνικής Αστυνομίας ως Αρχή Ελέγχου για τα αιτήματα πρόσβασης στο Eurodac βάσει του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358 και οι αρμοδιότητές της, για σκοπούς επιβολής του νόμου, καθώς και η ρύθμιση της διαδικασίας έγκρισης ή απόρριψης των σχετικών αιτημάτων, υπό τις προϋποθέσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358.
Άρθρο 246 Αρμόδιες αρχές και οργανικές μονάδες για σκοπούς εφαρμογής του Eurodac	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ορίζονται άλλες αρμόδιες αρχές για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358, για σκοπούς πέραν της επιβολής του νόμου, οι οποίες κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στον Eu-Lisa και προσδιορίζεται η νόμιμη βάση για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των βιομετρικών δεδομένων, τα οποία υποβάλλονται σε επεξεργασία για τους σκοπούς συμμόρφωσης με τον εν λόγω Κανονισμό και ταυτοποίησης προσώπων και το χρονικό διάστημα διατήρησης αυτών.
Άρθρο 247 Εθνικά διοικητικά μέτρα για τη λήψη βιομετρικών δεδομένων	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι ο καθορισμός των διοικητικών μέτρων και των έννομων συνεπειών από τη μη συμμόρφωση με την υποχρέωση παροχής βιομετρικών δεδομένων της παρ. 1 του άρθρου 13 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358, ώστε να διασφαλίζονται η αποτελεσματική λήψη των βιομετρικών δεδομένων και η ορθή εφαρμογή της διαδικασίας διεθνούς προστασίας.
Άρθρο 248 Ειδικές διατάξεις για ανηλίκους	Στόχος του άρθρου είναι ο προσδιορισμός της συμμετοχής της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας στην επιμόρφωση των υπαλλήλων που επιφορτίζονται με τη λήψη βιομετρικών δεδομένων σε ανηλίκους σύμφωνα με το άρθρο 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358.

Άρθρο 249 Διαχείριση σοβαρών τεχνικών προβλημάτων κατά τη συλλογή και διαβίβαση βιομετρικών δεδομένων	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται οι αναγκαίοι μηχανισμοί με σκοπό την αντιμετώπιση σοβαρών τεχνικών ζητημάτων που επηρεάζουν τη συλλογή ή τη διαβίβαση των βιομετρικών δεδομένων στο σύστημα Eurodac, αρμοδιότητα για τη διαπίστωση των οποίων έχουν οι Αρχές Διαχείρισης του Ενιαίου Εθνικού Σημείου Πρόσβασης.
Άρθρο 250 Παρέκκλιση από τις προθεσμίες λόγω αιφνίδιας εισροής	Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις, προβλέπεται η εφαρμογή των παρεκκλίσεων της παρ. 6 του άρθρου 24 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358 σε περίπτωση αιφνίδιας εισροής προσώπων, ικανής να επηρεάσει ουσιωδώς τη δυνατότητα έγκαιρης συλλογής ή διαβίβασης βιομετρικών δεδομένων, με Απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου. Η απόφαση του Υπουργού κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στα λοιπά κράτη μέλη.
Άρθρο 251 Δικαίωμα πληροφόρησης	Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις διευκρινίζεται πως η ενημέρωση των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών σε σχέση με τις πληροφορίες που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 42 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358 πραγματοποιείται κατά τη διαδικασία λήψης των δακτυλικών αποτυπωμάτων.
Άρθρο 252 Διαχείριση αιτημάτων υποκειμένων δεδομένων στο πλαίσιο του Eurodac	Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις, προβλέπονται ρυθμίσεις για τη διαχείριση των αιτημάτων των υποκειμένων των δεδομένων, ο τρόπος άσκησης, καθώς και η επιβολή περιορισμών του δικαιώματος αυτού.
Άρθρο 253 Διενέργεια αντιπαραβολών, διαβίβαση αποτελεσμάτων και ευθύνη επεξεργασίας	Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις, προβλέπεται η καταγραφή των ενεργειών για κάθε στάδιο της διαδικασίας αντιπαραβολής και διαβίβασης αποτελεσμάτων σε σύστημα, σύμφωνα με το άρθρο 51 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358. Με την αξιολογούμενη ρύθμιση διασφαλίζεται η δυνατότητα εκ των υστέρων ελέγχου της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις των άρθρων 35, 36, 47 και 48 του εν λόγω Κανονισμού.
Άρθρο 254 Γνωστοποίηση εντεταλμένων Αρχών και Αρχής Ελέγχου	Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις, προβλέπεται αρμοδιότητα γνωστοποίησης των εντεταλμένων αρχών και της μεταβολής αυτών από το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη.
Άρθρο 255	Με σκοπό τη διασφάλιση της τήρησης των υποχρεώσεων προστασίας προσωπικών δεδομένων η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού

Εποπτεία της επεξεργασίας δεδομένων Eurodac	Χαρακτήρα ορίζεται ως αρμόδια αρχή για την εποπτεία της νομιμότητας της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τη διενέργεια ελέγχου νομιμότητας της επεξεργασίας των δεδομένων και καθορίζεται υποχρέωση συνεργασίας των αρμόδιων εθνικών αρχών με τον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων που έχουν ορίσει σύμφωνα τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων και τον ν. 4624/2019. Εισάγεται υποχρέωση των αρμοδίων αρχών να θεσπίζουν κατάλληλους μηχανισμούς εσωτερικής διακυβέρνησης και ελέγχου για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο του Eurodac.
Άρθρο 256 Ασφάλεια δεδομένων	Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις, προβλέπονται η υποχρέωση λήψης των κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων για την ασφάλεια των δεδομένων από τις Αρχές Διαχείρισης και η υποχρέωση ενημέρωσης του Eu-Lisa των συμβάντων ασφαλείας από τις Αρχές Διαχείρισης.
Άρθρο 257 Εξουσιοδοτικές διατάξεις	Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις, προβλέπονται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358.
Άρθρο 258 Ειδική ρύθμιση για μέτρα δέουσας επιμέλειας αιτούντων διεθνή προστασία	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, στο πλαίσιο της αναμόρφωσης του εθνικού πλαισίου για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία, ρυθμίζεται ειδική διαδικασία για τη διενέργεια των Μέτρων Δέουσας Επιμέλειας [(Know your customer (KYC)] από τα πιστωτικά ιδρύματα, κατά παρέκκλιση του ν. 4557/2018 (Α' 139), προκειμένου να καταστεί δυνατή η καταβολή του οικονομικού βοηθήματος ως υλικής συνθήκης υποδοχής ή του βοηθήματος για τα καθημερινά έξοδα στους αιτούντες διεθνή προστασία, σύμφωνα με τις περ. ζ) και ιζ) του άρθρου 17. Προς τον σκοπό αυτό, προβλέπεται ότι τα ανωτέρω μέτρα, κατά το άρθρο 13 του ν. 4557/2018 (Α' 139), διενεργούνται μέσω του πληροφοριακού συστήματος «ΑΛΚΥΟΝΗ 2» ή τυχόν διάδοχου πληροφοριακού συστήματος του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στην υπό στοιχεία 9747 ΕΞ 2021/7.4.2021 απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης «Ηλεκτρονική διεκπεραίωση μέτρων δέουσας επιμέλειας μέσω της εφαρμογής eGov-KYC» (Β' 1357) και στα άρθρα 43 έως 46 του ν. 4557/2018 (Α' 139). Ειδικότερα, μέσω της διαβίβασης προς τα πιστωτικά ιδρύματα των ελάχιστων αναγκαίων στοιχείων ταυτοποίησης και επαλήθευσης των ωφελούμενων, τα οποία τηρούνται στο «ΑΛΚΥΟΝΗ 2», διευκολύνεται η ολοκλήρωση της διαδικασίας KYC και διασφαλίζεται η ομαλή και έγκαιρη καταβολή των προβλεπόμενων βοηθημάτων.
Άρθρο 259 Παράταση εκτελεστικών	Η προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζει την παράταση, έως και την 30ή Σεπτεμβρίου 2026, των εκτελεστικών συμβάσεων παροχής υπηρεσιών Διαχείρισης Εγκαταστάσεων (Facilities Management) του Υπουργείου

συμβάσεων παροχής υπηρεσιών Διαχείρισης Εγκαταστάσεων (Facilities Management) του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου	Μετανάστευσης και Ασύλου, οι οποίες λήγουν εντός Ιουνίου, Ιουλίου και Αυγούστου 2026, προκειμένου να διασφαλιστεί η αδιάλειπτη παροχή υπηρεσιών φύλαξης, καθαριότητας και συντήρησης των κτιριακών υποδομών κάθε τύπου δομής αρμοδιότητας του Υπουργείου, κατά τη μεταβατική περίοδο, μέχρι την οριστική εφαρμογή του νέου προγραμματικού πλαισίου, προκειμένου για τη συνεχή τήρηση των απαιτούμενων προδιαγραφών λειτουργίας και ασφάλειάς τους. Η παράταση κρίνεται αναγκαία για τη συνέχιση κρίσιμων υπηρεσιών φύλαξης, καθαριότητας, τεχνικής συντήρησης, διαχείρισης υποδομών και υγειονομικής προστασίας, ώστε να διατηρηθούν οι απαιτούμενες προδιαγραφές λειτουργίας, ασφάλειας και δημόσιας υγείας και να αποτραπούν επιχειρησιακά, διοικητικά ή υγειονομικά κενά.
Άρθρο 260 Εξουσιοδοτικές διατάξεις	Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις, προβλέπονται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις
Άρθρο 261 Μεταβατικές διατάξεις	Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις, προβλέπονται οι μεταβατικές διατάξεις για την εφαρμογή του παρόντος νόμου.
Άρθρο 262 Καταργούμενες διατάξεις	Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις, προβλέπεται ότι από την έναρξη ισχύος του νόμου, καταργούνται οι παρ. 8 και 12 του άρθρου 7 του ν. 4375/2016 και ο ν. 4939/2022.
Άρθρο 263 Έναρξη ισχύος	Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις προσδιορίζεται η έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Δ. Έκθεση γενικών συνεπειών

18.	Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΜΕΣΑ	Αύξηση εσόδων					
		Μείωση δαπανών					
		Εξοικονόμηση χρόνου	×				

	ΕΜΜΕΣΑ	Μεγαλύτερη αποδοτικότητα / αποτελεσματικότητα	×		×		
		Άλλο					
		Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών					
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών	×				
		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών	×				
		Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων	×				
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις επιφέρουν ιδίως θεσμικά, διοικητικά και κοινωνικά οφέλη, καθώς θεσπίζουν ένα ενιαίο, συνεκτικό και λειτουργικά οργανωμένο πλαίσιο για τον έλεγχο διαλογής, την υποδοχή, τη διεθνή προστασία, την προσωρινή προστασία, την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων, τη διαχείριση κρίσεων και τη λειτουργία του συστήματος Eurodac, με σκοπό τη διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου, αποτελεσματικού και δίκαιου συστήματος διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης, σε εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, το οποίο από τον Ιούνιο του 2026 είναι δεσμευτικό για όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το όφελος της εξοικονόμησης χρόνου εντοπίζεται στην τυποποίηση των διαδικασιών, στον σαφέστερο προσδιορισμό των αρμόδιων αρχών, στη διασύνδεση των εμπλεκόμενων φορέων, στις προβλέψεις για ταχεία και ειδική διαδικασία και στα συστήματα παρακολούθησης και ελέγχου, που μειώνουν καθυστερήσεις και επικαλύψεις. Το όφελος της μεγαλύτερης αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας συνίσταται στην καλύτερη οργάνωση της διοίκησης, στον στρατηγικό σχεδιασμό, στον συντονισμό, στην ύπαρξη ειδικών μηχανισμών για το σύστημα υποδοχής, τους ασυνόδευτους ανηλίκους και τις καταστάσεις κρίσης, αλλά και στη χρήση μητρώων, ψηφιακών εργαλείων και διαδικασιών εποπτείας. Η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προκύπτει από την ενίσχυση της ενημέρωσης σε γλώσσα κατανοητή, της νομικής καθοδήγησης και συνδρομής, των ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων και της ειδικής μέριμνας για ευάλωτα πρόσωπα και ασυνόδευτους ανηλίκους. Η δίκαιη μεταχείριση των διοικουμένων ενισχύεται μέσω της κατοχύρωσης δικαιωμάτων ενημέρωσης, προσφυγής, εκπροσώπησης, ειδικών εγγυήσεων και της πρόβλεψης διαδικασιών που λαμβάνουν υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού και τις ιδιαίτερες ανάγκες προστασίας. Η αυξημένη αξιοπιστία και διαφάνεια των θεσμών στηρίζεται στους μηχανισμούς παρακολούθησης, ελέγχου, λογοδοσίας, διαχείρισης παραπόνων, διοικητικής συνεργασίας και εποπτείας της επεξεργασίας δεδομένων, ιδίως στο πλαίσιο του Eurodac. Τέλος, η βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων προκύπτει από τις προβλέψεις για ελέγχους ασφαλείας, έκτακτα μέτρα, μηχανισμούς ανταπόκρισης σε κρίσεις ή ανωτέρα βία, καθώς και από την οργανωμένη προστασία ανηλίκων και ευάλωτων προσώπων. Περαιτέρω, σημαντικά οφέλη προκύπτουν από την ειδική διαδικασία διενέργειας των μέτρων δέουσας επιμέλειας μέσω του πληροφοριακού συστήματος «ΑΛΚΥΟΝΗ 2», καθώς οι προβλέψεις αυτές συμβάλλουν στην ασφαλή και ενιαία ταυτοποίηση των δικαιούχων,

στην απλούστευση και επιτάχυνση της καταβολής των οικονομικών βοηθημάτων, στη διαφάνεια και ιχνηλασιμότητα των πληρωμών, καθώς και στην προστασία του χρηματοπιστωτικού συστήματος μέσω της συμμόρφωσης με τους κανόνες δέουσας επιμέλειας. Πρόσθετα οφέλη προκύπτουν από την παράταση των εκτελεστικών συμβάσεων παροχής υπηρεσιών Διαχείρισης Εγκαταστάσεων, καθώς διασφαλίζονται η επιχειρησιακή συνέχεια και η ομαλή λειτουργία των δομών αρμοδιότητας του Υπουργείου κατά τη μεταβατική περίοδο έως την ενεργοποίηση του νέου προγραμματικού πλαισίου. Η ρύθμιση παρέχει σημαντικά οφέλη ως προς τη διατήρηση των αναγκαίων προδιαγραφών ασφάλειας, καθαριότητας, τεχνικής συντήρησης και υγειονομικής προστασίας, αποτρέποντας λειτουργικά, διοικητικά ή υγειονομικά κενά ενώ ενισχύονται η διοικητική σταθερότητα και η αποτελεσματική διαχείριση των υποδομών, προς όφελος τόσο των φιλοξενούμενων πολιτών τρίτων χωρών όσο και του προσωπικού που δραστηριοποιείται στις δομές.

19.	Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασία					
		Υποδομή / εξοπλισμός					
		Προσλήψεις / κινητικότητα					
		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκομένων					
		Άλλο					
	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης					
		Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση					
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις συνεπάγονται, κατά την έναρξη εφαρμογής τους, κόστος σχεδιασμού και προετοιμασίας για την οργάνωση των αναγκαίων μηχανισμών συντονισμού, παρακολούθησης, ελέγχου και επιχειρησιακής ετοιμότητας, καθώς και κόστος ενημέρωσης και εκπαίδευσης του

εμπλεκόμενου προσωπικού και των συνεργαζόμενων φορέων για την ορθή εφαρμογή των νέων διαδικασιών και εγγυήσεων προστασίας. Περαιτέρω, κατά τη λειτουργία και απόδοση της ρύθμισης, προκύπτει κόστος διαχείρισης αλλαγών κατά την εκτέλεση, λόγω της ανάγκης προσαρμογής των διοικητικών ροών, των πρότυπων διαδικασιών, των μηχανισμών εποπτείας και των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων που απαιτούνται για την αδιάλειπτη και αποτελεσματική εφαρμογή του νέου πλαισίου. Τέλος, κόστος συνεπάγεται και η αναγκαιότητα ενημέρωσης της πληθυσμιακής ομάδας - στόχου, ως προς τις αλλαγές που επιφέρουν οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις τόσο σε θέματα διαδικασιών όσο και κυρίως, σε θέματα δικαιωμάτων και τρόπου άσκησής τους.

20.	Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου					
		Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους					
		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων					
		Άλλο					
	ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Πιλοτική εφαρμογή					
		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης					
		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Δεν προκύπτουν κίνδυνοι από το αξιολογούμενο σχέδιο νόμου**.**

21.	Γνώμες ή πορίσματα αρμόδιων υπηρεσιών και ανεξάρτητων αρχών *(ηλεκτρονική επισύναψη).* Ειδική αιτιολογία σε περίπτωση σημαντικής απόκλισης μεταξύ της γνωμοδότησης και της αξιολογούμενης ρύθμισης.

Ε. Έκθεση διαβούλευσης

22.	Διαβούλευση κατά τη διάρκεια της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας από την έναρξη κατάρτισης της αξιολογούμενης ρύθμισης μέχρι την υπογραφή από τους συναρμόδιους Υπουργούς	
❒	Συνεργασία με άλλα υπουργεία / υπηρεσίες	Ενδεικτικά μνημονεύονται: το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, το Υπουργείο Εξωτερικών, το Υπουργείο Εσωτερικών, το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας
❒	Συνεργασία με κοινωνικούς φορείς / Ανεξάρτητες Αρχές	Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος (Ο.Κ.Ε.), από την οποία ζητήθηκε η υποβολή γνώμης σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 82 του Συντάγματος. Υποβλήθηκε η από 25 Μαΐου 2026 γνωμοδότηση της Ο.Κ.Ε.. Οι σχετικές παρατηρήσεις θα αξιολογηθούν στο πλαίσιο ενδεχόμενης μελλοντικής νομοθετικής πρωτοβουλίας.

❒	Διεθνής διαβούλευση	

23.	Σχόλια στο πλαίσιο της διαβούλευσης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας http://www.opengov.gr/*(ηλεκτρονική επισύναψη της έκθεσης)*		
	Το σχέδιο νόμου τέθηκε σε δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση από τη Δευτέρα 11 Μαΐου 2026 έως τη Δευτέρα 25 Μαΐου 2026 και ώρα 09:00 και σε αυτό υποβλήθηκαν εκατόν δύο (102) σχόλια. Το σύνολο των σχολίων που υποβλήθηκαν είναι προσβάσιμα στη σελίδα https://www.opengov.gr/immigration/?p=2176		
	Επί των γενικών αρχών («επί της αρχής») της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετεχόντων	Δύο (2)
		Σχόλια που υιοθετήθηκαν	Μηδέν (0)
		Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	Επί του σκοπού του σχεδίου νόμου υποβλήθηκαν δύο (2) σχόλια τα οποία δεν γίνονται δεκτά, διότι παρεκκλίνουν από την ευρωπαϊκή νομοθεσία από την οποία δεσμευόμαστε ως κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λαμβανομένου υπόψη έτι περαιτέρω ότι πρόκειται για εφαρμογή Κανονισμών οι οποίοι έχουν άμεση ισχύ στην εσωτερική έννομη τάξη.
	Επί των άρθρων της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετεχόντων	Είκοσι οκτώ (28)
		Σχόλια που υιοθετήθηκαν	Στο σύνολό τους υιοθετούνται επτά (7) σχόλια. Στο **Μέρος Β' του Βιβλίου Πρώτου του σχεδίου νόμου** υιοθετήθηκε εν μέρει το σχόλιο του Φορέα «HIAS Ελλάδος» στο άρθρο 17 αναφορικά με διόρθωση εσωτερικής παραπομπής των περιπτώσεων που παρατίθενται οι ορισμοί. Πιο συγκεκριμένα στην περ. στ) «ασυνόδευτος ανήλικος», μετά από τις λέξεις «του χωρισμένου ανηλίκου της» η περ. η) διορθώθηκε στην ορθή περ. ιη), καθώς η περ. η) αντιστοιχεί στον ορισμό της «διαφυγής» και όχι του «χωρισμένου ανηλίκου».

			Ακόμη, αποδεκτό γίνεται και το σχετικό σχόλιο που προτείνει τη διόρθωση της αναφοράς σε «προσφυγή» στην παρ. 5 του άρθρου 22 του σχεδίου νόμου σε «αντιρρήσεις». Επίσης, υιοθετήθηκε το σχόλιο του Φορέα «Υποστήριξη Προσφύγων στο Αιγαίο (RSA)» για την παρ. 6 του άρθρου 23 αναφορικά με τον περιορισμό της ελευθερίας. Πιο συγκεκριμένα, ο όρος «προσφυγή» αντικαταστάθηκε από τον όρο «αντιρρήσεις», για λόγους σαφήνειας και για την αποφυγή σύγχυσης με την ενδικοφανή προσφυγή του άρθρου 67 του Κανονισμού 2024/1348. Η ίδια αλλαγή πραγματοποιείται για νομοτεχνική συνέπεια και στην παρ. 4 του άρθρου 42. Στην παρ. 2 του άρθρου 24 του σχεδίου νόμου ο Φορέας «HIAS Ελλάδος» επεσήμανε την ανάγκη διόρθωσης της αναφοράς σε «παρ. 5» του άρθρου 47 στην ορθή «παρ. 4». Ομοίως, υιοθετήθηκε η πρόταση του παραπάνω Φορέα στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 25 του σχεδίου νόμου που αφορά στην απάλειψη της λέξης «προσφυγής» ώστε να παραμείνει μόνο η λέξη «αντιρρήσεων». Στο **Μέρος Δ' του Βιβλίου Πρώτου του σχεδίου νόμου** υιοθετήθηκε ένα (1) σχόλιο το οποίο είχε τεθεί εκ παραδρομής στο άρθρο 99, ενώ αφορούσε το άρθρο 91 του σχεδίου νόμου. Συγκεκριμένα, διορθώθηκε η εσφαλμένη παραπομπή στην παρ. 2 του άρθρου 39 με την ορθή παραπομπή στην παρ. 1. Στο άρθρο 147 του σχεδίου νόμου, υιοθετήθηκε ένα (1) σχόλιο βάσει του οποίου προτείνεται για νομοτεχνικούς λόγους και προς αποφυγή σύγχυσης με το άρθρο 37, περί περιορισμού ή διακοπής των υλικών συνθηκών υποδοχής, ο

			τίτλος του άρθρου να αναδιατυπωθεί ως «Τερματισμός των υλικών συνθηκών υποδοχής».
		Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	Κατά τη δημόσια διαβούλευση επί του **Μέρους Α' του Βιβλίου Πρώτου** διατυπώθηκαν παρατηρήσεις κυρίως ως προς το πεδίο εφαρμογής των ρυθμίσεων, τα σημεία ελέγχου διαλογής, τον περιορισμό της ελευθερίας και τη σχέση του με την κράτηση, τον έλεγχο ασφαλείας, την καταχώριση προσωπικών στοιχείων, τον προκαταρκτικό ιατρικό έλεγχο και τον έλεγχο ευαλωτότητας, τη συμπλήρωση του εγγράφου ελέγχου διαλογής, την παραπομπή σε διαδικασία ασύλου ή επιστροφής, καθώς και την πρόσβαση σε σημεία ελέγχου διαλογής δικηγόρων και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών. Επισημάνθηκαν, επίσης, ζητήματα σχετικά με τον ανεξάρτητο μηχανισμό παρακολούθησης και την ανάγκη πρόσθετων εγγυήσεων προστασίας θεμελιωδών δικαιωμάτων. Επί των ανωτέρω, επισημάνθηκε ότι οι ρυθμίσεις του σχεδίου νόμου είναι ήδη εναρμονισμένες με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1356 και το συναφές ενωσιακό πλαίσιο. Ως προς τις παρατηρήσεις για τον περιορισμό της ελευθερίας και την επίκληση της κράτησης, κρίθηκε ότι ο προβλεπόμενος περιορισμός είναι αναγκαίος και αναλογικός για την ολοκλήρωση του ελέγχου διαλογής, λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών υποδοχής και της ανάγκης αποτελεσματικής ταυτοποίησης, καταγραφής και αξιολόγησης των νεοεισερχομένων. Αναφορικά με την καταχώριση προσωπικών στοιχείων, διευκρινίστηκε ότι η σχετική ρύθμιση είναι συμβατή με το ενωσιακό δίκαιο και ότι τα στοιχεία επαληθεύονται ή εξακριβώνονται στο πλαίσιο που προβλέπει ο Κανονισμός. Ως προς τον ιατρικό έλεγχο και τον έλεγχο ευαλωτότητας, σημειώθηκε ότι ο σύντομος και προκαθορισμένος χαρακτήρας

			της διαδικασίας προβλέπεται από το ενωσιακό πλαίσιο και ότι τυχόν συμπληρωματικές ανάγκες αντιμετωπίζονται στα επόμενα στάδια της διαδικασίας. Αντίστοιχα, ως προς την πρόσβαση δικηγόρων και φορέων, σε σημεία ελέγχου διαλογής διευκρινίστηκε ότι η προβλεπόμενη άδεια εισόδου έχει τυπικό και οργανωτικό χαρακτήρα και δεν αναιρεί την ουσιαστική πρόσβαση, η οποία ρυθμίζεται από το ισχύον δίκαιο. Συνολικά, οι παρατηρήσεις δεν γίνονται δεκτές, καθώς κρίθηκε ότι είτε έχουν ήδη καλυφθεί από το ισχύον ή προτεινόμενο πλαίσιο είτε αφορούν ζητήματα που ρυθμίζονται δεσμευτικά από το ενωσιακό δίκαιο ή από άλλα νομοθετήματα και όχι από το παρόν σχέδιο νόμου. Στο **Μέρος Β' του Πρώτου Βιβλίου** (άρθρα 15-47) υποβλήθηκαν δεκαεννέα (19) σχόλια. Κατά τη διαβούλευση επί του Μέρους Β' για την «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346» διατυπώθηκαν παρατηρήσεις κυρίως ως προς τους ορισμούς του κινδύνου διαφυγής, την ενημέρωση των αιτούντων, την κατανομή σε γεωγραφική περιοχή, τον περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας, την κράτηση και τις εγγυήσεις για κρατουμένους, την προστασία ανηλίκων και ευάλωτων προσώπων, τη σχολική φοίτηση και την πρόσβαση στην εκπαίδευση, τα μαθήματα γλωσσών και την πρόσβαση στην απασχόληση, καθώς και τις ρυθμίσεις για τις υλικές συνθήκες υποδοχής, τον περιορισμό ή τη διακοπή τους και την επακόλουθη δικαστική προστασία. Επισημάνθηκαν, επίσης, ζητήματα ως προς την επάρκεια της νομικής συνδρομής, την ανάγκη ενίσχυσης των διαδικαστικών εγγυήσεων, καθώς και την ανάγκη αυστηρότερης προστασίας ανηλίκων, εγκύων, ευάλωτων προσώπων και θυμάτων βίας ή ναυαγίων.

			Επί των ανωτέρω, διευκρινίζεται ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις εναρμονίζονται με την Οδηγία (ΕΕ) 2024/1346 και το συναφές ενωσιακό πλαίσιο, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις πρόκειται για επιλογές που παρέχει η ίδια η Οδηγία ή για ρυθμίσεις που έχουν ήδη υιοθετηθεί κατά τρόπο σύμφωνο με το ισχύον δίκαιο. Ως προς τον περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας και την κράτηση, υποστηρίζεται ότι οι ρυθμίσεις στηρίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια, εφαρμόζονται κατόπιν ατομικής αξιολόγησης και εξυπηρετούν λόγους δημόσιας τάξης και αποτροπής διαφυγής. Αναφορικά με την κράτηση ανηλίκων και άλλων ευάλωτων προσώπων, σημειώνεται δε ότι η Οδηγία επιτρέπει κατ' εξαίρεση τέτοια μέτρα υπό αυστηρές προϋποθέσεις, ενώ οι ειδικές ανάγκες υποδοχής λαμβάνονται υπόψη κατά περίπτωση. Ως προς τις υλικές συνθήκες υποδοχής και τη διαδικασία αποκατάστασής τους, κρίνεται ότι η προβλεπόμενη διοικητική διαδικασία παρέχει άμεση και αποτελεσματική θεραπεία και ότι η δικαστική προστασία ενεργοποιείται στο κατάλληλο στάδιο. Αντίστοιχα, ως προς την πρόσβαση στην εκπαίδευση, στα μαθήματα γλωσσών και στην απασχόληση, διευκρινίζεται ότι οι σχετικές εξαιρέσεις για τη συνοριακή διαδικασία δεν αντίκεινται στο πνεύμα της Οδηγίας, αλλά συνδέονται με τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της διαδικασίας αυτής. Συνολικά, οι περισσότερες παρατηρήσεις δεν έγιναν δεκτές, καθώς κρίνεται ότι είτε έχουν ήδη απαντηθεί από το προτεινόμενο πλαίσιο είτε αφορούν σε ρυθμίσεις που παρέχονται κατ' επιλογήν από το ενωσιακό δίκαιο ή ρυθμίζονται επαρκώς από άλλες διατάξεις του σχεδίου νόμου ή από το ισχύον δίκαιο. Στο **Μέρος Γ' του Πρώτου Βιβλίου** (άρθρα 48-93) υποβλήθηκαν δεκατέσσερα (14) σχόλια.

			Ειδικότερα, οι παρεμβάσεις επικεντρώθηκαν κυρίως στις συνθήκες υποδοχής, στη διάρκεια και λήξη της παραμονής στις δομές, στην πρόσβαση σε υλικά αγαθά και υπηρεσίες, καθώς και στην ανάγκη να προβλεφθούν πιο ασφαλείς ρυθμίσεις για ευάλωτες ομάδες, οικογένειες με παιδιά, άτομα με αναπηρία, σοβαρά νοσήματα ή ψυχικό τραύμα. Πολλοί φορείς υπογράμμισαν ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν πρέπει να οδηγούν σε αστεγία, διοικητικό αποκλεισμό ή αποστέρηση βασικών παροχών. Οι προβλέψεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου κρίνονται επαρκείς, δεδομένου ότι η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης παρέχει προσωρινή και όχι μόνιμη στέγαση, και ότι για τις ευάλωτες περιπτώσεις υπάρχουν ήδη μηχανισμοί προσαρμογής. Στο Μέρος Γ' οι προτεινόμενες ρυθμίσεις είναι σύμφωνες με το ενωσιακό πλαίσιο και οι περισσότερες παρατηρήσεις είτε καλύπτονται ήδη από τον Κανονισμό και το σχέδιο νόμου, είτε αφορούν σε ζητήματα εφαρμογής, είτε δεν απαιτούν πρόσθετη νομοθετική τροποποίηση. Επισημαίνεται πως πολλά από τα σχόλια που έγιναν για τεχνική εξειδίκευση, όπου χρειάζεται, αυτή μπορεί να δοθεί με κοινή υπουργική απόφαση, εγκυκλίους ή διοικητικές οδηγίες. Πιο αναλυτικά, στα άρθρα 63 και 64 οι ρυθμίσεις για τις διαδικασίες υποδοχής και τα συναφή δικαιώματα κινούνται εντός των ορίων του Κανονισμού και δεν χρειάζονται τις επιπλέον τροποποιήσεις που ζητήθηκαν. Σε όσα σχόλια ζητούσαν μεγαλύτερη ένταση προστασίας ή διαφορετική νομοτεχνική διατύπωση, δεν διαπιστώνεται νομικό κενό. Κατά συνέπεια, τα σχετικά σχόλια απορρίπτονται. Στα σχόλια των άρθρων 66 έως 72 διευκρινίζεται ότι οι προβλέψεις για την ενημέρωση, την πρόσβαση στις υπηρεσίες, την παροχή συνδρομής και τις εγγυήσεις υποδοχής

			είναι ήδη εναρμονισμένες με το νέο ενωσιακό πλαίσιο. Σε επιμέρους ζητήματα που αφορούσαν στον τρόπο υλοποίησης ή στον αριθμό των προσώπων σε ομαδικές διαδικασίες, τονίζεται ότι ο νόμος καθορίζει το βασικό πλαίσιο και η πρακτική εφαρμογή θα εξειδικευτεί διοικητικά. Τα σχόλια αυτά δεν γίνονται δεκτά. Για το άρθρο 78 του σχεδίου νόμου αξιολογείται ότι οι σχετικές ρυθμίσεις ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του Κανονισμού και ότι δεν χρειάζεται η διεύρυνση των εγγυήσεων με τον τρόπο που προτάθηκε από τους φορείς. Όπου ζητήθηκε πρόσθετη προστασία ή αυστηρότερη διαδικαστική θωράκιση, αντιτείνεται ότι δεν προκύπτει τέτοια υποχρέωση από το ενωσιακό δίκαιο. Συνεπώς, και εδώ το σχόλιο δεν έγινε δεκτό. Συνολικά, επισημαίνεται ότι το Μέρος Γ' δεν χρειάζεται εκτεταμένη αναδιατύπωση, επειδή οι περισσότερες προτάσεις είτε είναι ήδη καλυμμένες από το ενωσιακό δίκαιο είτε αποτελούν ζητήματα εφαρμογής και όχι περιεχομένου του νόμου. Στο **Μέρος Δ' του Πρώτου Βιβλίου** (άρθρα 94-153) υποβλήθηκαν δεκαεννέα (19) σχόλια. Κατά τη διαβούλευση επί του Μέρους Δ' «Εφαρμογή Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 για τη θέσπιση κοινής διαδικασίας διεθνούς προστασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την κατάργηση της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ» διατυπώθηκαν εκτενείς παρατηρήσεις, ιδίως αναφορικά με τον καθορισμό των αρμόδιων αρχών, τη θεώρηση του γνησίου της υπογραφής, τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης στη διερμηνεία και στην τήρηση πρακτικών, τη νομική καθοδήγηση και συνδρομή, τις εγγυήσεις στη διαδικασία συνέντευξης, την πρόσβαση δικηγόρων σε εγκαταστάσεις

			κράτησης και σημεία διέλευσης, τη μετάφραση εγγράφων, τους λόγους απαραδέκτου, τις μεταγενέστερες αιτήσεις, το ανασταλτικό αποτέλεσμα της προσφυγής, τη διαδικασία εξέτασης και συζήτησης προσφυγών, καθώς και την υποδοχή και αποχώρηση δικαιούχων διεθνούς προστασίας από τις δομές. Επισημάνθηκαν, επίσης, ζητήματα σχετικά με την πληρότητα της ενσωμάτωσης του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και την ανάγκη ενίσχυσης των εγγυήσεων αποτελεσματικής πρόσβασης στη διαδικασία, νομικής προστασίας και αποφυγής επαναπροώθησης. Ειδικότερα, ως προς το άρθρο 95 του σχεδίου νόμου, ζητήθηκε παραπομπή σε ειδικές διατάξεις του π.δ. 106/2020 (Α' 255), πλην όμως κρίνεται ότι οι ορισμοί δεν είναι ελλιπείς και ότι η γενική αναφορά επιλέγεται για λόγους ευελιξίας, ώστε το προτεινόμενο σχέδιο νόμου να μην χρειάζεται τροποποίηση σε περίπτωση μεταβολής του κανονιστικού πλαισίου. Ως προς το άρθρο 96, ακόμη, προβάλλεται ότι η θεώρηση γνησίου υπογραφής πρέπει να παραμείνει υποχρεωτική για τους αιτούντες που δεν διαθέτουν Δελτίο Αιτούντος Διεθνούς Προστασίας, αλλά κρίθηκε ότι η διατύπωση «δύνανται να» αφορά σε δυνατότητα των αρχών και όχι υποχρεωτική υποκατάσταση της διαδικασίας. Ως προς τα άρθρα 97 και 101, επιπλέον, διατυπώθηκαν αντιρρήσεις για τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης στη διερμηνεία και στην αυτόματη αποτύπωση της συνέντευξης, όμως, διευκρινίζεται ότι η τεχνητή νοημοσύνη χρησιμοποιείται μόνο επικουρικά, για ενίσχυση της διερμηνείας και για αυτοματοποιημένη καταγραφή του προφορικού λόγου, χωρίς να υποκαθιστά τον χειριστή ή τη διαδικασία. Αντίστοιχα, για το άρθρο 99 κρίνεται ότι δεν απαιτείται περαιτέρω εξειδίκευση ως προς την αρμόδια αρχή, καθώς ορίζεται στο άρθρο 95, ενώ για το άρθρο 100 απαντάται ότι η

			παρέμβαση του δικηγόρου στο τέλος της συνέντευξης συνάδει με την πρακτική της Υπηρεσίας και δεν συνιστά ανεπίτρεπτο περιορισμό. Ως προς το άρθρο 102, απορρίπτεται η πρόταση για αποκλειστικά εξατομικευμένη νομική καθοδήγηση, με το σκεπτικό ότι ο Κανονισμός 2024/1348 δεν επιβάλλει τέτοια μορφή παροχής νομικής καθοδήγησης και ότι ο νόμος καθορίζει ποιος παρέχει τη νομική καθοδήγηση, ενώ η εξειδίκευση θα γίνει με κανονιστική πράξη. Ως προς το άρθρο 104 του σχεδίου νόμου, η παρατήρηση για εξειδίκευση των αρμοδίων αρχών αξιολόγησης ευαλωτότητας απορρίπτεται με την αιτιολογία ότι η διαδικασία ελέγχου εκκινεί ήδη από τον προκαταρκτικό έλεγχο και ότι επαρκής κατευθυντήρια λειτουργία θα παρασχεθεί με εγκυκλίους. Ως προς το άρθρο 111 του σχεδίου νόμου, η διαγραφή της δυνατότητας διόρθωσης στοιχείων μετά από τη χορήγηση διεθνούς προστασίας κρίνεται θεμιτή, καθώς παρέχεται δυνατότητα αλλαγής βασικών στοιχείων έως την ολοκλήρωση της εξέτασης της αίτησης. Ως προς το άρθρο 113 του σχεδίου νόμου, αναφορικά με την ειδική ρύθμιση για την πρόσβαση δικηγόρων σε εγκαταστάσεις κράτησης και σημεία διέλευσης επισημαίνεται, όπως και στην αντίστοιχη ρύθμιση για τον έλεγχο διαλογής, ότι η είσοδος των δικηγόρων δεν υπόκειται σε καθεστώς αδειοδότησης, αλλά διέπεται από τις ειδικές διατάξεις του άρθρου 34 του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α΄ 208), με παράλληλη τήρηση των προβλεπόμενων απαιτήσεων της παρ. 3 του άρθρου 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Ως προς το άρθρο 114 του σχεδίου νόμου, οι παρατηρήσεις για το Μητρώο ΜΚΟ έχουν ήδη εξετασθεί στο πλαίσιο προηγούμενης

			διαβούλευσης για τις ρυθμίσεις του πλαισίου προώθησης της νόμιμης μετανάστευσης. Περαιτέρω, ως προς το άρθρο 118 του σχεδίου νόμου, απορρίπτονται οι αντιρρήσεις σχετικά με τη μετάφραση εγγράφων από τρίτους παρόχους, με το σκεπτικό ότι η ρύθμιση συμμορφώνεται με την παρ. 4 του άρθρου 34 του Κανονισμού. Ως προς το άρθρο 121 και το άρθρο 138 του σχεδίου νόμου, απορρίπτεται η κριτική ότι η εθνική ρύθμιση περί απόφασης επιστροφής δεν ενσωματώνει επαρκώς την αρχή της μη επαναπροώθησης και τις εγγυήσεις του ν. 5226/2025 (Α' 154), καθώς κρίνεται ότι το εθνικό κείμενο εναρμονίζεται πλήρως με το άρθρο 37 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Ως προς το άρθρο 122 του σχεδίου νόμου, κρίνεται ότι η θέσπιση λόγων απαραδέκτου, συμπεριλαμβανομένης της ασφαλούς τρίτης χώρας και της μεταγενέστερης αίτησης εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών μετά από απόφαση επιστροφής, είναι απολύτως σύμφωνη με τον Κανονισμό. Ως προς το άρθρο 131 του σχεδίου νόμου, απορρίπτεται η πρόταση κατάργησης του παραβόλου για μεταγενέστερες αιτήσεις, ενώ ως προς το άρθρο 132 η πρόσβαση στην εισήγηση του Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου διασφαλίζεται ήδη με βάση τις γενικές διατάξεις περί πρόσβασης σε διοικητικά έγγραφα. Επίσης, ως προς το άρθρο 136 του σχεδίου νόμου, απορρίπτεται η πρόταση για καθολικά αυτόματο ανασταλτικό αποτέλεσμα της προσφυγής, με την αιτιολογία ότι ο Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1348 προβλέπει ρητώς περιπτώσεις μη αυτόματου ανασταλτικού αποτελέσματος και ότι ο αιτών μπορεί να υποβάλει αίτημα παραμονής. Ως προς το άρθρο 137 του σχεδίου νόμου, η κατάθεση προσφυγής στη δομή της Υπηρεσίας

			Υποδοχής και Ταυτοποίησης δεν διατηρήθηκε, αν και σημειώνεται ότι το σχόλιο θα ληφθεί υπόψη σε μελλοντική τροποποίηση. Ως προς το άρθρο 140 του σχεδίου νόμου, η χρήση τηλεδιάσκεψης στη συζήτηση της προσφυγής κρίνεται σύμφωνη με τον Κανονισμό, ενώ ως προς το άρθρο 141 απορρίφθηκε η πρόταση να αποτελεί η μη παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής λόγο αναβολής. Ως προς το άρθρο 147 του σχεδίου νόμου η προθεσμία των τριάντα (30) ημερών κρίνεται επαρκής. Τέλος, ως προς το άρθρο 151, απορρίπτεται η πρόταση για επαναφορά της προσωρινής διαταγής στις ακυρωτικές διαφορές, με το σκεπτικό ότι το ισχύον πλαίσιο αποτελεί πάγια νομοθετική επιλογή και δεν υπάρχει εμφανές νομοθετικό κενό. Συνολικά, οι περισσότερες παρατηρήσεις δεν έγιναν δεκτές, καθώς κρίνεται ότι οι προτεινόμενες διατάξεις κινούνται εντός του πλαισίου του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, εξειδικεύουν κατάλληλα το ενωσιακό δίκαιο ή αφορούν σε ζητήματα νομοτεχνικής, οργανωτικής ή πρακτικής εφαρμογής που δεν δικαιολογούν τροποποίηση του προτεινόμενου σχεδίου νόμου. Στο **Μέρος Ε΄ του Πρώτου Βιβλίου** (άρθρα 154 έως 159) υποβλήθηκαν εννέα (9) σχόλια. Κατά τη διαβούλευση επί του Μέρους Ε’ για την «Εφαρμογή Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1349 για τη θέσπιση διαδικασίας επιστροφής στα σύνορα και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1148» διατυπώθηκαν παρατηρήσεις κυρίως ως προς τη σύνδεση των συνοριακών διαδικασιών με τη διαδικασία επιστροφής, το καθεστώς μη εισόδου, την έκταση της διοικητικής κράτησης, την εφαρμογή παρεκκλίσεων σε περιπτώσεις κρίσης ή

			αυξημένων αφίξεων, καθώς και τη δυνατότητα δημιουργίας «κόμβων επιστροφής» (Return Hubs). Επισημάνθηκαν, επίσης, ζητήματα ως προς την ανάγκη πλήρους σεβασμού της αρχής της μη επαναπροώθησης, της πρόσβασης σε νομική συνδρομή, διερμηνεία, ενημέρωση, αποτελεσματική προσφυγή και ανεξάρτητη παρακολούθηση. Επί των ανωτέρω, διευκρινίζεται ότι οι προβλεπόμενες ρυθμίσεις απορρέουν άμεσα από το δεσμευτικό ενωσιακό κανονιστικό πλαίσιο και ειδικότερα από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1349, ενώ οι συναφείς εγγυήσεις θεμελιωδών δικαιωμάτων κατοχυρώνονται ήδη στο ίδιο το ενωσιακό πλαίσιο και στο προοίμιό του. Ως προς το καθεστώς μη εισόδου και τη διαδικασία επιστροφής στα σύνορα, σημειώνεται ότι πρόκειται για ρύθμιση που προβλέπεται ρητώς από τον Κανονισμό. Αντίστοιχα, ως προς την κράτηση, υποστηρίζεται ότι οι λόγοι και οι όροι επιβολής της απορρέουν, επίσης, από το ενωσιακό δίκαιο και εφαρμόζονται με τις προβλεπόμενες εγγυήσεις αναγκαιότητας, αναλογικότητας και ατομικής αξιολόγησης. Ως προς τις παρεκκλίσεις, διευκρινίζεται ότι δεν θεσπίζεται αυτοτελές εθνικό καθεστώς εξαίρεσης, αλλά παραπομπή στις περιοριστικά προβλεπόμενες παρεκκλίσεις του ενωσιακού δικαίου. Τέλος, ως προς τα Return Hubs, σημειώνεται ότι η σχετική ρύθμιση δεν εισάγει ανεξέλεγκτη μεταφορά προσώπων σε τρίτες χώρες, αλλά συνδέεται με ύπαρξη ισχύουσας συμφωνίας ή ρύθμισης επιστροφής και με το γενικό πλαίσιο προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Συνολικά, οι παρατηρήσεις δεν έγιναν δεκτές, καθώς κρίνεται ότι το περιεχόμενό τους είτε είναι γενικό και αόριστο, είτε καλύπτεται ήδη από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1349, είτε δεν δικαιολογεί τροποποίηση των προτεινόμενων διατάξεων.

			Στο **Μέρος ΣΤ' του Πρώτου Βιβλίου** (άρθρα 160-180) υποβλήθηκαν ένδεκα (11) σχόλια. Κατά τη διαβούλευση επί του Μέρους ΣΤ' διατυπώθηκαν παρατηρήσεις κυρίως ως προς την ανάκληση του καθεστώτος πρόσφυγα, τα έγγραφα και πιστοποιητικά, τις άδειες διαμονής, την ελεύθερη κυκλοφορία και τις κυρώσεις για μη δήλωση μεταβολής διεύθυνσης, καθώς και ως προς την πρόσβαση στην κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική αρωγή. Επισημάνθηκαν, επίσης, ζητήματα σχετικά με τη διατήρηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από τη Σύμβαση της Γενεύης, την ανάγκη εξατομικευμένης αξιολόγησης σε περιπτώσεις ανάκλησης, την επαλήθευση των βεβαιώσεων ανανέωσης και τη διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε κοινωνικές παροχές. Επί των ανωτέρω, διευκρινίζεται ότι οι ρυθμίσεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου αποτυπώνουν το δεσμευτικό και άμεσα εφαρμοστέο ενωσιακό πλαίσιο, ενώ σε αρκετά σημεία προβλέπεται ότι τα κρίσιμα δικαιώματα και οι εγγυήσεις απορρέουν ήδη απευθείας από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1347. Ως προς την ανάκληση του καθεστώτος πρόσφυγα, θεωρείται ότι η κρίση περί κινδύνου για την κοινωνία γίνεται κατόπιν συνέντευξης και αιτιολογημένης απόφασης της αρμόδιας αρχής και ότι δεν απαιτείται ειδική εθνική επανάληψη όλων των προϋποθέσεων του Κανονισμού. Αντίστοιχα, ως προς τα έγγραφα και τις άδειες διαμονής, σημειώνεται ότι προβλέπονται ήδη μηχανισμοί διόρθωσης στοιχείων και ότι οι ρυθμίσεις κινούνται εντός των ορίων του ενωσιακού δικαίου. Ως προς την ελεύθερη κυκλοφορία και τη δήλωση μεταβολής διεύθυνσης, υποστηρίζεται ότι οι σχετικές υποχρεώσεις εναρμονίζονται με το γενικό πλαίσιο που ισχύει για τους νομίμως

			διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών και ότι οι κυρώσεις λειτουργούν ως διοικητικό μέτρο συμμόρφωσης. Τέλος, ως προς την κοινωνική ασφάλιση και την κοινωνική αρωγή, διευκρινίζεται ότι η ίση μεταχείριση απορρέει ήδη από τον Κανονισμό και ότι η παρ. 2 αξιοποιεί τη ρητή ευχέρεια του ενωσιακού δικαίου ως προς τους δικαιούχους επικουρικής προστασίας. Συνολικά, οι περισσότερες παρατηρήσεις δεν έγιναν αποδεκτές, καθώς κρίθηκε ότι είτε καλύπτονται ήδη από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1347, είτε αφορούν σε ζητήματα που ρυθμίζονται απευθείας από το ενωσιακό δίκαιο, είτε δεν δικαιολογούν τροποποίηση των προτεινόμενων διατάξεων. Στο **Μέρος Α' του Βιβλίου Δεύτερου** (άρθρα 212-228) υποβλήθηκαν δύο (2) σχόλια. Στο Μέρος Α' οι διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου εναρμονίζονται με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1351 και η εθνική ρύθμιση δεν υπερβαίνει το επιτρεπόμενο ενωσιακό πλαίσιο, αλλά το εξειδικεύει και το καθιστά εφαρμόσιμο στην πράξη. Στα περισσότερα σημεία προβλέπεται ότι οι αναφερόμενες προθεσμίες, οι συνέπειες μη συμμόρφωσης και οι διαδικαστικοί μηχανισμοί επιλέγονται για λόγους ταχείας διεκπεραίωσης των διαδικασιών του Μέρους ΙΙΙ του εν λόγω Κανονισμού, άρα δεν απαιτούνται τροποποιήσεις. Για τον έλεγχο ασφαλείας τονίζεται ότι η προθεσμία των πέντε (5) ημερών είναι εύλογη και συνάδει με τη συντόμευση των σχετικών διαδικασιών που εισάγει ο εν λόγω Κανονισμός. Η παρατήρηση ότι το κριτήριο «περαιτέρω στοιχεία ή ενδείξεις» είναι διαφορετικό από τα «αιτιολογημένα λόγοι» δεν γίνεται δεκτή, με το σκεπτικό ότι η εθνική ρύθμιση ακολουθεί την ουσία του ενωσιακού κανόνα.

			Ως προς την παρ. 2 του άρθρου 217 του σχεδίου νόμου, επισημαίνεται ότι ο αιτών οφείλει να βρίσκεται στο αρμόδιο κράτος όσο εκκρεμεί ο προσδιορισμός του υπεύθυνου κράτους μέλους και ότι η σιωπηρή ανάκληση της αίτησης προβλέπεται ρητά από τον Κανονισμό. Ως προς την παρ. 3 του άρθρου 217 του σχεδίου νόμου, επισημαίνεται ότι τα πρόσωπα που μεταφέρονται στην Ελλάδα στο πλαίσιο του εν λόγω Κανονισμού θα υπαχθούν στις διατάξεις του αντίστοιχου μέρους του παρόντος για την υποδοχή, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων για τον περιορισμό της ελευθερίας ή για κράτηση, ανάλογα με την περίπτωση. Συνεπώς, το άρθρο κρίνεται συμβατό με το ενωσιακό πλαίσιο και τα σχετικά σχόλια απορρίπτονται. Για τον αποκλεισμό από την παροχή δωρεάν νομικής καθοδήγησης όταν ο αιτών εκπροσωπείται ήδη από δικηγόρο, η ρύθμιση συνάδει με την παρ. 7 του άρθρου 21 του εν λόγω Κανονισμού, το οποίο επιτρέπει τέτοιο περιορισμό. Τονίζεται ότι ο τρόπος εξακρίβωσης της πραγματικής εκπροσώπησης μπορεί να εξειδικευθεί με υπηρεσιακές οδηγίες. Στην παρ. 2 του άρθρου 220 του σχεδίου νόμου, για τη διενέργεια προσωπικής συνέντευξης για τον προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλος εντός επτά (7) ημερών, η προθεσμία εκκινεί από την κατάθεση της αίτησης διεθνούς προστασίας και ο αιτών έχει, έτσι, επαρκή χρόνο για προετοιμασία. Στην παρ. 3 του άρθρου 220 του σχεδίου νόμου, για την πενθήμερη προθεσμία συμπλήρωσης του φακέλου, ο σκοπός είναι να δοθεί δυνατότητα προσκόμισης συμπληρωματικών στοιχείων με ταχύτητα, ώστε ο προσδιορισμός του υπεύθυνου κράτους να γίνει έγκαιρα. Και στα δύο σημεία το σχόλιο δεν γίνεται δεκτό.

			Για τη διατύπωση σχετικά με την υποβολή αιτήματος ανάληψης ευθύνης στο άρθρο 222 του σχεδίου νόμου, τυχόν ερμηνευτικά ζητήματα μπορούν να αντιμετωπιστούν με εγκύκλιες οδηγίες. Δεν κρίνεται, ωστόσο, ότι υπάρχει νομοτεχνικό πρόβλημα που να απαιτεί αλλαγή του άρθρου, οπότε το σχόλιο απορρίπτεται. Ως προς τη σύνδεση της απόφασης μεταφοράς με την ανάκληση των υλικών συνθηκών υποδοχής, η διάταξη του άρθρου 223 του σχεδίου νόμου είναι σύμφωνη με το άρθρο 42 του Κανονισμού και με την ενσωμάτωση της Οδηγίας για την υποδοχή, για τον αιτούντα που οφείλει να βρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος δυνάμει εκδοθείσας απόφασης μεταφοράς και γι' αυτό το σχόλιο δεν γίνεται δεκτό. Για τις προθεσμίες άσκησης προσφυγής, η επιλογή των επτά (7) ημερών στη διαδικασία συνόρων και των δέκα (10) ημερών στις λοιπές περιπτώσεις κινείται μεν στο κατώτατο όριο του Κανονισμού, αλλά εξυπηρετεί την ανάγκη ταχείας διεκπεραίωσης των σχετικών διαδικασιών. Διευκρινίζεται ότι οι εθνικές προθεσμίες εφαρμόζονται πάντοτε εντός των ορίων και υπό την επιφύλαξη του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351. Και εδώ το σχόλιο δεν γίνεται δεκτό. Συνολικά, στο **Μέρος Α' του Δεύτερου Βιβλίου** το σχέδιο νόμου δεν παρεκκλίνει από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1351, αλλά τον εφαρμόζει με τρόπο λειτουργικό και ταχύ, λαμβάνοντας υπόψη τις συντομότερες προθεσμίες που εισάγει. Τα σχόλια δεν γίνονται δεκτά, κυρίως επειδή κρίθηκε ότι οι εθνικές διατάξεις συνάδουν με το πνεύμα της ενωσιακής νομοθεσίας, ότι οι προθεσμίες είναι εύλογες για τις συνοριακές διαδικασίες και ότι τα διαδικαστικά ζητήματα μπορούν να διευκρινιστούν σε διοικητικό επίπεδο.

			Στο **Μέρος Β' του Δεύτερου Βιβλίου** (άρθρα 229-237) υποβλήθηκαν επτά (7) σχόλια. Κατά τη διαβούλευση επί του Μέρους Β' για την «Εφαρμογή Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359 για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης και ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου» διατυπώθηκαν παρατηρήσεις κυρίως ως προς την ευρύτητα των εννοιών της κρίσης και της ανωτέρας βίας, τη δυνατότητα λήψης έκτακτων εθνικών μέτρων, καθώς και τη συμβατότητα των άρθρων 236 και 237 του σχεδίου νόμου με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1359. Επισημάνθηκε, επίσης, ο κίνδυνος οι σχετικές ρυθμίσεις να οδηγήσουν σε κανονικοποίηση εξαιρετικών παρεκκλίσεων και σε αποδυνάμωση των εγγυήσεων προστασίας θεμελιωδών δικαιωμάτων. Επί των ανωτέρω, διευκρινίζεται ότι οι προτεινόμενες διατάξεις δεν διευρύνουν αυτοτελώς τις έννοιες της κρίσης και της ανωτέρας βίας, αλλά παραπέμπουν ρητώς στο ενωσιακό κανονιστικό πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359, το οποίο είναι άμεσα εφαρμοστέο και δεσμευτικό. Επισημαίνεται, επίσης, ότι η εθνική ρύθμιση περιορίζεται στην κατανομή αρμοδιοτήτων, στην παρακολούθηση δεικτών και στην υποβολή αιτήματος προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, χωρίς να παρέχει διακριτική ευχέρεια για μονομερή αναγνώριση ή κανονικοποίηση εξαιρετικών μέτρων εκτός του ενωσιακού πλαισίου. Ως προς τα έκτακτα εθνικά μέτρα, σημειώνεται ότι αυτά είναι επιτρεπτά μόνον εφόσον δεν επικαλύπτουν τις ενωσιακές ρυθμίσεις και δεν θίγουν την πρακτική αποτελεσματικότητά τους, Ως προς το άρθρο 236, ειδικότερα, η προτεινόμενη ρύθμιση απαλείφθηκε κατόπιν της διαβούλευσης, δεδομένου ότι η ανάγκη λήψης των διοικητικών και διαχειριστικών μέτρων για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης ή ανωτέρας βίας μπορεί να

			αντιμετωπιστεί υπό το καθεστώς του ήδη προβλεπόμενου συνταγματικού πλαισίου. Συνολικά, οι περισσότερες παρατηρήσεις δεν έγιναν δεκτές, καθώς κρίθηκε ότι οι σχετικές ρυθμίσεις κινούνται εντός του πλαισίου του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359 και δεν συντρέχει λόγος τροποποίησης των προτεινόμενων διατάξεων. Καταλήγοντας, επισημαίνεται πως οι προτάσεις που δεν υιοθετήθηκαν στο παρόν στάδιο λαμβάνονται υπόψη και θα εξεταστούν στο πλαίσιο μελλοντικής νομοθετικής πρωτοβουλίας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

Στ. Έκθεση νομιμότητας

24.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις	
25.	Ενωσιακό δίκαιο	
☒	Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο *(συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)*	**1.** Άρθρα 77, 78, 79, 87, 88, 288, 290, 291 Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και παρ. 3 άρθρου 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση **2.** Άρθρο 51 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης **3.** Άρθρα 67 έως 80 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
☒	Κανονισμός	**1. Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1356** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τον έλεγχο διαλογής στα εξωτερικά σύνορα, 2024/1351 για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης, με τον οποίο, μεταξύ άλλων, θεσπίζεται μηχανισμός αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών, **2. Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1359** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης και ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του

		ασύλου και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147, **3. Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1350** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη θέσπιση Πλαισίου της Ένωσης για την Επανεγκατάσταση και την Εισδοχή για Ανθρωπιστικούς Λόγους και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147 και **4. Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1358** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, σχετικά με τη θέσπιση του «Eurodac» για την αντιπαραβολή βιομετρικών δεδομένων προκειμένου να εφαρμόζονται αποτελεσματικά οι κανονισμοί (ΕΕ) 2024/1351 και (ΕΕ) 2024/1350 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και η οδηγία (ΕΚ) 2001/55 του Συμβουλίου και να ταυτοποιούνται οι παρανόμως διαμένοντες υπήκοοι τρίτων χωρών και οι ανιθαγενείς και σχετικά με αιτήσεις αντιπαραβολής με τα δεδομένα Eurodac που υποβάλλουν οι αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών και η Ευρωπόλ για σκοπούς επιβολής του νόμου, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2018/1240 και (ΕΕ) 2019/818 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 603/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
☒	Οδηγία	**1. Οδηγία (ΕΕ) 2024/1346** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία. **2. Οδηγία (ΕΚ) 2001/55** του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2001, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών, όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων (L 212).
r	Απόφαση	
26.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	

r	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
r	Διεθνείς συμβάσεις	**1.** Σύμβαση της Γενεύης περί της νομικής καταστάσεων των προσφύγων, της 28ης Ιουλίου του 1951, όπως συμπληρώθηκε από το Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης του 1967 **2.** Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1989 για τα δικαιώματα του παιδιού

27.	Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών	
		Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης
r	Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο (αναφέρατε)	
r	Ανεξάρτητη Αρχή (αναφέρατε)	
28.	Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία	
		Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης
r	Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.	
r	Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
r	Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα	

Ζ. Πίνακας τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων

29.	Τροποποίηση – αντικατάσταση – συμπλήρωση διατάξεων

Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης	*Υφιστάμενες διατάξεις*

Άρθρο 179 **Προϋποθέσεις απόκτησης του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος - Τροποποίηση άρθρου 144 Κώδικα Μετανάστευσης** Στο άρθρο 144 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81) επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 1, η λέξη «πολίτη» αντικαθίσταται από τη λέξη «υπήκοο», β) το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 αντικαθίσταται, γ) προστίθεται παρ. 2Α και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 144 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 144 Προϋποθέσεις απόκτησης του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος (άδεια διαμονής τύπου «Μ1») (άρθρα 4 και 5 Οδηγίας 2003/109) 1. Στον υπήκοο τρίτης χώρας που διαμένει στην Ελλάδα, νόμιμα και αδιάλειπτα, κατά τα πέντε (5) έτη αμέσως πριν από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης, υπό την επιφύλαξη της παρ. 3, χορηγείται το καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις: α) διαθέτει εισόδημα, επαρκές για τις ανάγκες του ιδίου και της οικογένειάς του, το οποίο δεν προέρχεται από προσφυγή στο σύστημα κοινωνικής αρωγής της χώρας. Το εισόδημα αυτό δεν μπορεί να είναι μικρότερο από τις ετήσιες αποδοχές του αμειβόμενου με τον κατώτατο μισθό, προσαυξημένο κατά δέκα τοις εκατό (10%) για το σύνολο των συντηρούμενων μελών της οικογένειάς του, συνυπολογιζομένου τυχόν ποσού που προέρχεται από επίδομα τακτικής επιδότησης ανεργίας. Στον υπολογισμό του εισοδήματος λαμβάνονται υπόψη οι συνεισφορές των μελών της	**Το άρθρο 144 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81), έχει σήμερα ως εξής:** Άρθρο 144 Προϋποθέσεις απόκτησης του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος (άδεια διαμονής τύπου «Μ1») (άρθρα 4 και 5 Οδηγίας 2003/109) 1. Στον πολίτη τρίτης χώρας που διαμένει στην Ελλάδα, νόμιμα και αδιάλειπτα, κατά τα πέντε (5) έτη αμέσως πριν από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης, υπό την επιφύλαξη της παρ. 3, χορηγείται το καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις: α. Διαθέτει εισόδημα, επαρκές για τις ανάγκες του ιδίου και της οικογένειάς του, το οποίο δεν προέρχεται από προσφυγή στο σύστημα κοινωνικής αρωγής της χώρας. Το εισόδημα αυτό δεν μπορεί να είναι μικρότερο από τις ετήσιες αποδοχές του αμειβόμενου με τον κατώτατο μισθό, προσαυξημένο κατά δέκα τοις εκατό (10%) για το σύνολο των συντηρούμενων μελών της οικογένειάς του, συνυπολογιζομένου τυχόν ποσού που προέρχεται από επίδομα τακτικής επιδότησης ανεργίας. Στον υπολογισμό του εισοδήματος λαμβάνονται υπόψη οι συνεισφορές των μελών της οικογένειας. Ο τακτικός χαρακτήρας του ανωτέρω εισοδήματος αποδεικνύεται ιδίως από την εκπλήρωση των ασφαλιστικών και φορολογικών υποχρεώσεών του. β. Διαθέτει πλήρη ασφάλιση ασθενείας ως προς το σύνολο των παροχών που καλύπτονται για τις αντίστοιχες κατηγορίες ασφαλισμένων ημεδαπών, η οποία καλύπτει και τα μέλη της οικογένειάς του.

οικογένειας. Ο τακτικός χαρακτήρας του ανωτέρω εισοδήματος αποδεικνύεται ιδίως από την εκπλήρωση των ασφαλιστικών και φορολογικών υποχρεώσεών του. β) διαθέτει πλήρη ασφάλιση ασθενείας ως προς το σύνολο των παροχών που καλύπτονται για τις αντίστοιχες κατηγορίες ασφαλισμένων ημεδαπών, η οποία καλύπτει και τα μέλη της οικογένειάς του. γ) πληροί τους όρους ένταξης στην ελληνική κοινωνία, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 145. 2. Οι περίοδοι διαμονής που αναφέρονται στις περ. ε) και στ) της παρ. 2 του άρθρου 143 δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της πενταετούς περιόδου της παρ. 1 του παρόντος. Ειδικώς, περίοδοι διαμονής για λόγους σπουδών ή επαγγελματικής κατάρτισης λαμβάνονται υπόψη μόνο κατά το ήμισυ για τον υπολογισμό της ίδιας περιόδου. Όσον αφορά τα πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί διεθνής προστασία, το διάστημα μεταξύ της ημερομηνίας κατάθεσης της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας βάσει της οποίας χορηγήθηκε διεθνής προστασία και της ημερομηνίας χορήγησης της άδειας διαμονής που αναφέρεται στο άρθρο 24 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347 λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της περιόδου που αναφέρεται στην παρ. 1. 2Α. Αν ο δικαιούχος διεθνούς προστασίας εντοπίζεται σε άλλο κράτος μέλος, χωρίς να κατέχει δικαίωμα παραμονής ή διαμονής εκεί σύμφωνα με το σχετικό εθνικό, ενωσιακό ή διεθνές δίκαιο, η περίοδος προηγούμενης νόμιμης παραμονής στην Ελλάδα δεν λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό της πενταετούς περιόδου της παρ. 1.	γ. Πληροί τους όρους ένταξης στην ελληνική κοινωνία, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 145. 2. Οι περίοδοι διαμονής που αναφέρονται στις περ. ε’ και στ’ της παρ. 2 του άρθρου 143 δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της πενταετούς περιόδου της παρ. 1 του παρόντος. Ειδικώς, περίοδοι διαμονής για λόγους σπουδών ή επαγγελματικής κατάρτισης λαμβάνονται υπόψη μόνο κατά το ήμισυ για τον υπολογισμό της ίδιας περιόδου. Για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, στον υπολογισμό της περιόδου της παρ. 1 λαμβάνεται υπόψη το ήμισυ της περιόδου μεταξύ της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης διεθνούς προστασίας βάσει της οποίας χορηγήθηκε το καθεστώς διεθνούς προστασίας και της ημερομηνίας έκδοσης της άδειας διαμονής κατά τις παρ. 1 έως 4 του άρθρου 23 του ν. 4939/2022 (Α’ 111) ή ολόκληρη η περίοδος, εφόσον υπερβαίνει τους δεκαοκτώ (18) μήνες. 3. Περίοδοι απουσίας, εφόσον είναι κατώτερες των έξι (6) διαδοχικών μηνών και δεν υπερβαίνουν συνολικά τους δέκα (10) μήνες εντός της πενταετίας, προσμετρώνται στον υπολογισμό της πενταετούς περιόδου. 4. Το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου και οι αρμόδιοι φορείς για την υποβολή και εξέταση της αίτησης, καθώς και για τη χορήγηση της άδειας διαμονής του επί μακρόν διαμένοντος ενημερώνουν τους ενδιαφερόμενους, σχετικά με τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες απόκτησης του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος, καθώς και για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτή. Η ενημέρωση πραγματοποιείται ιδίως μέσω ενημερωτικών φυλλαδίων, ανάρτησης

	3. Περίοδοι απουσίας, εφόσον είναι κατώτερες των έξι (6) διαδοχικών μηνών και δεν υπερβαίνουν συνολικά τους δέκα (10) μήνες εντός της πενταετίας, προσμετρώνται στον υπολογισμό της πενταετούς περιόδου. 4. Το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου και οι αρμόδιοι φορείς για την υποβολή και εξέταση της αίτησης, καθώς και για τη χορήγηση της άδειας διαμονής του επί μακρόν διαμένοντος ενημερώνουν τους ενδιαφερόμενους, σχετικά με τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες απόκτησης του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος, καθώς και για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτή. Η ενημέρωση πραγματοποιείται ιδίως μέσω ενημερωτικών φυλλαδίων, ανάρτησης πληροφοριακού υλικού στις ιστοσελίδες των ανωτέρω φορέων ή κάθε άλλο πρόσφορο μέσο. Το υλικό αυτό επικαιροποιείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Για την ενημέρωση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας μεριμνά και η Υπηρεσία Ασύλου.».	πληροφοριακού υλικού στις ιστοσελίδες των ανωτέρω φορέων ή κάθε άλλο πρόσφορο μέσο. Το υλικό αυτό επικαιροποιείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Για την ενημέρωση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας μεριμνά και η Υπηρεσία Ασύλου.
30.	Κατάργηση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση	*Καταργούμενες διατάξεις*
	Άρθρο 260 **Καταργούμενες διατάξεις** Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταργούνται: α) οι παρ. 8 και 12 του άρθρου 7 του ν. 4375/2016 (Α΄ 51), περί γενικών και εξουσιοδοτικών διατάξεων, β) ο Κώδικας Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν. 4939/2022, Α΄ 111),	**Οι παρ. 8 και 12 του άρθρου 7 του ν. 4375/2016 (Α' 51), έχουν σήμερα ως εξής:** «8. α) Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στη διαδικασία και στις προϋποθέσεις υπαγωγής αλλοδαπών και ανιθαγενών σε καθεστώς προσωρινής προστασίας, καθώς και θέματα που αφορούν στην εφαρμογή των προεδρικών διαταγμάτων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος άρθρου. β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και

καθώς και γ) κάθε άλλη διάταξη που αντιβαίνει στις διατάξεις του παρόντος.	Υγείας καθορίζονται η διαδικασία, οι προϋποθέσεις και τα μέσα διαπίστωσης της ανηλικότητας αιτούντων διεθνή προστασία.» «12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εξωτερικών, καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις για την επανεγκατάσταση προσφύγων από τρίτες χώρες, στο πλαίσιο υλοποίησης συστάσεων και αποφάσεων και κάθε άλλης σχετικής πράξης των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και διεθνών οργανισμών.».

Η. Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης

31.	Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων		
	Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Συναρμόδια Υπουργεία – Συναρμόδιες υπηρεσίες / φορείς	Αντικείμενο συναρμοδιότητας
	ΒΙΒΛΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ (άρθρα 1- 211)	Υπουργεία Προστασίας του Πολίτη, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Υγείας, Δικαιοσύνης, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Εξωτερικών, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εσωτερικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας	Συναρμοδιότητα για θέματα ελέγχου διαλογής στα εξωτερικά σύνορα, διαδικασιών διεθνούς προστασίας, συνθηκών υποδοχής, προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων, προσωρινής προστασίας, διαδικασιών επιστροφής στα σύνορα, αναγνώρισης και περιεχομένου διεθνούς προστασίας, καθώς και για συναφείς οργανωτικές και εξουσιοδοτικές ρυθμίσεις.
	ΒΙΒΛΙΟ ΤΡΙΤΟ (άρθρα 211 - 257)	Υπουργεία Προστασίας του Πολίτη, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Δικαιοσύνης, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Εξωτερικών, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εσωτερικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης.	Συναρμοδιότητα για θέματα διαχείρισης ασύλου και μετανάστευσης, εφαρμογής του μηχανισμού αλληλεγγύης, αντιμετώπισης καταστάσεων κρίσης ή ανωτέρας βίας, επανεγκατάστασης και εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους, καθώς και εφαρμογής,

		πρόσβασης και εποπτείας του συστήματος Eurodac.

32.	Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων				
	Εξουσιοδοτική διάταξη	Είδος πράξης	Αρμόδιο ή επισπεύδον Υπουργείο ή υπηρεσία	Αντικείμενο	Χρονοδιάγραμμα *(ενδεικτική ή αποκλειστική προθεσμία)*
	Άρθρο 14 παρ. 1	Κοινή απόφαση	Υπουργοί Μετανάστευσης και Ασύλου, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Προστασίας του Πολίτη	Ειδικότερες ρυθμίσεις για διάθεση προσωπικού, παροχή υποδομών και εξοπλισμού και κάθε συναφές ζήτημα για την εφαρμογή του ελέγχου διαλογής	
	Άρθρο 14 παρ. 2	Κοινή απόφαση	Υπουργοί Υγείας και Μετανάστευσης και Ασύλου	Καθορισμός προγράμματος ιατρικού ελέγχου, ψυχοκοινωνικής αξιολόγησης και υποστήριξης υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών κατά τον έλεγχο διαλογής	
	Άρθρο 47 παρ. 1	Απόφαση	Υπουργοί Μετανάστευσης και Ασύλου	Έκδοση Γενικού Κανονισμού Λειτουργίας για τις βασικές αρχές λειτουργίας των Περιφερειακών Υπηρεσιών της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης	
	Άρθρο 47 παρ. 2	Απόφαση	Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου	Ειδικότεροι όροι για την κατανομή των αιτούντων σε γεωγραφική περιοχή, σύμφωνα με το άρθρο 22	

Άρθρο 47 παρ. 3	Κοινή απόφαση	Υπουργοί Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Μετανάστευσης και Ασύλου	Ειδικότεροι όροι για μαθήματα γλωσσών και επαγγελματική κατάρτιση	
Άρθρο 47 παρ. 4	Κοινή απόφαση	Υπουργοί Μετανάστευσης και Ασύλου και Προστασίας του Πολίτη	Ειδικότεροι όροι εφαρμογής των εναλλακτικών της κράτησης μέτρων	
Άρθρο 47 παρ. 5	Υπουργική απόφαση	Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου	Κατ' εξαίρεση ειδικότεροι όροι παροχής υλικών συνθηκών υποδοχής διαφορετικών από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 33	
Άρθρο 47 παρ. 6	Κοινή απόφαση	Υπουργοί Μετανάστευσης και Ασύλου και συναρμόδιοι Υπουργοί	Όροι, προϋποθέσεις, διαδικασίες και λεπτομέρειες για στεγαστικά προγράμματα, οικονομικό βοήθημα, διαχείριση αιτημάτων στέγασης, μίσθωση καταλυμάτων, εξοπλισμό, κανόνες διαμονής και εποπτεία συνθηκών υποδοχής	
Άρθρο 47 παρ. 7	Κοινή απόφαση	Υπουργοί Υγείας, Μετανάστευσης και Ασύλου, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης	Καθορισμός κάθε αναγκαίας λεπτομέρειας για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας σύμφωνα με το άρθρο 36	

Άρθρο 93 παρ. 1	Κοινή υπουργική απόφαση	Υπουργοί Μετανάστευσης και Ασύλου και Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας	Περιεχόμενο και διαδικασίες κατάρτισης και έκδοσης της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας (Π.Π.Π.)	
Άρθρο 93 παρ. 2	Απόφαση	Γενικός Γραμματέας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας	Τροποποίηση αριθμού των ασυνόδευτων ανηλίκων που ανατίθενται σε εντεταλμένο επιτροπείας, όταν συντρέχουν εξαιρετικές περιπτώσεις, ιδίως αν μεταβάλλονται ουσιωδώς ο όγκος απασχόλησης των εντεταλμένων επιτροπείας και οι συνθήκες άφιξης ασυνόδευτων ανηλίκων στα σημεία εισόδου ή παραμονής αυτών σε Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές και λαμβάνοντας υπόψη τα όρια των διατιθέμενων, κατά περίπτωση, πόρων.	
Άρθρο 93 παρ. 3	Υπουργική απόφαση	Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου	Καθορισμός κανονισμού οργάνωσης και λειτουργίας του Συμβουλίου Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων	
Άρθρο 93 παρ. 4	Υπουργική απόφαση	Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου	Καθορισμός διαδικασιών υποβολής, εξέτασης και επίλυσης παραπόνων για την	

			εφαρμογή του άρθρου 75	
Άρθρο 93 παρ. 5	Κοινή απόφαση	Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου και ο κατά περίπτωση αρμόδιος Υπουργός	Καθορισμός και εξειδίκευση των Κανόνων οργάνωσης και λειτουργίας Κ.Φ.Α.Α., ,του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας και του Κώδικα Δεοντολογία του προσωπικού τους, της δυναμικότητας και του τρόπου στελέχωσης των Κ.Φ.Α.Α., των παρεχόμενων υπηρεσιών φιλοξενίας, της διαδικασίας υποβολής παραπόνων από τους φιλοξενούμενους ασυνόδευτους ανηλίκους, των βασικών κτηριακών προδιαγραφών και κανόνων ασφαλείας, καθώς και κάθε άλλου, τεχνικού και λεπτομερειακού θέματος για την εφαρμογή του άρθρου 80.	
Άρθρο 93 παρ. 6	Κοινή απόφαση	Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου και ο κατά περίπτωση αρμόδιος Υπουργός	Πλαίσιο και διαδικασία αδειοδότησης για τη λειτουργία Κ.Φ.Α.Α.	

Άρθρο 93 παρ. 7	Απόφαση	Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου	Οργάνωση και λειτουργία Εποπτευόμενων Διαμερισμάτων Ημιαυτόνομης Διαβίωσης (Ε.Δ.Η.Δ.), δυναμικότητα, κτιριακές προδιαγραφές, υπηρεσίες φιλοξενίας, εξοπλισμός, στελέχωση και διαδικασία υποδοχής και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 81.	
Άρθρο 93 παρ. 8	Κοινή Απόφαση	Γενικοί Γραμματείς. Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο και Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας	Λεπτομέρειες ασφαλών ζωνών για ασυνόδευτους ανηλίκους, και της εποπτείας αυτών, των βασικών παρεχόμενων υπηρεσιών και της στελέχωσης αυτών, και κάθε άλλο αναγκαίο, τεχνικό ή λεπτομερειακό, θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 82.	
Άρθρο 93 παρ. 9	Κοινή απόφαση	Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου και ο κατά περίπτωση αρμόδιος Υπουργός	Κανονισμός λειτουργίας της τηλεφωνικής γραμμής της περ. ε) της παρ. 6 του άρθρου 88 και ζητήματα λειτουργίας του Αυτοτελούς Τμήματος Εθνικού Μηχανισμού Επείγουσας Ανταπόκρισης του	

			άρθρου 42 του π.δ. 106/2020	
Άρθρο 93 παρ. 10	Κοινή απόφαση	Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου και ο κατά περίπτωση αρμόδιος Υπουργός	Οργάνωση, λειτουργία και εποπτεία δομών επείγουσας φιλοξενίας, εσωτερικός κανονισμός, κώδικας δεοντολογίας, δυναμικότητα, στελέχωση και υπηρεσίες φιλοξενίας και η εποπτεία αυτών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα	
Άρθρο 93 παρ. 11	Κοινή απόφαση	Υπουργοί Μετανάστευσης και Ασύλου, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Όροι δημιουργίας, τήρησης και λειτουργίας του Εθνικού Μητρώου Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Ε.Μ.Π.Α.Α.), τα δεδομένα που καταχωρίζονται, τα ζητήματα χορήγησης πρόσβασης, πιστοποίησης και αυθεντικοποίησης των χρηστών, οι απαιτούμενες διαλειτουργικότητες του Ε.Μ.Π.Α.Α. με άλλα πληροφοριακά συστήματα του δημοσίου τομέα, η διαδικασία εγγραφής, υποβολής, ενημέρωσης των στοιχείων και οι προϋποθέσεις καταχώρισής τους, οργανωτικά και	

			τεχνικά θέματα απορρήτου και πολιτικής ασφάλειας της επεξεργασίας των δεδομένων του παρόντος, και κάθε άλλη αναγκαία, τεχνική ή εν γένει, λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 90.	
Άρθρο 93 παρ. 12	Απόφαση	Γενικός Γραμματέας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας	Καθορισμός των κατηγοριών χρηστών της ψηφιακής πλατφόρμας του άρθρου 92, μεταξύ των προσώπων της παρ. 2 του άρθρου 90.	
Άρθρο 114 παρ. 3	Απόφαση	Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου	Καθορισμός επιπρόσθετων όρων και προϋποθέσεων για την εγγραφή των δικαιούμενων εγγραφής, ελληνικών και διεθνών εθελοντικών οργανώσεων και των οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών στο Μητρώο Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων. Καθορισμός διαδικαστικών λεπτομερειών σύστασης και τήρησης του Μητρώου Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων,	

			πρόβλεψη διαδικασίας δημόσιας πρόσκλησης για την εγγραφή, εξειδίκευση όρων και προϋποθέσεων εγγραφής των δικαιούμενων στο Μητρώο ή πρόβλεψη εξαιρέσεων ως προς αυτές και προσδιορισμός του συνόλου των σχετικών προσκομιζόμενων αναγκαίων εγγράφων, των προϋποθέσεων διατήρησης της εγγραφής τους στο Μητρώο, των χρονικών σημείων επανυποβολής των αναγκαίων εγγράφων, της διαδικασίας διαγραφής από το μητρώο και ο τρόπος γνωστοποίησής της στον αποδέκτη, της δημοσιοποίησης του Μητρώου μέσω της ιστοσελίδας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου για τη διασφάλιση της αναγκαίας διαφάνειας καθώς και κάθε άλλης συναφούς και αναγκαίας λεπτομέρειας για τη θέση σε λειτουργία και τη διαχρονική τήρηση του	

			Μητρώου Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων.	
Άρθρο 114 παρ. 5	Απόφαση	Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου	Καθορισμός διαδικασιών και των δικαιολογητικών εγγραφής και πιστοποίησης στο Μητρώο, προϋποθέσεων διαγραφής από αυτό καθώς και κάθε άλλου συναφούς θέματος σχετικού με τη λειτουργία του Μητρώου	
Άρθρο 153 παρ. 1	Κοινή απόφαση	Υπουργοί Μετανάστευσης και Ασύλου, Δικαιοσύνης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	Ειδικότερες ρυθμίσεις για νομική καθοδήγηση, σχετικά με τις προϋποθέσεις χορήγησης ή τους λόγους αποκλεισμού, τη διαδικασία υποβολής και διεκπεραίωσης των αιτημάτων, την επιβολή χρηματικών ή οικονομικών ορίων στο πλαίσιο παροχής νομικής καθοδήγησης, συνδρομής και εκπροσώπησης, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 102, σύμφωνα με τις εγγυήσεις των άρθρων 99 έως 101.	
Άρθρο 153 παρ. 2	Απόφαση	Διοικητής της Υπηρεσίας Ασύλου	Αποδοχή και άλλης κατηγορίας εγγράφων για την ταυτοποίηση των	

			αιτούντων, πέραν εκείνων που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 111.	
Άρθρο 153 παρ. 3	Κοινή απόφαση	Υπουργοί Μετανάστευσης και Ασύλου και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	Καθορισμός ειδικότερων ρυθμίσεων για τα στοιχεία των εγγράφων των παρ. 2 και 3 του άρθρου 111 καθώς και τεχνικών λεπτομερειών για την έκδοση και μορφή τους	
Άρθρο 153 παρ. 4	Κοινή απόφαση	Υπουργοί Μετανάστευσης και Ασύλου και Εξωτερικών	Καθορισμός ασφαλών τρίτων χωρών και ασφαλών χωρών καταγωγής, γενικά ή για ορισμένες κατηγορίες αιτούντων ασύλου για τους σκοπούς της εξέτασης αιτήσεων διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 64 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.	
Άρθρο 153 παρ. 5	Κοινή απόφαση	Υπουργοί Μετανάστευσης και Ασύλου, Υγείας και Προστασίας του Πολίτη	Λεπτομέρειες της διαδικασίας διαπίστωσης ηλικίας αιτούντων διεθνή προστασία κατ' εφαρμογή του άρθρου 107.	
Άρθρο 153 παρ. 6	Κοινή απόφαση	Υπουργοί Μετανάστευσης και Ασύλου και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	Αναπροσαρμογή ύψους παραβόλου, καθορισμός διαδικασίας εγγραφής των αντίστοιχων πιστώσεων στον προϋπολογισμό του	

			Υπουργείου, ο τρόπος διάθεσής τους, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα που αφορά στην εφαρμογή την επιβολή του.	
Άρθρο 153 παρ. 7	Απόφαση	Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου	Καθορισμός των κριτηρίων, της διαδικασίας καθώς και κάθε άλλου ειδικότερου ή τεχνικού θέματος που αφορά στη δραστηριοποίηση των οργανώσεων και των μελών τους που προβλέπονται στο άρθρο 114.	
Άρθρο 153 παρ. 8	Κοινή απόφαση	Υπουργοί Εσωτερικών και Μετανάστευσης και Ασύλου	Όροι, προϋποθέσεις και οι τεχνικές λεπτομέρειες της διαλειτουργικότητας του Μητρώου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου του άρθρου 114 με τις δημόσιες βάσεις δεδομένων του Υπουργείου Εσωτερικών.	
Άρθρο 153 παρ. 9	Απόφαση	Διοικητής της Υπηρεσίας Ασύλου	Λήψη απόφασης σχετικά με α) το απαράδεκτο μιας αίτησης σύμφωνα με το άρθρο 38 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και β) την ουσία μιας αίτησης, όταν συντρέχει οποιαδήποτε από τις περιστάσεις που αναφέρονται στις περ. α), β), δ), ε) και ζ) της παρ. 1 και στην	

			περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 42 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, κατ' εφαρμογή της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 127.	
Άρθρο 153 παρ. 10	Απόφαση	Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου	Καθορισμός ειδικών κατηγοριών δικαιούχων για παράταση της παροχής υλικών συνθηκών υποδοχής ή προθεσμίας αποχώρησης, όπως ιδίως για όσους πάσχουν από σοβαρή ασθένεια.	
Άρθρο 153 παρ. 11	Απόφαση	Υπουργοί Μετανάστευσης και Ασύλου, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης	Καθορισμός ειδικότερων ρυθμίσεων, σχετικά με τις προϋποθέσεις χορήγησης ή τους λόγους αποκλεισμού, τη διαδικασία υποβολής και διεκπεραίωσης των αιτημάτων, την επιβολή χρηματικών ή οικονομικών ορίων στο πλαίσιο παροχής νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 103.	
Άρθρο 180 παρ. 1	Κοινή απόφαση	Υπουργοί Μετανάστευσης και Ασύλου και Προστασίας του Πολίτη	Διαδικασία έκδοσης, ανανέωσης, αντικατάστασης, δικαιολογητικά και περιεχόμενο αδειών	

			διαμονής δικαιούχων διεθνούς προστασίας και μελών της οικογένειάς τους	
Άρθρο 180 παρ. 2	Κοινή απόφαση	Υπουργοί Μετανάστευσης και Ασύλου και Προστασίας του Πολίτη	Διαδικασία έκδοσης, ανανέωσης, αντικατάστασης, δικαιολογητικά, ενδείξεις και διάρκεια ισχύος ταξιδιωτικού εγγράφου	
Άρθρο 180 παρ. 3	Κοινή απόφαση	Υπουργοί Μετανάστευσης και Ασύλου και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	Αρμόδιο όργανο και διαδικασία βεβαίωσης προστίμων, ύψος του τέλους, κριτήρια οικονομικής επάρκειας και εξαιρέσεις από τέλος συμμετοχής σε προγράμματα ένταξης του άρθρου 175	
Άρθρο 180 παρ. 4	Κοινή απόφαση	Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου και οι κατά περίπτωση συναρμόδιοι Υπουργοί	Ειδικότερα θέματα εφαρμογής του άρθρου 175 και του άρθρου 35 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347 για ασυνόδευτους ανηλίκους	
Άρθρο 180 παρ. 5	Κοινή απόφαση	Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου και οι κατά περίπτωση συναρμόδιοι Υπουργοί	Ειδικότερα θέματα εφαρμογής του άρθρου 36 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347	
Άρθρο 211 παρ. 1	Απόφαση	Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου	Διαπίστωση ενεργοποίησης διατάξεων προσωρινής προστασίας σύμφωνα με την	

			Απόφαση του Συμβουλίου της παρ. 1 του άρθρου 5 της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55 και ρύθμιση διαδικασίας και προϋποθέσεων υπαγωγής υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών στη διαδικασία αυτή	
Άρθρο 211 παρ. 2	Κοινή απόφαση	Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου και οι κατά περίπτωση συναρμόδιοι Υπουργοί	Διαδικασία έκδοσης και χορήγησης άδειας διαμονής και κάθε αναγκαίο ζήτημα εφαρμογής του άρθρου 188	
Άρθρο 211 παρ. 3	Κοινή απόφαση	Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου και οι κατά περίπτωση συναρμόδιοι Υπουργοί	Λεπτομέρειες εφαρμογής των άρθρων 193 και 194 σε συνδυασμό με το άρθρο 205	
Άρθρο 211 παρ. 4	Κοινή Απόφαση	Υπουργοί Μετανάστευσης και Ασύλου και Προστασίας του Πολίτη	Ρύθμιση του περιεχομένου, της διαδικασίας και κάθε άλλης λεπτομέρειας που αφορά στην έκδοση της άδειας διέλευσης του άρθρου 206	
Άρθρο 237 παρ. 1	Απόφαση	Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου	Ειδικότερα, τεχνικά ή διαδικαστικά ζητήματα για την επιχειρησιακή εφαρμογή των μέτρων αλληλεγγύης και στήριξης των άρθρων 8 και 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359, καθώς και των	

			παρεκκλίσεων ή ειδικών διαδικαστικών ρυθμίσεων των άρθρων 10 έως 13 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359, εντός των ορίων και υπό τους όρους που προβλέπονται σε αυτόν και, κατά περίπτωση, στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου που εκδίδεται κατ' εφαρμογή του, μετά την έκδοση της απόφασης του άρθρου 232.	
Άρθρο 237 παρ. 2	Απόφαση	Διοικητής Υπηρεσίας Ασύλου	Ρύθμιση της πρακτικής εφαρμογής της ταχείας διαδικασίας του άρθρου 235, ιδίως ως προς τη ροή εργασιών, την προτεραιοποίηση, την τυποποίηση των αναγκαίων ενεργειών και κάθε συναφή οργανωτική λεπτομέρεια.	
Άρθρο 237 παρ. 3	Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου	Υπουργικό Συμβούλιο	Λήψη των έκτακτων εθνικών μέτρων της παρ. 1 του άρθρου 236	
Άρθρο 242	Κοινή απόφαση	Υπουργοί Μετανάστευσης και Ασύλου, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εξωτερικών	Διαδικασία, όροι εφαρμογής και κάθε άλλο επιμέρους ζήτημα για την εξειδίκευση του Πλαισίου Επανεγκατάστασης και Εισδοχής για Ανθρωπιστικούς Λόγους του	

			Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1350.	
Άρθρο 258	Κοινή απόφαση	Υπουργοί Προστασίας του Πολίτη και Μετανάστευσης και Ασύλου	Καθορισμός όρων και διαδικασίας υποβολής αιτημάτων μέσω του Ενιαίου Εθνικού Σημείου Πρόσβασης, εσωτερικών διαδικασιών ελέγχου, καταγραφής και εποπτείας των αιτήσεων αντιπαραβολής, καθώς και επιπλέον επιχειρησιακών μονάδων της ΕΛ.ΑΣ ως αρμοδίων για την υποβολή αιτήσεως αντιπαραβολής της παρ. 2 του άρθρου 245	
Άρθρο 262 παρ. 1	Κοινή Απόφαση	Υπουργοί Μετανάστευσης και Ασύλου, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Καθορισμός διαδικασίας και λοιπών όρων και προϋποθέσεων εφαρμογής του άρθρου 259	
Άρθρο 262 παρ. 2	Κοινή Απόφαση	Υπουργοί Μετανάστευσης και Ασύλου και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	Καθορισμός όρων και διαδικασίας χρηματοδότησης και λειτουργίας των λογαριασμών καθώς και των όρων και προϋποθέσεων αποδέσμευσης των ποσών που βρίσκονται εντός των λογαριασμών της παρ. 1 του άρθρου 260.	

Αθήνα, 25 Μαΐου 2026

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ**	**ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ**
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	**ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**	**ΥΓΕΙΑΣ**
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ	ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**	**ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**
ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ	ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	**ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ**	**ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ**
ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ	**ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**	**ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**
ΔΟΜΝΑ – ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθ. 74/ 3 / 2026

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ.1 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου «Εφαρμογή του Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Μετανάστευσης καΙ Ασύλου»

Α. Με το υπόψη σχέδιο νόμου, αναμορφώνεται το υφιστάμενο καθεστώς σχετικά με τους κανόνες για τη μετανάστευση και το άσυλο, προς τον σκοπό θέσπισης ενιαίου πλαισίου, κατ' εφαρμογή της μνημονευόμενης ενωσιακής νομοθεσίας. Παράλληλα, καταργείται ο Κώδικας Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν.4939/2022). Ειδικότερα:

ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ

Παρατίθεται ο σκοπός των προτεινόμενων ρυθμίσεων. **(άρθρο 1)**

ΒΙΒΛΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΜΕΡΟΣ Α΄

Εισάγεται το στάδιο ελέγχου διαλογής υπηκόων τρίτων χωρών στα εξωτερικά σύνορα της χώρας, βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356, στους υπηκόους τρίτων χωρών και στους ανιθαγενείς, οι οποίοι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις εισόδου στη χώρα. Μεταξύ άλλων:

1.α. Καθορίζονται ως αρμόδιες αρχές για τη διενέργεια του ελέγχου διαλογής:
- η Ελληνική Αστυνομία (ΕΛ.ΑΣ.) για την εξακρίβωση / επαλήθευση της ταυτότητας και τη διενέργεια ελέγχων ασφαλείας,
- η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, για τη διενέργεια όλων των υπόλοιπων επιμέρους σταδίων του ελέγχου διαλογής.

β. Ορίζονται τα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης (Κ.Υ.Τ.), οι Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές (Κ.Ε.Δ.) και οι Κινητές Μονάδες Καταγραφής και Συντονισμού Μετακινήσεων (Κ.Μ.Κ.Σ.Μ.), ως σημεία ελέγχου διαλογής.

Περαιτέρω, προβλέπεται η μεταφορά άστεγων ασυνόδευτων ανήλικων ή ανήλικων που διαβιούν σε επισφαλείς συνθήκες, με μέριμνα του Εθνικού

Μηχανισμού Επείγουσας Ανταπόκρισης (Ε.Μ.Ε.Α.), στα σημεία ελέγχου διαλογής. **(άρθρα 2 – 4)**

2.α. Ενισχύεται η παρεχόμενη, στα πρόσωπα που υπόκεινται σε έλεγχο διαλογής, ενημέρωση σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους κατά το στάδιο του ελέγχου διαλογής, η οποία διενεργείται με κάθε πρόσφορο μέσο, συμπεριλαμβανομένων των οπτικοακουστικών και άλλων ηλεκτρονικών μέσων.

Παρέχεται η δυνατότητα λειτουργίας ειδικού σημείου ενημέρωσης εντός των σημείων ελέγχου διαλογής, με ειδική πρόβλεψη για την ενημέρωση των ανηλίκων με φιλικό προς αυτούς περιεχόμενο και υλικό, από ειδικώς εκπαιδευμένο προσωπικό.

β. Καθορίζονται τα επιμέρους στάδια του ελέγχου διαλογής, ο οποίος περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων:

- την επαλήθευση / εξακρίβωση των στοιχείων ταυτότητας και ιθαγένειας, καθώς και τη λήψη και καταχώριση βιομετρικών δεδομένων των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, τα οποία καταχωρούνται στο έντυπο ελέγχου διαλογής,
- τον προκαταρκτικό ιατρικό έλεγχο και τον έλεγχο ευαλωτότητας που διενεργείται από το Κλιμάκιο Ιατρικού Ελέγχου και Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης του εκάστοτε σημείου ελέγχου διαλογής, το οποίο δημιουργεί ιατρικό φάκελο για κάθε εξεταζόμενο πρόσωπο, που αναρτάται στο Ενιαίο Πληροφοριακό Σύστημα Υποδοχής και Ασύλου «ΑΛΚΥΟΝΗ 2» του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. **(άρθρα 5 – 10)**

3.α. Διακρίνονται τα παρακάτω στάδια μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου διαλογής:

- παραπομπή σε διαδικασία υπαγωγής σε καθεστώς διεθνούς προστασίας, εφόσον εκφραστεί σχετική βούληση,
- παραπομπή σε διαδικασία επιστροφής για όσους δεν υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας και δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για είσοδο και νόμιμη διαμονή στη χώρα.

β. Παρέχονται οι αναγκαίες εξουσιοδοτήσεις για τη ρύθμιση ζητημάτων που αφορούν στη διάθεση του απαραίτητου προσωπικού, στην παροχή υποδομών και εξοπλισμού, στο πρόγραμμα ιατρικού ελέγχου, ψυχοκοινωνικής αξιολόγησης και υποστήριξης των υπηκόων τρίτων χωρών και των ανιθαγενών. **(άρθρα 11 – 14)**

ΜΕΡΟΣ Β΄

Εισάγονται νέοι κανόνες για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία με σκοπό την ενσωμάτωση στην εθνική έννομη τάξη της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346 και καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής αυτών. Ειδικότερα:

1.α. Αναδιατυπώνονται και εμπλουτίζονται οι ορισμοί για τις ανάγκες υποδοχής, με την προσθήκη του βοηθήματος για τα καθημερινά έξοδα, το οποίο περιλαμβάνει χρηματικό ποσό, ενώ ο ορισμός των υλικών συνθηκών υποδοχής συμπληρώνεται με τα είδη προσωπικής υγιεινής.

β. Προβλέπεται η ενημέρωση των αιτούντων διεθνή προστασία σχετικά με τις συνθήκες υποδοχής και τα δικαιώματά τους, μεταξύ άλλων και σε οπτικοακουστική μορφή, με τη χρήση βίντεο ή εικονογραμμάτων, με ειδική μέριμνα για την ενημέρωση των ανηλίκων, με τη χρήση ενημερωτικού υλικού ειδικά προσαρμοσμένου στις ανάγκες τους.

γ. Ορίζεται ρητά η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, ως αρμόδια αρχή για την οργάνωση και τη λειτουργία του εθνικού συστήματος υποδοχής των αιτούντων διεθνή προστασία.

Προβλέπεται η μη παροχή υλικών συνθηκών υποδοχής σε αιτούντες που δεν μεταβαίνουν ή δεν διαμένουν στην Περιφερειακή Υπηρεσία όπου έχουν κατανεμηθεί ή μετακινηθεί.

δ. Παρέχεται η δυνατότητα κατανομής των αιτούντων άσυλο σε γεωγραφική περιοχή εντός της ελληνικής επικράτειας, στην οποία μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα, με την πρόβλεψη συγκεκριμένων λόγων επιβολής περιορισμού της ελεύθερης κυκλοφορίας.

ε. Εισάγονται ειδικότερες προβλέψεις κράτησης αιτούντων με ειδικές ανάγκες υποδοχής, όπως η στέγαση ασυνόδευτων ανηλίκων σε εγκαταστάσεις προσαρμοσμένες στις ανάγκες τους, οι οποίες στελεχώνονται με προσωπικό που διαθέτει τα προσόντα για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων τους και την κάλυψη των ιδιαίτερων αναγκών τους, η αποφυγή της κράτησης γυναικών κατά τη διάρκεια της κύησης και για τρεις (3) μήνες μετά τον τοκετό και η μεταφορά αυτών σε κατάλληλες δομές φιλοξενίας.

στ. Προβλέπεται ότι οι αιτούντες διεθνή προστασία:

- συμμετέχουν στο κόστος, εν όλω ή εν μέρει, των μαθημάτων γλώσσας και προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης που παρακολουθούν, εφόσον αποδεδειγμένα διαθέτουν επαρκείς πόρους,
- συνεισφέρουν στο κόστος των συνθηκών υποδοχής και της λαμβανόμενης ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, εφόσον διαθέτουν επαρκή μέσα, με εξαίρεση την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη που παρέχεται δωρεάν στους Έλληνες πολίτες, ενώ υποχρεούνται να επιστρέψουν το κόστος που σχετίζεται με τις παρασχεθείσες υλικές συνθήκες υποδοχής ή την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, εάν διαπιστωθεί ότι διέθεταν επαρκείς πόρους για το διάστημα που τους παρεχόταν επαρκές βιοτικό επίπεδο.

ζ. Περαιτέρω, προβλέπεται:

- η λήψη μέτρων, εντός των χώρων στέγασης, για την αποτροπή βιαιοπραγιών και πράξεων βίας, όπως η χρήση κατάλληλων τεχνικών μέσων ασφαλείας, περιλαμβανομένων συστημάτων επιτήρησης, καθώς και η παροχή χωριστών εγκαταστάσεων υγιεινής για τις γυναίκες και ασφαλής χώρος εντός του κέντρου φιλοξενίας για τις ίδιες και τα ανήλικα παιδιά τους,
- η διακοπή των συνθηκών υποδοχής που έχουν παρασχεθεί, από τη στιγμή της επίδοσης στους αιτούντες της απόφασης μεταφοράς τους στο υπεύθυνο κράτος μέλος, υπό την επιφύλαξη εξασφάλισης βιοτικού επιπέδου σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο.

η. Διευρύνονται οι λόγοι για τους οποίους οι αρμόδιες αρχές υποδοχής, με απόφασή τους, διακόπτουν ή περιορίζουν το βοήθημα για τα καθημερινά έξοδα και τις λοιπές υλικές συνθήκες υποδοχής των αιτούντων διεθνή προστασία.

(άρθρα 15 – 37)

2. Ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στους αιτούντες με ειδικές ανάγκες υποδοχής και συγκεκριμένα:

α. Διευρύνονται οι κατηγορίες αιτούντων με ειδικές ανάγκες υποδοχής, ενώ το προσωπικό που αξιολογεί τις ειδικές ανάγκες υποδοχής υποβάλλεται στην απαραίτητη εκπαίδευση και σε διαρκή κατάρτιση.

β. Προβλέπονται:

- αρχική και συνεχής κατάλληλη κατάρτιση των προσώπων που εργάζονται με ανηλίκους, συμπεριλαμβανομένων και των εκπροσώπων τους, αναφορικά με τα δικαιώματα και τις ανάγκες των ανηλίκων καθώς και με τα ισχύοντα πρότυπα προστασίας των παιδιών,
- ο ορισμός προσωρινού επιτρόπου του ασυνόδευτου ανηλίκου, μέχρι τον ορισμό επιτρόπου αυτού,
- η παροχή διερμηνείας, όπου απαιτείται, στα πρόσωπα που έχουν υποστεί εμπορία ανθρώπων, βασανιστήρια ή άλλες σοβαρές πράξεις βίας.

γ. Παρέχεται η δυνατότητα υποβολής αντιρρήσεων του αιτούντος διεθνή προστασία ενώπιον του Προέδρου ή του οριζόμενου Πρωτοδίκη του αρμοδίου Διοικητικού Πρωτοδικείου, κατά των αποφάσεων ανάκλησης ή περιορισμού παροχών, μη χορήγησης άδειας αποχώρησης από γεωγραφική περιοχή και περιορισμού της ελεύθερης κυκλοφορίας.

Σε περίπτωση δε προσφυγής ενώπιον Δικαστηρίου, οι αιτούντες λαμβάνουν δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση, σύμφωνα με τον ν.3226/2004. **(άρθρα 38 – 42)**

3. Εισάγονται μέτρα για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος υποδοχής των αιτούντων άσυλο και ειδικότερα:

α. Ορίζεται η Γενική Γραμματεία Αιτούντων Άσυλο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ως υπεύθυνη για την οργάνωση και διαχείριση του συστήματος υποδοχής των αιτούντων άσυλο, η οποία, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της:

- θεσπίζει τους αναγκαίους μηχανισμούς παρακολούθησης και ελέγχου του επιπέδου των συνθηκών υποδοχής,
- καταρτίζει σχέδιο έκτακτης ανάγκης, το οποίο ορίζει τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν όταν η χώρα αντιμετωπίζει δυσανάλογο αριθμό αιτούντων διεθνή προστασία.

β. Προβλέπεται ότι το προσωπικό των αρχών που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή των συνθηκών υποδοχής λαμβάνει, πέραν της απαραίτητης κατάρτισης, και συνεχή επιμόρφωση σχετικά με τις ανάγκες των αιτούντων, συμπεριλαμβανομένων των ανηλίκων.

γ. Παρέχονται οι αναγκαίες εξουσιοδοτήσεις για την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων, οι οποίες, μεταξύ άλλων, αφορούν στη(ν):

- υλοποίηση στεγαστικών προγραμμάτων και εν γένει προγραμμάτων παροχής υλικών συνθηκών υποδοχής και οικονομικού βοηθήματος,
- μίσθωση καταλυμάτων και στην ομαλή εκτέλεση των στεγαστικών προγραμμάτων,
- ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και στην πρόσβαση στη δημόσια υγεία των αιτούντων διεθνή προστασία. **(άρθρα 43 – 47)**

ΜΕΡΟΣ Γ΄

Εισάγεται νέο ρυθμιστικό πλαίσιο αναφορικά με την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων, ανεξάρτητα από την υποβολή ή μη αίτησης διεθνούς προστασίας και ειδικότερα:

1.α. Διατηρείται η Εθνική Στρατηγική για την Προστασία των Ασυνόδευτων Ανηλίκων, η οποία καταρτίζεται από τη Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, με σκοπό τη διασφάλιση της παροχής ολοκληρωμένης προστασίας κατά την υποδοχή και τη φιλοξενία των ασυνόδευτων ανηλίκων.

Η ανωτέρω υπηρεσία ορίζεται ως αρμόδια αρχή για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων, συμπεριλαμβανομένης της επιτροπείας, της στέγασης, της κοινωνικής ένταξης των ανηλίκων και της εποπτείας των παρεχόμενων προς αυτούς υπηρεσιών.

β. Καθορίζονται οι φορείς παροχής υπηρεσιών προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων («Φορείς»), οι οποίοι, μεταξύ άλλων, μεριμνούν για την εισαγωγική και συνεχιζόμενη εκπαίδευση του προσωπικού τους σχετικά με τα δικαιώματα των παιδιών και την παιδική προστασία εν γένει. **(άρθρα 48 – 55)**

2. Ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στο Εθνικό Σύστημα Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων και μεταξύ άλλων:

α. Καθορίζονται οι επιμέρους λειτουργίες της επιτροπείας ασυνόδευτου ανηλίκου, οι οποίες διακρίνονται στην επιμέλεια του προσώπου του (στέγαση, ιατρική φροντίδα, μόρφωση και εκπαίδευση, καθημερινή φροντίδα), στην εκπροσώπησή του σε θέματα προσωπικής κατάστασης, καθώς και στη συνδρομή του σε περιουσιακά θέματα.

β. Ορίζεται η αρμόδια αρχή και τα όργανα της επιτροπείας ασυνόδευτων ανηλίκων.

γ. Καθορίζονται:

- οι πόροι χρηματοδότησης του Εθνικού Συστήματος Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Ε.Σ.Ε.Α.Α.),
- η διαδικασία που ακολουθείται για τον διορισμό επιτρόπου και οι λόγοι λήξης της επιτροπείας,

δ. Ο επίτροπος:

- αναθέτει την άσκηση των επιτροπικών καθηκόντων στον εντεταλμένο επιτροπείας, τον οποίο απασχολεί με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή άλλη μορφή απασχόλησης,
- διορίζει ή χρησιμοποιεί συντονιστή, τον οποίο απασχολεί με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή μορφή απασχόλησης, με σκοπό την εποπτεία των πράξεων του εντεταλμένου επιτροπείας.

ε. Συστήνεται, στην προαναφερόμενη υπηρεσία, το Συμβούλιο Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Σ.Ε.Α.Α.), ως συλλογικό αποφασιστικό και γνωμοδοτικό όργανο επί διαφωνιών που ανακύπτουν μεταξύ επιτρόπου και ασυνόδευτου ανηλίκου, το οποίο μπορεί, προς υποβοήθηση του έργου του, να συστήνει ομάδες εργασίας.

Στα μέλη του Σ.Ε.Α.Α. και των ομάδων εργασίας δεν καταβάλλεται οποιαδήποτε αμοιβή ή αποζημίωση.

στ. Προβλέπονται:

- μηχανισμός παραπόνων για τους ανηλίκους υπό επιτροπεία,
- η καθιέρωση και η ανάπτυξη προγραμμάτων κατάρτισης και διαρκούς επιμόρφωσης των επιτρόπων, των συντονιστών επιτροπείας και των εντεταλμένων επιτροπείας, καθώς και των προσωρινών επιτρόπων.

(άρθρα 56 – 77)

3. Επικαιροποιείται το πλαίσιο φιλοξενίας των ασυνόδευτων ανηλίκων και ειδικότερα:

α. Διασφαλίζεται η στέγαση και οι συνοδευτικές αυτής υπηρεσίες σε:

- Δομές Μακροχρόνιας Φιλοξενίας (Δ.Μ.Φ.),
- Δομές Επείγουσας Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Δ.Ε.Φ.Α.Α.),
- Εποπτευόμενα Διαμερίσματα Ημιαυτόνομης Διαβίωσης (Ε.Δ.Η.Δ.),
- άλλους χώρους κατάλληλους για τη φιλοξενία των ασυνόδευτων ανηλίκων.

Παρέχεται η δυνατότητα τοποθέτησης των ασυνόδευτων ανηλίκων άνω των δεκαέξι (16) ετών σε διακριτούς χώρους (ασφαλείς ζώνες) εντός των Ελεγχόμενων Δομών Προσωρινής Φιλοξενίας Αιτούντων Άσυλο ή των Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης.

β. Καθορίζονται η αρμόδια αρχή και η διαδικασία διαχείρισης αιτημάτων στέγασης και προβλέπεται διαδικασία παρακολούθησης και αξιολόγησης της εύρυθμης λειτουργίας των Δομών Μακροχρόνιας Φιλοξενίας (Δ.Μ.Φ.), μέσω της διενέργειας τακτικών ή έκτακτων επιτόπιων ελέγχων.

γ. Θεσπίζεται ρητή υποχρέωση συνεργασίας μεταξύ του ασκούντος την καθημερινή φροντίδα του ανηλίκου με τον επίτροπο.

δ. Ορίζεται, επίσης, η προαναφερόμενη Γενική Γραμματεία ως Εθνικός Μηχανισμός Επείγουσας Ανταπόκρισης (Ε.Μ.Ε.Α.), με σκοπό τον εντοπισμό και την τοποθέτηση σε δομές επείγουσας φιλοξενίας άστεγων ή διαβιούντων σε επισφαλείς συνθήκες ασυνόδευτων ανηλίκων.

Η ως άνω Γενική Γραμματεία λειτουργεί στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της τηλεφωνική γραμμή εντοπισμού παιδιών σε επισφαλείς συνθήκες και παρέχει τεχνική καθοδήγηση και πληροφόρηση σε κάθε εμπλεκόμενο φορέα.

ε. Ορίζονται οι φορείς συνοδείας ασυνόδευτων ανηλίκων και αναφέρονται οι πηγές χρηματοδότησης αυτών, καθώς και οι αρμοδιότητές τους.

στ. Τηρούνται:

- διαδικτυακή ηλεκτρονική βάση καταχώρισης δεδομένων των ασυνόδευτων ανηλίκων που εντοπίζονται στην ελληνική επικράτεια με την επωνυμία «Εθνικό Μητρώο Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων»,
- ψηφιακή πλατφόρμα για τη συστηματική καταχώριση της αξιολόγησης του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού, η οποία δύναται να διαλειτουργεί με τα πληροφοριακά συστήματα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, και ιδίως με το Εθνικό Μητρώο Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων.

(άρθρα 78 – 93)

ΜΕΡΟΣ Δ΄

Τίθενται τα εθνικά μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 σχετικά με τη θέσπιση κοινής διαδικασίας διεθνούς προστασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ειδικότερα:

1. α. Καθορίζονται οι αρμόδιες αρχές για την υποβολή αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας, οι οποίες είναι η ΕΛ.ΑΣ., το Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή (Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΛΑΚΤ.), η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης και η Υπηρεσία Ασύλου.

β. Προβλέπονται, κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας:

- η ενημέρωση των αιτούντων για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους σε γλώσσα που κατανοούν, μέσω ενημερωτικού φυλλαδίου, και με παροχή υπηρεσιών διερμηνείας κατά τη διαδικασία εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας, με δαπάνη του Ελληνικού Δημοσίου και με δυνατότητα χρήσης λογισμικών αυτοματοποιημένης μετάφρασης και υποτιτλισμού ηχητικών δεδομένων μέσω πληροφοριακών συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης,
- δωρεάν νομική καθοδήγηση από δικηγόρους ή νομικούς συμβούλους διεθνών οργανισμών.

Περαιτέρω, προβλέπεται δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση στις διαδικασίες ενώπιον της Αρχής προσφυγών, ενώ οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να συμβουλεύονται με δαπάνη τους δικηγόρο ή άλλο σύμβουλο σε θέματα σχετικά με την αίτησή τους. **(άρθρα 94 – 107)**

2. Εισάγονται ρυθμίσεις σχετικά με τη διοικητική διαδικασία υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας από υπηκόους τρίτης χώρας ή ανιθαγενείς, στα σημεία εισόδου στην Ελληνική επικράτεια ή εντός αυτής. Ειδικότερα:

α. Προβλέπονται διακριτά στάδια:

- καταχώρισης αίτησης διεθνούς προστασίας,
- κατάθεσης αίτησης διεθνούς προστασίας.

Επιπρόσθετα, καθορίζονται τα έγγραφα που παρέχονται στον αιτούντα και προβλέπεται ότι το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία μπορεί να εκδίδεται σε μορφή κάρτας με ηλεκτρονική καταγραφή και ανανέωση.

β. Προβλέπεται η λειτουργία Μητρώου Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, καθώς και Μητρώου Μελών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων στη Μονάδα Μητρώου Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις εγγραφής σε αυτά.

γ. Καθορίζονται τα σχετικά με τη διαδικασία εξέτασης των αιτήσεων, με ειδική αναφορά σε αιτήσεις στο όνομα ενηλίκων χωρίς δικαιοπρακτική ικανότητα και συνοδευόμενων ανηλίκων, καθώς και με την επίδοση των αποφάσεων επί αυτών και άλλων διαδικαστικών εγγράφων.

δ. Προβλέπονται ειδικές διαδικασίες εξέτασης αιτήσεων παροχής διεθνούς προστασίας όπως η:

- ταχεία διαδικασία εξέτασης αναφορικά με ασυνόδευτους ανηλίκους,
- διαδικασία ασύλου στα σύνορα,

- μεταγενέστερη υποβολή αίτησης, μετά την πρώτη, για την οποία ο αιτών υποχρεούται σε κατάθεση παραβόλου, ύψους τριακοσίων (300) ευρώ ανά αίτηση.

ε. Ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία ανάκλησης του καθεστώτος διεθνούς προστασίας και την προσβολή των σχετικών αποφάσεων μέσω:

- άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον της Αρχής Προσφυγών,
- αίτησης ακύρωσης ενώπιον του κατά τόπον αρμόδιου Διοικητικού Πρωτοδικείου, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

Επιπρόσθετα προβλέπεται διακοπή των υλικών συνθηκών υποδοχής από την επίδοση της απόφασης αναγνώρισης παροχής καθεστώτος πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας. **(άρθρα 108 – 153)**

ΜΕΡΟΣ Ε΄

Θεσπίζονται τα εθνικά μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1349 σχετικά με τη διαδικασία επιστροφής στα σύνορα των υπηκόων τρίτων χωρών και των ανιθαγενών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων με τις οριζόμενες εξαιρέσεις. Στο πλαίσιο αυτό:

1. Προσδιορίζονται εκ νέου:

- οι αρχές που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή της διαδικασίας επιστροφής, η οποία συντονίζεται από τον Εθνικό Συντονιστή Επιστροφών,
- η διαδικασία που ακολουθείται όταν εφαρμόζονται παρεκκλίσεις, σε περίπτωση αντιμετώπισης καταστάσεων κρίσης ή ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου. **(άρθρα 154, 155, 158)**

2. Περιγράφεται η διαδικασία επιστροφής των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, των οποίων η αίτηση έχει απορριφθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα και παραμένουν υπό καθεστώς μη εισόδου. Σε περίπτωση που δεν ολοκληρωθεί η επιστροφή ή η απομάκρυνση εντός της τασσόμενης προθεσμίας, ακολουθείται η ισχύουσα διαδικασία επιστροφής (Μέρος Β΄ του ν.5226/2025). **(άρθρο 156)**

3. Ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την επιβολή κράτησης στις μνημονευόμενες δομές, ή αυτοτελώς πλησίον των εξωτερικών συνόρων, σε πρόσωπα που υπάγονται στη διαδικασία επιστροφής στα σύνορα. **(άρθρο 157)**

4. Παρέχεται η δυνατότητα υλοποίησης της απόφασης επιστροφής υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς και με τη μεταφορά του σε τρίτη χώρα, η οποία λειτουργεί ως «κόμβος επιστροφής» (return hub), σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις. **(άρθρο 159)**

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄

Θεσπίζονται τα εθνικά μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347 σχετικά με ζητήματα αναγνώρισης των υπηκόων τρίτων χωρών ή των

ανιθαγενών ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας και καθιέρωσης ενός ενιαίου καθεστώτος για τους δικαιούχους επικουρικής προστασίας. Επανακαθορίζονται οι αρμόδιες αρχές ιδίως για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας κατά τη διοικητική διαδικασία. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων:

1. Προβλέπεται ρητά η δωρεάν χορήγηση άδειας διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που αναγνωρίζονται ως δικαιούχοι διεθνούς προστασίας καθώς και στα ανήλικα τέκνα αυτών που δεν θεωρούνται μέλη οικογένειας.

Για την ανανέωση της άδειας διαμονής των προαναφερόμενων κατηγοριών προβλέπεται η καταβολή τέλους ίσου με το τέλος έκδοσης δελτίου ταυτότητας, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα. **(άρθρα 160 – 169)**

2.α. Επιβάλλεται το οριζόμενο διοικητικό πρόστιμο, το οποίο διπλασιάζεται σε περίπτωση υποτροπής, σε όσους δικαιούχους διεθνούς προστασίας δεν εκπληρώνουν την υποχρέωση δήλωσης κάθε μεταβολής της διεύθυνσης κατοικίας τους εντός της τασσόμενης προθεσμίας.

β. Ορίζεται ρητά ότι οι αρμόδιες αρχές μπορούν αιτιολογημένα να αρνούνται τη χορήγηση επιδοτήσεων και δανείων σε ενήλικες δικαιούχους διεθνούς προστασίας, όσον αφορά στην πρόσβαση αυτών στο τυπικό γενικό εκπαιδευτικό σύστημα, στην επιμόρφωση ή στην επανακατάρτιση.

(άρθρα 170 - 172)

3. Προβλέπονται:

- η υποχρεωτική συμμετοχή των δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε μέτρα κοινωνικής ένταξης, στο πλαίσιο της πρόσβασης αυτών στα ευεργετήματα κοινωνικής αρωγής καθώς και η πρόσβαση των δικαιούχων καθεστώτος επικουρικής προστασίας αποκλειστικά σε βασικά ευεργετήματα (ελάχιστη στήριξη εισοδήματος, βοήθεια σε περιπτώσεις ασθενείας, εγκυμοσύνης και φροντίδας παιδιών, χορήγηση στεγαστικών επιδομάτων),
- η επιβολή τέλους συμμετοχής των δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε ορισμένα υποχρεωτικά μέτρα ένταξης, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις.

(άρθρα 173 - 178)

4. Επαναπροσδιορίζονται οι προϋποθέσεις απόκτησης του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος από τα πρόσωπα που απολαμβάνουν διεθνή προστασία, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. **(άρθρο 179)**

5. Παρέχονται οι απαραίτητες νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις για την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων και ιδίως όσον αφορά:

- στην κατά περίπτωση διαδικασία: i) έκδοσης, ανανέωσης, αντικατάστασης, των αδειών διαμονής και των ταξιδιωτικών εγγράφων, για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας και τα μέλη των οικογενειών τους, ii) βεβαίωσης των προβλεπόμενων προστίμων,
- στον καθορισμό του ύψους των μνημονευόμενων τελών, τα κριτήρια επιβολής αυτών και τις κατά περίπτωση εξαιρέσεις από αυτά. **(άρθρο 180)**

ΜΕΡΟΣ Ζ΄

Εισάγονται ρυθμίσεις που αφορούν στην παροχή προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και στα μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ των κρατών μελών, σε εφαρμογή της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55. Μεταξύ άλλων:

α. Καθορίζεται η διάρκεια και η έκταση εφαρμογής του καθεστώτος της προσωρινής προστασίας, το οποίο δύναται να επεκταθεί και σε άλλες κατηγορίες εκτοπισθέντων, πέραν αυτών που περιλαμβάνονται στην απόφαση του Συμβουλίου, η οποία εκδόθηκε κατ' εφαρμογή της ανωτέρω Οδηγίας.

β. Χορηγείται ατελώς άδεια διαμονής στους δικαιούχους προσωρινής προστασίας, για όσο διάστημα τελούν στην κατάσταση αυτή, καθώς και δικαίωμα πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας, στην αγορά εργασίας και στην κοινωνική ασφάλιση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Επίσης, στους δικαιούχους προσωρινής προστασίας χορηγούνται δωρεάν οι θεωρήσεις εισόδου και διέλευσης.

γ. Καθίσταται, εκ νέου, δεκτό στην ελληνική επικράτεια άτομο, το οποίο απολαύει προσωρινής προστασίας στην Ελλάδα, εφόσον επιχειρεί να εισέλθει παράνομα ή παραμένει παράνομα στο έδαφος άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

δ. Παρέχεται στα άτομα, που απολαύουν προσωρινής προστασίας, δικαίωμα διαμονής σε Δομές Φιλοξενίας, που λειτουργούν με μέριμνα και ευθύνη του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, καθώς και σίτιση, ρουχισμός, ιατρική περίθαλψη, εκπαίδευση, εργασία και επαγγελματική κατάρτιση καθώς και κάθε άλλη δυνατή κοινωνική συνδρομή.

ε. Τίθενται οι όροι για τη διατήρηση της οικογενειακής ενότητας ατόμων, που απολαύουν προσωρινής προστασίας, και διασφαλίζεται η εκπροσώπηση ασυνόδευτων ανηλίκων.

στ. Ορίζεται η Υπηρεσία Ασύλου ως εθνικό σημείο επαφής για τη διοικητική συνεργασία με τις αντίστοιχες αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα θέματα εφαρμογής της προσωρινής προστασίας.

ζ. Επιβάλλονται ρήτρες αποκλεισμού ατόμων από την προσωρινή προστασία, σε περίπτωση διάπραξης σοβαρών εγκλημάτων και προβλέπονται δικονομικές δυνατότητες για την άρση του αποκλεισμού.

η. Παρέχονται νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις, μεταξύ άλλων, για:

- τον καθορισμό του μέγιστου αριθμού ατόμων που μπορούν να φιλοξενηθούν στην Ελλάδα στο πλαίσιο του καθεστώτος προσωρινής προστασίας,
- τη ρύθμιση ζητημάτων σχετικά με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις υπαγωγής υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών σε καθεστώς προσωρινής προστασίας κ.λπ.

(άρθρα 181 - 211)

ΒΙΒΛΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΜΕΡΟΣ Α΄

1. Θεσπίζονται μέτρα για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης, στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351. Μεταξύ άλλων:

α. Προσδιορίζονται οι αρμόδιες εθνικές αρχές για τη διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους και την εφαρμογή του μηχανισμού αλληλεγγύης, τη διενέργεια προσωπικής συνέντευξης, την έκδοση απόφασης μεταφοράς, τον έλεγχο ασφαλείας, καθώς και τον έλεγχο και την επαλήθευση τίτλων σπουδών και επαγγελματικής κατάρτισης των αιτούντων διεθνή προστασία.

β. Ρυθμίζονται ζητήματα εφαρμογής των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους και μεταξύ άλλων:

- Προβλέπεται, εφόσον συντρέχουν σχετικά στοιχεία ή ενδείξεις, η δυνατότητα συμπληρωματικού ελέγχου ασφαλείας από την Ελληνική Αστυνομία, κατά τη διαδικασία εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας.
- Παρέχεται το δικαίωμα ενημέρωσης του αιτούντος, κατά τον έλεγχο διαλογής και με χρήση διερμηνείας, σχετικά με τη διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, την εξέλιξη της διαδικασίας κ.λπ.
- Κατοχυρώνεται ειδικό δικαίωμα των αιτούντων σε δωρεάν νομική καθοδήγηση, κατά τη διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους.
- Θεσπίζονται ειδικές εγγυήσεις για τους ανηλίκους και ιδίως για τους ασυνόδευτους ανηλίκους, ως προς την εξασφάλιση προσωρινού εκπροσώπου ή εκπροσώπου, την αξιολόγηση του βέλτιστου συμφέροντος και τη διαδικασία υποδοχής σε περίπτωση μεταφοράς τους στην Ελλάδα.
- Παρέχεται το δικαίωμα άσκησης προσφυγής ενώπιον της Αρχής Προσφυγών κατά της απόφασης μεταφοράς, καθώς και η δυνατότητα υποβολής αιτήματος αναστολής της εφαρμογής της απόφασης.
- Προβλέπεται η κράτηση των προσώπων που υπόκεινται σε διαδικασίες μεταφοράς, σύμφωνα με τους όρους και τις εγγυήσεις που ορίζονται στον εν λόγω Κανονισμό. **(άρθρα 212 - 225)**

2. Ρυθμίζονται ζητήματα εφαρμογής του μηχανισμού αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών και μεταξύ άλλων:

α. Ορίζεται ο Γενικός Γραμματέας Μεταναστευτικής Πολιτικής ως Εθνικός Συντονιστής Αλληλεγγύης και καθορίζονται οι αρμοδιότητές του για την εφαρμογή του μηχανισμού αλληλεγγύης.

β. Προβλέπεται η διενέργεια ελέγχου ασφαλείας από την Ελληνική Αστυνομία ή το Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή στο πλαίσιο της διαδικασίας μετεγκατάστασης αιτούντων ή δικαιούχων διεθνούς προστασίας.

γ. Καθορίζεται η διαδικασία μετεγκατάστασης, όσον αφορά στην ταυτοποίηση των επιλέξιμων προσώπων και στην αντιστοίχισή τους με κράτη μέλη μετεγκατάστασης, στην έκδοση και επίδοση της απόφασης μεταφοράς και στο δικαίωμα άσκησης προσφυγής. **(άρθρα 226 - 228)**

ΜΕΡΟΣ Β΄

1. Εισάγονται ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης και ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου, στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359 και μεταξύ άλλων:

α. Καθορίζονται η διαδικασία και τα αρμόδια όργανα αναγνώρισης, παράτασης και κατάργησης της κατάστασης κρίσης ή ανωτέρας βίας, καθώς και η διαδικασία ενεργοποίησης των μέτρων αλληλεγγύης και στήριξης

β. Προβλέπεται το δικαίωμα ενημέρωσης των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων και παρεκκλίσεων σε κατάσταση κρίσης ή ανωτέρας βίας. **(άρθρα 229-235)**

2. Παρέχονται νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις για τη ρύθμιση ειδικότερων ζητημάτων επιχειρησιακής και πρακτικής εφαρμογής των μέτρων αλληλεγγύης και στήριξης κλπ.. **(άρθρο 236)**

ΜΕΡΗ Γ΄, Δ΄

1. Εισάγονται ρυθμίσεις για τη θέσπιση μέτρων σχετικά με την επανεγκατάσταση και την εισδοχή για ανθρωπιστικούς λόγους των προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας, στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1350 και μεταξύ άλλων:

α. Ορίζεται η αρμόδια αρχή για την παραλαβή και εξέταση των σχετικών υποθέσεων και προβλέπεται η συνδρομή της αρμόδιας ελληνικής διπλωματικής ή έμμισθης προξενικής αρχής για τη χορήγηση των απαιτούμενων θεωρήσεων ή/και ταξιδιωτικών διευκολύνσεων επανεγκατάστασης και εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους.

β. Παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση για τη ρύθμιση θεμάτων εφαρμογής και εξειδίκευσης του προαναφερόμενου πλαισίου.

(άρθρα 237 - 241)

2. α. Θεσπίζονται μέτρα κατ' εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358, με τον οποίο αναβαθμίζεται το σύστημα «Eurodac» για την αντιπαραβολή βιομετρικών δεδομένων. Οι βασικοί άξονες της εν λόγω αναβάθμισης συνίστανται στη:

- συλλογή, αποθήκευση και αντιπαραβολή βιομετρικών δεδομένων (συμπεριλαμβανομένης της διαβίβασης εικόνων προσώπου), και όχι μόνο δεδομένων δακτυλικών αποτυπωμάτων,
- διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής σε νέες κατηγορίες προσώπων (ανήλικοι άνω των έξι ετών), πρόσωπα που διαμένουν παράνομα σε ένα κράτος μέλος ή που αποβιβάστηκαν μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, δικαιούχοι προσωρινής προστασίας.

β. Ορίζεται ως Ενιαίο Εθνικό Σημείο Πρόσβασης για την επικοινωνία με το «Eurodac», το ενιαίο εθνικό ηλεκτρονικό σύστημα που διαχειρίζονται οι μνημονευόμενες Αρχές Διαχείρισης.

γ. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την επιμόρφωση των υπαλλήλων που είναι αρμόδιοι για τη λήψη βιομετρικών δεδομένων από ανήλικους.

δ. Ειδικότερα θέματα εφαρμογής των προτεινομένων ρυθμίζονται με νομοθετική εξουσιοδότηση. **(άρθρα 242 - 257)**

ΒΙΒΛΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

1. Εισάγεται, κατά παρέκκλιση των προβλεπομένων, ειδική διαδικασία σχετικά με τη διενέργεια των μέτρων δέουσας επιμέλειας (άρθρο 13 ν.4557/2018), που εφαρμόζονται από τα πιστωτικά ιδρύματα για τους αιτούντες διεθνή προστασία, οι οποίοι λαμβάνουν το οικονομικό βοήθημα ως υλική συνθήκη υποδοχής ή το βοήθημα για τα καθημερινά έξοδα. Συγκεκριμένα, τα μέτρα αυτά διενεργούνται, μέσω του συστήματος «ΑΛΚΥΟΝΗ 2», στο οποίο το αρμόδιο Υπουργείο διαβιβάζει τα αναγκαία δεδομένα ταυτοποίησης των αιτούντων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

Ειδικότερα θέματα ρυθμίζονται με την παρεχόμενη νομοθετική εξουσιοδότηση. **(άρθρα 258, 260)**

2. Παρατείνεται, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων, από τη λήξη της έως την οριζόμενη ημερομηνία, η διάρκεια των μνημονευόμενων εκτελεστικών συμβάσεων, οι οποίες έχουν συναφθεί στο πλαίσιο της Συμφωνίας Πλαίσιο σχετικά με την παροχή υπηρεσιών Διαχείρισης Εγκαταστάσεων (Facilities Management) των Δομών Προσωρινής Υποδοχής και Φιλοξενίας αιτούντων άσυλο προσφύγων και μεταναστών και συναφών υποδομών και εγκαταστάσεων, καθώς και κτιριακών υποδομών κάθε Υπηρεσίας αρμοδιότητας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Η παράταση των εν λόγω συμβάσεων παύει αυτοδικαίως με την υπογραφή νέας συμφωνίας πλαίσιο για την παροχή των προαναφερόμενων υπηρεσιών.

Καθορίζεται η πηγή χρηματοδότησης για την πληρωμή των προαναφερόμενων δαπανών, οι οποίες θεωρούνται νόμιμες και κανονικές στο σύνολό τους. **(άρθρο 259)**

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται επί του κρατικού προϋπολογισμού τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1. Ετήσια δαπάνη από την αντιμετώπιση του κόστους:

α) έκδοσης δελτίου αιτούντος διεθνή προστασία και ταξιδιωτικών εγγράφων στους αιτούντες διεθνή προστασία. **(άρθρα 20 καΙ 112)** Η εν λόγω δαπάνη, η οποία εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά, εκτιμάται από το αρμόδιο Υπουργείο στο ποσό των **320 χιλ. ευρώ** περίπου,

β) λειτουργίας: **i)** μηχανισμού παραπόνων για τους ανήλικους υπό επιτροπεία **(άρθρο 72)** και **ii)** τηλεφωνικής γραμμής εντοπισμού παιδιών σε επισφαλείς συνθήκες στον Εθνικό Μηχανισμό Επείγουσας Ανταπόκρισης. **(άρθρο 88)** Η εν λόγω δαπάνη, σύμφωνα με στοιχεία του αρμόδιου Υπουργείου, ανέρχεται στο ποσό των **700 ευρώ** περίπου για το έτος 2026 και στο ποσό των **4,55 χιλ. ευρώ** για το έτος 2027 και εφεξής,

γ) διενέργειας τακτικών ή έκτακτων επιτόπιων ελέγχων για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της εύρυθμης λειτουργίας των Δομών

Μακροχρόνιας Φιλοξενίας (Δ.Μ.Φ.). **(άρθρο 85)** Η δαπάνη αυτή, σύμφωνα με στοιχεία του αρμόδιου Υπουργείου ανέρχεται, στο ποσό των **40 χιλ. ευρώ** περίπου,

δ) παροχής δωρεάν νομικής καθοδήγησης στους αιτούντες διεθνή προστασία στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας και κατά τη διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους. **(άρθρα 102, 219).** Η ανωτέρω δαπάνη εκτιμάται στο ποσό του **1 εκατ. ευρώ** περίπου.

2. Δαπάνη από την κάλυψη του κόστους κράτησης των προσώπων που υπόκεινται σε διαδικασίες μεταφοράς, κατά τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, για τις ανάγκες φύλαξης, σίτισης, υγειονομικής περίθαλψης και μετακίνησης αυτών, καθώς και λειτουργίας των οικείων δομών. **(άρθρο 225)**

3. Δαπάνη, για το τρέχον έτος, από την παράταση της διάρκειας των μνημονευόμενων εκτελεστικών συμβάσεων για την παροχή υπηρεσιών Διαχείρισης Εγκαταστάσεων στις Δομές Προσωρινής Υποδοχής και Φιλοξενίας των αιτούντων άσυλο προσφύγων και μεταναστών και συναφών υποδομών και εγκαταστάσεων, καθώς και κτιριακών υποδομών κάθε Υπηρεσίας αρμοδιότητας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και ιδίως για τη φύλαξη, την καθαριότητα και τη συντήρηση αυτών. **(άρθρο 259)** Η εν λόγω δαπάνη, σύμφωνα με στοιχεία του αρμόδιου Υπουργείου, ανέρχεται συνολικά στο ποσό των **22,26 εκατ. ευρώ** περίπου, εκ των οποίων ποσό **19,76 εκατ. ευρώ** περίπου θα καλυφθεί από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και ποσό **2,5 εκατ. ευρώ** περίπου θα καλυφθεί από τον τακτικό προϋπολογισμό.

4. Δαπάνη από την αντιμετώπιση του πρόσθετου κόστους για τα έτη 2026 - 2028, η οποία αφορά νέες δράσεις ή αναβάθμιση / επέκταση υφιστάμενων δράσεων για τους αιτούντες διεθνή προστασία. Η εν λόγω δαπάνη, σύμφωνα με στοιχεία του αρμόδιου Υπουργείου, εκτιμάται συνολικά στο ποσό των **721,4 εκατ. ευρώ**, περίπου και προκύπτει ιδίως από τη(ν):

- κάλυψη του κόστους εφαρμογής του αναβαθμισμένου συστήματος «Eurodac», λόγω της επέκτασης των δεδομένων που συλλέγονται/ αποθηκεύονται/ ανταλλάσσονται και της διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής σε περισσότερα πρόσωπα. **(άρθρα 8, 96, 242 - 257)** Το ύψος της σχετικής δαπάνης εκτιμάται στο συνολικό ποσό των **20 εκατ. ευρώ** περίπου (**16,5 εκατ. ευρώ** για την Κεντρική Υποδομή Eurodac και **3,5 εκατ. ευρώ** για την ενίσχυση της υλικοτεχνικής υποδομής της Υπηρεσίας Ασύλου),
- κατάρτιση μηχανισμού αξιολόγησης του συστήματος υποδοχής καθώς και μηχανισμού επαλήθευσης της πραγματικής διαμονής των αιτούντων διεθνή προστασία, **(άρθρο 21)** ποσού **1 εκατ. ευρώ** περίπου,
- παροχή υπηρεσιών διαχείρισης των εγκαταστάσεων φιλοξενίας αιτούντων διεθνή προστασία στα σύνορα και στην ενδοχώρα, **(άρθρα 21, 33)** συνολικού ποσού **180 εκατ. ευρώ** περίπου (**60 εκατ. ευρώ** στα σύνορα και **120 εκατ. ευρώ** στην ενδοχώρα),
- άσκηση των αρμοδιοτήτων του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.) στο πλαίσιο του ελέγχου διαλογής, καθώς και για εκπαίδευση των

αστυνομικών ιδίως σε φιλικές για το παιδί διαδικασίες, **(άρθρα 7, 38, 39, 41 καΙ 46)** συνολικού ύψους **21,5 εκατ. ευρώ** περίπου,

- πρόσληψη προσωρινών επιτρόπων των ασυνόδευτων ανηλίκων στα σημεία ελέγχου διαλογής, **(άρθρο 40)** ύψους **4 εκατ. ευρώ** περίπου,
- χορήγηση βοηθήματος για τα καθημερινά έξοδα στους αιτούντες διεθνή προστασία, **(άρθρο 17)** το ύψος του οποίου ανέρχεται στο συνολικό ποσό των **14 εκατ. ευρώ** περίπου,
- παροχή σίτισης, θέρμανσης και υλικών συνθηκών υποδοχής στα σύνορα και στην ενδοχώρα, **(άρθρα 21, 33)** συνολικού ύψους **122,8 εκατ. ευρώ** περίπου για τα σύνορα και **67 εκατ. ευρώ** περίπου για την ενδοχώρα,
- αναπροσαρμογή του συστήματος ταυτοποίησης πολιτών τρίτων χωρών ή ανιθαγενών πριν από την καταγραφή τους, **(άρθρα 21, 33)** ποσού **1,5 εκατ. ευρώ** περίπου,
- παροχή απαραίτητης εκπαίδευσης και διαρκούς κατάρτισης του προσωπικού που αξιολογεί τις ειδικές ανάγκες υποδοχής, των προσωρινών επιτρόπων σε θέματα παιδικής προστασίας των ασυνόδευτων ανηλίκων **(άρθρα 38, 39, 41 καΙ 46)** συνολικού ποσού **388 χΙλ. ευρώ** περίπου,
- ενίσχυση της Διεύθυνσης Διαχείρισης Μετανάστευσης και Ασύλου της Υπηρεσίας Ασύλου (Τμήμα της Εθνικής Μονάδας Δουβλίνου) για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου διαλογής, **(άρθρο 11)** ποσού **9,8 εκατ. ευρώ** περίπου,
- κράτηση αιτούντων με ειδικές ανάγκες υποδοχής, οι οποίοι τελούν υπό τακτική παρακολούθηση και έγκαιρη και επαρκή υποστήριξη, ασυνόδευτων ανηλίκων σε εγκαταστάσεις προσαρμοσμένες στις ιδιαίτερες ανάγκες αυτών, καθώς και των γυναικών κατά τη διάρκεια της κύησης και για τρεις (3) μήνες μετά τον τοκετό σε κατάλληλες δομές φιλοξενίας, **(άρθρα 27, 38, 84)** ποσού **10 εκατ. ευρώ** περίπου,
- παρακολούθηση μαθημάτων γλωσσομάθειας και προγραμμάτων μη τυπικής εκπαίδευσης ανηλίκων, **(άρθρο 31)** ποσού **6,55 εκατ. ευρώ** περίπου,
- παροχή μεταβατικών δομών στέγασης για θύματα εμπορίας ανθρώπων, **(άρθρο 38)** ποσού **2,2 εκατ. ευρώ** περίπου,
- δημιουργία και λειτουργία ομάδων ταυτοποίησης και υποστήριξης θυμάτων βασανιστηρίων και βίας, **(άρθρο 41)** ποσού **250 χΙλ. ευρώ** περίπου,
- χρήση οπτικοακουστικών και άλλων ηλεκτρονικών μέσων, και ενημερωτικού υλικού προσαρμοσμένου στις ανάγκες των ευάλωτων ατόμων και των ανηλίκων, **(άρθρα 6, 14 καΙ 19)** ποσού **70 χΙλ. ευρώ** περίπου,
- κατανομή και την ως εκ τούτου μετακίνηση πολιτών τρίτων χωρών εντός της Ελληνικής επικράτειας, **(άρθρο 22)** ποσού **10 εκατ. ευρώ** περίπου,
- παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και ψυχοκοινωνικών υπηρεσιών προς τους διαμένοντες σε δομές φιλοξενίας, **(άρθρα 6, 9, 36 καΙ 47)** συνολικού ποσού **39,2 εκατ. ευρώ** περίπου,
- τεχνική και επιχειρησιακή υποστήριξη και την αναβάθμιση των ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων «ΑΛΚΥΟΝΗ 2» και «ΥΠΕΡΙΩΝ», **(άρθρα 9, 10 καΙ 218)** συνολικού ποσού **11,5 εκατ. ευρώ** περίπου,
- κάλυψη του κόστους έκδοσης ενημερωτικού υλικού για την ενημέρωση υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, όταν η χώρα αντιμετωπίζει δυσανάλογο

αριθμό αιτούντων διεθνή προστασία ή σε περίπτωση κατάστασης κρίσης ή ανωτέρας βίας **(άρθρα 45, 233)**, η οποία, εκτιμάται στο ποσό των **50 χιλ. ευρώ** περίπου,

- λήψη πρόσθετων μέτρων σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης που η χώρα αντιμετωπίζει δυσανάλογο αριθμό αιτούντων διεθνούς προστασίας και ιδίως λόγω της παροχής του οικονομικού βοηθήματος σε περισσότερους δικαιούχους, της αύξησης των μετακινήσεων αυτών εντός της επικράτειας κ.λπ.. **(άρθρο 45)** Η εν λόγω δαπάνη εκτιμάται συνολικά στο ποσό των **2,1 εκατ. ευρώ** περίπου,
- κάλυψη πρόσθετου κόστους λόγω:

μετακίνησης και παροχής νομικής βοήθειας στο πλαίσιο της διαδικασίας επιστροφής των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, των οποίων η αίτηση έχει απορριφθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα και παραμένουν υπό καθεστώς μη εισόδου. **(άρθρα 12, 156)** Η εν λόγω δαπάνη εκτιμάται συνολικά στο ποσό των **2,3 εκατ. ευρώ** περίπου (**2,04 εκατ. ευρώ** για την παροχή νομικής βοήθειας και **263 χιλ. ευρώ** για μετακίνηση),

λειτουργίας και αναβάθμισης των οργανικών δομών και του Κεντρικού Πληροφοριακού Συστήματος, στο πλαίσιο προγραμμάτων κοινωνικής ένταξης που παρακολουθούν οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας. **(άρθρο 175)** Η εν λόγω δαπάνη εκτιμάται, συνολικά στο ποσό των **6,5 εκατ. ευρώ** περίπου (**6 εκατ. ευρώ** για τη λειτουργία των δομών και **500 χιλ. ευρώ** για το Πληροφοριακό Σύστημα),

- εφαρμογή της διαδικασίας μετεγκατάστασης (relocation), η οποία εκτιμάται στο ποσό των **13 εκατ. ευρώ** περίπου, **(άρθρο 228)**
- παροχή διερμηνείας στα σύνορα και στην ενδοχώρα, καθώς και παροχής υπηρεσιών διερμηνείας και μετάφρασης της Υπηρεσίας Ασύλου **(άρθρα 6, 19, 96, 118)** συνολικού ποσού **7,42 εκατ. ευρώ** και **7,5 εκατ. ευρώ** περίπου αντίστοιχα,
- παροχή νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης των αιτούντων διεθνή προστασία, **(άρθρο 103)**, ποσού **5,25 εκατ. ευρώ** περίπου,
- αναδιάρθρωση της Υπηρεσίας Ασύλου με την ίδρυση δύο (2) Γραφείων Ένταξης, **(άρθρο 96)** ύψους **200 χιλ. ευρώ** περίπου,
- παροχή στέγασης σε Κέντρα Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Κ.Φ.Α.Α.) και σε Εποπτευόμενα Διαμερίσματα Ημιαυτόνομης Διαβίωσης (Ε.Δ.Η.Δ.), **(άρθρα 80, 81)** ποσού **96 εκατ. ευρώ** και **7,5 εκατ. ευρώ** αντίστοιχα,
- λειτουργία του Εθνικού Συστήματος Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Ε.Σ.Ε.Α.Α.), **(άρθρο 61)** ποσού **12 εκατ. ευρώ** περίπου,
- λειτουργία και την εκπλήρωση του σκοπού του Ε.Μ.Ε.Α., **(άρθρο 88)** ποσού **4,65 εκατ. ευρώ** περίπου,
- λειτουργία Δομών Επείγουσας Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Δ.Ε.Φ.Α.Α.), **(άρθρα 80, 85, 90)** ποσού **9,9 εκατ. ευρώ** περίπου,
- δημιουργία και λειτουργία ασφαλών ζωνών για ασυνόδευτους ανηλίκους, καθώς και δομών ευάλωτων γυναικών, **(άρθρα 82, 88)** ποσού **21,9 εκατ. ευρώ** περίπου και **1,4 εκατ. ευρώ** περίπου αντίστοιχα,
- συνοδεία ασυνόδευτων ανηλίκων, **(άρθρο 89)** ποσού **2,2 εκατ. ευρώ** περίπου.

Οι ανωτέρω δαπάνες θα καλυφθούν με συγχρηματοδότηση από ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους και ενδέχεται να περιορίζονται, στην περίπτωση κάλυψης αυτών από τους ενδιαφερόμενους, εφόσον διαθέτουν επαρκείς πόρους ή διευρύνονται οι περιπτώσεις περιορισμού ή διακοπής του βοηθήματος για τα καθημερινά έξοδα και τις λοιπές υλικές συνθήκες υποδοχής. **(άρθρα 31, 33, 37)**

5. Ενδεχόμενη δαπάνη από την κάλυψη του πρόσθετου κόστους που προκύπτει από τη(ν):

α) παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης των αιτούντων διεθνή προστασία, σε περίπτωση προσφυγής αυτών ενώπιον Δικαστηρίου, **(άρθρο 42)**

β) κάλυψη των εξόδων, σε περίπτωση μεταφοράς υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς σε τρίτη χώρα - κόμβο επιστροφής, στο πλαίσιο υλοποίησης της απόφασης επιστροφής αυτού, **(άρθρο 159)**

γ) εφαρμογή του μηχανισμού αλληλεγγύης και λήψη μέτρων αλληλεγγύης και στήριξης σε περίπτωση κατάστασης κρίσης ή ανωτέρας βίας, **(άρθρα 226 παρ. 2 περ. στ΄, 232, 235 καI 236)**

δ) λήψη πρόσθετων μέτρων σχετικά με την επανεγκατάσταση και την εισδοχή για ανθρωπιστικούς λόγους των προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας, στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1350. **(άρθρα 237 - 241)**

6. Ενδεχόμενη δαπάνη σε περίπτωση κάλυψης πρόσθετου κόστους, στο πλαίσιο παροχής προσωρινής προστασίας, κατ' εφαρμογή της Οδηγίας 2001/55/ΕΚ και ιδίως λόγω:

- της χορήγησης των προβλεπόμενων παροχών σε υπηκόους τρίτων χωρών και ανιθαγενείς (σίτιση, διαμονή, αμοιβή, περίθαλψη, ασφάλιση, εκπαίδευση, επαγγελματική κατάρτιση και εκπροσώπηση ανηλίκων κ.λπ.),
- της δυνατότητας επέκτασης εφαρμογής του καθεστώτος της προσωρινής προστασίας και σε άλλες κατηγορίες εκτοπισθέντων, πέραν αυτών που περιλαμβάνονται στην απόφαση του Συμβουλίου, η οποία εκδόθηκε κατ' εφαρμογή της προαναφερόμενης Οδηγίας. **(άρθρα 187 - 211)**

7. Αύξηση δημοσίων εσόδων από την είσπραξη:

α) της οικονομικής εγγύησης που καταθέτουν οι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που αιτούνται διεθνή προστασία, στους οποίους δεν επιβάλλεται κράτηση αλλά λιγότερο περιοριστικά εναλλακτικά μέτρα, **(άρθρα 24)**

β) του τέλους ανανέωσης της άδειας διαμονής των μνημονευόμενων κατηγοριών δικαιούχων, **(άρθρο 168)**

γ) του διοικητικού προστίμου που επιβάλλεται σε όσους δικαιούχους διεθνούς προστασίας δεν εκπληρώνουν την υποχρέωση δήλωσης κάθε μεταβολής της διεύθυνσης κατοικίας τους εντός της τασσόμενης προθεσμίας, **(άρθρο 170)**

δ) του τέλους συμμετοχής που καταβάλλουν οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας, σε ορισμένα υποχρεωτικά μέτρα ένταξης, στο πλαίσιο εφαρμογής της σχετικής πρόβλεψης από την ενωσιακή νομοθεσία. **(άρθρο 175)**

Τα ανωτέρω οικονομικά αποτελέσματα εξαρτώνται από την έκδοση των προβλεπόμενων κανονιστικών πράξεων, κατά περίπτωση.

Αθήνα, 25 Μαΐου 2026
Η Γενική Διευθύντρια
κ.α.α

Θέλξη Ψύλλα

Ε Ι Δ Ι Κ Η Ε Κ Θ Ε Σ Η
(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου «Εφαρμογή του Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου»

Από τις διατάξεις του υπόψη σχεδίου νόμου, προκαλούνται επί του κρατικού προϋπολογισμού τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1. Ετήσια δαπάνη από την αντιμετώπιση του κόστους:

α) έκδοσης δελτίου αιτούντος διεθνή προστασία και ταξιδιωτικών εγγράφων στους αιτούντες διεθνή προστασία. **(άρθρα 20 και 112)** Η εν λόγω δαπάνη, η οποία εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά, εκτιμάται στο ποσό των **320 χιλ. ευρώ** περίπου,

β) λειτουργίας: **i)** μηχανισμού παραπόνων για τους ανήλικους υπό επιτροπεία **(άρθρο 72)** και **ii)** τηλεφωνικής γραμμής εντοπισμού παιδιών σε επισφαλείς συνθήκες στον Εθνικό Μηχανισμό Επείγουσας Ανταπόκρισης. **(άρθρο 88)** Η εν λόγω δαπάνη ανέρχεται στο ποσό των **700 ευρώ** περίπου για το έτος 2026 και στο ποσό των **4,55 χιλ. ευρώ** για το έτος 2027 και εφεξής,

γ) διενέργειας τακτικών ή έκτακτων επιτόπιων ελέγχων για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της εύρυθμης λειτουργίας των Δομών Μακροχρόνιας Φιλοξενίας (Δ.Μ.Φ.). **(άρθρο 85)** Η δαπάνη αυτή ανέρχεται στο ποσό των **40 χιλ. ευρώ** περίπου,

δ) παροχής δωρεάν νομικής καθοδήγησης στους αιτούντες διεθνή προστασία στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας και κατά τη διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους. **(άρθρα 102, 219).** Η ανωτέρω δαπάνη εκτιμάται στο ποσό του **1 εκατ. ευρώ** περίπου.

2. Δαπάνη από την κάλυψη του κόστους κράτησης των προσώπων που υπόκεινται σε διαδικασίες μεταφοράς, κατά τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, για τις ανάγκες φύλαξης, σίτισης, υγειονομικής περίθαλψης και μετακίνησης αυτών, καθώς και λειτουργίας των οικείων δομών. **(άρθρο 225)**

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού.

3. Δαπάνη, για το τρέχον έτος, από την παράταση της διάρκειας των μνημονευόμενων εκτελεστικών συμβάσεων για την παροχή υπηρεσιών Διαχείρισης Εγκαταστάσεων στις Δομές Προσωρινής Υποδοχής και Φιλοξενίας των αιτούντων άσυλο προσφύγων και μεταναστών και συναφών υποδομών και εγκαταστάσεων, καθώς και κτιριακών υποδομών κάθε Υπηρεσίας αρμοδιότητας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και ιδίως για τη φύλαξη, την καθαριότητα και τη συντήρηση αυτών. **(άρθρο 259)**

Η ανωτέρω δαπάνη ανέρχεται συνολικά στο ποσό των **22,26 εκατ. ευρώ** περίπου, εκ των οποίων ποσό **19,76 εκατ. ευρώ** περίπου θα καλυφθεί από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και ποσό **2,5 εκατ. ευρώ** περίπου θα καλυφθεί από τον τακτικό προϋπολογισμό.

4. Δαπάνη από την αντιμετώπιση του πρόσθετου κόστους για τα έτη 2026 - 2028, η οποία αφορά νέες δράσεις ή αναβάθμιση / επέκταση υφιστάμενων δράσεων για τους αιτούντες διεθνή προστασία. Η εν λόγω δαπάνη εκτιμάται συνολικά στο ποσό των **721,4 εκατ. ευρώ**, περίπου και προκύπτει ιδίως από τη(ν):

- κάλυψη του κόστους εφαρμογής του αναβαθμισμένου συστήματος «Eurodac», λόγω της επέκτασης των δεδομένων που συλλέγονται/ αποθηκεύονται/ ανταλλάσσονται και της διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής σε περισσότερα πρόσωπα. **(άρθρα 8, 96, 242 - 257)** Το ύψος της σχετικής δαπάνης εκτιμάται στο συνολικό ποσό των **20 εκατ. ευρώ** περίπου (**16,5 εκατ. ευρώ** για την Κεντρική Υποδομή Eurodac και **3,5 εκατ. ευρώ** για την ενίσχυση της υλικοτεχνικής υποδομής της Υπηρεσίας Ασύλου),
- κατάρτιση μηχανισμού αξιολόγησης του συστήματος υποδοχής καθώς και μηχανισμού επαλήθευσης της πραγματικής διαμονής των αιτούντων διεθνή προστασία, **(άρθρο 21)** ποσού **1 εκατ. ευρώ** περίπου,
- παροχή υπηρεσιών διαχείρισης των εγκαταστάσεων φιλοξενίας αιτούντων διεθνή προστασία στα σύνορα και στην ενδοχώρα, **(άρθρα 21, 33)** συνολικού ποσού **180 εκατ. ευρώ** περίπου (**60 εκατ. ευρώ** στα σύνορα και **120 εκατ. ευρώ** στην ενδοχώρα),
- άσκηση των αρμοδιοτήτων του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.) στο πλαίσιο του ελέγχου διαλογής, καθώς και για εκπαίδευση των αστυνομικών ιδίως σε φιλικές για το παιδί διαδικασίες, **(άρθρα 7, 38, 39, 41 και 46)** συνολικού ύψους **21,5 εκατ. ευρώ** περίπου,
- πρόσληψη προσωρινών επιτρόπων των ασυνόδευτων ανηλίκων στα σημεία ελέγχου διαλογής, **(άρθρο 40)** ύψους **4 εκατ. ευρώ** περίπου,
- χορήγηση βοηθήματος για τα καθημερινά έξοδα στους αιτούντες διεθνή προστασία, **(άρθρο 17)** το ύψος του οποίου ανέρχεται στο συνολικό ποσό των **14 εκατ. ευρώ** περίπου,
- παροχή σίτισης, θέρμανσης και υλικών συνθηκών υποδοχής στα σύνορα και στην ενδοχώρα, **(άρθρα 21, 33)** συνολικού ύψους **122,8 εκατ. ευρώ** περίπου για τα σύνορα και **67 εκατ. ευρώ** περίπου για την ενδοχώρα,
- αναπροσαρμογή του συστήματος ταυτοποίησης πολιτών τρίτων χωρών ή ανιθαγενών πριν από την καταγραφή τους, **(άρθρα 21, 33)** ποσού **1,5 εκατ. ευρώ** περίπου,
- παροχή απαραίτητης εκπαίδευσης και διαρκούς κατάρτισης του προσωπικού που αξιολογεί τις ειδικές ανάγκες υποδοχής, των προσωρινών επιτρόπων σε θέματα παιδικής προστασίας των ασυνόδευτων ανηλίκων **(άρθρα 38, 39, 41 και 46)** συνολικού ποσού **388 χιλ. ευρώ** περίπου,
- ενίσχυση της Διεύθυνσης Διαχείρισης Μετανάστευσης και Ασύλου της Υπηρεσίας Ασύλου (Τμήμα της Εθνικής Μονάδας Δουβλίνου) για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου διαλογής, **(άρθρο 11)** ποσού **9,8 εκατ. ευρώ** περίπου,
- κράτηση αιτούντων με ειδικές ανάγκες υποδοχής, οι οποίοι τελούν υπό τακτική παρακολούθηση και έγκαιρη και επαρκή υποστήριξη, ασυνόδευτων ανηλίκων σε εγκαταστάσεις προσαρμοσμένες στις ιδιαίτερες ανάγκες αυτών, καθώς και των γυναικών κατά τη διάρκεια της κύησης και για τρεις (3) μήνες μετά τον τοκετό σε κατάλληλες δομές φιλοξενίας, **(άρθρα 27, 38, 84)** ποσού **10 εκατ. ευρώ** περίπου,

- παρακολούθηση μαθημάτων γλωσσομάθειας και προγραμμάτων μη τυπικής εκπαίδευσης ανηλίκων, **(άρθρο 31)** ποσού **6,55 εκατ. ευρώ** περίπου,
- παροχή μεταβατικών δομών στέγασης για θύματα εμπορίας ανθρώπων, **(άρθρο 38)** ποσού **2,2 εκατ. ευρώ** περίπου,
- δημιουργία και λειτουργία ομάδων ταυτοποίησης και υποστήριξης θυμάτων βασανιστηρίων και βίας, **(άρθρο 41)** ποσού **250 χιλ. ευρώ** περίπου,
- χρήση οπτικοακουστικών και άλλων ηλεκτρονικών μέσων, και ενημερωτικού υλικού προσαρμοσμένου στις ανάγκες των ευάλωτων ατόμων και των ανηλίκων, **(άρθρα 6, 14 και 19)** ποσού **70 χιλ. ευρώ** περίπου,
- κατανομή και την ως εκ τούτου μετακίνηση πολιτών τρίτων χωρών εντός της Ελληνικής επικράτειας, **(άρθρο 22)** ποσού **10 εκατ. ευρώ** περίπου,
- παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και ψυχοκοινωνικών υπηρεσιών προς τους διαμένοντες σε δομές φιλοξενίας, **(άρθρα 6, 9, 36 και 47)** συνολικού ποσού **39,2 εκατ. ευρώ** περίπου,
- τεχνική και επιχειρησιακή υποστήριξη και την αναβάθμιση των ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων «ΑΛΚΥΟΝΗ 2» και «ΥΠΕΡΙΩΝ», **(άρθρα 9, 10 και 218)** συνολικού ποσού **11,5 εκατ. ευρώ** περίπου,
- κάλυψη του κόστους έκδοσης ενημερωτικού υλικού για την ενημέρωση υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, όταν η χώρα αντιμετωπίζει δυσανάλογο αριθμό αιτούντων διεθνή προστασία ή σε περίπτωση κατάστασης κρίσης ή ανωτέρας βίας **(άρθρα 45, 233)**, η οποία, εκτιμάται στο ποσό των **50 χιλ. ευρώ** περίπου,
- λήψη πρόσθετων μέτρων σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης που η χώρα αντιμετωπίζει δυσανάλογο αριθμό αιτούντων διεθνούς προστασίας και ιδίως λόγω της παροχής του οικονομικού βοηθήματος σε περισσότερους δικαιούχους, της αύξησης των μετακινήσεων αυτών εντός της επικράτειας κ.λπ.. **(άρθρο 45)** Η εν λόγω δαπάνη εκτιμάται συνολικά στο ποσό των **2,1 εκατ. ευρώ** περίπου,
- κάλυψη πρόσθετου κόστους λόγω:

μετακίνησης και παροχής νομικής βοήθειας στο πλαίσιο της διαδικασίας επιστροφής των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, των οποίων η αίτηση έχει απορριφθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα και παραμένουν υπό καθεστώς μη εισόδου. **(άρθρα 12, 156)** Η εν λόγω δαπάνη εκτιμάται συνολικά στο ποσό των **2,3 εκατ. ευρώ** περίπου (**2,04 εκατ. ευρώ** για την παροχή νομικής βοήθειας και **263 χιλ. ευρώ** για μετακίνηση),

λειτουργίας και αναβάθμισης των οργανικών δομών και του Κεντρικού Πληροφοριακού Συστήματος, στο πλαίσιο προγραμμάτων κοινωνικής ένταξης που παρακολουθούν οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας. **(άρθρο 175)** Η εν λόγω δαπάνη εκτιμάται, συνολικά στο ποσό των **6,5 εκατ. ευρώ** περίπου (**6 εκατ. ευρώ** για τη λειτουργία των δομών και **500 χιλ. ευρώ** για το Πληροφοριακό Σύστημα),

- εφαρμογή της διαδικασίας μετεγκατάστασης (relocation), η οποία εκτιμάται στο ποσό των **13 εκατ. ευρώ** περίπου, **(άρθρο 228)**
- παροχή διερμηνείας στα σύνορα και στην ενδοχώρα, καθώς και παροχής υπηρεσιών διερμηνείας και μετάφρασης της Υπηρεσίας Ασύλου **(άρθρα 6, 19, 96, 118)** συνολικού ποσού **7,42 εκατ. ευρώ** και **7,5 εκατ. ευρώ** περίπου αντίστοιχα,
- παροχή νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης των αιτούντων διεθνή προστασία, **(άρθρο 103)**, ποσού **5,25 εκατ. ευρώ** περίπου,

- αναδιάρθρωση της Υπηρεσίας Ασύλου με την ίδρυση δύο (2) Γραφείων Ένταξης, **(άρθρο 96)** ύψους **200 χιλ. ευρώ** περίπου,
- παροχή στέγασης σε Κέντρα Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Κ.Φ.Α.Α.) και σε Εποπτευόμενα Διαμερίσματα Ημιαυτόνομης Διαβίωσης (Ε.Δ.Η.Δ.), **(άρθρα 80, 81)** ποσού **96 εκατ. ευρώ** και **7,5 εκατ. ευρώ** αντίστοιχα,
- λειτουργία του Εθνικού Συστήματος Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Ε.Σ.Ε.Α.Α.), **(άρθρο 61)** ποσού **12 εκατ. ευρώ** περίπου,
- λειτουργία και την εκπλήρωση του σκοπού του Ε.Μ.Ε.Α., **(άρθρο 88)** ποσού **4,65 εκατ. ευρώ** περίπου,
- λειτουργία Δομών Επείγουσας Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Δ.Ε.Φ.Α.Α.), **(άρθρα 80, 85, 90)** ποσού **9,9 εκατ. ευρώ** περίπου,
- δημιουργία και λειτουργία ασφαλών ζωνών για ασυνόδευτους ανηλίκους, καθώς και δομών ευάλωτων γυναικών, **(άρθρα 82, 88)** ποσού **21,9 εκατ. ευρώ** περίπου και **1,4 εκατ. ευρώ** περίπου αντίστοιχα,
- συνοδεία ασυνόδευτων ανηλίκων, **(άρθρο 89)** ποσού **2,2 εκατ. ευρώ** περίπου.

Οι ανωτέρω δαπάνες θα καλυφθούν, μέσω ΑΠΔΕ, με συγχρηματοδότηση από ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους και ενδέχεται να περιορίζονται, στην περίπτωση κάλυψης αυτών από τους ενδιαφερόμενους, εφόσον διαθέτουν επαρκείς πόρους ή διευρύνονται οι περιπτώσεις περιορισμού ή διακοπής του βοηθήματος για τα καθημερινά έξοδα και τις λοιπές υλικές συνθήκες υποδοχής. **(άρθρα 31, 33, 37)**

5. Ενδεχόμενη δαπάνη από την κάλυψη του πρόσθετου κόστους που προκύπτει από τη(ν):

α) παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης των αιτούντων διεθνή προστασία, σε περίπτωση προσφυγής αυτών ενώπιον Δικαστηρίου, **(άρθρο 42)**

β) κάλυψη των εξόδων, σε περίπτωση μεταφοράς υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς σε τρίτη χώρα - κόμβο επιστροφής, στο πλαίσιο υλοποίησης της απόφασης επιστροφής αυτού, **(άρθρο 159)**

γ) εφαρμογή του μηχανισμού αλληλεγγύης και λήψη μέτρων αλληλεγγύης και στήριξης σε περίπτωση κατάστασης κρίσης ή ανωτέρας βίας, **(άρθρα 226 παρ. 2 περ. στ΄, 232, 235 και 236)**

δ) λήψη πρόσθετων μέτρων σχετικά με την επανεγκατάσταση και την εισδοχή για ανθρωπιστικούς λόγους των προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας, στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1350. **(άρθρα 237 - 241)**

6. Ενδεχόμενη δαπάνη σε περίπτωση κάλυψης πρόσθετου κόστους, στο πλαίσιο παροχής προσωρινής προστασίας, κατ' εφαρμογή της Οδηγίας 2001/55/ΕΚ και ιδίως λόγω:

- της χορήγησης των προβλεπόμενων παροχών σε υπηκόους τρίτων χωρών και ανιθαγενείς (σίτιση, διαμονή, αμοιβή, περίθαλψη, ασφάλιση, εκπαίδευση, επαγγελματική κατάρτιση και εκπροσώπηση ανηλίκων κ.λπ.),
- της δυνατότητας επέκτασης εφαρμογής του καθεστώτος της προσωρινής προστασίας και σε άλλες κατηγορίες εκτοπισθέντων, πέραν αυτών που

περιλαμβάνονται στην απόφαση του Συμβουλίου, η οποία εκδόθηκε κατ' εφαρμογή της προαναφερόμενης Οδηγίας. **(άρθρα 187 - 211)**

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού.

Τα ανωτέρω οικονομικά αποτελέσματα εξαρτώνται από την έκδοση των προβλεπόμενων κανονιστικών πράξεων, κατά περίπτωση.

Αθήνα, 25 Μαΐου 2025

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	**ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ**
Κ. ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ	**Α. ΠΛΕΥΡΗΣ**

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

ΓΙΑ ΤΟ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«Εφαρμογή του Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου»

Μάιος 2026

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Στις 12 Μαΐου 2026 εστάλη στην Ο.Κ.Ε. προς γνωμοδότηση από το Τμήμα Β’ της Διεύθυνσης Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης, το Σχέδιο Νόμου του Υπ. Μετανάστευσης και Ασύλου με τίτλο: «Εφαρμογή του Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου».

Για την επεξεργασία του εν λόγω Σχεδίου Νόμου συγκροτήθηκε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από την κα Κατερίνα Δασκαλάκη και τους κ.κ. Γιώργο Αμβράζη, Φώτη Κολεβέντη, Μανώλη Πεπόνη, Γεώργιο Γωνιωτάκη και Ιωάννη Κορκόβελο.

Ως Πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο κ. Γεώργιος Γωνιωτάκης, Αντιπρόεδρος της Ο.Κ.Ε.

Στις εργασίες της Επιτροπή Εργασίας συμμετείχαν ως εμπειρογνώμονες οι κ.κ. Γιώργος Θανόπουλος, Προϊστάμενος Μονάδας Έρευνας, Τεκμηρίωσης και Ανάλυσης του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, η δρ. Δήμητρα Παπαγεωργίου, Δικηγόρος, ο κ. Απόστολος Καψάλης, Επίκουρος Καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου και ο κ. Μίνως Μουζουράκης, Δικηγόρος.

Από πλευράς Ο.Κ.Ε. συμμετείχαν και είχαν από κοινού τον επιστημονικό συντονισμό του έργου της Επιτροπής, η κα Χριστίνα Κουτσιούμπα και ο κ. Δημήτριος Μπίμπας, Επιστημονικοί Συνεργάτες της Ο.Κ.Ε.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε το έργο της σε δύο (2) συνεδριάσεις στις 25 Μαΐου 2026.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ 4
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ 11
ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ- Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ Ε.Ε. 20
Οι εθνικές προκλήσεις 27
ΣΧΟΛΙΑ Ο.Κ.Ε. ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΟΥ Ν/Σ 33
Συγκριτικός σχολιασμός 38
ΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 42
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ Ο.Κ.Ε. ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ 72

Γνώμη της Ο.Κ.Ε. επί του Σχ/Ν του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου

«Εφαρμογή του Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου».

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

Το μεταναστευτικό φαινόμενο συνιστά αναμφίβολα ένα από τα πλέον σύνθετα και καθοριστικά ζητήματα δημόσιας πολιτικής στη σύγχρονη εποχή, τόσο για την Ελλάδα όσο και για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η αποτελεσματική διαχείρισή του επηρεάζει άμεσα την κοινωνική συνοχή, τόσο στις χώρες προορισμού όσο και στις χώρες προέλευσης, καθώς επιφέρει ουσιαστικούς μετασχηματισμούς στη δημογραφική σύνθεση, την περιφερειακή ανάπτυξη και στη λειτουργία κρίσιμων τομέων της κοινωνικής και οικονομικής ζωής. Οι συνέπειες αυτές αντανακλώνται στην αγορά εργασίας, στη στεγαστική πολιτική, στη διάρθρωση του εργατικού δυναμικού υψηλής και χαμηλής ειδίκευσης, στην περιφερειακή ανάπτυξη, στα κοινωνικοασφαλιστικά συστήματα, στους δείκτες κοινωνικής συνοχής, ακόμη και στη μορφή του αστικού ιστού και στα χαρακτηριστικά της εγκληματικότητας.

Ειδικότερα για την Ελλάδα, η πολιτική για το άσυλο και τη μετανάστευση αποτελεί ένα ιδιαίτερα ευαίσθητο πεδίο άσκησης δημόσιας πολιτικής. Η γεωγραφική θέση της χώρας στα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε μικρή απόσταση από περιοχές έντονων συγκρούσεων και αστάθειας, έχει μετατρέψει την Ελλάδα σε βασική πύλη εισόδου μεταναστευτικών και προσφυγικών ροών προς την Ευρώπη. Η πραγματικότητα αυτή έχει διαμορφώσει ένα πολυεπίπεδο σύστημα πολιτικών που αγγίζουν την εσωτερική και εξωτερική πολιτική, καθώς η προβληματική συνδυάζει ζητήματα εθνικής ασφάλειας, διεθνούς προστασίας, ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ευρωπαϊκής συνεργασίας και κοινωνικής ένταξης.

Μέσα σε ένα περιβάλλον εντεινόμενων γεωπολιτικών ανταγωνισμών, πολεμικών συγκρούσεων και περιφερειακής αστάθειας, καθίσταται πλέον σαφές ότι

το μεταναστευτικό ζήτημα δεν συνιστά μια προσωρινή ή συγκυριακή κρίση, όπως εκείνη που κορυφώθηκε κατά την περίοδο 2015–2016. Αντιθέτως, πρόκειται για ένα μόνιμο και διαρθρωτικό φαινόμενο, το οποίο επηρεάζει σε βάθος την παγκόσμια οικονομία, αλλά και την ίδια τη λειτουργία των θεσμών και της δημοκρατίας στις σύγχρονες κοινωνίες.

Οι πολλαπλές διαστάσεις του φαινομένου, καθώς και οι έντονες γεωπολιτικές του προεκτάσεις, καθιστούν σαφές ότι η μετανάστευση δεν μπορεί πλέον να αντιμετωπίζεται ως ένα στενά περιφερειακό ή αποσπασματικό ζήτημα. Η επίδρασή του στις διεθνείς ισορροπίες ισχύος, στα δημόσια οικονομικά, στις αγορές εργασίας και στη σταθερότητα κρατών και περιφερειών αναδεικνύει την αδυναμία των διεθνών θεσμών να διαμορφώσουν έως σήμερα ένα συνεκτικό πλαίσιο διεθνούς συνεργασίας και συμπερίληψης, ικανό να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τις βασικές πτυχές της μετανάστευσης.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η μετανάστευση εξακολουθεί να αποτελεί πεδίο έντονων πολιτικών αντιπαραθέσεων, οι οποίες παράγουν απτά πολιτικά αποτελέσματα και ενισχύουν ενίοτε φυγόκεντρες και ακραίες πολιτικές δυνάμεις. Οι συνεχείς κρίσεις, σε συνδυασμό με τις επιπτώσεις που επιφέρει η μεταβολή της πληθυσμιακής σύνθεσης στις ευρωπαϊκές κοινωνίες, τροφοδοτούν ανασφάλεια και κοινωνικές εντάσεις, ιδιαίτερα σε μια περίοδο κατά την οποία οι γηγενείς πληθυσμοί παρουσιάζουν δημογραφική συρρίκνωση και γήρανση.

Από τη μία πλευρά, παρατηρείται η συνεχής κατεύθυνση μεγάλων μεταναστευτικών ροών προς τις ανεπτυγμένες οικονομίες της Δύσης, με βασικό κίνητρο την αναζήτηση εργασίας, οικονομικής ασφάλειας και ενός ελάχιστου επιπέδου αξιοπρεπούς διαβίωσης. Από την άλλη πλευρά, οι χώρες υποδοχής βρίσκονται αντιμέτωπες με αντιφατικές και συχνά συγκρουόμενες δυναμικές. Η υπογεννητικότητα, η συρρίκνωση του ενεργού εργατικού δυναμικού και η μετακίνηση εξειδικευμένου ανθρώπινου κεφαλαίου εντός ή εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω του φαινομένου της «διαρροής επιστημονικού δυναμικού» (brain drain), δημιουργούν αυξανόμενες ανάγκες σε ανθρώπινο δυναμικό. Ταυτόχρονα, όμως, ενισχύονται τάσεις κοινωνικού σκεπτικισμού, ανασφάλειας και ξενοφοβίας

προς στους εισερχόμενους πληθυσμούς που αναζητούν προστασία ή/και καλύτερες συνθήκες ζωής.

Η ελληνική περίπτωση αποτυπώνει με χαρακτηριστικό τρόπο αυτήν την αντίφαση. Από τη μία πλευρά, το θεσμικό πλαίσιο για την παροχή ασύλου και τη διαχείριση της παράτυπης μετανάστευσης γίνεται ολοένα αυστηρότερο. Από την άλλη, η φυγή ανθρώπινου δυναμικού προς το εξωτερικό, η δημογραφική γήρανση και οι αυξανόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας, ιδιαίτερα στον αγροτικό, τουριστικό, κατασκευαστικό τομέα και τον τομέα της εστίασης, οδηγούν στην ανάγκη σύναψης συμφωνιών με τρίτες χώρες για την εισδοχή αλλοδαπών εργαζομένων με σκοπό την κάλυψη εποχικών και παραγωγικών αναγκών. Το αντιφατικό αυτό πλαίσιο επηρεάζει αναπόφευκτα την εμπιστοσύνη των πολιτών απέναντι στους θεσμούς και στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, ενώ η συγκεντρωτική λήψη αποφάσεων επιδρά στη συμμετοχή των πολιτών σε τοπικό επίπεδο.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, το μεταναστευτικό ζήτημα εργαλειοποιείται από κράτη ή οργανωμένα συμφέροντα και εντάσσεται σε στρατηγικές υβριδικών πιέσεων και γεωπολιτικής αντιπαράθεσης. Σε άλλες περιπτώσεις, αναπτύσσεται δημόσιος διάλογος —άλλοτε με εύλογες και άλλοτε με υπερβολικές αιτιάσεις— σχετικά με τα όρια και τις δυνατότητες κοινωνικής και πολιτισμικής ενσωμάτωσης μεγάλων μεταναστευτικών πληθυσμών στις κοινωνίες υποδοχής.

Την ίδια στιγμή, οι χώρες προέλευσης των μεταναστευτικών ροών βιώνουν ένα ιδιαίτερα σύνθετο και ασταθές περιβάλλον. Η ραγδαία αύξηση του πληθυσμού, κυρίως των νεότερων ηλικιακών ομάδων, συνδυάζεται με οικονομική στασιμότητα, περιορισμένες παραγωγικές δυνατότητες, ανεπαρκείς υποδομές, υψηλά επίπεδα φτώχειας και αδύναμα κοινωνικά συστήματα προστασίας. Παράλληλα, οι γεωπολιτικές εντάσεις, οι περιφερειακές συγκρούσεις και οι ολοένα εντονότερες συνέπειες της κλιματικής αλλαγής επιβαρύνουν περαιτέρω τις ήδη εύθραυστες συνθήκες διαβίωσης.

Ιδιαίτερη πρόκληση συνιστά το γεγονός ότι πολλές από τις χώρες αυτές προέλευσης διαθέτουν στρατηγικής σημασίας φυσικούς πόρους και πρώτες ύλες, και παρά τη σημαντική συμβολή τους στις παγκόσμιες αλυσίδες αξίας και στην

υποστήριξη της διεθνούς βιομηχανικής και ενεργειακής μετάβασης, εξακολουθούν να υστερούν σε όρους ανταγωνιστικότητας και να διέπονται από σημαντικές αναπτυξιακές και κοινωνικές ανισότητες.

Η υπέρβαση του φαύλου κύκλου που έχει διαμορφωθεί προϋποθέτει τη διαμόρφωση μιας νέας, ενιαίας και μακροπρόθεσμης στρατηγικής διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών σε διεθνές επίπεδο. Η μετανάστευση δεν μπορεί πλέον να αντιμετωπίζεται αποκλειστικά ως ζήτημα ασφάλειας ή συνοριακού ελέγχου, αλλά ως διατομεακή πολιτική που συνδέεται άμεσα με το δημογραφικό πρόβλημα, την αγορά εργασίας, την εκπαίδευση, την κοινωνική πολιτική και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Τόσο η Ελλάδα όσο και η Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλουν να επενδύσουν ουσιαστικά στη δημιουργία νόμιμων οδών μετανάστευσης, στην ανάπτυξη αποτελεσματικών μηχανισμών κοινωνικής ένταξης και στην εμπέδωση πραγματικής ευρωπαϊκής αλληλεγγύης, ώστε να καταστεί δυνατή μια περισσότερο ισορροπημένη, ρεαλιστική και ανθρωποκεντρική μεταναστευτική πολιτική.

Το νέο νομοσχέδιο του Υπουργείου Μετανάστευσης[1] και Ασύλου αποτελεί μια συνολική προσπάθεια μεταρρύθμισης για την εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο και μία από τις πιο εκτεταμένες αναδιαρθρώσεις της εθνικής νομοθεσίας μετανάστευσης και ασύλου. Βασικά χαρακτηριστικά του είναι: η ενσωμάτωση του Νέου Συμφώνου της ΕΕ σε ενιαίο νομοθέτημα, η αναβάθμιση του ρόλου και των αρμοδιοτήτων της Υπηρεσίας Ασύλου, της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης και της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών, η ενιαία διαδικασία ελέγχου διαλογής, η νέα διαδικασία ασύλου με αυστηρότερες προθεσμίες και απαιτήσεις, η ειδική διαδικασία διαλογής, ασύλου και επιστροφής στα σύνορα με την έννοια του πλάσματος δικαίου της «μη εισόδου», η πρόβλεψη εργαλείων αλληλεγγύης και διαχείρισης κρίσεων, η εκτενής αναμόρφωση του πλαισίου προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων με νέο Εθνικό Σύστημα Επιτροπείας και η εισαγωγή της δυνατότητας επιστροφών μέσω «κόμβων επιστροφής» (return hubs) σε τρίτες χώρες.

[1] https://www.opengov.gr/immigration/?p=2176

Οι κυριότερες παρεμβάσεις περιλαμβάνουν: α) θέσπιση αυστηρότερων χρονοδιαγραμμάτων και τυποποιημένων διαδικασιών για την ταχεία εξέταση των αιτημάτων, διαχωρίζοντας άμεσα τους χρήζοντες διεθνούς προστασία, β) πρόβλεψη αυστηρότερων μηχανισμών κράτησης, γ) εντατικοποίηση των ελέγχων σχετικά με τις παροχές που λαμβάνουν οι αιτούντες και σχετικά με τον τόπο διαμονής τους, με περιορισμό των μετακινήσεων εντός της χώρας, δ) μετατόπιση του σχεδιασμού σε υποχρεωτικές διαδικασίες ένταξης (όπως εκμάθηση γλώσσας και δεξιοτήτων) για όσους αναγνωρίζεται ότι δικαιούνται άσυλο προς το σκοπό της υποχρεωτικής ένταξης, αντί της παλαιότερης προσέγγισης περί προαιρετικής στήριξης και ε) ενίσχυση των ελέγχων και του νομικού πλαισίου για την προστασία των εξωτερικών συνόρων της Ε.Ε.

Επισημαίνεται ότι το υπό διαβούλευση σχέδιο νόμου αναρτήθηκε στην πλατφόρμα της Ανοιχτής Διακυβέρνησης στις 11/05/2026 ώρα 23:45, με καταληκτική ημέρα ώρα ολοκλήρωσης της διαδικασίας στις 25/05/2026 ώρα 09:00. Δηλαδή συνολικά, 13 ημέρες και 8 ώρες.

Ο χρόνος για την αποδοτική επεξεργασία του νομοθετικού υλικού (σ/ν), σε ένα τόσο καίριο και σύνθετο πεδίο πολιτικής, δεν κρίνεται επαρκής για τον αναγνώστη, τους επιστημονικούς και τους κοινωνικούς φορείς. Όπως έχει επανειλημμένα υπογραμμίσει σε προηγούμενες Γνώμες της, η Ο.Κ.Ε. εκτιμά ότι ο επίσημος χρόνος της διαβούλευσης, πέραν του χρόνου προδιαβούλευσης και συζήτησης με τους κοινωνικούς εταίρους, θα πρέπει να είναι ικανός, ώστε να μπορεί να εκπονηθεί μια πλήρης και συμπεριληπτική γνωμοδότηση, κατόπιν της προβλεπόμενης εκ του νόμου διαδικασίας και των απαραίτητων συνεδριάσεων των οργάνων της. Στις δε περιπτώσεις κατά τις οποίες εισάγεται αναθεωρημένη έκδοση προς ψήφιση στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, θα πρέπει να προβλέπεται επιπλέον χρόνος μιας εβδομάδας για την αξιολόγηση των επικαιροποιημένων προτεινόμενων διατάξεων.

Άλλωστε, σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο της Ο.Κ.Ε. 2232/1994 (άρθρο 2 παρ. 2) ορίζεται ότι η Ο.Κ.Ε. διατυπώνει τη Γνώμη της μέσα σε προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριάντα (30) ημερών και μεγαλύτερη των σαράντα

πέντε (45) ημερών από τη γνωστοποίηση σε αυτή του θέματος. Μόνο μετά την πάροδο της προθεσμίας των σαράντα πέντε (45) ημερών η έλλειψη σχετικής γνώμης δεν εμποδίζει τη λήψη σχετικής απόφασης. Στο επόμενο εδάφιο του ίδιου άρθρου αναφέρεται η δυνατότητα σύντμησης της εν λόγω προθεσμίας σε δεκαπέντε μέρες, μόνο όμως σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις. Το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου δεν είναι δυνατόν να αξιολογηθεί αν εμπίπτει στην κατηγορία του εξαιρετικά κατεπείγοντος, καθώς αφενός τίποτα σχετικό δεν αναφέρεται ούτε στο περιεχόμενο του, ούτε στην σχετική αλληλογραφία που το συνοδεύει, ενώ δεν μπορεί να διαγνωσθεί τέτοια επείγουσα περίπτωση με άλλον τρόπο. Άλλωστε, τα νομοθετικά κείμενα της Ε.Ε., των οποίων την ενσωμάτωση και εφαρμογή επιχειρεί το σ/ν, έχουν δημοσιευθεί ήδη από τις 22/05/2024, ήδη δε από τις 20/12/2024 είχε υποβάλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή η Ελληνική Κυβέρνηση το Εθνικό Σχέδιο Εκτέλεσης του Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, με τα προβλεπόμενα μέτρα για τη συμμόρφωση της χώρας με τους νέους κανόνες μέχρι τη λήξη της προθεσμίας ενσωμάτωσης και εφαρμογής στις 12/06/2026.[2]

Θα πρέπει να σημειωθεί επίσης ότι στην παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία δεν υπήρχε μέχρι και το παρόν αναρτημένη αιτιολογική έκθεση/έκθεση συνεπειών ρυθμίσεων, γεγονός που δυσχεραίνει περαιτέρω την έγκυρη και έγκαιρη αξιολόγηση των προτεινόμενων διατάξεων, σύμφωνα με τα όσα έχουν αναρτηθεί στη Δημόσια Διαβούλευση, κάτι που αντιβαίνει και στις αρχές της καλής νομοθέτησης, όπως διατυπώνονται, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 58 Ν 4622/2019 (Α΄ 133).

Ειδικότερα, η υποχρέωση αυτή απορρέει ευθέως από το Σύνταγμα και δη το το άρθρο 74, παρ. 1 και 4 που προβλέπει ότι *«1. Κάθε νομοσχέδιο και κάθε πρόταση νόμου συνοδεύεται υποχρεωτικά από αιτιολογική έκθεση πριν εισαχθεί στη Βουλή, στην Ολομέλεια ή σε Τμήματα .....»* καθώς και ότι: *«...4. Δεν εισάγεται για συζήτηση νομοσχέδιο ή πρόταση νόμου που αποσκοπεί στην τροποποίηση διάταξης νόμου, αν δεν έχει καταχωριστεί στην αιτιολογική έκθεση ολόκληρο το κείμενο της διάταξης που τροποποιείται .....».*

[2] Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, Απάντηση σε κοινοβουλευτική ερώτηση, 307370/2024, 24-12-2024, https://www.hellenicparliament.gr/Koinovouleftikos-Elenchos/Mesa-Koinovouleutikou-Elegxou?pcm_id=7aaf8126-85b2-4687-bd56-b24500f4bd1c.

Επίσης, για ακόμη μία φορά η αιτιολογική έκθεση δεν έχει αποσταλεί ούτε στην Ο.Κ.Ε., της οποίας ζητείται η Γνώμη επί του νομοσχεδίου, σύμφωνα με το άρθρο 82, παρ. 3 του Συντάγματος, στην προκειμένη περίπτωση από το Τμήμα Β΄ της Διεύθυνσης Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης κατά παράβαση του άρθρου 74 του Συντάγματος.

Η Ο.Κ.Ε. έχει επισημάνει την αντιθεσμική αυτή παράλειψη σε πλείστες όσες γνώμες έχει κληθεί να διατυπώσει και καταθέσει επί νομοσχεδίων που της έχουν από σταλεί χωρίς να συνοδεύεται από αιτιολογική έκθεση.

Τέλος, επισημαίνεται ότι σε αντίστοιχες γνωμοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής επί σχεδίων και προτάσεων Κανονισμών και οδηγιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αφιερώνεται πολλαπλάσιος χρόνος διαβούλευσης, με ακρόαση φορέων και αξιωματούχων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (άνω των 2 μηνών) πριν το τελικό κείμενο εισαχθεί προς ψήφιση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ειδικότερα, σχετικά με την εφαρμογή του Συμφώνου έχουν εκπονηθεί από την ΕΟΚΕ τουλάχιστον τρεις (3) ξεχωριστές γνωμοδοτήσεις, όπως αναφέρονται παρακάτω.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

Το Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου αποτελεί το εθνικό κανονιστικό πλαίσιο εφαρμογής του Νέου Ευρωπαϊκού Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο. Με αυτό ενσωματώνεται στην ελληνική έννομη τάξη η Οδηγία (ΕΕ) 2024/1346 για τις συνθήκες υποδοχής και θεσπίζονται τα αναγκαία εθνικά μέτρα εφαρμογής οκτώ νέων Κανονισμών της ΕΕ (2024/1347, 1348, 1349, 1350, 1351, 1356, 1358, 1359). Επιπλέον, αναμορφώνεται η εθνική νομοθεσία για την προσωρινή προστασία (Οδηγία 2001/55/ΕΚ) και για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων. Το νομοσχέδιο διαρθρώνεται σε τέσσερα Βιβλία και αποτελείται από 261 άρθρα.

Το Άρθρο 1 αποτυπώνει το σκοπό της ρύθμισης που αφορά στην πρόβλεψη ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης ροών, στην ενσωμάτωση της νέας Οδηγίας Υποδοχής και στην αναμόρφωση του πλαισίου προσωρινής προστασίας, καθώς και του πλαισίου προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων.

Το ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ με τίτλο Έλεγχος διαλογής, διαδικασίες ασύλου και υποδοχής, διεθνής προστασία, ασυνόδευτοι ανήλικοι, προσωρινή προστασία αποτελείται από επτά (7) Μέρη (Μέρος Α΄ Έως Μέρος Ζ).

Με το Μέρος Α΄ (άρθρα 2-14) με τίτλο Έλεγχος διαλογής στα εξωτερικά σύνορα (Καν. ΕΕ 2024/1356) θεσπίζεται ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο ελέγχου διαλογής (screening) υπηκόων τρίτων χωρών στα εξωτερικά σύνορα και εντός της επικράτειας, διαρθρωμένο σε τέσσερα (4) κεφάλαια.

Στο Κεφάλαιο Α΄ (αρ. 2-3) περιέρχονται ρυθμίσεις σχετικά με το αντικείμενο, το πεδίο εφαρμογής και τις αρμόδιες αρχές. Ειδικότερα ως αρμόδια αρχή για ταυτοποίηση και ελέγχους ασφαλείας ορίζεται η Ελληνική Αστυνομία, ενώ για όλα τα υπόλοιπα στάδια η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΥπΥΤ), με συνεργασία της Υπηρεσίας Ασύλου, της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών, του Λιμενικού, της FRONTEX και του Οργανισμού της ΕΕ για το Άσυλο, ενώ προβλέπονται και εξαιρέσεις. Στο Κεφάλαιο Β΄ (αρ. 4-10) περιέρχονται ρυθμίσεις σχετικά με τη διαδικασία ελέγχου, πιο συγκεκριμένα ως σημεία ελέγχου ορίζονται τα Κ.Υ.Τ., οι Κ.Ε.Δ. και οι Κινητές

Μονάδες Καταγραφής της ΥπΥΤ. Ρυθμίζονται η παραμονή και ο περιορισμός ελευθερίας, η ενημέρωση, ο έλεγχος ασφαλείας, η καταχώριση στοιχείων και η λήψη βιομετρικών, ο προκαταρκτικός ιατρικός έλεγχος, ο έλεγχος ευαλωτότητας και η συμπλήρωση του εντύπου ελέγχου. Στο Κεφάλαιο Γ΄ (αρ. 11-13) περιέρχονται ρυθμίσεις σχετικά με την διαδικασία ολοκλήρωσης ελέγχου κατά την οποία ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής παραπέμπεται είτε σε διαδικασία διεθνούς προστασίας, είτε σε διαδικασία επιστροφής. Προβλέπονται ρυθμίσεις για τη λήψη μέριμνας σχετικά με την οικογενειακή ενότητα, την επείγουσα υγειονομική περίθαλψη, την ψυχοκοινωνική στήριξη, την ειδική μεταχείριση ευάλωτων και την πρόσβαση στα σημεία ελέγχου διαλογής Ο.Κοι.Π που πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις και εξουσιοδοτημένων δικηγόρων. Στο Κεφάλαιο Δ΄ (αρ. 14) ορίζονται εξουσιοδοτικές διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες δυνάμει ΚΥΑ θα λαμβάνει χώρα εξειδίκευση σχετικά με θέματα προσωπικού, υποδομών, εξοπλισμού και προγραμμάτων ιατρικής/ψυχοκοινωνικής αξιολόγησης.

Με το Μέρος Β΄ (άρθρα 15-47) με τίτλο Υποδοχή αιτούντων διεθνή προστασία (Οδηγία ΕΕ 2024/1346) ενσωματώνεται η νέα Οδηγία με ενιαία πρότυπα διαβίωσης και προστασίας αιτούντων ασύλου, αποτελούμενο από έξι (6) κεφάλαια.

Στο Κεφάλαιο Α΄ (αρ. 15-18) περιέρχονται ρυθμίσεις σχετικά με το σκοπό, το αντικείμενο, τους ορισμούς και το πεδίο εφαρμογής του μέρους αυτού. Στο Κεφάλαιο Β΄ (αρ. 19-36) περιέρχονται γενικές διατάξεις σχετικά με τις συνθήκες υποδοχής που ειδικότερα αφορούν στην ενημέρωση, το δελτίο αιτούντος και ταξιδιωτικά έγγραφα, την οργάνωση συστήματος υποδοχής, την κατανομή σε γεωγραφικές περιοχές, τον περιορισμό ελεύθερης κυκλοφορίας και την κράτηση με αυστηρές εγγυήσεις, τις ειδικές ρυθμίσεις για οικογένειες και ευάλωτους, τις ιατρικές εξετάσεις, την πρόσβαση σε σχολική φοίτηση, την επαγγελματική κατάρτιση και απασχόληση, τις υλικές συνθήκες υποδοχής (στέγαση, διατροφή, ένδυση, επίδομα) και την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Στο Κεφάλαιο Γ΄ (αρ. 37) περιέρχονται ρυθμίσεις σχετικά με τον περιορισμός ή τη διακοπή υλικών συνθηκών υποδοχής σε σοβαρή παραβίαση υποχρεώσεων του αιτούντος. Στο Κεφάλαιο Δ΄ (αρ. 38-41) περιέρχονται ρυθμίσεις σχετικά με αιτούντες με ειδικές ανάγκες υποδοχής και ενδεικτική απαρίθμηση αυτών, καθώς και πρόβλεψη για ειδικότερη αξιολόγηση των

ειδικών αναγκών υποδοχής. Στο Κεφάλαιο Ε΄ (αρ. 42) περιέρχονται ρυθμίσεις σχετικά με το δικαίωμα προσφυγής κατά αποφάσεων που αφορούν τις συνθήκες υποδοχής, ενώ στο Κεφάλαιο ΣΤ΄ (αρ. 43-47) ορίζονται οι αρμόδιες αρχές, το σύστημα προσανατολισμού/παρακολούθησης/ελέγχου, ενώ προβλέπεται και ο σχεδιασμός μέτρων έκτακτης ανάγκης, καθώς και ρυθμίσεις για το προσωπικό και τους πόρους, αλλά και εξουσιοδοτικές διατάξεις.

Με το Μέρος Γ΄ (άρθρα 48-93) με τίτλο Προστασία ασυνόδευτων ανηλίκων αναμορφώνεται η νομοθεσία για τους ασυνόδευτους ανηλίκους, ανεξαρτήτως υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας, το οποίο αποτελείται από επτά (7) κεφάλαια.

Στο Κεφάλαιο Α’ (αρ. 48-49) περιέρχονται ρυθμίσεις σχετικά με το αντικείμενο και το πεδίο εφαρμογής του μέρους αυτού. Στο Κεφάλαιο Β΄ (αρ. 50-55) περιέχονται ορισμοί και ρυθμίσεις σχετικά με τη θέσπιση Εθνικής Στρατηγικής για την Προστασία των Ασυνόδευτων Ανηλίκων (αναθεωρούμενη κάθε 5 έτη), καθορίζονται γενικές αρχές (που αφορούν στο βέλτιστο συμφέρον, την ακρόαση, την βιώσιμη λύση, τη μη διάκριση), ενώ ως αρμόδια αρχή ορίζεται η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας. Τέλος, περιέχονται ρυθμίσεις σχετικά με τους φορείς παροχής υπηρεσιών και το προσωπικό. Στο Κεφάλαιο (αρ. 56-77) προβλέπεται το Εθνικό Σύστημα Επιτροπείας και ορίζονται στα άρθρα αυτά ειδικότερα οι λειτουργίες της επιτροπείας (επιμέλεια, εκπροσώπηση, συνδρομή σε περιουσιακά θέματα), οι φορείς παροχής υπηρεσιών επιτροπείας και η χρηματοδότηση, ρυθμίζονται ζητήματα αναγγελίας κατάστασης, ορισμού-λήξης-παύσης επιτρόπου, σύστασης Συμβουλίου Επιτροπείας, προσωρινού εκπροσώπου, εποπτείας, υποβολής αναφορών, διαχείρισης παραπόνων, κατάρτισης και επιμόρφωσης. Στο Κεφάλαιο Δ΄ (αρ. 78-89) καθορίζεται το πλαίσιο φιλοξενίας και συγκεκριμένα περιέρχονται ρυθμίσεις σχετικά με τα Κέντρα Φιλοξενίας, τα Εποπτευόμενα Διαμερίσματα Ημιαυτόνομης Διαβίωσης, τις ασφαλείς ζώνες, τις δομές μακροχρόνιας και επείγουσας φιλοξενίας, τη διαχείριση αιτημάτων στέγασης, την εποπτεία, την αξιολόγηση και τη σύσταση Εθνικού Μηχανισμού Επείγουσας Ανταπόκρισης (Ε.Μ.Ε.Α.) για άστεγους και ανηλίκους σε κίνδυνο. Στο Κεφάλαιο (αρ. 90) προβλέπεται η σύσταση Εθνικού Μητρώου Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, ενώ

με το Κεφάλαιο ΣΤ΄ (αρ. 91-92) ρυθμίζεται η διαδικασία αξιολόγησης βέλτιστου συμφέροντος και ο τρόπος λειτουργίας της ψηφιακής πλατφόρμα καταχώρισης. Τέλος, στο Κεφάλαιο Ζ΄ (αρ. 93) περιέχονται εκτενείς εξουσιοδοτικές διατάξεις.

Με το Μέρος Δ΄ (άρθρα 94-153) με τίτλο Κοινή διαδικασία διεθνούς προστασίας (Καν. ΕΕ 2024/1348) που αποτελείται από εννέα (9) κεφάλαια, προβλέπεται η νέα κοινή διαδικασία ασύλου της ΕΕ.

Στο Κεφάλαιο Α΄ (αρ. 94-95) γίνεται ο καθορισμός των αρμοδίων αρχών με αποφαινόμενες αρχές να ορίζονται τα Περιφερειακά Γραφεία, Αυτοτελή και Κινητά Κλιμάκια Ασύλου και αρμόδιες αρχές απόφασης να ορίζονται αποφαινόμενες αρχές με τις Ανεξάρτητες Επιτροπές Προσφυγών. Στο Κεφάλαιο Β΄ (αρ. 96-107) περιέρχονται ρυθμίσεις σχετικά με τις Βασικές αρχές και εγγυήσεις και ειδικότερα τις γενικές εγγυήσεις (πληροφόρηση, διερμηνεία, εμπιστευτικότητα), τις υοχρεώσεις των αιτούντων, τις εξαιρέσεις από δικαίωμα παραμονής, την προσωπική συνέντευξη επί παραδεκτού και ουσίας, την καταγραφή συνεντεύξεων, τη δωρεάν νομική καθοδήγηση και συνδρομή, τις ειδικές εγγυήσεις για ασυνόδευτους ανηλίκους, την ιατρική εξέταση και την εκτίμηση ηλικίας. Στο Κεφάλαιο Γ΄ (αρ. 108-125) προβλέπεται η διοικητική διαδικασία και πιο συγκεκριμένα περιέχονται ρυθμίσεις σχετικά με την υποβολή, την καταχώριση και την κατάθεση αίτησης, τα στοιχεία ταυτότητας, τα έγγραφα προς τον αιτούντα, την πρόσβαση στη διαδικασία σε κράτηση και σημεία διέλευσης, το Μητρώο ΜΚΟ και Μητρώο Μελών, τις αιτήσεις εξ ονόματος ενηλίκων χωρίς δικαιοπρακτική ικανότητα και ανηλίκων, την εξέταση και τη διάρκεια διαδικασίας (2 μήνες κατά κανόνα, 3 μήνες ταχεία, 6 μήνες ειδική), την αιτιολογία και επίδοση αποφάσεων (αυτοπροσώπως, ταχυδρομικώς, ηλεκτρονικά), την απόρριψη με ταυτόχρονη έκδοση απόφασης επιστροφής, τις αποφάσεις επί παραδεκτού και ουσίας, την παραίτηση και τη σιωπηρή ανάκληση. Στο Κεφάλαιο Δ΄ (αρ. 126-131) προβλέπονται οι ειδικές διαδικασίες και πιο συγκεκριμένα η ταχεία διαδικασία, η διαδικασία ασύλου στα σύνορα με τοποθεσίες σε Κ.Ε.Δ./Κ.Υ.Τ./ΠΡΟ.ΚΕ.Κ.Α., η επαρκής ικανότητα και ο ετήσιος μέγιστος αριθμός αιτήσεων στα σύνορα, καθώς και η ρύθμιση μεταγενέστερων αιτήσεων με παράβολο 300 ευρώ μετά την πρώτη. Στο Κεφάλαιο Ε΄ (αρ. 132) προβλέπεται ο χαρακτηρισμός ασφαλών τρίτων χωρών και ασφαλών χωρών καταγωγής με έκδοση ΚΥΑ Εξωτερικών

και Μετανάστευσης, με υποχρέωση επανεξέτασης σε περιπτώσεις αλλαγής κατάστασης. Στο Κεφάλαιο ΣΤ΄ (αρ. 133-134) προβλέπεται η διαδικασία ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας από τη Διεύθυνση Επιστροφών και Ανακλήσεων. Στο Κεφάλαιο Ζ΄ (αρ. 135-147) ρυθμίζονται ζητήματα προσφυγών και ειδικότερα προβλέπονται ρυθμίσεις σχετικά με το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής με ανασταλτικό αποτέλεσμα, την κατάθεση και τον προσδιορισμός συζήτησης, τα εκθέματα, τη συζήτηση, την αναβολή, την υποβολή υπομνήματος, την παραίτηση, τη δυνατότητα αναπομπής (μη επιτρεπόμενη πλην εξαιρέσεων), τη διάρκεια της διαδικασίας, την επίδοση καθώς και προβλέψεις διακοπής υλικών συνθηκών υποδοχής. Στο Κεφάλαιο Η΄ (αρ. 148-151) ρυθμίζεται ειδικότερα το δικαίωμα και οι δυνατότητες δικαστικής προστασίας και πιο συγκεκριμένα περιέχονται προβλέψεις σχετικά με την άσκηση αίτησης ακύρωσης, τις ισχύουσες προθεσμίες, τον προσδιορισμό των υποθέσεων και την έκδοση απόφασης. Τέλος, στο Κεφάλαιο Θ΄ (αρ. 152-153) προβλέπονται τελικές και εξουσιοδοτικές διατάξεις.

Με το Μέρος Ε΄ (άρθρα 154-159) με τίτλο Διαδικασία επιστροφής στα σύνορα (Καν. ΕΕ 2024/1349) προβλέπεται η σχετική διαδικασία για όσους η αίτηση ασύλου απορρίφθηκε στη διαδικασία συνόρων που κατανέμεται σε τέσσερα (4) κεφάλαια.

Στο Κεφάλαιο Α΄ (αρ. 154-155) ως αρμόδια αρχή για εκτέλεση επιστροφής η ΕΛ.ΑΣ., σε συνεργασία με την Υπηρεσία Ασύλου, την Υπηρεσία Υποδοχής και τη FRONTEX, ενώ προβλέπεται συντονισμός από Εθνικό Συντονιστή Επιστροφών. Στο Κεφάλαιο. Β΄ (αρ. 156-157) περιέρχονται ρυθμίσεις σχετικά με το καθεστώς «μη εισόδου» (non-entry). Επιβάλλεται κράτηση με ατομική απόφαση Αστυνομικού Διευθυντή σε ΠΡΟ.ΚΕ.Κ.Α. εντός Κ.Υ.Τ./Κ.Ε.Δ. ή αυτοτελώς πλησίον συνόρων (σε περιπτώσεις κινδύνου διαφυγής, παρεμπόδισης επιστροφής και εθνικής/δημόσιας ασφάλειας). Στο Κεφάλαιο Γ΄ (αρ. 158) προβλέπονται παρεκκλίσεις επί καταστάσεων κρίσης ή ανωτέρας βίας, ενώ Στο Κεφάλαιο (αρ. 159) προβλέπεται ότι η εκτέλεση απόφασης επιστροφής μπορεί να γίνει με μεταφορά σε «κόμβο επιστροφής» σε τρίτη χώρα, εφόσον υπάρχει συμφωνία της Ελλάδας ή της ΕΕ με την εν λόγω χώρα. Ρητή εξαίρεση υφίσταται για τους ασυνόδευτους ανήλικους.

Με το Μέρος ΣΤ΄ (άρθρα 160-180) με τίτλο Αναγνώριση δικαιούχων διεθνούς προστασίας (Καν. ΕΕ 2024/1347) προβλέπονται εθνικά μέτρα εφαρμογής του

Κανονισμού (καταργούμενης της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ) που διαρθρώνονται σε τέσσερα (4) κεφάλαια.

Στο Κεφάλαιο Α΄ (αρ. 160-161) οι αρμόδιες αρχές ορίζονται για το μέρος αυτό ως εξής: τα Περιφερειακά Γραφεία και τα Κλιμάκια Ασύλου ως αποφαινόμενες αρχές και η Υπηρεσία Ασύλου ως υπεύθυνη επεξεργασίας δεδομένων. Στο Κεφάλαιο Β΄ (αρ. 162-164) περιέρχονται ρυθμίσεις σχετικά με τον αποκλεισμό και την ανάκληση καθεστώτος πρόσφυγα με απαρίθμηση των σοβαρών εγκλημάτων που δικαιολογούν ανάκληση (κακούργημα ή πλημμέλημα με ποινή τουλάχιστον 3 ετών, αρπαγή ανηλίκων, βαριά σωματική βλάβη, βιασμός, πορνογραφία ανηλίκων, ληστεία, εκβίαση κ.ά.), καθώς και σχετικά με το καθεστώς επικουρικής προστασίας με όρους μη χορήγησης ή ανάκλησης. Στο Κεφάλαιο Γ΄ (αρ. 165-179) καθορίζεται το περιεχόμενο διεθνούς προστασίας, συγκεκριμένα σε αυτό περιέρχονται ρυθμίσεις σχετικά με έγγραφα και πιστοποιητικά και ενημέρωση δικαιούχων, τη διατήρηση οικογενειακής ενότητας (με ρητό αποκλεισμό λοιπών συζύγων σε πολυγαμία), άδειες διαμονής, ταξιδιωτικά έγγραφα, ελεύθερη κυκλοφορία, πρόσβαση σε απασχόληση/εκπαίδευση/αναγνώριση τίτλων, κοινωνική αρωγή, μέτρα ένταξης, ειδικές ρυθμίσεις για ασυνόδευτους ανηλίκους, συνεργασία, εχεμύθεια. Περιέχεται επίσης τροποποίηση του Κώδικα Μετανάστευσης για το καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος (αρ. 179). Τέλος, στο Κεφάλαιο Δ΄ (αρ. 180) προβλέπονται οι σχετικές εξουσιοδοτικές διατάξεις.

Με το Μέρος Ζ΄ (άρθρα 181-211) με τίτλο Προσωρινή προστασία αναμορφώνονται οι διατάξεις ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2001/55/ΕΚ σε οκτώ κεφάλαια.

Στο Κεφάλαιο Α΄ (αρ. 181-183) περιέχονται ορισμοί (εκτοπισθέντες, μαζική εισροή, προσωρινή προστασία κ.λπ.) και γενικές διατάξεις σχετικά με το σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, την αρχή μη επαναπροώθησης και το βέλτιστο συμφέρον ανηλίκου. Στο Κεφάλαιο Β΄ (αρ. 184-187) προβλέπεται η διάρκεια προστασίας για ένα έτος με αυτοδίκαιη παράταση κατά εξάμηνα έως ένα επιπλέον έτος και δυνατότητα πλέον ενός ακόμα έτους με απόφαση Συμβουλίου. Επίσης, εμπεριέχονται ρυθμίσεις σχετικά με τη διαπίστωση μαζικής εισροής, τη λήξη και την επέκταση σε άλλες κατηγορίες. Στο Κεφάλαιο Γ΄ (αρ. 188-196) ορίζονται τα δικαιώματα των δικαιούχων

προσωρινής προστασίας που ειδικότερα αφορούν στην άδεια διαμονής, την ενημέρωση, την καταχώριση δεδομένων, την επανεισδοχή, την εργασία και την επαγγελματική κατάρτιση, τα κέντρα φιλοξενίας με κοινωνική βοήθεια και ιατρική περίθαλψη, την εκπαίδευση, την οικογενειακή ενότητα και την μέριμνα για ασυνόδευτους και χωρισμένους ανηλίκους. Στο Κεφάλαιο Δ΄ (αρ. 197-199) περιέρχονται ρυθμίσεις σχετικά με την πρόσβαση δικαιούχου προσωρινής προστασίας στη διαδικασία διεθνούς προστασίας και τον προσδιορισμός υπεύθυνου κράτους μέλους. Στο Κεφάλαιο Ε΄ (αρ. 200-203) περιέρχονται ρυθμίσεις σχετικά με τον επαναπατρισμό, την εφαρμογή νομοθεσίας περί αλλοδαπών, τον εκούσιο και αναγκαστικό επαναπατρισμό και την αναστολή. Στα Κεφάλαια ΣΤ’ έως και Η΄ (αρ. 204-211) ρυθμίζονται δυνατότητες υποδοχής, μεταφοράς δικαιούχων, και άδειας διέλευσης, ορίζεται εθνικό σημείο επαφής, περιγράφονται ρήτρες αποκλεισμού, ενώ περιέρχονται ρυθμίσεις και σχετικά με δικαστική προστασία, ενημέρωση Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών καθώς και εξουσιοδοτικές διατάξεις.

Το ΒΙΒΛΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ με τίτλο Διαχείριση μετανάστευσης, αλληλεγγύη, καταστάσεις κρίσης και σύστημα EURODAC αποτελείται από τέσσερα (4) Μέρη (Μέρος Α΄ Έως Μέρος ΣΤ’).

Με το Μέρος Α΄ (άρθρα 212-228) με τίτλο Διαχείριση ασύλου και μετανάστευσης (Καν. ΕΕ 2024/1351) προβλέπεται η εφαρμογή του Κανονισμού που αντικαθιστά το «Σύστημα του Δουβλίνου», και αποτελείται από τέσσερα (4) κεφάλαια.

Στο Κεφάλαιο Α΄ (αρ. 212-213) ως αρμόδια αρχή για τον προσδιορισμό υπεύθυνου κράτους μέλους ορίζεται το Τμήμα Εθνικής Μονάδας Δουβλίνου, που είναι επίσης αρμόδιο για τον μηχανισμό αλληλεγγύης. Στο Κεφάλαιο Β΄ (αρ. 214-215) προβλέπεται η θέσπιση Εθνικής Στρατηγικής Διαχείρισης Ασύλου και Μετανάστευσης (η οποία θα βαίνει επικαιροποιούμενη κάθε 5 έτη), καθώς και η συμμετοχή στην Ετήσια Ευρωπαϊκή Έκθεση. Στο Κεφάλαιο Γ΄ (αρ. 216-225) ορίζονται κριτήρια και μηχανισμοί για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους-μέλους και συγκεκριμένα περιέρχονται ρυθμίσεις σχετικά με την πρόσβαση στη διαδικασία εξέτασης (έλεγχος ασφαλείας εντός 5 ημερών), τις υποχρεώσεις των αιτούντων και

τις συνέπειες μη συμμόρφωσής τους (μη παροχή υλικών συνθηκών, σιωπηρή ανάκληση), το δικαίωμα ενημέρωσης και νομικής καθοδήγησή τους, την προσωπική συνέντευξη, την εγγυήσεις για ανηλίκους, τα αιτήματα αναδοχής στη συνοριακή διαδικασία (εντός 2 εβδομάδων), την επίδοση απόφασης μεταφοράς, τη δυνατότητα προσφυγής και τις περιπτώσεις κράτησης. Στο Κεφάλαιο Δ΄ (αρ. 226-228) προβλέπεται ο μηχανισμός Αλληλεγγύης και η θέσπισή του με Εθνικό Συντονιστή Αλληλεγγύης (Γεν. Γραμματέας Μεταναστευτικής Πολιτικής), ενώ περιέρχονται ρυθμίσεις σχετικά με τον έλεγχο ασφαλείας στη μετεγκατάσταση και τη διαδικασία μετεγκατάστασης, με δυνατότητα διμερών συμφωνιών.

Με το Μέρος Β΄ (άρθρα 229-237) με τίτλο Καταστάσεις κρίσης και ανωτέρας βίας (Καν. ΕΕ 2024/1359) που απαρτίζεται από τρία (3) κεφάλαια, προβλέπεται ειδικότερα στα Κεφάλαια Α΄ και Β΄ (αρ. 229-236) ως αρμόδια αρχή για τις περιπτώσεις αυτές το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου. Καθορίζονται οι διαδικασίες αναγνώρισης, παράτασης και κατάργησης κατάστασης κρίσης με συστηματική παρακολούθηση δεικτών και αιτιολογημένο αίτημα του Υπουργού στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ρυθμίζεται η ενεργοποίηση των μέτρων αλληλεγγύης και παρεκκλίσεων με υπουργική απόφαση, ενώ περιέρχονται ρυθμίσεις και σχετικά με την ενημέρωση επηρεαζόμενων, την πρόσβαση σε εγκαταστάσεις κράτησης και την ταχεία διαδικασία. Δίνεται, τέλος, δυνατότητα λήψης έκτακτων εθνικών μέτρων μέσω έκδοσης ΠΥΣ, όταν τα μέτρα του Κανονισμού δεν επαρκούν. Στο Κεφάλαιο Γ΄ (αρ. 237) προβλέπονται εξουσιοδοτικές διατάξεις για τα τεχνικά ή διαδικαστικά ζήτηματα για την επιχειρησιακή εφαρμογή των μέτρων αλληλεγγύης και στήριξης.

Με το Μέρος Γ΄ (άρθρα 238-242) ρυθμίζεται το Πλαίσιο επανεγκατάστασης και εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους (Καν. ΕΕ 2024/1350) εντός τριών Κεφαλαίων.

Στα Κεφάλαια Α΄ έως και Γ΄ (αρ. 238-242) ορίζεται για το σκοπό αυτό ως αρμόδια αρχή το Υπουργείο Μετανάστευσης. Περιέρχονται δε ρυθμίσεις σχετικά με την έγκριση συμμετοχής στο Σχέδιο της ΕΕ με Υ.Α. Ειδικότερα, η Υπηρεσία Ασύλου εξετάζει υποθέσεις επανεγκατάστασης, εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους και εισδοχής έκτακτης ανάγκης και ορίζεται εθνικό σημείο επαφής, με συνεργασία με

Οργανισμό ΕΕ για το Άσυλο, Ύπατη Αρμοστεία και Δ.Ο.Μ. Με ΚΥΑ εξειδικεύονται διαδικασία και όροι εφαρμογής.

Με το Μέρος Δ΄ (άρθρα 243-258) με τίτλο Σύστημα EURODAC (Καν. ΕΕ 2024/1358) ορίζονται εθνικά μέτρα εφαρμογής του νέου EURODAC για αντιπαραβολή βιομετρικών δεδομένων (με κατάργηση του Κανονισμού 603/2013) σε δύο (2) κεφάλαια.

Στο Κεφάλαιο Α΄ (αρ. 243-257) ορίζεται Ενιαίο Εθνικό Σημείο Πρόσβασης (σε κοινή διαχείριση Γεν. Δ/νσης Πληροφορικής Υπουργείου και Δ/νσης Πληροφοριακών Συστημάτων Αρχηγείου ΕΛ.ΑΣ.). Ως εντεταλμένη αρχή για επιβολή του νόμου ορίζεται η Δ/νση Προστασίας Συνόρων ΕΛ.ΑΣ. και ως αρχή ελέγχου η Δ/νση Διαχείρισης και Ανάλυσης Πληροφοριών ΕΛ.ΑΣ. όσον αφορά την εφαρμογή αρμόδιες αρχές ορίζονται α) η Υπηρεσία Υποδοχής, β) η Υπηρεσία Ασύλου, γ) το Λιμενικό, δ) το Υπουργείο Εξωτερικών και ε) η ΕΛ.ΑΣ. Επίσης, περιέχονται ρυθμίσεις σχετικά με μέτρα λήψης βιομετρικών και ειδικές διατάξεις για ανηλίκους, με τη διαχείριση τεχνικών προβλημάτων, την παρέκκλιση από προθεσμίες σε περίπτωση αιφνίδιας εισροής, το δικαίωμα πληροφόρησης, τις αντιπαραβολές, την εποπτεία από την Αρχή Προστασίας Δεδομένων, καθώς και την ασφάλεια δεδομένων. Στο Κεφάλαιο Β΄ (αρ. 258) ορίζεται ότι με ΚΥΑ των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη και Μετανάστευσης ρυθμίζονται όροι και διαδικασία υποβολής αιτημάτων.

Το ΒΙΒΛΙΟ ΤΡΙΤΟ με τίτλο Μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις απαρτίζεται από τα άρθρα 259-260.

Δυνάμει των παραπάνω άρθρων προβλέπεται ότι οι διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης που έχουν ξεκινήσει πριν τη 12η/6/ 2026 ολοκληρώνονται με το προϊσχύον καθεστώς. Αιτήσεις διεθνούς προστασίας που έχουν πλήρως καταγραφεί έως την 11η/6/2026 εξετάζονται με το κατά τον χρόνο καταγραφής ισχύον πλαίσιο, ενώ ο προσδιορισμός υπεύθυνου κράτους μέλους γίνεται με βάση τον Κανονισμό «Δουβλίνο ΙΙΙ». Σε ισχύ διατηρούνται προσωρινά υφιστάμενες κανονιστικές αποφάσεις έως την έκδοση νέων εκτελεστικών αποφάσεων, ενώ καταργούνται ρητά οι παρ. 8 και 12 του άρθρου 7 του ν. 4375/2016, ολόκληρος ο Κώδικας Νομοθεσίας υποδοχής (ν. 4939/2022) και κάθε αντίθετη διάταξη.

Το ΒΙΒΛΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ με τίτλο Έναρξη ισχύος (το οποίο περιέχεται στο άρθρο 261) ορίζει ότι ισχύς του νόμου θα αρχίζει την 12η/6/2026, ταυτόχρονα με την έναρξη εφαρμογής του πακέτου Κανονισμών του Συμφώνου της ΕΕ για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, ώστε να υπάρξει ενιαία και συντονισμένη εφαρμογή σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ- Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ Ε.Ε.

Η σύγχρονη συζήτηση για τις διεθνείς μεταναστεύσεις στον ευρωπαϊκό χώρο δεν διεξάγεται σε κενό χρόνο μέσα σε ουδέτερο από άλλες εξωτερικές επιδράσεις περιβάλλον. Αντιθέτως, διαλειτουργεί ευθέως με το εκάστοτε κοινωνικό και οικονομικό πλαίσιο, ιδίως όταν σημειώνονται σημαντικές αποκλίσεις στις

προτεραιότητες μεταξύ των κρατών-μελών. Όπως καίρια επισημαίνεται από τους επιμελητές στην εισαγωγή πρόσφατου συλλογικού τόμου σχετικά με το ευρωπαϊκό δίκαιο μετανάστευσης και ασύλου μετά το νέο Σύμφωνο [3] οι προκλήσεις για το νέο Σύμφωνο (ιδίως σε επίπεδο εφαρμοσιμότητας) αναμένονται πολυάριθμες: η ύλη την οποία καλύπτει, η εξειδίκευση του περιεχομένου, η ιστορική συγκυρία ενός περιβάλλοντος διεθνοπολιτικής αστάθειας και πληθυσμιακής κινητικότητας, καθώς και η εσωτερική ανομοιογένεια των κρατών μελών.

Την ίδια στιγμή, η ανάγκη περιορισμού της παράτυπης μετανάστευσης, η αλληλέγγυα κατανομή των ευθυνών, η καταπολέμηση των οργανωμένων δικτύων παράτυπης μετακίνησης και εκμετάλλευσης ανθρώπων, η ενίσχυση των νόμιμων οδών μετανάστευσης, η προσέλκυση εξειδικευμένου και υψηλά καταρτισμένου ανθρώπινου δυναμικού και ασφαλώς ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων αποτελούν μερικές μόνο από τις βασικές πτυχές μιας σύγχρονης ολιστικής προσέγγισης του μεταναστευτικού και προσφυγικού φαινομένου.

Παρά τις διακηρύξεις περί κοινής ευρωπαϊκής μεταναστευτικής πολιτικής, η Ευρωπαϊκή Ένωση εξακολουθεί μέχρι σήμερα να αναζητά ισορροπία σε μια παλινωδία μεταξύ αντικρουόμενων εθνικών προτεραιοτήτων και διαφορετικών πολιτικών αντιλήψεων. Η κορύφωση των μεταναστευτικών ροών κατά τα έτη 2015–2016 κατέδειξε με σαφήνεια τις αδυναμίες του ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, ιδίως του Κανονισμού του Δουβλίνου, καθώς και την απουσία ουσιαστικού μηχανισμού επιμερισμού των βαρών και ανάληψης ευθυνών μεταξύ των κρατών-μελών. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο προέκυψε η ανάγκη νομοθετικών μεταρρυθμίσεων και εναρμόνισης, οι οποίες οδήγησαν τελικά στη διαμόρφωση του Νέου Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο το 2024. Με την πολιτική συμφωνία που είχε επιτευχθεί μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου τέθηκαν σε ένα πρώτο επίπεδο οι βάσεις για τη διαχείριση της μετανάστευσης μακροπρόθεσμα.

Το νέο Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο αποτελεί ασφαλώς μια καίρια δομική μεταρρύθμιση της μεταναστευτικής πολιτικής της

[3] Μαντζούρας κ.α. (2026), Το ευρωπαϊκό δίκαιο μετανάστευσης και ασύλου μετά το νέο σύμφωνο, ΚΕΝΟΠ.

Ευρωπαϊκής Ένωσης από την τελευταία μεταρρύθμιση του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου το 2013 και φιλοδοξεί να λειτουργήσει ως ένα γενικό επικαιροποιημένο κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ όσον αφορά τους αιτούντες άσυλο.

Το Σύμφωνο Μετανάστευσης και Ασύλου τέθηκε σε ισχύ τον Ιούνιο του 2024 και προβλέπεται πλήρης εφαρμογή στις χώρες μέλη έως τον Ιούνιο του 2026. Το νέο πλαίσιο επιχειρεί να αντιμετωπίσει χρόνιες αδυναμίες του ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου. Βασικοί άξονες του Συμφώνου είναι οι ταχύτερες διαδικασίες εξέτασης ασύλου, η ενίσχυση ελέγχων στα εξωτερικά σύνορα, η κοινή ευρωπαϊκή βάση δεδομένων και καταγραφής, ο μηχανισμός υποχρεωτικής αλληλεγγύης μεταξύ κρατών-μελών, ένα αυστηρότερο σύστημα επιστροφών για όσους δεν δικαιούνται διεθνή προστασία. Η φιλοσοφία του Συμφώνου στηρίζεται στην εξισορρόπηση μεταξύ «ευθύνης και αλληλεγγύης» των κρατών μελών: τα κράτη πρώτης υποδοχής συνεχίζουν να διαχειρίζονται τις αφίξεις, αλλά οι υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε. υποχρεώνονται να συνεισφέρουν είτε με μετεγκαταστάσεις είτε με οικονομική και επιχειρησιακή στήριξη, άλλως με «αντισταθμίσεις ευθύνης», απέχοντας από απελάσεις αιτούντων άσυλο σε άλλα κράτη μέλη.

Μολονότι έντονα προσφυγοκεντρικό, το νέο Σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο συνεπάγεται στρατηγικές και μηχανισμούς που αφορούν σε ευρύτερες προεκτάσεις στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής και δη στην απασχόληση και στην αγορά εργασίας. Από μια άποψη, η εξυπηρέτηση συγκεκριμένων στοχεύσεων για την ικανοποίηση αναγκών στην αγορά εργασίας εμπεριέχονται ήδη στο πυρήνα πολλών ρυθμίσεων που αφορούν στη διαχείριση του ασύλου και των προσφυγικών ροών εν γένει (όπως ενδεικτικά η καταπολέμηση παράνομης μετακίνησης, η ουσιαστική κοινωνικής ενταξη μεταναστών και προσφύγων κ.α.).

Όπως σχολιάζει έγκαιρα η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή ήδη κατά το στάδιο της διαμόρφωσης του τελικού κειμένου στα τέλη του 2020 σε ανακοίνωσή της με τίτλο «Ο διάβολος κρύβεται στις λεπτομέρειες»[4], εστιάζοντας υπερβολικά στα σύνορα και τις επιστροφές, το Σύμφωνο δεν προτείνει παρά

[4] EESC, 29/01/2021: https://www.eesc.europa.eu/en/news-media/news/new-migration-pact-eesc-frustrated-devil-detail.

ελάχιστες εφικτές λύσεις για μια προσέγγιση της διαχείρισης της μετανάστευσης βασισμένη στην αλληλεγγύη. Πρόκειται για μια χαμένη ευκαιρία για ένα πολυπόθητο νέο ξεκίνημα στο ζήτημα των μεταναστεύσεων[5]: Οι περισσότερες ρυθμίσεις αφορούν τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων, αλλά δεν δίδουν τη δέουσα προσοχή στους νόμιμους διαύλους μετανάστευσης, στις ασφαλείς οδούς για την απόκτηση ασύλου ή στην ένταξη και την ενσωμάτωση των υπηκόων τρίτων χωρών στην ΕΕ.

Ωστόσο αξίζει να τονιστεί εκ νέου[6] ότι στην Ανακοίνωση της (2022) με θέμα Προσέλκυση δεξιοτήτων και ταλέντων στην ΕΕ η Επιτροπή επισημαίνει μεταξύ άλλων τα εξής: α) η κοινή πολιτική μετανάστευσης της Ε.Ε. πρέπει να αντικατοπτρίζει την ολοκλήρωση της οικονομίας της Ε.Ε. και την αλληλεξάρτηση των αγορών εργασίας των κρατών μελών, β) θα πρέπει να βοηθά τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν την ιδιότητά τους ως μελών της Ε.Ε. ως πλεονέκτημα για την προσέλκυση ταλέντων και διαφορετικών ειδών δεξιοτήτων που μπορούν να συμβάλουν στον δυναμισμό των οικονομιών της Ε.Ε και γ) η νόμιμη μετανάστευση αποτελεί ουσιώδες μέρος της ολοκληρωμένης προσέγγισης για τη μετανάστευση που καθορίζεται στο νέο Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, με το οποίο διασφαλίζεται επίσης μεγαλύτερη συνοχή μεταξύ της εσωτερικής και της εξωτερικής διάστασης των μεταναστευτικών πολιτικών.

Η προσπάθεια προσέλκυσης πολιτών τρίτων χωρών σε πολλά κράτη μέλη αντανακλά τις ανησυχίες για ελλείψεις δεξιοτήτων σε συγκεκριμένα τμήματα της αγοράς εργασίας και από την αναντιστοιχία μεταξύ των απαιτήσεων των νέων επαγγελματικών ευκαιριών και των δεξιοτήτων που διαθέτουν οι εγχώριοι άνεργοι.

Οι τομείς που αντιμετωπίζουν προβλήματα προσέλκυσης εργαζομένων περιλαμβάνουν πολλούς κλάδους όπως την υγειονομική περίθαλψη, τα χρηματοοικονομικά, τη γαστρονομία, τη γεωργία και την πληροφορική. Προγράμματα για μετανάστευση υψηλής εξειδίκευσης είναι ήδη σε ισχύ σε χώρες

[5] EESC, 30/11/2020: https://www.eesc.europa.eu/en/news-media/news/new-eu-pact-migration-and-asylum-missed-opportunity-much-needed-fresh-start.

[6] Βλ. Γνώμη ΟΚΕ 369/2026 Προώθηση πολιτικών νόμιμης μετανάστευσης, ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1233 σχετικά με ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης για τη χορήγηση στους υπηκόους τρίτων χωρών, ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας στην επικράτεια κράτους μέλους και σχετικά με κοινό σύνολο δικαιωμάτων για τους εργαζομένους από τρίτες χώρες που διαμένουν νομίμως σε κράτος μέλος, τροποποιήσεις του Κώδικα Μετανάστευσης και άλλες διατάξεις», https://oke.gr/sites/default/files/369-oke-gnomi- shn yp. metanasteysis-nomimi metanasteysi.pdf.

όπως η Τσεχία, η Αυστρία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ιρλανδία, η Λετονία, η Εσθονία και η Σουηδία, ενώ συζητούνται ή βρίσκονται σε αρχικό στάδιο στη Γαλλία και τη Γερμανία[7].

Στο πλαίσιο αυτό, ωστόσο, ενόσω οι προσεγγίσεις και οι ανάγκες των επιμέρους κρατών μελών παραμένουν σε μεγάλο βαθμό εθνοκεντρικές, άρα αποκλίνουσες, λίγα βήματα έχουν έως σήμερα επιτευχθεί σε κοινοτικό επίπεδο. Εκτός από τη χρηματοδότηση των εταιρικών σχέσεων για την αξιοποίηση των ταλέντων (EU Talent Partnership) και τις προπαρασκευαστικές ενέργειες για τη δεξαμενή ταλέντων (EU Talent Pool) οι νομικά δεσμευτικές πρωτοβουλίες είναι μόλις δύο: από τη μία η αναθεώρηση της Οδηγίας για την μπλε κάρτα διαμονής υψηλής ειδίκευσης (πλέον 2021/1883) και από την άλλη η αναθεώρηση της Οδηγίας σχετικά με την ενιαία άδεια διαμονής και εργασίας (πλέον 2024/1233) η οποία αντικαθιστά την παλαιότερη 2011/98. Είναι δε προφανές ότι αν και αποτελούν δύο από τα βασικότερα νομικά εργαλεία που χρήζουν αξιοποίησης, δεν αποτελούν παρά ένα τμήμα της σύγχρονης εργαλειοθήκης για την εργατική μετανάστευση σε ευρωπαϊκό επίπεδο και ως εκ τούτου δεν μπορούν να αξιολογηθούν ούτε να αξιοποιηθούν εκτός του γενικότερου πλαισίου των πολιτικών για τη μετανάστευση που υιοθετούνται σε κάθε κράτος-μέλος.

Η Ευρωπαϊκή ΟΚΕ εξέφρασε εγκαίρως (2020) σε Γνωμοδότηση της για το Νέο Σύμφωνο[8] τη λύπη της διότι τα μέτρα για τη βελτίωση των νόμιμων οδών εισόδου περιορίζονται στην προσέλκυση ταλέντων και στην αναθεώρηση της οδηγίας για την μπλε κάρτα και των οδηγιών για τις σπουδές και την έρευνα. Μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της κινητικότητας έχει καίρια σημασία προκειμένου να προσφερθούν εναλλακτικές λύσεις που θα υπερβαίνουν τον έλεγχο των συνόρων και την επιστροφή.

Για πλήθος λόγων και συνθηκών, η Ε.Ε. βρίσκεται σήμερα σε ένα κρίσιμο σταυροδρόμι όπου συναντώνται ταυτόχρονα αφενός η ανάγκη για ρύθμιση και

[7] Menz G. (2026), «Διαχείριση της μετανάστευσης: πολιτικές οικονομίες, μη κρατικοί δρώντες και πολλαπλές αρένες», στο Κουραχάνης Ν. και Παπαδάτος-Αναγνωστόπουλος Δ. (επιμ), *Ασφαλειοποιημένος ανθρωπισμός. Κοινωνική Πολιτική και προσφυγικό στην Ελλάδα (2015-2025)*, εκδ Τόπος: 45-64.
[8] https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/new-pact-migration-and-asylum.

εξισορρόπηση των μεταναστευτικών ροών και αφετέρου η επιδίωξη για βελτίωση των δημογραφικών και εργασιακών δεικτών, σε ποιοτικούς και ποσοτικούς όρους. Το τελευταίο μεταφράζεται σε ανάγκη για διαχείριση των προσφυγικών ροών και την εξεύρεση περισσότερων «εργατικών χεριών» σε ορισμένους στρατηγικούς και μη τομείς της οικονομίας, καθώς και για ευρύτερους μετασχηματισμούς στην αγορά εργασίας, προϊούσης και της ανάπτυξης των τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης (AI). Έτσι, για διαφορετικούς λόγους, η ενσωμάτωση μέρους των μεταναστευτικών ροών αποτελεί μια άσκηση παλινδρόμησης μεταξύ διαφορετικών αναγκών και κοινωνικών/ πολιτικών προταγμάτων.

Η ενίσχυση της Frontex, οι συμφωνίες συνεργασίας με τρίτες χώρες και η αυστηροποίηση των διαδικασιών ασύλου αντανακλούν μια ευρύτερη ευρωπαϊκή στρατηγική που δίνει έμφαση στον έλεγχο, την αποτροπή και την προστασία των συνόρων. Την ίδια στιγμή, όμως, η Ευρώπη αντιμετωπίζει σοβαρές δημογραφικές πιέσεις και διαρκείς ελλείψεις εργατικού δυναμικού, γεγονός που καθιστά τη μετανάστευση αναγκαία παράμετρο για τη διατήρηση της οικονομικής ανάπτυξης και της παραγωγικής δραστηριότητας. Η αντίφαση ανάμεσα στην αυστηροποίηση της μεταναστευτικής πολιτικής και στην ανάγκη εισροής εργαζομένων παραμένει έως σήμερα ουσιαστικά άλυτη.

Για την Ελλάδα, που αποτελεί κράτος πρώτης υποδοχής και λειτουργεί ως παραμεθόριος θεματοφύλακας καθώς σε εκείνη απολήγουν τα εξωτερικά σύνορα της Ε.Ε., η εφαρμογή του Συμφώνου αποκτά ιδιαίτερη πολιτική, κοινωνική και γεωστρατηγική σημασία. Η πολιτική ασύλου στην Ελλάδα βασίζεται στις αρχές της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 και του ευρωπαϊκού δικαίου διεθνούς προστασίας. Το ελληνικό κράτος υποχρεούται να εξετάζει αιτήσεις ανθρώπων που δηλώνουν ότι κινδυνεύουν στη χώρα προέλευσής τους λόγω πολέμου, διώξεων ή παραβιάσεων θεμελιωδών δικαιωμάτων. Τα τελευταία χρόνια η Ελλάδα επιχείρησε να εκσυγχρονίσει το σύστημα ασύλου μέσω της δημιουργίας ειδικών υπηρεσιών, της ψηφιοποίησης διαδικασιών και της επιτάχυνσης της εξέτασης αιτήσεων.

Ιδιαίτερη σημασία έχει επίσης η πολιτική επιστροφών και επανεισδοχών. Η Ελλάδα επιδιώκει την αύξηση των επιστροφών όσων δεν δικαιούνται διεθνή

προστασία, θεωρώντας ότι η αδυναμία εφαρμογής αποτελεσματικών επιστροφών ενισχύει την παράτυπη μετανάστευση. Οι πολιτικές αυτές περιλαμβάνουν εθελούσιες επιστροφές, διοικητική κράτηση και συνεργασία με χώρες προέλευσης και διέλευσης. Ωστόσο, η εφαρμογή τους συχνά συναντά νομικά, διπλωματικά και ανθρωπιστικά εμπόδια, ιδιαίτερα όταν οι χώρες καταγωγής δεν συνεργάζονται ή όταν τίθενται ζητήματα προστασίας θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Ένα ακόμη κρίσιμο πεδίο αφορά την κοινωνική ένταξη μεταναστών και προσφύγων. Η πρόσβαση στην εργασία, στην εκπαίδευση, στην υγειονομική περίθαλψη και στη στέγαση αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ομαλή κοινωνική ενσωμάτωση. Στην Ελλάδα, παρά τις προσπάθειες ανάπτυξης σχετικών προγραμμάτων, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές δυσκολίες, όπως η γραφειοκρατία, οι καθυστερήσεις στην έκδοση αδειών διαμονής και τα περιορισμένα μέσα κοινωνικής υποστήριξης. Παράλληλα, η ένταξη επηρεάζεται και από κοινωνικές αντιδράσεις, ιδιαίτερα σε περιοχές που αντιμετωπίζουν αυξημένες μεταναστευτικές πιέσεις ή οικονομικές δυσκολίες.

Όπως έχει αναφερθεί και σε προηγούμενη γνώμη της Ο.Κ.Ε[9], η μετανάστευση εγγράφεται πλέον στον πυρήνα των πολιτικών για την ανάπτυξη και την ευημερία των μελλοντικών κοινωνιών, εφόσον συνδέεται άρρηκτα τόσο με τις κλιματικές, γεωστρατηγικές και με τις δημογραφικές προκλήσεις. Η προσέλκυση εργαζομένων υψηλής ειδίκευσης, η διευκόλυνση της κινητικότητας, η αντιμετώπιση της γήρανσης του εργατικού δυναμικού και η αναζήτηση νέων διαδικασιών και δρόμων νόμιμης μετανάστευσης είναι άξονες προτεραιότητας πολύ ψηλά στην ατζέντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ταυτόχρονα όμως, θα πρέπει να διαμορφωθούν α) κοινωνικά ισοδύναμες πολιτικές που θα διευκολύνουν την ένταξη των μεταναστών, θα αμβλύνουν τα αίτια των προσφυγικών ροών και θα ελαττώσουν τις προσφυγικές ροές και τον αναγκαστικό εκτοπισμό ανθρώπων (σύμφωνα με το διεθνή όρο forced displacement) , β) πολιτικές διεθνούς συνεργασίας και μείωσης των συγκρούσεων, και γ) πολιτικές ικανές να διαμορφώσουν το κοινωνικοοικονομικό πλαίσιο για την

[9] https://oke.gr/sites/default/files/369-oke-gnomi-_shn_yp._metanasteysis-nomimi_metanasteysi.pdf

ισόρροπη ανάπτυξη περιφερειακών οικονομιών και κλάδων, χωρίς κοινωνικό ντάμπινγκ και διακινδύνευση της κοινωνικής ειρήνης.

ΟΙ ΕΘΝΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Μολονότι το υπό κρίση νομοσχέδιο επικεντρώνεται στην ενσωμάτωση των δεσμευτικών κειμένων του Νέου Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, αξίζει να τονιστούν οι μείζονες προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα η Ελλάδα και οι οποίες αφορούν σε δύο βασικές διαστάσεις.

Από τη μια η ραγδαία συρρίκνωση του (εργάσιμου) πληθυσμού όχι μόνο για λόγους δημογραφικής γήρανσης, αλλά ιδίως λόγω των πολύ αρνητικών μεταναστευτικών ισοζυγίων γεγονός που αντανακλάται με ευκρίνεια στη μεγάλη δυσκολία κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας. Από την άλλη στην επιδείνωση των δεικτών που αφορούν στις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής, ορισμένοι από τους οποίους σχετίζονται ευθέως με τάσεις κινητικότητας, εν πρώτοις στο εσωτερικό της χώρας, αλλά μεσοπρόθεσμα και ως εκδοχές πιέσεων για την έξοδο από αυτή. Σύμφωνα με πρόσφατη ειδική συγκριτική έκθεση της Ευρωπαϊκής ΟΚΕ δεν υπάρχει στην Ελλάδα νομικό πλαίσιο που να αντιμετωπίζει τη μετανάστευση που οφείλεται στην κλιματική αλλαγή[10].

Πολλές από αυτές τις πτυχές έχουν αποτελέσει αντικείμενο εμπεριστατωμένης ανάλυσης στο πλαίσιο πρόσφατων ειδικών Γνωμών της ΟΚΕ όπως ενδεικτικά στις Γνώμες Πρωτοβουλίας για τις *Προϋποθέσεις και διαδικασίες εισόδου, διαμονής και εργασίας εργαζομένων πολιτών τρίτων χωρών*[11], για τις *Ανθρώπινες ροές στην Ελλάδα: πτυχές και επιπτώσεις του προσφυγικού και μεταναστευτικού ζητήματος*[12] και για *Το δημογραφικό πρόβλημα στην Ελλάδα*[13]. Ωστόσο δεν στερείται

[10] European Economic and Social Committee (2025), *Feasibility study to generate statistics on climate induced migration and ways forward*. https://www.eesc.europa.eu/el/our-work/publications-other-work/publications/feasibility-study-generate-statistics-climate-induced-migration-and-ways-forward.
[11] https://oke.gr/sites/default/files/335_oke-gnomi_protovoylias_proypotheseis_kai_diadikasies_eisodoy_diamonis_kai_ergasias_ergazomenon_politon_triton_horon-_teliko.pdf.
[12] https://oke.gr/sites/default/files/op_317.pdf.
[13] https://oke.gr/sites/default/files/oke_-gnomi_prot._-_dimografiko_-teliko_0.pdf.

σημασίας η συνοπτική επικαιροποίηση ορισμένων στατιστικών δεδομένων που αφορούν στην εξέλιξη των μεταναστεύσεων στον ελληνικό χώρο.

Μεταναστευτικά ισοζύγια

Ο πληθυσμός της χώρας μειώνεται κατά -1,32% ετησίως συνυπολογιζόμενων τόσο της κατά μέσο όρο εισερχόμενης και εξερχόμενης μετανάστευσης όσο και της φυσικής εξέλιξης του πληθυσμού [14]. Με αυτό το ρυθμό μείωσης ο σημερινός πληθυσμός της Ελλάδας των 9,9 εκατομμυρίων κατοίκων θα συρρικνωθεί στα 8,2 εκατ. το 2060 και στα 7 εκατ. το 2080. Βασική συνέπεια αυτών των δυσμενών προβλέψεων είναι η αλλοίωση, εάν όχι εξάλειψη, κάθε κοινωνικο-οικονομικής σταθεράς για τη χάραξη μεσοπρόθεσμης αναπτυξιακής εθνικής πολιτικής, εφόσον ελλείπει η προσδοκία αναπλήρωσης αυτών των πληθυσμιακών υποχωρήσεων από νέες μεταναστεύσεις.

Επιπρόσθετα αυτός καθαυτός ο ρυθμός εκροής μεταναστών από τη χώρα[15] (emigration) αντιστοιχεί αυτοτελώς σε απώλεια του -1,77% του συνολικού πληθυσμού ετησίως κατατάσσοντας την Ελλάδα στη κορυφή (4η θέση) της σχετικής παγκόσμιας λίστας, πολύ υψηλότερα από τις επόμενες ευρωπαϊκές χώρες όπως η Μολδαβία (-1,22%), η Τσεχία (-1, 04), η Εσθονία (-0, 98%) και η Πολωνία (-0.9%). Μετά την πανδημία υπολογίζεται ότι πάνω από ένας στους τρεις εξερχόμενους από την Ελλάδα πολίτες μεταναστεύει στη Γερμανία και σχεδόν ένας στους πέντε στην Ολλανδία, ενώ εκτιμάται ότι σημαντικό τμήμα αυτών των πληθυσμών δεν είναι Έλληνες πολίτες αλλά αλλοδαποί, με ή χωρίς τίτλους νόμιμης διαμονής στην κατοχή τους, μόνιμα εγκατεστημένοι στη χώρα ενίοτε επί σειρά πολλών ετών.

Νόμιμη Μετανάστευση

Τον Μάρτιο του 2026 διέθεταν άδεια διαμονής στη χώρα 936.805 αλλοδαποί πολίτες εκ των οποίων α) οι 269.830 πολίτες της ΕΕ ή Ομογενείς (29%), β) 38.917 άτομα σε καθεστώς προσωρινής προστασίας (4%), γ) 98.366 αναγνωρισμένοι πρόσφυγες (11%) ενδεικτικά και δ) 529.692 ανήκοντες στη μεγάλη κατηγορία των πολιτών τρίτων χωρών (57%). Σε ό, τι αφορά αυτό το τελευταίο υποσύνολο

[14] https://worldpopulationreview.com/countries/greece.
[15] https://worldpopulationreview.com/country-rankings/countries-with-declining-population.

σημειώνεται ότι μία στις πέντε περιπτώσεις (123.624/ 529.692) κατέχει άδειες διαμονής για απασχόληση, κυρίως για εξαρτημένη εργασία. Εντούτοις αυτή τη στιγμή (Μάρτιος 2026) παραμένουν σε εκκρεμότητα συνολικά 173.871 αιτήσεις, είτε αυτές αφορούν σε ανανέωση (112.232), είτε σε αρχική χορήγηση άδειας διαμονής κάθε τύπου (61.639).

Σε όχι αφορά τις άδειες διαμονής (ΑΔΕΤ) των αναγνωρισμένων προσφύγων και δικαιούχων επικουρικής προστασίας ο πίνακας με τις 5 κορυφαίες εθνικότητες έχει ως εξής:

Κορυφαίες 5 Εθνικότητες με ενεργή ΑΔΕΤ – Μάρτιος 2026	
ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ	ΠΛΗΘΟΣ
ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ	35.910
ΣΥΡΙΑ	19.873
ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ	10.105
ΙΡΑΚ	7.686
ΣΟΥΔΑΝ	4.374
ΛΟΙΠΕΣ	20.418
ΣΥΝΟΛΟ	98.366

Πίνακας 1. Πηγή Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου

Νομιμοποίηση του καθεστώτος διαμονής

Στο πλαίσιο της πρόσφατης καμπάνιας μαζικής νομιμοποίησης παρατύπως διαμενόντων αλλοδαπών στην Ελλάδα, η οποία έχει εκ νέου εργασιοκεντρικό πρόσημο και παρέχει υπό προϋποθέσεις πρόσβαση σε νέου τύπου άδεια διαμονής για εργασία σε πολίτες τρίτων χωρών (άρθρο 193 Ν.5078/2023), από τις 46.690 συνολικά αιτήσεις την τελευταία τριετία (έως 31/3/2026) έχουν εκδοθεί/ εγκριθεί μόλις 22.950, ενώ εκκρεμεί η εξέταση επιπλέον 10.177.

Ωστόσο, η έμφαση στη διάσταση των λόγων δημοσίας τάξης (συχνά για πολύ απλά αδικήματα σχετιζόμενα μάλιστα με τη διαδικασία μετανάστευσης), που αποτελεί κεντρική αντίληψη και στο νέο Σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο, έχει οδηγήσει στην απόρριψη συνολικά 12.463 αιτήσεων. Ο χαμηλός συνολικός αριθμός αιτήσεων σε συνδυασμό με το υψηλό ποσοστό απόρριψης (27%) πιστοποιούν την πολύ μικρή επίδραση της νέας αυτής νομοθετικής ρύθμισης ως

εργαλείο προσέλκυσης μεταναστών εργαζομένων στη νόμιμη αγορά εργασίας, αλλά και ως κίνητρο συγκράτησης αυτών των πληθυσμών στη χώρα.

Μετακλήσεις

Πλέον η ελληνική νομοθεσία[16] παρέχει 17 διαφορετικές εκδοχές μετάκλησης πολιτών τρίτων χωρών από εργοδότες, συμπεριλαμβανομένης και της νέας διαδικασίας μετάκλησης Αιγύπτιων εργατών γης προς εφαρμογή της σχετικής διμερούς σύμβασης (Νόμος 5009/2023) στο πλαίσιο της οποίας κατατέθηκαν μόλις 29 αιτήσεις τον πρώτο χρόνο εφαρμογής (2024).

Από το 2018 έως και το 2024 έχουν υποβληθεί συνολικά 135.491 αιτήσεις για το σύνολο των περιπτώσεων μετάκλησης, συμπεριλαμβανομένων τόσο των περιπτώσεων της διαδικασίας του άρθρου 13Α (36.617 αιτήσεις), όσο και της κατά παρέκκλισης διαδικασίας (10.409 αιτήσεις), καίτοι αμφότερες αφορούν σε παράτυπα διαμένοντες μετανάστες ευρισκόμενους ήδη στη χώρα (αθροιστικά 35% του συνόλου των αιτήσεων μετάκλησης). Αξιοσημείωτο το γεγονός ότι ενώ το σύνολο των αιτήσεων για όλες τις κατηγορίες αυξάνει προοδευτικά κατ' έτος από 11.403 το 2018 στις 35.362 το 2023, για το έτος 2024 συρρικνώνεται εκ νέου στις 25.680 αιτήσεις.

Ανάμεσα στα έτη 2023-2024 σημαντική αύξηση σημειώνεται στις αιτήσεις της κατηγορίας της εποχικής εργασίας στην τουριστική οικονομία από 1.378 σε 2.627. Αντιθέτως μεγάλη μείωση σημειώνεται στον αριθμό των αιτήσεων που αφορούν στην αγροτική οικονομία τόσο σε σχέση με την εξαρτημένη εργασία (από 8.088 σε 5.370), όσο και με την εποχική εργασία (από 10.086 σε 4.748), γεγονός που ενδεχομένως σηματοδοτεί μια υποχώρηση των αγροτικών επιχειρήσεων από την προσπάθεια κάλυψης των κενών θέσεων εργασία δια της οδού των μετακλήσεων.

Παρά ταύτα από το 2015 έως το 2024 παρατηρείται μια σταδιακή αύξηση του μεριδίου των εγκρίσεων για μετάκληση επί του συνόλου της θέσεων προς κάλυψη με βάση την εκτίμηση αναγκών, ενώ το 2024 ο αριθμός των εγκρίσεων αντιστοιχεί πλέον σε περισσότερες από το μισές θέσεις προς κάλυψη με βάση την εκτίμηση αναγκών,

[16] https://portal.immigration.gov.gr/aitiseis-metaklisis-ergodoton/.

γεγονός που καταδεικνύει μια πρόοδο στον εξορθολογισμό του συστήματος των μετακλήσεων.

Εκτιμήσεις αναγκών με βάση την ΚΥΑ και πραγματικές μετακλήσεις 2015-2024			
Έτη	**Εκτίμηση αναγκών εργασίας**	**Μετάκληση (έγκριση)**	**%**
2015-2016	99.890	7.107	7,1
2017-2018	129.674	18.092	14
2019-2020	121.402	54.858	45,2
2021-2022	168.263	59.794	35,5
2023-2024	147.925	80.218	54,2

Πίνακας 2. Πηγή Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου

Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το υπό επεξεργασία νομοσχέδιο δεν κάνει καμία αναφορά στα σημαντικά προβλήματα που έχουν παρατηρηθεί ως προς τη διαδικασία της μετάκλησης. Τα σημαντικότερα αφορούν τα εξής:

α) Καθυστερήσεις στη διαδικασία χορήγησης εθνικής θεώρησης εισόδου

Παρά την απλούστευση και την ψηφιοποίηση των διαδικασιών κατά την έκδοση ενιαίας άδειας διαμονής για εργασία, η διαδικασία αυτή συχνά καθυστερεί υπέρμετρα είτε και κυρίως κατά την εξέταση των λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας εξαιτίας της υποστελέχωσης των Προξενείων είτε/και εξαιτίας της εφαρμογής διαφορετικών πρακτικών μεταξύ προξενικών αρχών. Το αποτέλεσμα είναι οι μετακαλούμενοι να μην μπορούν να εισέλθουν εγκαίρως στη χώρα, με άμεσο αντίκτυπο στον προγραμματισμό των επιχειρήσεων και τις ανάγκες εργασίας. Χρήσιμο θα ήταν κατά το σκέλος αυτό, να θεσπιστούν δεσμευτικά χρονοδιαγράμματα και μηχανισμοί παρακολούθησης της πορείας των αιτήσεων, καθώς και διαδικασίες fast-track για τη διαδικασία εθνικής θεώρησης εισόδου, όταν αυτή αφορά περιπτώσεις μετακλήσεων στη βιομηχανία και άλλων συγκεκριμένων κλάδων επιχειρήσεων (κατασκευαστικές εταιρείες, υπηρεσίες αεροδρομίων εδάφους και πτήσεων κ.λπ.) ή αφορά μετάκληση εργαζομένων πάνω από ένα συγκεκριμένο αριθμό (π.χ. 50 εργαζομένους).

β) Καθυστερήσεις μετά την είσοδο στη χώρα, ιδίως ως προς την έκδοση ΑΦΜ και ΑΜΚΑ

Στην πράξη, η αδυναμία άμεσης έκδοσης των βασικών αυτών διοικητικών αριθμών δημιουργεί μια ιδιότυπη «νεκρή περίοδο», κατά την οποία ο εργαζόμενος βρίσκεται νόμιμα στη χώρα, αλλά δεν μπορεί να εργαστεί νόμιμα, συνακόλουθα να ασφαλιστεί και να αμειφθεί. Ως εκ τούτου, σκόπιμο κρίνεται να προβλεφθούν ειδικές ρυθμίσεις για άμεση ή προκαταρκτική έκδοση ΑΦΜ και ΑΜΚΑ στο πλαίσιο της μετάκλησης, ήδη από το στάδιο έγκρισης της θεώρησης εισόδου.

γ) Έλλειψη δεσμευτικού πλαισίου έγκρισης από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση.

Η θεσμοθέτηση ενός τέτοιου χρονικού πλαισίου εξέτασης και έγκρισης των αιτήσεων αυτών από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση θα λειτουργούσε εποικοδομητικά τόσο για τους μετακαλούμενους εργαζομένους, όσο και για τις επιχειρήσεις. Βεβαίως, σκόπιμο, είναι να υπάρχει μέριμνα ώστε οι αρμόδιες για το σκοπό αυτό υπηρεσίες να είναι επαρκώς και καταλλήλως στελεχομένες.

δ) Αναγνώριση εκπαιδευτικού επιπέδου και επαγγελματικών δεξιοτήτων μετακλητών

Όσον αφορά την κάλυψη εξειδικευμένων θέσεων εξαρτημένης εργασίας με της διαδικασίας μετάκλησης, δεν εισάγονται προϋποθέσεις και απαιτήσεις για την πιστοποίηση και αναγνώριση του εκπαιδευτικού επιπέδου και των επαγγελματικών προσόντων των μετακλητών εργαζομένων. Σημαντικό, συνεπώς, θα ήταν να υπάρξει ο αναγκαίος συντονισμός μεταξύ των Υπουργείων Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ) και του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου για την αναγνώριση των τίτλων σπουδών και των σχετικών πιστοποιήσεων επαγγελματικών προσόντων.

ΣΧΟΛΙΑ Ο.Κ.Ε. ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΟΥ Ν/Σ

Όπως προαναφέρθηκε, το υπό εξέταση σχέδιο νόμου εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο υλοποίησης του νέου Ευρωπαϊκού Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο (το «Σύμφωνο»), το οποίο συνιστά το πλέον πρόσφατο και δεσμευτικό θεσμικό οικοδόμημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών και της διεθνούς προστασίας. Το Σύμφωνο συγκροτείται από οκτώ Κανονισμούς και μία Οδηγία, γεγονός που συνεπάγεται σημαντικό περιορισμό της διακριτικής ευχέρειας των κρατών μελών ως προς το ουσιαστικό περιεχόμενο των σχετικών ρυθμίσεων, η οποία σε μεγάλο βαθμό δεν αφορά τη χάραξη αυτόνομης πολιτικής κατεύθυνσης στο πεδίο της μετανάστευσης και του ασύλου, αλλά περιορίζεται πρωτίστως στην διοικητική και επιχειρησιακή υλοποίηση των προκαθορισμένων διαδικασιών από το ενωσιακό δίκαιο, και στην επιλογή των μέσων εφαρμογής τους. Παρόλα αυτά, δεν αναιρείται η υποχρέωση του εθνικού νομοθέτη να διασφαλίζει πλήρη συμμόρφωση προς τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και τη Σύμβαση της Γενεύης του 1951 για το Καθεστώς των Προσφύγων, μεταξύ άλλων κειμένων υπερνομοθετικής ισχύος.

Ειδικότερα, το νέο Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, όπως εισάγεται με το νομοσχέδιο, επιχειρεί να απαντήσει σε πραγματικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ευρώπη και η Ελλάδα τα τελευταία χρόνια, όπως οι αυξημένες μεταναστευτικές πιέσεις, οι καθυστερήσεις στις διαδικασίες ασύλου, οι δευτερογενείς μετακινήσεις εντός της Ε.Ε. και η ανάγκη κοινών κανόνων διαχείρισης. Παράλληλα, περιλαμβάνει ειδικές προβλέψεις για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων και την ενίσχυση των δομών εποπτείας και φιλοξενίας.

Ωστόσο, το νέο πλαίσιο αναδεικνύει και ορισμένα κρίσιμα πολιτικά και γεωπολιτικά ζητήματα. Παρά τους μηχανισμούς αλληλεγγύης που προβλέπονται, η κύρια ευθύνη της αρχικής διαχείρισης εξακολουθεί να βαραίνει σε μεγάλο βαθμό τα κράτη πρώτης υποδοχής που κυρίως βρίσκονται στα εξωτερικά σύνορα της Ε.Ε., όπως η Ελλάδα. Οι χώρες αυτές καλούνται να διαχειριστούν την καταγραφή, τη φιλοξενία,

τους ελέγχους ασφαλείας, τις διαδικασίες ασύλου και τις επιστροφές, αναλαμβάνοντας σημαντικό διοικητικό, οικονομικό και κοινωνικό βάρος.

Από την άλλη μεριά, τα κράτη του κέντρου και του βορρά της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενισχύουν σε σημαντικό βαθμό τον έλεγχο των μεταναστευτικών ροών προς το εσωτερικό τους μέσω αυστηρότερων διαδικασιών στα εξωτερικά σύνορα της Ε.Ε. και περιορισμού των δευτερογενών μετακινήσεων εντός της Ε.Ε., με ευχερέστερες και ταχύτερες διαδικασίες απέλασης αιτούντων άσυλο προς τις χώρες πρώτης υποδοχής, όπως η Ελλάδα.

Με αυτή τη διαπίστωση, η αυστηροποίηση αρκετών διαδικασιών που εισάγει το νομοσχέδιο, αξιοποιώντας την όποια ευελιξία του προσφέρει η ευρωπαϊκή νομοθεσία, μπορεί να ιδωθεί και ως μία μορφή αμυντικής προσαρμογής της Ελλάδας ως χώρα πρώτης υποδοχής απέναντι σε ένα ευρωπαϊκό σύστημα στο οποίο η κύρια ευθύνη της αρχικής διαχείρισης εξακολουθεί να παραμένει στα εξωτερικά σύνορα της Ένωσης. Παρότι το νέο πλαίσιο συνοδεύεται από ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις και μηχανισμούς στήριξης, που προφανώς αποτελούν σημαντικά εργαλεία υποστήριξης, είναι εξαιρετικά αμφίβολο κατά πόσο οι οικονομικοί αυτοί πόροι είναι δυνατόν από μόνοι τους να αντισταθμίσουν το συνολικό οικονομικό και κοινωνικό βάρος που συνεπάγεται η διαρκής διαχείριση αυξημένων μεταναστευτικών και προσφυγικών πιέσεων στις χώρες πρώτης υποδοχής.

Ιδιαίτερη σημασία αποκτά, επίσης, η εκτεταμένη πρόβλεψη για συλλογή, επεξεργασία και διασύνδεση βιομετρικών δεδομένων μέσω του συστήματος Eurodac και των νέων μηχανισμών ελέγχου διαλογής. Η χρήση δακτυλικών αποτυπωμάτων, βιομετρικών ταυτοποιήσεων και διαλειτουργικών ευρωπαϊκών βάσεων δεδομένων παρουσιάζεται ως αναγκαίο εργαλείο για την ταυτοποίηση προσώπων, την ασφάλεια, την αποτροπή πολλαπλών αιτήσεων ασύλου και την αποτελεσματικότερη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών. Την ίδια στιγμή, όμως, αναπτύσσεται και ένας ευρύτερος προβληματισμός σχετικά με τις πιθανές επιπτώσεις τέτοιων μηχανισμών στα θεμελιώδη δικαιώματα, στην προστασία προσωπικών δεδομένων και στη σταδιακή διεύρυνση μορφών ψηφιακής επιτήρησης. Η συστηματική συγκέντρωση και διασταύρωση βιομετρικών πληροφοριών δημιουργεί εύλογες

ανησυχίες για το κατά πόσο τα συστήματα αυτά θα παραμείνουν αυστηρά περιορισμένα στον σκοπό διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης ή αν μελλοντικά θα μπορούσαν να αποκτήσουν ευρύτερες διαστάσεις ελέγχου και παρακολούθησης. Ο σχετικός διάλογος δεν αφορά μόνο το μεταναστευτικό, αλλά συνολικά τη σχέση ασφάλειας, τεχνολογίας και ατομικών ελευθεριών στις σύγχρονες δημοκρατίες.

Υπό το φως των ανωτέρω, το σχέδιο νόμου δίνει έμφαση στην επιτάχυνση των διαδικασιών, στην ενίσχυση των συνοριακών ελέγχων, στην ταχεία εξέταση αιτημάτων ασύλου και στην αποτελεσματικότητα των επιστροφών. Ωστόσο, οφείλεται να επισημανθεί ότι η μετατόπιση προς ένα μοντέλο ταχείας διαχείρισης δεν μπορεί να οδηγήσει σε συρρίκνωση του πυρήνα του δικαιώματος ασύλου, ούτε σε λειτουργική αποδυνάμωση των εγγυήσεων που απορρέουν από το διεθνές και ενωσιακό δίκαιο δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Σημαντική παράλειψη στο υπό επεξεργασία νομοσχέδιο κρίνεται ότι αποτελεί η πλήρης απουσία οποιασδήποτε αναφοράς στον Ανεξάρτητο Μηχανισμό Παρακολούθησης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στον έλεγχο διαλογής και τη διαδικασία ασύλου στα σύνορα στο εθνικό νομοθετικό πλαίσιο, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις του άρθρου 10 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356 και του άρθρου 43 παρ. 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, καθώς πρόκειται για κρίσιμο θεσμικό εργαλείο του νέου Ευρωπαϊκού Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, άρρηκτα συνδεδεμένο με τη διασφάλιση της νομιμότητας, της λογοδοσίας και της συμμόρφωσης προς τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μολονότι σχετική ρύθμιση εισήχθη πρόσφατα σε προγενέστερο χρόνο με το σχέδιο νόμου «Αναμόρφωση του κληρονομικού δικαίου και άλλες διατάξεις», η ρύθμιση αυτή παραμένει αποσπασματική και λειτουργικά αποκομμένη από το συνολικό κανονιστικό πλαίσιο εφαρμογής του Συμφώνου. Υπό το πρίσμα αυτό, κρίνεται αναγκαία η συστηματική ενσωμάτωση και λειτουργική διασύνδεση του Μηχανισμού με τον έλεγχο διαλογής, διοικητικής κράτησης και διαδικασιών ασύλου στα σύνορα, καθώς και η πρόβλεψη επαρκών εγγυήσεων ανεξαρτησίας, πρόσβασης σε πληροφορίες και αποτελεσματικής εποπτείας των αρμόδιων αρχών.

Επιπρόσθετα, η Ο.Κ.Ε. εντοπίζει πεδία παρέμβασης, στα οποία σκόπιμη κρίνεται η σύγκλιση των ρυθμίσεων του υπό επεξεργασία νομοσχεδίου με το πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο και τα θεμελιώδη κείμενα για τα ανθρώπινα δικαιώματα και η υιοθέτηση μιας περισσότερο θεσμικής και συμπεριληπτικής προσέγγισης ή ερμηνείας του ενωσιακού νομικού πλαισίου.

Ειδικότερα, το νέο ενωσιακό νομοθετικό πλαίσιο που απαρτίζει το Νέο Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο (το οποίο έρχεται προς ενσωμάτωση με το υπό επεξεργασία νομοσχέδιο) περιλαμβάνει διατάξεις που παραβιάζουν ευθέως το πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο και την κατ' άρθρο 78 παρ. 1 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) υποχρέωση συμμόρφωσης με τη Σύμβαση της Γενεύης του 1951 για το Καθεστώς των Προσφύγων (ΝΔ 3989/1959, Α΄ 201), την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΧΘΔ), τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού (ΔΣΠΔ, Ν 2101/1992, Α΄ 192), το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα (ΔΣΑΠΔ, Ν 2462/1997, Α΄ 25) και άλλες συμβάσεις που αποτελούν θεμέλιο του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου (άρθρο 78 παρ. 1 ΣΛΕΕ)[17], όπως αναλυτικότερα εκτίθεται στο επόμενο Κεφάλαιο που περιέχει κατ' αρθρο αξιολόγηση των προτεινόμενων διατάξεων. Όπως είναι γνωστό σύμφωνα με την ιεραρχία των πηγών δικαίου, διατάξεις που αντιβαίνουν σε υπερνομοθετικής ισχύος αρχές και κανόνες, πρέπει να μένουν ανεφάρμοστες στην ελληνική έννομη τάξη.

Επιπλέον, άλλες διατάξεις του Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο (όπως προκειται να μεταφερθούν και στην ελληνική έννομη τάξη με το υπό επεξεργασία νομοσχέδιο) φαίνεται να εισάγουν υπέρμετρη ασάφεια και να αποτελούν πηγή σύγχυσης σε ένα ήδη λεπτομερές και σύνθετο πλέγμα ενωσιακών

[17] Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν: α)Το τεκμήριο πλήρωσης των κριτηρίων ασφαλείας για τον χαρακτηρισμό «ασφαλούς τρίτης χώρας» με μόνη την ύπαρξη τυπικής ή άτυπης συμφωνίας της χώρας με την ΕΕ: άρθρο 59 παρ. 7 Κανονισμού 2024/1348. Ευθεία παραβίαση του άρθρου 3 ΕΣΔΑ και της υποχρέωσης ενδελεχούς ελέγχου των συνθηκών στην τρίτη χώρα βάσει επίκαιρων και αξιόπιστων πηγών (ΕΔΔΑ Ilias & Ahmed κατά Ουγγαρίας, ΣτΕ Ολ 1048/2025). β) Το μη ανασταλτικό αποτέλεσμα προσφυγής κατά απόφασης επιστροφής που συνοδεύει την απόρριψη του αιτήματος ασύλου, ακόμη και σε περιπτώσεις αιτημάτων που δεν κρίνονται επί της ουσίας π.χ. σιωπηρή ανάκληση, απαράδεκτο: άρθρο 68 παρ. 3 Κανονισμού 2024/1348. Ευθεία παραβίαση άρθρου 3 ΕΣΔΑ (ΕΔΔΑ Μ.Κ. κατά Πολωνίας, ΔΕΕ C-181/16 Gnandi).

νομοθετημάτων, κατά τρόπο που δυσχεραίνει εξαιρετικά την ερμηνεία και εφαρμογή των κειμένων, αλλά και δικαστική κρίση επ' αυτών, επίσης κατά τα αναλυτικότερα αναφερόμενα στο επόμενο Κεφάλαιο της παρούσας Γνώμης. Οι διατάξεις αυτές φαίνεται να αντιστρατεύονται τους πρωταρχικούς διατυπωμένους στόχους της ασφάλειας δικαίου και της εναρμόνισης των εθνικών συστημάτων ασύλου των κρατών μελών με κίνδυνο να οδηγήσουν σε αυθαίρετη εφαρμογή των κανόνων, σε παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και σε αναποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων ασύλου. Για τον λόγο αυτό, τα ενωσιακά κείμενα πρέπει να ενσωματώνονται, να εφαρμόζονται και να ερμηνεύονται στην ελληνική έννομη τάξη με γνώμονα την ασφάλεια δικαίου, την αποτελεσματικότητα και τη συμβατότητα με το διεθνές δίκαιο προστασίας των προσφύγων και των ανθρώπινων δικαιωμάτων, σύμφωνα με τους κανόνες της καλής νομοθέτησης.

Τέλος, είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι το συγκεκριμένο νομοσχέδιο δεν αποτελεί δημογραφική πολιτική, ούτε θα ήταν ορθό να αξιολογηθεί ως τέτοιο. Το βασικό ζήτημα, ωστόσο, είναι ότι τόσο το νέο Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο όσο και η εθνική νομοθεσία εφαρμογής του φαίνεται να εξελίσσονται χωρίς να εντάσσονται σε μία συνολική, συνεκτική και μακροπρόθεσμη ευρωπαϊκή στρατηγική για το δημογραφικό μέλλον της Ευρώπης.

Παρά το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικότερα χώρες όπως η Ελλάδα αντιμετωπίζουν έντονες δημογραφικές πιέσεις, γήρανση πληθυσμού, μείωση ενεργού εργατικού δυναμικού και σημαντικές ελλείψεις σε κρίσιμους παραγωγικούς τομείς, δεν φαίνεται μέχρι σήμερα να υπάρχει μία συνεκτική και κοινά αποδεκτή ευρωπαϊκή στρατηγική που να συνδέει οργανικά τη νόμιμη μετανάστευση, την κοινωνική ένταξη, τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και τη μακροπρόθεσμη δημογραφική βιωσιμότητα της Ευρώπης. Αντίθετα, το νέο πλαίσιο δίνει σαφώς μεγαλύτερη έμφαση στη διαχείριση, τον έλεγχο και την αποτροπή των παράτυπων μεταναστευτικών ροών, γεγονός που δημιουργεί μία εμφανή ασυμμετρία μεταξύ των πολιτικών ασφάλειας και των ευρύτερων δημογραφικών και αναπτυξιακών αναγκών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εν κατακλείδι, το νομοσχέδιο μπορεί να θεωρηθεί ως μια προσπάθεια ενίσχυσης της θεσμικής και επιχειρησιακής διαχείρισης του μεταναστευτικού ζητήματος σε ευρωπαϊκό επίπεδο, χωρίς όμως να επιλύει τις βαθύτερες ανισορροπίες που εξακολουθούν να υφίστανται μεταξύ των κρατών μελών, αλλά ούτε και να συγκροτεί μια συνολική απάντηση στις δημογραφικές και αναπτυξιακές προκλήσεις της Ελλάδας και της Ευρώπης.

Συγκριτικός σχολιασμός

Η μεταφορά του Ευρωπαϊκού Συμφώνου στο ελληνικό δίκαιο φαίνεται να είναι τεχνικά συμβατή με την Οδηγία, καθώς και να ακολουθεί τις βασικές κατευθύνσεις της Ε.Ε., όμως έχουν επισημανθεί αποκλίσεις αλλά και περιθώρια βελτίωσης, όπως αναλυτικά κατωτέρω αναφέρονται. Ως εισαγωγική παρατήρηση σχετικά με το υπό επεξεργασία νομοσχέδιο θα μπορούσε να τεθεί μια διαφαινόμενη τάση προς την αυστηροποίηση ιδίως μέσω α) περιορισμού των ελάχιστων προϋποθέσεων και εγγυήσεων προστασίας που περιέχονται στην προς ενσωμάτωση Οδηγία και β) υιοθέτησης προτεινόμενων διατάξεων στοχευουσών περισσότερο προς την αποτροπή και την κράτηση, εγείροντας επιφυλάξεις για την σύγκλισή τους με ισχύουσες διατάξεις του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε. και της Σύμβασης της Γενεύης, καθώς και διατάξεις της ίδιας της Οδηγίας.

(Α) Όσον αφορά με τις θέσεις και προτάσεις της Ο.Κ.Ε όπως περιέχονταν στην σχετική Γνώμη της για την ενσωμάτωση της ευρωπαϊκής Οδηγίας 2024/1233 [18], παρατηρείται ότι η πολιτεία με το ν. 5275/2026 ενσωμάτωσε τελικά ορισμένες από τις πιο τεχνικού χαρακτήρα προτεινόμενες βελτιώσεις, αλλά δεν υιοθέτησε θεσμικές προτάσεις για την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας και των γραφειοκρατικών καθυστερήσεων, για την ανάγκη ισορροπίας ανάμεσα στην κάλυψη των αναγκών της εγχώριας αγοράς εργασίας, την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων πολιτών τρίτων χωρών και τη διευκόλυνση της νόμιμης μετακίνησης.

(Β) Αν επιχειρήσει κανείς μια σύγκριση ανάμεσα στο υπό επεξεργασία νομοσχέδιο εναρμόνισης του ελληνικού δικαίου με το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη

[18] https://oke.gr/sites/default/files/369-oke-gnomi-_shn_yp._metanasteysis-nomimi_metanasteysi.pdf

Μετανάστευση και το Άσυλο και τη Γνώμη της Ο.Κ.Ε. για το νομοσχέδιο προώθησης πολιτικών για τη νόμιμη μετανάστευση (προς ενσωμάτωση της Οδηγίας 2024/1233) παρατηρεί ύπαρξη αντιθέσεων σε δομικό επίπεδο.

Το νέο νομοσχέδιο για το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο φαίνεται να απέχει από το πνεύμα της Γνώμης της Ο.Κ.Ε. για τη νόμιμη μετανάστευση. Κι αυτό διότι αντί να χρησιμοποιηθούν οι περιεχόμενες σε αυτήν προτάσεις ως βάση για την ομαλή κοινωνική και εργασιακή ενσωμάτωση, φαίνεται με το υπό επεξεργασία νομοσχέδιο να επιλέγεται μια αυστηρά ελεγκτική και αποτρεπτική πολιτική. Παράλληλα, ενώ η Ο.Κ.Ε. στην προηγούμενη Γνώμη της εστίαζε στην διευκόλυνση της νόμιμης μετακίνησης και την προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών τρίτων χωρών ως μέσο κοινωνικής συνοχής, το νέο νομοσχέδιο φαινεται να υιοθετεί μια αυστηρότερη προσέγγιση που επικεντρώνεται στην αποτροπή και τον έλεγχο.

Το προτεινόμενο νομοσχέδιο φαίνεται να ενσωματώνει τις θέσεις της Ο.Κ.Ε. για την σύνδεση ένταξης και κοινωνικής συνοχής και την επιτάχυνση διοικητικών διαδικασιών, μόνο όμως σε επίπεδο αρχής. Ειδικότερα, η Ο.Κ.Ε. είχε τονίσει τη σημασία της εκμάθησης της γλώσσας και της αγοράς εργασίας προς τον σκοπό της διευκόλυνσης της ένταξης των πολιτών τρίτων χωρών σε αυτήν. Το νέο νομοσχέδιο, όμως, φαίνεται να την εισάγει ως «υποχρεωτική ένταξη» (γλώσσα, δεξιότητες). Επιπλέον, η Ο.Κ.Ε. την πρότεινε ως δικαίωμα και παροχή, ενώ το νέο νομοσχέδιο τη μετατρέπει σε επί ποινή υποχρέωση. Περαιτέρω, η Ο.Κ.Ε. σημείωνε την αναγκαιότητα για την κατάργηση των χρόνιων καθυστερήσεων. Το νέο νομοσχέδιο υιοθετεί αυστηρά χρονοδιαγράμματα και τυποποιημένες διαδικασίες, πλην όμως δεν είναι σαφές αν τελολογικά συνάδει ο σκοπός των δυο κειμένων (Γνώμης και υπό επεξεργασία νομοσχεδίου).

Το περιεχόμενο του υπό επεξεργασία νομοσχεδίου έρχεται σε αντίθεση με βασικές αρχές που υιοθέτησε η Γνώμη της Ο.Κ.Ε. και συγκεκριμένα α) την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας έναντι του πλήρους αποκλεισμού από την αγορά εργασίας, β) τη δημιουργία ενός ισχυρού, ανεξάρτητου και διαφανούς μηχανισμού επιτήρησης των δικαιωμάτων στα εξωτερικά σύνορα, έναντι της ενίσχυσης της ασφάλειας και της φύλαξης, χωρίς τις απαραίτητες εγγυήσεις

προστασίας και γ) την πραγματική και δυναμική ενταξη στην κοινωνία έναντι υιοθέτησης ενός διευρυμένου συστήματος επιστροφών.

(Γ) Τέλος, αν επιχειρήσει κανείς μια σύγκριση μεταξύ του περιεχομένου του υπό επεξεργασία νομοσχεδίου του Υπουργείου Μετανάστευσης και του περιεχομένου της Γνώμης Πρωτοβουλίας της Ο.Κ.Ε. σχετικά με τις προϋποθέσεις και διαδικασίες εισόδου, διαμονής και εργασίας εργαζομένων πολιτών τρίτων χωρών[19], παρατηρεί επίσης αναντιστοιχία στους επιδιωκόμενους στόχους και την εν γένει οπτική και προσέγγιση.

Η Γνώμη Πρωτοβουλίας της Ο.Κ.Ε. επικεντρώνεται στην ανάγκη διευκόλυνσης και οργάνωσης της νόμιμης μετάκλησης εργαζομένων για την κάλυψη των τεράστιων κενών στην ελληνική αγορά εργασίας. Αντίθετα, το νέο νομοσχέδιο του Υπουργείου αφορά αποκλειστικά το άσυλο, τις διαδικασίες συνόρων και τις επιστροφές. Διαχωρίζει πλήρως την πολιτική ασφάλειας/ασύλου (που ρυθμίζεται με αυτό το νομοσχέδιο) από την πολιτική της αγοράς εργασίας, χωρίς να αξιοποιεί τις δομικές προτάσεις της Ο.Κ.Ε. για τη νόμιμη μετανάστευση και την ενεργό κοινωνική ενσωμάτωση.

Το υπό επεξεργασία νομοσχέδιο εστιάζει στη διαχείριση των ροών και του ασύλου, οπότε η σύγκλιση με την προαναφερόμενη Γνώμη Πρωτοβουλίας είναι έμμεση και εξαιρετικά περιορισμένη σε ζητήματα ψηφιοποίησης, επιτάχυνσης και απλούστευσης διαδικασιών και κατάρτισης στο πλαίσιο ένταξης στην αγορά εργασίας. Και πάλι όμως αν και με το νέο νομοσχέδιο εισάγονται αυστηρά χρονοδιαγράμματα και ψηφιακή αναβάθμιση, αυτά αφορούν ροές στις διαδικασίες ελέγχου και ασύλου στα σύνορα και όχι στη διαδικασία των μετακλήσεων. Επίσης, αν και με το νέο νομοσχέδιο εισάγεται υποχρεωτική ένταξη και εκμάθηση δεξιοτήτων, και πάλι αυτό αφορά αποκλειστικά όσους λαμβάνουν άσυλο και όχι το σύστημα μετακλήσεων per se. Κατά τα λοιπά, οι προτάσεις σε δομικό και θεσμικό επίπεδο της Ο.Κ.Ε. για τη μετάκληση εργαζομένων πολιτών τρίτων χωρών δεν φαίνεται να

[19] https://oke.gr/sites/default/files/335_oke-gnomi_protovoylias_proypotheseis_kai_diadikasies_eisodoy_diamonis_kai_ergasias_ergazomenon_politon_triton_horon-_teliko.pdf

απεικονίζονται στο πνεύμα και τον προσανατολισμό του υπό επεξεργασία νομοσχεδίου.

ΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ

Στη συγκεκριμένη ενότητα αξιολογούνται οι προτεινόμενες ρυθμίσεις του υπό επεξεργασία νομοσχεδίου με ανάλυση κατ' άρθρο.

Το Μέρος Α΄ του Βιβλίου Πρώτου **(άρθρα 2-14)** του νομοσχεδίου εισάγει διατάξεις για τον έλεγχο διαλογής κατ' εφαρμογή του Κανονισμού 2024/1356, ο οποίος αντικαθιστά τις «*διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης*» που υλοποιούνται από την Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΥπΥΤ) του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου στα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΚΥΤ) και τις Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές (ΚΕΔ) του άρθρου 8 παρ. 4 Ν 4375/2016 (Α΄ 51) βάσει των εθνικών διατάξεων των άρθρων 38 έως 42 του Κώδικα Ασύλου (Ν 4939/2022, Α΄ 111). Οι δομές αυτές διατηρούνται ως «*σημεία διαλογής*» σύμφωνα με το **άρθρο 4** του Σχεδίου Νόμου.

Το **άρθρο 5** προβλέπει τον «*περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας*» ή την «*κράτηση*» των αιτούντων άσυλο κατά τη διάρκεια του ελέγχου διαλογής, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 23 και 24 αντιστοίχως. Ωστόσο, στις μορφές του «*περιορισμού της ελεύθερης κυκλοφορίας*» σύμφωνα με την παρ. 2 του **άρθρου 23** εισάγεται και η «*απαγόρευση εξόδου ιδίως προκειμένου να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες ελέγχου διαλογής*», η οποία ενσωματώνει πλημμελώς το ενωσιακό δίκαιο κατά το μέρος, το οποίο συνεπάγεται γενικευμένη επιβολή *de facto* στέρησης της προσωπικής ελευθερίας εντός των ΚΥΤ/ΚΕΔ στο στάδιο του ελέγχου διαλογής, χωρίς να τηρούνται τα αυστηρά εχέγγυα του θεμελιώδους δικαιώματος στην ελευθερία, όπως αναλύεται παρακάτω σχετικά με το άρθρο 23.

Ευθέως αντίθετες με τις διατάξεις του ενωσιακού δικαίου είναι και οι προτεινόμενες ρυθμίσεις: **(α)** του **άρθρου 8**, κατά το οποίο ο έλεγχος διαλογής περιλαμβάνει εξακρίβωση της ταυτότητας *και* της ιθαγένειας των υπαγόμενων στον έλεγχο από την Ελληνική Αστυνομία, με τη συνδρομή της Frontex, μολονότι δεν προβλέπεται δυνατότητα εξακρίβωσης ή εκτίμησης της ιθαγένειας στον έλεγχο διαλογής σύμφωνα με το άρθρο 14 του Κανονισμού 2024/1356 και τις λοιπές διατάξεις του και **(β)** του **άρθρου 10**, σύμφωνα με την παρ. 1 του οποίου οι

προθεσμίες που θέτει το άρθρο 8 παρ. 3 και 4 του Κανονισμού 2024/1356 για την ολοκλήρωση του ελέγχου διαλογής, ήτοι επτά (7) ημέρες για τον έλεγχο διαλογής στα σύνορα και τρεις (3) ημέρες για τον έλεγχο διαλογής στην επικράτεια, εκκινούν από την είσοδο του ατόμου στο σημείο διαλογής και όχι από τη σύλληψη αυτού, όπως προβλέπουν ρητώς οι προρρηθείσες διατάξεις του Κανονισμού.

Όσον αφορά, δε, την προρρηθείσα θέσπιση ανεξάρτητου μηχανισμού παρακολούθησης της εφαρμογής του ελέγχου διαλογής και της συνοριακής διαδικασίας ασύλου, όπως απαιτείται από το άρθρο 10 του Κανονισμού 2024/1356 και το άρθρο 43 παρ. 4 του Κανονισμού 2024/1348, δεν προβάλλονται ούτε αιτιολογούνται οι λόγοι για τους οποίους παραλείφθηκε από το παρόν νομοσχέδιο η επίμαχη διάταξη. Αντ' αυτού εισήχθη ως τροπολογία σε άσχετο και ήδη ψηφισθέν νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης για την αναμόρφωση του κληρονομικού δικαίου,[20] κατά παράβαση των αρχών της καλής νομοθέτησης.

Σε κάθε περίπτωση, η ήδη ψηφισθείσα ρύθμιση του άρθρου 39 Ν 5303/2026 (Α΄ 81/22.5.2026) δεν συμμορφώνεται με τις ελάχιστες απαιτήσεις του άρθρου 10 του Κανονισμού 2024/1356, καθώς τόσο οι καταστατικοί σκοποί της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ), όσο και η σύνθεση και ο τρόπος επιλογής των μελών της, σύμφωνα με τα άρθρα 82, 88 και 90 Ν 4622/2019 (Α΄ 133), δεν πληρούν τα απαιτούμενα εχέγγυα ανεξαρτησίας και πλουραλισμού, όπως υπαγορεύονται από τις Αρχές των Παρισίων και τις Αρχές της Βενετίας, ούτε όμως ρυθμίζεται η υποχρεωτική κατά το άρθρο 10 του Κανονισμού 2024/1356 συμμετοχή του Συνηγόρου του Πολίτη και της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ) στον ανεξάρτητο μηχανισμό παρακολούθησης.[21]

Το Μέρος Β' **(άρθρα 15 έως 47)** ενσωματώνει στην ελληνική έννομη τάξη την Οδηγία (ΕΕ) 2024/1346 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία και επιχειρεί να συγκροτήσει ένα ενιαίο πλαίσιο κανόνων για τις συνθήκες υποδοχής των αιτούντων

---

20 https://www.hellenicparliament.gr/Nomothetiko-Ergo/Anazitisi-Nomothetikou-Ergou?law_id=74e0cb08-8608-4a19-a07c-b445000e9af9.

21 Η ανεξαρτησία τόσο του Συνηγόρου του Πολίτη όσο και της ΕΕΔΑ, καθώς και η αμφισβήτηση της ανεξαρτησίας και της μεθοδολογίας της ΕΑΔ, υπογραμμίζονται στην ΕΔΔΑ *A.R.E. κατά Ελλάδας*, 15783/21, 07-01-2025, σκ. 227.

διεθνή προστασία. Ωστόσο, το κρίσιμο ζήτημα δεν είναι μόνο η τυπική μεταφορά των ευρωπαϊκών κανόνων, αλλά η ουσιαστική δυνατότητα της Διοίκησης να τους εφαρμόσει με πλήρη σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Το άρθρο 4 της υπό ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346, προβλέπει ρητώς τη δυνατότητα θέσπισης ευνοϊκότερων διατάξεων για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο σε εθνικό επίπεδο.

Πλην, όμως, προβληματισμό εγείρουν οι διατάξεις του νομοσχεδίου που διευρύνουν σημαντικά τις δυνατότητες περιορισμού και στέρησης της ελευθερίας των ανθρώπων που ζητούν άσυλο στη χώρα, κατά τρόπο, μάλιστα, που πρόκειται να οδηγήσει σε γενικευμένο εγκλωβισμό ανθρώπων εντός των δομών της ΥπΥΤ (ΚΥΤ, ΚΕΔ, ΕΔΦΠΑΑ), απομονωμένων και άνευ διασύνδεσης με τον αστικό ιστό,[22] ή των κέντρων κράτησης της Ελληνικής Αστυνομίας (ΠΡΟΚΕΚΑ), σε ακατάλληλες και αξιοπρεπείς συνθήκες τις οποίες εξακολουθούν να διαπιστώνουν εθνικοί και διεθνείς θεσμοί[23] και χωρίς επαρκή πρόσβαση σε υποστήριξη και νομική εκπροσώπηση για τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων τους.

Ιδιαίτερη προσοχή χρήζουν, μεταξύ άλλων, οι κάτωθι διατάξεις του Σχεδίου Νόμου:

(α) Ο ορισμός του «*κινδύνου διαφυγής*» στο **άρθρο 17 περ. ιβ΄**, η διαπίστωση του οποίου στηρίζεται σε πολυάριθμα και ευρεία κριτήρια, συμπεριλαμβανομένης ακόμη και της έλλειψης γνωστής διαμονής. Η διάταξη δεν λαμβάνει υπόψη τις ιδιαίτερες περιστάσεις των ανθρώπων που εκτοπίζονται από τις χώρες τους και φτάνουν στην Ελλάδα – παράτυπα, κατά πλειοψηφία – για να ζητήσουν διεθνή προστασία, οι οποίοι δικαιούνται, μάλιστα, στέγαση, σίτιση και έτερες υλικές συνθήκες υποδοχής από το κράτος μέχρι την εξέταση των αιτημάτων ασύλου τους

---

22 Συνήγορος του Πολίτη, *Η Πρόκληση των Μεταναστευτικών Ροών και της Προστασίας των Προσφύγων – Συνθήκες και Διαδικασίες Υποδοχής*, Απρίλιος 2024, σελ. 24, 66, 128, https://www.synigoros.gr/api/files/download/509887, RSA, *Προσφυγικές δομές στα νησιά του Αιγαίου*, Δεκέμβριος 2024, https://rsaegean.org/el/prosfygikes-domes-sta-nisia-tou-aigaiou/, *Προσφυγικά καμπς στην ενδοχώρα*, Ιούνιος 2024, https://rsaegean.org/el/prosfygika-camps-stin-endochora/.

23 Ενδεικτικά, Υπεύθυνος Θεμελιωδών Δικαιωμάτων Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, *Ενημερωτικό Σημείωμα για κ. Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου*, Ares(2025)11516527, 19-11-2024, Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων (CPT), *Report on the visit to Greece from 20 November to 1 December 2023*, CPT/Inf (2024) 21, 12-07-2024, https://rm.coe.int/1680b0e4e1.

σύμφωνα με το **άρθρο 33**. Δημιουργείται, έτσι, κίνδυνος να τίθενται συλλήβδην σε καθεστώς περιορισμού ή/και στέρησης ελευθερίας οι νεοαφιχθέντες αιτούντες άσυλο, για τον μόνο λόγο ότι αδυνατούν, αυτονόητα, να αποδείξουν γνωστή διαμονή στη χώρα κατά την άφιξή τους.

(β) Η θέσπιση ευρέων καθεστώτων «*περιορισμού της ελεύθερης κυκλοφορίας*» στο **άρθρο 23**, τα οποία δύνανται να επιβάλλονται σε οποιοδήποτε στάδιο του ελέγχου διαλογής ή/και της διαδικασίας ασύλου, ανεξαρτήτως της κατηγορίας στην οποία υπάγεται ο αιτών, ήτοι κανονική, ταχεία ή συνοριακή διαδικασία, χωρίς μάλιστα να περιορίζεται η εφαρμογή τους σε περιπτώσεις όπου «*είναι αναγκαίο*», όπως απαιτεί το άρθρο 9 παρ. 1 της Οδηγίας 2024/1346. Σύμφωνα με την παρ. 2, εντάσσεται στις μορφές περιορισμού της ελεύθερης κυκλοφορίας- αναιτιολόγητα και αντίθετα με τις προβλέψεις της Οδηγίας- και η «*απαγόρευση εξόδου*», μέτρο που συνεπάγεται στέρηση της προσωπικής ελευθερίας και επομένως *de facto* κράτηση, σύμφωνα τόσο με τη νομολογία[24], όσο και με εν εξελίξει διαδικασία επί παραβάσει της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε βάρος της Ελλάδας.[25] Η *de facto* κράτηση υπό τη μορφή «*περιορισμού της ελεύθερης κυκλοφορίας*» δεν συμμορφώνεται με το δικαίωμα στην ελευθερία, κατά το σκέλος κατά το οποίο δεν επιβάλλεται κατ' εξαίρεση και βάσει εξατομικευμένης αξιολόγησης και κριτηρίων αναγκαιότητας, αναλογικότητας και αδυναμίας εφαρμογής εναλλακτικών της κράτησης μέτρων. Περαιτέρω, η παρ. 3 του άρθρου 23 περιορίζει υπέρμετρα το δικαίωμα αίτησης και λήψης άδειας από την ΥπΥΤ για προσωρινή διαμονή εκτός του ορισμένου τόπου διαμονής σε «*εξαιρετικούς λόγους*», ρύθμιση η οποία δεν συνάδει με το άρθρο 9 παρ. 3 της Οδηγίας 2024/1346.

(γ) Η παρ. 2 του **άρθρου 27** για την κράτηση ανηλίκων, η οποία αντιστρατεύεται το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, το οποίο πρέπει να υπηρετούν απαρέγκλιτα οι αρχές σύμφωνα με το άρθρο 3 ΔΣΠΔ και το άρθρο 24 παρ. 2 ΧΘΔ. Με την προτεινόμενη διάταξη επαναφέρεται, μάλιστα, η καταργηθείσα με το άρθρο 43

---

24 ΔΕΕ C-150/24 *Aroja*, 05-03-2026, σκ. 54, C-313/25 PPU *Adrar*, 04-09-2025, σκ. 49, C-924/19 PPU *Országos Idegenrendeszeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság*, 14-05-2020, σκ. 216-225. Ειδικότερα για τον «*περιορισμό ελευθερίας*» εντός ΚΥΤ / ΚΕΔ, βλ. ΣυμβΠλΚρ 349/2025, ΔΠρΡοδ ΑΡ88/2025, ΔΠρΣυρ ΑΡ7/2025, ΔΠρΑθ ΑΡ539/2025, ΑΡ2200/2024.

25 INFR(2022)2156, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/inf_23_142.

Ν 4760/2020 (Α΄ 247) «προστατευτική κράτηση» ασυνόδευτων ανηλίκων, για την οποία καταδικάζεται μέχρι και σήμερα η Ελλάδα από το ΕΔΔΑ.[26]

Συμπερασματικά, από το πλέγμα των άρθρων 23 έως 27 κεντρικό ζήτημα το οποίο φαίνεται να ανακύπτει είναι ότι παρότι η Οδηγία προβλέπει μέτρα που ρυθμίζουν τον περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας, την κράτηση και τις συνθήκες κράτησης των αιτούντων υπό προϋποθέσεις, η εθνική διατύπωση φαίνεται να αφήνει ευρύ πεδίο διοικητικής διακριτικής ευχέρειας, ιδίως ως προς την επιλογή μεταξύ περιορισμού και κράτησης, χωρίς επαρκώς προσδιορισμένα αυστηρά κριτήρια αναγκαιότητας και καταλληλότητας.

Ειδικότερα, ο ορισμός και η εφαρμογή του «κινδύνου διαφυγής» σε κάθε περίπτωση είναι αναγκαίο να διατυπωθούν στενότερα, με αντικειμενικά και επαληθεύσιμα κριτήρια, ώστε να μη μετατραπεί σε γενική ρήτρα που δικαιολογεί περιορισμούς σχεδόν σε κάθε περίπτωση. Επιπλέον, η κράτηση, στην οποία συμπεριλαμβάνεται οιαδήποτε μορφή «απαγόρευσης εξόδου» από δομή σύμφωνα με νομολογία του ΔΕΕ [27] , πρέπει να αποτελεί έσχατο μέτρο, όπως προκύπτει από το άρθρο 24 του παρόντος ή το άρθρο 10 της Οδηγίας 2024/1346 να εφαρμόζεται μόνο κατόπιν εξατομικευμένης κρίσης και για τον απολύτως αναγκαίο χρόνο, ενώ οι εναλλακτικές της κράτησης οφείλουν να προηγούνται συστηματικά, ιδίως δε στις περιπτώσεις προσώπων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες.[28]

Συναφώς, επισημαίνεται ότι η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ) έχει υπογραμμίσει ότι η διοικητική κράτηση αιτούντων διεθνή προστασία πρέπει να εφαρμόζεται μόνο κατ' εξαίρεση, κατόπιν εξατομικευμένης αξιολόγησης και σύμφωνα με τις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας.[29] Ειδικότερα, παρατηρείται ότι στην παρ. 1 του άρθρου 23 δεν μεταφέρεται ορθά η διάταξη του άρθρου 9 παρ. 1 της Οδηγίας 2024/1346 που επιτρέπει τη θέσπιση περιορισμών στην ελεύθερη κυκλοφορία των αιτουσών/ούντων μόνο «όταν είναι

[26] ΕΔΔΑ *Μ.Υ. κατά Ελλάδας*, 51980/19, 19-06-2025.
[27] Αναλυτικά ανωτέρω στην υπ' αριθμ 24 υποσημειώση
[28] ΕΕΔΑ, Παρατηρήσεις στο Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη «Περί Διεθνούς Προστασίας: διατάξεις για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των ανιθαγενών ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας, ενοποίηση διατάξεων για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία, τη διαδικασία χορήγησης και ανάκλησης του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, αναδιάρθρωση δικαστικής προστασίας αιτούντων άσυλο και άλλες διατάξεις, 2019.
[29] Βλ. ενδεικτικά Δήλωση της ΕΕΔΑ για την κατάσταση του συστήματος υποδοχής και ασύλου στη χώρα, 2017.

αναγκαίο». Στο ίδιο πνεύμα, η εισαγωγή στην παρ. 3 του άρθρου 23 της διατύπωσης «για εξαιρετικούς λόγους», περιορίζει το δικαίωμα αίτησης και λήψης άδειας προσωρινής διαμονής εκτός του ορισμένου τόπου, γεγονός που δεν συνάδει με το άρθρο 9 παρ. 3 της Οδηγίας 2024/1346.

(δ) Η αποδυνάμωση του δικαστικού ελέγχου της κράτησης και απουσία αποτελεσματικής νομικής συνδρομής. Αφενός, η παρ. 4 του **άρθρου 25** καταργεί τον αυτεπάγγελτο έλεγχο της κράτησης των αιτούντων άσυλο από τα διοικητικά πρωτοδικεία, τον οποίο διατηρεί η παρ. 5 μόνο για τους ασυνόδευτους ανηλίκους. Αφετέρου, η ίδια διάταξη προβλέπει δικαίωμα πρόσβασης των αιτούντων σε νομική συνδρομή σύμφωνα με τον Ν 3226/2004 (Α΄ 24) για την υποβολή αντιρρήσεων κατά της κράτησης, χωρίς να ρυθμίζει, ωστόσο, την απαραίτητη διαδικασία και τους μηχανισμούς για την πραγματική πρόσβαση σε νομική βοήθεια, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση των άρθρων 11 παρ. 6 και 29 παρ. 6 της Οδηγίας 2024/1346, καλούμενων των αιτούντων άσυλο που τελούν σε καθεστώς κράτησης να δύνανται να συντάξουν στα ελληνικά και υποβάλουν αυτοπροσώπως αίτηση στο αρμόδιο διοικητικό πρωτοδικείο, συνοδευόμενη από τα απαραίτητα δικαιολογητικά έγγραφα του άρθρου 2 Ν 3226/2004.

(ε) Αντίστοιχα ζητήματα πλήττουν την προσβασιμότητα και αποτελεσματικότητα του- θετικού επί της αρχής για τη συμμόρφωση της χώρας με τις απαιτήσεις της νομολογίας του ΕΔΔΑ στον τομέα των συνθηκών υποδοχής των αιτούντων άσυλο[30]- εισαγόμενου ένδικου βοηθήματος των αντιρρήσεων σε σχέση με τις συνθήκες υποδοχής, υπό την προτεινόμενη διατύπωση του **άρθρου 42** και της παρ. 3 του **άρθρου 33**, με την οποία δεν ρυθμίζεται ο τρόπος με τον οποίο δύνανται στην πράξη να έχουν πρόσβαση σε νομική συνδρομή οι αιτούντες ώστε να υποβάλουν γραπτή αίτηση αποκατάστασης των υλικών συνθηκών υποδοχής στην ΥπΥΤ και να ασκήσουν αντιρρήσεις στο αρμόδιο διοικητικό πρωτοδικείο, εντός της εξαιρετικά στενής προθεσμίας των πέντε (5) ημερών.

Αναλυτικότερα, για την ορθή και αποτελεσματική λειτουργία της εν λόγω διαδικασίας θα πρέπει να υπάρξουν συγκεκριμένες εγγυήσεις, όπως, κατ'αρχήν,

[30] Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, *H46-20 M.S.S. and H.A. and Others groups v. Greece*, CM/Del/Dec(2025)1531/H46-20, 12-06-2025, σκ. 9.

ρητή ρύθμιση περί παροχής δωρεάν νομικής συνδρομής για την εν λόγω διαδικασία. Επιπλέον, προς το σκοπό της νομοτεχνικής βελτίωσης προτείνεται η διαγραφή του όρου «άπαξ» του εδ. α΄ της **παρ. 3 του άρθρου 33**, δεδομένου ότι οι υλικές συνθήκες υποδοχής ενδέχεται να μεταβληθούν περισσότερες φορές καθ' όλη τη διάρκεια παραμονής τους στο σύστημα υποδοχής της ΥπΥΤ, ιδίως δε σε περιπτώσεις μεταφοράς τους από μία δομή σε άλλη.

Επιφυλάξεις εγείρονται και ως προς τις διατάξεις του Σχεδίου Νόμου, με τις οποίες περιορίζεται η πρόσβαση των αιτούντων άσυλο στην εκπαίδευση, στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας και στην απασχόληση, κατά τρόπο που επιδεινώνει την αποσύνδεση της μεταναστευτικής πολιτικής της χώρας από τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και την επιτακτική ανάγκη αντιμετώπισή της, όπως αποτυπώνονται επανειλημμένα στις παρατηρήσεις της Ο.Κ.Ε.

(α) Το **άρθρο 31** και το **άρθρο 32** αποκλείουν από την πρόσβαση σε μαθήματα γλωσσών και την απασχόληση τους αιτούντες άσυλο, των οποίων οι αιτήσεις εξετάζονται υπό τη συνοριακή διαδικασία ασύλου, η οποία πρόκειται να τυγχάνει εφαρμογής, όχι μόνο στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου, αλλά και σε σημεία της ενδοχώρας σύμφωνα με το άρθρα 43 και 54 του Κανονισμού 2024/1348. Η εξαίρεση των περιπτώσεων αυτών από τα ως άνω δικαιώματα, όχι μόνο αντιβαίνει στις διατάξεις των άρθρων 17 και 18 της Οδηγίας 2024/1346, αλλά αντιστρατεύεται ευθέως τον σκοπό της διευκόλυνσης και ενίσχυσης της έγκαιρης ένταξης του προσφυγικού πληθυσμού που βρίσκεται στη χώρα στην αγορά εργασίας.

Όσον αφορά ειδικότερα το **άρθρο 32 παρ. 3** του υπό επεξεργασία νομοσχεδίου σχετικά με την ενσωμάτωση του περιεχομένου της παραγράφου 2 του άρθρου 17 της Οδηγίας 2024/1346, θα πρέπει να σημειωθεί ότι εγείρονται σημαντικοί προβληματισμοί κατά τα αναλυτικά κατωτέρω αναφερόμενα:

<u>Πρώτον</u> η Οδηγία εξαρτά αποκλειστικά και μόνον την επικείμενη πλήρωση μιας συγκεκριμένης θέσης απασχόλησης από τον έλεγχο της διαπίστωσης της πιθανότητας αυτή να καλυφθεί από Έλληνες πολίτες, από πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από υπηκόους τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που διαμένουν νόμιμα στη χώρα. Η Οδηγία δεν θέτει υπό ανάκληση το δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά

εργασίας εν όλω, η αρχική αναγνώριση του οποίου προφανώς δεν εξαρτάται από καμία προϋπόθεση και δη σχετιζόμενη με την (εικαζόμενη ή πραγματική) κατάσταση που επικρατεί σε συγκεκριμένους τομείς απασχόλησης.

Δεύτερον, συνάγεται ότι ακόμη και αυτή η άρση της δυνατότητας πλήρωσης μιας συγκεκριμένης θέσης εργασίας θα πρέπει να βασίζεται -άρα να δικαιολογείται αντικειμενικά- σε κριτήρια που σχετίζονται με συγκεκριμένα μεγέθη απασχόλησης στο πλαίσιο υλοποίησης την εθνικής πολιτικής για την αγορά εργασίας (όπως λ.χ. τα ποσοστά ανεργίας των νέων) και να μην είναι αυθαίρετη, όπως απορρέει και από το πνεύμα του σχετικού άρθρου της Οδηγίας.

Σημαντικές επιφυλάξεις τίθενται και για την 10η και τελευταία παράγραφο του άρθρου 32, η οποία εισάγει μια ετεροβαρή υποχρέωση του εργαζόμενου, η οποία μάλιστα δεν προβλέπεται στο σχετικό άρθρο 17 της Οδηγίας 2024/1346. Συγκεκριμένα ορίζεται ότι «*Οι αιτούντες υποχρεούνται να ενημερώνουν την αρμόδια αρχή υποδοχής για κάθε έναρξη επαγγέλματος ή για κάθε σύμβαση εξαρτημένης εργασίας που συνάπτουν, με την προσκόμιση βεβαίωσης έναρξης εργασιών ή αντιγράφου της σύμβασης ή της αναγγελίας πρόσληψης στο πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ». Σε περίπτωση παραβίασης της υποχρέωσης αυτής εφαρμόζεται το άρθρο 23*».

Προφανής σκοπός αυτής της ρύθμισης είναι ο έλεγχος της επαγγελματικής κινητικότητας των αιτούντων άσυλο κατά τη διάρκεια ισχύος του δικαιώματος για απασχόληση, ώστε να είναι γνωστή η αλλαγή επαγγέλματος και κυρίως εργοδότη. Ωστόσο, πρόκειται για μια επιπλέον διοικητική επιβάρυνση, ιδίως σε ό,τι αφορά στη μισθωτή σχέση εργασίας εφόσον μεταφέρει το βάρος της δήλωσης της σχέσης εργασίας στον εργαζόμενο που ενδεχομένως να μην έχει την σχετική τεχνογνωσία ή την πρόσβαση σε ψηφιακά μέσα. . Ως εκ τούτου για το σκοπό αυτό προτείνεται να αξιοποιηθεί και να διασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων. Επιπλέον, η κύρωση για την παράλειψη της δήλωσης της σχέσης απασχόλησης στην αρμόδια αρχή υποδοχής προσκρούει στην αρχή της αναλογικότητας εφόσον επισείει την στέρηση της ελευθερίας κυκλοφορίας του αιτούντος άσυλο σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 23

(β) Το δε **άρθρο 30** επιτρέπει την πρόσβαση των παιδιών-αιτούντων άσυλο στη φοίτηση σε ελληνικό σχολείο μόνο «*για όσο χρονικό διάστημα δεν εκτελείται μέτρο απομάκρυνσης που εκκρεμεί κατά των ιδίων ή των γονέων τους*», κατά ευθεία παράβαση της καθολικής υποχρεωτικότητας της σχολικής φοίτησης των ανηλίκων (άρθρο 28 παρ. 1 ΔΣΠΔ, άρθρο 88 Ν 4871/2021, Α΄ 246) αλλά και της ίσης μεταχείρισης των παιδιών στο εκπαιδευτικό σύστημα (άρθρο 2 ΔΣΠΔ). Ενόψει των ανωτέρω, προτείνεται η διαγραφή από την παρ. 1 του άρθρου 30 του όρου αυτού (*«και για όσο χρονικό διάστημα δεν εκτελείται μέτρο απομάκρυνσης που εκκρεμεί κατά των ιδίων ή των γονέων τους»)*, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας σχετικά με την διασφάλιση της ελεύθερης πρόσβασης των παιδιών στην σχολική φοίτηση και εκπαίδευση.

Πέραν των ανωτέρω, αναλυτικά αναφερόμενων επιφυλάξεων, τα άρθρα 28 έως 36 που αφορούν τις οικογένειες, τις ιατρικές εξετάσεις, τη σχολική φοίτηση και εκπαίδευση των ανηλίκων, τα μαθήματα γλωσσών και επαγγελματική κατάρτιση, την απασχόληση, τις υλικές συνθήκες υποδοχής και την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, φαίνεται να βαίνουν προς θετική κατεύθυνση, καθώς αναγνωρίζεται ότι η υποδοχή δεν περιορίζεται σε στέγαση, αλλά περιλαμβάνει πρόσβαση στην υγεία, στην εκπαίδευση και στην ένταξη. Ωστόσο, η πρακτική αποτελεσματικότητα των ρυθμίσεων εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα δομών, προσωπικού, διερμηνείας, κοινωνικής υποστήριξης και πρόσβασης στις αντίστοιχες υπηρεσίες.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο νομοτεχνικής βελτίωσης ειδικότερων επιμέρους ζητημάτων, προτείνεται η διαγραφή στο **εδ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 31**[31] της διατύπωσης «με εξαίρεση όσους υπάγονται στη συνοριακή διαδικασία ασύλου», δεδομένου ότι το άρθρο 18 της Οδηγίας 2024/1346 αναφέρεται γενικά σε «αιτούντες» και επομένως δεν επιτρέπει τον αποκλεισμό από τα μαθήματα γλωσσών αιτουσών/ούντων άσυλο που βρίσκονται στη συνοριακή διαδικασία ασύλου. Ομοίως, δεν προβλέπεται από το άρθρο 17 της Οδηγίας 2024/1346 αποκλεισμός των αιτουσών/ούντων που βρίσκονται στη συνοριακή διαδικασία ασύλου από την

[31] Το οποίο προβλέπει ότι: «*Οι αιτούντες, με εξαίρεση όσους υπάγονται στη συνοριακή διαδικασία ασύλου, έχουν πρόσβαση στην παρακολούθηση μαθημάτων γλώσσας και προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, κατάλληλων για την ενίσχυση της ικανότητάς τους να ενεργούν αυτόνομα, να αλληλοεπιδρούν με τις αρμόδιες αρχές ή να βρίσκουν απασχόληση, με τους ίδιους όρους όπως οι Έλληνες πολίτες, ανεξαρτήτως εάν έχουν αποκτήσει πρόσβαση στην αγορά εργασίας κατά το άρθρο 32...».*

πρόσβαση στην απασχόληση, αλλά μόνο όσων εξετάζονται με την ταχεία διαδικασία του άρθρου 42 του Κανονισμού 2024/1348. Συνεπώς, προτείνεται η διαγραφή από την δεύτερη υποπαράγραφο της παρ. 1 η διατύπωση «ή όταν η αίτηση εξετάζεται στη διαδικασία στα σύνορα σύμφωνα με το άρθρο 43 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348».

Τα **άρθρα 38-41** αποτελούν καίριο τμήμα του Μέρους Β’, καθόσον ρυθμίζουν ζητήματα ουσιώδους σημασίας για την υποδοχή και την προστασία των αιτούντων διεθνή προστασία. Οι μηχανισμοί εντοπισμού και αξιολόγησης ευαλωτότητας και ειδικών αναγκών υποδοχής θα πρέπει να ενισχυθούν ουσιαστικά, με τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η άμεση και συστηματική αναγνώριση των σχετικών περιπτώσεων, η αξιολόγηση από εξειδικευμένο και κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό, η συνεχής παρακολούθηση της κατάστασης των ενδιαφερομένων, καθώς και η κατά προτεραιότητα παραπομπή και τοποθέτησή τους σε κατάλληλες δομές υποδοχής και προστασίας. Για τους ανηλίκους και ιδίως τους ασυνόδευτους, απαιτείται σαφής προτεραιότητα στην παραπομπή σε κατάλληλες δομές, στη λήψη παιδοκεντρικών μέτρων και στην παρουσία εκπροσώπου όπου αυτό προβλέπεται.

Το **άρθρο 41** για θύματα βασανιστηρίων και βίας είναι θετικό ως προς την πρόβλεψη ειδικής μεταχείρισης, αλλά απαιτείται περαιτέρω εξειδίκευση των αρμόδιων φορέων, των διαδικασιών έγκαιρης ταυτοποίησης και των μηχανισμών παραπομπής σε εξειδικευμένες υπηρεσίες ψυχικής υγείας και αποκατάστασης, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική εφαρμογή της διάταξης στην πράξη.

Ιδιαίτερη προσοχή απαιτεί η εφαρμογή του **άρθρου 37** περί περιορισμού ή διακοπής των υλικών συνθηκών υποδοχής. Η διακοπή υλικών συνθηκών υποδοχής δεν πρέπει να λειτουργεί ως μηχανισμός έμμεσης τιμωρίας ή αποτροπής, αλλά μόνο υπό αυστηρές προϋποθέσεις και με πλήρη σεβασμό στον πυρήνα της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, ενώ σε κάθε περίπτωση η στέρηση βασικών υλικών παροχών δεν θα πρέπει να οδηγεί σε πραγματική αστεγία, σε αδυναμία πρόσβασης σε ιατροφαρμακευτική μέριμνα ή σε αποστέρηση των ελάχιστων όρων διαβίωσης. Απαιτείται, επίσης, σαφής πρόβλεψη εξαίρεσης ή ειδικής μέριμνας για ευάλωτες ομάδες, οικογένειες με παιδιά, εγκύους, άτομα με σοβαρά προβλήματα υγείας και θύματα βίας, προκειμένου να αποφευχθούν δυσανάλογες συνέπειες.

Το **άρθρο 42**, σε συνδυασμό με τις λοιπές δικονομικές ρυθμίσεις του Μέρους, είναι κρίσιμο για την αποτελεσματικότητα του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής. Όπως αναφέρθηκε ήδη, η αποτελεσματικότητα της προσφυγής δεν εξαρτάται μόνο από την τυπική ύπαρξή της, αλλά και από την πρόσβαση σε νομική συνδρομή, διερμηνεία, επαρκείς προθεσμίες και δυνατότητα πραγματικής προετοιμασίας, για τις οποίες δεν αρκεί η μόνη αναφορά της διάταξης στην εφαρμογή του Ν 3226/2004.

Τα άρθρα **43 έως 47** αφορούν τις αρμόδιες αρχές, το σύστημα προσανατολισμού, παρακολούθησης και ελέγχου, τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης και το προσωπικό και τους πόρους. Οι ρυθμίσεις αυτές είναι αναγκαίες για τη λειτουργικότητα του συστήματος υποδοχής, πλην όμως η επιτυχία τους εξαρτάται αποφασιστικά από την πρακτική δυνατότητα εφαρμογής τους. Χωρίς επαρκές και εκπαιδευμένο προσωπικό, χωρίς σταθερή χρηματοδότηση και χωρίς σαφείς μηχανισμούς λογοδοσίας, οι διατάξεις κινδυνεύουν να μείνουν σε οργανωτικό επίπεδο.

Το Μέρος Γ΄ **(άρθρα 48 έως 93)** συνιστά σημαντική νομοθετική προσπάθεια αναμόρφωσης του πλαισίου προστασίας των ασυνόδευτων ανηλίκων, ενσωματώνοντας στοιχεία από την ήδη ισχύουσα ειδική επιτροπεία, τη φιλοξενία, την αξιολόγηση του βέλτιστου συμφέροντος και τον συντονισμό των συναρμόδιων αρχών, στο πλαίσιο εναρμόνισης των σχετικών ρυθμίσεων με τις διεθνείς και ενωσιακές υποχρεώσεις της χώρας, ιδίως τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το νέο Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο.

Αρχικά, πάγια θέση είναι ότι η προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων πρέπει να διέπεται πρωτίστως από την αρχή του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού, η οποία οφείλει να εφαρμόζεται οριζόντια σε κάθε στάδιο των διαδικασιών υποδοχής, ταυτοποίησης, επιτροπείας, φιλοξενίας και ένταξης.

Κεντρικός άξονας του Μέρους Γ΄ είναι ο θεσμός της ειδικής επιτροπείας, ο οποίος επιδιώκει να εξασφαλίσει ότι κάθε ασυνόδευτος ανήλικος θα έχει ένα πρόσωπο ή μηχανισμό νόμιμης εκπροσώπησης και πρακτικής υποστήριξης. Η Εθνική

Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου είχε ήδη τονίσει στις Παρατηρήσεις της για το Σχέδιο Νόμου περί Ειδικής Επιτροπείας, ότι ο θεσμός πρέπει να στηρίζεται σε σαφές μητρώο επιτρόπων, σε έλεγχο καταλληλότητας, σε εκπαίδευση, σε εποπτεία και σε περιορισμένο αριθμό υποθέσεων ανά επίτροπο, ώστε η εκπροσώπηση να είναι ουσιαστική και όχι τυπική.[32] Στο ίδιο πνεύμα, η ΕΕΔΑ είχε ζητήσει οι κρίσιμες λεπτομέρειες εφαρμογής να μην αναβάλλονται επ' αόριστον για μεταγενέστερες υπουργικές αποφάσεις, διότι αυτό αποδυναμώνει τον ίδιο τον θεσμό.

Σημαντικό είναι η φιλοσοφία του νομοσχεδίου, αλλά και οι επιμέρους διατάξεις του βάσει αυτής να διατηρούν και να ενισχύουν την αρχή του «ενιαίου και εξατομικευμένου» επιτρόπου ανά παιδί, κάτι που αποτελεί κρίσιμη εγγύηση για το βέλτιστο συμφέρον του ανηλίκου. Ιδίως πρέπει να επισημανθεί ότι η επιτροπεία δεν μπορεί να καταλήγει σε υπέρμετρη φόρτωση επιτρόπων με μεγάλο αριθμό παιδιών, διότι τότε ο ρόλος γίνεται τυπικός και όχι ουσιαστικός. Κατά συνέπεια, ο προβλεπόμενος αριθμός των 30 ασυνόδευτων παιδιών ανά προσωρινό επίτροπο στην παρ. 6 του άρθρου 72 είναι μεν εντός των απαιτήσεων του άρθρου 27 παρ. 7 της Οδηγίας 2024/1346, πλην, όμως, εγείρει σοβαρούς προβληματισμούς ως προς τη δυνατότητα ουσιαστικής και εξατομικευμένης άσκησης των καθηκόντων επιτροπείας, ιδίως σε περιπτώσεις παιδιών με αυξημένες ανάγκες προστασίας ή ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, δεδομένου ότι η αποτελεσματική επιτροπεία δεν μπορεί να εξαντλείται στην τυπική εκπροσώπηση του ανηλίκου, αλλά προϋποθέτει σταθερή παρακολούθηση της κατάστασής του, επαρκή επικοινωνία και ενεργή υποστήριξη ως προς την πρόσβαση σε δικαιώματα, υπηρεσίες και διαδικαστικές εγγυήσεις.

Ιδιαίτερα κρίσιμη είναι η διάσταση της ακρόασης και συμμετοχής του ανηλίκου στις αποφάσεις που τον αφορούν. Η ΕΕΔΑ είχε επισημάνει ήδη από το 2017 ότι το δικαίωμα του παιδιού να εκφράζει άποψη για τις ενέργειες του επιτρόπου δεν πρέπει να μένει αόριστο, αλλά να συνοδεύεται από ρητή διαδικασία, μηχανισμό επίλυσης διαφορών και ουσιαστική δυνατότητα επανεξέτασης.[33] Εν προκειμένω, υπογραμμίζεται ότι το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού θα πρέπει να λειτουργεί ως

[32] ΕΕΔΑ, Παρατηρήσεις στο Σχέδιο Νόμου για την Ειδική Επιτροπεία Ασυνόδευτων Ανηλίκων, Μάρτιος 2017.
[33] ΕΕΔΑ, Παρατηρήσεις στο Σχέδιο Νόμου για την Ειδική Επιτροπεία Ασυνόδευτων Ανηλίκων, Μάρτιος 2017.

δεσμευτικό κριτήριο σε κάθε στάδιο, με τεκμηρίωση των επιλογών και με δυνατότητα ελέγχου. Ιδίως όταν υπάρχουν διαφωνίες μεταξύ ανηλίκου, επιτρόπου και διοίκησης, το πλαίσιο πρέπει να προκρίνει γρήγορες, κατανοητές και παιδοκεντρικές διαδικασίες.

Τα **άρθρα 78-89**, που αφορούν το πλαίσιο φιλοξενίας, τις δομές, τις ασφαλείς ζώνες και τον μηχανισμό επείγουσας ανταπόκρισης, είναι κομβικής σημασίας για την καθημερινή προστασία των ανηλίκων. Η εμπειρία των τελευταίων ετών δείχνει ότι η παραμονή ασυνόδευτων παιδιών σε αστυνομικά τμήματα, προαναχωρησιακά κέντρα ή άλλους ακατάλληλους χώρους συνιστά σοβαρή παραβίαση δικαιωμάτων και θέτει σε κίνδυνο την ανάπτυξή τους.[34] Εν προκειμένω, το βασικό ζήτημα δεν είναι η ύπαρξη διατάξεων για φιλοξενία, αλλά η διαθεσιμότητα πραγματικών θέσεων, η γεωγραφική κατανομή, η ταχύτητα παραπομπής και η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Πιο συγκεκριμένα, η πρόβλεψη ασφαλών ζωνών και επείγουσας ανταπόκρισης του **άρθρου 82** μπορεί να θεωρηθεί ότι θα λειτουργήσει θετικά μόνο αν συνοδεύεται από σαφή επιχειρησιακά πρωτόκολλα, εκπαίδευση προσωπικού, ενώ απαραίτητο είναι να προβλεφθεί ανώτατο όριο παραμονής εντός των ζωνών που δεν θα υπερβαίνει τους χρόνους της διαδικασίας διαλογής σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 3 και 4 του Κανονισμού 2024/1356.

Σε κάθε περίπτωση, τονίζεται ότι οι «ασφαλείς ζώνες» δεν μπορούν να υποκαταστήσουν κατάλληλες δομές παιδικής προστασίας και φιλοξενίας.[35] Όπως τόνισε το ΕΔΔΑ στην πρόσφατη απόφασή του *Α.Ν. κ.α. κατά Ελλάδας* «*τα παιδιά έχουν ειδικές ανάγκες που απορρέουν από την ηλικία και την έλλειψη αυτονομίας τους, και η ακραία ευαλωτότητα του παιδιού είναι καθοριστική και υπερισχύει κάθε σκέψης σχετικής με το καθεστώς του παιδιού υπό το μεταναστευτικό δίκαιο. Η υποδοχή και η φροντίδα τέτοιων προσώπων πρέπει να προσαρμόζονται στην ηλικία τους, και οποιαδήποτε αδυναμία κάλυψης των βασικών τους αναγκών—υλικών,*

[34] ΕΕΔΑ, Β.F. κατά Ελλάδας της 14.10.2025 (προσφ. αριθ. 59816/13)
[35] Α.Ν. κ.α. κατά Ελλάδας της 22.01.2026

σωματικών ή συναισθηματικών—μπορεί αυτή καθαυτή να συνιστά εξευτελιστική μεταχείριση κατά την έννοια του άρθρου 3».

Συνεπώς, η εισαγωγή «ασφαλών ζωνών» μπορεί να γίνει ανεκτή μόνο ως εξαιρετικό και προσωρινό μέτρο διαχείρισης πρώτης υποδοχής, υπό την αυστηρή προϋπόθεση ότι δεν μετατρέπεται de facto σε μηχανισμό μακροχρόνιου περιορισμού ευάλωτων προσώπων και ιδίως ανηλίκων. Σε κάθε περίπτωση, η οποιαδήποτε παραμονή εντός τέτοιων ζωνών πρέπει να συνδέεται λειτουργικά και χρονικά με την άμεση ενεργοποίηση διαδικασιών ταυτοποίησης, παραπομπής και τοποθέτησης σε κατάλληλες δομές παιδικής προστασίας, διαφορετικά, ο κίνδυνος μετατροπής τους σε χώρο παρατεταμένης παραμονής χωρίς επαρκείς εγγυήσεις θα εγείρει σοβαρά ζητήματα συμβατότητας τόσο με το άρθρο 3 ΕΣΔΑ, όσο και με τις θεμελιώδεις αρχές του ενωσιακού δικαίου περί αξιοπρέπειας και προστασίας του παιδιού.

Τα **άρθρα 91 και 92**, που ρυθμίζουν την αξιολόγηση και καταχώριση του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού, είναι απολύτως κεντρικά, αλλά απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή ως προς τη μεθοδολογία και τη δεσμευτικότητά τους.

Τέλος, επισημαίνεται ότι, παρά την αυξημένη έμφαση του Μέρους Γ΄ στην προστασία ευάλωτων ανηλίκων, δεν προβλέπεται ρητή διασύνδεση με τον Ανεξάρτητο Μηχανισμό Παρακολούθησης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στον έλεγχο διαλογής και τη διαδικασία ασύλου στα σύνορα. Η ειδική ευαλωτότητα των ασυνόδευτων ανηλίκων καθιστά αναγκαία τη συστηματική εποπτεία των διαδικασιών πρώτης υποδοχής, ταυτοποίησης, και παραπομπής σε δομές προστασίας, με εγγυήσεις ανεξαρτησίας και αποτελεσματικής λογοδοσίας.

Το Μέρος Δ΄ του Βιβλίου Πρώτου **(άρθρα 94-153)** ρυθμίζει ζητήματα εφαρμογής του Κανονισμού 2024/1348, αναφορικά με τις διαδικασίες εξέτασης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των αιτούντων άσυλο κατά τη διάρκεια αυτών. Ο Κανονισμός 2024/1348, όπως ήδη τροποποιήθηκε από τους Κανονισμούς 2026/463 και 2026/464 προ της έναρξης εφαρμογής του, θεσπίζει ταχύτερες και κατά πολύ αυστηρότερες και απαιτητικότερες διαδικασίες για τα άτομα που ζητούν διεθνή προστασία στη χώρα σε σχέση με το προϊσχύσαν καθεστώς της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ, εισάγοντας

στενότερες διαδικαστικές προθεσμίες (άρθρο 67 παρ. 7 Κανονισμού 2024/1348), αυξημένες υποχρεώσεις (άρθρο 9 Κανονισμού 2024/1348), διευρυμένες συνοριακές διαδικασίες ασύλου σε καθεστώς κράτησης ή περιορισμού της ελεύθερης κυκλοφορίας (άρθρο 43 Κανονισμού 2024/1348) διευρυμένους λόγους απόρριψης της αίτησης ασύλου ως απαράδεκτης, ως σιωπηρώς ανακληθείσας ή ως προδήλως αβάσιμης (άρθρα 38, 41, 42 Κανονισμού 2024/1348), ιδίως με σημαντική διεύρυνση της εφαρμογής των εννοιών των «ασφαλών χωρών καταγωγής» (άρθρο 61 Κανονισμού 2024/1348, όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό 2026/464) και των «ασφαλών τρίτων χωρών» (άρθρο 59 Κανονισμού 2024/1348, όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό 2026/463), υποχρεωτική έκδοση απόφασης επιστροφής σε περίπτωση απόρριψης (άρθρο 37 Κανονισμού 2024/1348) και περιορισμό των περιπτώσεων στις οποίες επιτρέπεται η παραμονή του αιτούντος μέχρι την εξέταση της προσφυγής κατά απορριπτικής απόφασης της Υπηρεσίας Ασύλου (άρθρο 68 παρ. 3 Κανονισμού 2024/1348).

Ενόψει της επικείμενης εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων του Κανονισμού, είναι κομβικής σημασίας η διασφάλιση της αποτελεσματικής πρόσβασης των ανθρώπων που ζητούν άσυλο στα απαραίτητα εχέγγυα για τη δίκαιη εξέταση των αιτημάτων τους και την προστασία τους από επαναπροώθηση (άρθρο 3 ΕΣΔΑ, άρθρο 19 παρ. 2 ΧΘΔ, άρθρο 7 ΔΣΑΠΔ, άρθρο 3 Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων), καθώς και στην έννομη και δικαστική προστασία κατά αποφάσεων που επηρεάζουν το νομικό καθεστώς τους, την παραμονή τους στη χώρα και την προστασία της ζωής και της ακεραιότητάς τους (άρθρο 13 ΕΣΔΑ, άρθρο 47 ΧΘΔ, άρθρο 20 Σ).

Στο **άρθρο 102** του Σχεδίου Νόμου ρυθμίζεται η παροχή της «*δωρεάν νομικής καθοδήγησης*» στη διαδικασία ασύλου α΄ βαθμού κατ' εφαρμογή του άρθρου 16 του Κανονισμού 2024/1348 και του άρθρου 21 του Κανονισμού 2024/1351, η οποία αποτελεί «*αναπόσπαστο μέρος της κοινής διαδικασίας διεθνούς προστασίας*» σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 16 του Κανονισμού 2024/1348. Η νομική καθοδήγηση των εν λόγω διατάξεων - η οποία διακρίνεται από τη νομική ενημέρωση ή παροχή πληροφοριών σχετικά με τη διαδικασία ασύλου, την οποία προέβλεπε το

άρθρο 19 της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ,[36]- θα πρέπει, να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων στοιχείων, «*συνδρομή σχετικά με την κατάθεση της αίτησης*», «*καθοδήγηση σχετικά με […] νομικά ζητήματα που ανακύπτουν στην πορεία της διαδικασίας*» (άρθρο 16 παρ. 2 Κανονισμού 2024/1348), «*καθοδήγηση και βοήθεια για παροχή πληροφοριών που θα μπορούσαν να βοηθήσουν στον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους*» (άρθρο 21 παρ. 6 Κανονισμού 2024/1351). Επιβεβλημένη, σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν το δικηγορικό λειτούργημα και την αποκλειστική αρμοδιότητα των δικηγόρων να παρέχουν νομική συμβουλευτική σύμφωνα με το άρθρο 36 του Κώδικα Δικηγόρων (Ν 4914/2013, Α΄ 208), είναι η ανάθεση της παροχής των εν λόγω υπηρεσιών αποκλειστικά σε δικηγόρους εγγεγραμμένους σε δικηγορικούς συλλόγους της χώρας.[37]

Η αποτελεσματική παροχή της νομικής καθοδήγησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 16 παρ. 2 του Κανονισμού 2024/1348 και στο άρθρο 21 παρ. 6 του Κανονισμού 2024/1351, απαιτεί, επομένως, επαφή του αιτούντος άσυλο με δικηγόρο, πραγματική και εξατομικευμένη καθοδήγηση και παροχή συμβουλών αναφορικά με τα επί μέρους στάδια και τις απαιτήσεις της διαδικασίας, συνδρομή στην κατάθεση της αίτησης ασύλου, καθώς και διαρκή συμβουλευτική σε σχέση με οποιοδήποτε νομικό ζήτημα ανακύπτει κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης σε α΄ βαθμό. Ευχερέστερη και καταλληλότερη για την παροχή της ως άνω υποστήριξης παρίσταται η θέσπιση συστήματος παροχής δωρεάν νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης των αιτούντων άσυλο σε α΄ βαθμό, όπως προβλέπεται ρητώς στην παρ. 3 του άρθρου 15 και στην αιτιολογική σκέψη 16 του Κανονισμού 2024/1348.

Σε κάθε περίπτωση, ακόμη και η νομική καθοδήγηση, η οποία, πρέπει να παρέχεται σε εξατομικευμένο επίπεδο στους αιτούντες άσυλο για να συνίσταται, όχι απλώς σε πληροφόρηση, αλλά σε πραγματική και αποτελεσματική συμβουλευτική, τηρουμένου του συνόλου των εγγυήσεων που διέπουν το δικηγορικό λειτούργημα,

[36] ECRE, *Legal Note: The Guarantees of the EU Charter of Fundamental Rights in Respect of Legal Counselling, Assistance and Representation in Asylum Procedures*, 07-08-2024, 15, https://ecre.org/ecre-legal-note-the-guarantees-of-the-eu-charter-of-fundamental-rights-in-respect-of-legal-counselling-assistance-and-representation-in-asylum-procedures/.

[37] Δεν πληροί τους ως άνω κανόνες η ανάθεση της νομικής καθοδήγησης σε «*νομικούς συμβούλους διεθνών οργανισμών*», ως ορίζονται επίσης στο άρθρο 102 παρ. 3 του νομοσχεδίου.

αλλά και των θεμελιωδών αρχών της εμπιστευτικότητας της διαδικασίας ασύλου κατ' άρθρο 7 του Κανονισμού 2024/1348.[38]

Περαιτέρω, επιφυλάξεις εγείρουν οι διατάξεις του νομοσχεδίου που εισάγουν προσκόμματα στην πρόσβαση των αιτούντων άσυλο σε δίκαιη εξέταση των αιτημάτων τους και σε αποτελεσματική έννομη προστασία, με κυριότερα σημειά στον τομέα αυτά των ρυθμίσεων που:

(α) Μεταφέρουν στο **άρθρο 122** το σύνολο των λόγων απόρριψης της αίτησης ασύλου ως απαράδεκτης και της συνακόλουθης έκδοσης απόφασης επιστροφής χωρίς εξέταση της αίτησης επί της ουσίας, όπως ορίζονται άρθρο 38 του Κανονισμού 2024/1348. Μεταξύ των λόγων απαραδέκτου της αίτησης ασύλου, προβλέπεται η έννοια της «ασφαλούς τρίτης χώρας», τα εχέγγυα εφαρμογής της οποίας αποδυναμώνονται σημαντικά με το άρθρο 59 του Κανονισμού 2024/1348 και έτι περαιτέρω με την τροποποίηση αυτού από τον Κανονισμό 2026/463. Ως λόγος απαραδέκτου εισάγεται στην ελληνική έννομη τάξη και η υποβολή αίτησης ασύλου επτά (7) εργάσιμες μέρες μετά από επίδοση απόφασης επιστροφής χωρίς να προβάλλονται οψιγενή στοιχεία, παρότι παραμένει συστηματική πρακτική της Ελληνικής Αστυνομίας η αδιάκριτη έκδοση αποφάσεων επιστροφής και απέλασης σε βάρος νεοαφιχθέντων προσφύγων, προτού παραπεμφθούν σε έλεγχο διαλογής και καταγραφούν τα αιτήματα ασύλου τους, όπως προκύπτει από τα επίσημα στοιχεία του κράτους.[39]

(β) Περιορίζουν την άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος και την επαφή αιτούντων άσυλο με δικηγόρους, η πρόσβαση των οποίων σε εγκαταστάσεις κράτησης υπόκειται σε αδειοδότηση σύμφωνα με το **άρθρο 113**, καθώς και την αντίστοιχη ρύθμιση της παρ. 2 του **άρθρου 13** για τα σημεία διαλογής. Οι εν λόγω ρυθμίσεις δεν είναι σύμφωνες με τις ειδικές διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων και δη την παρ. 2 του άρθρου 34 αυτού, κατά την οποία «*Η είσοδος στα Υπουργεία και στα*

[38] CCBE, Observations and suggestions with regards to the concept of free legal counselling (FLC) conveyed to the EU Asylum Agency 18-02-2025, https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/MIGRATION/MIG_Letters/EN_MIG_20250218_CCBE-suggestions-regarding-free-legal-counselling.pdf .

[39] Ενδεικτικά, Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, Απάντηση σε κοινοβουλευτική ερώτηση, 7017/4/28032-γ΄, 16-03-2026, https://www.hellenicparliament.gr/Koinovouleftikos-Elenchos/Mesa-Koinovouleutikou-Elegxou?pcm_id=db8e4af1-09bd-4d34-abd8-b3ec00e776e2.

δημόσια καταστήματα επιτρέπεται ελεύθερα στους δικηγόρους με επίδειξη της επαγγελματικής τους ταυτότητας, κάθε εργάσιμη ημέρα και ώρα χωρίς κανένα χρονικό ή άλλο περιορισμό». Παράλληλα, στην παρ. 2 του **άρθρου 100** περιορίζεται αδικαιολόγητα ο ρόλος του δικηγόρου στην συνέντευξη ασύλου, αποκλειόμενης της δυνατότητας προβολής ενστάσεων για τη νομιμότητα και ορθότητα της διαδικασίας, όπως προβλέπεται στο ισχύον άρθρο 15 παρ. 10 του Κανονισμού της Υπηρεσίας Ασύλου (ΥΑ 308768/2024, Β΄ 7458). Και τούτο, μάλιστα, ενώ εισάγεται στην παρ. 2 του **άρθρου 99** εξαιρετικά στενή προθεσμία μόλις εικοσιτεσσάρων (24) ωρών για την ενημέρωση του αιτούντος αναφορικά με το περιεχόμενο της διεξαγόμενης συνέντευξης, η οποία καθιστά αδύνατη στην πράξη την προετοιμασία του για τις απαιτήσεις της διαδικασίας.[40]

(γ) Περιορίζουν την υποχρέωση των διοικητικών αρχών να θεωρούν το γνήσιο της υπογραφής των αιτούντων άσυλο που δεν διαθέτουν Δελτίο Αιτούντος Διεθνή Προστασία (ΔΑΔΠ), όπως αυτοί που δεν έχουν ολοκληρώσει ακόμη την κατάθεση της αίτησης ασύλου ή τελούν σε κράτηση ή υποβάλλουν μεταγενέστερες αιτήσεις ασύλου. Η απουσία ρητής υποχρέωσης θεώρησης του γνησίου της υπογραφής σε τέτοιες περιπτώσεις στην παρ. 6 του **άρθρου 96** κινδυνεύει να καταστήσει αδύνατη εν τοις πράγμασι την πρόσβαση των αιτούντων σε διαδικασίες που απαιτούν έγγραφο τύπο, όπως η αίτηση νομικής καθοδήγησης σύμφωνα με το **άρθρο 102** ή η άσκηση των αιτήσεων και ένδικων βοηθημάτων των **άρθρων 25, 33 και 42**, όπως προαναφέρθηκαν.

(δ) Θέτουν δυσανάλογους περιορισμούς στην άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής στην Αρχή Προσφυγών, η οποία πρέπει να ασκείται αυτοπροσώπως. Αφενός, καταργείται στο **άρθρο 137** η δυνατότητα που παρέχει το εδ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 99 του Κώδικα Ασύλου για την κατάθεση της προσφυγής ενώπιον της δομής της ΥπΥΤ στην οποία διαμένει ο αιτών, όταν αυτή δεν βρίσκεται στον ίδιο τόπο με το αρμόδιο γραφείο της Υπηρεσίας Ασύλου. Η κατάργηση της ανωτέρω ρύθμισης θέτει πρόσθετα εμπόδια στη διαδικασία για τους αιτούντες που παραμένουν σε απομονωμένες δομές της ΥπΥΤ, χωρίς μέσα διασύνδεσης με τα αστικά κέντρα, όπως

[40] Πρβλ. ΔΕΕ C-58/23 *Abboudnam*, 29-09-2023, σκ. 30-31 για την υποχρέωση θέσπισης εύλογων προθεσμιών για τα στάδια της διαδικασίας ασύλου και την άσκηση των δικαιωμάτων των αιτούντων.

προεκτέθηκε. Αφετέρου, οι ρυθμίσεις της παρ. 2 του **άρθρου 140** για την υποχρέωση αυτοπρόσωπης εμφάνισης στη συζήτηση της προσφυγής ενώπιον των Επιτροπών Προσφυγών, η οποία σημειώνεται ότι αποτελεί τυπικό στάδιο, δοθέντος ότι η προσφυγή εξετάζεται εγγράφως, κατά κανόνα (άρθρο 140 παρ. 1), καίτοι βελτιωμένες σε σχέση με τις προϊσχύσασες διατάξεις των άρθρων 83 παρ. 3 και 102 παρ. 2 του Κώδικα Ασύλου,[41] διατηρούν την εξαιρετικά στενή προθεσμία των τριών (3) ημερών για την αποστολή βεβαίωσης διαμονής του προσφεύγοντος στην αρμόδια Επιτροπή Προσφυγών.

(ε) Αποκλείουν τους αιτούντες άσυλο από το δικαίωμα να παραμείνουν στην επικράτεια μέχρι την εξέταση της προσφυγής τους κατ' άρθρο 68 παρ. 3 του Κανονισμού 2024/1348 και **άρθρο 136** του νομοσχεδίου, σε ευρείες κατηγορίες περιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένων απορρίψεων της αίτησης ασύλου χωρίς εξέταση επί της ουσίας για λόγους απαραδέκτου ή σιωπηρής ανάκλησης, χωρίς να εισάγονται οι αναγκαίες ρυθμίσεις, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση της υπερνομοθετικής ισχύος αρχής της μη επαναπροώθησης, σύμφωνα με το άρθρο 68 παρ. 3 του Κανονισμού 2024/1348.

(στ) Λειτουργούν αποτρεπτικά στην πρόσβαση στην νομική προστασία για οικονομικούς λόγους. Ειδικότερα, προσκρούει στο ενωσιακό δίκαιο η ρύθμιση της παρ. 4 του **άρθρου 131** περί υποχρέωσης καταβολής παραβόλου ύψους τριακοσίων (300) ευρώ για την υποβολή δεύτερων ή περαιτέρω μεταγενέστερων αιτήσεων διεθνούς προστασίας. Όπως υπενθυμίζεται παγίως από το ΔΕΕ, η υποβολή της αίτησης ασύλου και κτήση του καθεστώτος του αιτούντος διεθνή προστασία «*δεν μπορεί να υπόκειται σε οποιαδήποτε διοικητική διατύπωση*»,[42] ο δε Κανονισμός 2024/1348 ουδεμία ευχέρεια παρέχει στον εθνικό νομοθέτη να θεσπίσει περιορισμούς ή οικονομική επιβάρυνση στο δικαίωμα υποβολής της αίτησης ασύλου.

Το Μέρος ΣΤ΄ του Βιβλίου Πρώτου **(άρθρα 160-180)** του νομοσχεδίου εισάγει εθνικά μέτρα για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347 για την αναγνώριση

---

41 Βλ. ΔΕΕ C-610/23 *Al Nasiria*, 03-07-2025, σχετικά με την αντίθεση του άρθρου 102 παρ. 2 του Κώδικα Ασύλου στο άρθρο 47 ΧΘΔ και στο άρθρο 46 της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ.

42 ΔΕΕ C-823/21 *Επιτροπή κατά Ουγγαρίας*, 22-06-2023 σκ. 43, C-72/22 PPU *Valstybės sienos apsaugos tarnyba*, 30-06-2022, σκ. 57.

των πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών ως προσφύγων και ως δικαιούχων επικουρικής προστασίας, καθώς και για τα δικαιώματα που απορρέουν από το καθεστώς τους.

Ως προς το περιεχόμενο της διεθνούς προστασίας και τα δικαιώματα που παρέχονται στους αναγνωρισμένους πρόσφυγες και κατόχους επικουρικής προστασίας, ελλείπουν από το νομοσχέδιο αναγκαίες ρυθμίσεις α) για την επίτευξη της ίσης μεταχείρισης στο πλαίσιο των κοινωνικοασφαλιστικών δικαιωμάτων, την εξασφάλιση στέγασης και συνθηκών αξιοπρεπούς διαβίωσης, ως απαραίτητων προϋποθέσεων για την κοινωνική ένταξη των προσφύγων στην ελληνική κοινωνία αλλά και β) για την αξιοποίηση των δεξιοτήτων τους στην αγορά εργασίας,[43] χωρίς να αξιοποιούνται προς την κατεύθυνση αυτή ούτε οι διατάξεις του Κανονισμού 2024/1347 που καταλείπουν ρυθμιστική αρμοδιότητα στο εθνικό δίκαιο της χώρας. Ειδικότερα:

(α) Στο **άρθρο 168** για τις άδειες διαμονής διεθνούς προστασίας, τις οποίες χορηγεί η Υπηρεσία Ασύλου, διατηρείται στο νομοσχέδιο η ελάχιστη επιτρεπόμενη διάρκεια ισχύος των αδειών διαμονής, ήτοι τρία (3) έτη για τους αναγνωρισμένους πρόσφυγες και μόλις ένα (1) έτος για τους κατόχους επικουρικής προστασίας, διατηρείται δε και η επιβολή προστίμου ύψους εκατό (100) ευρώ σε περίπτωση υποβολής εκπρόθεσμης αίτησης ανανέωσης της άδειας διαμονής στην Υπηρεσία Ασύλου. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις ουδόλως ανταποκρίνονται στα σοβαρά και συστηματικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι αναγνωρισμένοι πρόσφυγες, λόγω των πολύμηνων καθυστερήσεων στις ανανεώσεις των αδειών διαμονής και του έτι αυξανόμενου όγκου εκκρεμών αιτήσεων στην Υπηρεσία Ασύλου, από 2.588 στα τέλη του 2022 σε 7.640 στα τέλη του 2025.[44]

---

43 ΟΚΕ, *Γνώμη της Ο.Κ.Ε. επί του Σχεδίου Νόμου «Προώθηση πολιτικών νόμιμης μετανάστευσης […]»*, Ιανουάριος 2026, σελ. 37-39, https://oke.gr/sites/default/files/369-oke-gnomi- shn yp. metanasteysis-nomimi_metanasteysi.pdf, *Γνώμη Πρωτοβουλίας Ο.Κ.Ε. υπ' αριθμ. 335: «Προϋποθέσεις και διαδικασίες εισόδου, διαμονής και εργασίας εργαζόμενων πολιτών τρίτων χωρών»*, Νοέμβριος 2023, ιδίως σελ. 7, 33, 60, https://oke.gr/sites/default/files/335_oke-gnomi_protovoylias_proypotheseis_kai_diadikasies_eisodoy_diamonis_kai_ergasias_ergazomenon_politon_triton_horon- teliko.pdf.

44 Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, Απάντηση σε κοινοβουλευτική ερώτηση, 24207/2026, 06-02-2026, https://www.hellenicparliament.gr/Koinovouleftikos-Elenchos/Mesa-Koinovouleutikou-Elegxou?pcm_id=c96a0ae5-5381-4783-9abd-b3d200e589cc.

Παράλληλα, ελλιπής παραμένει η ρύθμιση του καθεστώτος των δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε περίπτωση λήξης της άδειας διαμονής τους μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανανέωσης και της αποτελεσματικής πρόσβασής τους σε στοιχειώδη δικαιώματα και υπηρεσίες, αλλά και της διατήρησης διαμορφωμένων συνθηκών απασχόλησης και στέγασης στη χώρα, δοθέντος ότι οι «*βεβαιώσεις δικαιούχου*» που εκδίδει η Υπηρεσία Ασύλου κατόπιν αιτήματος, ακόμη και μετά τη ρύθμιση του άρθρου 31 Ν 5226/2025 (Α΄ 154), εξακολουθούν να μη γίνονται δεκτές από δημόσιες υπηρεσίες, πιστωτικά ιδρύματα και λοιπούς φορείς. Παρίσταται επιβεβλημένη, αν όχι αυτονόητη, η νομοθετική ρύθμιση κατ' ελάχιστον των απαραίτητων τυπικών προδιαγραφών και χαρακτηριστικών επαλήθευσης των βεβαιώσεων που εκδίδονται στους ανθρώπους μέχρι την παραλαβή της νέας άδειας διαμονής τους, σύμφωνα με τα πρότυπα που προβλέπει το άρθρο 10 παρ. 8 περ. β΄ του Κώδικα Μετανάστευσης, ώστε να υποκαθιστούν πραγματικά την άδεια διαμονής μέχρι την ανανέωσή της και να μη διακόπτεται η πρόσβαση των προσφύγων στα δικαιώματά τους.

(β) Στο **άρθρο 147**, διατηρείται η εξαιρετικά στενή προθεσμία των τριάντα (30) ημερών για την αποχώρηση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας από τις δομές της ΥπΥΤ, αποδεδειγμένα ανεπαρκής για τη μετάβασή τους σε αυτόνομη αξιοπρεπή διαβίωση, λαμβάνοντας υπόψη ότι εντός του εν λόγω διαστήματος οι περισσότεροι πρόσφυγες δεν έχουν παραλάβει ακόμη την άδεια διαμονής. Στο δε **άρθρο 170**, αναιτιολόγητα εισάγεται πρόστιμο ύψους εκατό (100) ευρώ σε βάρος δικαιούχων διεθνούς προστασίας οι οποίοι δεν δηλώνουν μεταβολές στη διεύθυνση κατοικίας τους εντός εξήντα (60) ημερών στην Υπηρεσία Ασύλου. Οι παραπάνω ρυθμίσεις εισάγονται ενώ αυξάνεται σημαντικά και ο αριθμός των αναγνωρισμένων προσφύγων που απελαύνονται από άλλα κράτη προς την Ελλάδα – εκτός του πλαισίου του Κανονισμού του Δουβλίνου, το οποίο αφορά αιτούντες άσυλο. Οι πρόσφυγες που αποχωρούν εξαναγκασμένα από τις δομές της ΥπΥΤ ή/και απελαύνονται στην Ελλάδα από άλλα κράτη μέλη της ΕΕ καταλήγουν, σχεδόν κατά λογική ακολουθία, σε συνθήκες αστεγίας και ένδειας στα αστικά κέντρα. Στη δε περίπτωση των άστεγων προσφύγων, η Υπηρεσία Ασύλου δεν δέχεται να προβεί σε μεταβολή των καταχωρηθέντων στοιχείων διαμονής χωρίς να προσκομίζεται

αποδεικτικό διεύθυνσης κατοικίας.[45] Αδυνατούν, επομένως, αντικειμενικά οι άστεγοι αναγνωρισμένοι πρόσφυγες να συμμορφωθούν με την εισαγόμενη υποχρέωση του άρθρου 170. Οι προτεινόμενες διατάξεις του νομοσχεδίου αντιστρατεύονται ευθέως τον σκοπό της εξασφάλισης στέγασης και αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης, ως ελάχιστων προϋποθέσεων για την ομαλή μετάβαση των προσφύγων σε πλαίσιο κοινωνικής ένταξης στη χώρα.

(γ) Δεν ρυθμίζονται στο νομοσχέδιο τα πάγια προσκόμματα στην ίση μεταχείριση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας με τους Έλληνες πολίτες σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης, η οποία επιβάλλεται ρητώς από το άρθρο 31 του Κανονισμού 2024/1347. Εμβληματικό παράδειγμα παραμένει η άμεση διακριτική μεταχείριση των προσφύγων ως προς τα κριτήρια κτήσης ενεργού Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ), για την οποία, ακόμη και μετά τη θέσπιση του άρθρου 56 Ν 5216/2025 (Α΄ 118), οι αναγνωρισμένοι πρόσφυγες και κάτοχοι επικουρικής προστασίας υποχρεούνται να προσκομίζουν σύμβαση εργασίας ή βεβαίωση πρόσληψης από εργοδότη αναρτημένη στο ΕΡΓΑΝΗ, ως αποδεικτικό της πραγματικής διαμονής τους στη χώρα[46]. Και τούτο μολονότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επισημαίνει, ήδη από το 2024, ότι οι «*διατάξεις του νόμου για την ενεργοποίηση του ΑΜΚΑ θέτουν πρόσθετες προϋποθέσεις (π.χ. την κατοχή σύμβασης εργασίας) για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας και νόμιμα διαμένοντες πολίτες τρίτων χωρών σε σχέση με τους Έλληνες πολίτες. Η εν λόγω διάταξη παρεμποδίζει την αποτελεσματική πρόσβαση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας και νόμιμα διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών στο σύστημα υγείας και είναι ιδιαίτερα ανησυχητική για τα άτομα με αναπηρία που αδυνατούν να εργαστούν*».[47]

(δ) Δεν αντιμετωπίζονται από το νομοσχέδιο τα πάγια προσκόμματα στην πρόσβαση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας στις παροχές κοινωνικής πρόνοιας, λόγω των απαγορευτικών – και εμμέσως διακριτικών σε βάρος τους – προϋποθέσεων

---

45 RSA & Ίδρυμα PRO ASYL, *Αναγνωρισμένοι πρόσφυγες 2026*, 27-04-2026, σελ. 16 και 58, https://rsaegean.org/el/anagnorismenoi-prosfyges-2026/.

46 Άρθρο 6 παρ. 5 ΚΥΑ Φ80320/109864/2023 (Β΄ 7280). Η ρύθμιση δεν ισχύει για Έλληνες πολίτες, σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 της ίδιας κανονιστικής πράξης.

47 Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Implementation of new law on AMKA and its repercussions on Beneficiaries of International Protection and legally residing third-country nationals*, Ares(2024)8316809, 22-11-2024. Βλ. και Συνήγορο του Πολίτη, *Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη δικαιούχων διεθνούς προστασίας – Ανενεργό Α.Μ.Κ.Α*, 385955/13692/2026, 20-02-2026.

πολυετούς νόμιμης διαμονής στην Ελλάδα στις οποίες υπόκεινται κρίσιμες παροχές, όπως το επίδομα στέγασης του άρθρου 3 Ν 4472/2017 (Α΄ 74), το επίδομα παιδιού του άρθρου 214 Ν 4512/2018 (Α΄ 5), το επίδομα γέννησης του άρθρου 1 Ν 4659/2020 (Α΄ 21) και το επίδομα ανασφάλιστων υπερηλίκων του άρθρου 93 Ν 4387/2016 (Α΄ 85). Οι προϋποθέσεις αυτές είναι αδύνατο να πληρούνται από νεοαφιχθέντες πρόσφυγες και συνιστούν εξ αυτού απαγορευμένη έμμεση διακριτική μεταχείριση σε βάρος των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, όπως επιβεβαιώνεται από την πλέον πρόσφατη νομολογία του ΔΕΕ.[48] Για το λόγο αυτό, άλλωστε, εκκρεμεί σε βάρος της Ελλάδας έτερη διαδικασία επί παραβάσει της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για κακή εφαρμογή του άρθρου 29 της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ, ομοίου περιεχομένου με το άρθρο 31 του Κανονισμού 2024/1347.[49] Αντιθέτως με τα παραπάνω, το **άρθρο 174** του νομοσχεδίου εισάγει αποκλεισμό των δικαιούχων επικουρικής προστασίας από επιδόματα που δεν εντάσσονται στην έννοια των «*βασικών ευεργετημάτων*» κατ' άρθρο 31 παρ. 2 του Κανονισμού 2024/1347. Αυτό όχι μόνο είναι αντίθετο προς τις επιταγές της ίσης μεταχείρισης των δικαιούχων διεθνούς προστασίας με τους πολίτες της χώρας, αλλά επιτείνει και τη δυσμενή σε σχέση με τους τους αναγνωρισμένους πρόσφυγες μεταχείριση των κατόχων επικουρικής προστασίας, οι οποίοι αποκλείονται και από το κρίσιμο δικαίωμα της οικογενειακής επανένωσης σύμφωνα με το ΠΔ 131/2006 (Α΄ 143).

Τα **άρθρα 181 έως 187** συγκροτούν το γενικό πλαίσιο της προσωρινής προστασίας. Ορίζουν το αντικείμενο, τους βασικούς όρους, τη διάρκεια, τη διαπίστωση μαζικής εισροής, τη λήξη και τη δυνατότητα επέκτασης της προστασίας και σε άλλες κατηγορίες εκτοπισθέντων. Πρόκειται για αναμόρφωση της ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2001/55/ΕΚ και αφορά τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών, όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων.

Ιδιαίτερα για το **άρθρο 187** σημειώνεται ότι μέσω εξουσιοδοτικής διάταξης αξιοποιείται η δυνατότητα που προβλέπει το άρθρο 7 της Οδηγίας 2001/55/ΕΚ, ώστε

---

48 ΔΕΕ C-747/22 *INPS*, 07-05-2026, σκ. 58.

49 INFR(2022)2044, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/inf_25_982.

η Ελλάδα να μπορεί να επεκτείνει μονομερώς την προσωρινή προστασία και σε πρόσθετες κατηγορίες εκτοπισθέντων μέσω έκδοσης Υ.Α., πέραν όσων καλύπτει η σχετική απόφαση του Συμβουλίου της ΕΕ. Ωστόσο, η επέκταση αυτή δεσμεύει μόνο την Ελλάδα και δεν ενεργοποιεί αυτομάτως τους ευρωπαϊκούς μηχανισμούς αλληλεγγύης, όπως η μετεγκατάσταση ή η κατανομή προσώπων μεταξύ κρατών μελών. Μολαταύτα, διατηρείται η δυνατότητα χρηματοδοτικής στήριξης μέσω του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης.

Τα **άρθρα 188 έως 196** ρυθμίζουν τα βασικά δικαιώματα και τις εγγυήσεις των δικαιούχων προσωρινής προστασίας, ενσωματώνοντας κυρίως τα άρθρα 8 έως 16 της Οδηγίας 2001/55/ΕΚ. Το νέο πλαίσιο διατηρεί τον προστατευτικό πυρήνα της Οδηγίας (άδεια διαμονής, πρόσβαση σε εργασία, υγεία, εκπαίδευση, οικογενειακή ενότητα και ειδική μέριμνα για ανηλίκους), ενώ παράλληλα εμφανίζεται πιο αναλυτικό και περισσότερο ενταγμένο στο νέο ευρωπαϊκό σύστημα διαχείρισης ασύλου και μετανάστευσης.

Τα **άρθρα 188 και 192** κατοχυρώνουν τη χορήγηση άδειας διαμονής και πρόσβασης στην αγορά εργασίας, στην κοινωνική ασφάλιση και στην επαγγελματική κατάρτιση των δικαιούχων προσωρινής προστασίας. Σε σχέση με την προηγούμενη ενσωμάτωση σχετικής Οδηγίας στην ελληνική έννομη τάξη, το προτεινόμενο με το παρόν νομοσχέδιο πλαίσιο φαίνεται να είναι πιο λειτουργικό και σαφές, καθώς προβλέπει ρητά ότι η άδεια διαμονής επέχει και θέση άδειας εργασίας και προσδιορίζει ως αρμόδια αρχή την Υπηρεσία Ασύλου. Πρόκειται για θετική εξέλιξη, καθώς διευκολύνει την ταχύτερη ένταξη των δικαιούχων στην οικονομική και κοινωνική ζωή.

Τα **άρθρα 189 και 196** ενισχύουν τις εγγυήσεις προστασίας για ανηλίκους εντός του πλαισίου προσωρινής προστασίας. Ωστόσο, η αποτελεσματικότητά τους θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από την επάρκεια δομών και την γενικότερη ανταπόκριση του κρατικού μηχανισμού.

Το **άρθρο 190** αποτελεί μία από τις σημαντικότερες διαφοροποιήσεις σε σχέση με την προηγούμενη ενσωμάτωση της σχετικής Οδηγίας, καθώς εντάσσει πλήρως την προσωρινή προστασία στο νέο σύστημα Eurodac και προβλέπει λήψη και

καταχώριση βιομετρικών δεδομένων. Η ρύθμιση αντανακλά τη γενικότερη κατεύθυνση του νέου Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, που δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην ταυτοποίηση, την καταγραφή και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών. Παρότι η πρόβλεψη αυτή στηρίζεται πλέον σε δεσμευτικούς ευρωπαϊκούς Κανονισμούς, το νέο πλαίσιο είναι εμφανώς αυστηρότερο.

Τα **άρθρα 193 και 194** αφορούν τη φιλοξενία, την κοινωνική βοήθεια, την ιατρική περίθαλψη και την εκπαίδευση εντός του πλαισίου προσωρινής προστασία. Το κείμενο του νομοσχεδίου εξειδικεύει περισσότερο τις υποχρεώσεις του κράτους και προβλέπει προτεραιότητα για ευάλωτες ομάδες, όπως βρέφη, άτομα με αναπηρία και θύματα βίας ή βασανιστηρίων. Παράλληλα, διατηρείται η πρόσβαση των ανηλίκων στο δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα. Οι διατάξεις κινούνται εντός της λογικής της Οδηγίας και μπορούν να αξιολογηθούν θετικά ως προς το επίπεδο κοινωνικής προστασίας που επιχειρούν να κατοχυρώσουν.

Το **άρθρο 195** για την οικογενειακή ενότητα εμφανίζεται επίσης πιο αναλυτικό και διευρυμένο σε σχέση με το προηγούμενο πλαίσιο.

Συνολικά, τα **άρθρα 188–196** δεν φαίνεται να περιορίζουν τα δικαιώματα που προβλέπονται από την Οδηγία 2001/55/ΕΚ, ως ενσωματώθηκε και ισχύει. Παράλληλα, όμως, εντάσσουν την προσωρινή προστασία σε ένα σαφώς πιο αυστηρό και ελεγκτικό ευρωπαϊκό πλαίσιο, με μεγαλύτερη έμφαση στην καταγραφή, στα βιομετρικά δεδομένα και στη διοικητική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών.

Τα **άρθρα 197 έως 199** κατοχυρώνουν το δικαίωμα των δικαιούχων προσωρινής προστασίας να υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας και ρυθμίζουν το αρμόδιο για την εξέτασή της κράτος. Επίσης, ορίζουν ότι η προσωρινή προστασία είναι ανεξάρτητη από την αίτηση ασύλου. Οι διατάξεις αυτές είναι συμβατές με την Οδηγία και με τον νέο Κανονισμό 2024/1351.

Τα **άρθρα 200 έως 203** ρυθμίζουν τα επακόλουθα λήξης της προσωρινής προστασίας. Προβλέπεται εφαρμογή της γενικής νομοθεσίας περί αλλοδαπών, δυνατότητα εκούσιου επαναπατρισμού, αναγκαστικός επαναπατρισμός και αναστολή του για ανθρωπιστικούς λόγους, λόγους υγείας ή για οικογένειες με παιδιά

που φοιτούν σε σχολείο. Συνολικά, οι διατάξεις κινούνται εντός του πλαισίου της Οδηγίας 2001/55/ΕΚ, αλλά εντάσσονται στη γενικότερη πιο αυστηρή και ελεγκτική φιλοσοφία του νέου ευρωπαϊκού πλαισίου διαχείρισης μετανάστευσης και ασύλου.

Τα **άρθρα 204 έως 207** αφορούν τις δυνατότητες υποδοχής, τη μεταφορά δικαιούχων σε άλλο κράτος μέλος, την άδεια διέλευσης και το εθνικό σημείο επαφής. Πρόκειται για διατάξεις εφαρμογής της Οδηγίας 2001/55/ΕΚ σχετικά με την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη και συνεργασία. Η σημασία τους είναι κυρίως επιχειρησιακή, δηλαδή, να υπάρχει συντονισμός μεταξύ κρατών μελών και να αποφεύγεται δυσανάλογη επιβάρυνση ενός κράτους. Στην πράξη όμως η εφαρμογή τους εξαρτάται σε πολύ μεγάλο βαθμό από την πολιτική βούληση των κρατών μελών και τις πραγματικές δυνατότητες υποδοχής. Τέλος, η Υπηρεσία Ασύλου ορίζεται ως εθνικό σημείο επαφής.

Τα **άρθρα 208 έως 211** αφορούν κυρίως τους λόγους αποκλεισμού από την προσωρινή προστασία, τις διαδικασίες προσφυγής και δικαστικής προστασίας, καθώς και τη διοικητική συνεργασία και τις εξουσιοδοτικές διατάξεις για την εφαρμογή του πλαισίου. Αναλυτικότερα, το **άρθρο 208** προβλέπει ρήτρες αποκλεισμού από την προσωρινή προστασία για πρόσωπα που έχουν διαπράξει εγκλήματα πολέμου, σοβαρά μη πολιτικά εγκλήματα, πράξεις αντίθετες προς τους σκοπούς των Ηνωμένων Εθνών ή θεωρούνται επικίνδυνα για την εθνική ασφάλεια ή την κοινωνία. Οι προβλέψεις αυτές ακολουθούν τη σχετική Οδηγία. Ωστόσο, το νέο πλαίσιο δίνει μεγαλύτερη έμφαση στη διάσταση της ασφάλειας και της δημόσιας τάξης, κάτι που συνδέεται με τη γενικότερη φιλοσοφία του νέου Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο. Θετικό στοιχείο αποτελεί ότι το άρθρο προβλέπει ρητά εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας και ότι οι λόγοι αποκλεισμού πρέπει να θεμελιώνονται στην προσωπική συμπεριφορά του συγκεκριμένου ατόμου.

Το **άρθρο 209** ρυθμίζει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων αποκλεισμού, τις διοικητικές προσφυγές και τη δικαστική προστασία. Η διάταξη προβλέπει δυνατότητα προσφυγής στην Αρχή Προσφυγών και στη συνέχεια δικαστικό έλεγχο από τα διοικητικά δικαστήρια, γεγονός που διατηρεί βασικές εγγυήσεις έννομης προστασίας. Ωστόσο, οι προθεσμίες είναι ιδιαίτερα σύντομες, ιδίως η πενθήμερη προθεσμία προσφυγής, κάτι που στην πράξη μπορεί να δυσκολεύει την ουσιαστική

άσκηση των δικαιωμάτων των ενδιαφερομένων, ειδικά σε περιπτώσεις ευάλωτων προσώπων ή ατόμων χωρίς άμεση πρόσβαση σε νομική συνδρομή και διερμηνεία.

Το **άρθρο 210** αφορά την υποχρέωση ενημέρωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της προσωρινής προστασίας, ενώ το **άρθρο 211** περιλαμβάνει εξουσιοδοτικές διατάξεις για την έκδοση υπουργικών αποφάσεων σχετικά με την ενεργοποίηση της προσωρινής προστασίας, τις διαδικασίες υπαγωγής, τις άδειες διαμονής και ζητήματα φιλοξενίας ή εκπαίδευσης. Οι διατάξεις αυτές δίνουν μεν σημαντική ευελιξία στη διοίκηση ώστε να προσαρμόζει γρήγορα την εφαρμογή του συστήματος ανάλογα με τις συνθήκες, ωστόσο, η ευρεία εξουσιοδότηση προς τη διοίκηση δημιουργεί προβληματισμούς, καθώς σημαντικά ζητήματα εφαρμογής του πλαισίου μεταφέρονται σε υπουργικές αποφάσεις και διοικητικές πράξεις. Για τον λόγο αυτό, χρήσιμη θα ήταν σχετική πρόβλεψη ότι πριν από την έκδοση των σχετικών διοικητικών πράξεων θα πρέπει να προηγείται διαδικασία κοινωνικού διαλόγου και δημόσιας διαβούλευσης.

Συνολικά, τα **άρθρα 208–211** ενισχύουν κυρίως τη διάσταση ελέγχου, ασφάλειας και διοικητικής διαχείρισης του συστήματος προσωρινής προστασίας και εντάσσονται σαφώς στη γενικότερη πιο αυστηρή και περισσότερο ελεγκτική φιλοσοφία του νέου ευρωπαϊκού πλαισίου μετανάστευσης και ασύλου.

Με τα άρθρα **212–228** ενσωματώνεται στο εθνικό δίκαιο ο Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1351. Ως Κανονισμός εφαρμόζεται άμεσα χωρίς να αφήνει μεγάλο περιθώριο ουσιαστικής διαφοροποίησης στα κράτη μέλη. Ωστόσο, το υπό επεξεργασία νομοσχέδιο αξιοποιεί τα περιθώρια διοικητικής ευχέρειας που αφήνει ο Κανονισμός και εμφανίζεται σε αρκετά σημεία πιο αυστηρό και περισσότερο ελεγκτικό ως προς την πρακτική εφαρμογή.

Συγκεκριμένα, στο **άρθρο 216**, όπου ορίζεται πενθήμερη προθεσμία για ολοκλήρωση ελέγχων ασφαλείας, ο Κανονισμός προβλέπει μεν δυνατότητα ελέγχων ασφαλείας, αλλά δεν καθορίζει με τέτοια ακρίβεια τόσο σύντομες εθνικές προθεσμίες. Η προτεινόμενη διάταξη του υπό επεξεργασίας νομοσχεδίου δείχνει πρόθεση επιτάχυνσης και αυστηρής διαχείρισης ήδη από το πρώτο στάδιο της διαδικασίας.

Στο **άρθρο 217**, ενώ ο Κανονισμός προβλέπει συνέπειες σε περίπτωση μη συνεργασίας του αιτούντος, το υπό επεξεργασία νομοσχέδιο προβλέπει ρητά περιορισμό υλικών συνθηκών υποδοχής και ακόμη και τεκμήριο σιωπηρής ανάκλησης αίτησης διεθνούς προστασίας. Η επιλογή αυτή δίνει ιδιαίτερα αυστηρό χαρακτήρα στην εφαρμογή του Κανονισμού, καθώς συνδέει άμεσα τη συμμόρφωση του αιτούντος με τη συνέχιση της ίδιας της διαδικασίας προστασίας.

Το **άρθρο 218** εμφανίζεται πιο αναλυτικό από τον ίδιο τον Κανονισμό ως προς τον τρόπο ενημέρωσης των αιτούντων. Προβλέπει έντυπο, ηλεκτρονικό και προφορικό υλικό, χρήση διερμηνείας και απόδειξη παραλαβής ενημέρωσης.

Στο **άρθρο 220** η προσωπική συνέντευξη οργανώνεται με πολύ συγκεκριμένο τρόπο, με στενές προθεσμίες, πρακτικό και ηχητική καταγραφή. Ο Κανονισμός αφήνει μεγαλύτερο περιθώριο διαδικαστικής ευχέρειας στα κράτη μέλη, ενώ το υπό επεξεργασία νομοσχέδιο επιλέγει ιδιαίτερα δομημένη και τυποποιημένη διαδικασία.

Στα **άρθρα 223 και 224** οι προθεσμίες προσφυγής είναι ιδιαίτερα σύντομες, ειδικά στις συνοριακές διαδικασίες, ενώ η διαδικασία μεταφοράς οργανώνεται σε πολύ στενό χρονικό πλαίσιο. Ενώ, δηλαδή, ο Κανονισμός δίνει στα κράτη μέλη ευχέρεια ως προς τις διαδικαστικές λεπτομέρειες, η Ελλάδα φαίνεται να επιλέγει ένα ιδιαίτερα γρήγορο μοντέλο. Αυτό θεωρητικά επιταχύνει την διαχείριση των υποθέσεων, αλλά εγείρει προβληματισμούς ως προς την ουσιαστική δυνατότητα πρόσβασης σε νομική συνδρομή και αποτελεσματική προσφυγή.

Το **άρθρο 225** για την κράτηση επίσης κινείται σε αυστηρότερη κατεύθυνση. Αν και ο Κανονισμός προβλέπει δυνατότητα κράτησης σε ορισμένες περιπτώσεις, το υπό επεξεργασία νομοσχέδιο φαίνεται να εντάσσει την κράτηση αρκετά οργανικά μέσα στη διαδικασία διαχείρισης μεταφορών και κινδύνου διαφυγής. Αυτό σε ένα βαθμό αντανακλά τη συνολική λογική του νέου Συμφώνου, αλλά και την ιδιαίτερη πίεση που αντιμετωπίζουν κράτη πρώτης υποδοχής όπως η Ελλάδα.

Τέλος, τα **άρθρα 226–228** για τον μηχανισμό αλληλεγγύης και τη μετεγκατάσταση ακολουθούν αρκετά πιστά τον Κανονισμό, αλλά ακόμα και εδώ έμφαση δίνεται με το υπό επεξεργασία νομοσχέδιο κυρίως στον έλεγχο ασφαλείας, στην ταυτοποίηση, και στη διαχειριστική διαδικασία μεταφοράς, και λιγότερο στη

λογική ουσιαστικής ανακατανομής βαρών μεταξύ κρατών μελών. Αυτό αντικατοπτρίζει και μία βασική παρατήρηση προς το νέο ευρωπαϊκό πλαίσιο, ότι παρά τους μηχανισμούς αλληλεγγύης, το πραγματικό επιχειρησιακό βάρος συνεχίζει σε μεγάλο βαθμό να παραμένει στα κράτη πρώτης γραμμής.

Το Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο εισάγει ευρεία θεσμοθέτηση διαφορετικών καθεστώτων παρέκκλισης και εξαίρεσης από τις βασικές εγγυήσεις των νομοθετημάτων του, με δέκα (10) διαφορετικές «έκτακτες» καταστάσεις στα διαφορετικά νομοθετικά κείμενα, οι οποίες ενεργοποιούν την εφαρμογή διατάξεων εκτός της «κανονικής» λειτουργίας του συστήματος ασύλου, με αποτέλεσμα να διακυβεύεται το διεθνές και ενωσιακό δίκαιο αλλά και να κατακερματίζεται το νομοθετικό και ρυθμιστικό πλαίσιο της ΕΕ.[50]

Στην κατεύθυνση αυτή το **άρθρο 236** εισάγει τη δυνατότητα θέσπισης «*έκτακτων εθνικών μέτρων*» με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, πέραν όσων προβλέπονται στον Κανονισμό 2024/1359 για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης ή ανωτέρας βίας. Η διάταξη αντιβαίνει ευθέως στο ενωσιακό δίκαιο, εφόσον ο Κανονισμός 2024/1359 ρυθμίζει κατά τρόπο ειδικό και περιοριστικό τα επιτρεπόμενα μέτρα που δύνανται να λάβουν τα κράτη μέλη της ΕΕ σε καταστάσεις κρίσης ή ανωτέρας βίας. Συνεπώς, ενόψει των παραπάνω δεν επιτρέπεται η επίκληση των συνθηκών που ρυθμίζει ο εν λόγω Κανονισμός για τη θέσπιση μέτρων να υπερβαίνουν τα όρια του ενωσιακού δικαίου.[51]

Τα άρθρα **238 έως 242** αποτελούν κυρίως οργανωτικές διατάξεις, καθώς εφαρμόζουν τον Κανονισμό 2024/1350 για την επανεγκατάσταση και την εισδοχή για ανθρωπιστικούς λόγους. Ορίζουν αρμόδια αρχή, εθνική συμμετοχή στο ενωσιακό σχέδιο, συνεργασία με ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς και εξουσιοδότηση για περαιτέρω ρύθμιση.

Σε σχέση με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1358, τα άρθρα **243–258** δεν εισάγουν ουσιαστικές αποκλίσεις ως προς τον βασικό πυρήνα του συστήματος Eurodac, καθώς

---

50 RSA, *Νέο Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο*, 11-07-2024, σελ. 5, https://rsaegean.org/el/neo-symfono-gia-ti-metanastefsi-kai-to-asylo-2024/, ECRE, *Comments on the Crisis Regulation*, 17-05-2024, σελ. 3, https://ecre.org/comments-paper-regulation-on-addressing-situations-of-crisis-and-force-majeure-in-the-field-of-migration-and-asylum/.

51 Βλ. συναφώς ΔΕΕ C-97/24 *Minister for Equality*, 01-08-2025, σκ. 51.

ο Κανονισμός εφαρμόζεται άμεσα και αφήνει περιορισμένα περιθώρια διαφοροποίησης.

Εντός της διακριτικής ευχέρειας που προβλέπει ο κανονισμός, το πλαίσιο που θέτει το υπό επεξεργασία νομοσχέδιο οργανώνει πολύ πιο αναλυτικά το σύστημα πρόσβασης, δίνοντας ιδιαίτερα ισχυρό και επιχειρησιακό ρόλο στην Ελληνική Αστυνομία. Το **άρθρο 245** προβλέπει ότι συγκεκριμένες επιχειρησιακές μονάδες της Ελληνικής Αστυνομίας μπορούν να υποβάλλουν αιτήματα αντιπαραβολής δεδομένων Eurodac για σκοπούς πρόληψης, διερεύνησης ή δίωξης τρομοκρατικών εγκλημάτων και άλλων σοβαρών αξιόποινων πράξεων, ενώ το **άρθρο 258** επιτρέπει την περαιτέρω επέκταση αυτών των αρμοδιοτήτων μέσω Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων. Έτσι, το ελληνικό σύστημα εμφανίζεται με τις προτεινόμενες διατάξεις πιο συγκεντρωτικό και περισσότερο συνδεδεμένο με μηχανισμούς ασφάλειας και επιβολής του νόμου.

Σημαντική διαφοροποίηση εμφανίζεται και στο **άρθρο 248**, όπου η Ελλάδα αξιοποιεί αρκετά αυστηρά τις δυνατότητες που αφήνει ο Κανονισμός σε περίπτωση άρνησης λήψης βιομετρικών δεδομένων. Η πρόβλεψη ότι η μη συνεργασία μπορεί να οδηγήσει ακόμη και σε τεκμήριο σιωπηρής ανάκλησης αίτησης διεθνούς προστασίας δίνει σαφώς πιο πιεστικό και ελεγκτικό χαρακτήρα στην εφαρμογή του συστήματος.

Συμπερασματικά, τα άρθρα **243 έως 258** εφαρμόζουν τον Κανονισμό 2024/1358 για το Eurodac. Ρυθμίζουν το εθνικό σημείο πρόσβασης, τις εντεταλμένες αρχές, την πρόσβαση για σκοπούς επιβολής του νόμου, την καταχώριση βιομετρικών δεδομένων, τα δικαιώματα ενημέρωσης, την εποπτεία της Αρχής Προστασίας Δεδομένων, την ασφάλεια και τις τεχνικές λεπτομέρειες. Πρόκειται για αναγκαία εφαρμογή του ευρωπαϊκού Κανονισμού, αλλά αποτελεί το πιο ευαίσθητο τμήμα από άποψη θεμελιωδών δικαιωμάτων.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ Ο.Κ.Ε. ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εκτιμά ότι το υπό διαβούλευση νομοσχέδιο για την εφαρμογή του νέου Ευρωπαϊκού Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο αποτελεί μία σημαντική παρέμβαση στο πεδίο της μεταναστευτικής και προσφυγικής πολιτικής που ενισχύει την κοινή ευρωπαϊκή πολιτική. Βασικός του στόχος είναι η δημιουργία ενός πιο οργανωμένου, ενιαίου και αποτελεσματικού πλαισίου διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών, με έμφαση στον έλεγχο των εξωτερικών συνόρων, την ταχύτερη καταγραφή και εξέταση αιτήσεων ασύλου, την ενίσχυση των μηχανισμών επιστροφών και τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Νέο Σύμφωνο επιδιώκει να εξισορροπήσει την ανάγκη αποτελεσματικής φύλαξης των εξωτερικών συνόρων με τις αρχές της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης και της επιμερισμένης ευθύνης και παράλληλα, καλεί τα κράτη-μέλη να προχωρήσουν στις αναγκαίες διοικητικές και νομοθετικές προσαρμογές, προκειμένου να διασφαλιστεί η πλήρης εφαρμογή του έως τα μέσα του 2026. Ωστόσο, η υλοποίησή του εξελίσσεται με αργούς και άνισους ρυθμούς, γεγονός που εντείνει τις αμφιβολίες ως προς την αποτελεσματικότητά του.

Εκ μέρους της ελληνικής πλευράς, η Ο.Κ.Ε. εντοπίζει την ανάγκη ειδικότερων προσαρμογών για την αξιολόγηση των μεταναστευτικών ροών, με έμφαση στην αξιοποίηση θεσμικών και τεχνικών εργαλείων, καθώς και στην αντιμετώπιση θεμελιωδών κοινωνικών ζητημάτων όπως είναι η διαδικασία ένταξης στις τοπικές κοινωνίες, ο περιορισμός της εκμετάλλευσης ιδιαίτερα ευάλωτων ομάδων όπως οι γυναίκες και τα ανήλικα, η υγειονομική και στεγαστική κάλυψη. Παράλληλα, θα πρέπει να διαμορφωθούν τα εχέγγυα ώστε οι τοπικές κοινωνίες να μη μένουν εκτεθειμένες σε παράπλευρες επιπτώσεις από την ανεξέλεγκτη είσοδο ανθρώπων, ενώ κρίσιμο είναι οι προς εφαρμογή διατάξεις να είναι σύμφωνες προς τους θεμελιώδεις υπερνομοθετικής ισχύος κανόνες δικαίου και τις επιταγές των οικουμενικών διακηρύξεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Εξάλλου, πριν από την τελική υιοθέτηση πολλών εκ των προτεινόμενων αλλαγών, είναι απαραίτητο να αξιολογηθεί από την ελληνική πολιτεία και κοινωνία σε επίπεδο μιας μακρόπνοης στρατηγικής ποια είναι εκείνη η δέσμη προτεραιοτήτων που θα πρέπει να διέπει τη μεταναστευτική πολιτική της χώρας σε συνάρτηση των διεθνών και εγχώριων εξελίξεων.

Η πρόκληση δεν είναι ασφαλώς μόνο διαχειριστική· είναι βαθιά πολιτική, αξιακή και, σε μεγάλο βαθμό, υπαρξιακή για την κοινωνική συνοχή και το μέλλον των ανεπτυγμένων κοινωνιών. Ο τρόπος με τον οποίο η Ελλάδα και η Ευρώπη θα ανταποκριθούν στη μεταναστευτική κρίση και στις δημογραφικές προκλήσεις θα διαμορφώσει καθοριστικά το κοινωνικό μοντέλο που επιθυμούν να οικοδομήσουν.

Η χάραξη μιας συνεκτικής, αποτελεσματικής και συμπεριληπτικής μεταναστευτικής πολιτικής συνιστά ένα σύνθετο πολιτικό και κοινωνικό εγχείρημα, το οποίο απαιτεί ουσιαστικές παρεμβάσεις σε πολλαπλά πεδία της δημόσιας πολιτικής, όπως η κοινωνική ενσωμάτωση, το δημογραφικό, η στέγαση και η αγορά εργασίας. Προκειμένου η σύνδεση της δημογραφικής μετάβασης με τη μετανάστευση να αποδώσει ουσιαστικά αποτελέσματα, είναι αναγκαίο να αναπτυχθούν στρατηγικές που θα ενισχύουν την κοινωνική ένταξη, θα δημιουργούν ίσες ευκαιρίες, θα διευκολύνουν την πρόσβαση στην αγορά εργασίας χωρίς φαινόμενα κοινωνικού ντάμπινγκ και θα διασφαλίζουν τα δικαιώματα των μεταναστών, διατηρώντας παράλληλα την κοινωνική συνοχή στις χώρες υποδοχής.

Τα παραπάνω αναδεικνύουν την ανάγκη η διεθνής κοινότητα, καθώς και η χώρα μας στο πλαίσιο της συμμετοχής της στους διεθνείς οργανισμούς, να προσεγγίσουν το ζήτημα υπό το πρίσμα των οικουμενικών αξιών που πρεσβεύουν. Στο πλαίσιο αυτό, η Ατζέντα του ΟΗΕ για τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ/SDGs) οφείλει να ενσωματώσει το μεταναστευτικό ζήτημα με πιο ενεργητικό και ολοκληρωμένο τρόπο. Επιπροσθέτως, και με βάση τα γεωπολιτικά τεκταινόμενα, έχει εξαιρετική αξία η προσπάθεια διπλωματικής επίλυσης περιφερειακών και άλλων συγκρούσεων, η οικονομική θεσμική ενίσχυση των χωρών με προβλήματα φτώχειας και ελλειμματικής δημοκρατίας, καθώς και η χρηματοδότηση δράσεων για τη

δημιουργία υποδομών, σχολείων και αξιοποίησης του πλούτου με τρόπο συμπεριληπτικό.

Όπως προαναφέρθηκε, σε πολύ πρόσφατες Γνώμες της Ο.Κ.Ε. -σχετικά με τον προγραμματισμό μετακλήσεων εργαζόμενων από τρίτες χώρες και το μεταναστευτικό και το δημογραφικό ζήτημα- υιοθετήθηκαν σημαντικές προτάσεις πολιτικής αναφορικά με το βέλτιστο τρόπο αξιοποίησης και εισδοχής εργαζόμενων πολιτών τρίτων χωρών μέσω συντονισμένων εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών που θα στοχεύουν στα εξής:

- *Πρόνοια και μέριμνα για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης στο πλαίσιο παροχής εργασιακών και κοινωνικοασφαλιστικών δικαιωμάτων, εκπαίδευσης και κατάρτισης, στέγασης και εξασφάλισης συνθηκών εν γένει αξιοπρεπούς διαβίωσης εργαζομένων πολιτών τρίτων χωρών.*
- *Δημιουργία και δωρεάν διάθεση αναλυτικού, πολύγλωσσου οδηγού με περιεχόμενο, τόσο τα βασικότερα στοιχεία της νομοθεσίας και των διαδικασιών περί μετακλήσεων, όσο και την απαραίτητη ορολογία και συνήθεις βασικές εκφράσεις της ελληνικής γλώσσας κλπ., που θα επιταχύνουν την προσέλκυση και την ομαλή ένταξη εργαζομένων πολιτών τρίτων χωρών στην αγορά εργασίας και στην κοινωνία.*
- *Υποστήριξη της υπαίθρου με χρηματοδοτικά εργαλεία για την περιφερειακή ανάπτυξη, αλλά και με ομαλή ένταξη και ενσωμάτωση εργαζόμενων τρίτων χωρών, μέσα από ένα οργανωμένο σύγχρονο σύστημα παρακολούθησης εισροών-εκροών στην αγορά εργασίας, που δε θα δημιουργεί εντάσεις στις τοπικές κοινωνίες και θα εξασφαλίζει βιώσιμη παραμονή των εργαζόμενων στις περιοχές.*
- *Σχεδιασμό ενός προγράμματος δεκαετίας για τη στεγαστική πολιτική, με όρους βιώσιμης δόμησης, ενεργειακής αποδοτικότητας, κάλυψης των στεγαστικών αναγκών νέων, δημόσιων λειτουργών, ειδικά σε απομακρυσμένες περιοχές. Ως προς το συγκεκριμένο, η Ο.Κ.Ε. θα πρότεινε, σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς, την προσεκτική μελέτη και σχεδιασμό ενός μοντέλου αξιοποίησης δημόσιων και ιδιωτικών εγκαταλελειμμένων ακινήτων προς την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών των μεταναστών, ιδιαίτερα σε απομακρυσμένες και ερημωμένες περιοχές της υπαίθρου.*

Περαιτέρω, στο πλαίσιο της παρούσας Γνώμης, παρακάτω παρατίθενται επιπρόσθετες προτάσεις/παρατηρήσεις που δυνητικά λειτουργούν συμπληρωματικά προς την συγκεκριμένη νομοθετική πρωτοβουλία, με σκοπό τη διαμόρφωση ενός καλύτερου υπόβαθρου για την ορθότερη και αποτελεσματικότερη εφαρμογή του νόμου. Ειδικότερα:

- Στο πνεύμα της εν λόγω νομοθετικής προσπαθειας και με σκοπό την επιτάχυνση της εξέτασης των αιτημάτων απολύτως απαραίτητη κρίνεται η ενίσχυση των υπηρεσιών στις υπηρεσίες ασύλου με την εφαρμογή ουσιαστικών και όχι απλά τυπικών κριτηρίων αξιολόγησης. Η απουσία συγκεκριμένων προθεσμιών μπορεί να δημιουργήσει σημαντική αβεβαιότητα δυσχεραίνοντας τον επιχειρησιακό και εργασιακό προγραμματισμό των επιχειρήσεων.
- Διαμόρφωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε συνεργασία με τις χώρες προέλευσης για την ταχύτερη ενσωμάτωση τους στην αγορά εργασίας (όσον αφορά μετακαλούμενους εργαζόμενους υπηκόους τρίτων χωρών) και υλοποίηση αντίστοιχων προγραμμάτων εκπαίδευσης για τους ήδη διαμένοντες στη χώρα μας ή αιτούντες άσυλο υπηκόους τρίτων χωρών.
- Ένταξη σε εισαγωγικά προγράμματα εκπαίδευσης (γλώσσα, βασικές δεξιότητες, πολιτισμός) για ανήλικα τέκνα υπηκόων τρίτων χωρών, ως συνεκτιμητέο θετικό στοιχείο κατά τη διαδικασία αξιολόγησης αιτήσεων ανανέωσης άδειας διαμονής.